

ദാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെതന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻ ചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

<http://sreyas.in>

വിദ്യാധിരാജ പരമഭട്ടാരക

ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുടെ

ജീവചരിത്രം

(ദ്രാവിഡശാസ്ത്രം)

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

ആർ. ഈശ്വരപിള്ള.

(പരിപാലകൻ)

പ്രസാധകൻ:

കെ. മാധവൻപിള്ള.

പ്രസിദ്ധീകരണാവകാശം

ശ്രീ മഹാഭാരതം പ്രസ്സിൽ നിക്ഷിപ്തം.

ഗുപ്തി കരാറാധാരം പ്രസ്സ്, അന്നമനട.

1961 മാർച്ച് 20

ഒന്നാം പതിപ്പ്

വില: — അഞ്ചു രൂപിക.

ഒന്നാം സ്കൂൾ	—	കാകുളിപ്പുത്തം.
--------------	---	-----------------

രണ്ടാം സ്കൂൾ	—	മഞ്ജരിപ്പുത്തം.
--------------	---	-----------------

മൂന്നാം സ്കൂൾ	—	പാമ്പുത്തം.
---------------	---	-------------

നാലാം സ്കൂൾ	—	കേകുളിപ്പുത്തം.
-------------	---	-----------------

അഞ്ചാം സ്കൂൾ	—	ടി.
--------------	---	-----

ആറാം സ്കൂൾ	—	ടി.
------------	---	-----

ശ്രീരസ:

ഓം ആദിപരാശക്ത്യ ജഗദമ്പികായൈ നമഃ

ഞാൻ പരമഭട്ടാരസ്വാമിതൃപ്പാദങ്ങളുടെ ജീവചരിത്രം എഴുതണമെന്ന് ഇതഃപശ്ചത്തം സ്മരിക്കുമ്പോലും ചെയ്തിട്ടില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീർത്ഥയാത്രയ്ക്കിടയിൽ കൈലാസപ്രവേശനത്തിൽ സിദ്ധിച്ച ശിവദർശനാവസരത്തിലുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിൽ രഹസ്യമായ ഭാഗമാവിതു്: “നീ എന്റെ അംശമാകുന്നു. എന്റെ മകൻ സുബ്രഹ്മണ്യൻ ബ്രഹ്മശാപത്തെ അനുസരിച്ചും ശൈലധികന്മാരേ ഉദ്ധരിക്കാനാശിച്ചും തിരുവനന്തപുരം താലൂക്കിൽ ഉള്ളൂർ അധികാരത്തിൽ പാങ്ങപ്പാറപ്പകുതിയിൽ മണക്കൽ എന്ന ഇഴുവസങ്കേതത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവനു് തത്പരബോധം വരുന്നതിനു് നിന്റെ ഉപദേശം ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. അങ്ങനെയാണു് ബ്രഹ്മശാപവും. അതിനിടയ്ക്കു് ഒരു ബാലൻ നിന്റെ സുഹൃത്തായും അദ്ധ്യാത്മശിഷ്യനായും വന്നുപോരും. അവൻ നിന്റെ കാലശേഷം നിന്റെ ജീവചരിത്രമെഴുതാൻ ഉള്ളവനാണു്. വേറേയും ചിലർ എഴുതിയേക്കും. അവർക്കു ശരിയായിട്ടൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങനെയുള്ളവർ എഴുതിയാൽ അബദ്ധമാകാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. നീ ഇവിടെ വന്നതും നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരുടേയും ജീവിതരഹസ്യങ്ങൾ ഞാൻ പറഞ്ഞതും ഒഴിച്ചു് മറ്റൊല്ലാം പരസ്യമാക്കാം. ആ രഹസ്യങ്ങൾ രണ്ടും

നിന്റെ ഗുരുഭൂതന്മാർ രണ്ടുപേരോടും മുൻപൊന്ന നിന്റെ സുഹൃത്തിനോടും പറയണം. നിന്റെ ചരിത്ര മെഴുതാനുള്ള സുഹൃത്തിനോടു് സകല രഹസ്യങ്ങളും വിസ്തരിച്ചുതന്നേ പറയണം". ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ സകല ചരിത്രങ്ങളും എന്നോടു് പറഞ്ഞു. അതനുസരിച്ചു് ഞാൻ എല്ലാമെഴുതുകയും ചെയ്തു.

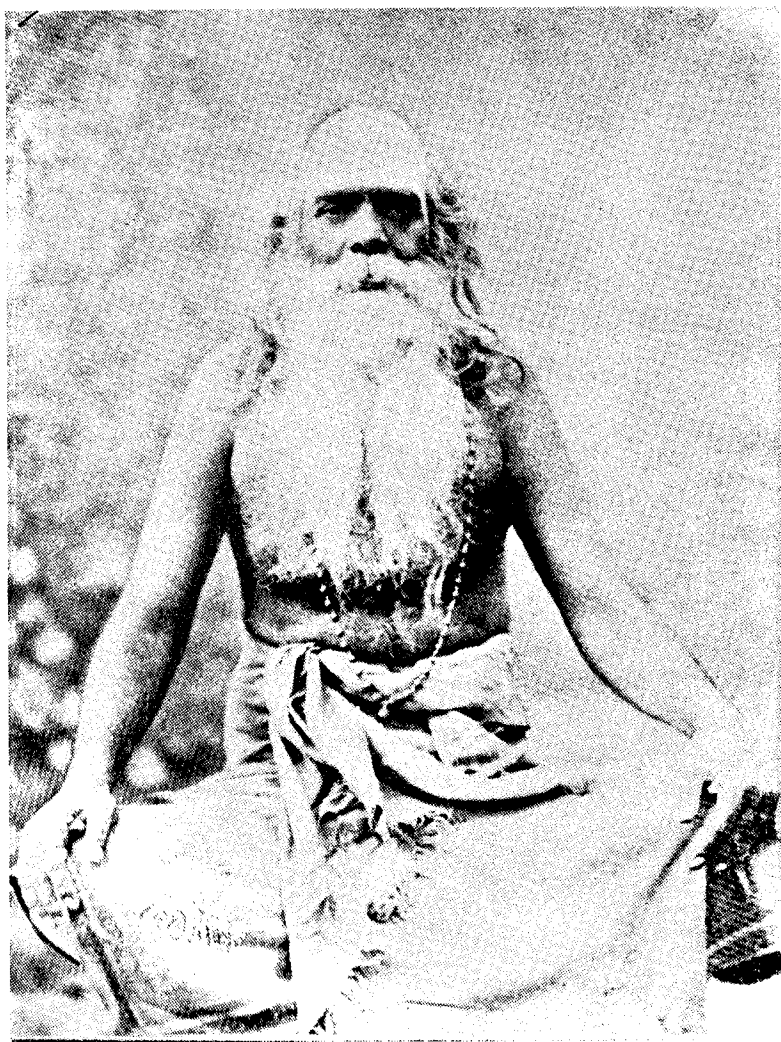
ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ ചരിത്രമെന്നുദ്ദേശിച്ചു് വായനക്കാർ ഈ ചരിത്രം വായിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ഗുരുദേവന്മാരോടുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾക്കുശേഷം ചരിത്രഭാഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ആദ്യം വായിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നത് :—.....

“ഈഴത്തുനാട്ടിൽനിന്നിങ്ങുവന്നോർകളേ—
യീഴവരെന്നുപറയുന്നിതാളുകൾ”

എന്നാദിയായ ഈഴവചരിത്രത്തിലെ പൂർവ്വഭാഗമാണ്. അതിനാലവർക്ക് ആദ്യം അല്പം ഒരാശങ്കയുണ്ടാകാം. അതിൽ ന്യായവും ഉണ്ട്. ചട്ടമ്പിസ്വാമിയും നാണുആശാനും, അധ്വൈതത്തിലായിട്ടുള്ളതു് എന്തിനാണെന്നു് അറിയുമ്പോൾ ആ ആശങ്ക നീങ്ങിക്കൊള്ളൂ. ബ്രഹ്മശാപം അനുഭവിക്കാനും ഈഴവസമുദായത്തിനും അവതീർന്നതായ സുബ്രഹ്മണ്യനാണു് നാണുവാശാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ശാപഹേതുക്കുമായിട്ടുള്ള മറയെ തട്ടിനീക്കി ശാപബോധത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കാനായിട്ടു് അവതരിച്ച പരമശിവൻതന്നെയാണു് ചട്ടമ്പിസ്വാമി. ഈ വാസ്തവകഥനുകൊണ്ടു് ഈഴവചരിത്രത്തെ ആദ്യമായി പ്രസ്താവിച്ചതിന്റെ ശുചിത്വം സ്പഷ്ടമാകുമല്ലോ.

ഞാൻ ഒരു പണ്ഡിതനോ, കവിയോ അല്ല. എന്നാൽ എന്തോചിലതൊക്കെ ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. പറയത്തക്ക പഠിപ്പാനും എനിക്കില്ല. എങ്കിലും ചില കീർത്തനങ്ങളും ചില സ്തോത്രങ്ങളും മംഗളാശംസകളും മൊക്കെ ഞാനെഴുതാതെയിരുന്നിട്ടുണ്ടില്ല. പണ്ഡിതന്മാരായ മഹാകവികൾക്കോ, കവികോക്തിലാടികൾക്കോ അവകാശപ്പെട്ട ഒരു മഹാവിശിഷ്ടന്റെ ജീവചരിത്രകാവ്യം എന്തിനെഴുതിയെന്ന് എന്നോടൊരു ചോദ്യമുണ്ടാകാം. അതിന്റെ സമാധാനം ഞാൻ പറയാം. എനിക്ക് വടക്കുഭാഗത്തോ എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകം ഇവിടെ ലൈബ്രറിയിൽ നിന്ന് വായിക്കാനിടവന്നു. അതിലുള്ള അബദ്ധങ്ങളും അസംഗതങ്ങളും അനവധി ആയിരുന്നു. അതുകണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനെ ശരിക്കറിയുന്നവരായ ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേരിൽ രണ്ടുപേരും മരിച്ചുപോവുകകൊണ്ടും ഞാനൊരാൾ മാത്രം ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുകയും ഇനിയും ആയുർദൈർഘ്യം ഉണ്ടാകാനിടയില്ലെന്നു കരുതുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടും മാത്രമാണു, ഞാനിതിന് പുറപ്പെട്ടത്. മഹാജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ എന്റെ കവനത്തെ ഉത്തമമോ അധമമോ എന്ന നിലയ്ക്ക് വിമർശിക്കാതെ ചരിത്രത്തിലടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളെ മാത്രം നോക്കി ആനന്ദിക്കുമെങ്കിൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി. ഇതൊന്നല്ലാതെ എനിക്ക് നിങ്ങളോടൊന്നും ഇവിടെ പറയാനില്ല. ഞാനീചരിത്രത്തെ നിങ്ങളുടെ സമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഗുണമകർത്താ.

എൻ്റെ അച്ഛൻ്റെ ജീവചരിത്ര സംക്ഷേപം.

കൊല്ലവർഷം 1040 മിഥുനമാസത്തിൽ തിരുവാതിര നക്ഷത്രത്തിലാണ് അച്ഛൻ്റെ ജനനം. മന്നനാട് നടുവിലേ വീട്ടിൽ ശ്രീ: കുട്ടിപ്പിള്ളയുടേയും പുനപുരത്തുവീട്ടിൽ ശ്രീമതി കാളുണ്ണയുടേയും പ്രിയസന്താനമാണിദ്ദേഹം. ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനായ ശ്രീ: എൻ. നാരായണപിള്ള ഒരു തികഞ്ഞ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനും സമുദ്രശാസ്ത്രനിപുണനുമായിരുന്നു. ഗണിതം ജ്യോതിഷം, തത്വശാസ്ത്രം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അനേകം ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. 45-ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം അകാലചരമം പ്രാപിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഗ്രന്ഥകർത്താവായ ഈശ്വരപിള്ള അവർകൾ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനെപ്പോലെ ചെറുപ്പത്തിൽ വിദ്യാസമ്പാദനവിഷയത്തിൽ അത്ര തൽപരനായിരുന്നില്ല. ബാല്യവിദ്യാഭ്യാസം കുടിപ്പള്ളിക്കൂട്ടത്തിൽത്തന്നെ കഴിഞ്ഞു. അതിനുശേഷം, കൊച്ചുശ്ശെന്താശാനെന്ന ഒരു പണ്ഡിതൻ്റെ കൂടെ കുറെ സംസ്കൃതം പഠിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കുടുംബഭാരമോ മറ്റു ചുമതലകളോ കൂടാതെ ചെറുപ്പകാലം മുഴുവൻ സമുദ്രതന്ത്രസ്ഥ

തന്ത്രനായിത്തന്നെ കഴിച്ചു. ദീപാമത്തെ വയസ്സിൽ പാങ്ങപ്പാറ പാലവണവീട്ടിൽ ശ്രീമതി ഗൌരിയമ്മയെ വിവാഹം കഴിച്ചതോടുകൂടി ഗൃഹസ്ഥശ്രമിയായി; അന്നു ഭാടമായ ഗൃഹസ്ഥജീവിതം നയിച്ചുവരുന്നു

സ്വതഃ സ്വതന്ത്രചിന്തകനും യുക്തിവാദിയുമായി തന്നതിനാൽ അംഗീകൃതഹൈന്ദവമതവിശ്വാസങ്ങളെ ആരോടും എതിർത്തു് യുക്തിവാദം ചെയ്യുന്നൊരു സ്വഭാവം അച്ഛനുള്ളായിരുന്നു. സന്യാസജീവനായും മറ്റും വീട്ടിൽ ക്ഷണിച്ചു ചരഞ്ഞി അന്തരമായി വാദപ്രതിവാദം ഞ്ഞതി അദ്ദേഹം കൊമ്പുകുത്തിക്കുക അച്ഛന്റെ ഒരു വീനോദമായിരുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ അനൗചാരങ്ങളോടു എതിർപ്പുള്ളതുകൊണ്ട് ക്ഷേത്രവും ക്ഷേത്രവിശ്വാസിയായി ഇരുന്നിട്ടില്ല

വളരെ ചെറുപ്പകാലം മുതൽതന്നെ അതായതു കേവലം ബാലനായിരുന്നപ്പോൾ മുതൽ ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുമായി പരിചയപ്പെടാനിടയായി ഉദ്ദേശം 1052-ാമാണ്ട് സ്വാമിയുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻ - വാമനപുരം പാലപ്പണിസംബന്ധിച്ചു് അമസിപ്പുന്ന കാലം മുതൽ തുടങ്ങിയ പരിചയവും സഹോദരവും അനന്തര കാലങ്ങളിൽ ഉമച്ചസ്നേഹമായി വളരുകയും സ്വാമിയുടെ സമാധിയിലെ നിലനില്പുകയും ചെയ്തു. അക്കാലങ്ങളിൽ നാണുവാശാൻ ചെമ്പുനേരിയിൽനിന്നു് ചട്ടമ്പിസ്വാമിയെ കാണാൻ വരുമ്പോഴുള്ള വരുമ്പോഴല്ലാം അച്ഛൻ

നെ കാണുകയും രണ്ടുപേരുമായി പലപ്പോഴും പിരപ്പൻ കോട്ടു വരികയും അപ്പൻറെ അതിഥിയായി അദ്ദേഹം താമസിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ: ചട്ടമ്പിസ്വാമി ഇരിങ്ങാലക്കുടയിൽ തച്ചടയ കൈമളുടെ അതിഥിയായി താമസിക്കുന്നകാലത്തു് അദ്ദേഹമൊന്നിച്ച് അപ്പനും പലപ്പോഴും താമസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇക്കാലത്തു് അപ്പൻ ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യപ്രധാനനായ നീലകണ്ഠതീർത്ഥർ തീർത്ഥപാദപരമഹംസർ മുതലായവരും മറ്റുമായി പരിചയപ്പെടാനിടയായി.

ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളിൽ സ്വതന്ത്രചിന്തകനായി നടന്ന കാലത്തു് ഒരു ദിവസം അജ്ഞാതനാമാവായ ഒരു സന്യാസിവർണ്ണനെ യാദൃച്ഛികമായി കാണാനും വാദപ്രതിവാദത്തിൽ തോറ്റു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിക്കുവാനും സംഗതി വന്നു. അതുമുതൽ അപ്പൻറെ ജീവിതത്തിൽ ആകെ ഒരു പരിവർത്തനമുണ്ടായി എന്നു പറയാം. ആത്മീയവിഷയങ്ങളിൽ കൂടുതൽ അറിവു സമ്പാദിക്കാനായി പല പല ഉപനിഷത്തുകളും മറ്റും പഠിക്കുകയും ചെയ്തു.

തീണ്ടൽ, തൊടീൽ മുതലായ അനാചാരങ്ങളിൽ അപ്പൻ ചെറുപ്പം മുതലേ ഏതിർപ്പുള്ള ഒരു ഉൽപ്പതിഷ്ഠനായിരുന്നു. ക്ഷേത്രപ്രവേശനവിളംബരത്തിനു് വളരെ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പുതന്നെ ഹരിജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ച് അവരുടെ സാമുദായികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായുള്ള ഉന്നമന

ത്തിനുവേണ്ടി ഉപദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുകയും ഒരു പ്രാതൽ
നാലുമുണ്ടാക്കി നാമജപം ശീലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു.
ചില വിപരീതശക്തികളുടെ സമ്മുഖമൂലം ഈ പരിപാടി
കാലക്രമത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. കൊല്ലവർഷം 110-ാം
മാണ്ടാണെന്നു തോന്നുന്നു, മഹാത്മാഗാന്ധി ഹരിജനോ
ദ്ധാരണപ്രവൃത്തികൾക്കായുള്ള പയ്യടനത്തിൽ തിരുവി
താംകൂർ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ പിരപ്പൻകോടുവെച്ച് നാട്ടുകാ
രുടെ വകയായി ഒരു ഫണ്ട് പിരിച്ച് പൊതുയോഗത്തി
ൽവെച്ച് സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. അച്ഛനായിരുന്നു ആ
പ്രവൃത്തിയുടെ മുന്നണിയിൽ

പറയത്തക്ക രോഗാരിഷ്ടങ്ങളൊന്നും കൂടാതെയും
ഭിന്നകൃത്യങ്ങൾ പരസഹായം കൂടാതെതന്നെ നടത്തിയും
ഈശ്വരസ്തോത്രാലാപംചെയ്തും അച്ഛൻ പിരപ്പൻകോടു്
സ്വഗൃഹത്തിൽ 96-ാമത്തെ വയസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചു
വാഴുന്നു.

രാമമന്ദിരം-ജഗതി
തിരുവനന്തപുരം.

കെ. മാധവൻപിള്ള.

ബ്രഹ്മശ്രീ
പരമഭട്ടാര
ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ

ഒന്നാം സർഗ്ഗം

കാരണകാര്യകർത്തൃത്വേപാത്തരമായ
കാരണജ്യോത്സ്സിലാദ്യംജനിച്ചൊരു
വാരണനേർമുഖൻ ചാരണപൂജിതൻ
കാരണൻ സർവേശ്വരൻ സർവ്വവന്ദിതൻ.

ആരണപൂജനനേകവിപ്ലവങ്ങളെ
വാരണം ചെയ്തീയടിയൻറയുദ്യമം
പൂരണമാക്കി ശുഭംവരുത്തിടുവാൻ
ശോണാംബരധരനായ ഗണേശ്വരൻ

കാണിപോലും മടിച്ചീടാതടിയനെ
പ്രീണനമോടെയനുഗ്രഹിച്ചീടണം
കാരുണ്യവാരിയെ കാമദാനപ്രഭോ
കാലിണ നിത്യം നമസ്കരിക്കുന്നു ഞാൻ.

വാണീഭഗവതീ ലോകമാതേ, ശുഭേ
വാണീവിലാസമടിയനുണ്ടാകവാൻ

ശോണപദോഽജപലം നിൻതുപ്പദം മമ
ചേണാൻജിഹ്വയിൽ തുത്തമാടീടണം.

വാഗീശ്വരി ലോകസർവ്വേശ്വരി വേദ
സാരേശ്വരി ബ്രഹ്മജീവേശ്വരി വണ്ണ
സാകാരരൂപേ ഭവൽപ്പാദപങ്കജേ
താണവീണവണങ്ങീടുന്നു സർവദാ.

പ്രാഥമ്യമായൊന്നെ വിദ്യുച്ഛിപ്പിച്ചു
പ്രാഥമ്യമേറുന്ന ദേശികന്മാർക്കും
ജീവദാതാക്കളാ താതമാതാക്കളും
മാതൃലന്താഭം പിതാമഹന്മാർക്കും.

ചാതുർത്ഥമേറും ചതുശ്ശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ
ശ്രീമാൻ മഹാശയൻ നാരായണാഖ്യനും
ദേവലോകസ്ഥിതന്മാരവരേവരും
ചേതസി മോദാലനഗ്രഹിച്ചീടണം.

നാരായണാഖ്യൻ ചതുശ്ശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ
നേരേയടുത്തുള്ള ജ്യേഷ്ഠനതാകയാൽ
കൂറോടു സ്വപ്നത്തിലൊങ്കിലും വന്നിതിൽ
നേരേ പിഴ തിരുത്തേണം വിശേഷിച്ചു.

പിപ്പലമൃദലേ സമാഗമം സിദ്ധിച്ചു
സിദ്ധൻ മഹാഗുരു വേദാന്തസൽഗുരു
തൽപ്പാദമെപ്പോഴുമുള്ളിൽ നിന്നീടുവാൻ
തുപ്പാദശിഷ്യൻ നമസ്കരിക്കുന്നിതാ.

ബാലാഭേവതി ലീലാവിനോദിനി
മൂലോകസുന്ദരി മൂലസ്വരൂപിണി

കല്യാണി കാമേശ്വരി കനീഞ്ഞപ്പൊഴു-
മുല്ലാസമോടെൻറയുള്ളിൽ വാണീടണം.

കല്പകപ്പമണമേന്തി നിറനെയും
കുറവാർകൂന്തലും രത്നകിരീടവും
ഭക്തജനങ്ങളിൽചെന്നു മുട്ടീടുന്ന
ഭക്തവാത്സല്യം തുളുനുംകടാക്ഷവും.

ഉല്ലാസനേത്രവിലാസചലനവും
ശിശുമാംശോണാധരവും ചിബുകവും
ശിശുവൈദഗ്ദ്ധ്യവ്രവരണാകുംഭേദ
ശിശുക്രൂരങ്ങളും ഭ്രഷണമോശോണ
തത്രതത്ര സ്ഥിതം ജാജപല്ലമാനമാ-
യുജചലിച്ചീടുന്ന പ്രതാപഭംഗിയും,

എറപ്പുവിനെ വെന്ന നാസികാഭംഗിയു-
മദ്ധ്യപ്രഭവല്ലംലലാടവും
ചട്ടറ പ്പേണമോടിയൊളിക്കുന്ന
കുറമററീടുന്ന ഗണ്ഡപയങ്ങളും.

തൃക്കൈകളും തിരുമാരുദരവും
മധ്യപ്രദേശം തിരുനാഭിഭംഗിയും
ഉരുതപയം ചാരുജാനയുഗങ്ങളും
ചാരുക്കളായുള്ള തൃപ്പാദയുഗവും.

ജംഘകളുംഗുലീപംക്തി നഖരങ്ങ-
ളെങ്ങിനേചൊല്ലാമടിത്താവിലാസവും
തൃപ്പാദകേശാന്തമെത്ര മനോഹരം
പ്പൊരിബാലെ നമസ്കേ നമോനമഃ.

ജന്മമരണഭയഹരം ശാശ്വതം
മന്മനോപംകജേ നിത്യസ്ഥിതംപരം

ജനികൾക്കുധാരമാകുംഭവൽപ്പദം
ജന്മങ്ങളെത്രയുണ്ടുംകിലുമപ്പദം.

നിർമ്മലാകാരേ ഭജിക്കാത്തുരണമെ
നിർമ്മലാകാരേ ഭജിക്കാത്തുരണമെ
ചിന്തയേ ബാലേ പരമേശ്വരിജയ
സന്തയേസാക്ഷാൽ ജഗന്തയേപാഹിമാം.

ബ്രഹ്മകോണേശ്വരനെന്നുടെ തമ്പുരാൻ
ബ്രഹ്മപ്രതിവൃട്ട കൈവല്ലഭായകൻ
ഇന്ദുബിംബാനന്ദൻ നന്ദകുമാരകൻ
ഇന്ദിരാകാന്തനിന്ദീവരലോചനൻ.

പച്ചവെള്ളത്തിൽ പുരാ തീയെരിച്ചവൻ
നിശ്ചയിച്ചൊന്നും തീരിക്കരുത്താവൻ
അച്ഛതനേകനന്തനനാമയൻ
സച്ചിന്ദയൻ കനിവോടേ തുണയ്ക്കണം.

തെന്നൂരിൽ നീതും വീളങ്ങുന്ന ദൈവതം
ചണ്ഡികാഭദ്രയാം ഭദ്രകാളി ശിവ
മന്ദത നീക്കിയടിയന്റെ മാനസേ
നിന്നു കളിക്കണം വന്ദേ മഹേശ്വരി.

തൽപ്പാർശ്വദേശേവസിച്ഛതളീടുന്നു
കൊച്ചുട്ടിയാശാനതെന്ന യോഗീശ്വരൻ
തൽപ്പാദപത്മം നമസ്ക്കരിച്ചീടുന്നു
കെല്ലോടനുഗ്രഹിക്കേണം പിതാമഹൻ.

മാണിക്കമേട്ടിലെഴുന്നതളീടുന്ന
മാണിക്കദേവൻ മഹേശ്വരനീശ്വരൻ
പ്രീണിച്ചടിയന്റെയുദ്യമമൊക്കയും

പാലിച്ചുപൂർത്തി വരുത്തുന്നതിനിഹ
നാണിച്ചിടാതേ ഭഗവല്പദങ്ങളെ
മാനിച്ചു പൂജിച്ചു വന്ദിച്ചിടുന്നഹം.

കോട്ടരക്കോട്ടമരുണമഹേശ്വരി
കോട്ടംവിനാ തിരുവുള്ളം തെളിഞ്ഞിതിൽ
വാട്ടമൊന്നുംഭവിച്ചിടാതടിയനെ
നോക്കണെ ദേവി നമസ്തേ നമോസ്തുതേ.

ആദിയിൽക്കുഞ്ഞനായ് പിമ്പുചട്ടമ്പിയായ്
വേദവിജ്ഞാനി പരമഭട്ടാരനായ്
വേദശാസ്ത്രങ്ങൾക്കധീനനായെന്നുടെ
സൗഹൃദനൈറവം സർവ്വജ്ഞനായിടും.

സ്വാമിതൻ ചാരുചരിതമുരയ്ക്കുവാ
നാവതല്ലുംകീലമാശമുഴക്കയാൽ
ആയതിന്നായിത്തുനീയും സുഹൃത്തിനെ
സാദരം സ്വാമിയനുഗ്രഹിച്ചീടണം.

എല്ലാവരേയും നമസ്കരിക്കുന്നു ഞാ—
നല്ലാവരുമെന്നിക്കാശിസ്സനൽകണം
നല്ലകഥയിതുമൊല്ലാംചുരുക്കമാൾ
നല്ലമനസ്സോടനുഗ്രഹിച്ചീടണം.

വൈകുണ്ഠിപ്പെരുതലേ ചാരുശീലേന്ദ്രഭേ
ശംകവെടിഞ്ഞു പറകനീ ശോഭനേ
ശംകരൻ തന്നുടെയംശാവതാരമാ—
യുണ്ടായിരുന്ന മഹാജ്ഞാനിതന്നുടെ.

പംകുങ്ങൾപോക്കും കഥകളത്യുത്തമം
തംകുന്നമോദനേ നീപറഞ്ഞീടണം

തരകത്തളികയിൽ പാലുംപഴങ്ങളും
ശംഖിനോടൊത്തവരിനെല്ലരികളും.

വെച്ചിരിക്കുന്നു നിന്നിപ്പോലെയതു്
ഭക്ഷിച്ചു പൈദാഹമൊക്കെക്കളഞ്ഞു നീ
അപ്പിന്നമോദേനയക്കുമയൊക്കയും
വിസ്തരിച്ചുൻപോട്ടുചൊല്ക മനോഹരെ.

എന്നതുകേട്ടു തെളിഞ്ഞു കിളിമകൾ
ചെന്നിരുന്നങ്ങവയൊക്കെബീഭുജിച്ചുടൻ
നന്നായിമോദം കലർന്നിരുന്നഞ്ജസാ
മന്ദമന്ദം പറഞ്ഞീടിനാളിങ്ങനെ.

രംഗത്തുനാട്ടിൽ നിന്നിങ്ങുവന്നോർകളെ—
യീഴവരെന്നു പറയുന്നിതാളുകൾ
ഉഴഴിയിലുള്ളൊരു തെങ്ങിൻമധുവിനെ—
പ്പാഴിൽക്കളയാതെടുക്കുന്നിതായവർ.

രംഗവൻ ചോവനും ചെത്താളിവറ്റവും
തണ്ടാനമപ്പോലെ ചാന്നാനമെന്നിവർ
ജോലിത്തരംകൊണ്ടു ഭിന്നരാണെങ്കിലു—
മീഴവരാണിവരീഴത്തുനാട്ടുകാർ.

കോട്ടയും കൊത്തളം കാക്കുന്നവർകളെ—
ചേവുകരെന്നുപറയുന്നിതുത്തരെ
അപ്പദം ലോപിച്ചു ചോവനെനോതിനാ—
രിപ്പോളതുമൊരു ജാതീയായ്ക്കീൻപോൽ.

തെങ്ങിലെക്കുന്ദുചെത്തിക്കുള്ളടുക്കുന്ന
ചെങ്ങാതിമാരവർ ചെത്താളിമാരുപോൽ

തേങ്ങയുമോലയും വെട്ടുന്നപേർകളും
തണ്ടാറിതെന്നൊരു ജാതിയിയ്ക്കീനിതു.

താലമരത്തിലെക്കുള്ളതൂർത്തീട്ടുവാ...
നീഴവരോട്ടചേർന്നിങ്ങവന്നോർകളെ
ചാനവരെന്നു പറയുന്നിതേവരും
ചേർന്നചങ്ങത്തനെ ചാനവരെന്നതും.

ശൗണ്ഡികമാമുനിതന്നുടെ വംശമാ
ണീഴവരായവരെല്ലാരുമെങ്കിലും
കള്ളുടുക്കുകിടക്കുന്നിവരങ്ങിനാൽ
ഭ്രഷ്ടരായ്ക്കീൻ ഭൂശാപഗൗരവാൽ.

ബ്രാഹ്മണരായവർ ഭ്രഷ്ടരായാലവ
രിമാത്രമായുള്ള നീചരായീടുമൊ
ബ്രാഹ്മണഭ്രഷ്ടരല്ലീമാലകെട്ടുന്ന
പുഷ്പകരാദിയാമമ്പലവാസികൾ.

ഇക്കുട്ടരെന്താണിവണ്ണം ഭവീഷ്ടവാൻ
തക്കതായ്ക്കൊരാൾ കാരണമില്ലിതിൽ
ശുഷ്കമാണത്രയുമന്യായമാണെന്നു
നിഷ്കളങ്കം നിരൂപിച്ചിതുദേവകൾ.

മൂർത്തിത്രയത്തോടുണർത്തിച്ചവസ്ഥക...
ജോതുഗിരീശനും ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ.
“ചീത്തുള്ള നിങ്ങളെ സംകടം തീർക്കുവാ...
നോത്തുതന്നെയിരിക്കുന്നിതു ഞങ്ങളും.”

എന്നുപറഞ്ഞു ഗുഹനൈവിളിച്ചുടൻ;
“ചെന്നു നീ മത്സ്യലോകത്തിൽ ജനിക്കണ
ബ്രഹ്മന്റെ ശാപമനുഭവീപ്പാനുമീ
ശൗണ്ഡികന്മാരെയുയർത്തിവെപ്പാനുമായ്.

രണ്ടുകായ്ക്കളുമേകജന്മംകൊണ്ടു
കുഞ്ഞുകൂടാതെ സാധിച്ചുകൊള്ളുവാൻ
പണ്ടുവിധിച്ച വിധിയുടെ കാലവും
ശൗണ്ഡികന്മാരുടെ സംകടകാലവും.

ഒന്നിച്ചുവന്നൊരുമൂലം നമുക്കിങ്ങു
കുന്നിച്ചുസന്തോഷമുണ്ടിതിലേറവും
മന്ദിച്ചിടേണ്ട നീ ചെന്നങ്ങവരുടെ
വംശത്തിലൊന്നിൽ ജനിച്ചീടണംശ്രവം.

ഞാനമതിനൊട്ടുമുമ്പു ജനിച്ചിടാം
പോയാലു”മെന്നു പറഞ്ഞങ്ങയച്ചിതു
“നിങ്ങളും പോകവിൻ നിന്നിടേണ്ടയിനി
മംഗലകാലം വരുന്നുണ്ടു മേൽക്കുമേൽ.

താമരശ്ശേരിയില്ലത്തിലെ നമ്പൂരി
കേമൻ ധനാധ്യൻ വിവേകിവിനയവാൻ
കോമളശീലനാ കൊല്ലൂരിലുള്ളൊരു
നായർവനിതയിൽ പ്രേമംജനിച്ചിതു.

പ്രേമിച്ചനാരിയെ സംബന്ധവും ചെയ്തു
താമരശ്ശേരി സുഖേന വാഴുംവിയെഴു
സോമചൂഡപ്രഭാവത്താലൊരു ദീനം
സീമാവിഹീനം രതി വന്നദിക്കയാൽ.

ആമോദപൂർവ്വകമാനന്ദഗന്ധരായ്
സുനാസ്രമോദ മനം മയങ്ങിത്തദാ—
ബോധാത്മകാവൃതം സുനാസ്രജ്ഞം
പ്രേമാനുകൂലജമാനന്ദദായകം.

ഏവംവിധങ്ങളാം വേലനിമിത്തമായ്
വാമദേവനടയംശമായിട്ടൊരു
ബാലകൻ ഗർഭസ്ഥനായി ഭവിക്കയാൽ
ശൈവതേജസ്സ പ്രകാശിച്ചു നാരിയിൽ.

കണ്ടുകൗതുഹലം പൂണ്ടു നമ്പൂരിയും
കണ്ടുമീൻകണ്ണിയോട് ഞ്ഞൊരെ ചൊല്ലിനാൻ.
“കണ്ടേനൊടൊ ഞ്ഞൊരു കിനാവുന്നലെ
വണ്ടാർതഴക്കുഴലാളേ ധ്വനിക്കു നീ.

നിന്നുടെ ഗർഭസ്ഥിതനായ ബാലകൻ
തന്നുടെ ജാതകം വിസ്തരിച്ചോറവും
എന്നോടു തേജസ്വിയായൊരു പൂരുഷൻ
വന്നുപറഞ്ഞതു കേൾക്കു നീ വിസ്തരം.

നന്നനന്നെയും ദിവ്യനത്രെയിവൻ
നന്നായിവേദശാസ്ത്രങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിടും
എന്നല്ല മററുകലാവിദ്യകളിലും
മന്ദതയെന്നു വിദഗ്ദ്ധനായ്ക്കീന്നിടും.

മുന്നംജനിച്ചുള്ള പണ്ഡിതന്മാർകളും
ഇന്നേവരേയുള്ള വിദഗ്ദ്ധജനങ്ങളും
ഒന്നിനാലുമൊരു സംമുഖിവനോടു
മന്നിൽ ജനിച്ചവർക്കില്ലെന്നറിക നീ.

പംകജബാണാരി തന്നംശമാണിവൻ
പംകങ്ങളെല്ലാമൊഴിഞ്ഞുള്ള ബാലകൻ
ശംകരാചാര്യർക്കു തുല്യനത്രെയിവൻ
ശംകയില്ലേതും ജഗൽപ്രസിദ്ധനിവൻ.

ഇന്നിവൻ തന്റെ പ്രതാപങ്ങളൊന്നുമെ
നിങ്ങളുടെകാണുവാൻ ഭാഗ്യമില്ലേതുമെ

എന്നതുമത്രമല്ലിക്കടുത്തുവന്നു—
മൊന്നുംവെച്ചിട്ടില്ലാത്തവനാലെടൊ.”

എന്നുപറഞ്ഞു മറഞ്ഞുപോയവൻ
പിന്നെയുണ്ടാൻ ഞാൻ നോക്കുംദശാന്തരെ
എങ്ങുമൊരുത്തരെക്കണ്ടില്ലവിടത്തി—
ലിങ്ങനെകണ്ടെന്നൊരു കിനാവെന്നലെ.

സ്വപ്നം ചിലക്കുചിലപ്പോൾ ഫലിക്കുമെ—
നാപുവാകുമതു സത്യമായിട്ടുമോ
ചിത്തത്തിലായതു സന്ദേഹമാകയാ—
ലൊക്കുന്നതിനായി ഞാനൊന്നു ചെയ്യിടാം.

മൃത്യുഞ്ജയൻ തന്റെ മൂലപഞ്ചാക്ഷരം
ശക്തിരായും മൂലബീജാക്ഷരത്തോടു
നിത്യം ജപിച്ചു ഞാൻ തന്നിടാം വെണ്ണയിൽ
സ്വപ്നം ഫലിപ്പുതിനായിട്ടുമൽപ്രിയെ.”

ഇങ്ങനെ വെണ്ണ ജപിച്ചുകൊടുക്കയും
ഗംഗാധരനെ സ്മരിച്ചു നമിക്കയും
തിങ്ങിനമോദം കലർത്തിരിക്കയും
തിങ്ങളോരോന്നു കടന്നുപോകയും.

ഇത്തരം മാസങ്ങളോരോന്നു പോകവേ
പത്തുമാസംവന്നു ഗർഭവും പൂണ്ണമായ്
പത്തുദിവസവും പോയോരു നേരത്തു
മുത്തണിക്കൊക്കൾ കീഴ്പോട്ടുനോക്കുന്നു.

സുതുകാവായു ചലിച്ചുതുടങ്ങുന്നു
വേദന മന്ദമന്ദം വളർന്നീടുന്നു
സുതിയടുത്തെന്നുറച്ചവർ ചെന്നുടൻ
സുതുകാമന്ദിരം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

പെണ്ണുങ്ങൾ കേട്ടുകേട്ടു വന്നിട്ടു,
പൊണ്ണത്തരങ്ങൾ പറഞ്ഞു തകർന്നു,
എണ്ണ ജപിച്ചു കൊടുത്തുതുടങ്ങുന്നു,
ഒണ്ണമുറകി പ്രസവമടുക്കുന്നു.

നമ്പൂരി ശൈവസുത്രേണ നിരന്തരം
അമ്പിളിച്ചുധനെ വാഴ്ത്തിസ്തുതിക്കുന്നു;
അംഭോരഹാക്ഷിമാർ കോലാഹലത്തൊടു
മമ്പോട്ടു വായ്ക്കുവ മുഴക്കിപ്പിടുന്നു.

തുംഗൻ കലി പരിതാപിസംവത്സരെ
ചിങ്ങരവിസപ്തവാസരേ മദ്ധ്യഗേ
ഗംഗാധരനുടെ മന്ദിരേ നിന്നടൻ
മംഗലവാക്യം മുഴങ്ങുമവസരേ.

രോഹിണീതാരമപരനവമീയം
വാരനാഥൻ ദേവദേശികനും തഥാ
ആനക്കരണവും ഹഷ്ണം യോഗവും
ആനന്ദമോടു സമ്മേളിച്ചനേരത്തു

കീടലഗ്നേ മൃഗേ കേതുസ്ഥിതേ മന്ദ
കാളസ്ഥിതെ ചന്ദ്രതുംഗസ്ഥിതെ തദാ
വീണയിൽ ഭരണനും കർക്കിയിൽ ശുക്രനും
സപ്തനും കൂടിയൊരുമിച്ചു നിൽക്കവെ

കർമ്മാധിപൻ സ്വന്തമന്ദിരേനിൽക്കവേ
കന്നിയിലുച്ചസ്ഥനാകും ബുധനോടു—
മൊന്നിച്ചുചേർന്നു വിളങ്ങിനിന്നിട്ടു
വിണ്ണവർ ദേശികനായ ബൃഹസ്പതി

മന്ദസുതനായ മാന്ദി തുലാത്തിലും
നിന്നുനോക്കിപ്പിടുന്നു മൂന്നുഭാവങ്ങളിൽ

ഏവം വിധമാം ഗ്രന്ഥാർത്ഥം നിന്നീടുന്ന
വേളയിൽ ജാതനാം ബാലകനല്ലയോ

കുഞ്ഞനായ് നിന്നതും ചട്ടമ്പിയായതും
ചട്ടമ്പിയിൽ സ്വാമിമുദ്ര പതിച്ചതും
ഭട്ടാരനായി പരമഭട്ടാരനാ-
യെങ്ങും പ്രസിദ്ധനായ്ക്കീൻലസിച്ചതും.

ശിഷ്യരും പിന്നെ പ്രശിഷ്യരും വർദ്ധിച്ചു
ലോകമുരുവാം പരമഹംസൻ തദാ
കമ്പളഭേദം ശരീരം തൃജിച്ഛാത
വമ്പനെയാരവിയുന്നു ശിവ ശിവ!

ശിലഗുണമുള്ള പൈതൽ നിരന്തരം
ശീതാംശുപോലേ വളന്നു ദിവാസിം
ആലോകനം ചെയ്തമാളുകൾക്കൊക്കെയും
ബാലനിൽ പ്രീതി വർദ്ധിക്കുന്നിതേരറവും.

ശൈശവപ്രായത്തിലുത്താനശായിയായ്
കാലുംകരവും കടഞ്ഞു കിടന്നിടും
മാതാവു ചെന്നെടുത്തീടുന്നനേരത്തു
ചേതോഹരമായ പുഞ്ചിരിതുകിടും.

അക്കാലമെങ്ങു കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
വെക്കും കമഴ്ന്നു കിടന്നു തൊഴിച്ചിടും
മുട്ടുകുത്തി നീന്നു നോക്കുമനന്തരം
പെട്ടെന്നു വീണങ്ങു നിന്തിത്തുടങ്ങിടും.

ഒട്ടനാളങ്ങനേ നന്നായ് ശ്രമിച്ചിട്ടു
മുട്ടുകുത്തി നാലു കാലിൽ നടന്നിടും
നാലുകാലിൽ നടന്നൊട്ടു നാളായതിൽ
നാലുകാലിൽത്തന്നെയോടിക്കളിച്ചിടും.

ഇച്ഛകലൻവൻ പിച്ഛനിന്നൊട്ടനാരം
മെല്ലെ മെല്ലെപ്പദം പിന്നീട് വെച്ചിടും
എട്ടുമാസം കഴിഞ്ഞൊരവസ്ഥാന്തരേ
ഒട്ടുമറയ്ക്കാതെയോടിനടന്നിടും.

ബദ്ധപ്പെടുകയില്ലൊന്നിലുമായവൻ
സിദ്ധാന്തമൊട്ടുമേയില്ലവനൊന്നിലും
സംകടമെന്നതറിഞ്ഞിട്ടുമില്ലവൻ
സന്തോഷമോടേ കളിച്ചിരുന്നീടുവോൻ.

രോദനമില്ല രോഗങ്ങളുമൊന്നുമില്ല
ല്പാഹാരമില്ലംകിലുമഴൽ തേടിടാ
ഒന്നിനാലുമൊരു സംകടമൊന്നിലും
വന്നു വേിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ലൊരുത്തരും.

കൂടിക്കളിക്കുന്ന ബാലകന്മാർക്കൊരു
നായകസ്ഥാനം ബലാലിവനായിട്ടും
ഓടുക ചാടുക മല്ലു പിടിക്കുക
കത്തുകരണം മറിയ്ക്കുകയെന്നതിൽ

പാടവമില്ല മററാക്കമിതുപോലെ—
യാകയാൽ നായകനായതെന്തെന്തുതം
ദേഹം കൃശമെങ്കിലും കരുത്തേററമു—
ണ്ടായതുകൊണ്ടവരെജ്ജയിക്കുമിവൻ.

അഞ്ചെട്ടുപത്തു വയസ്സുതികഞ്ഞവ—
രഞ്ചിതമോദന നിത്യം കളിച്ചവർ
കിഞ്ചനപോലുമതിന്നു മുദക്കമി—
ല്ലഞ്ചാറുവത്സരമേവം കഴിഞ്ഞിതു.

പത്തുവയസ്സുതീക്കുന്തിട്ടുത്തതാ—
മുത്തമമായ വിജയദശമിനാൾ
പേട്ടയിൽ രാമനാശാന്റെ വിദ്യാലയേ
കൂട്ടിച്ചുകൊണ്ടു ചെന്നാക്കിയെഴുത്തിനായ്”.

വാൻമുറിച്ചു കരിമ്പനയോലകൾ
പുച്ഛംമടക്കിട്ടു വണ്ടികെട്ടീട്ടതിൻ—
കൂട്ടിൽ നിന്നെന്നവിരൽ മേലേചുഴിയിട്ടു—
മീരണ്ടുചേർത്തു വാർകൊണ്ടുബന്ധിച്ചു.

അമ്പത്തൊരക്ഷരം വന്ദനപൂർവ്വം—
മന്വോദേശ്യതിക്കൊടുത്തിട്ടവർകളെ
അക്ഷതംതന്നിലെഴുതിച്ചുചൊല്ലിച്ചു
ദക്ഷിണവാങ്ങിയനഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ.

“ഇന്നുമുതലേഴുവാസരം പൊയിട്ടു
പിറൊട്ടിനമീങ്ങുവന്നാൽമതി നിങ്ങൾ
അന്നുമുതലുനദ്ധ്യായമൊഴിച്ചിങ്ങു
വന്നുപാിക്കണമെന്നും മുടങ്ങാതെ”.

ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിയയച്ചുങ്ങവർകളെ
മങ്ങാതവരുമതുപോലെ വന്നിതു.
“നിങ്ങൾക്കുതന്നുള്ളയേടുകളിലുള്ള—
തേതാനുമെംകീലും നിങ്ങൾ പഠിച്ചിതോ”.

ആശാനിവണ്ണം പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടു
കൂസാതെ കുഞ്ഞൻ പറഞ്ഞതിനുത്തരം.
“ആശാനെഴുതിയയേടുകൾവന്നു—
മന്നതന്നേ ഞാൻ പഠിച്ചുതീർത്തിടിനേൻ”.

“ആഹാ മിടുക്കാ മിടുമിടുക്കയെംകീ—
ലായതൊക്കെപ്പറഞ്ഞീടുക കേൾക്കട്ടേ”.

തീരയാശങ്കയില്ലായെത്തൊക്കയും
പാരായെഴുതിയൊന്നൊന്നാസ്സാഞ്ഞവൻ.

ആശ്ചര്യമുൾക്കൊണ്ട രാമനാശാനുട-
നാശ്ശേഷവും ചെയ്തെടുത്തു കമാരനെ
അംകത്തിലേററിയിരുത്തി നെറുകയിൽ
ചുംബിച്ചുകൊണ്ടിറങ്ങും നിരൂപിച്ചവൻ.
‘സാമാന്യനല്ലിവൻ ബുദ്ധിമാനൊരളയും
കേമനാസ്തന്നിടും ഭാവിയിൽ നിണ്ണയം.

എന്നുടെ കിഞ്ചെ, കമാരകാ വത്സലാ
എന്നുടെ ശിഷ്യനായ് നീ വന്നതന്തുതം
ഇതു വിദഗ്ദ്ധനായുള്ളോരുശിഷ്യനെ
കിട്ടിയതെന്നുടെ ഭാഗ്യമാണെങ്കിലും.

കെല്ലെഴും ബുദ്ധിക്കുതക്കപൊലേ പാടി
പ്പിപ്പതിന്നിങ്ങൊരു കോപ്പില്ലതെല്ലമെ
അല്ലമാം വിദ്യകൊണ്ടിടുകമാരന്നു സം-
തൃപ്തിയുണ്ടാകുമൊ ഞാനെന്തുചെയ്തതു.

ഉന്നതബുദ്ധിമാൻ ബാലനിപ്പോളിങ്ങു
തന്നെയിരുന്നു തൽക്കാലം പാിക്കട്ടെ
എന്നുടെ വിദ്യകളെല്ലാം പഠിച്ചിട്ടു
പിന്നേടമെന്തെങ്കിലുമിതിൽ ചെയ്തിടാം,

അപ്പോളശരീരി വാക്യമുണ്ടായിതു;
‘ഇപ്പോളിതു വിചാരിച്ചിടേണ്ടാ ഭവാൻ
പില്ലാടിവനെപ്പിപ്പിപ്പതിന്നൊരു
നൽക്കാലമുണ്ടാകമാളമപ്പോൾവരും.”

ആയതു കേട്ടു സന്തോഷിച്ച ദേശിക
നായവനെക്കൊണ്ടിരുത്തി പലകയിൽ.

ഏഴു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വള്ളികൾ പള്ളികൾ
പിന്നെ വിസ്മയങ്ങളാദിയായൊക്കയും.

രംഭങ്ങളെത്തുകൾ ചേർന്നു വാക്യങ്ങളും
ഓലയിലമ്പോഴെഴുതിക്കൊടുത്തുടൻ
വാക്യവും ജ്യാവും പരൽപേരുമെന്നിവ
നീക്കംവരാതെയെഴുതിനാലോലയിൽ.

പിറേന്നു കാലത്തു വന്നവനൊക്കയും
തെറ്റൊന്നുമില്ലാതെ കാണാതെ ചൊല്ലിനാൻ
മുറും കവടിക്രിയകൾ ചെയ്തിട്ടുവാ
നോറും കരുഹലമോടു തുടങ്ങിനാൻ.

ചെംകല്ലൊളിപ്പുതുപ്പാവിൻപലകയിൽ
തിംകൾപ്രകാശം കവിടി നിരത്തിട്ടു
സംകലനം മുതലായ കണക്കുകൾ
തൻകയ്യിലുള്ളവയൊക്കെപ്പിപ്പിച്ചു.

നാലഞ്ചുവാസരം പോയോരനന്തരം
ബാലകൻതാനേ ഗണിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
കാലദീപം സിദ്ധരൂപമരവും
കാലേ ഗ്രഹിച്ചവൻ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു.

ശ്രീരാമവൃത്തം രഘുവംശമെന്നിവ
ആശാനവനെപ്പിപ്പിച്ചു കൈതുകാൽ
അമ്പയമമ്പയാത്മം പദച്ഛേദവും
ഭാവം വിഭക്തികളോടുമനുദിനം.

ആര്യേഷമാസം കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
ആശാനെറ വിദ്യകളൊക്കെപ്പിപ്പിച്ചവൻ.
ആശാനുസന്തോഷമെന്നോന്നിതിൽപ്പരം
ആനന്ദസാഗരേ വീണമുങ്ങീടുടൻ.

ഹസ്തങ്ങൾ രണ്ടുമെടുത്തങ്ങു ശിഷ്യന്റെ
മസ്തകേ ചേർത്തുടനീങ്ങനേ ചൊല്ലിനാൻ.
“ഇനി നിനക്കുതരുവതിന്നായിട്ടു
വിദ്യ മറെറാന്നുമില്ലെന്റെ കമാരകാ.

നിന്നെപ്പിരിഞ്ഞിരുന്നീടുന്ന സാക്ഷം—
കൊണ്ടു ഞാനൊന്നു പറയുന്നു നിന്നോടു
എന്നുമിവിടെ വന്നു നിൻസതീർത്ഥ്യരെ
നന്നായ്വിപ്പിക്കുവേണമെന്നാണതു.

എന്നാലവരിൽ നിന്നുള്ളൊരാദായങ്ങളെ—
ഛൊന്നൊഴിയാതെ നിനക്കു ഞാൻ തന്നിടാം
എന്നതുമത്രമല്ലായതൊരു ഗുരു
ദക്ഷിണയായിട്ടു ഞാനും കരുതിടാം.”

എന്നിങ്ങനെ ഗുരു ചൊന്നതുകേട്ടവൻ
അങ്ങിനേ തന്നെ വഴങ്ങിയടുത്തനാൾ
തന്നേയവൻ വന്നിതാശാന്റെ പള്ളിയിൽ
അന്നുമുതൽ പാിപ്പിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ.

പണ്ടുള്ള വിദ്യാലയങ്ങൾ ഭരിക്കുന്ന
രണ്ടാമുപാദ്ധ്യായരായുള്ളവർക്കുള്ള
ചട്ടമ്പിയെന്നു വിളിക്കുന്നിതാളുകൾ
കുട്ടികളുമെല്ലാകാരും വിളിക്കുന്നു.

അങ്ങിനെയാണു ചട്ടമ്പിയെന്നുള്ള പേർ
കുഞ്ഞനിൽചേർന്നു ചട്ടമ്പിയാണെന്നതു
കുഞ്ഞുചട്ടമ്പി പാിപ്പിച്ചതുമുതൽ
കുഞ്ഞുങ്ങളൊക്കെത്തെളിഞ്ഞു വന്നു തുലോം.

അങ്ങിനെ ചട്ടമ്പിയായിപ്പാിപ്പിച്ചൊ—
രഞ്ചാദവത്സരം പോയോരനന്തരം

അങ്ങുള്ള കൊല്ലർ മാത്തിലങ്ങേകദാ—
സംഗതമായൊരു വേളിയക്കാലത്തു.

സദ്യ കഴിഞ്ഞില വാരിയിട്ടേടത്തു
പട്ടികൾ വന്നെച്ചിൽ നക്കുന്നവധി,
ഉദ്ദേശമെന്തെന്നറിഞ്ഞില്ലൊരു പീറ
വേണം ധരിച്ചവനുമില നക്കുന്നു.

ചട്ടമ്പി കണ്ടിട്ടനകമ്പയാസമം,
'കഷ്ടമിവന്നു ചോരൊട്ടും ലഭിച്ചില്ല
പട്ടിണിപ്പാവമിവ,നെന്നു ചിന്തിച്ചു
പെട്ടെന്നകത്തുള്ളവരോടു ചൊല്ലിനാൻ.

ചോരകിട്ടാഞ്ഞൊരുത്തനില നക്കുന്നി—
തെത്രയും കഷ്ടം മഹാകഷ്ടമാണതു
ചോര കുറച്ചെങ്കിലും കൊടുത്തിട്ടവാ—
നങ്ങേകിൽ വേഗമെടുത്തു തന്നീടണം,

ചോരൊരു പാത്രത്തിലാക്കി കൊടുത്തവർ
ചട്ടമ്പി മുറുത്തിലയിൽ വിളമ്പിനാൻ
കൂട്ടാനമൊക്കെ വിളമ്പിട്ടവൻ ചെന്നു
എച്ചിൽ നക്കീടുന്നവനെ വിളിച്ചുകൻ.

“ചോരതരമെങ്ങോയെച്ചിൽനക്കീടേണ്ട
ചോരം കറിയും നിറച്ചു ഞാൻ തന്നിടാം”
വീരോടെഴുന്നേറ്റ നോക്കി ചട്ടമ്പിയെ
നേരേ വടക്കോട്ടു വേഗം നടന്നവൻ.

അത്തുതംപൂണ്ടിവനാരെന്നറിയുവാൻ
ചട്ടമ്പിയും പുറകേ നടന്നീടിനാൻ
പലതി മാറിപ്പിഴച്ചു പ്രയാസേന—
യൽസന്ധ്യയ്ക്കുവരെത്തിനാൻ വേളിയിൽ.

ശുദ്ധസ്ഥലമായ പവ്തമസ്തുകേ
യെത്തിയനേരം തിരിഞ്ഞുനിന്നീടിനാൻ
ചട്ടമ്പിയോടങ്ങിരിപ്പാൻ പറഞ്ഞിട്ടു
പെട്ടെന്നു താനുമിരുന്നിതങ്ങസ്ഥലേ.

ചട്ടമ്പി സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയനേരത്തു
മട്ടലർബാണാരിയെപ്പോലെയുള്ളൊരു
ചട്ടററുപമിതങ്ങ മറത്തിലെ-
യെച്ചിൽകഴിയിലിരുന്നവനല്ലതാൻ

ഉത്തുംഗഭംഗ്യം വിളങ്ങും ജടകളും
ചിത്തവിമോഹനം നീണ്ടു കരങ്ങളും
വൃദ്ധാർക്കമണ്ഡലകാന്തികലനുള്ളൂ-
രുദ്ധതമാകിയ വക്ത്രപ്രകാശവും.

വിസ്മൃതമാകിയ മാറും മണിപൂര-
മെത്തിക്കടന്നു നിന്നീടുന്ന താടിയും
നീലോല്പലദളം തോൽക്കും മിഴികളും
നീണ്ടുവളഞ്ഞുള്ള ചില്ലീലതകളും.

താരങ്ങളും മല്ലമൊട്ടുകളെന്നിവ-
യോടിമറയുന്ന ദന്തനിരകളും
ശോണാധരോഷ്ഠവും ദുഷ്പണങ്ങൾക്കേറെ
നാണം കൊടുക്കുന്ന ഗണ്ഡപേയങ്ങളും.

കംബുത്രിരേഖയെ നിന്ദിതമാരുള്ള
കണ്ഠോദരങ്ങളിൽ ചേർന്നു വലികളും
മധ്യപ്രദേശം മറച്ചിരുന്നീടുന്ന
സ്തിശ്ലാർക്കതാംബരമെത്ര മഹത്തരം.

ശോണാംബുജത്തിലുമേറും നിറമുള്ള
പാണീതലങ്ങളും പദതലങ്ങളും

അംഗുലീജാലങ്ങളും നഖങ്ങളും—
മെങ്ങിനെയെന്നു പറയുവാനാവതൊ.

ഉരുക്കൾ ജംഘകൾ പാദപായങ്ങളും
ചാരുക്കളെന്നു പാഞ്ഞുകൂട്ട നമു—
ക്കാലൊക്കെ വന്നാലുമപ്പറം ചൊല്ലുവാ—
നാവതല്ലായതെല്ലാമതുല്യങ്ങളാം.

തുല്യതയില്ലാതെ തുല്യത ചൊല്ലിയാൽ
എല്ലാ ജനങ്ങളും പാരം ഹസിച്ചിടും
തുമ്പിക്കരത്തിനും കൈതതൻ പൂവിനും
താമരപ്പൂവിനും തുല്യതയില്ലിതിൽ.

വന്ധു നടിച്ചിവകൊണ്ടുപമിക്കുകിൽ
കമ്പം പിടിപ്പിച്ചു കമ്പത്തിലാക്കിടും
തുമ്പില്ലയാതവർ കൈകൊട്ടിയാത്തിടും
കമ്പോളപ്പിള്ളർപോൽ കൊഞ്ഞനം കാട്ടിടും.

കാൽസപരവ്രഭു പുണ്ട ശരീരവും
രൂപ്യവ്രകാശമേറുന്ന രോമങ്ങളും
ആപാദമസ്തകമെന്തെന്നുചൊൽവതു
ആലോകനസുഖം മൂലോകദർശനം.

ദൃഷ്ടികുളിർക്കുമാറങ്ങനെ കണ്ടവൻ
സാഷ്ടാംഗമായി നമസ്ക്കരിച്ചാദരാൽ
ബലാഞ്ജലിയോടിരുന്നോരനന്തരം
ബലമോദംപൂണ്ട യോഗീശ്വരൻ തദാ.

ഏകാക്ഷരമുപദേശിച്ചതിനടെ—
യേകൈകമാത്രകളായി വീളങ്ങനെ
ജീവാദിമൂന്നമതിനടെ വൃത്തികൾ
ഭാവസ്ഥിതികളും മായാസംപ്രാപ്യവു,

അർദ്ധമാത്രാത്മകമാത്മസ്വരൂപവു-
മായതു മായ മറച്ചുനിൽക്കുന്നതും
അക്ഷരമാത്രകൾ ഹംസസഞ്ചാരത്തൊ-
ടൊത്തു ചരിപ്പാനുപായമാഗ്നങ്ങളും.

സതപാദിതനുടെ സാമ്യകാലങ്ങളും
സ്പഷ്ടീകരണകൾ പരിണതകൃമങ്ങളും
പഞ്ചഭൂതങ്ങളും സൂക്ഷ്മമാത്രകളും
രംഗനതളളെ സ്ഥൂലമായ് ചെല്ലതും.

ഭൂതങ്ങളെല്ലാം ഗുണങ്ങളും ചേർന്നിട്ടു
ജീവാദികളായ് ഭവിച്ച പ്രകാരവും
ചിച്ഛക്തിയംഗമാം മായയാ വിച്ഛിന്ന-
യായിട്ടുള്ളകളിൽ ചേർന്നിരിപ്പതും.

കർത്താവു ജീവനും സാക്ഷികൂടസ്ഥനും
പഞ്ചവഗ്ഗങ്ങളും ആന്തരയമിയും
പ്രത്യഗാത്മാ പരമാത്മാവിവരടെ
സ്ഥാനങ്ങളും വൃത്തിഭേദമുപാധികൾ.

സച്ചിദാനന്ദമാം സത്തുചിത്താദിയിൽ
ഇച്ഛാക്രിയാദികളുണ്ടായ മാഗ്ഗവും
അക്ഷരവും ക്ഷരംതാനുമാം പ്രജ്ഞകൾ
സ്ഥൂലാദികളിലുദിക്കും പ്രകാരവും.

നാസികയുടെ ചരിക്കുന്ന വായുവിൻ-
പ്രാണാംശമൻപോട്ടു നാഡി ഗ്രഹിപ്പതും
കിട്ടാംശമങ്ങു പുറത്തുതള്ളിട്ടു
കട്ടായവുമതു പോലേ ഹൃദയവും.

പ്രാണനിലുള്ള ജീവാംശം ഗ്രഹിച്ചിട്ടു
ഹംസശ്രവമായ് ചരിക്കുമവസ്ഥയും

ഏവം വീധം ഗുഡഗുഡകായ്ക്കങ്ങളെ
ഭാവംതെളിഞ്ഞുപദേശിച്ചുനന്തരം.

“രംയോഗമിങ്ങീരുന്നു മൂന്നാമണ്ഡലം
സാധകം ചെയ്തതിൽ പീന്നെ ശിവനുടെ
വിഗ്രഹം തൊട്ടുകൊണ്ടേകമാം മണ്ഡലം
ശൈവാന്തികത്തിലിരുന്നു സാധിക്കണം.

അക്കാലമനുവിഷയങ്ങളിൽ പ്രവേ-
ശിച്ചുകൂടാ പ്രവേശിക്കുന്നതാകിലൊ
എക്കാലമാകീലുമേകമാം മണ്ഡലം
തെരുകൂടാതൊന്നുകൂടെക്കഴിക്കണം.

ആജ്ഞയെ ലംഘിച്ചതിൻ പിഴയാണതു
പ്രാജ്ഞാനെന്നാകിലും ചെയ്തയെന്നേവത്ര
നിജ്ജരസേവിതൻ കൈലാസനാഥനാ-
ലാജ്ഞാപിതമിതു ത്രൈലോക്യസമ്മതം.

ആകയാലീവകകരം പിഴച്ചീടാതെ
ഞായമായ്നീയിതു സാധിച്ചുകൊള്ളണം.”
ഇതും പറഞ്ഞു ഗുരു നിജപാണികരം
ശിഷ്യന്റെ മസ്തകേ ചേർത്തോരനന്തരം.

സിദ്ധഗുരുവിന്റെ വൈഭവം മൂലമായ്
ബദ്ധചൈതന്യങ്ങളായിരുന്നീടിന
ചിത്താദിയന്തഃകരണങ്ങളൊക്കെയും
ചിതപ്രകാശത്തിൽ മറഞ്ഞുപോയി തദാ.

ബ്രഹ്മാ മുതലായ മൂർത്തിത്രയങ്ങളും
ബ്രഹ്മാണ്ഡഭാഗ്യപ്രപുത്തികരം സൃഷ്ടികരം

ബ്രഹ്മാദികൾക്കൊരു പ്രേരകമായിട്ടും
ചിന്താത്രയൈതന്യശക്തിപ്രഭാവവും

രംഭേഴലകവും ചക്രവാളാദിയും
ഭൂലോകമദ്ധ്യസ്ഥിതമായ മേന്മയും
ഗംഗ മുതലാം നദികൾ നദങ്ങളും
തുംഗങ്ങളാകും ഗിരികൾ വനങ്ങളും.

സപ്തസമുദ്രങ്ങളൊത്തുള്ള ദ്വീപുകൾ
ശാപ്പങ്ങൾ പൂക്കൾ നിറഞ്ഞ സരസ്സുകൾ
ഋക്ഷങ്ങൾ രാശീചക്രങ്ങൾ ഗ്രഹങ്ങളും
അഷ്ടദിക്കുകളുമായുവസുക്കളും.

അഷ്ടദിക്പാലന്മാരുജങ്ങളിൽ—
മഷ്ടമോഘാനങ്ങളുഷ്ടഗിരികളും
അഷ്ടകരിണികളന്തരാളങ്ങളും
പുഷ്ടസൗഖ്യങ്ങളാം സ്വർഗ്ഗലോകങ്ങളും

ദുഷ്ടകന്മാക്കളാം പാപികൾ സന്താപം
കഷ്ടമനുഭവിക്കും നരകങ്ങളും
ശിഷ്ടരാം പുണ്യജനങ്ങളനുദിനം
ഇഷ്ടതുഷ്ട്യാ സുഖിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗങ്ങളും.

വൈകുണ്ഠകൈലാസസത്യലോകങ്ങളിൽ
വൈകായ്മമുന്തികൾ വാണിരിക്കുന്നതും
സപ്തേന്ദ്രതപ്ത മഹായോഗനിദ്രയാ
നിത്യം ശയിക്കും മഹാവിഷ്ണുതന്നുടെ,

തൃപ്പാദശുശ്രൂഷണാത്മമിരിക്കുന്ന
പൊൽപൂവുമാനിനിയും ധരാദേവിയും
ചക്രാദികളാം തിരുവായുധങ്ങളും
വിക്രമം കൈക്കൊണ്ടു മുന്തിമത്തുക്കളായ്

തൃപ്പാദപാഷ്ഠത്തന്മാരോടൊരുമിച്ചു
തൃപ്പാദസേവകരായി വസിച്ചതും.
പക്ഷീരൂനാകം ഗന്ധധ്വനീകുന്ന
വൃക്ഷപ്രവരനും മറ്റുള്ളതൊക്കെയും.

കൈലാസപർവതം തന്നിൽവാണീടുന്ന
കാലാരിദേവനും പാർവതീദേവിയും
ഗംഗാഭഗവതിയും ഗണനാഥനും
തുംഗനാഥഗിരീഭൂതഗണങ്ങളും.

ഭംഗിയും വീരഭദ്രൻ ഭദ്രകാളിയും
തുംഗരാം ചണ്ഡകണ്ഠന്മാരിരുവരും
ചണ്ഡികാദുർഗ്ഗാഭഗവതിയും ദേവ
ചണ്ഡാളവർഗ്ഗമാം മറ്റു പിശാചരും.

സത്യലോകേ ലോകസൃഷ്ടികർത്താവു
വിദ്യാസ്വരൂപിണി ഭാരതീയകുമാരൻ
നിത്യം മഹാമുനിമാരോടൊരുമിച്ചു
സൃഷ്ടിവേലാവിധാനേന വാഴുന്നതും.

പാലാഴിതന്നുടെ മേൽലോകമായിട്ടും
ലോകേഷുമുഖ്യമാം ഗോലോകമെന്നതിൽ
നീലാളിവണ്ണനാം ശ്രീകൃഷ്ണമൂർത്തിയും
രാധാതുളസിയും ദാസികൾ ദാസരും.

ചാരവരം ദേവസുരഭീരേയും പരി-
പാലിച്ചു തൃപ്തിയാർപ്പാഴ്ന്നു സൌഖ്യമായ്
ഇത്തരം ബ്രഹ്മാഞ്ജനേന്ധാരവസ്തുക്കൾ
ഉത്രയും തന്നിലായ് കണ്ടുകണ്ടങ്ങനെ.

എത്ര നേരമങ്ങിനെയിരുന്നെന്നതു
വ്യക്തമായിട്ടറിയാവതല്ലേതുമെ-

നകതംദിവങ്ങളൊ നകതമോ യാമമൊ
തത്ര കഴിഞ്ഞങ്ങണൻ നോക്കുംവീര്യം.

പഞ്ചലമില്ലാതെ നിർക്കും ഗുരുവിനെ
പഞ്ചബാണാരികു തുല്യമാക്കുന്നു.
നൽത്തകരയില വേവിച്ചതുമൊരു
രംഭാദളത്തിലിരിക്കുന്നതും കണ്ടു.

ആഹാരമാണതു ഭക്ഷിച്ചുകൊൾകയെ—
ന്നാചാര്യശാസനം കേട്ടു മോദാനപിതം
ആയതെടുത്തു ഭൂജിച്ചു നേരമതിൻ—
സ്വപ്ന നിനച്ചതുതാനെന്നു കല്പിച്ചു.

അങ്ങിനെ നിത്യം തകരയിലയൊരു
നേരം ഭൂജിച്ചു ജപിച്ചു ഗുരുപാദം
നന്നായ് നിനച്ചും മുടങ്ങാതെ മാത്രക—
ളൊന്നിച്ചു കൂട്ടിയൊപ്പിച്ചാസനസ്ഥനായ്.

ആസ്ഥയോടേയതു ഹംസത്തിലാക്കീട്ടു
പേരൂർമതിന്റെ ഗതിയിൽ നിർത്തി മനം
താഴ്ന്നു വന്നീടാതെ സാധകം ചെയ്തു ചെ—
യ്ക്കുംസ്ഥാനമാം ഗിരിതന്നിൽ വാണസുഖം.

ചട്ടമ്പി പള്ളിയിലാണെന്നു വീട്ടുകാർ
വീട്ടിലുണ്ടെന്നാണു പള്ളിയിലുള്ളവർ
തിട്ടമായിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിരുന്നിതു
മുട്ടരുമനോഷണം ചെയ്തതില്ലൊ.

വീട്ടിലന്വേഷിച്ചു പള്ളിയിലുള്ളവർ
വീട്ടിലില്ലെന്നു പറഞ്ഞവർ വീട്ടുകാർ
വീട്ടിലും പള്ളിയിലുമില്ലയെന്നറി-
ഞ്ഞാത്തമുഴുത്തവർ തേടിത്തുടങ്ങിനാർ.

ചേട്ടനിരിക്കും കഴിഞ്ഞുറയ്ക്കാതെ
കാട്ടാളനെയെച്ചുങ്ങു ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
ചേട്ടനതുകേട്ടു വേഗത്തിൽ വന്നിങ്ങു
പട്ടണമെല്ലാടവും തിരഞ്ഞിടിനാൻ.

എങ്ങുമൊരുത്തരും കണ്ടില്ലൊരേടത്തു-
മെങ്ങോട്ടുപോയെന്നുമാരുമറിഞ്ഞില്ല
“എന്തൊരു കാരണമിങ്ങനെ വന്നിടാൻ
വെന്തുരുകീടുന്നു മാനസം ദൈവമേ.

എന്തു ചെയ്തുമിനിയെങ്ങോട്ടുപോകുന്നു
എന്തോന്നു ഞങ്ങൾ പിഴച്ചതുമീശ്വരാ
ചിന്തയിലൊന്നും തീരിയുന്നതുമില്ല
ചിന്തിച്ചതില്ലിങ്ങനെ വരുമെന്നതും.”

ഏവം വിധമുള്ള സംകടംകൂലമാ-
യാഹാരനിദ്രാദികളൊന്നുമില്ലാതെ
ഹാഹേതിയെന്നുള്ള ദൈന്യദാവത്തൊടും
നങ്ങേലിയമ്മ ശയിക്കുന്നൊരേടത്തു.

നൂറ്റിരുപത്തിയഞ്ചാംദിനം കാലത്തു
ഏറ്റം മെലിഞ്ഞല്ലതോൽമാത്രശേഷനായ്
കുങ്കാളരൂപനായുള്ള ഭയംകരൻ
ശങ്കകൂടാതെ വരുന്നു ഭയാനകം.

കണ്ടവർ കണ്ടവർ മണ്ടിമറയുന്നു
മിണ്ടാതെ നോക്കുന്നു തന്റേടമുള്ളവർ

കൊണ്ടൽക്കുഴലിമാരും ചെറുപിള്ളരും
തൊള്ള തുറന്നു നിലവിളിച്ചോടുന്നു.

ചട്ടമ്പിതന്നുടെ പ്രേതമിതാണെന്നു
തിട്ടപ്പെടുത്തിപ്പറയുന്നിതു ചിലർ
പെട്ടെന്നതിൽ ചിലർ വീട്ടിലോടിച്ചെന്നു
പൊട്ടിച്ചിതിരിക്കഥ മാതാവീനോടടുത്ത്.

മാതാവതുകേട്ടു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ;
“ചാവാനിരീക്ഷമെന്നിക്കെത്തിതിൽ ഭയം
കുഞ്ഞൻറെ പ്രേതമാണെങ്കിലവനോട്—
മൊന്നിച്ചുപോയിടാം തീർന്നല്ലോ സംകടം.”

എന്നുപറഞ്ഞപ്പോഴേന്നു പതുക്കെവെ
ചെന്നടുത്തു പ്രേതശംകയോടുമവർ
നന്നായിനോക്കിയറിഞ്ഞു ഭൂമിച്ചുടൻ
ഒന്നു നിലവിളിച്ചിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാരും.

“അയ്യോ മകനെയിതെന്തെടാ നീയേതു
വയ്യാവലിയിലകപ്പെട്ടതിങ്ങനെ
ആരുചെയ്തുള്ളൊരു കയ്യാണിതിങ്ങനെ—
യാഹാരമില്ലാതെയെങ്ങാണിരുന്നതും.”

മാറത്തടിച്ചു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു
ചാരത്തു ചെന്നു കെട്ടിപ്പിടിച്ചീടുന്നു
മാതൃപാദങ്ങളിൽ വീണു നമസ്കരി—
ച്ചാദരവോടു പറഞ്ഞുടൻ വാർത്തകൾ.

ആതുരന്മാരായടുത്തുള്ളവർകളും
ആശാനോടൊന്നിച്ചു പിള്ളരെല്ലാവരും
സേതു മുറിഞ്ഞ ജലപ്രവാഹം പോലെ
വേഗത്തിലങ്ങവരോടിയെത്തിടിനാർ.

എല്ലാവരോടും പറഞ്ഞു തപാത്തകൾ
നല്ലൊണമയതു വിസ്തരിച്ചോറവും
എല്ലാവരുമതു കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു
നല്ലൊരനുഗ്രഹം പെയ്തുപോയാരവർ.

ഘോരനാം കാളിയമസ്തകത്തിൽനിന്നു
തീരത്തുവന്നോരു തന്നുടെ പുത്രനെ
ചാരത്തുകണ്ട യശോദയ്ക്കുദിച്ചൊരാൾ—
നന്ദത്തിലോരമുണ്ടായി മാതാവിനു.

നാട്ടുകാരൊക്കെയും പോയോരനന്തരം
പേട്ടയിലാശാനിവണ്ണമരുചെയ്തു
“ഒട്ടും പ്രതീക്ഷിച്ചിടാതേ യദുക്കൾ—
കിട്ടി നിനക്കുപദേശം മഹത്തരം.

ആയതു വിസ്താരമായിട്ടറിയുവാൻ—
നാശയുണ്ടോമെന്നിതതു കേൾക്കണം”
ആശാനിവണ്ണം പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ടു
ആചാരപൂർവ്വം പറഞ്ഞു ചട്ടമ്പിയും.

“സദ്യ കഴിഞ്ഞെച്ചിലിട്ടെടത്തങ്ങൊരു
മന്ത്രിനും നാസ്തകമെച്ചിൽ നക്കുന്നതു
കണ്ടുനകവയോടങ്ങു ചെന്നതുകൂടാ—
രേണയുഞ്ചാൻ വിളിച്ചീടിനേൻ ഞാനടൻ.

“ചോര തരാമെടൊയെച്ചിൽ നക്കീടേണ്ട
ചോരം കുറികളും വെച്ചിരിക്കുന്നു ഞാൻ”
കൂറോടിവണ്ണം പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ടു
വീരോടെഴിച്ചു തിരിഞ്ഞുപോയിടിനാൻ.

ഏതെന്തിതതുതമാരാണിവനെന്നു
ചിന്തിച്ചു ഞാനും പുറകെ നടന്നിതു

സന്ധ്യാസമയത്തു ഞങ്ങളിവരും
ചന്തമേറീടുന്ന വേളിയിലെത്തിനാർ.

പവ്തമസ്തകം തന്നിൽ നിന്നൻപോട്ടു
ഗീവാണഭാഷയിലെന്തൊ മൊഴിയവേ
കൂരിരുട്ടപ്പോൾ മറഞ്ഞുപോയീ തുലോം
പവ്തമസ്തകമേറും പ്രകാശിച്ചു.

എന്നോടിരിപ്പാൻ പറഞ്ഞിട്ടുടൻ തന്നെ—
യദ്രേഹവുമിരുന്നീടിനാനന്ദമലേ
വന്ദനപൂർവ്വകമഞ്ജലിബദ്ധനാ—
യഞ്ജസാ ഞാനുമിരുന്ന ഭക്തിയൊടെ.

മൂന്നു കാതിൽ പറഞ്ഞു ഗുരുവരൻ
മൂന്നുമതുപോലെ കൂടെപ്പറഞ്ഞു ഞാൻ
പിന്നെഗുരുവിന്റെ പാണിപത്മങ്ങളെ—
യെന്നുടെ മസ്തകേ ചേർത്താരനന്തരം.

പന്നഗലോകം മുതലായ്ക്കുതിനാലു
ലോകങ്ങളുമതിലുള്ള വകകളും
എന്നിലായ്ക്കുണ്ടു കണ്ടാനന്ദമഗ്നനായ്
നന്നായറിഞ്ഞു ഞാൻ ഭൂതത്രയങ്ങളും.

വൈരിഞ്ചമുണ്ഡവും മുപ്പരും ചുട്ടതും
വൈരേണ ദേവാദികളെ വധിച്ചതും
ശോഭതാദിമൂന്നുവണ്ണം മൂന്നുകാലത്തു
പീതാംബരൻ ധരിച്ചുള്ളതും കണ്ടു ഞാൻ.

തൃക്ഷൻ തലയോടെടുത്തു ലോകങ്ങളിൽ
ഭീക്ഷതെണ്ടി നടക്കുന്നതും കണ്ടു ഞാൻ

പക്ഷങ്ങൾ പവ്തത്തിനുള്ള തപവും
പക്ഷിരാജന്റെ ജനനവും കണ്ടു ഞാൻ.

പത്തവതാരങ്ങളും തൽപരിത്രങ്ങൾ
ചിത്തരമ്യമതിൻ തപങ്ങളെങ്കിലും
അല്ലചിത്തന്മാർ ഭൂമീകുന്നതാകയാൽ
എക്കാലവും പുറത്താക്കീടരുതതു.

പാലാഴിമട്ട്നം ലക്ഷ്മീസ്വയംവരം
ഹാലാഹലം ശംഭുദേവൻ കടിച്ചതും
സാരസാക്ഷൻ പത്മനാഭനാകുന്നതിൽ
മുന്ദുള്ളതുമെന്റെ കൺകൊണ്ടു കണ്ടു ഞാൻ.

എനുവേണ്ടാ ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞിടാ—
മിമ്മന്നിലുള്ള നരന്മാരു കണ്ടതും
കേട്ടതും കാണുവാനുള്ളതും കണ്ടുകൂ—
ടാത്തതും എന്നിൽത്തെളിവോടു കണ്ടു ഞാൻ.

ഇപ്രകാരമാണെന്നീക്കു ജഗൽഗുരു
സപ്രമോദം കനിഞ്ഞിങ്ങുനൽകീടിന
കെല്ലെഴുന്നോരുപദേശ മാഹാരത്നങ്ങളു—
ളല്ലേതരമതു ചൊന്നാലൊടുങ്ങുമൊ.”

ഇത്തരം കേട്ടിട്ടു രാമനാശാസൻ
ചട്ടമ്പിയെപ്പിടിച്ചാശ്ലേഷവും ചെയ്തു
ചിത്തം തെളിഞ്ഞങ്ങനഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടു
യാത്രയും ചൊല്ലിപ്പറപ്പെട്ടു മന്ദിരം.

ചട്ടമ്പിയുമനയാത്രയായിട്ടുടൻ
ഒട്ടുറ്റം ചെന്നുപോന്നു തന്മന്ദിരേ
സ്വസ്ഥനായിട്ടുങ്ങിരുന്നു കർത്തവ്യങ്ങളു—
ളൊട്ടൊട്ടു ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചിരുന്നിതു.

ശൈവബിംബം തൊട്ടിരുന്നനുഷ്ടിക്കുവാൻ
ശൈവഗുഹത്തിനകത്തു കടക്കണം
ആയതിനായ് രണ്ടതാക്കോലു വേണമു-
താരുമറിയാതെ തന്നെ ചെയ്യിക്കണം.

ഇതം സിരൂചിച്ചു കൊല്ലനെച്ചെന്നുക-
ണ്ടത്യർത്ഥകാര്യങ്ങളൊക്കെ ഗ്രഹിച്ചു
വുദ്ധിമാന്മാകിയ കൊല്ലനപ്പോൾ തന്നെ
ബലമോദം രണ്ടു താക്കോലു നൽകിനാൻ.

എല്ലാവരുമുറങ്ങീടുന്ന രാത്രിയിൽ
കൊല്ലൻ കൊടുത്ത താക്കോലുകൾ കൊണ്ടവൻ
കില്ലെന്നിയേ വാതൽ ഗുഹാദർശനം
മെല്ലെത്തുറന്നവനുജ്ജിതമാക്കുന്നു.

ശൈവബിംബം തൊട്ടിരുന്നുകൊണ്ടാദരാ-
ലാചാര്യശാസനം തെറ്റിടാതേകനായ്
സാധകം ചെയ്തതുടങ്ങിയനദിനം
സാഹസമല്ലിതു ധൈര്യമത്രേ തുലോ.

ആരുമറിയാതെ കോവിലിൽ പോയിട്ടും
ആരുമറിയാതെ വീട്ടിലും വന്നിട്ടും
ആരാരുമിങ്ങനെ ചെയ്യുമെന്നുള്ളതു
ആരുംകിലും വിചാരിക്കുമോ മാനസേ.

കോവിലിലുള്ള സാമാനങ്ങളൊക്കെയും
കോവിലിൽ സ്ഥാനം പിഴയ്ക്കാതിരിക്കുന്നു
ആളുസഞ്ചാരമുണ്ടെന്നു തോന്നീടുവാ-
നാക്കുമൊരിക്കലും സാധിക്കയില്ലതിൽ.

ഒട്ടുമാക്കുമൊരു സംശയം തോന്നാത്ത
മട്ടിൽക്കഴിച്ചു കൂട്ടീടുന്നതോക്കകിൽ

ചട്ടമ്പിതന്നുടെ സാമർത്ഥ്യവും കൃത്യം-
നിഷ്ഠയുമല്ലാതെ മറെറാതുചൊൽവതു.

ഘോരസ്വരൂപികൾ ശുദ്ധപാണികളാം
ഭൂതദേവങ്ങളെക്കൂട്ടു നടയിലും
യക്ഷിയൊന്നുണ്ടു പുറംകാവലായിട്ടു
അക്ഷീണയായവൾ ചുറ്റിനടക്കുന്നു.

വീരവീരൻ ക്ഷേത്രചാലനിരിക്കുന്നു.
ആറാം പരിധിയിലീശാനമൃലയിൽ
ചാരവേലാദികൾക്കായിട്ടു നിൽക്കുന്നു
ശാസ്ത്രഗുണങ്ങളും പത്തുപേരങ്ങളുടേ.

യക്ഷി ഭയംകരിയാണവളെത്രയും
ഭക്തിച്ചിടും കണ്ടുകിട്ടുകിലപ്പൊഴേ
രക്ഷയില്ലാക്കുമതുളമങ്ങോട്ടു
വീക്ഷിച്ചിടുന്നില്ലയാളുകളൊരുമേ

ശാസ്ത്രന്റെ വിക്രമം സഹ്യമല്ലൊട്ടുമേ
ആരേയുമെന്തുചെയ്യാനും മടിയില്ല
ആകാരമേറവും ഹ്രസ്വമാണെങ്കിലും
മാവതില്ലാക്കുമവരോടെതിർക്കുവാൻ.

ശ്രീകേവലിൽ കാവൽനിൽക്കുന്ന ഭൂതങ്ങൾ
ഘോരകായന്മാർ ഭയംകരന്മാരവർ
തീക്കട്ടപോലേ ജപലിക്കുന്നനേത്രങ്ങൾ
വാറുകത്തിപോലേ വളഞ്ഞദംഷ്ട്രങ്ങളും.

താലമരംപോലെ കാലുകളും രണ്ടു
പാറകൾപോലുള്ള മുട്ടുകളുമിതു-

കൈകളിൽവെച്ചുതുല്യം വക്ത്ര
ഗന്ധം സാക്ഷാൽ ഗുഹപോൽ ഭയംകരം.

നേരിട്ടവരുടെ രൂപത്തെ നോക്കുകി-
ലാതം ഭയപ്പെട്ടു മോഹിച്ചുവീണുപോം
യെയ്യുമധികമുള്ളൊരു നടുങ്ങിടം
ആലിലപോലെ വീറിച്ചു വശംകെട്ടും.

ഈവണ്ണമുള്ളൊരു കോവിലിലേക്കുന-
യാരൊക്കിലും രാത്രിയിൽ ചെന്നു കേൾക്കു
ധീകൊണ്ടിതു നിനച്ചിടുന്ന മാത്രയിൽ
ഭീകൊണ്ടു പാരം വിറയ്ക്കും കിടകിടെ.

ഏവംവിധമുള്ള ശൈവഗുഹത്തിങ്ക-
ലേവമൊരു ചെറുബാലകൻ നിത്യവും
രാവിൽക്കടന്നങ്ങു ചെന്നിരിക്കുന്നവൻ
ഭവഭവന്മാരിലേക്കെന്നേ വരൂ.

ധീരത്വവും ശൌര്യസാമർത്ഥ്യമെന്നിവ
വീരത്വവും നരനാണ്ടാകമെങ്കിലും
ജീവനിൽ പ്രേമമീ മർത്യസ്വഭാവമ-
തുകയാലാരുമിതിനു പുറപ്പെടാ.

ആകവേ നോക്കിയാലിപ്പുറബാലനും
മാനുഷാകാരം ധരിച്ചവനെന്നെങ്കിലും
മാനുഷകീല്ലാത്ത വൈദ്യശൃംഗമാക്കെയും
ബാലനിലേറും തെളിഞ്ഞു വീളങ്ങനും.

കൈവേ നന്നാസ്തിപാരിച്ചുകാൺകിലൊ-
യിക്കണ്ട രൂപം പ്രപഞ്ചബോധാത്മകം
മറേറതു നമ്മൾക്കറിവാൻ കഴിയുമോ
അല്ലാത്തല്ലയോ നമ്മളെല്ലാവരും.

കണ്ടതുകൊണ്ടുമാത്രം നമുക്കുരോന്നം
കണ്ടുമാനം പറഞ്ഞീടാമതെന്നിയേ
വേണ്ടപോലെയാരോരതപം ഗ്രഹിക്കുവാൻ
വണ്ടു നാം ചെയ്തില്ല പുണ്യങ്ങളൊന്നുമേ.

ഇപ്രകാരം നടക്കുന്നകാലത്തു
കെല്ലെഴും രാമനാട്ടങ്ങളിൽപ്പാടുന്ന
പാട്ടുകാരനാമൊരുത്തനവരുടെ
കൂട്ടത്തിൽ നിന്നേകനായിട്ടു വന്നവൻ.

ആട്ടം നടത്തുന്ന കാലംകഴിഞ്ഞുകൾ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞവർ പെട്ടിവെച്ചതിനാൽ
കുട്ടിത്തരങ്ങളെക്കുച്ചുകെട്ടിക്കയൊ
പാട്ടു പാറിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിടാമിനി.

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു വന്ന യുദ്ധയാ
പേട്ടയിലാശാന്റെ വീട്ടിൽ വന്നുവൻ.
പേട്ടയിലാശാനൊടാട്ടത്തിലാശാനു
ടുത്തുവന്നു കായ്മമൊക്കെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു.

“കുട്ടികളുണ്ടെങ്കിലും കച്ചുകെട്ടുവാൻ
കിട്ടുകയില്ലവിടങ്ങളിലെങ്ങുമേ
പാട്ടു പാറിപ്പതിന്നുഗ്രഹമുള്ളൊരു
കുട്ടിയുണ്ടിങ്ങവനെപ്പിറപ്പിക്കണം.”

“അങ്ങിനെ തന്നെ പാറിപ്പിച്ചിടാമവൻ
വന്നിടട്ടേ നാളെരാത്രിതടങ്ങീടാം
സംഗീതവിദ്യയ്ക്കു വാസനയും സ്വരം
മാധുര്യവും വേണമെങ്കിലത്യുത്തമം.”

രണ്ടുപവനങ്ങളു വേണ്ടതിലേറ്റവും
വേണ്ടായതിലൊരു ശംകീതമല്ലവും
എന്നല്ല ലോകത്തിലുള്ള വിദ്യകളിൽ
ലെല്ലാറ്റിലും നല്ല വാസനയുള്ളവൻ.

ഒന്നാം സ്കന്ദം സമാപ്തം.

രണ്ടാം സ്കന്ദം

തന്ത്രേ ശുക്ലപദമുക്തേ മനോഹര
സന്തേ വാത്സല്യസമ്പത്തിൻവിത്തേ
നിത്യം ഭഗവതീഹസ്തലാളനങ്ങരം...
ക്കെത്തി നിറന്നെഴും ചൈംകിളിയേ.

ചന്ദ്രവിസ്ഫാമിതൻ ചാരുചരിത്രം—
ഏറ്റും മടിക്കാതെ ചൊല്ലെടോ നീ
ശിഷ്യജനത്തിൻ വിശിഷ്ടചരിത്രങ്ങൾ
ഇഷ്ടമാശ്ലൈരുകും ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം.

നഷ്ടമാം പാപമെന്നല്ലയോ ചൊല്ലുന്ന
ദുഷ്ടാന്തമായതു സത്യം തന്നെ
വിഷ്ടപത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധനാസ്താനോരു
ഭട്ടാരസ്ഫാമിചരിത്രങ്ങളെ.

പുഷ്ടമോദത്തോടു മുൻചൊന്നതിനുടെ
ശിഷ്ടത്തെച്ചൊല്ലെടോ ശാരീകേ നീ
ശിഷ്ടം കഥ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമെന്നാകിലൊ
ക്രിഷ്ടമെന്നാകിലും ചൊല്ലീടുന്നേൻ.

ആട്ടത്തിൽ പാടാനും കച്ച കെട്ടിക്കൊണ്ടു-
മാക്കുമേറീടുമൊരാശാൻ വന്നു
പേട്ടയിലാശാന്റെ വീട്ടിലിരിക്കുന്ന
വാർത്തയിന്റെ ചട്ടമ്പി ചെന്നു.

പേട്ടയിലാശാനെ വന്ദിച്ചു നിന്നപ്പോൾ
പേട്ടയിലാശാൻ പറഞ്ഞീവണ്ണം.
“പാട്ടുകാരനൊരു ആശാൻ വന്നിട്ടുണ്ടു
പാട്ടു പാടിപ്പിക്കുമായാൾ നിന്നെ.”

പാട്ടുകാരനെയുടനെ വരുത്തിട്ടു
പേട്ടയിലാശാൻ പറഞ്ഞീവണ്ണം.
“ഇന്നലെ ഞാൻ ചൊന്ന പയ്യനിൽ വന്നു
സംഗീതം നിങ്ങൾ പാടിപ്പിക്കേണം.

“അങ്ങനെ ചെയ്തിടാം രാത്രി വന്നീടട്ടേ
ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാം പക്ഷെ
പാട്ടിന്നിവനൊട്ടും പോരാ മെലിഞ്ഞവൻ
എന്നാലുമൊന്നു പരീക്ഷിച്ചിടാം.”

“ഒന്നു പരീക്ഷിക്ക വേണ്ടാ പാിച്ചീടും
നിങ്ങളൊടുവിൽ മടങ്ങിപ്പോകും
ഇന്നലെ ഞാൻ ചൊന്നതൊക്കെ മറന്നിതൊ
ക്കുന്നൊന്നായ് നിങ്ങളെ തോൽപ്പിച്ചിടും.”

“അത്രയ്ക്കുണ്ടായിവന്നെന്നതറിഞ്ഞില്ല
ഏറമുട്ടുമ്പോളറിയാമല്ലോ.”
കൊക്കായെന്നുള്ളൊരു ഹാസ്യസ്വരത്തോടെ
യാശാനവിടന്നു പോയ്ക്കൊണ്ടു.

അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ പേട്ടയിലൻപോട്ടു
ചെന്നു ഗുരുപാദം വന്ദിച്ചപ്പോൾ

നന്നായനഗ്രഹിച്ചുണ്ടയച്ചീടിനാൻ
വന്നയാശാനുടെ സന്നിധിയിൽ.

“പാട്ടെഴുതീട്ടുവാനോലയുണ്ടോ”യെന്നു
പാട്ടാശാൻ ചോദിച്ചു കേൾത്തനോട്ട.
“പാട്ടെഴുതീടേണ്ടാ ചൊല്ലിയാലായതു
കേട്ടു ചൊല്ലി ഞാൻ പഠിച്ചു കൊള്ളാം.”

“അങ്ങിനെയായാൽ പഠിപ്പാനെഴുതല്ല
സംഗീതമാണിതു തോററമല്ല”
“സംഗീതമായാലും തോററമതായാലും
ഏതായാലും ഞാൻ പഠിച്ചുകൊള്ളാം”

‘വല്ലാത്ത പയ്യൻ മുരണ്ടുപിടിക്കുന്നു
പാടിയാലെവണ്ണം പാടുമിവൻ
ആയതൊന്നിപ്പോൾ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കീടാം
ആയതമായൊരു പാട്ടു പാടാം’

ശ്ലോകമൊന്നുമൊരു പല്ലവിയുമാനം—
പല്ലവിയുമാൻ പാടീടിനാൻ
ശോകം പ്രയാസമുണ്ടെന്നുമില്ലാതെ
പാകത്തിൽ പാടിനാൻ ചട്ടമ്പിയും.

വാശി മുഴുത്തു ചരണങ്ങളത്രയും
പാടി നിർത്തിടിനാനാശാനപ്പോൾ
ചട്ടമ്പിയുമതിലൊട്ടും പിഴയ്ക്കാതെ
തത്തുല്ലം പാടിനാൻ രാഗത്തോടും.

അഞ്ചാറുപാട്ടുവരിങ്ങനെ പാടീട്ടു
ആശാനവനോടു ചോദിച്ചിതു.
“പാടിയ പാട്ടൊക്കെപ്പാമായോ നിന—
ക്കായെങ്കിൽ പാടുക കേട്ടീടട്ടേ.”

പാടീയ പാട്ടെല്ലാം ചട്ടമ്പി പാടിനാൻ
താളമോ രാഗമോ തെറ്റിക്കാതേ
ആശാനതു കേട്ടിട്ടുതുളുതത്തോടു—
മാഗയോടുമവൻ തന്നെ നോക്കി.

‘ആരെടായിപ്പയ്യനിതു പോന്നുള്ളവൻ
ദേവഗുരുവോ പവനജനോ—
പാപജനാഭനോ ശങ്കരൻ തന്നെയോ
മാനഷക്കീവണ്ണം ബുദ്ധിയുണ്ടോ.

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു മർത്യനെയെങ്ങുമേ
കാണാനുമില്ല കേരപ്പാനുമില്ല
ഇന്നിവനെന്നുടെ ശിഷ്യനായ്ക്കുന്നതും
എന്നുടേ ഭാഗ്യമാണെന്നേവേണ്ടു.

ഭാവിയിലിപ്പയ്യൻ കേമനായ്ക്കുന്നീടും
ഈയുള്ളവനുമതു നീമിത്തം
എപ്പിധമാണെങ്കിലുമൊരഭിമാനം
ചെപ്പോടെയുണ്ടിതിൽ തക്കമില്ല.

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു ശിഷ്യനെക്കിട്ടുവാ—
നെങ്ങുമൊരുത്തക്കും സാധ്യമല്ല
ഇന്നലെയാശാൻ പറഞ്ഞതിൽ തെറ്റില്ല
എന്നുള്ളതിപ്പോളറിഞ്ഞു ഞാനും.

ഇങ്ങനെയുള്ളവർ ശിഷ്യരെന്ന്കാലു—
മൊന്നും കുറവില്ല തോല്പിക്കട്ടേ
ഇന്ദ്രൻ തനയനോടല്ലയോ ശോരനതു
ഖാഡവമെല്ലാമെരിച്ചുനാളിൽ.’

എന്നീവണ്ണം നിരൂപിച്ചു തെളിഞ്ഞാശാൻ
നന്നായിപ്പാടിനാനുള്ളവണ്ണം

രാഗങ്ങൾ വിസ്തരിക്കുന്നോരു നേരത്തു
താളത്തിനേതും പിഴവരാതെ.

മുന്നണിയിായിട്ടു പാടിട്ടമാശാനും
ശംകിടിയിായിട്ടു ചട്ടമ്പിയും
കയ്യും കലാശവും കയ്യോടെ പാമാമം
മെയ്യും വഴങ്ങുമഴിഞ്ഞീടാതെ.

ഇങ്ങനെ നിത്യവുമഭ്യസിച്ചിട്ടന്നു—
തൊന്നരയാമമാം ദേരത്തൊളം
പിന്നെക്കിടന്നറങ്ങിട്ടമാശാനുങ്ങു
അന്നേരം കോവിലിൽ പോകും കണ്ണൻ.

ഇങ്ങനെ പോകുന്ന കാലത്തൊരു ദിനം
അന്നൊരു രാത്രിയിൽ രാമനാശാൻ
അന്യമായുള്ളൊരു കായ്യവശാലുണു—
ന്നിങ്ങുപുറത്തു വന്നിടുന്നേരം

തന്നുടെ വാത്സല്യഭാജനമാകിയ
കണ്ണൻചട്ടമ്പിയെക്കാണുന്നില്ല
അങ്ങിങ്ങായ് നോക്കിട്ടമെങ്ങും കണ്ടതില്ല
അങ്ങട്ടുണ്ടൊരു ദാസീഗേഹം.

അങ്ങോട്ടു പോയോയെന്നുഹിച്ചിട്ടാശാനും.
മങ്ങുമനസ്സോടകത്തു പോയി
പിറേറന്നു ചെന്നൊരു തണ്ടാണെക്കണ്ടിട്ടു
ഇമ്മമവനോടാശാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇന്നുരാത്രി നീയെൻ വീട്ടിൽക്കിടക്കണം
കുഞ്ഞനെഴുന്നേറു പോകുന്നേരം

കുഞ്ഞനറിയാതെ നീ കൂടെപ്പോകണം
എങ്ങാണവൻ ചെന്നുകേരുന്നതു.

എന്നതറിഞ്ഞ് നീയെന്നോടു ഗുഡ്മോയ്
വന്നറിയിക്കേണം നാളെത്തന്നെ
ആരോടുമൊന്നും പറഞ്ഞീടരുതിതു
ആമുഖ്യാനിക്കിങ്ങു വന്നിടേണം.”

അങ്ങിനെ ചെയ്യാമെന്നായവൻ സമ്മതി-
ച്ചു വൈകുന്നേരമങ്ങുവന്നു
പാട്ടും കളികളും തീന്നിട്ടെല്ലാവരും
പാട്ടിൽക്കിടന്നങ്ങാക്കുമായി.

ചട്ടമ്പിയപ്പോളെഴുന്നേറ്റുപോകുന്നു
ഒട്ടട്ടുരത്തിൽ തണ്ടാനമുണ്ടു
ഒട്ടുമാസ്താതെ കോവിലിൽ ചെന്നവൻ
പൂട്ടു തുറന്നങ്ങകത്തുകേറി.

വാതൽ തുറന്നങ്ങകത്തു നോക്കുന്നേരം
ഭൂതനാഥൻ തന്നെക്കാണാഞ്ഞു
ചേതോഹരങ്ങളും ചെഞ്ചിടഭാരവും
ചെന്തീനയനവും കാണാഞ്ഞു.

തുമ്പയുമാമ്പലുമമ്പിളിയും നല്ല
ചെമ്പുലിത്തോലുടയാടുകളും
പാമ്പുകൾ കൊണ്ടുള്ള മാലകൾ കംകണ
ജാലങ്ങൾ തുട്രാക്കുമാലകളും.

ഭംഗികലനുള്ള ഗംഗയും കാണുന്നു
ഗംഗാധരന്റെ മെഴുലിതന്നിൽ
“മംഗലദേവതയായി വിളങ്ങുന്ന
എന്നുള്ളിൽ വാഴുന്ന തമ്പുരാട്ടി.

സന്ധി ചീന്ധി ബ്രഹ്മസ്വരൂപിണി
നിർമ്മലരൂപിണി ലോകമാതേ
കന്ധനാശിനി കാത്യായിനീദേവി
ഉന്മീലൈതന്യം കാണാത്തു.

പാർവ്വസ്ഥലത്തൊരു ഭാഗത്തുനിൽക്കുന്ന
ദേശികൻ തന്നെയും കാണാത്തു
അത്യന്തഭക്തിയുമുള്ളതും പുണ്ടു
നിർഭരമോഴം നമസ്ക്കരിച്ചു.

ഗൽഗപുവും സ്മരിച്ചു തുടങ്ങിയ—
നഗ്നമായുള്ള ഭക്തിയോടും
“നാഥാ, നമോസ്തുതേ നാദാന്തനായക
വേദപ്പാഠമെ വേളിപ്പൊരുളേ.

മുന്നിലിന്നേവമടിയൻ കാണുവാ—
നെന്നൊരു പുണ്യം ഞാൻ ചെയ്തു നാഥാ
നിന്തിരുപ്പാദപത്മം കണ്ടു കൂപ്പുവാൻ
ബന്ധമുണ്ടായതിന്നെന്റെ ഭാഗ്യം.

കാരണധാമത്തിൻ ചൈതന്യമായിട്ടും
കാലത്രയങ്ങൾക്കതീതമായും
സൃഷ്ടിക്കുതന്ന ഭവ്യങ്ങളായിട്ടും
പുഷ്പിക്കു വേണ്ടും ഗുണങ്ങളായും.

വ്യഷ്ടിസമഷ്ടികളായും വിളങ്ങുന്ന
വിഷ്ടപനാഥന്മാരല്ലോ നിങ്ങൾ
ക്ഷുഭാലങ്ങളൊഴിച്ചടിയങ്ങൾക്കു
പുഷ്പി വരുത്തണെ തമ്പുരാണെ.

പവ്വതവാസാ, ജഗന്മയ, ശങ്കരാ
പാവ്തീവല്ലഭാ പാലയ മാം

സർവ്വരാഹുര പുജിത സർവ്വജ്ഞ
ഗീർവാണസേവിത പാലയ മാം.

എങ്ങിനെയെന്നു തിരിയ്ക്കുതതാതൊരു
മംഗല്യധാമമേ പാലയ മാം
സംഗതിയൊന്നുമറിയാത്ത ബാലക-
നെയങ്ങിനെ ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചിടുന്നു.

തംകൽ തിളങ്ങും കലകളെക്കൊണ്ടല്ലേ
ശംകരീ ശംകരന്മാരാം നിങ്ങൾ
പംകമൊഴിഞ്ഞുള്ള ദേവദ്രവ്യങ്ങൾക്കു
പംകിട്ടു നൽകിയ മൂലമിപ്പോൾ.

സൃഷ്ടിസ്ഥിതികൾക്കു കർത്താക്കളായിട്ടു
വിഷ്ണുപനാഥന്മാരായിടുന്നു
അഗ്നിത്രയങ്ങൾക്കും കാന്തിനൽകുന്നതും
തൃപ്പാദരേണക്കൾ കൊണ്ടല്ലല്ലി.

മഞ്ഞുമലതന്നിൽ വാണരുളീടുന്ന
കണ്ഠരഭഞ്ജന, പലായമാം
ഗംഗാധര ജയ ഗൌരീപതേ ജയ
തുംഗജടാധര, പാലയമാം.

മുപ്പനാശന സുപ്പവിഭൂഷണ
ദിപ്പകനാശന, പാലയമാം
നിഗ്ഗുണനായും സഗുണനായും നിൽക്കും
സർഗുണനായക പാലയമാം.

തുമ്പയും ചാമ്പലും ചെമ്പുലീച്ചന്മവു-
മമ്പിളിഞ്ഞല്ല മണിയും നാഥാ
പാമ്പിൻ ഗരളം ധരിച്ചു വിളങ്ങുന്ന
അൻപരിൽ മുമ്പനേ പാലയമാം.

നിൻപാദപംകജമെന്നുള്ളിൽ നിത്യവും
അൻപോട്ടു കാണേണം തമ്പുരാനേ
കമ്പിതമായ് നിൽക്കുമേകനാഡിയുടെ
കമ്പിതം തീർക്കണേ തമ്പുരാനേ.

ശംകര, ശാശ്വത, പംകവിനാശന
കിംകരം പാഹിമാം തമ്പുരാനേ
സംകടമൊന്നുമണയാതിരിക്കുവാൻ
നിൻകൃപ വേണമെൻ തമ്പുരാനേ.

ഓംകാരപഞ്ജരജീവ, ജഗന്നാഥാ
ഘ്രീംകാരരഞ്ജിതചൈതന്യമേ
ശംക കരുതരുതൊട്ടുമടിയനിൽ
കിംകരം പാഹിമാം തമ്പുരാനേ.”

ഇത്തരം ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചുകിടക്കുന്ന
ഭക്തനൊക്കെ മനം കളുത്തു
തൃക്കൈകൾകൊണ്ടു പിടിച്ചെഴുന്നേല്പിച്ചി-
ട്ടിത്ഥം തിരുവായൊഴിഞ്ഞീടിനാൻ.

“എന്നുടെയംശമാണിന്നു നീയെങ്കിലും
മന്നിൽ മനുഷ്യനായെന്നമൂലം
ഒന്നും പിഴക്കാതേ മാനവധർമ്മം
ജ്ഞാനൊഴിയാതെയനുഷ്ഠിക്കേണം.

അന്യന്റെ കൈവശമുള്ളൊരിക്കലിലിൽ
ആരുമനുവാദം തന്നീടാതെ
വന്നതും കള്ളത്തരക്കോലാൽ തുറന്നതും
അന്യായമല്ലയോ ചെയ്തതിപ്പോ.

ഇങ്ങനെ നീ ചെയ്ത പാപദായങ്ങളെ
മങ്ങാതനുഭവിച്ചിടേണം നീ
എങ്ങും തടവില്ല കർമ്മഫലങ്ങൾക്കു
ഞങ്ങൾക്കുമായതൊഴിച്ചുകൂടാ.

കർമ്മഫലങ്ങൾ ഭുജിച്ചിടാതെയൊരും
നിന്നു പിണങ്ങിയാലാകയില്ല
കർമ്മഫലങ്ങളെ രാമദേവൻപോലു
മന്നേ താനേതാനും തിന്നു പിന്നെ.

ഉച്ഛിഷ്ടസഞ്ചയം കൃഷ്ണാവതാരത്തിൽ
നിശ്ശേഷമെല്ലാമനുഭവിച്ചു
ആയതുകൊണ്ടുനിൻ പാപാനുഭൂതികൾ
ദേഹവിയോഗകാലത്തിലാക്കാം.

മണ്ഡലമൊന്നു തികയുവാനിന്നിമേൽ
ദണ്ഡമില്ലേതുമേയഞ്ചെയ്യുള്ള
എന്നാലതുപോരാ പാട്ടു തുടങ്ങിയ
നാളുകളൊക്കെയും കൂട്ടീടേണം.

അങ്ങിനെ കൂട്ടിയാൽ വിംശതിനാൾവരും
മണ്ഡലത്തിലതു കൂട്ടീടുമ്പോൾ
പത്തുമാരും ഗുണത്തോടൊന്നു വന്നീടും
അത്രയും നാളനുഷ്ടിച്ചിടേണം.

മണ്ഡലം നാലിന്നകത്തനുകായ്കൂടാ—
ഉൊന്നിലും പ്രാപിക്കരുതെന്നുള്ള
ആചാര്യശാസനം ലംഘിച്ചതിനുള്ള
പ്രായശ്ചിത്തമാണിതെന്നറിക.

നാളെ കഴിഞ്ഞുവെ കൊണ്ടുപോകും നിന്നെ
ചീളെന്നു നിന്നുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ വന്നു

മേളം കലനുള്ള സൈകതപൂരങ്ങൾ
നീളെക്കിടപ്പുണ്ടങ്ങാറിൻതീരേ.

ആയതിലൊന്നു തിരഞ്ഞെടുത്തങ്ങതിൽ
തോയത്തിൽ മുത്തു കഴിച്ചെടുത്തു
ശൈവബിംബം തീർത്തു സൈകതമധ്യത്തിൽ
സ്ഥാപിച്ചു ചൈതന്യമാവാഹിച്ചു.

പൂജിച്ചതിൽ തൊട്ടിരുന്നു ദിനംപ്രതി
യോഗത്തിൽ നിഷ്ഠ കഴിച്ചീടേണം
അയ്യഞ്ചമഞ്ചമൊരഞ്ചും പതിനഞ്ചും
ഐരണ്ടുമൊന്നും നാളെത്തുംവരെ.

ആവാഹിപ്പാനുമതുദ്രസിപ്പാനമാ-
യാചാർച്ചനപ്പോളുപദേശിച്ചു
വീണ നമസ്തരിച്ചെല്ലാരേയുമപ്പോൾ
പോയിമറഞ്ഞവരെല്ലാപേരും.

അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ അജ്ഞാതനായൊരാൾ
കുഞ്ഞന്റെ ജ്യേഷ്ഠനെ ചെന്നു കണ്ടു
“കുഞ്ഞനെ മാത്രനേരമൊകിലുമങ്ങ
ഇന്നിമേൽ താമസിപ്പിച്ചുകൂടാ.

നേരംവെളിക്കുമ്പോൾ പേട്ടയിലെത്തണം
കായ്മമനീക്കു പറഞ്ഞുകൂടാ
കായ്മം പറഞ്ഞീടേ രാമനാശാനപ്പോൾ
കയ്യോടെ കുഞ്ഞനെ കൊണ്ടുപോരാം.”

ഒന്നും വെളിപ്പെടുത്താനേയും ഗൗരവം
നന്നായ്ക്കളിപ്പെടുത്തിപ്പറഞ്ഞു

വേഗം പുറപ്പെട്ടവാനും നിർദ്ദേശിച്ചു
വേഗമവിടന്നു പോയ്ക്കുറഞ്ഞു.

എന്നോ വലുതായ കാര്യമുണ്ടെന്നോത്തു
വൻതമസ്സിംകലിറങ്ങിയപ്പോൾ
നേരംവെളുത്തപ്പോൾ പേട്ടയിലെത്തിനാൻ
വേവൽപിടിച്ച മനസ്സോടവൻ.

കുഞ്ഞന്റെ ജ്യേഷ്ഠനും കൃഷ്ണപിള്ള വന്നു
ആശാനോടീപ്രകാരം പറഞ്ഞു
“കുഞ്ഞനെ വേഗത്തിൽ കൊണ്ടുപോയിടേണം.”
എന്നങ്ങൊരു പുമാൻ വന്നു ചൊല്ലി.

അന്നേരം തണ്ടാനും വന്നവിടെ നിന്നു
എന്തെടായെന്നാശാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ
“രാത്രിയിൽ കുഞ്ഞെഴിച്ചുതു നടന്നപ്പോൾ
കുഞ്ഞറിയാതെ ഞാൻ കൂടെപ്പോയി.

കൊല്ലരിൽ കോവിലിൻവാതൽ തുറന്നിട്ടു
കുഞ്ഞങ്ങകത്തു കടന്നുചെന്നു
ശ്രീകോവിൽ തന്മുടെ വാതൽ തുറക്കുന്ന
ശബ്ദം മാത്രം കേട്ടു കണ്ടതില്ല.

ഏഴെട്ടു നാഴിക നേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
വാതൽ തുറന്നു വെളിയിൽ വന്നു
നാലുവശത്തും തിരിഞ്ഞൊന്നു നോക്കിട്ടു
വാതലും പൂട്ടി തിരിച്ചുവന്നു.

എന്നും കിടന്നുറങ്ങീടുമവിടത്തിൽ
മുന്നേ കിടന്നതുപോലെതന്നെ
ചെന്നു കിടന്നുറങ്ങീടുന്നതുപോലെ
കുണ്ണമടച്ചു കിടന്നിടിനാൻ”

ആശാനും ശിഷ്യനും പാരം ഭയപ്പെട്ടു
ആശയമേറും നടുങ്ങി നിന്നു
ആകുന്നപോലെ വിചാരിച്ചിട്ടുമതിൻ-
കാരണമൊന്നും തിരീഞ്ഞതില്ല.

ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു പാരം വശംകെട്ടും
ചിന്തയിലൊന്നും വരുന്നതില്ല
പിന്നെയും ചിന്തിച്ചിട്ടാവതില്ലാഞ്ഞിട്ടു
കുഞ്ഞനെ മുമ്പിൽ വരുത്തി നിർത്തി.

“എന്തിനു കോവിലിൽ രാത്രി നീ പോയതു-
മെന്തു കാര്യം നിനക്കുണ്ടുള്ളതും
അന്ധകാരം നിറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു രാത്രിയിൽ
ബന്ധമെന്തെങ്ങു നീ പോയിട്ടുവാൻ.”

ഇത്തരം കേട്ടുടൻതരം ചൊല്ലിനാ-
“നന്മമനായിട്ടുമാചാര്യന്റെ
കല്പനയാണിതു ഞാൻ ചെയ്തതൊക്കെയും
ബദ്ധപ്പാടൊന്നുമിതിനകലില്ല.

ഇന്നലേ രാത്രിയിലങ്ങൊരാൾ വന്നതും
അദ്വേഹം തന്നെ മറ്റൊരുമല്ല
അങ്ങനെ ചെയ്തതുമിന്നത്തേ നിഷ്ഠയ്ക്കു
ഭംഗം വരാതെയിരിപ്പാനത്രെ”

“വ്യക്തമായ” ഞങ്ങൾക്കറിവാനായായതു
വിസ്താരമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുക്”
“മൂന്നു മണ്ഡലം തകരയില തിന്നു
വേളിമലയിലിരുന്ന ശേഷം.

മണ്ഡലം പിന്നെയൊന്നുള്ളതു സാധിപ്പാൻ
ഗംഗാധരന്റെ വിഗ്രഹത്തിൽ

തൊട്ടിരുന്നൻപോടു നിഷ്ഠ കഴിക്കേണം
അക്കാലം മരറാനും ചെയ്തുകൂടാ.

അങ്ങിനെയുള്ളൊരു കല്പന ലംഘിച്ചു
സംഗീതാഭ്യാസത്തെ ചെയ്തുമൂലം
മണ്ഡലമൊന്നു കൂടിക്കഴിച്ചീടേണം
അങ്ങിനെയൊന്നതിൻപ്രായശ്ചിത്തം.

ആററിൻകരയിൽ മണൽതിട്ടയിലൊരു
കറജ്ജടയോന്റെ വിഗ്രഹത്തെ
മുത്തിനാലുണ്ടാക്കി മദ്ധ്യേ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു
ചൈതന്യം മൂത്തിയിലാവാഹിച്ചു.

തെറ്റാതെ മുട്ടാതെ നിഷ്ഠയെച്ചെയ്യേണം
തെറ്റിയാൽ പ്രായശ്ചിത്തം വിധിക്കും
നൊറിക്കണ്ണൻ ചെയ്ത യോഗമീതാകുന്നു
മററാതും ചെയ്തിട്ടില്ലീന്നേവരെ.

നേരമിരട്ടുന്നതിൽ മുന്തിലെത്തണം
നേരേ കഴിത്തുറയാറിൻ തീരേ
നാഴികയുണ്ടിരപത്തുനാലാകയാൽ
നേരത്തേതന്നേ തിരിച്ചീടേണം.”

എന്നു പറഞ്ഞവരാഹാരവും കഴി-
ച്ചന്നേരത്തന്നേ പുറപ്പെട്ടുപോയ്
ആററിൻകരയിൽ നിന്നല്ലമകനുള്ള
വീട്ടിലവർ ചെന്നുചേർന്നു മോദാൽ.

കുഞ്ഞനേയും കൊണ്ടുവന്നതു കണ്ടപ്പോൾ
കുഞ്ഞന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തി ചെന്നു വേഗം

“എന്താണു കണ്ഠനൈക്കൊണ്ടിങ്ങു പോന്നതു
എന്തോന്നു ചെയ്തതനിഷ്ടമവൻ.

വല്ല തകരാറമങ്ങു പിണച്ചിതോ
നല്ലവനല്ലയോ എന്നനുജൻ
വല്ലായ്ക്കു വല്ലയ്ക്കും ചെയ്യുന്നോനല്ലല്ലോ
വല്ലഭാ സത്യം പറഞ്ഞീടേണം”.

പത്തിയീവണ്ണം പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ടു
പത്തിയോടെല്ലാം പറഞ്ഞു ഗുഡം
പ്രസ്താവമിങ്ങനേ കേട്ടനേരത്തവര
തൃസ്തയായ്നിന്നു വിറച്ചു പാരം.

അയ്യയ്യൊയെന്നു വിളിച്ചവരും കണ്ഠന്റെ
മെയ്യിൽത്തടവിനാരും ഭീതിയോടെ
“വിക്രമാ വിക്രമാ ത്രൈവിക്രമാ നിന്റെ
വിക്രമമൊട്ടും ചെറുതല്ലല്ലോ.

പോററിമാർ പൂജിക്കും കോവിലിലേകനായ്
രാത്രിയിൽ ചെന്നങ്ങു കേറുവാനും
നിടയമന്തർഗൃഹത്തിലിരിപ്പാനും—
മർകാ ! നിന്നെപ്പോലാരുമില്ല.

മാതാവിരിക്കുന്നെന്നാകിലും ഞാൻ നിന്റെ
ജ്യേഷ്ഠന്റെ പത്നിയും മാതാവല്ലോ”
ഭീതിയനകമ്പാസത്തോഷം വാത്സല്യം
നാലും കലന്നവളേവം ചൊല്ലി.

“എന്നുടെ ദേവരാ നിന്റെ പ്രവൃത്തികൾ
ഞങ്ങൾക്കു ഭീതിയും സംകടവും
നന്നായ്ക്കുളയുന്നതാകയാലിനിമേ—
ലങ്ങനെയൊന്നും നീ ചെയ്യരുതേ”

ജ്യേഷ്ഠത്തിയിങ്ങനേ ചൊന്നതു കേട്ടിട്ടു
കോട്ടമില്ലാതേ പറഞ്ഞു കഞ്ഞൻ
“പുഷ്പതപോബലമുജ്ജ്വരാചായ്ഞൻ
കല്പനയാണു ഞാൻ ചെയ്തതെല്ലാം.

മൂന്നു മണ്ഡലം മലമേലിരുന്നതും
ഏകമണ്ഡലം ശ്രീകോവിലിലും
മണ്ഡലമൊന്നു തികയുവാൻ വിംശതി
പിന്നെയൊരു മണ്ഡലവും വേണം.

ഇങ്ങനെയിന്നിയരപത്തൊന്നുഭിന...
മിങ്ങു മണൽപ്പറത്തായിരുന്നു
മംഗലമായിക്കഴിച്ചീടാം നിഷ്കൾ
ഒന്നും തടവതിനില്പതാനും ”.

“ആറ്റിൻകരയ്ക്കു നീ പോകൊല്ലാ പോകൊല്ലാ
ഓഷ്ടപ്പിശാചുകളുടെവിടെ
മുറാരബാലനാം നിന്നെക്കണ്ടാലവർ
കൊറുകഴിച്ചീടും പോകൊല്ലാ നീ”

പൊട്ടിച്ചിരിച്ചതു കേട്ടിട്ടു തനുടെ
ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടു പറഞ്ഞിങ്ങനെ
“ഓഷ്ടപ്പിശാചുകൾ പൊട്ടപ്പിശാചുകൾ
നിഷ്കരയക്ഷികളെല്ലാമെന്റെ

ഓഷ്ടി മറയുന്നതുവരെയോടീടും
ജ്യേഷ്ഠത്തിയമ്മേ ധരിച്ചാലും നീ
പുഷ്പബലമുള്ള ദേവതമാരുമെ...
ന്നിഷ്ടമറിയാതടക്കയില്ല.

ഘോരസ്വരൂപികളായുള്ള ഭൂതങ്ങൾ
കോവിൽ കാത്തീടും ഭയംകരന്മാർ

ദൂരത്വമെന്നെന്നാണെന്ന നേരത്തു
വേഗത്തിലോടി മറഞ്ഞുപോകും.

ആയതുകൊണ്ടു ഞാനിന്നുമുതലു—
പത്തൊന്നുനാളി തികയും വരെ
തൂയമായുള്ള മണൽതീട്ടയിലിരു—
ന്നെന്നുടെ നിഷ്കൾ സാധിച്ചീടും.

രുദ്രസംഖ്യയോടു പഞ്ചാശമൊത്തനാരം
ഭദ്രമായ് നിഷ്ക കഴിഞ്ഞുകൂടി
സദ്യപനായുള്ള സൽഗുരു കാരുണ്യം—
ലെത്രയും മംഗളമായ്ക്കഴിഞ്ഞു.

അഞ്ചിതമായുള്ള നിഷ്കൾ തീന്നപ്പോൾ
അഞ്ചിതമോദമനുജനോടു
നൈഷകമേറെത്തെളിഞ്ഞേവം ചൊല്ലിനാ—
നാധാരലേഖനം ചെയ്തതിന്നു.

ഏല്പാക്കരണങ്ങൾക്കുമുള്ള രീതിക—
ളെല്ലാം പഠിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ പണ്ടേ
പള്ളിയിലെന്നു രജിസ്റ്റർവാചകങ്ങൾ—
ളില്ലാത്തതിപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കി.

ആഹാരവും കഴിച്ചാപ്പൊദിതഹൃത്താ—
യാധാരലേഖനം ചെയ്തതിന്നു
ഹാജരായ് നിന്നപ്പോളാധാരക്കാർ വന്നു
കാലകൾ കൊണ്ടുകൊടുത്തു കയ്യിൽ.

നല്ലവടിവിൽപ്പിഴയൊന്നുമില്ലാതേ
നല്ലവേഗത്തിലെഴുതുന്നതു

എല്ലാതരം കണ്ടറിഞ്ഞാധാരങ്ങളെല്ലാം
മെല്ലാതരം കണ്ണെൻപിള്ളയ്ക്കു നൽകി.

അങ്ങിനെയായപ്പോൾ മുമ്പുള്ളതുതുകാർ
തിങ്ങിന സംകടം പൂണ്ടുവന്നു
“കണ്ണെൻപിള്ളേ, ഞങ്ങൾ പാവങ്ങളാണിതു
കൊണ്ടല്ലോ വെള്ളം കുടിക്കുന്നതും.

ഞങ്ങളുടെ കണ്ണതികമഴുക്കിക്കളഞ്ഞല്ലോ
നിങ്ങളോ ധർമ്മിഷ്ഠനാണുതാനും.
എത്രജനങ്ങളാണിന്നിതുമൂലമായ്
പട്ടിണിയായിക്കിടപ്പതയ്യോ
കണ്ണരുങ്ങൾ കണ്ണതിക്കായിട്ടു കരയുമ്പോൾ
ഉത്തോന്നു ചെയ്തുമിന്നെന്റെ പിള്ളേ.”

ഇപ്രകാരമുള്ളൊരാവലാതി കേട്ടിട്ട്
ട്ടപ്പോളവന്നു ലഭിച്ച സംഖ്യ
ഒപ്പുമാസ്സംകുവെച്ചു നൽകിയപ്പോൾ
ഉൾപ്രമോദമവക്കത്തു ചൊൽവൂ!

സന്തോഷം കേറിമതിമറന്നെല്ലാതരം
നീന്തിത്തുടിച്ചാനന്ദക്കടലിൽ
ആശീർവചനങ്ങളാവോളം വഷിച്ചു
തൃത്തം ചെയ്തിടിനാർപ്പുറം നിന്നു

“ഇങ്ങനെ പുണ്യപുരുഷനായാരേയും
ഞങ്ങൾ കണ്ടില്ല കേട്ടിട്ടുമില്ല
ഞങ്ങളുടെ നാമനായിക്കിരുന്നെപ്പോഴും
ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടെല്ലാം ചെയ്യിക്കേണം”

“നിങ്ങൾ പറയുന്നതൊക്കെയുംചെയ്തീടാം
നിങ്ങൾക്കതിലൊട്ടും ശംഭു വേണ്ട
നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മരിക്കേണമെങ്കിലും
സന്നദ്ധനാണെന്നറിഞ്ഞീടേണം.”

അങ്ങിനെയങ്ങവരെല്ലാരുമെങ്കൂമാ—
യൊന്നിച്ചിരുന്നെഴുതിത്തുടങ്ങി.
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുപണമധികം കിട്ടു—
മെന്നാലും പംകെല്ലാമൊന്നുപോലെ.

ഈവണ്ണമങ്ങു നടക്കുമവസ്ഥക—
ഉപ്പണ്ണം കൃഷ്ണപിള്ളയറിഞ്ഞു;
“കുഞ്ഞാ നീയാരോടും വാങ്ങീടേണ്ടാ പണം
നന്നായെഴുതിക്കൊടുത്താൽ മതി.”

അന്നുമുതൽ വരുമാധാരങ്ങളെല്ലാ—
മൊന്നുപോൽ പംകിട്ടെഴുതിവന്നു
ആയതു കൊണ്ടുവർക്കുക്കുമേ സംകട—
മാകുന്നില്ലിക്കൗശലം നിമിത്തം.

അക്ഷരരൂപങ്ങൾ മാറിയെഴുതുവാ—
നക്ഷയവീരനാം കുഞ്ഞമ്പിള്ളി
മറമുള്ളൊക്കാലാരം തീന്നില്ലെന്നാകിലൊ
അക്ഷരം മാറിയെഴുതി നൽകും.

അങ്ങിനെയൊക്കയാലങ്ങവർക്കുക്കുമേ
ഒന്നും കുറയുന്നില്ലാദായങ്ങൾ
മംഗലമാനസൻ കുഞ്ഞൻപിള്ളയ്ക്കു നും
മംഗളമാശംസിച്ചീടുമവർ.

അങ്ങിനെ നിത്യവുമാധാരവേലയോ—
ടങ്ങു കഴിഞ്ഞുറെ വാഴുംകാലം

ദ്രാവിഡനായൊരു യോഗീവരനങ്ങ
യാദൃച്ഛികമായി വന്നവിടെ.

പുസ്തകങ്ങളുണ്ടുണ്ടുദ്ദേഹത്തിന്റെ
പക്ഷിരിരിക്കുന്നു ഭാണ്ഡമായി
ഏകാംബരധരൻ ഏകാന്നഭോജനൻ
ഏകനായ് തന്നെയിരിക്കുമെങ്ങും.

കുഞ്ഞൻപിള്ളയും തൻ കൂട്ടുകാരമൊത്തു
ചെന്നുദ്ദേഹത്തെയുപചരിച്ചു
വന്ദിച്ചു നിന്നവരോരോന്നായ് ചോദിച്ചു
വാത്കളൊക്കെയറിഞ്ഞു പിന്നെ.

“ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടിചതുർത്ഥാസ്ത്രം സ്ഥാമികൾ
ഇങ്ങിരുന്നീടേണം മോദമോടെ
മന്ദിരം സ്ഥാമിക്കിരിക്കുവാൻ യോഗ്യമാ-
യെന്നിങ്ങാഴിച്ചു തന്നീടാമിപ്പോൾ.

ആഹാരരീതികളും മറ്റു വേണ്ടതും
ആചരിച്ചീടും വിധങ്ങളെല്ലാം
നേരേ പറയണം” മെന്നതു കേട്ടിട്ടു
നേരേ പറഞ്ഞിതാനന്ദഗിരി.

“തന്മൂലം നാഴിയതിൽ പരിപ്പു പാതി
വെണ്ണയതിൽപ്പാതി നാഴിപ്പാലും
വാഴപ്പഴം രണ്ടു വേണമത്രതന്നേ
മരൊന്നും വേണ്ടു പതിവില്ലൊന്നും.

ഉപ്പു പുളി മുളകെന്നിവയൊന്നുമേ
വേണ്ടു; പച്ചക്കറികളും വേണ്ടു
ഓഹം ചിലപ്പോഴുണ്ടായാലൊരു ചെറു-
നാരങ്ങാബോഞ്ചി കൂടിച്ചീടേണം.

രാത്രിയിലന്ത്യയാമത്തിലെഴുന്നേറു
ആറ്റിൽ പോയ് സ്നാനം ചെയ്തിങ്ങു വന്നു
നിഷ്ഠ മുഴുവനും തീന്നോരനന്തരം
സ്വപ്നഗീതാപാരായണശേഷം.

വിശ്രമിച്ചങ്ങനേ താനിരിക്കുന്നേരം
ഭിക്ഷ തരേണം മുൻചൊന്നപോലെ
രാത്രിയും സന്ധ്യകൾ മൂന്നിലുമാഹാരം
മത്ര ഞാൻ ചെയ്തയില്ലെന്നുകിലും.

യാത്രാകാലങ്ങളിൽ മാത്രം ഭുജിച്ചിടും
രാത്രിയിൽ നാഴിപ്പാൽ രണ്ടുപഴം
അത്രമാത്രമല്ല ദാഹമുണ്ടെങ്കിലൊ
സന്ധ്യയൊഴിച്ചു ബോഞ്ചികടിക്കും.

ഈ വിധമാണെന്റെ ദൈനംദിനചയ്യ
ആ വിധമല്ലാതെ മരൊന്നില്ല
ഈ വിധം ഞാനൊരേടത്തങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ
ഏകാന്നഭോജനം മാത്രമത്രേ”.

ഇങ്ങനേ സ്വാമി നിശ്ശേഷിച്ചതുപോലെ
യങ്ങവർ ഭിക്ഷ നടത്തിമോദാൽ
സ്വാമിതൻ പാദപത്മങ്ങളിൽ വന്ദിച്ചിട്ട്
ദ്രാശിസ്സും വാങ്ങീട്ടു പോകുമെന്നു.

നിത്യവും കുഞ്ഞൻപിള്ള മുതലായവർ
രാത്രിയിൽ പോയിടും വായിക്കുവാൻ
പുസ്തകം കുഞ്ഞമ്പിള്ള തന്നെ വായിക്കും
അതും പറയുമാനന്ദഗിരി.

വിസ്തരിച്ചോതീടും ബാഹ്യാന്തരങ്ങളും
നിസ്തലശുദ്ധപ്രയോഗങ്ങളും

അത്താട്ടികളായി ഗീർവാണപദ്യങ്ങൾ
വാക്യങ്ങളും പറഞ്ഞീടുമപ്പോൾ.

ഇങ്ങനെ നാലഞ്ചുവാസരമായപ്പോൾ
അങ്ങുള്ള നാട്ടുകാർ കേട്ടറിഞ്ഞു
തിങ്ങുന്ന മോദമോടോടിയോടി വന്നു
കുഞ്ഞൻപിള്ളയോടതോറവാങ്ങി.

ഓരോരോ വീട്ടുകാരോരോവാസരം
സ്വാമിക്ക് ഭിക്ഷ നൽകിത്തുടങ്ങി
അല്പം പകലുമൊരു കുറവില്ലാതെ
മംഗലദേവത നൃത്തം ചെയ്തു.

പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം രണ്ടു മാസംകൊണ്ടു
അത്ഥം പറഞ്ഞു വായിച്ചുതീർന്നു
വായിച്ചതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചോ ഞാനെന്നതു
ശോധിച്ചീടേണമെന്നഭ്യർത്ഥിച്ചു.

ഓരോരോ പുസ്തകമായിട്ടെടുത്തതി-
ലോരോരോ ഭാഗങ്ങൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ
പദ്യങ്ങൾക്കർത്ഥങ്ങൾ മാത്രമല്ലത്താട്ടി-
പ്പദ്യങ്ങൾ വാക്യങ്ങളൊക്കെച്ചൊല്ലി.

പുസ്തകങ്ങളിലെ പദ്യങ്ങളർത്ഥങ്ങൾ
അത്താട്ടിപ്പദ്യങ്ങൾ വാക്യങ്ങളും
ആവർത്തിയൊന്നുകൊണ്ടൊക്കെഗ്രഹിക്കുവാ-
നാവതോ മാനുഷക്കോർത്തുകണ്ടാൽ.

“അതുതമതുതമിതുമുഖിയുളളോ-
രീ ഭൂവനത്തിങ്കലാരുമില്ല
അംഭോജനേത്രനോ ശങ്കരനോ വന്നി-
ട്ടൻപോടി ഭൂവിൽ ജനിച്ചതാകാം.

എന്തോ കാര്യങ്ങളെസ്സാധിച്ചു കൊള്ളുവാ-
 നത്തകവൈരിയോ മാധവനോ
 അന്തരമില്ലിവർ രണ്ടിലൊരീശന്റെ
 അംശമാണിന്നിവൻ വേരൊന്നല്ല.

ആവർത്തിയൊന്നുകൊണ്ടൊക്കെ ഗ്രഹിക്കുന്ന
 സാമത്യവാനിതിൽ ഭണ്ഡമുണ്ടോ
 ആവർത്തിരണ്ടു മൂന്നിന്റെ ഫലമുണ്ടു
 വായിച്ചുട്ടതും പറയുന്നതിൽ.

എന്നുടെ ഭാഗ്യമിതെന്തെന്തു ചൊൽവതും
 ജന്മസാഹസ്യമെനീക്കു വന്ദ
 കർമ്മസാഹസ്യവും വന്നിതുമൂലമായ്
 ഗാഢിനീമാമുനിക്കെന്നപോലെ.”

അത്യന്തരം പുണ്ടിട്ടാനന്ദമഗ്നനാ-
 യാനന്ദനാം ഗിരിയനു മെല്ലെ
 അത്യന്തബുദ്ധിമാനായുള്ള ശിഷ്യനെ
 ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചാശ്ലേഷിച്ചു.

“പുസ്തകങ്ങളിന്നുമുണ്ടെൻഗൃഹത്തിങ്കൽ
 അത്രയും നീ പഠിച്ചീടവേണം
 നിസ്തലബുദ്ധിമാനാകിയ നീയൊഴി-
 ഞ്ഞൊ പഠിക്കുവാനാരുമില്ല.

കത്തൊന്നയച്ചു വരുത്താം പുസ്തകങ്ങൾ
 കത്തുകൊണ്ടു പോവാനാളുവേണം
 മുട്ടാതേ രണ്ടു മാസം വായിപ്പാനുള്ള
 പുസ്തകങ്ങളിങ്ങു കൊണ്ടുപോരാം.

കത്തും വാങ്ങിക്കൊണ്ടൊരുത്തൻ തീരിച്ചൊരു
 മുട്ടൻ ചുമട്ടുകാരനുമായി

ദൃഷ്ടിപിശ്ചായേ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കണ്ടുക-
ണ്ടക്ഷീണമെത്തിനാർ സ്വാമിഗേഹേ.

ലേഖനം കയ്യിൽ കൊടുത്തു വാങ്ങിച്ചു
വായിച്ചിട്ടുള്ളും തെളിഞ്ഞവരും
പുസ്തകങ്ങൾക്കുള്ള പേരുമടയാളം
വ്യക്തമായെല്ലാമെഴുത്തിലുണ്ടു.

വന്നവരോടു കൂൾങ്ങൾ ചോദിച്ചു
മന്ദതയെന്നു പറഞ്ഞവരും
ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പുസ്തകങ്ങളിവയൊക്കെയും
രണ്ടു തരത്തിലായ്ക്കട്ടിവെച്ചു.

“ഇന്നു തിരിച്ചു പോകേണ്ടായടുത്തനാൾ
മദ്ധ്യാഹ്നമാകും മുമ്പത്തുപോകാം
ഉണ്ടാകഴിച്ചു വരുവിൻ നിങ്ങളിങ്ങ
കായ്ക്കങ്ങളൊക്കവേ, പിന്നെച്ചൊല്ലാം”

ഉണ്ടും കഴിച്ചവരങ്ങു ചെന്നനേരം
സ്വാമികുനിയന്താർ ചോദിച്ചേവം
“ജ്യേഷ്ഠനിരിക്കുന്ന ദിക്കെങ്ങനെയുള്ള-
താളികൾ ഭക്തന്മാരാണോ ചൊൽക.”

“അട്ടിക്കിലുള്ള ജനങ്ങളെല്ലാപേരും
അദ്ദേഹത്തിനുടെ സേവകന്മാർ
ഭക്തരായ് ശിഷ്യരായ് സേവകന്മാരായി
പത്തു പേരങ്ങളുപചരിപ്പാൻ.

പത്തിലൊന്നാണു ഞാൻ ഞങ്ങൾക്കു നായക-
നായിട്ടൊരുത്തനുമുണ്ടവിടെ
അദ്ദേഹം സ്വാമിക്കോരാര ശിഷ്യനാമാ-
ണദ്ദേഹമെല്ലാത്തിനും സമത്വം.

സ്നാനത്തിന്നാറങ്ങിരിപ്പാൻ ഗൃഹമുണ്ടു
ശുശ്രൂഷകൾക്കെല്ലാം ഞങ്ങളുണ്ടു്
ഭിക്ഷ നൽകീടുവാൻ നാട്ടുകാരോരും—
ഭക്ഷയസമ്പന്നന്മാരാണവർ.

ഇങ്ങനെ സ്വാമികൾ സൗഖ്യമാസ്വാസ്ഥ്യം
ഞങ്ങൾക്കെല്ലാപേർക്കുമത്യാനന്ദം
മംഗലമാനസൻ ഞങ്ങളെ നായകൻ
ഭംഗിയോടെല്ലാം നടത്തിടുന്നു.”

ഇപ്രസംഗം കേട്ടനല്ലസന്തോഷം പൂ—
ണ്ടുൾപ്രമോദന പറഞ്ഞീവണ്ണം
“വിശ്രമിച്ചീടുവിൻ നിങ്ങളിനിചെന്നു
വിശ്രമയോഗ്യമായിടുന്നേടം.

കാറ്റുള്ള തെക്കെപ്പടപ്പുരയിൽ ചെന്നു
കാറ്റമേറങ്ങിരിപ്പിൻ സുഖമായ്
പൂമണം കൊണ്ടുവരുന്ന കാറ്റാണതു
ക്ഷീണത്തെ മാറിക്കുശലമേകം.”

ആയതു കേട്ടു പടിപ്പുരയിൽ ചെന്നു
വീശുന്ന കാറ്റമേറങ്ങിരുന്നു
നാലടിച്ചപ്പോൾ കൊടുത്തു കാപ്പിയവ—
ർക്കഞ്ചിനു പോയിക്കുളിച്ചു വന്നു

രാമനാമത്തെ ജപിച്ചു തുടങ്ങിനാർ
സായാഹ്നസന്ധ്യ കഴിയും വരേ
എട്ടിനു ചോറും കൊടുത്തു രണ്ടു പേർക്കും
മിഷ്ടമായുണം കഴിച്ചു വന്നു.

നീരാഴിയിലെ കുളപ്പുരതന്നുടെ
മടുപ്പാവിൽ ചെന്നു നിദ്രചെയ്തു

മുന്നടിച്ചപ്പോൾ കുളിച്ചു വന്നുപോട്ട
രാമനാമം ജപിച്ചുങ്ങിരുന്നു.

കാലത്തു കാപ്പി കുടിച്ചവരുള്ള
ചീരൊത്ത കെട്ടുകൾ കണ്ടുകണ്ടു
പാരിച്ചുകെതുക്കം പൂണ്ടിരിക്കുന്നോരു
നേരത്തവഴ് കൊടുത്തു പോരും.

ഉണ്ണം കഴിച്ചവർ പുസ്തകക്കെട്ടുകൾ
വാങ്ങിത്തിരിച്ചു നടന്നനേരം
കൂടെയൊത്തനും കൂടിപ്പറപ്പെടു
കൂട്ടിനൊ മറോ താനായിരിക്കാം.

പുസ്തകക്കെട്ടുകൾ കൊണ്ടിങ്ങുവന്നിട്ടു
തൃപ്പാദേ വീണ നമസ്സരിച്ചു
ഒട്ടകലെ മാറിപ്പെന്നിരുന്നപോട്ടു—
വിസ്താരമായിപ്പറഞ്ഞീവണ്ണം.

“വിസ”തൃതമായുള്ള സ്വാമീതന്മനിരം
വിസ്തൃതമെന്നേ പറവാനുള്ള
ചുറ്റുമുയന്നു മതിലുമതിന്നക—
തെട്ടുകെട്ടുമിടക്കെട്ടുമുണ്ടു”.

പകശാലയതിനുത്തരഭോഗത്തു
പാകവേലയ്ക്കു കഴിക്കുമുറി
മദ്ധ്യേ തളമതിൻമേക്കു കലവറ
ചുറ്റും വരാത്തകല്ലുണ്ടതിനു.

ആട്ടുകല്ലുമരക്കല്ലും തിരുകല്ലു—
മൊക്കെ വടക്കേ വരാത്തതന്നിൽ

ഒറനിലയതു മാത്രമാകുന്നു മ_
റെല്ലാമീരനിലക്കെട്ടാകുന്നു.

തെക്കു ഭാഗത്തൊരു മാളികയുണ്ടു വി_
ശിഷ്ടന്മാർ വന്നാലിരിപ്പതിനു
ഗേററിനിടത്തും വലത്തുമായ് നിൽക്കുന്നു
രണ്ടു നിലയാം പടിപ്പുരകൾ.

ഉത്തരഭാഗത്തു നിൽക്കും പടിപ്പുര
നല്ല, രയാണതിൻകീഴേ നില
ഉടുപ്പുരച്ചിലവാമുമാസത്തെയും
ആരായിരം നെല്ലൊരു മുറിയിൽ.

ആനക്കൊമ്പൻവിത്തു വീട്ടുചിലവിനു
നാനൂറും മരോ മുറിയിലുണ്ടു
പൂവ്ഭാഗത്തു മതിൽക്കെട്ടിനപ്പുറം
പൂവന്മാർ തീപ്പിച്ചോരുടുപ്പുര

പ്രത്യേകമുണ്ടതിൻചുറ്റും മതിലുകൾ
പ്രത്യേകം തന്നെ കലവറയും
നല്ല കിണറും വിറകുപുരയുമു-
ണ്ടല്ലലവിടേയുമെന്നുമില്ല.

തെക്കേ മാളികതൻ തെക്കുമേക്കായിട്ടു
പൂക്കൾ നിറഞ്ഞൊരുദ്യാനമുണ്ടു്
തപ്തകിനും മൂക്കിനും കാതിനും കണ്ണിനും-
മേറമാനന്ദമുണ്ടങ്ങു ചെന്നാൽ.

എന്തെല്ലാം പൂക്കളാണെന്നൊരു വാസന
എന്തെല്ലാം നാദങ്ങളാണവിടെ
ഭംഗവിഹംഗമനാദങ്ങൾ കാതിൻ
മൂക്കിനോ പൂമണമാനന്ദം.

മഞ്ജുളമോഹനമായിപ്പല നിറം
തിങ്ങിവിളങ്ങി വിരിഞ്ഞു നിൽക്കും
നിർമ്മലമായുള്ള പൂക്കളെക്കൊണ്ടുവോരം
കണ്ണിനൊരാനന്ദമുണ്ടായിടും.

മന്ദാനിലൻ പൂമണത്തോടൊരുമിച്ചു
മന്ദം മന്ദം തലോടിടുന്നോരം
തന്നെയും കൂടേ മരണങ്ങു നിന്നുപോം
ബ്രഹ്മധ്യാനം ചെയ്തും യോഗിയെപ്പോൽ.

മാളികയ്ക്കുലമകന്നു തെക്കായിട്ടു—
മുദ്രാനത്തിന്നു കിഴക്കായിട്ടും
മേളമേരും ചെറു കെട്ടൊന്നു നിൽക്കുന്നു
സ്വർഗ്ഗത്തിൻ പൈതൽ താനെന്നറാണും.

മേതരമായുള്ള മാർബിറക്കല്ലുകളാൽ
മാത്രം രചിച്ചതാണക്കെട്ടിടം
ഭിത്തികളും അമേച്ചിലും തിണ്ണക—
ളത്രയമക്കല്ലുകളാണത്രെ.

നാലുത്തിയെൺകോൽകണക്കെന്നു ചൊല്ലുന്ന
രണ്ടു മുറിയുമൊരു തളവും
ചുറ്റും തുളസികൾ നിൽക്കുന്നു പൂണ്ണമായു്
മുററത്തിന്നന്തരാളങ്ങളിലും.

കന്നിമൂലയിലിടത്തും വലത്തുമായ്
നിന്നീടുന്നു രണ്ടു ദേവഗുഹം
മണ്ഡപങ്ങളുണ്ടു രണ്ടിന്റെ മുന്തിലും
ചുറ്റാകെ നാലമ്പലങ്ങളുണ്ടു്.

അമ്പലത്തിൽ തിരുമുറങ്ങും ചുറ്റിലും
വമ്പിച്ച വന്മതിലുകളുണ്ടു്
ചെമ്പിട്ടുമേഞ്ഞ ചെറുഗോപുരം നാലും
മുന്തിട്ടുരങ്ങളോടും കൂടി.

നാലുവശങ്ങളിൽ നാലുനടകളായ്
നാലുഗോപുരങ്ങൾ നിന്നീടുന്നു
കാവലുണ്ടു പകൽ സായുധന്മാരായി
യീരണ്ടുപേർനിത്യമുണ്ടവിടെ.

ഉത്തരഭാഗേ വിളങ്ങും ദേവാലയേ
ഒറക്കൊമ്പനുടെ വിഗ്രഹവും
മറേരിൽ ദേവീഭഗവതി രണ്ടുടെ
വിഗ്രഹവും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

മാണിക്കരത്നം ഭഗവതീവിഗ്രഹം
മുത്തുരത്നം ഗജവക്ത്രബിംബം
ഇങ്ങനെയൊന്നവിടെപ്പറയുന്നതു
കാണുന്നവർക്കുമപ്പുണ്ണു തോന്നും.

കല്പണി പണ്ടിങ്ങുചെയ്തു പണിക്കാരിൽ
ശില്പപ്രധാനിയൊരു വിദഗ്ദ്ധൻ
രത്നങ്ങളെല്ലാമുരുക്കി ബിംബങ്ങളെ
യത്നമില്ലാതവൻവാക്കും പോലും.

അങ്ങിനെയുള്ളൊരു ശില്പിപരമാണി
ബിംബങ്ങൾ രണ്ടും പണിചെയ്തതു
എന്നവർ ചൊല്ലുന്നവാസ്തവം മല്ലാതെ
ഒന്നുമൊരു തെളിവില്ല വേറെ.

മാണിക്കരത്നമരുകമെന്നാകിലോ
മാണിക്കും തന്നെയോ ദേവീബിംബം.

മുത്തമതുപോലുരുക്കാമെന്നാകിലോ
മുത്തു തന്നെ ഗണനാഥബിംബം.

ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുവാനല്ലാതെ മറെറാനും
ചൊല്ലുവാനിങ്ങു വിരുതില്ലൊട്ടും
വിഗ്രഹങ്ങളുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടതിൽ
നോക്കിയാൽ കണ്ണങ്ങിരുണ്ടുപോകും.

രാത്രിയിൽ പൂജകഴിഞ്ഞു നടപ്പൂട്ടി
ശാന്തി മുതലായോർ പോയശേഷം
കാവൽക്കാരെല്ലാം കിഴക്കേയമ്പലത്തിൻ-
തെക്കുഭാഗം തന്നിൽ ചെന്നിരിക്കും.

നാലുപേർ ജാഗ്രത്തിലായിരിക്കുന്നേരം
നാലുപേർ നിദ്രിതന്മാരായിട്ടും
നാലുപേരിങ്ങനെ ജാഗ്രത്തും നിദ്രയും-
മായിട്ടിരിക്കും പുലരും വരേ.

പൂവ്ദിശി മനസ്സുപ്പറമായിട്ടും
നൽപ്പറമ്പിന്റെയകത്തുമായി
നിമ്നലോഭകം നിറഞ്ഞൊരു നീരാഴി
മീനത്തിലുണ്ടുമൊരു രമ്യം.

ചുറ്റും കരിംകല്ലു കെട്ടിപ്പടുത്തതിൻ-
ചുറ്റും ചെറിയ മതിലുമുണ്ടു്
അമ്മതിൽക്കെട്ടു കരിംകല്ലുകൊണ്ടതൊ
നിമിതമൊരു വിചിത്രമതും.

തെക്കും കിഴക്കുമായ് രണ്ടു് കുളപ്പുര
കണ്ണരികളും പടികളോടും

ഓരോ പടികളരക്കോലു വീതിയു
ണ്ടായതപ്പുറയ്ക്കാപ്പാ തന്നേ.

നല്ല കരിംകല്ലു കീറി നിരപ്പാക്കി
മേനി വരത്തി മുറിയിണക്കി
കല്ലുകൾകൊണ്ടു ചെയ്തു പണിത്തര-
മില്ലിതുപോലെ മറെറാങ്ങും തന്നേ.

കല്പതൊട്ടു മട്ടപ്പാവുതാൻ വരേ
കല്പണികൾ ചെയ്തതൊക്കെക്കണ്ടാൽ
ഒറ്റക്കല്ലെന്നേ പാവൊൻ തരമുള്ളൂ
അത്രയ്ക്കുണ്ടോരായം ചേർത്തവിധം.

ഉഷ്ണകാലങ്ങളിൽ മട്ടപ്പാവിൽ ചെന്നു
നിദ്രചെയ്തീടുവാനെന്ത സൗഖ്യം
ഉഷ്ണമവിടെ വരികയില്ലെന്നല്ല
ശയ്യോപധാനങ്ങളൊന്നും വേണ്ടോ.

സംഹാസികദീപ്തി തിളങ്ങും ജലമതി-
ലോടിക്കളിച്ചീടും മത്സ്യങ്ങളും
ചാടിപ്പിടഞ്ഞു തത്തിക്കളിക്കും ചെറു
പോതങ്ങളുമുണ്ടതിലസംഖ്യം.

വെള്ളം പുറത്തുപോകുന്നതിനായിട്ടു
നല്ല വേലചെയ്തോരോടയുണ്ടു്
ഓടമതിൽക്കപ്പാത്തു പോവാതതി-
ലൂടെയതുകളിൽ തൂമ്പുണ്ടു്.

തൂമ്പുകൾ രണ്ടിലും ചെന്നുവലയുണ്ടു്
ജന്തുക്കളെത്തട്ടുപ്പാനാണത്രേ
ധാവള്യമേറും ജലം നാലുകോലുണ്ടു-
ന്നാകിലുമങ്ങിത്തട്ടുകാണാം.

എട്ടുകെട്ടുകളിലുമിടക്കെട്ടിലും
മാളികയിലും മാംതന്നിലും
ഒട്ടും കുറയാതെയെല്ലാമുറികളും
പട്ടുവിതാനങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്."

കുപ്പിയോടുകൂടുകക്കിയൊഴിച്ചു നി-
രപ്പുവരുത്തിമിനുസമാക്കി
തപ്പിതമെന്നേ തളങ്ങര മുറികളും
തിന്നുകളിലുമതിട്ടിട്ടുണ്ടു്.

തിട്ടമില്ലാതെയതിൽ നടന്നാലവർ
പെട്ടെന്നു കാൽതെററി വീണുപോകും
പച്ചവെളുപ്പും കറുപ്പും ചുമപ്പുമാ-
യിച്ഛയ്ക്കുതതു പോലെയെല്ലാം.

ഒപ്പിച്ചുചെയ്തൊരു ശിപ്പിവാരുടെ-
യച്ഛിന്നവൈഭവമെന്തു ചൊൽവൂ
തച്ചെത്രയായാലും ചെയ്തുള്ളവേലതൻ
മെച്ചത്തെല്ലയോ നോക്കേണ്ടതു.

മഞ്ഞുള്ളമാകിയമാർബിൾ സദനത്തിൻ
ഭംഗിയേറീടും തറകളെല്ലാം
പിത്താണിൻമേനിയാമോടു നിരത്തീട്ടു
പൊന്നാലതിന്റെ മുറിയിണക്കി.

ഖണ്ഡം ഖണ്ഡമായിക്കാണും ചതുരങ്ങൾ
രത്നങ്ങളിൽത്തംകമെന്നപോലെ
കണ്ണിന്നു കെഴുതുകമെത്ര മാത്രമെന്നു
കണ്ടുതന്നെയറിഞ്ഞീടവേണം.

സ്വാമിയവിടെയുള്ളപ്പോളിരിക്കുന്ന-
താ സദനത്തിൻ തളത്തിലേതേ

സീമയില്ലാത്തുള്ള പൂമണവുമിളം-
തെന്നലുമുണ്ടു വിപുലമായി

ഊട്ടുപുരയും പടിപ്പുരകൾ രണ്ടും
പാകശാലയുമിവകളെല്ലാം
കുട്ടിമമാണെങ്കിലുമതിന്നോരായ-
മൊപ്പിച്ചു ചേർത്തതറിഞ്ഞുകൂടാ.

സ്വാമിക്കിളയ സഹജന്മാർ മൂന്നുപേർ
സ്വാമിയെപ്പോലെ മനോഹരന്മാർ
കോമളശീലന്മാരാരോദശാലികൾ
കാമദായകന്മാർ നിമ്മലന്മാർ.

രാജസമല്ലമുണ്ടെന്നാകിലുമവർ
രാജസന്മാരല്ല സാത്വികന്മാർ
ഭൂരിപക്ഷം ഗുണലക്ഷണം സാത്വിക-
മാകയാൽ സാത്വികന്മാരാണവർ.

പൊന്മണിമധ്യത്തിൽ ഗൌരീശങ്കരത്തെ
പൊന്നുകെട്ടി പൊന്നിൻനൂലിൽ കോത്തു
എന്നും ഗളത്തിൽ ധരിക്കുന്നു മൂവരും
ഭക്തന്മാർ പാവനമാനസന്മാർ.

റിസ്ക് വാച്ചുണ്ടിടംകയ്യിലവക്കെല്ലാം
മാറേറും സ്വണ്ണത്താൽ ചെയ്തതല്ലോ
രത്നാഗ്രഹീയമനാമികയിൽ രണ്ടും
രണ്ടു കനിഷ്ഠാഗ്രഹീയത്തിലും.

തീക്കനൽ പോലെ പ്രകാശിച്ചീടുന്നതിൽ
നോക്കുന്നവരുടെ കണ്ണമഞ്ചു
പട്ടുവസ്ത്രത്തിന്റെ മീതേ ധരിക്കുന്നു
കുട്ടിയേറുമോരോ പൊന്നരഞ്ഞാൺ.

മാനവധർമ്മങ്ങൾക്കു നാം വരുത്താതേ
നീതിയോടേ പെരുമാറിട്ടു
വന്ധുന്മാരായോരേ വന്ദിച്ചിട്ടുവൻ
നിന്ധുന്മാരേ നിന്ദ ചെയ്യുന്നില്ല.

അന്ത്യയാമത്തിൽ കുളിച്ചുവരെല്ലാം
മന്ത്രജപങ്ങൾ നടത്തിട്ടു
എന്തോ പാരായണവുമുണ്ടവെക്കല്ലാ-
മെന്നെന്നെനിക്കു വിവരമില്ല.

സത്യധർമ്മാദികളേകപത്നീവ്രതം
നിത്യാനുദാനങ്ങൾ ദാനങ്ങളും
നിത്യവും തെറ്റാതേ പാലിക്കുന്നോരവ-
ത്തമന്മാരായ ധർമ്മജ്ഞന്മാർ.

വാക്കുകൾകൊണ്ടോ പ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടോ
ആർക്കുമറിതം വരുത്തുന്നില്ല
നോക്കുകയില്ല നൂനാരിമുഖങ്ങളെ
മാറുള്ള കായ്ക്കങ്ങൾ പിന്നെയല്ലോ.

വാത്സല്യവും പിന്നെ സ്നേഹവും പ്രേമവും
ധൈര്യവും ശൌര്യവുമിവകൾ
സ്ഥാനം പിടയ്ക്കാതെ പ്രായോഗികമാക്കും
വീരന്മാരാണവർ മൂന്നുപേരും.

ഏകചിതാവിൽ നിന്നുണ്ടായതു പോലെ
രാകാശശിമുഖിമാർ രണ്ടുപേർ
നാരിമാരുണ്ടവർ രണ്ടുപേർക്കുള്ള
ഭായ്മാമാണവർ രണ്ടുപേരും.

സുന്ദരിമാരവരങ്ങു വിളങ്ങുന്നു
ചന്ദ്രബിംബം വാനിലെന്നപോലെ

പൊന്നാഭരണങ്ങൾ രത്നമാലകളും
രത്നങ്ങൾ ചേർത്തുള്ള കംകണങ്ങൾ.

ഉഡ്യാണമംഗുലീയങ്ങൾ കല്പസുകൾ
കണ്ഠാഭരണങ്ങൾ കാലാഴികൾ
കാഞ്ചികൾ നൂപുരം പട്ടുവസ്ത്രങ്ങളും
രണ്ടാളുമൊപ്പം ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സാരസ്യസൗഭാഗ്യസൗശീല്യസമ്പത്തും
ചാരിത്രശുദ്ധിയും സാമത്ഥ്യവും
വിദ്യാവിനയവിശിഷ്ടഗുണങ്ങളും
ആശയ്ക്കു തീതമായുണ്ടവർക്കു.

ശ്രീരന്ധർ ഭൃഷ്ടന്ധർ ദുർവൃത്തകന്ധരും
കാമാന്ധരായ വാഷളന്ധരും
ധീരത്വമേദമവരുടെ ഗാംഭീര്യം
ഭാവത്തെക്കണ്ടാലടുക്കയില്ല.

നിർബന്ധമെന്തൊന്നുമില്ലാത്ത സ-
ന്നദ്ധകളാണിവരെല്ലാജ്ഞാഴും
വർദ്ധിതകാര്യവും ദീനന്മാരിലുണ്ടു
ശ്രദ്ധിതമാരോടമീലിതാനും.

ചാരിത്രശുദ്ധികൊണ്ടുജ്വലിച്ചിട്ടു
ചാരുത്വമേദമാ രത്നങ്ങളെ
ഭൂതത്വഭേദമൊന്നു നോക്കിട്ടുവാൻ
ധീരത്വമില്ലന്യർ പിന്നെയല്ലോ.

ഉത്തമസ്രീകലരത്നങ്ങൾക്കേറ്റവും
മുന്തിമനായികാസ്ഥാനങ്ങളെ
അത്ര സമസ്തമലംകരിപ്പാനുള്ള
കെല്ലേറെയുള്ളവരാണവർകൾ.

ഇങ്ങനെയുള്ള തരണീമണികൾതൻ
മംഗലമേരുന്ന ഓഷ്ഠീപാതം
അങ്ങത്ര ദൂരം പതിയുന്നിതായതി-
ന്നപ്പുറത്തേ കലീ നിൽക്കയുള്ള.

ഓഷ്ഠതയേരും കലീയുടെ വിക്രമ-
മൊട്ടുമവിടെ ഫലിക്കുന്നില്ല
ക്ലിഷ്ടതയേതാനുമൊന്നു പിണയ്ക്കുവാൻ
കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടും ഫലിക്കുന്നില്ല.

രണ്ടു പേർക്കുമുണ്ടീരണ്ടു ചേർ ഓസീകൾ
കണ്ടാലും സാമാന്യം നന്നു തന്നെ
രണ്ടു ശരമുള്ള പൊന്താലയും രത്ന-
ക്കമ്മലുമുന്ധാണവും കലുസും

കണ്ണുകളുമ്മോതിരങ്ങളുമുണ്ടു
നല്ല വസ്ത്രങ്ങളുമുണ്ടവർക്കും
ഓസീയടയാളം നൂലുവസ്ത്രം വെള്ളീ-
പ്പട്ടയും വെള്ളിക്കലുസുമത്രെ.

അശ്വങ്ങളീരണ്ടു പൂട്ടീയ വണ്ടികൾ
നിശ്ചയം മൂന്നെണ്ണം നാലിനെത്തും
പതിമാരോടൊത്തു രണ്ടു ചേർ പോയിടും
പതിയില്ലാത്തവൻ തന്നെ പോകും.

ആറു മണിക്കു കീഴിച്ചവരെത്തിടും
പോയിടും വണ്ടികൾ ലായത്തിലും
ലായവും ഗോക്കളെക്കെട്ടും തൊഴുത്തുമ-
ങ്ങങ്ങാണെന്നുള്ളതറിഞ്ഞു കൂടാ.

കൊട്ടാരം തൊട്ടു പുലമാടങ്ങൾ വരെ—
യൊട്ടുമാർയ്ക്കാതെ ചെന്നോരോരോ
കോട്ടം വരുത്തുന്ന നാലാം യുഗത്തിന്റെ
ഗോഷ്ടിയവിടെ ഫലിച്ചിട്ടുമാ.

അന്നദാനം നല്ല വസ്ത്രദാനങ്ങളും—
മാതിര്യം ചൈതന്യം വൈശാഖനരം
ദേവീഭഗവതീപൂജകൾ സേവകൾ
പുഷ്പാഞ്ജലികൾ വിളക്കുകളും.

അന്തി നമസ്കാരങ്ങളും ഗണപതി
പൂജകൾ ഹോമങ്ങളെന്നിതെല്ലാം
മന്ത്രതന്ത്രങ്ങൾ പിഴക്കാതെ ചെയ്തുംവ—
സുന്ധരയിൽക്കലി വന്നിട്ടുമാ.

ഇഷ്ടമായ്പ്പൂമകൾ നൃത്തമാടീടുന്ന
വിഷ്ണുപവുമതിൻ ചുറ്റുപാടും
സ്തംഭങ്ങളുമായായിരം ദണ്ഡുകൾ വരെ
ദൃഷ്ടികൊണ്ടൊന്നു നോക്കിട്ടുവാനും.

ദൃഷ്ടതയേറീടുമക്കലിയും തല—
കുത്തി നടന്നാലുമാവതല്ല
ഇപ്പറഞ്ഞുള്ളതിലൊന്നു മാത്രം മതി—
യക്കലിയെപ്പറപ്പിപ്പതിന്നു.

ആയതു മൂലമായട്ടിക്കിലെങ്ങുമെ
ഏതുന്നതില്ല കലിദോഷങ്ങൾ
തോയജബന്ധു വീളുന്ന ദീക്ഷിലെ
കൂരിരുളോടിനെയും പോലെ.

ഇന്നിയുമുണ്ടു പറയുവാനേറ്റവും
പിന്നെപ്പറഞ്ഞീടാം നിങ്ങളോട്”

എന്നു പറഞ്ഞു വിരമിച്ചിരുന്നവൻ
നന്നു നന്നെന്നു പുകഴ്ന്നെല്ലാം.

എന്നതു കേട്ടവരെല്ലാം സ്വാമിയെ
മുന്നേതിലേററം ബഹുമാനിച്ചു
ചട്ടമ്പിക്കുമാത്രമെന്നുമെന്നുമെന്നും
ഭക്തിക്കൊരോരൊക്കുറവിലൊട്ടും.

കച്ചേരിതന്നിലെ ക്ലാക്കുകൾ ചേവുക—
രദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പെരന്മാരും
എന്നിവരൊക്കെയുമിങ്ങു വന്നു നിത്യം
സ്വാമിയെ കൂപ്പി വണങ്ങീടുന്നു.

ദൂരത്തിലുള്ള ജനങ്ങളും കേട്ടു കേ—
ട്ടാലസ്യമെന്നേ വരുന്നവിടെ
ശാസ്ത്രീദപിജന്മാരുണ്ടുതീർ രണ്ടുപേർ
രാത്രിയിലെത്തും ശ്രവണത്തിന്നു.

ആനന്ദസാഗരമഗ്നരായെല്ലാം—
മാനന്ദമോടേ കഴിച്ചീടുന്നു
ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കുന്നു ബുദ്ധിയുജ്ജ്വാരെല്ലാ—
മശ്രദ്ധന്മാർകളോ തുങ്ങീടുന്നു.

ഇങ്ങനെ പോകുന്ന കാലത്തൊരു നാളിൽ
ഭംഗികേടൊന്നങ്ങു സംഭവിച്ചു
ചെംകോട്ടതന്നിലിലത്തുരിലുള്ളൊരു
കെങ്കേമൻ ശാസ്ത്രീകൾ വന്നവിടേ.

ശ്രീകണ്ഠേശൻറെ സമീപേ വസിക്കുന്ന
കേമനാം പണ്ഡിതൻ പോരറിയാട്ടും
ശാസ്ത്രവാദത്തിലിവരെ ജയിച്ചിട്ടു
കീർത്തിനേടേണമെന്നാശയോടെ.

വിദ്വേഷമേറീടും സ്വാമി, കെന്നാകിലും
തർക്കത്തിലാശ തരിമ്പുമില്ല;
യോഗത്തിലാണ്ടു ലയിച്ചിരിപ്പോന്നങ്ങോ
വാദത്തിലിച്ഛ ഭവിച്ചിടുന്നു?

ശാസ്ത്രീകൾ പോറിയോടൊത്തങ്ങു വന്നപ്പോൾ
ഭക്തിപൂണ്ടെല്ലാതും വന്ദിച്ചുടൻ
രണ്ടുപേരെയുമുപചരിച്ചാദരാൽ
കൊണ്ടങ്ങുമാന്യസ്ഥാനത്തിരുത്തി.

വായിച്ചിട്ടത്ഥം പറയുന്നതു കേട്ടു
പ്രാഗത്ഭ്യമേറുന്ന ശാസ്ത്രീകളും
പോറിയും വിസ്തൃയം പൂണ്ടുപൂണ്ടുറവും
ചിന്തിച്ചിരുന്നു വിഷ്ണുരായി.

“ഇബ്രഹിമസൂത്രങ്ങളിത്ര വിശദമായ്
വിസ്തരിച്ചിടവാൻ നമ്മൾക്കുമോ
നിഷ്പ്രയാസം ജയിക്കാമെന്നൊച്ചതു
മിപ്പോളബലമായ് തോന്നിടുന്നു.”

കീർത്തി ലഭിക്കണമെന്നുള്ളൊരാശയും
തോറുപോമെന്നുള്ള വൻഭീതിയും
ചീത്തുവളന്നവൻ വീത്തു വശംകെട്ടു
ഓക്കാനേ നോക്കാനേ ചോദിച്ചേവം.

“മായോപാധിസ്ഥന്മാർ ജീവേശ്വരന്മാരും
മായാവിഹീനമാമോംകാരവും
സംഗതവുമതിൻ രീതികൾ സാധുക്കൾ
നിങ്ങളിവിടെപ്പറഞ്ഞീടാമോ.”

ചോദ്യത്തിനുള്ളൊരു വൈതര്യവും പിന്നെ
ചോദ്യകർത്താവിൻ മുഖഭാവവും

കാത്തിട്ടു സ്വാമികൾ പുഞ്ചിരിപൂണ്ടെന്നു
നോക്കിനാൻ ചട്ടമ്പി തനുവത്തു.

സ്വാമികൾ നോക്കിയ നോക്കിന്റെയത്ഥവും
ശാസ്ത്രവരന്റെ മുഖഭാവവും
ചോദ്യത്തിലുള്ളൊരുബദ്ധവും ചിന്തിച്ചു
ഹാസ്യത്തോടേവം പറഞ്ഞീടിനാൻ.

“കെല്ലേറമോംകാരലക്ഷണം ജീവേശ
ലക്ഷണമുൽപത്തിഭേദങ്ങളും
അല്ലമെന്നാലും ഗ്രഹിച്ചവരീവണ്ണം
ജല്ലിക്കയില്ല സഭയിലാരും.

മേലാലീവണ്ണമബദ്ധം പിണയാതെ
ഭൂലോകം തന്നിൽ ചരിപ്പതിന്നു
മൂലോകവന്ദ്യനാം സൽഗുരുത്വപ്പാദം
ആലോകനംചെയ്തു ചൊല്ലീടുന്നേൻ.

കാംകാരമെന്നതു ജീവന്റെ ബന്ധവും
മാലിന്യവും നീക്കിയാത്താവികൽ
പ്രാപ്തമാക്കീടവാനുള്ളൊരു സാധക
സാധനമാണെന്നറിഞ്ഞീടേണം.

ബ്രഹ്മനാദം തന്നേ രൂപമെടുക്കയാൽ
ബ്രഹ്മസ്വരൂപമതെന്നും ചൊല്ലും
മായയെന്നോതുവതില്ലാത്തതാണത്രേ
സൂര്യാഭാവത്തിൽ തമസ്സുപോലെ.

മൂന്നരമാത്രകളൊന്നിച്ചു ചേരുമ്പോൾ
ഒന്നാകുമോംകാരമായിട്ടു
ബിന്ദുവൊഴിച്ചു മൂന്നക്ഷരമാത്രകൾ
മൂന്നു മൂത്തികളായ് നിന്നീടുന്നു.

കാംകാരനാദത്തെ നാലുവിധമായി
യോഗികൾ യോഗത്തെച്ചെത്തിടുന്നു
നാലുവിധം നാലു ഭൂമിയെന്നും ചൊല്ലും
നാലും പറഞ്ഞീടാം കേട്ടുകൊൾവിൻ.

ആരംഭവും ഘടവും പരിചയവും
നിഷ്പത്തിയിങ്ങനെ നാലാകുന്നു
കാരോരോ ഭൂമിയിലഭ്യാസരീതികൾ
വേറെ വേറെയായിച്ചൊല്ലീടുന്നു.

മൂന്നക്ഷരങ്ങൾക്കു മുന്തികൾ മൂന്നുപേർ
ബ്രഹ്മനും വിഷ്ണുവും ശംകരനും
ഭൂമിയും വെള്ളവും വഹനിയുമാകുന്നു
മൂന്നുപേർക്കുള്ള തത്വങ്ങളും.

അഭ്യാസരീതികൾ മന്ദപ്പുതാദികൾ
മാത്രാഭേദങ്ങളും വേറെ വേറെ
സൽഗുരുവിൻമുഖത്തിങ്കൽ നിന്നുത്തമ
ശിഷ്യൻ ഗ്രഹിക്കേണ്ടും തത്വമത്രേ.

മൂലപ്രകൃതിതൻ സത്യാംശരൂപത്തിൽ
ബ്രഹ്മപ്രതീതിയായ് നിന്നീടുന്ന
ഈശന്നു മായാസംബന്ധമുണ്ടെന്നുള്ള
പോരായ് നിങ്ങളോടാരു ചൊല്ലി.

ഈശന്റെറയിച്ഛ പ്രായോഗികമാക്കാനും—
മീശചൈതന്യം പ്രകാശിപ്പാനും
മൂലശക്തിതന്റെറയംശമായിട്ടൊരു
ശക്തിയുപഹിതമായിട്ടുണ്ടു്.

ആയതു മായയെന്നോതുന്നു നിങ്ങളും
വേദാന്തജ്ഞാനമില്ലായ്മമൂലം

ഏതുവീഷയത്തിലാകുന്നു നിങ്ങൾക്കു
പാണ്ഡിത്യമെന്നു പറഞ്ഞിടാമോ.”

ഇത്തരമുള്ള പ്രശ്നം കേട്ടവർ
അത്തരമുട്ടി വീഷമിച്ചേറും
ചിത്തത്തിൽ നന്നായ് വിചാരിച്ചു നോക്കിട്ടു—
മുത്തരം നേരായി കണ്ടില്ലെന്നും.

അങ്ങിനെയങ്ങിരുന്നേറും വിചാരിച്ചിട്ടി-
ട്ടിങ്ങനെ ശാസ്ത്രീ പറഞ്ഞുടനെ
“ഉരുവിച്ചുംകിൽ മരണമുണ്ടെന്നതു
നിശ്ചയം ശാശ്വതധർമ്മമല്ലോ.

ഈശ്വരനരുവിച്ചുള്ളോനാണെന്നൊരു
ഈശ്വരദൃഷ്ടിപ്പോലും ചെയ്തു നിങ്ങൾ
ഈശ്വരനെപ്പോലും മരിക്കുമെന്നുള്ളതു
നിശ്ചയമായിപ്പറഞ്ഞിടേണം.

ഈശ്വരൻ ബ്രഹ്മപ്രതീതിയായാദ്യമേ
വന്നുഭവിച്ചുവനാകയാലെ
വിശ്വനാശം വരും കാലത്തിലല്ലാതേ
വിശ്വനാശം മരഞ്ഞിടുകില്ല.

ആയതു മാരകമല്ല ബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ
ലീനമാണെന്നു പറഞ്ഞിടാവൂ
സംശയമുണ്ടാകിൽ പൈശ്വലം നോക്കുക
സംശയമൊക്കെയുമപ്പോൾ തീരും.”

‘ഇന്നി ഞാനെന്തെന്നു ചൊല്ലുന്നിവനോടു
ഒന്നും തോന്നുന്നതുമില്ലെന്നീക്കു
ശക്തിപരിണാമം ചോദിക്കാമെന്നാലും
ശക്തിവിവരങ്ങളുപറവാൻ.

രാമസ്വാമിശാസ്ത്രീയെന്നുള്ള കീർത്തിയും
പൗരജന്മവിവൻ നഷ്ടമാക്കി
പണ്ഡിതനെന്നുള്ള ഭാവത്തിലിന്നിമേൽ
പണ്ഡിതന്മാരോടടുത്തീടാമോ.'

ഇപ്രകാരമുള്ള ചിന്തകൊണ്ടേറ്റവും
ചപ്പിച്ചുടഞ്ഞു മുഖം കരിഞ്ഞു
നിസ്തേജന്മാരായിരിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ
ചട്ടമ്പി ചെന്നു പറഞ്ഞിങ്ങനെ.

“ആളറിഞ്ഞീടാതേ കായ്തങ്ങളോരാതേ
കാലഗതിയൊന്നുമോർത്തിടാതേ
താളം പിഴച്ചുകലാശം തുടങ്ങിയാൽ
മേളത്തിന്നന്തരം വന്നുപോകും.

നിങ്ങളിവിടെയെടുത്ത കലാശങ്ങൾ
താളം പിഴച്ചതാണെന്നാകിലും
നിങ്ങൾക്കു നല്ല ജയമിതിലുള്ളതു
മെങ്ങിനെയാണെന്നു ഞാൻ പറയാം.

ഞാൻ ചൊന്ന തത്വങ്ങളെല്ലാം വഴിപോലെ
പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളടക്കിമോദാൽ
കീഞ്ചന നേരമെന്നാലും ദിനംപ്രതി
ചഞ്ചലഹീനം മനനം ചെയ്താൽ.

പണ്ഡിതന്മാർ നിങ്ങളെന്നാലുമാഗമ-
സമ്മതമില്ലാത്ത ചോദ്യങ്ങളെ
ഇന്നിമേലൊക്കിലും ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ
നന്നായുപകരിച്ചിട്ടുമതു.

അപ്പോഴീ തത്വങ്ങളൊക്കെ പ്രകാശിക്കും
കെല്ലോട്ടു മേലേടമനോഹിഷം

കിട്ടാൻ വീക്ഷിക്കുമന്നേരം സൽഗുരു
ഉപ്പാദസേവസ്തധികാരിയാം.

സംഗതിയെല്ലാം സുലഭോസ്തനീടും
മംഗലം മേൽക്കുമേൽ വർദ്ധിച്ചീടും
തിങ്ങും ദുരഭിമാനങ്ങൾ ജാത്യങ്ങളും
മങ്ങിമയങ്ങി മറഞ്ഞുപോകും.

ഞാനെന്നഭാവം മറന്നിട്ടുവിലവും
ഞാനെന്നറിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞിരിക്കാം
ആനന്ദവാരിയിൽ നീന്തിക്കളിച്ചീടാം—
മാനന്ദമോടു സുഖിച്ചിരിക്കാം.

സംഗതിയിങ്ങനെയൊക്കയാൽ നിങ്ങൾക്കു
സംഭവിച്ചിട്ടില്ല തോലുവീതെല്ലാം
നല്ലവഴി തെളിഞ്ഞങ്ങു കിട്ടുന്നതു
നല്ല ജയമല്ലേ തോലുവീയാണോ.

മറുജോരെയു വിചാരിച്ചിരുന്നാലും
കുറും നമുക്കിതിലല്ലംപോലും
പരമമോയെന്നൊന്നു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയാൽ
പരമനില്ലെന്നല്ലേ കാണുന്നതു.

എല്ലാം ശരിപ്പെട്ടു വന്നീടും നിങ്ങൾക്കു
നല്ലകാലം വന്നു നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
വല്ലതും ശംക മനസ്സിൽ വെച്ചിടേണ്ട
എല്ലാം തുറന്നു പറഞ്ഞിടേണം.

അല്ലൽ വൈമുഖ്യമലംഭാവമെന്നിവ
തെല്ലം മനസ്സിൽ കരുതീടാതേ
നല്ല സന്തോഷമാസ്തോയാലും മേൽക്കുമേൽ
നല്ല ശുഭങ്ങൾ ഭവിച്ചീടട്ടേ.”

എന്നുപറഞ്ഞു ചട്ടമ്പിയും കൂട്ടരും
വന്ദിച്ചിരുപേരേയുമാദരാൽ
നന്ദിച്ചുനയാത്രയായിട്ടൊട്ടു ദൂരം
ചെന്നിട്ടു വീണ്ടും തൊഴുതു നിന്നു.

നാണവുമീഷ്യയും ചെറു സന്തോഷവും
ചേരുമസ്യയയും കൂടിച്ചേർന്നു
താളം പിഴച്ചൊരു പച്ചച്ചിരിയോടും
ശാസ്ത്രീയും പോരറിയും പോയ്ക്കുറഞ്ഞു.

പോരറിയും ശാസ്ത്രീയും ദൂരേ മറഞ്ഞപ്പോൾ
ചട്ടമ്പിയും തന്റെ കൂട്ടുകാരും
വേഗത്തിൽ വന്നിങ്ങു സ്വാമിപാങ്ങളിൽ
വീണ്ടു നമസ്കരിച്ചുതുനിന്നു.

സ്വാമി മെല്ലെന്നങ്ങൊഴിച്ചു നിന്നേററവും
സ്വാമിടെ വാത്സല്യഭാജനമാം
ചട്ടമ്പി തന്റെ തലയിൽക്കുരങ്ങളെ
വെച്ചിട്ടനുഗ്രഹം ചെയ്തു മോദാൽ.

ആനന്ദവാരി പൊഴിച്ചു പൊഴിച്ചേററം
ആനന്ദനാം ഗിരി ചൊല്ലീടിനാൻ
“എന്തെന്നേരത്തുമിങ്ങനെ വന്നതു
വമ്പരാം പണ്ഡിതരോടിപ്പോയി.

പണ്ഡിതവീരരെന്നെല്ലാരും വാഴുന്ന
പണ്ഡിതന്മാർക്കുകൾക്കു വേദാന്തത്തിൽ
ഒന്നുമൊരുപിടി കിട്ടിയോർക്കുന്നു
നന്നായ്ക്കളിഞ്ഞിപ്പോൾ നല്ലപോലെ.

നാണരും നേടുവാനുള്ളൊരോ ശാസ്ത്രങ്ങൾ—
ഉണിവരെല്ലാം പഠിക്കുന്നതു

ഭോജനംപോലും ലഭിക്കാത്ത വേദാന്തം—
ശാസ്ത്രങ്ങളാൽ പഠിക്കുന്നതു.

വേദിയരാകയാൽ പേരിനമാത്രമായ്
വേദമവരുടെ ശാഖയിലേ
ഏതെങ്കിലുമല്ലമദ്ധ്യയനം ചെയ്യും
പിന്നെപ്പണത്തിനും മാനുതയ്ക്കും.

നാടകാലംകാരുകാവൃത്തം തർക്കങ്ങൾ
വ്യാകരണങ്ങൾ സ്തൂതികളെല്ലാം
പാഠമാക്കിക്കൊണ്ടു ശാസ്ത്രികളെന്നൊരു
പേരുമെടുത്തൊട്ടും സഞ്ചരിക്കും.

ഈവകക്കാരീരുപേർ തമ്മിൽക്കണ്ടാലോ
നായ്ക്കളെപ്പോലെെയെതിർക്കുമ്പോൾ
ഏകൻ മടങ്ങുമ്പറൻ ജയിച്ചീടും
ശാസ്ത്രീവർഗ്ഗത്തിൻ തൊഴിലാണേവം.

പത്തു ശാസ്ത്രീമാരെക്കീഴടക്കീടുമ്പോൾ
പത്തു ദിക്കിലും പരക്കും കീർത്തി
ഇത്തരം കീർത്തി ലഭിച്ചവരാണിങ്ങു
മത്തന്മാരായേറു തോറുള്ളവർ.”

എന്നുപറഞ്ഞു ചിരിച്ചിതു സ്വാമികൾ
അങ്ങിരുന്നോരുമെഴീറുന്നിന്നു
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുടെ സാമന്തമുമോർത്തിട്ടു
വിസ്മയം പൂണ്ടു പറഞ്ഞിങ്ങനെ.

“ഇപ്പയ്യനിയ്യം വൈദഗ്ദ്ധ്യവും നല്ല
കെല്പുമുണ്ടെന്നുള്ളതാറിഞ്ഞു
ഇപ്പാരടക്കം പ്രസിദ്ധരായുള്ളൊരു
ചൊല്ലൊങ്ങും പണ്ഡിതവീരന്മാരെ.

നിശ്ചയാസം ജയിച്ചോരിവൻ ഭാവിയിൽ
ലൈപ്രകാരം വരുമെന്നു ചൊൽവാൻ
കെല്ലേറമുഹാപോഹപടക്കളാകും
ദിവ്യന്മാക്കിങ്ങു നമുക്കൊക്കമൊ.”

എന്നിപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടവർക്കും
നന്നായാശംസകൾ ചെയ്തുമോദാൽ
മറുജ്ഞാറെല്ലാതും ശാസ്ത്രീമാരും കൂടി
ഏറ്റവും മോദാലസഗ്രഹിച്ചു.

അന്നത്തെ വായനയപ്പോൾ മതിയാക്കി
ഒന്നിച്ചു കൂടിയടുത്തനാളിൽ
മുന്നേതിലേറവും ഭക്തിയും ശ്രദ്ധയും
വർദ്ധിച്ചിരുന്നവർ കേട്ടു മോദാൽ.

കർമ്മവിസ്താരമാം പൂർവ്വമീമാംസയും
ബ്രഹ്മപ്രതിപാദമുത്തരയും
തത്സ്മൃതഭാഷ്യങ്ങൾ വേദഭാഷ്യങ്ങളും
ഗീതകൾ വേദോപനിഷത്തുകൾ.

ദേശനം ജ്യോതിഷം തത്വശാസ്ത്രം പിന്നെ
സാംഖ്യയോഗം യോഗശാസ്ത്രങ്ങളും
മന്ത്രഗോഷ്ടമന്ത്രകല്പങ്ങൾ ശാസ്ത്രങ്ങൾ
തന്ത്രം മുതലാം സമുച്ചയങ്ങൾ.

എന്നിവയൊക്കെയും വായിച്ചു തീർന്നപ്പോൾ
വന്നിതു ചാതുർമാസാവസാനം
രാത്രിയിൽമാത്രംകൊണ്ടിത്രയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ
തീർത്തെന്നാലും നിറച്ചീടേണ്ട.

നാലുമാസം മുഴുവനും മുഷിഞ്ഞിരു
ന്നല്ലും പകലുമായ്ക്കുഞ്ഞൻപിള്ള

ജോലിവേറില്ലാതെയുണ്ടിരുന്നു തന്നെ
വായിച്ചു വായിച്ചു തീർത്തതത്രേ.

നോക്കുവിൻ നിങ്ങളീ കണ്ഠത്തിനുള്ളയുടെ
ബുദ്ധിയും ശ്രദ്ധയുമാക്കിംകിലും
ഉണ്ടാകിലായവരെല്ലാപേരും നല്ല
പണ്ഡിതരാകുവാൻ ദണ്ഡമുണ്ടോ.

പത്തുസമകൾ പാിച്ചാലും തീരാത്ത
ശാസ്ത്രങ്ങളേറവും ദുർഗ്രഹങ്ങൾ
നാലുമാസംകൊണ്ടുമാത്രം പാിച്ചവൻ
മാനുഷനല്ലിവൻ ദേവനത്രേ.

സ്വമിയെ യാത്രയയക്കുന്നോരദിനം
കേമമായ് സദ്യതാൻ വേണമെന്നു
ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരനുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും
നിശ്ചയിച്ചുണ്ടുശ്രമം തുടങ്ങി.

പന്തലിരുനൂറു പേക്കിരുന്നുണ്ണുവാൻ
ചന്തമായൊന്നു ചമച്ചവിടേ
വെപ്പുപുര വേരേ തീർത്തങ്ങതിൽ ചേർത്തു—
കെട്ടി വിറകുപുരയുമൊന്നു.

ആളുകൾ വന്നാലിരിപ്പതിന്നായിട്ടു
മേളമായ് രണ്ടു പുരകൾ തീർത്തു
എല്ലാപ്പുരകളിലും വെളിച്ചത്തിന്നു
നല്ല ശരാനാൽ ഗ്ലോപ്പുകളും.

തത്തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ താരതമ്യത്തോടു
ശില്പമായ് തൂക്കിയലംകരിച്ചു
നന്നായുണങ്ങിയ നല്ല വിറകുകൾ
കെട്ടുകെട്ടായിട്ടു കൊണ്ടുകൂട്ടി.

വെപ്പിന്നതകമടുപ്പുകളുണ്ടാക്കി
മറുജ്ജവകളുമൊക്കെത്തീർത്തു
മാന്യന്മാർ വന്നാലിരിക്കും പുരതന്നിൽ
മാന്യമാം കമ്പിളികൾ വിരിച്ചു.

വേമ്പാകൊണ്ടുതന്നെ ചുറ്റും മറച്ചതു—
കൊണ്ടുമേക്കട്ടിയും തീർത്തതിങ്കൽ
കമ്പിളിതന്നിൽ വിരിച്ചു മെത്തപ്പാകൾ
അമ്പോടു ചാവട്ടുകൾ നിറത്തി.

മറൈപ്പുരചുറ്റുമോലകൊണ്ടുമാ—
ച്ചൊപ്പമായ്ക്കുപാകൾ വിരിച്ചു
മുറമടിച്ചുതളിച്ചു വെടിപ്പാക്കി
എപ്പോഴും ജോലികളൊക്കെത്തീർത്തു.

അപ്പോളതാ വന്നു കോപ്പുകളൊക്കെയും
പില്ലാട്ടു പാത്രങ്ങളൊക്കെ വന്നു
വെപ്പിന്നായഞ്ചാറു പട്ടന്മാരും വന്നു
വെപ്പുതുടങ്ങിനാരപ്പോൾ തന്നേ.

ഉപ്പേരിവഴുത്തൊക്കെ വരുത്തുകൻ
ഉപ്പിലിട്ടതും ചമച്ചുടനെ
അപ്പം വട പിരട്ടുപ്പേരികളും—
തപ്പോഴേ തീർത്തു സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചു.

ഇഞ്ചി നാരങ്ങാ തുവരനവിയലും
തൈരിഞ്ചി തീയലും പച്ചടിയും
വേപ്പിലക്കട്ടിയെരുപ്പളിയും പുളി
മാരോരോ പാത്രങ്ങളിൽ ചമച്ചു.

പത്തു കോട്ടയരി വെച്ചു വാത്തുവർ
തട്ടിൻപുറത്തു പായിൽ നിറത്തി

ഏതൻകാ ചേനകൾ ചേന്നോരെരിശ്ശേരി
വാപ്പോടെ വാങ്ങിത്തറയിൽ വെച്ചു.

നല്ല പരിപ്പു ചമച്ചോരപ്പതിൽ
തന്നേകിടക്കുന്നു പാത്രം തന്നിൽ
ചൂട്ട മാറാതെയിരിപ്പതിനുള്ളോരു
ശുദ്ധോക്തിയാണെന്നറിഞ്ഞു കൊറവിൻ.

പാലടയുമടയുമെരിശ്ശേരിയും
വെച്ചതിൽ തന്നെയടച്ചുവെച്ചു
മററു കുറികൾ പകന്നു കലങ്ങളി-
ലാക്കിയടച്ചു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു.

പിറേന്നൊരട്ടെ നാഴിക പുലന്നപ്പോൾ
വെപ്പെല്ലാം തീർത്തവർ വിശ്രമിച്ചു
സ്വാമിക്കു ഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞാലുടനീള
വെണ്ണേണമെന്നവർ കാത്തിരുന്നു.

പത്തിനു ഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞുടനേയില
വെച്ചു തുടങ്ങിയതിനിടയ്ക്കു
വെപ്പുകാരെല്ലാരുമുണകഴിഞ്ഞു വി-
ളമ്പിത്തുടങ്ങി വിഭവങ്ങളെ.

പന്തികളിലില വെച്ചു നിരന്നപ്പോൾ
പന്തിയിലാളുകൾ വന്നിരുന്നു
പന്തി ഭരിപ്പുകാരനടയാജ്ഞയാൽ
പാത്രങ്ങളിൽ വിഭവങ്ങളെല്ലാം.

രംഭങ്ങളെല്ലിലായി നിരന്നപ്പോൾ
അന്നവും സൂപവും കൊണ്ടുവന്നു
അപ്പം വടകളുമുപ്പേരിവറ്റുവു -
മപ്പോഴേ കൊണ്ടുവിളമ്പി മോദാൽ.

പപ്പകുളിമൊട്ടും കുറവിലു
വേണ്ടതുപോലെ വിളമ്പിനിന്നാർ
വാഴപ്പഴങ്ങൾ വരിക്കപ്പലാച്ചുള
മാമ്പഴക്കീരുകളും വിളമ്പി.

നമ്പിയാശാശാന്റെ സദ്യവണ്ണപോ-
ലൊന്നമവിടെ ഭവിക്കുന്നില്ല
നന്നായടങ്ങിയൊതുങ്ങിയമച്ചായ്-
തന്നേയവരിരുന്നുണ്ടിടുന്നു.

ആളറിഞ്ഞൊക്കെ വിളമ്പുക മൂലമാ-
യുണകാരൊന്നമേ ചോദിക്കേണ്ട
വേണ്ടുന്നതൊക്കെയിലയിൽ വന്നിടുന്നു
വേണ്ടപോലങ്ങിരുന്നുണ്ടാൽ മതി.

ഭക്ഷ്യങ്ങൾ ഖാദ്യങ്ങൾ ഭോജ്യങ്ങൾ ലേഹ്യങ്ങൾ
പേയങ്ങളുമുപദേശങ്ങളും
ശിക്ഷാപടകളും കുഞ്ഞൻപിള്ളയുടെ
ശിഷ്യന്മാരത്രേ വിളമ്പുന്നതു.

കുഞ്ഞമ്പിള്ളയുടെ മേൽനോട്ടം മൂലമായ്
ഭംഗികേടൊന്നമൊരേടത്തില്ല
മംഗലമായിട്ടുതന്നെ നടക്കുന്നു
മംഗലാകല്പ്യാണമെന്നപോലെ.

വന്നവർ വന്നവരൂണുകഴിച്ചിട്ടു
സ്വാമിയെ വന്ദിച്ചു പോയെല്ലാരും
പോകുംവഴിക്കവർ തങ്ങളിൽ സദ്യയെ
വാഴ്ത്തിപ്പുകഴിപ്പാഞ്ഞിരേവം.

“കുഞ്ഞമ്പിള്ള ചെറുപയ്യനാണെങ്കിലും
രഞ്ജിതം സാമത്സ്യവും വിനയം

മഞ്ജുളമോഹനശീലവുമോക്കുമ്പോൾ—
ജിങ്ങിതുപോലെയാരുത്തനുണ്ടോ.

ഇപ്രകാരമൊരു സദ്യ കഴിച്ചുവെ—
രിപ്രദേശങ്ങളിലാരുമില്ല
സദ്യകൾക്കുള്ളോരടക്കം മിടിക്കുമെ—
ങ്ങപ്പോലെ മറെറങ്ങും കാണാനില്ല.

പാവങ്ങൾക്കും ധനികന്മാർക്കുമെല്ലാക്കും
ആഹാരകാര്യങ്ങളൊന്നു പോലെ
ആദ്യം മുതലവസാനം വരെയൊരു
ഭേദമൊരേടത്തുമില്ലതെല്ലാം.”

സാധാരണന്മാരീവണ്ണം പറയുമ്പോൾ
പാവങ്ങൾ തമ്മിൽ പറഞ്ഞിതേവം
“സദ്യ കഴിക്കേണമെങ്കിലിതുപോലെ
സദ്യകഴിച്ചെങ്കിൽ നന്നു തന്നെ.

അങ്ങേയറ്റം മുതലിങ്ങേയറ്റം വരെ—
യൊന്നും കുറക്കാതെ സാധനങ്ങൾ
വേണ്ടുവോളം കൊടുത്തുള്ളൊരു സദ്യയിൽ
തല്ലാതെ മറെറങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ല.

എല്ലാരുമുണ്ടു കഴിഞ്ഞാൽ പുറത്തുള്ള
പാവങ്ങൾക്കെന്നും കളഞ്ഞീടുവാൻ
വെച്ച പാത്രങ്ങളിലുപ്പിപ്പിച്ചുള്ളതും
ക്ലാവും കരിയും തുടച്ചെടുത്തും.

കഞ്ഞിയൊഴിച്ചു കലക്കിയടിച്ചൊരു
കാടിപ്പരുവത്തിലാക്കിയിട്ടും
അഞ്ചാറു ചോറും വിളമ്പിയതിന്നിതെ—
യഞ്ചാതരിക്കാടിയുമൊഴിക്കും.

അങ്ങനെയല്ലാതെ തന്നിട്ടുണ്ടോ നമു-
ക്കിന്നത്തെപ്പോലെ തരുവോരുണ്ടോ
വഞ്ചമപാപികൾ ചെയ്യുവതീശ്വര-
വഞ്ചനയല്ലയോ ചൊൽവിൻ നിങ്ങൾ.

ഇന്നു നടത്തിയ സദ്യപോലെയൊരു
സദ്യ നടത്തുവാനാരുള്ളതു
കുഞ്ഞൻപിള്ള യജമാന്റെ മനസ്സിൽ
മറയ്ക്കുവക്കുണ്ടോ വന്നിടുന്നു.

ദൈവമറിയപ്പിറന്നവക്കല്ലാതേ
പാവങ്ങളിൽ കൂപയുണ്ടാകുമോ
ഈവിധമുള്ളവരോരോരോ ദേശത്തും
കാരോരുരുണ്ടായാലും മതി.”

ഇങ്ങനെ തമ്മിൽപ്പറഞ്ഞു നടന്നവർ
തങ്ങൾ തങ്ങൾക്കുള്ള വീടുകളിൽ
ചെന്നീരുന്നൻപോട്ടു കുഞ്ഞുങ്ങളെ വിളി-
ച്ചപ്പവും മറും കൊടുത്തീടിനാർ.

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരനുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും
സദ്യ കഴിഞ്ഞവരങ്ങു ചെന്നു
സ്വാമിതൻ പാദത്തിൽ വന്ദിച്ചു നിന്നപ്പോൾ
സ്വാമിയവരോടേവം പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങളെല്ലാവരുമിങ്ങിരിക്കുന്നവർ
നിങ്ങളിൽ ദൈവം പ്രസാദിക്കട്ടേ
ആയുരാരോഗ്യസമ്പത്സമൃദ്ധികളെ-
യാദിപരാശക്തി നൽകീടട്ടേ.

നാലുമുസം കഴിഞ്ഞീന്നേവരെയിനി-
ത്താമസിക്കുന്നതു യുക്തമല്ല

ആകയാലെന്നുടെ മന്ദിരേ പോയിടും
ഞാനിന്നടുത്ത ലഗ്നത്തിൽ തന്നെ.”

കുഞ്ഞൻപിള്ളയും തൻകൂട്ടുകാരമൊത്തു
സ്വാമിപാദങ്ങളിൽ കൂപ്പിനിന്നു
അപ്പോളവരെക്കുറിഞ്ഞൊന്നു നോക്കിക്കൊ-
ണ്ടിപ്രകാരമൊന്നരുളിച്ചെയ്തു.

“ഞാനിന്നടുത്ത ലഗ്നത്തിൽ പുറപ്പെട്ടും
നിങ്ങൾ കൂടി വരുന്നുണ്ടോ ചൊൽവിൻ”
എന്നതു കേട്ടവർ സംകടമഗ്നരായ്
ഗൽഗദവാചാ പറഞ്ഞിങ്ങനേ.

“ഞങ്ങൾക്കു, കൂടി വരുന്നതിനുള്ളൊരു
സംഗതി ദൈവം വിധിച്ചിട്ടില്ല
ഞങ്ങളെ വീട്ടു പുലരുന്നതൊക്കെയും
ഞങ്ങളെ യത്നംകൊണ്ടാണേ സ്വാമി.

കുഞ്ഞൻപിള്ളയ്ക്കു കൂടി വരുന്നതി-
നൊന്നും തടസ്സമില്ലെന്നാകിലും
ഞങ്ങൾക്കതിലേററും സംകടമുണ്ടതു
ഞങ്ങൾ സഹിച്ചീടാം പോന്നീടട്ടേ.”

കുഞ്ഞൻപിള്ളയുടെ ജ്യേഷ്ഠനുമപ്പോഴ-
സ്സന്നിധിയിൽ വന്നു കൂപ്പിനിന്നു
അന്നേരം സ്വാമിയനുഗ്രഹപൂർവ്വകം
കൃഷ്ണപിള്ളയോടരുളിച്ചെയ്തു.

“നിങ്ങളെ സോദരൻ ദിവ്യനത്രേ തുലോം
പണ്ഡിതന്മാക്കൊരു പണ്ഡിതനാം
ഇന്നവനോടൊരു തുല്യം പറയുവാൻ
മന്നിൽ ജനിച്ചവരാരുമില്ല.”

“ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ടേന്റെ സോദരൻ
സ്വാമിക്ക് ശിഷ്യനായ് വന്നു കൂടി
ഭാവിയവിടത്തെസ്സനനസ്സെങ്ങനേ
യാണോ ഭവിപ്പുതവുണ്ണമാട്ടേ.

ഞങ്ങൾക്കൊരാശ്രയം സ്വാമിയല്ലാതെ മ_
റെറങ്ങുമൊരുത്തരുമില്ല പിന്നെ
ഞങ്ങളെ ശ്രേയസ്സിനാസ്പദമാണിവ_
നെന്നതും സ്വാമിക്കറിയാമല്ലോ.

കുഞ്ഞാ നീ സ്വാമിയോടൊന്നിച്ച് പോകണം
സ്വാമി ഗുരുവാണെന്നോർമ്മ വേണം
സ്വാമി പറയുമ്പോലാചരിച്ചീടേണം
സ്വാമീടെയാജ്ഞയിൻ കീഴ്നിൽക്കേണം.

കേമനാണെന്നുള്ളഹംഭാവം നിന്നുള്ളി_
ലാജീവനാന്തം ജനിക്കരുതു
സ്വന്തതും സൗഭാഗ്യം വിദ്യയും കീർത്തിയും
പാടേ നശിക്കുമഹംഭാവത്താൽ.

നിന്നോടിക്കൊക്കെപ്പറവതിനുള്ളോരു
വിജ്ഞാനമല്ലവമില്ലെന്നിട
എന്നാലുമെന്തെട സോദരനല്ലയോ
എന്നാലാകുന്നതു ചൊല്ലീടേണം.

വൃൽപന്നനാകിയ നിന്നോടറിവുകൾ
അല്ലജ്ഞനായ ഞാൻ ചൊല്ലുന്നതു
അക്ഷരമാല പഠിക്കുന്ന ബാലകൻ
ശാസ്ത്രജ്ഞനോടു പറയുമ്പോലെ.

നീ നല്ല യോഗ്യനായ് തീന്നാലെനിക്കഭി_
മാനമാണെന്നുള്ളതാകയാലെ

ഞാനറിഞ്ഞുള്ളതു ഞാൻ പറഞ്ഞിടേണ—
മെന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞതത്രേ.”

എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞങ്ങു നിന്നീടുന്ന
തന്നുടെ ജ്യേഷ്ഠനെ വന്ദിച്ചിട്ടു
മന്ദതയെന്നിയേ വേഗത്തിൽ ചെന്നു തൻ—
ജ്യേഷ്ഠത്തിനേയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചെല്ലാം.

യാത്രയും ചോദിച്ചുനഗ്രഹവും വാങ്ങി
മാത്രയും പാക്കാതേ രണ്ടുപേരേ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടിങ്ങുവന്നത്രയും വേഗത്തിൽ
കൂട്ടരോടിങ്ങനെ ചൊല്ലീടിനാൻ.

“യാത്രയ്ക്കൊരുങ്ങുവിൻ നിങ്ങളെല്ലാവരും
യാത്രാമുഹൂർത്തമടുത്തു പോയി
ഞങ്ങളെല്ലാവരുംമൊരുങ്ങി നിൽക്കുന്നതു
ഞങ്ങൾക്കൊരുക്കങ്ങളിത്രേയുള്ളു.”

രണ്ടു ചുമടായിക്കെട്ടിപ്പുസ്തകങ്ങൾ
രണ്ടു ചുമട്ടുകാർ വന്നെടുത്തു
സ്വാമിയും കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുമൊരുമിച്ചു
നേരം തെറ്റാതെ പുറപ്പെട്ടു.

കൂട്ടുകാർ പത്തുമവിടെ നിന്നോർക്കും
കൂടിപ്പുറപ്പെട്ടുനയാത്രയായ്
ഒട്ടു ദൂരമവർ പോയോരനന്തരം
സ്വാമിയെ വന്ദിച്ചു പോയാരവർ.

കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുടെ കൂട്ടുകാർ പിന്നേയും
മൂന്നു മയിലോളം ദൂരം ചെന്നു
അങ്ങോരു നല്ല മരത്തണലിൽ ചെന്നു
സ്വാമിയവിടെത്തീരിഞ്ഞു നിന്നു.

മനുഷ്യാത്മനമേവ തെളിവോടേ
സ്വാമിയവരോടനുജിയ്യം.
“നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വീടുകളിൽ ചെന്നാൽ
സന്ധ്യ തോറും ജപിക്കേണം നാമം.

•

ആയിരത്തിൽ കുറയാതെ ജപിക്കണം
രാമനാമം മഹാമുഖ്യമല്ലോ.
വാത്മികി തന്നുടെ പാപങ്ങളെപ്പോക്കി
ദേവഷ്ഠിയാക്കിച്ചമച്ച നാമം.

കൈലാസവാസി മഹേശ്വരം പാവതീ-
ദേവിയും നിത്യം ജപിക്കും നാമം
അത്ര മാഹാത്മ്യമേറീടും തിരുനാമം
നിത്യവും നിങ്ങൾ ജപിച്ചീടേണം.”

ആയതു കേട്ടവർ ഭക്തിപുരസ്സരം
സ്വാമിയേ വന്ദിച്ചറിയിച്ചേവം.
“അന്നൊരു നാളവിടന്നു കല്പിച്ചില്ലേ
രാമനാമത്തിൻമഹത്വമെല്ലാം.

അന്നേ തുടങ്ങി ജപിക്കുന്നു ഞങ്ങളു-
മിന്നുമതിന്നു മുടക്കമില്ല
പ്രാഹ്ലാദപരാഹ്ലാദങ്ങൾ രണ്ടിലുമായിട്ടു
രണ്ടായിരം തിരുനാമം ചൊല്ലും.”

സന്തോഷമോടതു കേട്ടിട്ടു സ്വാമിയും
സന്തോഷമോടേനഗ്രഹിച്ചു
‘ആനന്ദമാനന്ദമാനന്ദമായെന്നി-
ക്കീശ്വരഭക്തന്മാർ നിങ്ങൾ തന്നേ

വത്സന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഭക്തന്മാർ തന്നെയെ-
ന്നിപ്പോളെന്നുറപ്പുവിൽ ബോധ്യം വന്നു

ഇന്നു മുതൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാകാര്യങ്ങളും
മുന്നേതിലേററം സുഖമോവും.

വിശ്വസിച്ചിട്ടുവിനീശ്വരംകൽ തന്നേ
നിശ്ചലമാകിയ ഭക്തിയോടേ
ഈശ്വരൻ നിങ്ങളെ കാത്തുരക്ഷിച്ചിടും
ശാശ്വതമായുള്ള ഭക്തി മൂലം.

രാമനാമത്തെ ജപിക്കും ജനങ്ങൾക്കു
ആമയെന്നുമടുക്കയില്ല
കായാസ്സുവണ്ണൻ പ്രസാദിച്ചവരുടെ
കാമിതമൊക്കെയും സാധിച്ചിടും.

എന്നുടെ വത്സന്മാരേ, നിങ്ങൾ പോയാലും
പോയിസ്സുവമാസ്തുസിച്ചിട്ടുവിൻ
എന്നേയും രാമനാമത്തേയും വിസ്മൃതി-
പ്രായമാക്കീടരുതല്ല പോലും.”

“അയ്യയ്യോ ഞങ്ങൾ മറക്കുമോ സ്വാമിയേ
സ്വാമി തന്നോരുപദേശത്തേയും
പ്രാണപ്രയാണമാം കാലത്തുതാൻ പോലും
ഞങ്ങളിതൊന്നും മറക്കുകില്ല.

സ്വാമിയെ ശുശ്രൂഷ ചെയ്തതിനായുള്ള
കാലമിനി ഞങ്ങൾക്കുണ്ടാകുമോ
അന്ധമനസ്സുന്മാരാകുമടിയങ്ങൾ-
ക്കന്ധത നിങ്ങൾ വെളി കാണുമൊ.”

“ഈ വിധമൊന്നും നിനച്ചിടേണ്ട നിങ്ങൾ
ഭാവിഫലങ്ങളെ ചിന്തിക്കേണ്ടാ
കർത്തവ്യബോധത്തോടൊക്കെ പ്രവർത്തിപ്പിൻ
തൽഫലമീശന്റെ കയ്യിലത്രേ.

അക്ഷരമാഞ്ജു സ്വരമാത്രം ശേഷിക്കു-
മപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു ഭാവിയറിയാം
ഈശ്വരതപമെന്നു ചൊല്ലുന്നു ജ്ഞാനികൾ
ആയതിനായി പ്രയത്നിക്കവിൻ.”

“വൃക്തമായെല്ലാം പറഞ്ഞുകേട്ടീടുവാൻ
തക്കൊരു പാത്രങ്ങൾ ഞങ്ങളെങ്കിൽ
വിസ്തരിച്ചൊക്കെ പറഞ്ഞുതന്നിടണം
പാത്രമെല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിച്ചീടേണം.

ഭക്തന്മാർ ശിഷ്യന്മാർ ചോദിച്ചില്ലെങ്കിലും
മൊക്കെപ്പറയേണമെന്നുണ്ടല്ലോ
വൃക്തമായെല്ലാം പറഞ്ഞീടാമെങ്കിലോ
ചിത്തം തെളിഞ്ഞിതു കേട്ടുകൊൾവിൻ.

നാവും ചിരിയുമനക്കി ജപിച്ചതു
ധാടി വരുത്തി സ്വായീനമാക്കി
നാവിൻചുവടാകും വൈഖരിയിൽ ചേർത്തു
നാവനങ്ങാതെ ജപിച്ചീടേണം.

അവൃക്തമായിട്ടു മക്ഷരങ്ങളെപ്പോൾ
അവൃക്തചൈതന്യസ്ഥാനമതു
അപ്പോൾ മദ്ധ്യമ തന്നിൽക്കടക്കുമ്പോൾ
അക്ഷരം തീൻ ശേഷിക്കും നാദം.

ആയതിനപ്പോൾ പശ്യന്തിയിൽ ചെന്നാൽ
ലോകാലോകങ്ങൾ മുഴുവൻ കാണാം
അങ്ങേപ്പരമാരും ചൊല്ലിത്തന്നിടേണ്ട
തന്നെത്താനേയറിഞ്ഞീടാമെല്ലാം.

ആഗാമി വന്നു വന്നാകുമിച്ചീടാതെ
ആകെത്തടുപ്പതിനായുള്ളൊരു

ആരംഭമാണിതെന്നോർത്തിട്ടെല്ലാ പേരും
മാചരിച്ചീടുവിൻ നാമജപം.

അഞ്ചിതമായുള്ളൊരീശ്വരനാമങ്ങൾ
സഞ്ചിതങ്ങളും നശിപ്പിച്ചീടും
താനാശാണെന്നറിഞ്ഞെല്ലാം താനാകുമ്പോൾ
താനേ നശിക്കും പ്രാർത്ഥനകളും.

ഇപ്പോളിതു മതി പില്ലാട്ട ഞാൻ വന്നു
വിസ്താരമായിപ്പറഞ്ഞു തരാം”
അപ്പോളവരെല്ലാം ഭക്ത്യോ ഗുരുവിന്ദൻ
തൃപ്താഭേ വീണു നമസ്കരിച്ചു.

സ്വാമീയവരുടെയുച്ചിയിൽ കൈവെച്ചു
ആശിസ്സു ചൊല്ലിയനഗ്രഹിച്ചു
“പോയാലും പോയാലും സാധുക്കളേ, നിങ്ങൾ
പോയിസ്സുവമായിരുന്നീടുവിൻ.”

ചട്ടമ്പിയേയും തൊഴുതവരാകലും
പ്പെട്ട മനസ്സോടമങ്ങ പോയി
പോകും വഴിക്കവർ കുഞ്ഞൻപിള്ളയുടെ
യോരോ ഗുണങ്ങളും വാഴി വാഴി.

വേവും മനസ്സോടും തങ്ങൾ തങ്ങൾക്കുള്ള
വീടുകളിൽ ചെന്നിരുന്നെല്ലാതും
സംകടവാർത്തിയിൽ മഗ്നരാണെങ്കിലും
സന്ധ്യാനാമങ്ങൾ മുടക്കിയില്ലാ.

അത്താഴം വെള്ളം പോലുമിറക്കീടാതേ
യത്തൽ മുഴുത്തു മയങ്ങിപ്പോയി
സന്ധ്യ കഴിഞ്ഞു മയങ്ങിക്കിടന്നവർ
രത്നകരോദയം വരേയും.

അശുപം മരിച്ചോരു നഷ്ടകീലം പോലെ
അച്ഛിന്നവേദാലൈഴുന്നേറവർ
അഷ്ടി കഴിച്ചെന്നു പേരു വരുത്തിട്ടു
കച്ചേരിമുററതു ചെന്നിരുന്നു.

ഉന്മേഷമുത്സാഹവും പ്രസരിപ്പുക—
ഉളന്നുമില്ലാതെ മനം കലങ്ങി
കുന്വിട്ടിരുന്നു കുറഞ്ഞൊരുനാഴിക
ചിന്തയിലാണ്ടങ്ങിരുന്നു പോയി.

ആധാരങ്ങളെഴുതിപ്പതിനായിട്ടു
ആളുകൾ വന്നിങ്ങനോക്കുന്നേരം
ആധാരലേഖകന്മാരായോരെല്ലാവരും
മാധിക്കധീനരായിട്ടുണ്ടു.

“നിങ്ങളെല്ലാപേരും വല്ലാതെയിങ്ങനെ
സംകടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്തു”
“ഞങ്ങളെ നായകൻ ഞങ്ങളെ വീട്ടുപോ—
യെന്നുചെയ്യുമിനി ഞങ്ങളെല്ലാം.

ഒന്നിലുമുത്സാഹമില്ല ഞങ്ങൾക്കൊട്ടു—
മൊന്നുചെയ്യാനുമാർയ്ക്കുന്നില്ല
ഞങ്ങളെ സമ്മതത്തോടാണു പോയതു—
മെന്നാലും സംകടം വർദ്ധിക്കുന്നു.

ആധാരങ്ങളെഴുതാതെയിരുന്നാലൊ
വീടടക്കം ഞങ്ങൾ പട്ടിണിയും
ആയതു കാരണം വല്ലവിധത്തിലും
മാധാരങ്ങളെഴുതിത്തന്നീടാം.”

എന്നു പറഞ്ഞവർ സംകടപ്പെട്ടുകൊ—
ണ്ടാധാരങ്ങളെഴുതിത്തുടങ്ങി

ആധാരങ്ങളെഴുതിപ്പിറപ്പിച്ചുടൻ
പീഡകൾ വീതിച്ചെടുത്തു പോന്നു.

സന്ധ്യക്കു നാമം ജപിക്കുമെല്ലാപേരും
സംഖ്യയുമായിരത്തിൽക്കവിയും
ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു രാത്രികഴിച്ചീടും
കാന്തൻപിരിഞ്ഞുള്ള കാന്തമാർപോൽ.

ഇങ്ങനെ മൂന്നാലു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
മംഗളനാമത്തിൻമാഹാത്മ്യത്താൽ
നിർമ്മലമായി മനസ്സുവരുത്തേ
കന്മഷം വേർവിട്ടു ശുദ്ധമായി.

നല്ല സമാധാനമുണ്ടായെല്ലാപേർക്കും
അല്ലലശേഷവും തീർന്നുപോയി.
ചിന്തിക്കുമൊക്കെയുമീശ്വരംകലായി
ഈശ്വരഭക്തിയിൽമഗ്നരായി.

മൂന്നുമാണിക്കഴിഞ്ഞു കൂടിച്ചവർ
ഭൂതി ധരിച്ചു ജപം തുടങ്ങും
മൂന്നാംസന്ധ്യക്കുമീവണ്ണമനുഷ്ടിക്കും
മൂലസ്വരൂപത്തെത്തുളളിലാക്കി.

ഇങ്ങനെ നിത്യമനുഷ്ഠാനം ചെയ്യുന്നു
ഭംഗിയോടകൂട്ടർ പത്തുപേരും
തുംഗനാകം ഗുരു തന്നെയും ചട്ടമ്പി
തന്നെയുമെപ്പോഴും ചിന്തിച്ചീടും.

എന്തൊക്കിലും പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നേരത്തു
മുമ്പേയിവരെ നിരൂപിച്ചീടും
നിത്യവുമിങ്ങനെ കാണമാശ്രേയ്ക്കരെ
ചിത്താംബുജത്തിങ്കൽ സ്തംഭമായി.

2ാം സക്ത, സമാപ്തം.

മൂന്നാം സ്കന്ദം

പക്ഷം രണ്ടിലുമുള്ള തിലകങ്ങൾ
അക്ഷയനിരമേരുന്ന ചുണ്ടുകൾ
പക്ഷമില്ലിതു മാണിക്യരത്നത്താൽ—
ലിപ്തയോടേ ചമച്ച ചതുർബുദ്ധൻ.

കൊച്ചുപൈപംകിളിപ്പൈതലേ, തംകമേ
കൊച്ചു പക്ഷങ്ങൾകൊണ്ടു പറന്നുവെ—
ന്നുച്ചമാമ്മരക്കൊമ്പിലിരിക്കാതേ
പക്ഷമോടെൻറയന്നികേ വന്നുത്താൻ—
വെച്ചിരിക്കുന്ന പാലും പഴങ്ങളും
കൊച്ചു ചുണ്ടുകൾകൊണ്ടു കൊത്തിക്കൊത്തി
സ്വച്ഛതയോടശനം കഴിച്ചുടൻ
സൽചരിത്രങ്ങൾ ചൊല്ലേടോ ശാരികേ.

അച്ഛമാനസൻ ഭട്ടാരസ്വാമിതൻ—
നൽചരിത്രങ്ങൾ കേട്ടാൽ മതി വരാ.
പിച്ചയല്ലാ പറയുന്നു ഞാനെടോ
പച്ചയായി പറക നീ ശോഭനേ.

എന്നതു കേട്ടു സന്തോഷമോടുടൻ
നന്നു നന്നതു മേലേടമെത്രയും
ഖിന്നത പാരമെങ്കിലും ചൊല്ലിടാം
നന്നായ് നിങ്ങൾ തെളിഞ്ഞു കേട്ടീടുവിൻ.

സ്വാമിയും കുഞ്ഞൻപിള്ളയും കൂട്ടരും
ക്ഷേമമായി നടന്നു നടന്നുവർ
ചെന്നൊരു മാം തന്നിലടുത്തപ്പോൾ
വന്നു സൽക്കാരം ചെയ്തു മറാധിപൻ.

യാത്രചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രം പതിവുള്ള
രാത്രിയിലത്തെ പാലും പഴങ്ങളും
മാത്രം സ്വാമിക്ക് ശിഷ്യനും നൽകിട്ടു
മറവയ്ക്കു ചോരം കൊടുത്തിടിനാൻ.

അന്നവിടെക്കഴിച്ചുതുറമത്തിൽ
സ്നാനം ചെയ്തു കഴിച്ചു നിയമങ്ങൾ
വന്നനേരത്തു സ്വാമിക്ക് ഭിക്ഷയും
മറവയ്ക്കു ഭോജ്യങ്ങളും നൽകിനാൻ.

മുനടിക്കുന്നതു വരെയെല്ലാരു-
മാ മാം തന്നിൽത്തന്നേയിരുന്നതു
പിന്നെ മെല്ലേ പുറപ്പെട്ടു സ്വാമിക-
ളൊന്നു ചേർന്നു മാധിപനും കൂടി.

അർദ്ധനാഴിക ദൂരം വരെ ചെന്നു
പരിചിൽ സ്വാമിതൻപദം വന്ദിച്ചു
തിരിയെ പോയൊരധീശപരൻ തന്നുടെ
മാത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി തദനന്തരം.

ഇത്തരമവരോരോയിടങ്ങളിൽ
ലെത്തിടുമ്പോളവിടെയുള്ളാളുകൾ
സൽക്കരിച്ചുചിരമുള കയ്ക്കൊണ്ടും
ചിത്തമോദമോടെത്തിനാൻ പത്തനേ.

സ്വാമിയെക്കണ്ടുവിടെയുള്ളൊരെല്ലാം
സാദരം പദപത്മേ നമസ്കരി-
ച്ചുവരെയൊക്കെ സ്വാമിയനുഗ്രഹി-
ച്ചതി മോദമിരുന്നങ്ങു മണ്ഡപേ.

പുസ്തകങ്ങൾ ചുമന്ന ചുമട്ടുകാർ
പുസ്തകങ്ങളെ മണ്ഡപത്തിന്നിടയിൽ

അസ്തശംകമീറക്കിവെച്ചാദരാൽ
മസ്തകം താഴ്ന്നി വന്ദിച്ചുനിന്നിതു.

കൂലി കൊണ്ടുകൊടുത്തുടൻ സ്വാമികൾ
കൂലി വേണ്ടെന്നു ചൊല്ലിയവർകളും
മൂലമെന്തെന്നു ചോദിച്ചു സ്വാമിയും
“മൂലമൊക്കെയും ഞങ്ങളുണർത്തിക്കാം.

ബ്രഹ്മധ്യാനനിരതന്മാരായുള്ള
നിന്മലന്മാർക്കു തെല്ലു കൊടുക്കുകിൽ
ജന്മകോടികൾ ചെയ്തുള്ള പാപങ്ങൾ
ഉണ്മയായി നശിക്കുമെന്നുള്ളതും.

അല്പമെന്നാലുമിങ്ങോട്ടുവാങ്ങിയാൽ
കല്പകോടികൾ ചെയ്തുള്ള പുണ്യങ്ങൾ
എപ്പോഴും നശിക്കുന്നതു കൂടാതെ
കൈപ്പെഴും മഹാപാപങ്ങളും വരും,

എന്നതു സ്വാമിയല്ലയോ ചൊന്നതു—
മിന്നതൊക്കെ മറന്നങ്ങു പോയിതോ
പൊന്നുസ്വാമി മഹാപാപമായുള്ള—
തൊന്നുമേ ഞങ്ങൾ ചെയ്തയില്ലൊട്ടുമേ.

ഏതുവേലയും സ്വാമിക്കായ്ചെയ്തിടാ—
മാഹാരം മാത്രം തന്നാൽ മതിയാകും
ആഹാരത്തിലേതാനും കുറകിലു—
മായതിലല്ലലില്ലാല്ലൊരല്ലവും.

ഈവിധമുള്ള പുണ്യജനത്തോടു
കൂലിവാങ്ങിട്ടു പാപം ചുമക്കുവാൻ
ആവതല്ല സഹിപ്പാനെഴുതല്ല
അതുമൂലമാണിങ്ങനെ ചൊന്നതും.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞങ്ങനീന്നോർകളെ—
യങ്ങകത്തു വിളിച്ചൊരു തിണ്ണയിൽ
കൊണ്ടിരുത്തിയാഹാരം കൊടുത്തുടൻ
വേണ്ടുവോളം ഭക്ഷിച്ചവർ തൃപ്തരായ്.

സ്വാമിക്ക് നല്ല പാലും പഴങ്ങളും
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയ്ക്കു പാൽ പലഹാരവും
മണ്ഡപത്തിൽ കൊടുത്തവരായതു—
മങ്ങിരുന്നു തന്നെ ഭക്ഷിച്ചിടീനാൻ.

ആചാരവും ചെയ്തു വീശുലോരായ്
പേശലുണമുള്ള വീശിപ്പുന്മാർ
രണ്ടുനല്ല പുലിത്തോൽ വിരിച്ചതിൽ
രണ്ടുപേരമിരുന്നു മോദത്തോടെ.

ചിത്തസന്തോഷമോടവരാരോരോ
ശാസ്ത്രസാരങ്ങൾ ചൊല്ലിരസിച്ചിരു...
ന്നൊട്ടുനേരം കഴിഞ്ഞു മണിയപ്പോൾ.
പത്തടിച്ചതു കണ്ടോരനന്തരം
സ്വാമിയും സ്വാമിതന്നുടെ ശിഷ്യനും
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയും മണ്ഡപത്തിങ്കലും
മററവിടെയുള്ളോർകളെല്ലാവരും
തത്ര തത്ര കിടന്നാങ്ങിടീനാൻ.

കൂനടിച്ചപ്പോൾതന്നെ കുളിച്ചവർ
മണ്ഡപം തന്നിൽ വന്നിങ്ങിരുന്നുടൻ
എന്നുമാചരിച്ചീടുന്ന നിഷ്ക—
ളനുമങ്ങനെ ചെയ്തു കൃതാർത്ഥരായ്.

സ്വാമി നിഷ്കഴിഞ്ഞുനോക്കുംവിധേന
സ്വാമിശിഷ്യനിരിക്കുന്നതു കണ്ടു

വിസ്മയത്തോടു നോക്കിനിന്നിടീനാൻ.
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുമപ്പോളുണർന്നിതു.

അതുഭൂതത്തോടു ചോദിച്ചു സ്വാമിക—
“ഭിപ്രകാരമുപദേശം തന്നൊരു
സൽഗുരുവേതു ദിക്കിലിരിക്കുന്നു
ഭഗ്ഗൻ ചെന്തോരുയോഗമതാണിതു.
വേറെയാക്കമറിഞ്ഞുകൂടായിതു
വേറെയാക്കമുപദേശവുമില്ല
അങ്ങിനെയുള്ള യോഗം ലഭിച്ചതു
നിനാടെ ഭാഗ്യമെന്നേ പറയേണ്ടൂ.

ഇങ്ങനെയൊരു യോഗമുണ്ടെന്നതു—
മിങ്ങനിക്കറിഞ്ഞീടാം വഴിപോലെ
ആയതുലഭിച്ചീടുവാനായിത്താ—
നായവണ്ണമലഞ്ഞിതു ഭാരതേ

എങ്ങുമെ ലഭിക്കാഞ്ഞുനിരാശനാ—
യിങ്ങുതന്നെ തിരിച്ചു പോന്നെന്നഹം
ഹംസയോഗത്തിനുള്ള വകഭേദ—
മാണിതെങ്കിലും വ്യത്യാസമുണ്ടിതിൽ.

പ്രാണമാത്രകളാകുന്നു ഹംസവും
ജീവമാത്രകളാകും ശിവയോഗം
മാഗ്ഗഭേദങ്ങൾ ലക്ഷ്യഭേദങ്ങളും
വേറെ വേറെയാണീവക രണ്ടിനും.

ഇങ്ങനെയൊരു യോഗി വസിക്കുന്ന
പുണ്യലേശമടക്കലോ ദൂരയോ
എന്തുപേരാണതിനുള്ളതും ദൂര—
മെത്രയുണ്ടെന്നതും പറഞ്ഞീടുക.

ദേവ നാമീരുന്നില്ലേ കഴിഞ്ഞു
നിന്നിരുപത്തിയേഴുണ്ടു നാഴിക
ചൊവ്വിതാണെന്നു മേക്കു കാട്ടീട്ടതിൻ
പേരു വേളിയെന്നും പറഞ്ഞിടീനാൻ.

എങ്ങിനേക്കണ്ടുകിട്ടി ഗുരുവീനെ
യെങ്ങിനെയുപദേശം ലഭിച്ചതും
സംഗതിയൊക്കെ വിസ്തരിച്ചുതയും
ഭംഗിയായിപ്പറക നീയെന്നോട്.”

സിദ്ധനെച്ചിലിലകം നക്കിയതും
സിദ്ധനു ചോര നരകാൻ വിളിച്ചതും
ബദ്ധപ്പെട്ടു വേഗത്തിൽ തിരിച്ചതും
സിദ്ധനെ പിൻതുടന്നു നടന്നതും.

അർദ്ധസന്ധ്യയ്ക്കു വേളിയിൽ ചെന്നതും
സിദ്ധനപ്പോളുപദേശം തന്നതും
സിദ്ധപാണികൾ മസ്തകേ വെച്ചപ്പോൾ—
ളിദ്ധൻ മുതലൊക്കെയും കണ്ടതും.

ശുദ്ധമാമില ഭക്ഷണമാക്കിക്കൊൾ—
ണ്ടദ്ധരാധാരംതന്നിലിരുന്നതും
മണ്ഡലപ്രായമങ്ങു കഴിച്ചതും
പിന്നെയുള്ളതു ശൈവഗുഹത്തിലു.

ആട്ടപ്പാട്ടു പഠിച്ചതും കോവിലി—
ലാതും കാണാതെ പോയി വരുവതി—
ലാശാനന്നേതോ ദുഃസംശയങ്ങളാ—
ലാളയച്ചതു കണ്ടു പീടിച്ചതും.

ഗിരിനാഥനും പാർവ്വതീ ദേവിയും
ഗുരുനാഥനുമൊന്നിച്ചതേദിനം

തിരുവാതൽ തുറന്ന സമയത്തു
പരിചോടകത്തായിട്ടു കണ്ടതും.

പരമേശ്വരനെ വാഴ്ത്തി സ്മരിച്ചതും
പരമേശ്വരൻ തിരുവാമൊഴിഞ്ഞതും
ജ്യേഷ്ഠൻ വന്നു കാഴ്ചങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും
ജ്യേഷ്ഠനുമായ്കഴിഞ്ഞുറപ്പായതും.

ആററിൻതീരത്തു നിഷ്ഠ കഴിച്ചതും
ജ്യേഷ്ഠനാജ്ഞാപനംചെയ്തതുമലമാ-
യാധാരമെഴുത്താരഭമായതും
മുമ്പേയുജ്ജ്വലിച്ചുതുക്കാരാക്കിയു-
മൻപൊട്ടു തന്റെ കൂട്ടുകാരായതും
പണം വീതിച്ചെടുക്കുക കാരണമൽ
അവരെല്ലാമധീനത്തിലായതും
ഒന്നുമെങ്ങും വിടാതെ സകലവും
വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു ചട്ടമ്പിയും.

വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടു
വിസ്മയം പൂണ്ടിരുന്നുപോയ് സ്വാമികൾ
വേളിതന്നുടെ നേരേ തിരിഞ്ഞുനി-
ന്നേകമാനസനായ്തൊഴുകയൊട്ടും.

അച്ഛനിൽമലസ്ഫാടികമാനസൻ
നിശ്ചലനായി നിന്നൊരുനാഴിക
ചൈതന്യദേവമേകീവേിച്ചപ്പോൾ
ചൈതന്യത്തെ നമസ്സരിച്ചീടിനാൻ.

സിദ്ധനാകിയ ലോകഗുരുവരൻ
അമർരാത്രിയിൽ ഓടുന്ന തന്നിടം

ബദ്ധമോദമനുഗ്രഹവും തരും
വ്യക്തമായറിഞ്ഞീടാം സകലവും.

ഇത്തരം മനതാരിൽ നിരൂപിച്ചു
സ്വസ്ഥനായിട്ടെഴുന്നേറ്റിരുന്നു
ചിത്തമേററം തെളിഞ്ഞു സന്തോഷിച്ചു
സിദ്ധനെയോർത്തിരുന്നു യഥാസുഖം.

പത്തടിച്ചപ്പോൾ ചോരം കുറികളും
എത്തി മണ്ഡലംതന്നിലന്നേരത്തു
സ്വാമിഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
കുഞ്ഞൻപിള്ളയുമുണ്ടു കഴിച്ചുടൻ.

ആചമനങ്ങളും കഴിച്ചേറ്റവും
ആനന്ദത്തോടുകൂടുന്നാരിരുവരും
ഒന്നിനു തുടന്നോരു പാരായണം
മൂന്നു വരെ നീണ്ടു നിന്നു പോയ്.

നാലടിച്ചപ്പോൾ ചായ കഴിച്ചുടൻ
കുഞ്ഞമ്പിള്ള പുറത്തു പുറപ്പെട്ടു
അഞ്ചടിച്ച സമയം കളിച്ചു തൻ—
സാധ്യനിഷ്ഠയുണ്ടു തളമതിൽ.

നീഷ്ടയെട്ടു മണിക്കുവസാനിക്കും
അഷ്ടി പിന്നെക്കഴിച്ചുങ്ങിരുന്നീടും
ഒമ്പതിൽ തുടങ്ങീടും പാരായണം
രണ്ടടിക്കുന്നതു വരെ നിന്നീടും.

ഇങ്ങനെ നിത്യവും നടക്കുന്നതു
അങ്ങറിഞ്ഞവിടങ്ങളിലുള്ളവർ
വന്നു വന്നു നിർവ്വന്നിതാളുകൾ
തിങ്ങി നന്നായ് ഞെരുങ്ങിയിരുന്നീടും.

മണ്ഡപത്തിന്തളത്തിൽ വ്രട്ടക്കുളം,
ശാസ്ത്രിമാരുമൊരുമിച്ചിരിക്കുന്നു
മറയ്ക്കുളകൾ തിണ്ണയിലുമതിൻ—
മുറം തന്നീലുമായിട്ടിരിക്കുന്നു.

പുസ്തകമൊന്നെടുത്തു കുഞ്ഞമ്പിള്ളി
സ്വാമി തന്നുടെ ചാദേ നമസ്ക്കരി—
ച്ചുഞ്ചലി ബദ്ധനായി നിന്നിങ്ങനെ
ചൊല്ലിനാൻ ഗുരുശ്രേഷ്ഠനോടൊരാൽ.

“അത്ഥം ചൊല്ലിപ്പിറ്റിപ്പിന്നാഗ്രഹം
ഉൾക്കരുത്തിൽ വളരുന്നടിവു
സാധ്യമായൊരമംകിലിതു മുതൽ—
അത്ഥമെന്നെമടിയൻ പാഞ്ഞിടാം.

സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നടിവുതന്നുടെ
അത്ഥവിസ്താരമൊക്കെ ശ്രവിക്കണം
തെറ്റാ വന്നാൽ തിരുത്തീ തന്നീടണം
തൊറിലൊതേ പരവുമൊരാക്കണം.”

സ്വാമിക്കുമതു തന്നെയൊന്നാശയം
മുന്നമേ തന്നെയുണ്ടായിരുന്നതു
കുഞ്ഞമ്പിള്ളി പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ടു
അന്നുനന്നെന്നുവദിച്ചീടിനാൻ.

കുഞ്ഞമ്പിള്ളി പറഞ്ഞതുടങ്ങിനാൻ
മണ്ണുള്ളസ്വപരമധ്യായപൂർവ്വം
അക്ഷരാർത്ഥം പദങ്ങളിവകളിൽ—
ശ്രദ്ധിയുംമനശ്രദ്ധിയുംചേർന്നുടൻ

ഉദ്ധരിച്ചതിവ്യക്തമായി നല്ല
ശ്രദ്ധമായ തമിഴിൽപ്പറവതു

ചാരത്തുള്ളവർ കേൾക്കുന്നതു പോലെ
ദൂരത്തുള്ളവർക്കുമതുകേട്ടിടാം.

ഓരോരോ പദ്യം വായിച്ചതിലുള്ള
സാരമൊക്കെയും വിസ്തരിച്ചിട്ടുമ്പോൾ
പാരമാനന്ദവാരിയിൽ മഗ്നനായ്
സ്വാമി നീന്തിത്തുടിച്ചു തളരുന്നു.

സ്വാമിപോലും വിചാരിച്ചിടാത്തുള്ളോ-
രാശയങ്ങളെ ചട്ടമ്പിചൊല്ലുമ്പോൾ
സ്വാമിയേറ്റം പുളകിതനാകുന്നു
ശാസ്ത്രിമാരും ബലെയെന്നുചൊല്ലുന്നു.

“ദ്രാവിഡത്തിലെയിപ്പടിഞ്ഞൊപ്പാന
വാചകം ചൊല്ലുമ്പോൾ രാരിരുകിരാൾ
ദ്രാവിഡപ്പുലവർക്കുണ്ടുടിയായ
മാതിരിയല്ലവോയിവൻ പേശുറായ്.

മീശപൊട്ടാതചിന്നപ്പയലിവൻ
മീശക്കൊമ്പരാം പണ്ഡിതന്മാർക്കുള്ള
ആകമാനവും കൊമ്പുകുത്തിപ്പതി-
ക്കാകവന്തോനതുകുതകുന്നവൻ.’’

രാമയ്ക്കുശാസ്ത്രിയിങ്ങനെ ചൊന്നപ്പോൾ
മുത്തയ്ക്കുശാസ്ത്രിയൊട്ടും രസിക്കാതെ
ഭീമമാകിയ മണ്ടത്തരമൊന്നു
രാമസ്വാമിയോടേവമോതീടിനാൻ.

“ആനതെപ്പടിയാനാലുമാകട്ടും
നാനൊണ്ണുകേക്കിറേനതെ ചൊല്ലുമെ
ശുഭപ്പയ്യനൊട്ടുമാകാതതാം
ശാസ്ത്രപാരായണം പാപമല്ലവോ.

വ്യാസൻ വാത്മീകി നാരദർ തൈത്തിരി
രൈവതകൻകവഷൻ കപിലനും
ഇന്ദ്രപേർകളിക്കുല്പന്നമെപ്പടി
യെന്നമട്ടിവരാച്ചു കടശിയിൽ.

ദിവ്യജാതരിവരുടെ ജാതിയുട
മുല്ലനത്തേയും പാർക്ക വേണ്ടാമവർ
ഭാവിയെപ്പടി വന്തതെൻറാകവും
യോഗനൈ ചെയ്തു നൻറായിപ്പാരുമേ.

ഇന്ദ്രപേർകളനത്തുമുഷികളായ്
വന്തവാറെവ്വിതമെന്റ പാരുങ്കോ
മാത്തിരമൊ തവിതരെ മലൈ മേലേ
കട്ടപെട്ടു കിടക്കിൻറ വേടനൈ.

കട്ടിനമുനിമാരനത്തും ചേർത്തു
ഓട്ടമാകേ വെകു ശീകൃമായ് ചെന്റ
കട്ടറത്തു പൂശിത്തു യാചിത്തുടൻ
കൂട്ടിനാരവർ കൂട്ടത്തിൽ വേടനൈ.

ഇവ്വിതമിരുകുംപേരനൈവരും
ദിവ്യരാം കടവുറക്കല്ലെ പെററവർ
പാപമെങ്കൂതു പാമരക്കല്ലവോ
പാപമിപ്പടിക്കൊത്തവക്കേശിടാ.”

ശാസ്ത്രിമാരിപ്രകാരം പറഞ്ഞതു
കേട്ടതില്ല ചട്ടമ്പിയതു നേരം
ഗ്രന്ഥം കൊണ്ടു വെച്ചീടുവാൻ പോയതോ
രന്തരത്തിലാണിങ്ങനെ ചൊന്നതു.

ഗ്രന്ഥംകൊണ്ടുണ്ടു വെച്ചീട്ടു ചട്ടമ്പി
പിൻതിരിഞ്ഞിങ്ങു വന്നിട്ടു സ്വാമിയെ

ചന്തമോട്ട നമസ്തരീച്ചാദോ—
ലങ്ങിരുന്ന സദസ്യരേയും മുദാ.

വന്ദനം ചെയ്തു നിന്നോരു നേരത്തു
നന്നനന്നെനു ചൊല്ലിനാരേവരും
രാമനാഥം ജമീന്ദാരതു നേരം
സ്തോമോദമൊരു സാൽവയ്യം നരകിനാൻ.

എല്ലാ പേരും പൂർണ്ണപ്പെട്ടവീടെ നി—
ന്നല്ലാസത്തോടു പോയോരനന്തരം
മെല്ലവേ സ്വാമി ചട്ടമ്പിയോടപ്പോൾ
ചൊല്ലിനാനിഷ്ടമാനന്ദപൂർവ്വം.

“ആനന്ദം പരമാനന്ദമതുതം
അത്ഥമിങ്ങനെയൊരു പരത്തിടാ;
ആശയയെന്നിങ്ങെത്തിടാതുളോരോ
ആശയങ്ങളെ നീ ചൊന്നു കാരണം.

ഇന്നലേ വരെ നീയെന്റെ ശിഷ്യനാ—
യിന്നു തൊട്ടു ഞാൻ നിന്നുടെ ശിഷ്യനാം
എന്നിലില്ലാത്തയാശയമൊക്കെയും
നിന്നിൽ നിന്നല്ലയോ ഗ്രഹിക്കുന്നതു.

ആകയാൽ നമ്മളന്യോന്യമിന്നു തൊ—
ട്ടാകുന്നു ഗുരുശിഷ്യരാകുന്നതും.”
അതു കേട്ടു ചട്ടമ്പി ചൊല്ലിടിനാ—
“നയ്യയ്യോ സ്വാമിക്കിങ്ങനേ തോന്നാമോ.

ഇലയും തളിരും പൂക്കളും കൊമ്പുകൾ
കാകളും വിത്തിലില്ലെന്നു ചൊല്ലാമോ
വിത്തിലീവക കാണാനില്ലെങ്കിലും
വിത്തിൽ നിന്നീവകകളുണ്ടാകുന്നു.

അതുപോലെയെന്നിടങ്ങളുതൊക്കെയും
അവിടത്തേ വക തന്നെയാം നിശ്ചയം
അനമാനം കൊണ്ടല്ലാതിവകളെ—
യറിയുവാൻമറ്റല്ല മനുഷ്യൻ.

മികച്ച ഗുരു തന്നോടു നേരിട്ടു
പകച്ചു വന്ന യോഗിയെ വെല്ലുവാൻ
വഹിക്കാതെ ഭയപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ
ജയിച്ചോടിച്ചു ഭക്തൻ കബീർദാസൻ.

അതുകൊണ്ടു ഗുരുവിൽക്കവിഞ്ഞൊരു
വരശക്തി കബീർ ചെമ്പുംകിലും
ഗുരുവിൽനിന്നുകിട്ടിയതാണതു
ഗുരുതന്നെ പ്രമാണമെല്ലാത്തതിനും.”

അതു കേട്ടിട്ടു സ്വാമി ചൊല്ലിപ്പിന്നാ—
“നതു നല്ല ശരിതന്നെയെങ്കിലും
ഇതുപോലെ വരുന്നതു മുൻപു
ജനനവിശേഷം തന്നെയാണിതു.

ഭക്തന്മാരെജയിപ്പാൻ പണി തുലോം
ഭക്തന്മാരേവരേയും ജയിച്ചിട്ടും
ഭക്തരെല്ലാരെയും ജയിക്കുംപോലെ
ഭക്തിഹീനർ മടങ്ങുമെല്ലാടത്തും.”

തപഃശക്തിയും ശവ്ന്റെരയംശവും
ശാപശക്തിയുമുള്ള മഹാമുനി
ഭക്തനാകുമയോദ്ധ്യാഭൂപാലനോ—
ഭേദം തോറോടി നന്നാ വിഷമിച്ചു.

ഭക്തി തന്നെയെല്ലാ വിഷയങ്ങൾക്കും
ശക്തി നൽകുന്നതും ജയിക്കുന്നതും

ഭക്തനെങ്ങും തടവിലയെങ്കിലും
ഭക്തി മാത്രംകൊണ്ടിങ്ങനെ വന്നിടാ.”

സ്വാമിയേവം പറഞ്ഞിട്ടകത്തുപോയ്
നിദ്രയ്ക്കായിക്കിടന്നോരനന്തരം
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയുമല്ലമിരുന്നിട്ടു
അങ്ങുതന്നെ കിടന്നുറങ്ങിയിനാൻ.

സ്വാമി മെല്ലെന്നിമകളടച്ചപ്പോൾ
ആരൊ വന്നിങ്ങകത്തു കടന്നെന്നു
തോന്നുകമൂലം കണ്ണുതുറന്നെന്നു
നോക്കിയനേരം കണ്ടാനൊരതുളതം.

ശൈവവിഗ്രഹപോലെ വിളങ്ങുന്നു,
ശൈവതേജസ്സു പാരം ജ്വലിക്കുന്നു,
ചാരുത ചേർന്നു നീണ്ട ജടയൊടും
ചാരം പൂശിന വിസ്തൃതമാറോടും.

പാരം കാന്തി കലർന്നു മുഖത്തോടും
പാണിയിൽ ധരിച്ചിട്ടുന ദണ്ഡോടും
കണ്ടുപാരം കുതുകവും ഭക്തിയും
പൂണ്ടുകൊണ്ടു നമസ്സരിച്ചിടിനാൻ.

അഞ്ജലിബന്ധം ചെയ്തുന്നിനിടിനാ—
നഞ്ജനാസുതൻ രാമനോടെന്നപോൽ
അഞ്ജസാ പറഞ്ഞിടിനാൻ സ്വാമിയും
മണ്ണുജ്ജമായ വാക്യങ്ങളിങ്ങനെ.

“ഒണ്ണമേ തെരിയാതെനക്കീശപര—
സന്നിധാനമിതെൻറ നാൻ നമ്പുറേൻ,
എന്ന പാകൃമിതിപ്പടി വന്തതു
മുന്നോർ ചെയ്തൊതൊ നാൻ ചെയ്തു പുണ്യമോ.

ഇപ്പടിഞ്ഞൊത്ത ദർശനമൊക്കട്ടി—
 കൈപ്പടിചെയ്തു പുണ്യത്തിനാൽ വന്ത—
 തുല്യനത്തുക്കടയ പയനതു—
 മിപ്പം താനേ കിടൈത്തീതനൈവതും.

ശുത്തനായീ നാൻ പാപംകൾ പോച്ചിതു
 ശുത്തമായെൻകുടുംബമനത്തുമെ
 ചെപ്പുവാന്റുടിയാതെ പുണ്യംകളി—
 മെത്തിനാനിന്ത ദർശനം വന്തതാൽ.”

വന്ന സീദ്ധനതുകട്ടു ചൊല്ലിനാൻ,
 “എന്നടാ ഉറക്കത്തപ്പയ്യനുടെ
 നിഷ്ഠയെപ്പൊതു ബുത്തി ചലിക്കുവോ
 ഒട്ടമാകാത കായ്മതല്ലവോ.

അന്തപ്പയ്യനക്കയിലേയമുത്തിയാ—
 മന്തകരിപു തന്നടൈയംശമാം
 ആതലാലന്ത യോകത്തെ ചെയ്കുവ—
 യന്യപേർകൾക്കത്തെ കൊടുപ്പാർകളോ.

ഉംകൾ ചെയ്കിറ യോകമതുക്കെന്നാ—
 വുംകളിക്കുതകുന്തതു താനേ
 ശംകിതംകളെ ചാരാമലും യോക
 ശംകരികൾ തവറാമലാകവും.

ഉത്തമശതാചാരശമ്പത്തിനാൽ
 പത്തനായ് ശാന്തദാന്തനമാകത്താൻ
 മുത്തിചിത്തകളൊണ്ണം നീനയാമൽ
 കത്തവുമാക ചെയ്യുംകോ യോഗത്തെ.

അപ്പുതുത്തിയേതുകാക വന്തികെ—
 വിഷ്ണുപത്തിലെ മന്ത്യനായിപ്പടി

ദൃഷ്ടർകളെയനത്തും വന്തെ ചെയ്യ
ശിഷ്ടപാലനത്തുക്കു വന്താർകളൊ.

ബ്രഹ്മശാപത്തിനാലെയും ശൌണ്ഡിക
മണ്ഡലംകളെ സാമ്യത്തിലാക്കവും
തവിരെ ചിലതുക്കുമാകത്താൻ-
യഷ്ടമൃത്തിയും പുത്രനും വന്തിതു.

ശാപത്തുക്കെന്നകാരണമാനതു
ശാപത്തുക്കുള്ള കാരണം ചൊല്ലുറേൻ
കാംകാരപ്പൊരുൾ കേട്ടാർ ക്കുമാരനും
ശംകിതരായിരുന്താർ പിരമനും.

അന്തവേളയിൽ കട്ടിനാൻ ബ്രഹ്മനൈ
കട്ടിയംകെമുറിയിലടൈത്തുട്ടാർ
അങ്കിരുതു ശപിത്താർ പിതാമഹാർ
പൊംകി വന്ത കോപത്താൽ കുമാരരെ.

പംകുചെയ്യ പകയിനാലെ മന്ത്യ
മംകയോനിയിൽ പോയിപ്പിറന്തിട്ടു
മന്ത്യനായിപ്പിറന്നു പ്രണവത്തി-
ന്നത്ഥമൊണ്ണം തെരിയാതലെയ്തു നീ

പുത്തി കെട്ടു കവലൈ പൊരുന്തി വ-
ന്തത്തലായ്ക്കുത്തവും വിചാരപ്പെട്ടും
ഉൻപിതാ വന്തെനാക്കുചതേശത്തെ
തന്തിതാനാലൊഴിഞ്ഞീടും ശാപവും.

അന്തക്കാലം വരെയതു നിൻിടും
പൊംകിത്തോരകംകാരപ്പയനിതു
അപ്പാമുനക്കുത്തമ കാലമാം
പുത്തി ചിത്തികളൊക്കെ തെളിന്തിടും.

കർത്തുകാരണകാര്യംകളിനാലേ
മൃത്തികൾ വന്തവതാരം ചെയ്കറായ്
ചിത്തരാഗ മഹാമുനി കാശ്യപൻ
ഉത്തമനുവൻ നീ താൻ തെരിഞ്ചിതോ.

വാരണപ്പള്ളി രാമനായ്വത്തവൻ
മാരണക്കടൽ താണ്ടിക്കടന്തവൻ
കാകതുണ്ഡമഹാമുനിയാനവൻ
ശോചത്താലിന്ത ഞാലഞ്ചിൽ വന്തതും.

നാനിവനക്കു ഞാനഗ്നരവായ്ച
നീയിവനക്കു അത്യാത്മതേചികൻ
പേലോനക്കീവൻ ഞാനകുരുവാകും
വാരണപ്പള്ളിയത്യാത്മ തേചികൻ.

ഇച്ചിഴയുകൾ നംഭം മകത്വമം
ഒച്ചുരുക്കും കൊടുക്കലാകാതിതൈ.
അച്ചിതമാകത്താനേ നട്ടക്കട്ടം
പേശൊലാ വെളിക്കൊക്കൊലാ തെല്ലുമേ.”

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു യേശുശിശുപരൻ
ക്ഷിപ്രമണ്ഡ മരഞ്ഞാരനന്തരം
സപ്രമോദം തൊഴുകയ്യുമായിട്ടു
അപ്രദേശത്തു നിന്നൊരു നാഴിക.

പിന്നെയങ്ങു നിദ്രാസ്ഥിയിടനിട്ടും
വന്നതേയില്ല നിദ്രാഭാവതീ
ഉന്നതൻ യോഗി ചെയ്താൻ വീഷയങ്ങൾ
മന്ദമന്ദം നീരൂപണത്തെച്ചെയ്തു.

നിത്യവുമുള്ള നീഷ്ഠകളൊക്കെയും
ചിത്തശുദ്ധിയോടേ ചെയ്യിരുവരും

മദ്ധ്യാഹ്നത്തിലാഹാരവും ചെയ്തിട്ടു
ചിത്തമോദം കലന്നിരിക്കും വിധേ.

സ്വാമി ശിഷ്യനോടായിപ്പറഞ്ഞിതു
“കേമനാം നിൻഗുരുവരനിനലെ
യാമിനിയിലുറക്കം തുടങ്ങിയ
നെരമിങ്ങഴുന്നള്ളി വന്നീടിനാൻ.

വിസ്തരിതമാം വിശേഷകഥകളേ
സസ്തിതം മൃദു ചൊല്ലിനാനദ്വേദം
അസ്തദീയരഹസ്യമുരച്ചതും
വിസ്തയം ബഹുവിസ്തയമെത്രയും.”

സ്വാമിയിങ്ങനെ ചൊന്നതു കേട്ടിട്ടു
പ്രേമഭക്തിയിൽ മുങ്ങി മുങ്ങി ദൂതം
വേളിബാഗം തിരിഞ്ഞു ഗുരുപദം
ധ്യാനം ചെയ്തു നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ.

“സൽഗുരുഭ്യോ നമസ്തേ നമോസ്തുതേ
നിസ്തുലാനന്ദമുത്തേ നമോസ്തുതേ
വേളിമാമലമദ്ധ്യത്തിലമ്പോടേ
ഏഴാമത്തെ സമാധിയടഞ്ഞാനേ.

തൃപ്പദങ്ങളടിയന്റെ മാനസേ
നില്പതിന്നായനഗ്രഹിച്ചീടണേ
കെല്ലെഴും തിരുമേനിയടിയന്റെ
ചിത്തതാരിൽ വിളങ്ങിനിന്നീടണേ.

കായനാശം വരുന്നോരു നേരത്തും
കാണണം സച്ചിദാനന്ദരൂപത്തെ
ഏഴാകമടിയന്റെ പ്രാർത്ഥന
പാഴിലാക്കരുതെന്റെ ഭഗവാനേ.

ഇങ്ങനെയുള്ളി വന്നിട്ടും ദർശനം
തന്നിടാത്തതിൻകാരണമെന്തെയ്യോ
ഒന്നുമേയറിയാത്തോരു ബാലകൻ
എങ്ങിനേയറിയുന്നു മഹാശയം.

ഇങ്ങനേചൊല്ലി വീണ്ടു നമസ്സരി-
ച്ചങ്ങിനേയല്ലനേരം കിടന്നിട്ടു
പിന്നെപ്പാരായണം ചെയ്തതിന്നായി
ചെന്നൊരു പുസ്തകം കൊണ്ടുവന്നാടൻ.

ഗുരുപാദം മനസ്സിലുറപ്പിച്ചു
പരിചോദേ തുടങ്ങി പാരായണം
അത്മഭാഷണത്തോടു മധുരമാ-
യെത്രയുമതുതമായുദനരേ.

സ്വസ്ഥമായിട്ടിരിക്കുന്നു സ്വാമികൾ
പുസ്തകം വായിക്കുന്നു ചട്ടമ്പിയും
അസ്തശംകം വിശേഷാശയങ്ങളെ
മാത്രമാണെന്നു വിസ്മരിക്കുന്നതും.

ആനന്ദഗിരി കേട്ടുകേട്ടാമോദാ-
ലാനന്ദക്കടൽ തന്നിൽ മുഴുകുന്നു
“ബുദ്ധിവൈഭവമേരമിവനുടെ
ബുദ്ധിവൈഭവമതുതമതുതം.

എന്നുടെ ശിഷ്യനായി വന്നോരിവൻ
എന്നുടെ ഗുരുവായി ഭവിച്ചിപ്പോൾ
എന്നിലില്ലാത്തയാശയമൊക്കെയും
തന്നെയൊന്നിവൻ വിസ്മരിക്കുന്നതും.

ആകയാലീ വിശേഷാത്മഭാവങ്ങൾ
ഞാനിവനിൽ നിന്നും ഗ്രഹിച്ചിട്ടു

പ്രായമില്ലെങ്കിലെന്നു കുറവിതിൽ
ശൈവമാഹാത്മ്യമല്ലയോ കേവലം.

പാമൊന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തഞ്ചാവൂരും
വീരഭട്ടമണികണ്ഠദീക്ഷിതർ
കാശിയിലുള്ള വിദ്വാൻജനങ്ങളെ—
ക്കാലടി പണിയിച്ച മഹാവീരൻ.

ഭാരതത്തിലെപ്പണ്ഡിതന്മാർക്കുള്ള
ചേരുകൊണ്ടേതാനേറെ വിരൂപീച്ചോൻ
പാരമ്യമേറുന്ന പണ്ഡിതൻ
പാരാതെ സമാഗതനായിനാൻ.

ദീക്ഷിതരെന്നുമങ്ങുവന്നെത്തുന്ന
ശാസ്ത്രീമാരുമൊരുമിച്ചു വന്നപ്പോൾ
അത്ര മേവും ജനങ്ങളശേഷവും
നിസ്പൃഹം വന്നുദീക്ഷിതൻ ചെയ്താൻ

അനുമായ നിരൂപണം കൂടാതെ
മാനുമായൊരു സ്ഥാനത്തിരുത്തിനാൻ
പിന്നെയെല്ലാവരുമിരുന്നിട്ടുടൻ
കുഞ്ഞമ്പിള്ള വായിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ.

പദ്യമോരോന്നു വായിച്ചതിനുള്ളോ—
രുദ്ദേശങ്ങളുമെന്തും ഭാവവും
വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നതു കേട്ടു
വിസ്മയപ്പെട്ടിരുന്നപോയ് ദീക്ഷിതർ.

“അമ്പടായിവന്നാരിത്ര പോന്നവൻ
വമ്പന്മാക്കൊരു വമ്പനായുള്ളവൻ
കമ്പമില്ല മൊഴികൾക്കുറപ്പില്ല
ഇമ്പമായ് നല്ലൊഴുകുമതിനാളു”.

ശാസ്ത്രവാദത്തിനേറാലിവനോടു
തോറുപോകുമെന്നുള്ളതു നിശ്ചയം
കാരോരോ പദ്യങ്ങൾക്കും വിശേഷമായ്
നാലുമാതിരിയതും പറയുന്നു.

ആവതില്ലതുപോലെ പറയുവാം—
നാശനമിതുപോലെയില്ലാക്കുമെ
ഇന്നിവൻ ചെറുപയ്യനാണെങ്കിലും
ഉന്നതൻ മഹാദിവ്യനത്രേ തുലാം.

എങ്ങിനേ ഞാനിവനെ ജയിച്ചിട്ടു—
മെങ്ങിനെയിങ്ങടങ്ങിയിരുന്നിട്ടും
ഭട്ടഭീക്ഷിതരെന്നുള്ള കീർത്തിയും
നഷ്ടമായിവേിക്കുമോ ദൈവമേ.”

ഈ വിധമുള്ള ചിന്ത മുഴക്കയാൽ
വേപഥു കൊണ്ടു പാരം വിഷണ്ണനായ്
വാടിട്ടും മുഖത്തോടുമിരിക്കുന്ന
കോവിദൻ തന്റെ ഭാവമറിഞ്ഞിട്ടു.

ഇദ്ദേഹത്തെവരുത്തിയ വിപ്രനാം
മുത്തയുശാസ്ത്രി ഭീക്ഷിതരേയുംകൊ—
ണ്ടൊട്ടു ദൂരത്തു കൊണ്ടുപോയ് ഗുഡമാ—
യദ്ദേഹത്തിനോടിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ.

“ശാസ്ത്രവാദത്തുകാകാതിവനോടു
ശാസ്ത്രംകളനത്തും കററു കൊണ്ടവൻ
ശുഭനാകുമിവനിപ്പടിക്കൊത്ത
ശാസ്ത്രപാരായണം പാപമെന്റൊരു

ചോദ്യത്തെ കിടുത്താലതുകൊപ്പാന
ശാസ്ത്രമില്ലാതതാലിവൻ തോറു പോം.

യുക്തിപേശിനാലാലുമിതിലാകാ
തപ്പിതം നമുക്കെണ്ണം കിടയാതു.”

ആവിലനീരിൽ തോറാനുൾ പോലെ
യാകമാനം തെളിഞ്ഞിതു ദീക്ഷിതർ
വന്നിരുന്നു സഭയിൽ മുനെപ്പോലേ
ഒന്നുനോക്കിനാൻ ഗഭീരഭാവത്തിൽ.

രൂക്ഷഭാവത്തിൽ ചട്ടമ്പിയെ നോക്കി
ദീക്ഷിതർ പറഞ്ഞാനിടിവെട്ടും ചോൽ
ശബ്ദംകേട്ടു നട്ടങ്ങിയെല്ലാവരും
മുതയ്യാവിനു മാത്രമാഹ്ലാദമായ്.

“പുസ്തകത്തെനീ താഴെവെച്ചിടുക”
“പുസ്തകം താഴെവെക്കുകയില്ല ഞാൻ”
“വയ്യെടൊ പുസ്തകത്തെപ്പലകയിൽ”
“വയ്യുകയില്ലെന്നല്ലേ പറഞ്ഞതു”.

“വെയ്ക്കാപുസ്തകമെന്നുചൊല്ലുവാൻ
പുസ്തകം നിങ്ങളെവകയല്ലല്ലോ
മസ്തകത്തിൽ വെളിവാട്ടുമില്ലയോ
മസ്തകം കളിമണ്ണ നിറഞ്ഞതോ.

ശാസനയ്ക്കുവഴങ്ങുവാൻ നിങ്ങളെ
ദാസനും ശിഷ്യനുമെന്നമല്ലഞാൻ
പോപിടിച്ചോരനായ് കരക്കും പോലെ
പോപിടിച്ചിവിടെക്കുറച്ചിടണ്ടോ.”

കണ്ണ രണ്ടും ചെമന്നു പല്ലും കടി
മുണ്ണുവം പോലലറിക്കോപത്തോടും
പണ്ഡിതർ വിറച്ചുകൊണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ
“കേളെടായിതുകേട്ടു പടിയെടൊ.

ശുഭജാതികൾക്കൊക്കെമാരികളും
ശാസ്ത്രപാരായണമരുതൊട്ടുമാ
ശ്രോതൃന്യരുടെ പാദശുശ്രൂഷകൾ
മാത്രമേ ബ്രഹ്മദേവൻ വിധിച്ചുള്ളൂ.

എന്നിരിക്കവേ ശാസ്ത്രപാരായണം
നിന്ദുമാകിലു നീ ചെമ്പിടുന്നതു
നിന്ദുമോ വന്ദുമോ നിന്റെ മണ്ടയിൽ
നിന്ദുമാകിലകാഴും നിറഞ്ഞിരോ.”

“വേദശാസ്ത്രാദിനാകും പ്രമാണങ്ങൾ
വാസനാദാർഢ്യങ്ങൾക്കും പാിച്ചീടാം
ശ്രോതൃന്യരുടെ പാദശുശ്രൂഷകൻ
ശുഭനാണെന്നോർക്കേത്തുമില്ലതിൽ.

മുൻപാധികൾക്കുമിണങ്ങിടുന്ന
പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളല്ലോ പ്രമാണങ്ങൾ
ആ പ്രമാണങ്ങൾകൊണ്ടു തെളിക്കാമോ
നിങ്ങളിപ്പോൾ പറഞ്ഞവയൊക്കെയും.

ജാതിയെന്നതു ദേഹമോ ജീവനോ
മാതൃമാഗ്നമോ പൈതൃകമാഗ്നമോ
ജാതിയും കലും ശോത്രങ്ങളെന്നിവ
പാമരന്മാരാം നിങ്ങളെയല്ലയോ.

ജീവചൈതന്യമീശ്വരചൈതന്യം
ഇങ്ങനേരണ്ടു ചൈതന്യഭേദങ്ങൾ
ഭാവവുംവൃത്തിസംകലനങ്ങളും
ബോധമുള്ളവർക്കില്ലല്ലോ ജാതിയും.

ബ്രഹ്മപാദശുശ്രൂഷകൻ ശുഭനെ-
ന്നല്ലയോബ്രഹ്മദേവൻ വിധിച്ചതു

ബ്രഹ്മപാദത്തെ സ്വാത്മപരതയാൽ
ബ്രാഹ്മണപാദമെന്നാക്കിവെച്ചതും

നിങ്ങൾതന്നെയല്ലേയതു ചെയ്തതും
നിങ്ങളുടെമൂലബുദ്ധികൊണ്ടല്ലയോ
ഇങ്ങനെയുള്ളമൊഡ്യം കൊണ്ടല്ലയോ
നിങ്ങളെന്നുമധഃപതിക്കുന്നതും.

ദോഷരംഭരെ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം
വേദസാരം ഗ്രഹിച്ചവിശിഷ്ടന്മാർ
ദോഷരംഭോധനന്തരം ബ്രാഹ്മണർ
വേദഭാരം ചുമക്കും കഴുതകൾ.

എംകിലുമവർ ബ്രാഹ്മണരാണെന്നു
ശംകയില്ലാതെ പാരം ഞെളിയുന്നു
ഹിംകൃതി മിരട്ടും നല്ലതടിപ്പും
വകന്മാരുടെ വേദമിവയ്ക്കുന്നു.

ബ്രഹ്മപാദമറിയാത്ത മൂലന്മാർ
ബ്രഹ്മസൂത്രം ധരിക്കുന്നില്ലാവതും
കന്മഷങ്ങളാം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തചെ-
യ്തുമദം പൂണ്ടു മണ്ടിനടക്കുന്നു.

നിങ്ങളിൽമതിൽ ചേന്നവരാണെന്നു
നിങ്ങൾ തന്നെ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു
തിങ്ങിന മദമേറുക മൂലമാ-
യിങ്ങനെയൊക്കെവെന്നു ഭവിച്ചപ്പോൾ

നാലുമ്മുന്നുമറിയാത്ത നിങ്ങളീ
വാദത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടതെന്തിന്നു
നാലുമ്മുന്നും പാിക്കണമെങ്കിലോ
ഞങ്ങളോടിന്നു തന്നെ പാിക്കവിൻ.

ഈശ്വരകല്പിതം ജീവകല്പിതം
ഈശ്വരഭ്രാന്തി ജീവവിഭ്രാന്തിയും
ഇങ്ങനെ നാലിലുൾപ്പെടാതെന്നുമേ-
യിനലോകത്തിലില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും.

ഇശനാ, മായ, ജീവനുമെന്നിവർ
മൂന്നുചൈതന്യമെന്നു പറഞ്ഞിടാം
ഈവകകളൊന്നുമറിഞ്ഞിടാതോ
ചാടിയതവതാളത്തിലായ്വന്നു.

താളമില്ലാത്തപാട്ടും കളികളും
നൂലറിയാത്തവന്റെ വാദങ്ങളും
മണ്ണറിയാത്തവന്റെ കൃഷികളും-
മെന്നും തോലിയായ്തന്നേ ഭവിച്ചിടും.

ആളറിയാതെയേറക്കരുതാരൊടും
ആരോടും ഹിതമാണ്യരുമാറണം
ആളുകൂടും സഭയിൽ ഞെളിയരു-
താരും മോശക്കാരല്ലെന്നറയ്ക്കണം.

എതീരാളി വിരതനെന്നോക്കണം
അതിഥി ഗുരുവാണെന്നറയ്ക്കണം
മതിമോഹങ്ങളൊക്കെ ത്യജിക്കണം
മതി തന്നിൽ വിനയം വളർത്തണം.

തന്നുടെ മനുപ്രാപ്തി ബലങ്ങളും
തന്നുള്ളിൽ മറക്കാതെയിരിക്കണം
അനുഭവഭവമാരാഞ്ഞറിയണം
അതിനൊരു പ്രവൃത്തിയിരിക്കണം.

ഉഗ്രശാസനം വർജ്യമാക്കീടണം
അഗ്രഭാവമകലെക്കളയണം

വിഗ്രഹം സമന്മാരിലായിടണം
വ്യഗ്രത വരുത്തീടരുതാരിലും.

ലോകനീതികളൊന്നുമറിയാതെ
ശാസ്ത്രകോടി ഗ്രഹിച്ചാൽ മതിവരാ
ലോകനീതിയും ശാസ്ത്രസാരങ്ങളു-
മാവതു പോലെയൊക്കെ ഗ്രഹിക്കണം.

നിങ്ങളീവകയൊന്നും ഗ്രഹിക്കാതേ
വന്നു ചാടിയതേറമബലമായ്
ഇന്നിയെന്തിന്നിരുന്നു മിഴിക്കുന്നു
വന്നതു വന്നു കീർത്തിയും പോയല്ലോ.”

ഇങ്ങനെ കുഞ്ഞമ്പിള്ളി പറഞ്ഞപ്പോൾ
അങ്ങിരുന്നമണികണ്ഠദീക്ഷിതർ
മഞ്ഞളിച്ചു വിവശനായെത്രയും-
മനമദ്ധ്യേ ബകമെന്ന പോലെയായ്.

“ഇന്നിയെന്തോന്നു ചൊല്ലുമിവനോടു
നിന്ദനായിച്ചമഞ്ഞല്ലോ ദൈവമേ
ഒന്നും മിണ്ടാതിരുന്നുവെന്നാകിലോ-
യിങ്ങനെയപമാനം ഭവിക്കുമോ.

പാദപാണികൾ ബ്രഹ്മത്തിനില്ലെന്നു
വാദിക്കാമിനിയെങ്കിലുമായതു
സ്ഥാപിക്കാനെഴുതല്ലായിവനോടു
പാദപാണികൾക്കത്ഥം പലതുണ്ടാം.”

ലജ്ജയുമൊരുകോപവുമീർഷ്യയും
പററിയോരപമാനവുമൊന്നിച്ചു
സജ്ജമായി മനസ്സുരുകിത്തള-
ന്നത്ര പാരമിത്തായി കണ്ണിനും.

സാഗരം നദികൾ തടാകങ്ങളും
ധാടിയോടങ്ങു നീന്തിക്കടന്നൊരു
വീരനിപ്പോൾ മടക്കഴിയിങ്കൽവീ-
ണാകലപ്പെട്ടു മുങ്ങിത്തളരുന്നു.

പണ്ഡിതന്മാരെയാക്കെ ജയിച്ചൊരു
ചണ്ഡവിക്രമനാകിയ ദീക്ഷിതർ
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയോടേറടുത്ത് തോറതു
മുത്തയ്ക്കാവിനു സംകടമേറവും.

ഇങ്ങനെ വിവശതപാലം വാരിയിൽ
മുങ്ങി മുങ്ങിയിരിക്കുന്നവരുടെ
സന്നിധാനത്തിൽ ചെന്നു കുഞ്ഞമ്പിള്ള
മംഗളമായ വാക്യങ്ങളോതിനാൻ.

“എന്തിനിങ്ങനെ മാഴ്ചിത്തളരുന്നു
ബന്ധമില്ലിതിനോത്തു കാണുന്നാകിൽ
ചിന്തിച്ചിടേണ്ട തോൽവിജയങ്ങളെ
ചിന്ത തന്നെയിതിനുള്ള കാരണം.

ചിന്തയാകുന്നു സന്തോഷകാരണം
ചിന്തയാകുന്നു സന്താപമൂലവും
ചിന്തയാകുന്നു സർവ്വിനാശിനി
ചിന്തയെല്ലാം മനസ്സിന്റെ കാര്യമാം.

ചേതസ്സാകുന്നു മൂലമെല്ലാറ്റിനും
ചേതസ്സിൻകാര്യമാകുന്നു സർവ്വം
ആകയാൽ മനം തന്നെപ്പഴക്കണം
ചേതസ്സപ്പോൾ വശമായി വന്നിടും.

മാനസത്തെപ്പഴക്കുവാൻ വേറൊരു
സാധനമില്ലാ മാനസമെന്നിയേ

മാനസത്താൽ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തിട്ടു
മാനസത്തെ വശത്തു വരുത്തണം.

ഗുരു ചൊല്ലിട്ടമഭ്യാസം ചെയ്യുമ്പോൾ
മനം താനേ വശമായി വന്നിട്ടും
അഭ്യാസങ്ങൾ പ്രവൃത്തമാകുന്നതും
മനമല്ലാതെ മഹാനന്ദമായ്ക്കൂറാ.

അങ്ങിനേ മനം സ്വാധീനമാകുമ്പോൾ
ഭിന്നമാമവിച്ഛിന്നമാം മായയും
നിന്ന വാസനകളുടവും പോയിട്ടും
നിർമലത്വം ഭവിക്കും മനസ്സിനും.

ജീവൻ തനുചരിയായ ശബ്ദമാം
കേവലം മനശ്ശബ്ദമെന്നോർക്കണം
ജീവനെന്നും മനസ്സെന്നും ചൊല്ലുമ്പോൾ
രണ്ടുമാനെന്നു തന്നേ ധരിക്കണം.

കന്മഷങ്ങളൊഴിയുമ്പോൾ ജീവനും
നിർമലബ്രഹ്മം തന്നെയായ്ക്കീരുന്നു
ജീവനുക്കുതന്നെത്തോരവസ്ഥയും
വിശ്വദർശനമെന്നുള്ള സിദ്ധിയും

പ്രാപ്തനാസ്തിരമാനന്ദപൂർണ്ണനാ—
യേകനായ് സഞ്ചരിച്ചിടമെപ്പൊഴും
സകുതിയൊന്നിലുമില്ലാതെ ശുദ്ധനായ്
ലോകപൂജ്യനായിട്ടു നടന്നിടാം.

ഈ വിധമുള്ള തത്വങ്ങളൊക്കെയും
പാവനങ്ങൾ പരമരഹസ്യങ്ങൾ
കേഴ കൂടാതെ നിങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും
ഈ വിധമിങ്ങു വന്നതുകൊണ്ടല്ലേ.

അനുശാസനപാരംഗതന്മാർ നിങ്ങൾ
ജന്മമൃത്യുഭയമൊഴിച്ചിടുന്ന
വന്ധുമാകിയ വേദാന്തശാസ്ത്രങ്ങൾ
ഉണ്ടെന്നുവെ വശമില്ലല്ലോ നിങ്ങൾക്കു.

ആയതിലുള്ള ഗുഹതത്വങ്ങളെ
മായമെന്നിയേ നിങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതു
തോൽവിയോ ജയമോയെന്നു നോക്കുമ്പോൾ
തോൽവിയല്ല ജയമെന്നു കണ്ടിടാം.

എന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങളിനിയെത്ര
വന്ധനീയനായുള്ള ഗുരുവിനെ
ചെന്നു കണ്ടു തൃപ്താദം നമസ്കരി-
ച്ചിന്നിവിടെ നടന്ന കഥയെല്ലാം.

ഒന്നൊഴിയാതെത്തീർന്നിരിക്കുമതിൽ
മന്ദതയോ മടിയോ ജിഗ്രസ്സോ
ലജ്ജയോ വക്രഭേദമോ കൂടാതെ
ധന്യമാം ഭക്തിയോടറിയിരിക്കണം.

അഗ്നിയുടേതിൽ തിരുമുഖത്തിങ്കൽ നി-
ന്നുൾഗളൽചാര തത്ത്വമുതങ്ങളേ
ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടതിഭക്തിയോടേയിരു-
ന്നുൾക്കരുത്തിൽ മനനം ചെയ്തിടണം.

ഇങ്ങനെ മനനം ചെയ്തിട്ടുള്ള-
വന്റെ തത്ത്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രകാശിക്കും
തിങ്ങിന മനുഷ്യജീവിയും ഭക്തിയും
വന്നിട്ടുമീശകാര്യവും തദാ.

അങ്ങിനെ യഥാവിധിയായിട്ടുവേണ്ട
നിങ്ങളിൽക്കുനിവുറു ഗുരുവരൻ

നിങ്ങളെ തിരുമുമ്പിലിരുത്തിട്ടു—
മങ്ങിപ്പോയപദേശവും തന്നീടും.”

കുഞ്ഞമ്പിള്ളത്തൻ വാക്കിലെച്ചൊതു—
മാധുര്യങ്ങളുമതർവീശേഷവും
തിങ്ങിവിങ്ങി ലസിക്കും മനോഹര
ഭംഗിയിലടിപെടുപോയ് ദീക്ഷിതർ.

തുംഗമാമഹംഭാവമല്ലാംശമീ—
ച്ചിംഗിതമായ ശാന്തിയെക്കൈക്കൊണ്ടു്”
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയുടെ കരത്തെ ഗ്രഹി—
ച്ചങ്ങൊരേടത്തു കൊണ്ടുപോയോതിരാനും.

“എങ്ങു പോയാൽ ഗുരുവേ ലഭിച്ചീടും
ഇങ്ങനെയൊരാളില്ലല്ലോ ഭാരതേ
ഭാരതത്തിലെ വിദ്വാൻജനങ്ങളെ—
യാകമാനം ജയിച്ചവനാണു ഞാൻ.

ഈവീഡമറീവുള്ള പുരുഷനെ—
യിന്നിവരേ കണ്ടില്ല ഞാനെങ്ങും
ആയതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ തന്നെ ഗുരു—
വാകണമെന്നാണെന്നിരിക്കാരാശയം.”

“ശിഷ്യനായിക്കഴിയുന്ന കാലത്തു
ഗുരുവാകുന്നതിനു വിധിയില്ല
എന്നുടെ ഗുരു മുന്നിലിരിക്കുമ്പോൾ
പിന്നെ നിങ്ങളെന്തിനു പരങ്ങുന്നു.”

“അയ്യയ്യോയെന്നിങ്ങുതയ്യ യോഗ്യത—
യില്ലല്ലോ പിന്നെ ഞാനെന്തു ചെയ്യുന്നു
നിങ്ങളെ ഗുരുവിത്തുടെ ശിഷ്യനായ്
വന്നിട്ടുവാനെന്നിങ്ങുണ്ടോ ഭാഗ്യവും.

“ഭാഗ്യയോഗങ്ങളൊന്നും നിനക്കുണ്ടോ
യോഗ്യനായ ഗുരുവോടുകൂടുമ്പോൾ
യോഗ്യതയൊക്കെത്താനേ ഭവിച്ചിട്ടും
ഭാഗ്യയോഗങ്ങളപ്പോൾ നിരൂപിക്കാം.”

എന്നിവണ്ണം പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ട്
ചെന്നു സ്വാമിതൻ പാദങ്ങളിൽ വീണു
ഭണ്ഡവൽനമസ്കാരത്തെ ചെയ്തിട്ട്
അഞ്ചലിഖലനായി നിന്നീടിനാൻ.

സ്വാമിയപ്പോൾ കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്തു
“താമസിക്കണമിന്നു മുതൽക്കിങ്ങ
താമസമൊരുമാസമാകും വിധേയ
താമസശീലമപ്പോൾ നശിച്ചിട്ടും.

പിന്നെയൊന്നുപദേശം വാങ്ങീട്ടുവാൻ
സന്നദ്ധമധികാരം ലഭിപ്പതും
അങ്ങിനെയധികാരിയായിട്ടുമ്പോൾ
ഇങ്ങു ഞാനുപദേശവും തന്നിട്ടും.

ഇപ്പൊഴങ്ങവീടെ ചെന്നിരുന്നിട്ട്
തത്പരബോധമുറപ്പതീനായിട്ട്
ശ്രദ്ധയോടെയിരുന്നു ശ്രവിയ്ക്കണം
തത്പരസാരങ്ങളാണവയൊക്കെയും.”

വമ്പനാം ശാസ്ത്രി കമ്പിട്ടു സ്വാമിയെ
മുമ്പിരുന്നസ്ഥലത്തേക്കു ചെന്നടൻ
കമ്പമൊക്കെയകലേക്കുളഞ്ഞിട്ട്
ഇമ്പമോടെ ശ്രവിച്ചിരുന്നീടിനാൻ.

അത്ഥംവിസ്തരങ്ങളുമായതിൻ—
ലക്ഷ്യലക്ഷണഭാവഭേദങ്ങളും

അക്ഷയക്ഷയതപസ്വഭാവവും
വിസ്തരിച്ചു പാഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ.

ശാസ്ത്രികളതു കേട്ടുകേട്ടെയും
ശ്രദ്ധയോടെ രസിച്ചുങ്ങിരിക്കുന്നു
അപ്പുമാനസനായി തെളിവോടെ
ശ്രദ്ധ മറൊന്നിലും പകരുന്നില്ല.

നാഴികമണി രണ്ടായ നേരത്തു
വായന മതിയാക്കിയവരപ്പോൾ
തോഷമോടു സഭയിലിരുന്നവർ
മോദമോടു ചട്ടമ്പിയെ വാഴ്ത്തിനാർ.

ദോഷം ലേശമില്ലാത്ത പ്രഭുക്കന്മാർ
കാശിപ്പട്ടകളോരോന്നു കൊണ്ടുവെ
ന്നാശയാനന്ദപൂർണ്ണമുദിതമാം
ആശയത്തോടു ചട്ടമ്പിക്കേകിനാർ.

രാമനാഥജമീന്ദാരതു നേരം
രാജിതമണിരത്നപ്രകാശമാം
ചാരുവാകിയോരംഗുലീയമെടു
ത്തംഗുലത്തിലലംകരിച്ചീടിനാൻ.

മുത്തയ്യാശാസ്ത്രികളൊഴിച്ചെല്ലാതും
ഒത്തുചേർന്നു ചട്ടമ്പിയെ വാഴ്ത്തുവോൾ
മുത്തയ്യാവസൂയാകലനായിട്ടു
നിസ്തലകോപമോടെ മരുവിനാൻ.

ശാസ്ത്രീമാരും പ്രഭുക്കളുമെല്ലാരും
യാത്ര ചൊല്ലിത്തിരിച്ചോരനന്തരം
ദീക്ഷിതർ മാത്രമങ്ങിരുന്നു സ്വാമി
കല്പനാലംഘനം ധരത്തിടാതേ.

വ്യാഘ്രചർവ്വം ചർമ്മാപധാനവും
ചട്ടമ്പിക്കു കൊടുത്തതു പോലൊരു
ചർവ്വമുപധാനവും നരകിനാൻ
ദീക്ഷിതർക്കു ശരിപ്പതിനായിട്ടു.

മൂന്നടിച്ചപ്പോൾ സപാമിയും ശിഷ്യനും
സ്നാനമാദിയാംനിത്യകർമ്മം ചെയ്തു
മണ്ഡപത്തിലിരുന്നങ്ങവരുടെ
യോഗനിഷ്ഠകൾ ചെയ്തു തുടങ്ങിനാർ.

ഭാസ്തരോദയം കണ്ടിട്ടു ദീക്ഷിതർ
മെല്ലവേ ചെന്നു സ്നാനം കഴിച്ചുടൻ
അഷ്ടമാദിയാം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു തീർ
ഞ്ഞെത്തിനാൻ സത്പരം മണ്ഡപത്തിങ്കൽ.

പത്തുമൊന്നുമടിച്ചപ്പോൾ നിഷ്ഠകൾ
തീർത്തു ഭീക്ഷയും ഭക്ഷണവും കഴി
ച്ചുക്ഷണം തന്നെ പുസ്തകം കൊണ്ടു വ
ന്നക്ഷയമോദം വായിച്ചു മെല്ലവേ.

പൈംകളരുടെ സൃഷ്ടികൃമങ്ങളും
നാരദാദിസന്യാസമുറകളും
ഓംകാരത്തിൻപിരിവുകൾ മാത്രകൾ
ശ്രീ വരാഹേ പ്രണവഭൂമികളും.

യോഗസാധനസാധകരീതികൾ
യോഗങ്ങൾ പലതിന്റെ മുറകളും
ഈശ്വരകല്പിതങ്ങളും ഭ്രാന്തികൾ
ജീവകല്പിതം ജീവവിഭ്രാന്തിയും.

ആദിയിൽ ബ്രഹ്മചാലനഹേതുവാ
ആദിമൂലപ്രകൃതിയുണ്ടായതും
സാമ്യവൈഷമ്യഭാവസ്ഥിതികളും

വൈഷമ്യം തന്നിലോരോ ഗുണങ്ങളിൽ
ബ്രഹ്മരൂപപ്രതീതിയുണ്ടായതും
ആവരണസമുത്ഭവഹേതുവും
ആയതിനുള്ള വൃത്തിഭേദങ്ങളും
സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മങ്ങളാം ഭൂതരൂപങ്ങൾ
സൽഗുണങ്ങളും ചേർച്ചക്രിയകളും

നാഡീയിലും ഹൃദയപിണ്ഡത്തിലും
പ്രാണനുള്ള പരിണാമഭേദവും
ഹംസനിൽ ചേർന്നിരുന്നസ്കൃതം
സഞ്ചരിക്കുന്ന രീതിഭാവങ്ങളും

ഭൂതഗുണങ്ങൾ താരതമ്യേന ചേർന്നോരോരോ തത്വമുത്ഭവിക്കുന്നതും
ബ്രഹ്മചൈതന്യം ശക്തിനിമിത്തമായ്
സാക്ഷികൂടസ്ഥരാദിഭേദങ്ങളും

ജാഗ്രം തൊട്ടു തുരീയം വരെയുമാ
ജീവനുള്ളോരവസ്ഥാവിശേഷവും
ജീവ ചൈതന്യമഞ്ച കോശങ്ങളിൽ
ഭാവവ്യത്യാസമോടേ ചരിപ്പതും

മായ തന്റെ വടിയും സ്വഭാവവും
ഈശനിൽ മായാസാമീപ്യഭാവവും
ജീവനിലവിച്ഛിന്നമായ്ചേർന്നതും
മായ നീങ്ങുവാനുള്ള മാഗ്ഗങ്ങളും

കർമ്മകാണ്ഡമുപാസനാകാണ്ഡവും
ജ്ഞാനകാണ്ഡവുമിങ്ങിനെ മൂന്നായി
വേർതിരിച്ചുള്ള വേദങ്ങൾ തന്നുടെ
ശാഖകൾ ഭാഷ്യമെന്നിവയൊക്കെയും

വെച്ചുറയതിന്നത്മങ്ങൾ ഭാവങ്ങൾ
ആയതിൻ ഗുഡഗുഡമാം തപങ്ങൾ
സർവ്വപ്രകാരായി വിളങ്ങുന്ന
സർവ്വവന്ദ്യയാം ശക്തിമാഹാത്മ്യവും

കേട്ടുകേട്ടു തെളിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു ഏ-
തത്വിലാനന്ദപൂരം നിറയുന്നു
മട്ടുമാറി വിനീതമായത്രയും
തിട്ടുമായുറച്ചിട്ടു ജ്ഞാനവും.

തേച്ചെടുത്തുള്ള രത്നം കണക്കെയാ-
ദിക്ഷിതർമനം സ്വസ്ഥമായിട്ടു
മെച്ചമേറുന്ന വേദാന്തസാരങ്ങൾ
ഇച്ഛയോടേ ശ്രവിച്ചു ഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഇങ്ങനെയൊരു മാസംമുഴുവനും
തിങ്ങിന ശുദ്ധയോടേ ശ്രവിസ്തുയാൽ
സംഗതികൾ ഗ്രഹിച്ചതി ശുദ്ധനായ്
ഭംഗിയോടുപദേശത്തിനാർന്നായ്.

ശുഭ്രവാരവും പെൺണ്ണിയും വന്നു
ദിക്കുകളൊക്കെ നന്നായ്പ്രകാശിച്ചു
പുഷ്പരസവി പോയിരത്തെപ്പോൾ
പുഷ്പരരിച്ചു വന്നുദിച്ചീടിനാൻ.

സന്ധ്യ മെല്ലെക്കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
മുനപിരേ നാമമദ്ധ്യത്തെ നീക്കിട്ടു
അൻപെഴും ഹംസയോഗത്തെ സ്വാമികൾ
അൻപോടേ ദീക്ഷിതർക്കുപദേശിച്ചു.

സ്വാമിയോടുപദേശം ഗ്രഹിച്ചുകൻ
പ്രേമമഹത്യാ റാമസ്തുരിച്ചങ്ങസാ

ദക്ഷിണാമൗയ്യ പത്തു പവൻകൊണ്ടു്
തൽക്ഷണം സ്വർ്ണരത്നാക്ഷ മാലയും.

സ്തിശ്ചവും കസവിട്ടതുമാകിയ
പട്ടുകൾ കൂടെനറുകി ഗുരുവിനു
പേശലഗുണവാരിധിയാം ഗുരു
ഈവക ദക്ഷിണകൾ ഗ്രഹിച്ചുടൻ.

ഉച്ചിയിൽ കരം വെച്ചൊന്നനുഗ്രഹി-
ച്ചുച്ചരിച്ച മന്ത്രാക്ഷരപൂർവ്കം
അച്ഛമാനസനായ ഗുരുവരൻ
ആജ്ഞാപിച്ചുണ്ടു പോയിരുന്നീടുവാൻ.

ഗുരുവിന്നാജ്ഞ കൈക്കൊണ്ടു ദീക്ഷിതർ
ചട്ടമ്പിസ്തരികേ ചെന്നിരുന്നിതു
പരിചോടപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നീടിന
പലഹാരങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചിരുവരും.

ആചമനങ്ങളും കഴിച്ചുൻപോടേ
അങ്ങിരുന്നവർ വിശ്രമിക്കുന്നേരം
ആളുകൾ വന്നു കൂടിത്തുടങ്ങിനാർ
വായനയും തുടങ്ങിയതുനേരം.

ദീക്ഷിതർ തോറു ശിഷ്യനായ്തീർന്നു
മുത്തയുശാസ്ത്രിക്കെയും സംകടം
ആകയാലയാളനു മുതൽക്കിങ്ങു
വായന കേൾപ്പതിനും വരുന്നില്ല.

ശേഷമുള്ളവരെല്ലാവരും വരും
അവക്കൊട്ടമലംഭാവവുമില്ല
മേഷയുദ്ധേ മരിച്ചോരു ജംബുക
പ്രായമായിരു മുത്തയുമാനസം.

വായന പൊടിപൂരമായിട്ടു
 പാലുപോലേ പരക്കുന്നു ചന്ദ്രിക
 പരമാനന്ദമഗ്നരായിട്ടു
 സാരബോധവാന്മാരാം സദസ്യരും.

കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയെ വാഴ്ത്തുന്ന പണ്ഡിത
 ക്ഷണനായ ഭട്ടർ മനംകൊണ്ടു്
 മഞ്ജുളമൊഴി കേട്ടുകേട്ടേറ്റവും
 മഞ്ഞു പോലേ തണക്കുന്നു മാനസം.

ഒന്നടിച്ചപ്പോൾ തന്നെ മതിയാക്കി-
 യങ്ങുകൊണ്ടുപോയ്ക്കൊച്ചി പുസ്തകം
 വന്നിരുന്ന സദസ്യരെല്ലാവരും
 മംഗളവാക്യം ചൊല്ലിപ്പറപ്പെട്ടു.

നിത്യവും നിദ്രമെയ്യും സ്ഥലങ്ങളിൽ
 തത്രതത്ര ശയിച്ചിതെല്ലാപേരും
 അന്ത്യയാമത്തിൻമുമ്പേയുണർവർ
 ബാഹ്യമാദിയാം നിത്യകർമ്മം ചെയ്തു.

മണ്ഡപത്തിലിരുന്നവർ നിഷ്കൾ
 ഉണ്മയാംവണ്ണമാചരിച്ചീടിനാർ
 നിഷ്കളൊക്കെ തീന്നോരനന്തരം
 അഷ്ടിക്കുള്ള വിഭവങ്ങളും വന്നു.

സ്വാമിഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
 ശിഷ്യന്മാരിരുപേരും ഭുജിച്ചുടൻ
 വിശ്രമിച്ചങ്ങിരിക്കുന്ന വേളയിൽ
 പീഠിതരോടു ചട്ടമ്പി ചൊല്ലിനാൻ.

“ഹംസയോഗം മഹായോഗമാണിതു
 സിദ്ധിപ്രദമനേകങ്ങളാണിതിൽ

അഭ്യസിപ്പതിന്നേറമെളുതിതു
എപ്പോഴും മൌനമോടേയനുഷ്ഠിക്കാം.

ജീവമന്ത്രാക്ഷരങ്ങൾ വഴിപോലേ
പ്രാണസംയുതം ഹംസനിലാക്കീട്ടു
വേണമായതുമഭ്യസിച്ചീടുവാൻ
കാണിവൈഷമ്യമാദ്യമുണ്ടായ്തും

പ്രാണനെട്ടെണ്ണമുള്ളിലടങ്ങുന്നു
നാലെണ്ണം പുറത്തേയ്ക്കു പോയിടുന്നു
കാരോരോ പംഗുലം ലയിച്ചീടുമ്പോൾ
ജോരോരോ സിദ്ധികളുമുണ്ടാകുന്നു.

ഒന്നുകൊണ്ടു നിഷ്കാമനായിടുന്നു
രണ്ടിലാനന്ദിയായി ഭവിക്കുന്നു
മൂന്നുകൊണ്ടു കവിയായി വന്നിടും
നാലുകൊണ്ടു വാക്സീദ്ധിയും ജാതമാം.

അഞ്ചിനാൽ പഞ്ചശക്തി ലഭിച്ചീടും
ആറിലാകാശമാറ്റു ഗമിച്ചീടും
സപ്തമേ ദേവദൂതനും സിദ്ധിക്കും
എട്ടിലഷ്ടസംസിദ്ധികൾ വന്നിടും.

നവമത്തിൽ നവനിധി കണ്ടിടാം
ദശമത്തിൽ സകലവും കണ്ടിടാം
ഇശ്വരതപമേകാദേശേ പ്രാപ്തമാം
പാദേശേ ബ്രഹ്മസാമ്യം ഭവിച്ചീടും.

കരണങ്ങളുടക്കീട്ടു മൌനത്തെ
വരണംചെയ്തിരുന്നങ്ങു യഥാവിധി
മരണത്തെ ജയിക്കുമീ യോഗത്താൽ
വരണം ബ്രഹ്മത്തിൽ സംലയമേവനും.

നിഴലില്ല സൂര്യോദയരശ്മിയിൽ
നിഴൽ കാണുകിലാളിനെക്കാണില്ല
ഒപ്പുണജാലാദ്യങ്ങളിലുമിതു
അപ്പോലേ തന്നെ സംഭവിച്ചിടുന്നു.

അഷ്ടസിദ്ധികൾക്കപ്പുറമായുള്ള
സിദ്ധികളിൽമുണ്ടനേകം വിശം
ഇഷ്ടംപോലേയാശ്വസിനെ നീട്ടിടാം
കഷ്ടതകളടുക്കയില്ലെന്നുമേ.

അംഗുലങ്ങൾ മുഴുവനും ബിന്ദുവിൽ
ചെന്നൊട്ടുങ്ങുമ്പോളുജ്ജ്വരവസ്ഥകൾ
വണ്ണിച്ചിടുവാനാർക്കുമെളുതല്ല
ബ്രഹ്മലീനം മഹൽബ്രഹ്മസമ്മിതം.

ഓരോരു പൈംഗുലം ലയമാകുവാ...
നോരോരോ സപ്തവത്സരം ചെന്നിടും
മൗനിയായനുസ്മൃതമായഭൃസി-
ച്ചെങ്കിലായതും സാധ്യമായെന്നിടും.

ഇനിയുമുണ്ടനേകമാം സിദ്ധികൾ
ഹംഗോദികളിലില്ലാത്തതു
ഇതിലേറിയ യോഗമൊന്നേയുള്ളൂ
അതെന്നിങ്ങ പഠഞ്ഞുകൂടായിപ്പോരും.”

“മനഃപ്രാണമന്ത്രാക്ഷരം ഹംസനിൽ
വരുന്നില്ലെന്നി”ക്കെന്നതു ദീക്ഷിതർ
പഠഞ്ഞൊരുനേരം ചട്ടമ്പിയുമതു
നേരേ കാട്ടിക്കൊടുത്തു തെളിവോടേ.

രണ്ടുമൂന്നു പ്രാവശ്യമതുതന്നെ
കണ്ടുകൊൾകെന്നു കാട്ടിക്കൊടുത്തതു

കണ്ടു ദീക്ഷിതർ ചെയ്താനതു പോലെ
വേണ്ടതുപോലെ വന്നില്ലയപ്പോഴും.

ആഴ്ച രണ്ടു കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം
താഴ്ന്ന കൂടാതന്നിനമഭ്യാസം
വീഴ്ന്ന കൂടാതയന്നു ദിനംപ്രതി
തീർച്ചയെപ്പോലും പോകുന്ന കാര്യവും.

പോകേണമെന്ന കാര്യം പണ്ഡിത-
രേകദാ ക്ഷണവിമുഖ്യമോടൊന്നിനാൻ
“എന്നുടെ മന്ദിരത്തിൽ ഞാനെന്നിയേ
ഇന്നൊരുത്തരുമില്ലാ പുരുഷരായ്.

വീട്ടുകാര്യങ്ങളും യോഗകാര്യവും
വീഴ്ന്ന കൂടാതെന്നേ നടക്കുവാൻ
കൂട്ട നിങ്ങളുടെ കിലത്തൊക്കെയും
വാട്ടമില്ലാ നടക്കും ശുഭമായ്.

അതിനാൽ നിങ്ങളൊത്തുവന്നീടണ-
മതുലം പ്രിയമാണെന്നിരിക്കുന്നതു
അതിലൊന്നുമലംഭാവമില്ലെന്നു
കരുതട്ടയോ ഞാൻ ഗുണവാരിയേ.

കൂട്ടായിട്ടും ഗുരുവായിട്ടുമങ്ങു
ചൊറുകാലം പിരിയാതിരിക്കണം
നിഷ്ഠ പുത്തിവരുത്തീടാനും ശാസ്ത്ര
തത്വസാരങ്ങളൊക്കെ ഗ്രഹിപ്പാനും.

ഇതുപോലെയാരാളിനെക്കിട്ടുവാൻ
ഇളയിൽ ജാതരായോരാരുമില്ലല്ലോ
അതിനാലിപ്പോഴെന്തെന്തപേക്ഷയെ
സദയം സാധ്യമാക്കിത്തന്നീടണം.

ഗുരുവിന്റെയരുളങ്ങെന്നാകിലൊ
വരുവാനേതു സന്ദേഹമില്ലെന്ന്—
കരുവേണമാദ്യം ലഭിച്ചിട്ടുവാ—
നതുനിങ്ങൾ തന്നെ സാധ്യമാക്കണം.”

അന്നിരുട്ടിയടുത്തദിനം സ്വാമി
നിഷ്ഠയും ഭിക്ഷയും കഴിച്ചുതന്നെ
സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നോരനേരത്തു
ദീക്ഷിതരുടെ ചെന്നു ഗുരുപദേ.

താണവീണ്ടു വണങ്ങിയെഴുന്നേറ
പാണിബന്ധനം ചെയ്തങ്ങു വന്നപ്പോൾ
കായ്ക്കുമെന്തെന്നു ചോദിച്ചു സ്വാമിയും
കായ്ക്കുമേവം പറഞ്ഞുടൻ ശിഷ്യനും.

“തീർക്കൊന്നു കഴിഞ്ഞു ഞാൻ വന്നിട്ടു
അങ്ങൊരുത്തരുമില്ല പുരുഷരായ്
ഇന്നിയങ്ങുഗമിപ്പാനുവാദം
നൽകിയെന്നെയനുഗ്രഹിച്ചിടണം.

എന്നുടെ നിഷ്ഠ പുത്തിവരുത്താനും
ശാസ്ത്രഗുഹ്യതത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിപ്പാനും
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെ കൂടെയയക്കണം
ചൊററനാളങ്ങൊരുമിച്ചിരിക്കണം.

ആയതിന്നു മനുവദിച്ചിടണം
കായ്ക്കുങ്ങൾ ശരിയായിവന്നിടുവാൻ
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെപ്പോലെയാരാളിനെ
കിട്ടുകില്ലയീഭാരതഭൂതലേ.”

എന്നറിയിച്ചുവീണ്ടും വണങ്ങിട്ടു
ചൊന്നിൻനാണയം പഞ്ചദശബാട—

തങ്ങളുൾഗുരുപാദേസമപ്പിച്ചി-
ട്ടതിമോദേന നിന്നാനവിടത്തിൽ.

അതുനേരത്തു ചട്ടമ്പിയെവിളി-
ച്ചമിതാനന്ദമോടരുളിച്ചെയ്തു
“പുതുശിഷ്യനാം ദീക്ഷിതർ തന്നുടെ
സദനം തന്നിൽ നീ കൂടെപ്പോകണം.

അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ മാഗ്ഗംപിഴക്കാതെ-
യതിനെ പൂർത്തിയാക്കിക്കൊടുക്കണം
ആഗമാദികളിലടങ്ങീടുന്ന
ശുദ്ധതത്വങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കണം.

എന്തെല്ലാമറിവാനവനാഗ്രഹം
അന്തരംഗമതിലുദിച്ചിടുന്നൊ,
അന്തരംകൂടാതായതശേഷവും
ചന്തമോടവനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കണം.

എംകിൽപോകവി”നെന്നു പറഞ്ഞുടൻ
തൻകരം ശിഷ്യമസ്തുകേചേർത്തിട്ടു
വൻകനിവോടു മന്ത്രാക്ഷരങ്ങളെ
അന്തരംഗെസ്തരിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ.

ഏഴുരണ്ടുഗുണമുള്ള വിദ്യകൾ
കോഴകൂടാതെ വന്നുചേർന്നിടട്ടെ
ഏഴുലോകം നിറഞ്ഞുള്ള കീർത്തിയും
വേണമെങ്കിലതും ഭവിച്ചിടട്ടെ.”

എന്നുചൊല്ലിയനുഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടു
അങ്ങുപോവാനയച്ചു ഗുരുവരൻ
വന്ദനപൂർവ്വമാശ്രുപിൻവാങ്ങിവ-
ന്നങ്ങുപോവതിന്നായിട്ടൊരുങ്ങിനാൻ.

സ്വപ്നം കെട്ടിയരണ്ടുമുഖമുള്ള
ഗൌരീശങ്കരമെന്ന തുദ്രാക്ഷത്തെ
സ്വപ്നനൃലോഭം രണ്ടുപീനാംബരം
കുഞ്ഞൻപിള്ളക്കു നൽകിനാൻ പണ്ഡിതർ.

നൃത്തരയിൽധരിച്ചോരു പട്ടിനെ
തോൽക്കുമുണ്ടിൽ പൊതിഞ്ഞു മറേറതിനെ
ചേത്തുടൻ കക്ഷദേശത്തു തുദ്രാക്ഷം
കണ്ണദേശമലംകുറിച്ചീടിനാൻ.

പരമഗുരുസിദ്ധപാദാംബുജം
ഗുരുതന്നുടെ പാദപത്മങ്ങളും
മനതാരിൽ നിരൂപിച്ചുറപ്പിച്ചു
പരിചോടെ പുറപ്പെട്ടു ചട്ടമ്പി.

വാഹനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതു
പാപമാണെന്നു ചട്ടമ്പി ചൊൽകയാൽ
വാഹനങ്ങളിൽ കോതിരുപേരും
പദചാരേണ തന്നേനടന്നവർ.

സന്ധ്യയോടവർ രാമനാഥംജമീ-
ന്ദാരുടെ മന്ദിരത്തിന്നടയതിൽ
കണ്ടനേരമദ്വേഹമിറങ്ങിവ-
ന്നൻപൊടെ സൽക്കരിച്ചുണ്ടു കൊണ്ടുപോയ്.

അഗ്ദ്ധപാദൃങ്ങരും ചെമ്പുവഴിപോലെ
സൽക്കരിച്ചുണ്ടിരുത്തി യഥാവിധി
“മൽക്കുലം ശുദ്ധമായിവേിച്ചിപ്പോരും
മൽകൃതങ്ങളാം പാപങ്ങളും നീങ്ങി.

ഇങ്ങനെയുള്ള ദിവ്യന്മാർതന്നുടെ
മംഗളപാദധൂളി യദൃച്ഛയാ

ആളയച്ചു വരുത്തി ജമീന്ദാർ
വായന ശ്രവിക്കാൻ വരുന്നോർക്കളെ
വ്രീളിതനായ മുത്തശ്ശാശാസ്ത്രീയും
വ്രീളിയെന്നിയേ മറുജീവർക്കും.

വന്നതുകണ്ടു വേഗം ജമീന്ദാർ
ചെന്നെതിരോടുചെരിച്ചാദരാൽ
അച്ഛുപാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു പുജിച്ചുടൻ
ആസ്ഥയോടെയിരുത്തി പീഠങ്ങളിൽ.

എല്ലാപേരുമിരുന്ന സമയത്തു
നല്ലനാമശാസ്ത്രീകൾ ചൊല്ലിനാൻ
“അല്ലെൻ ചൊറുണ്ടു നമ്മുടെമുത്തശ്ശാ
ശാസ്ത്രീകൾക്കു കേൾക്കണമെല്ലാരും.

പാദജൻ ശുഭനാണെന്നും ബ്രാഹ്മണ
പാദശുശ്രൂഷകന്നു നിരൂപിച്ചാൽ
വേദസാരമടങ്ങിയ ശാസ്ത്രങ്ങൾ
വേദമല്ലതു പാപമാകുന്നുപോൽ.

ഇവേദമുള്ള മൂലമാംചിന്തകൊ-
ണ്ടാകലനായിരിക്കുന്നയാളിപ്പോൾ
ആയതിന്നു നിവൃത്തി വരുത്തുവാൻ
കോവിദന്മാരാം നിങ്ങൾക്കേ സാധിക്കൂ”

അപ്പൊഴുത്തുതവൈവേദമേറീടും
കെല്ലെഴും കുഞ്ഞമ്പിള്ള ചൊല്ലിടിനാൻ
“ബ്രാഹ്മപാദമെന്നുള്ള പദത്തിനെ
ബ്രാഹ്മണരുടെ പാദമെന്നായതു.

ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപരതയോ
മൗഢ്യമോകൊണ്ടു വ്യാഖ്യാനം ചെയ്തയാൽ

വന്നുപോയോരബദ്ധമത്രേയിതു
വന്ദ്യമല്ലതു സ്വീകാർയ്വമല്ല.

രൂപമില്ലാത്ത ബ്രഹ്മത്തിൻപാദത്തെ—
യാരോപിപ്പതബദ്ധമെന്നോത്തിട്ടു
ബ്രഹ്മപാദത്തെ ബ്രാഹ്മണപാദമായ്
വ്യാഖ്യാനിച്ചു പോയെന്നുമായ് വന്നീടാം.

പാദമെന്ന പദത്തിന്റെ പര്യായം
പാടിഷ്ടമാധാരവും ഭൂമിയും
ഈവകകളറിയാത്ത വ്യാഖ്യാനം
പരികല്പിതം പാരമനത്വമേ.

ചരിയക്രിയായോഗവും ജ്ഞാനവും
വിശദമായറിവു പണ്ഡിതൻ
ചരിയയിലിരിപ്പവൻ ശുദ്ധനാം
ക്രിയതന്നിൽ കടപ്പവൻ ശ്രോത്രീയൻ.

യോഗത്തിലിരിക്കുന്നവൻ ഭൂസുരൻ
ജ്ഞാനിയായവനാകുന്നു ബ്രാഹ്മണൻ
ജാതിയും കുലമല്ലതിൻകാരണം
നീതിയും വൃത്തിയും മാത്രമാണതു.

ജാതിയും മതമെന്നിവയൊക്കെയും
ജീവനിലുള്ള ഭ്രാന്തായതാകയാൽ
ആയതൊക്കെയനിശ്ചിതമാകുന്നു
ഭൂതികാരണമൊന്നുമതിലില്ല.

ബാലഗായത്രി സാവിത്രിയെന്നിവ
നാലുകാലുകളോട്മിരിക്കുന്നു
വീഡിപോലേയനുഷ്ഠിക്കുമെങ്കിലോ
വിഡിയുണ്ടു സായുജ്യമടയുവാൻ.

വിധിപോലെയനുഷ്ഠാനം ചെയ്യുവാൻ
വശമില്ലാത്ത കാരണമല്ലയോ
വിധമിവണ്ണമായതും നിങ്ങളുടെ
വിധിതന്നെയതിനെത്തു ചെയ്തിടാം.

നാക്കുകൊണ്ടു ജപിക്കുന്നവൻ ശുദ്ധൻ
വൈഖരിയിലെത്തുന്നതു ശ്രോത്രിയൻ
മദ്ധ്യമയിലെത്തുന്നതു ഭൂസുരൻ
പരതന്നിലെത്തുന്നതു ബ്രാഹ്മണൻ.

പ്രാണായാമങ്ങൾ ചെയ്തു വഴിപോലെ
മാതൃകൾ നല്ല ധാടി വരുത്തിട്ടു
അറുപത്തിരണ്ടക്ഷരം കൊണ്ടൊരു
പൂരകം ചെയ്തുകൊണ്ടു കുംഭകം—
ചെയ്തു പിന്നെയതു കൊണ്ടുരേചകം
ചെയ്യണമതു പിന്നെയും പിന്നെയും
ആവർത്തിയതു പത്തുംകിലും ചെയ്തേ
ഗായത്രി ജപിച്ചിടുവാനാവുള്ളു.

അക്ഷരം പതിമൂന്നുണ്ടു വ്യാഘൃതീ—
ക്ഷേരമിരുപത്തിനാൽ ഗായത്രി
ഗായത്രി ശിരസ്സിനു പതിനഞ്ചും
പ്രണവത്തിനു പത്തക്ഷരം തന്നേ.

ഇപ്രകാരം ജപിക്കാതെയുമതി—
നാമകല്പന പോലുമില്ലാതെയും
തത്തകൾ പാഞ്ഞിടുന്നതു പോലെ
ഏതു കാലമായാലുംഫലമില്ല.

കാഷ്ഠിപ്പാനിരിക്കും പോലീരുന്നോരോ
ഗോഷ്ഠി കാട്ടി ജപിക്കുന്ന നിങ്ങളെ

കഷ്ടമേദം നരകത്തിൽ തള്ളുവാ-
നൊട്ടുമില്ലൊരു സംശയം കാലനം.

കരണങ്ങളെ നന്നായടക്കീട്ടു
ജലജാസനംതന്നിലിരുന്നിട്ടു
വരണം ചെയ്തു പ്രാണനിലക്ഷരം
ചരണങ്ങൾ തെറ്റാതെ ജപിക്കണം.

ഇങ്ങനെ ജപിച്ചിട്ടുവാൻ സാധ്യമോ
തിങ്ങി വന്നു വളൻ മേടസ്സിനാൽ
പൊങ്ങി നിൽക്കുമുദരങ്ങളുള്ളവ-
ക്കെങ്ങനെയതു സാധ്യമായിട്ടു.

ഈശ്വരനോടടുക്കുന്നവർകളെ
ശ്രേഷ്ഠരെന്നു ഗണിച്ചിട്ടുമാളുകൾ
ഈശ്വരനോടടുക്കണമെങ്കിലോ
ഈശ്വരവിധിക്കൊത്തു നടക്കണം.

ഈശ്വരവിധി ധിക്കരിച്ചിട്ടുവോർ
ഭ്രഷ്ടരാണെന്നു ശാസ്ത്രം വിധിക്കുന്നു.
അങ്ങിനെ ശാസ്ത്രദൃഷ്ടിയാൽ നോക്കുമ്പോൾ
ഭ്രഷ്ടരാണെന്നു കാണുന്നു നിങ്ങളും.

ഭ്രഷ്ടരാകുന്ന പഞ്ചമന്മാരവർ
കഷ്ടകർമ്മങ്ങളാചരിക്കുന്നവർ
ദൃഷ്ടവഗ്ഗ്വർ ചണ്ഡാളജാതികൾ
ശിഷ്ടന്മാരോടടുത്തു കൂടാത്തവർ.

തീണ്ടു തീണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ പറയുന്ന
തീ,ണ്ടവക്കൊപ്പം നിങ്ങൾക്കുണ്ടിപ്പോൾ
പണ്ടു പണ്ടുള്ള നല്ല കലങ്ങളിൽ
ചണ്ഡാളന്മാർ ജനിച്ചതുമതുടതം.

ചാപരാശീകരം വന്ദ പൊതിഞ്ഞപ്പോൾ
ചാപമല്ല നിമോളമെന്നോത്തും
ചാപനാക്കൊരു മുഖരായ്നിന്നതും
ചാപനാം കലിതങ്ങളെ വൈഭവം.

നിങ്ങളെ കലം താണുപോയത്രയും
നിങ്ങളൊന്നുമറിയുന്നതുമില്ല
ഇന്നിമേലൊക്കിലുമയന്തിട്ടവാ-
ന്നമുണ്ടതു വേലചെയ്യുന്നാകിൽ.

തീർത്ഥസേവയും ക്ഷേത്രോപവാസവും
മാത്രമായ് രണ്ടു വത്സരം പോക്കണം
ഗാത്രമപ്പോൾ മെലിഞ്ഞു മേദസ്സുപോയ്
കുഷിയും ലഘുവായിഭവിച്ചിട്ടും.

പ്രാണായാമം തുടങ്ങാമനന്തരം
ഹീനമാത്രയിൽ വേണമതാദിയിൽ
ഗുരുസാന്നിദ്ധ്യം വേണമെല്ലാശ്ലോഘം
ഗുരുവാക്യം പ്രമാണമാക്കിടണം.

മാത്രകൾ പരിപൂർണ്ണമായെന്നുകിൽ
മാത്രമേ ജപിച്ചീടാവു ഗായത്രി
പ്രാപ്തിയില്ലാതെ മന്ത്രം ജപിക്കുകിൽ
പ്രാപ്തമാകയില്ലെന്നുമൊരിക്കലും.

ആദ്യമായതുതന്നെ കരണീയം
വേദ്യമല്ല മററുള്ള വിഷയങ്ങൾ
ആദ്യമായിതു സാധ്യമാകുന്നെങ്കിൽ
ഉദ്യമിക്കാമപരങ്ങളൊക്കയും.”

ഏവം ചൊല്ലി വിരമിച്ച ചട്ടമ്പി
ഭാവം മാറിത്തളിഞ്ഞു മുത്തയ്യുവും

“ഈവീധമുള്ള രൂപങ്ങളെന്നോടു
പൂർവ്വമാരും പറഞ്ഞതില്ലല്ലവു.

ജാതിഭേദങ്ങൾ ജാതിധർമ്മങ്ങളും
ജാതികളുടെ നിർദ്ദോഷതങ്ങളും
ജാതികളുയർന്നീടും വഴികളും
നീതിയോടെനമാത്രം ധരിച്ചുഞാൻ.

ഇന്നിതുതലേന്റെ കുടുംബത്തിൽ
മുന്നിരുന്നവിശിഷ്ടർക്കു തുല്യമായ്
എന്നെയും ഗണിച്ചിട്ടുവാൻ തക്കൊരു
മാന്യമാം നില കൈവരുത്തിട്ടുവാൻ.

ഇന്നുതന്നെയിതാ ഗമിക്കുന്നു ഞാൻ
പിന്നെയെന്നു വെണ്ണേണ്ടതല്ലായിതു.”
എന്നുചൊല്ലിയെഴുന്നേറ്റനേരത്തു
രാമയ്ക്കുശാസ്ത്രി ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ.

“ഞങ്ങളും തുണയായിട്ടു വന്നിടാം
നിന്നെമാത്രമയപ്പതു ഭംഗിയോ
നല്ലകായ്ത്തിനായിട്ടു പോകുമ്പോൾ
നല്ല ലഗ്നത്തിൽ വേണം പുറപ്പെടാൻ.”

“ലഗ്നമൊന്നുമിതിന്നു നോക്കീടേണ്ട
ലഗ്നമൊക്കെയും മാനസനിശ്ചയം
നിശ്ചയിച്ചിട്ടുനിന്നു തന്നേവയം
നിശ്ചയത്തിന്നിളക്കമില്ലേതുമെ.

ആവശ്യമുള്ള സാമാനമൊക്കെയും
വൈവശ്യമൊരു ഭാണ്ഡത്തിലാക്കിട്ടു
ആൽത്തറയിലിരിക്കും ഞാൻ നിങ്ങളും—
മങ്ങുവന്നാലൊരുമിച്ചു പോയിടാം.”

“അങ്ങിനേതന്നെ”യെന്നുപറഞ്ഞിട്ടു
 തിങ്ങും മോഴേന യാത്രപറഞ്ഞുടൻ
 മങ്ങിടാതെ പുറപ്പെട്ട ശാസ്ത്രിമാർ
 ആൽത്തറയിലൊരുങ്ങിയെത്തീടിനാർ.

“ശാസ്ത്രിമാർ തീർത്ഥയാത്ര പുറപ്പെട്ട
 ലക്ഷണം പിഴച്ചാണു കാണുന്നതും
 തീർത്ഥയാത്ര കഴിഞ്ഞവർ മന്ദിരേ-
 യെത്തുവാനുള്ള യോഗമവർത്തില്ല.

എങ്കിലും പല തീർത്ഥങ്ങളാടിട്ടു
 പംകജാലങ്ങളൊക്കെ നശിപ്പിക്കും
 പംകനാശനമാകിയ ഗംഗയിൽ
 ശംകവേണ്ട,മൃതിയും ഭവിച്ചിടും.

അല്ലലൊന്നുമടുക്കാതെയുള്ളൊരു
 നല്ലജന്മമവാൻ ലഭിച്ചിടും
 നല്ലവിദ്യകളൊക്കെ വശമാക്കി
 നല്ലയോഗിമാരായി ഭവിച്ചിടും.

അപ്രതീക്ഷിതമായുള്ള സംഭവം
 ഉൾപ്രമോദമിതെത്രയുമുള്ളതും
 ചിൽപ്രകാശിനിയാകിയ ദേവിത-
 നാൾപ്രസാദം ലഭിക്കുമിവയെല്ലാം.”

അങ്ങിരുന്ന പ്രഭുക്കന്മാർ ചോദിച്ചു
 “ഞങ്ങളിന്നിമ്മേലെത്തോന്നു ചെയ്യണം
 ഞങ്ങളുടെമൊരു സൽഗതി വന്നിടാൻ
 എങ്ങിനെവേണമെന്നുപറയണം”

“നിങ്ങൾ സന്മാഗ്ഗചാരികളാകയാ-
 ലെങ്ങും പോകേണ്ടയാവശ്യമില്ലാട്ടും

നീങ്ങുക നല്ലമുക്തി ലഭിച്ചിടം
മംഗലമായ രാമനാമത്തിനാൽ.

ആയിരം കോടി ജന്മങ്ങളിൽ ചെറു
പാപങ്ങളൊക്കെ വേഗം നശിച്ചിടം
ആയതു സന്ധ്യതോരം ജാപിക്കണം
ആയിരത്തിൽ കുറയാതിരിക്കണം.

രാമയെന്നുള്ള രണ്ടക്ഷരങ്ങളെ
നാവുകൊണ്ടു ജപിക്കുന്നവർക്കു
കാമമൊക്കെയും സാധ്യമായ്തന്നിടം
പൂമകൾ വിളയാടിടം മന്ദിരേ.

ആയിരം നാമം ചൊല്ലുന്നമന്ത്രിനെ
ആയിരം കണ്ണൻ താണുവണങ്ങിടം
അന്യരാപ്പള്ളവരുടെ കാര്യം
പിന്നെ ഞാനെന്തിനറിപ്പറയുന്നു.

അക്ഷരദായം യോഗമായ് ചെയ്കിലോ
നിശ്ചലബ്രഹ്മസായുജ്യമെത്തിടം
പാവ്തിക്കു പരമേശ്വരൻപ
ദേശം ചെഴ്ത്താൻ മന്ത്രമല്ലേയിതു.

ഇത്ര മാഹാത്മ്യമേറുന്ന മന്ത്രംകൊ
ണ്ടല്ലയോ പണ്ടു വാത്മീകി മാമുനി
ദുഷ്ടതങ്ങളൊഴിഞ്ഞതി ശുദ്ധനായ്
ബ്രഹ്മചിപദം പ്രാപിച്ചതോക്കുവിൻ.

ആയിരം സംഖ്യയിൽ കുറഞ്ഞീടാതേ
വാസരം പ്രതി സന്ധ്യകൾ രണ്ടിലും
ആയിട്ടു ജപിച്ചിടകിൽ നന്നേററം
പോരയെന്നില്ല സന്ധ്യയെന്നായാലും.

കാശിയിൽ മരണമടക്കുന്നോന്റെ
കാതിലോതുന്ന മന്ത്രമിതുതന്നേ
താരകബ്രഹ്മമന്ത്രമിതു നിത്യം
താരകരിപുതാതൻ ജപിക്കുന്നു.”

അതുകേട്ടു പ്രഭുക്കളെല്ലാവരും
മതിമോദന ചൊല്ലിനാറിങ്ങനെ
“ഇതുതന്നേ ജപിച്ചിടാം ഞങ്ങളും
പതിവായിട്ടു ഭക്ത്യാ നിരന്തരം.

ഞങ്ങളെ മന്ദിരങ്ങളിൽ നിങ്ങളും
വന്നിതുപോലെ താമസിച്ചുൻപൊട്ടു
ഞങ്ങൾക്കാനന്ദമേകീടുമോ നിങ്ങൾ
ഞങ്ങൾക്കുശരയുണ്ടായതിലേററവും.”

വീരഭട്ടരതുകേട്ടു ചൊല്ലിനാൻ,
“താമസത്തിന്നവസരമില്ലിപ്പോൾ
ആരുമില്ലെന്റെ മന്ദിരം തന്നിലി-
ന്നായതുകൊണ്ടു പോകണം വേഗത്തിൽ.

കുഞ്ഞമ്പിള്ള തിരിയെ വരുംവഴി
വന്നിടം നിങ്ങളെ മന്ദിരങ്ങളിൽ
നിങ്ങളെയിഷ്ടംപോലെ ഗൃഹങ്ങളിൽ
താമസിക്കുമതിനില്ല സംശയം.”

ആകട്ടെ യതിനന്തരമില്ലംകിൽ
പോകട്ടേ ഞങ്ങളിപ്പോൾ ഗൃഹങ്ങളിൽ
വേർപെട്ടീടുന്നു ഞങ്ങളെന്നാകിലും
വേർപെട്ടുന്നില്ല ഞങ്ങളെ മാനസം.”

വീരഭട്ടർ ജമീന്ദാര ചട്ടമ്പി
മൂന്നുപേരുമവീടെയിരുന്നോരോ

സാരമായുള്ള വേദാന്തതത്ത്വങ്ങൾ
സ്വൈപരമായിപ്പറഞ്ഞു രസിക്കയാം.

“സൃഷ്ടിയെങ്ങനെയാദ്യമുണ്ടായതു
പുഷ്പിയേറും പരാശക്തിയെങ്ങനെ
ആദിമൂലപ്രകൃതിയുമെങ്ങനെ
നേരോടെന്നെ ധരിപ്പിക്കുമായിപ്പോരും.”

“നിവികാരബ്രഹ്മത്തിന്നൊരു കാലം
കൈവകൃതമാം വികാരം ജനിച്ചിടം
ആവികാരം സ്വരൂപമാകുന്നതു
തന്നെയാണു പരാശക്തിയെന്നതും.

വെള്ളയും കുറപ്പും ചുവപ്പുമായി
മുക്കുണങ്ങും സമങ്ങളായതു
ഇല്ലസൃഷ്ടിക്കു കാരണമായതിൽ
അങ്ങനെയും കഴിഞ്ഞു കുറെക്കാലം.

സാമ്യമായ് നില്ക്കും മൂന്നുഗുണങ്ങളും
ചേർന്നു നില്ക്കുന്ന മൂലപ്രകൃതികൾ
സാക്ഷി ചൈതന്യമാം പ്രതിബിംബവും
ആവരണമെന്നുള്ളൊരു ശക്തിയും.

ആദിയിലുളവായതിവ രണ്ടും
മുക്കുണങ്ങും പിരിയുമനന്തരം
ആയതിലാദ്യമായ ഗുണംതന്നിൽ
പ്രതിബിംബിച്ചതീശപരചൈതന്യം.

ഹൈരണ്യഗർഭനെന്നും വിരാട്ടെന്നും
പറയുന്നവർ മറ്റു ഗുണങ്ങളിൽ
പ്രതിബിംബിതന്മാരാമവർകളും
സൃഷ്ടിപാലനകന്മാരികാരികൾ.

ഈശ്വരാദികൾക്കെല്ലാർക്കുമാശ്രയം
ശാശ്വതമാം പരാശക്തിയാകുന്നു
ആയതുജ്വലമാണിന്നവരെല്ലാം
സൃഷ്ടിതൊട്ടുവ നിവൃത്തിക്കുന്നതും.

മുക്കുണങ്ങളും പഞ്ചഭൂതങ്ങളും
തമ്മിലംശങ്ങൾ താരതമ്യേന ചേർന്നു
നൂതനവികാസം വിഷയങ്ങൾ ചൊല്ലുവാൻ
നിപ്പൊഴില്ലയവസരം പിന്നെയും.”

ഇത്തരം ചൊല്ലിയല്ലമിരുന്നുടൻ
അത്താഴം കഴിഞ്ഞപ്പോഴെടുത്തു
ഉത്തമമാകുമന്യയാമത്തികൾ
നിത്യകർമ്മങ്ങളെല്ലാം കഴിച്ചിട്ടു.

ക്ഷേണങ്ങളും നേരത്തേ ചെഴ്ത്തിട്ടു
യാത്രചൊല്ലിപ്പറപ്പെട്ടിരുവരും
ശിക്ഷയേറീടുമാശ്രമങ്ങളിലു-
മക്കുയമോദം സത്രങ്ങളിലുമായ്.

സൽക്കാരങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടു മോദേന
ദിക്കുകളൊക്കെ കണ്ടുകണ്ടേററവും
ഉൾക്കരുന്നിംകലാനന്ദപൂർണ്ണരും
യെത്തിനാർ മണികണ്ഠന്റെ മന്ദിരം.

ചൊൽക്കൊണ്ടിടുന്ന ദീക്ഷിതരെക്കണ്ടു
ശിഷ്യന്മാരൊക്കെ വന്നു വണങ്ങിനാർ
അക്ഷയഗുണപൂർണ്ണയാം പത്നിയും
ശിക്ഷയോടേ നമസ്കരിച്ചിടീനാരും.

അഘൃപാദ്യങ്ങൾ ചെഴ്ത്തിരുപേരെയും
സൽക്കരിച്ചങ്ങിരുത്തി വഴിപോലെ

ചായയും പലഹാരങ്ങളുമെല്ലാം
വേഗം പോയ് കൊണ്ടുവന്നു നൽകിയിരുന്നു.

ആയതൊക്കെക്കഴിച്ചിട്ടിരുപേരും
ആചമനവും ചെയ്തങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ
ഭായ് ചോദിച്ചിട്ട് “വരാതെത്തന്നോട്
പ്രാണനാഥ, പറയുമോ ചൊല്ലുക.”

അതുകേട്ടു പത്മീസഹിതനാൽ
യകലേപ്പോയിട്ടിരുന്നിട്ടു ദീക്ഷിതർ
പ്രിയപത്നിയോടൊന്നിനെ ചൊല്ലിനാൻ
“മതിനേർമുഖി കേൾക്ക വൃത്താന്തങ്ങൾ.

അഖിലഗുണസമ്പന്നരാകിയോൾ
രിവരെയറിയാവതല്ലാക്കുമേൾ
അഖിലപണ്ഡിതന്മാരെയൊക്കെയും
അടിതന്നിൽ പതിപ്പിച്ചൊരു ഞാനും.

ഇവരോടേറൊരാളായിൽ തോറുപോൾ
യതുമല്ല ഞാൻ ശിഷ്യനുമായിപ്പോൾ
ഇങ്ങനെയുള്ളവരോട് തോല്ലുവാൾ
നെന്നുമെന്റെ മനസ്സുഴിയിട്ടു.

മതിവൈപുല്യവുമതിബുദ്ധിയുൾ
മതിനൊത്തുള്ള ശാസ്ത്രബോധങ്ങളും
അതിവൈദഗ്ദ്ധ്യമേറുന്ന യുക്തിയും
ക്ഷിതിയിലിതുപോലെയില്ലാക്കുമെ.

ദേവദേശികനായ ബൃഹസ്പതി
ഗവോദേ വന്നിവിരോടെതിക്കിലും
കേവലംതോറു മണ്ടിട്ടമക്ഷണം
വാദമില്ലിതിന്നൊട്ടുമെന്നോമലെ.

സർവ്വശാസ്ത്രഗ്രഹണപട്ടവിവൻ
സർവ്വഭവഭവദാന്തപയോനിധി
സർവ്വപണ്ഡിതന്മാരിലഗ്രേസരൻ
സർവ്വജ്ഞൻ ബ്രഹ്മചാരി മഹായോഗി.

പുസ്തകങ്ങളെരികിലേ വായിച്ചാ-
ലത്രയുമാ ക്ഷണത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചിവൻ
എത്രകാലം കഴിഞ്ഞാലുമായതിൽ
സ്വപ്നം പോലും മറക്കുന്നതുമല്ല.

കാക്കശ്ശേരിയും ശങ്കരാചാര്യരും
മാത്രമായിരുന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ
കാക്കശ്ശേരി സരസ്വതീദേവിയും
ശങ്കരഗുരു ശംഭു ഭഗവാൻ.

ആകയാലവരങ്ങനെയായതും
മാനുഷക്കിങ്ങനെ വരാ നിണ്ണതും
ആയതുപോലൊരുവനാണിദ്ദേഹം
മായമല്ലിതു സത്യമത്രേ ദൃഢം.

ഇത്രമാത്രം മഹത്വമേറീടുന്ന
ബുദ്ധിവൈഭവമുള്ള പുരുഷനെ
മർത്യനെന്നെങ്ങനെ പറഞ്ഞീടുന്നു
നിശ്ചയമീശ്വരാംശമെന്നേ വരൂ.

മിത്രദേവനോ നാരായണൻ താനോ
മിത്രപുത്രാന്തകനായ ദേവനോ
ധാത്രിയിലെന്നോ കായ്യാത്മമായിട്ടു
മാത്രം വന്നു ജനിച്ചതാണിദ്ദേഹം.

ഈവിധമുള്ള ദിവ്യന്മാർ തന്നുടെ
പാദരേണുക്കൾ വീഴുമിടമെല്ലാം

പാപമൊക്കെയകുന്നതിനുശുദ്ധമായ്
പാവനപുണ്യഭൂമിയായ്ക്കീർത്തിക്കും.

ഇന്നു നമ്മുടെ മന്ദിരേ വന്നതും
നമ്മുടെ പൂർവ്വപുണ്യഫലം തന്നേ
ഇന്നതൊട്ടു നമുക്കു നൽകാലമാ-
ണെന്നറച്ചിരുന്നീടുക മൽപ്രിയേ.

ഐഹികവും പരവും നമുക്കേറെ
ശോഭനമായ്തന്നിനിമേൽക്കുമേൽ
കായധർമ്മങ്ങളാത്മധർമ്മങ്ങളും
വേഗം വേഗം വളരുന്നിനിമേലിൽ.

ക്ഷുദ്രപാപങ്ങൾ മാത്രം ഹനിച്ചീട-
മാതിത്യമെന്നു ശാസ്ത്രം വിധിക്കുന്നു
ഈവിശിഷ്ടാതിഥിയതുമാത്രമ-
ല്ലായിരം കോടിജന്മങ്ങളിലുള്ള

പാപസഞ്ചയമൊക്കെ ക്ഷയിപ്പിച്ചു
പാവനമായ സായുജ്യമേകീടും
അത്ര മാഹാത്മ്യമുണ്ടീയതിമിക്കെ-
ന്നത്തമോത്തമേ, നീ ധരിച്ചീടുക.”

എന്നതുകേട്ടു സന്തോഷമോടവരം
ചെന്നടൻ പാകശാല പൂക്കീടിനാർ
വന്ദ്യനായോരതിഥിയെ പൂജിപ്പാ-
നന്നവുമുപഹാരങ്ങളും ചെയ്തു.

സ്നാനമാദികളെല്ലാം കഴിച്ചവർ
വേഗം വന്നിങ്ങിരുന്നോരനന്തരം
സാദരമുപഹാരങ്ങളെക്കൊണ്ടും
മോദമോദേ വിളമ്പിയീലകളിൽ.

ശിക്ഷയോടെ പലകകളിമിട്ടു
ഭക്ഷണത്തിന്നു ചെന്നു ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ
അക്ഷണം വന്നിരുന്ന സമയത്തു
ശിക്ഷയോടുന്നവും വിളമ്പിടീനാൾ.

അന്നശുദ്ധിയുമാഹുതീയും ചെയ്തു
പിന്നെ നല്ല പരിപ്പൊടുവെണ്ണയും
പപ്പടകങ്ങളും ചേർത്തു മേളിച്ചിട്ടു
ടിച്ചുയോടു ഭുജിച്ചതു തീർപ്പോൾ.

സാമ്പാരന്ന പരദേശ്യമാംകറി
യിമ്പമോടു കൊണ്ടുപന്നു വിളമ്പിനാൾ
അൻപോടെയതും ഭക്ഷിച്ചുനന്തരം
അമ്പിളിക്കൊത്ത തൈരു വിളമ്പിനാൾ.

കാച്ചുപ്പും നല്ല പച്ചമുളകുമായ്
ചേർത്തു നല്ല രസമായ് ഭുജിച്ചുടൻ
ആചമനങ്ങളും കഴിച്ചുങ്ങവ
രാമോദത്തോടു വിശ്രമിച്ചിടീനാൾ.

യോഗമദ്യസിന്ധീടുവാനുള്ളോരോ
ഗുഡമായുള്ള മാറ്റങ്ങളോതിയും
ആയതൊക്കെയും ചെയ്തുകാണിക്കയും
ആഗമങ്ങൾ പറഞ്ഞു കൊടുക്കയും.

ഏവമഞ്ചാര മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
യോഗമാറ്റങ്ങളൊക്കെ വശമായി
ഏകനായിരുന്ന ഭൃസിന്ധീടുവാ
നായി നല്ലൊരു ധാടിയുണ്ടായി.

അന്യമായ സഹായങ്ങൾ കൂടാതെ
തന്നെ ദീക്ഷിതർ ചെയ്യുന്ന നിഷ്ഠയെ

മാനൂനാകിയ ചട്ടമ്പി കണ്ടിട്ടു
മാനുകാവേന സന്തോഷിച്ചിടുന്നു.

പിന്നെയുമൊരഞ്ചാറു നാൾ പോയപ്പോൾ
ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞീടിനാൻ ചട്ടമ്പി
“മുന്നമേ നിരൂപിച്ചിരുന്നില്ലാത്ത—
നിങ്ങളു വന്നിടുമെന്നുള്ളതൊന്നുമേ.

ആകയാലെനിക്കാശയുണ്ടാകുന്നു
ദേശസഞ്ചാരമെന്ന വിഷയത്തിൽ
ക്ലേശമെന്റേയതു നിവർത്തിച്ചിട്ടു
വേണമെന്റെ ഗുരുവിനെക്കാണ്മാൻ.”

ദീക്ഷിതരതു കേട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ;
“ആസ്ഥപാരമെന്നിങ്ങുമുണ്ടായതിൽ
തീർത്ഥമാടിക്കാം ദേശങ്ങൾ കണ്ടിടാം...
മൊത്തുതന്നെ പോയീടാമടുത്തനാൾ.

ഭാരതത്തിൽ മുഴുവൻ ചരിക്കുവാൻ
ഭാരമില്ല വഴികളറിഞ്ഞിടാം
ആളുകളുമവിടങ്ങളിൽ സ്വന്തം...
മാളികൾ പോലെയുണ്ടാണവധി.

എന്തുവേണമെന്നാലും ലഭിച്ചിട്ടു—
മന്തരമതിനില്ലവിടങ്ങളിൽ
ബന്ധമൊന്നുമില്ലെന്നാകിലും സ്നേഹം—
ബന്ധമുള്ളവരാണ്വരെല്ലാം

പണ്ടു ഞാനവിടങ്ങളിലൊക്കെയും
സഞ്ചരിക്കയാലാളും സ്ഥലങ്ങളും
വേണ്ടപോലെ ചരിച്ചയമുണ്ടെന്നി—
ക്കിണ്ടലില്ലതുകൊണ്ടു ചരിക്കുവാനും.

പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളാടുവാൻല്ല ഞാ-
നന്നവിടങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചതു
പണ്ഡിതന്മാരെക്കീഴടക്കീടുവാ-
നന്മഭം പൂണ്ട സഞ്ചാരമാണതും.

പുണ്യമേരുന്ന തീർത്ഥങ്ങളാടുവാ-
നന്നെന്നിങ്ങ സാധിക്കാതെ വന്നതു
ജന്മജന്മാന്തരകൃതപാപത്താൽ
തന്നെയെന്നെന്നതിപ്പോളറിഞ്ഞു ഞാൻ.

എത്ര ശാസ്ത്രങ്ങൾ കള്ളമായ്നിർമ്മിച്ചു
എത്ര പേരേയതുകൊണ്ടു വഞ്ചിച്ചു
എത്ര പണ്ഡിതന്മാരടിപെട്ടതി-
ലൊരൂയും മഹാപാപമതല്ലയോ.

പൂർവ്വജന്മജന്മാന്തരപാപങ്ങൾ
ദുർവ്വഹങ്ങളായൊന്നിച്ചു ചേർന്നു
സർവ്വനിന്ദിതനായിപ്പിറന്നൊരു
ദുർവിനീതനാകുമിവൻ മസ്തകേ.

പുണ്യപൂരപ്പനാകിയ സർഗ്ഗരൂ
തന്നുടെ തൂക്കങ്ങൾ പതിച്ചപ്പോൾ
അന്നതന്നെയൊഴിഞ്ഞു മൽപാപങ്ങൾ
ചിന്നെ നീങ്ങളുമുണ്ടല്ലോ സന്നിധൗ.

സൂര്യനമഗ്നിയും ചോലെ നീന്നെന്റെ
പാപജാലങ്ങളൊക്കെട്ടുഹിപ്പിച്ചു
കാരണമിന്നു ഞാനുമൊരുവിധം
പുണ്യവാനായിത്തന്നേ ഭവിച്ചിപ്പോൾ.

അല്ലെങ്കിലിന്നു തീർത്ഥമാടീടുവാ-
നാശയെങ്ങനെ സംഭവിച്ചിടുന്നു

ആശയം ശുദ്ധമാകാതെയാക്കുമേ-
യാശ വന്നിടാ പുണ്യകാര്യങ്ങളിൽ.”

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞവർ രാത്രിയിൽ
നിദ്രയുമന്യുയാമത്തിൽ നിഷ്ഠയും
ഭദ്രമായിട്ടു ചെയ്തു വഴിപോലെ
യാത്രക്കായിട്ടൊരുങ്ങിത്തുടങ്ങിനാർ.

ഭക്ഷണങ്ങളും ചെയ്തുവരാവശ്യ-
മുള്ള സാമാനമൊക്കെയെടുത്തുടൻ
ശിക്ഷയാൽ രണ്ടഭാഗ്യമായിക്കെട്ടി
ആക്ഷണം ലഗ്നമാരംഭവുമായി.

സൽഗുരുപാദം വന്ദിച്ചുറപ്പിച്ചു
നിശ്ചലമാക്കി മാനസമന്യലേ
നിശ്ചയിച്ചുള്ള ഗോധൂളിലഗ്നത്തി-
ലിച്ഛയോടേ പുറപ്പെട്ടു യാത്രയും.

തീർത്ഥയാത്രക്കാരാചരിച്ചീടേണ്ടും
മാഗ്ഗമൊക്കെയും ചട്ടമ്പി ചൊല്ലിനാൻ.
“ക്ഷേത്രങ്ങളിലുമാലിൻചുവട്ടിലും
തീർത്ഥവാരിതൻ തീരങ്ങൾ കാവുകൾ.

ഇപ്പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളാണത്തമം
വേറെയുമുണ്ടു മദ്ധ്യമമായിട്ടു
പർവ്വതഗുഹ തന്നിലും വിസ്മൃത-
മാകിയ പാരതന്യകുറുപ്പാട്ടിലും.

സന്നിധൗ വെള്ളമുണ്ടെങ്കിലല്ലാതെ
താമസിച്ചീടരുതീ സ്ഥലങ്ങളിൽ
ഭക്ഷണം സ്വയംപാകമാണത്തമം
ഭിക്ഷക്കായിട്ടു പോകരുതെങ്ങുമേ.

ഭീക്ഷ നൽകണമെന്നവർക്കുണ്ടെങ്കിൽ
ഭീക്ഷ നാമിരിക്കുന്നെടത്തേക്കുണം
ജാതിഭേദമതിൽ നോക്കുവാനില്ല
തൃപ്തിയും ദ്രവ്യശുദ്ധിയും നോക്കണം.

ആശ്രമങ്ങളിൽ ഭീക്ഷ കഴിച്ചിടാ-
മായതും ക്ഷണിച്ചെങ്കിലേ പോകാവൂ
തീർത്ഥയാത്രകൾക്കുള്ള ചട്ടമിതു;
അത്ഥമുണ്ടിതിൽ ലംഘിക്കരുതാരും.

കീർത്തിക്കായ് തീർത്ഥമാടുന്നവരേയും
ഭക്തനെന്നുനടിക്കുന്നവരേയും
മിത്ഥ്യാലാഭങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവരേയും
സ്വജനങ്ങളെ നിന്ദിക്കുന്നോരേയും.

മോഷകർ ജനദ്രോഹികൾ ഹിംസകർ
രാജദ്രോഹികൾ സ്വാമിദ്രോഹികളും
ഗുരുദ്രോഹികളിങ്ങനെ പത്തുപേ-
രിവരെ വജ്രജാക്കീടണം സർവ്വദം.

ഉദ്ധതന്മാരും വഞ്ചകന്മാർക്കും
ഇഷ്ടമൊട്ടുമില്ലാത്ത ജനങ്ങളും
ഓഷ്ടവസ്തുങ്ങളിന്നുണ്ടാളുകൾ
അവശരാടടുത്തീടരുതാരമേ.

വാഹിനീപതി മണ്ഡലേശൻ പോലും
വാഹനം തൂജിച്ചീടുന്നു തീർത്ഥഗേ
വാഹനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതു
പാപമാണതിൽ സംശയമില്ലാട്ടും.”

ഏവമെല്ലാം പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചുവ-
രാവലെന്നിയേ മന്ദം നടന്നൊരു

ആലുമാൽത്തായും കണ്ടതിലേറി
തോലുകൾ വിരിച്ചുങ്ങിരുന്നീടിനാർ.

അന്നുരാത്രിയവിടെക്കഴിച്ചിട്ട്
അന്തിയാമത്തിൽ സ്നാനം കഴിച്ചിട്ട്
ആൽത്തറമേൽ വിരിച്ചുള്ള ചമ്മത്തിൽ
ആസനസ്ഥരായ് നിഷ്ഠ തുടങ്ങിനാർ.

ആസനസ്ഥരായാൽത്തറയിലിരു-
ന്നാചരിക്കുന്ന നിഷ്ഠയെക്കണ്ടിട്ട്
ആളുകൾ വന്നുകൂടിയവിടത്തിൽ
ദീപ്തിതരെയറിഞ്ഞു ചിലരതിൽ.

അവര ചെന്നടുത്തുള്ളൊരു ശാസ്ത്രീയോ-
ടഖിലമറിയിച്ചതു കേട്ടുടൻ
ശാസ്ത്രീകൾ തന്റെ പത്നിയോടോതിനാ-
നമിതാനന്ദപൂർവ്വകമിങ്ങനെ.

“രണ്ടതിഥികളിപ്പോൾ വരുമിങ്ങ
കണ്ടന്മാരാരണവർകളെ പൂജിപ്പാൻ
വേണ്ടപോലെയൊരുക്കി വെച്ചിടേണം
ഞാനവരെ ക്ഷണിക്കുവാൻ പോകുന്നു.”

എന്നുചൊല്ലിപ്പൊഴുപ്പുട്ട ശാസ്ത്രീകൾ
ചെന്നുകണ്ടോരു നേരത്തവർകളും
നിഷ്ഠകൾ തീർന്നു വിശ്രമിക്കുന്നതു
കണ്ട ശാസ്ത്രീകൾ വന്ദിച്ചു ചോദിച്ചു.

“എന്തു കാരണം സന്യസിച്ചിട്ടുവാൻ
ആരിതിന്നു ഗുരുവായി വന്നതും
എങ്ങു നിന്നാണിവിടേക്കു വന്നതു
മന്ദമെന്നു ചറഞ്ഞതുകിൽ കേട്ടിടാം.

കേരക്കുവാനഹം പാത്രമണ്ണെങ്കിലോ
കേരപ്പിച്ചീടേണമെല്ലാം വഴിപോലേ
പാത്രമല്ലെങ്കിലൊക്കെ ക്ഷമിയ്ക്കണം
മാപ്പു നരകിയനുഗ്രഹിച്ചീടണം.”

ദീക്ഷിതരതു കേട്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ;
“സാക്ഷാലീശപരനെപ്പോലൊരു ഗുരു
ഇക്ഷിതിയിലൊരേടത്തിരിക്കുന്നു
ആ സ്ഥലമാണു രാമനാഥപുരം.

അദ്ദേഹത്തിനെ വാദത്തിൽ തോല്പിഞ്ഞു-
നട്ടേശിച്ചു ഞാനങ്ങു ചെന്നേററപ്പോരും
നിശ്ചയാസം ജയിച്ചെന്നു തോല്പിച്ചു
വിശ്വവൈദ്യേവീരനാണിദ്ദേഹം.

എന്നുടെ ഗുരുഭൂതന്റെ ശിഷ്യനും
എന്റെ രണ്ടാം ഗുരുവുമായ് നിൽക്കുന്നോൻ
ശംകരാചാര്യലക്ഷണം കാൺകയാൽ
ശംകയുണ്ടെന്നിത്ഥ്യദ്ദേഹമാണെന്നും.”

ആയതൊക്കെ സവിസ്തരമായിട്ടു
ശാസ്ത്രികളോടു ചൊന്നതുകേട്ടിട്ടും
അമ്പരന്നിട്ടു മന്ത്രിതപ്പെട്ടിട്ടും
നിന്നുപോയരനാഴിക ശാസ്ത്രികൾ.

ദീക്ഷിതരോടനന്തരം ചൊല്ലിനാൻ:
“ഭിക്ഷയ്ക്കുന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നീടണം
ഭിക്ഷയ്ക്കുല്ലാമൊരുക്കി വെച്ചിട്ടുടൻ
ക്ഷണിച്ചിട്ടുവാനാണു ഞാൻ വന്നതു.”

“ഭിക്ഷയ്ക്കായിട്ടു പോകയില്ലെങ്ങുമേ;
തീർത്ഥയാത്രക്കാക്കായതു പാപമാം;

ഭീക്ഷ നൽകേണമെന്നു മനസ്സെങ്കിൽ
ഭീക്ഷയിട്ടു കൊണ്ടുപന്നു നരകീടണം.”

അങ്ങിനേതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞുടൻ
അങ്ങു ചെന്നോരോ പാത്രങ്ങളിലായി
അന്നവുമുപഹാരങ്ങളുമെല്ലാം
ആൽത്തറയിൽ കൊണ്ടിറക്കീടിനാൻ.

പത്മപത്രങ്ങളോരോന്നു വെച്ചതിൽ
അന്നവും കറേ നെയ്യും വീളമ്പിട്ടു
അന്നശുദ്ധി ചെയ്തൊടുവാനായ് ജലം
പാത്രങ്ങളിൽ കൊടുത്തു സലിലവും.

അന്നശുദ്ധിയുമാഹുതിയും ചെയ്തു
പിന്നെ നല്ലപരിപ്പു ഘൃതങ്ങളും
പപ്പടങ്ങളും ചേർത്തു ഭക്ഷിച്ചു;
അടുത്തപടി സാമ്പാർ വീളമ്പിനാൻ.

അമ്പിളിപ്പോലുറഞ്ഞ ദധിതന്നിൽ
കാച്ചുപ്പും നല്ല പച്ചമുളകുമായ്
വേപ്പിലക്കട്ടിയും കൂടെചേർത്തതിൽ
വേണ്ടപോലെ ഭൂജിച്ചിതെല്ലാവരും.

ബദ്ധമോദമെഴിച്ചുങ്ങെല്ലാവരും
ആചമനങ്ങളും ചെയ്തുവേണ്ടപോൽ
ആൽത്തറയിൽ വിരിച്ച ചർമ്മങ്ങളിൽ
വിശ്രമിച്ചങ്ങിരുന്ന് സുഖത്തോടെ.

നാലു വാസരമെങ്കിലുമിങ്ങിരുന്ന്
ന്നീടണമെന്നു ശാസ്ത്രീ പറഞ്ഞപ്പോൾ
“ആവതില്ലതു ഞങ്ങളിപ്പോൾ തന്നേ
പോകണമെന്നു ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“കരുനാളെങ്കിലുമിങ്ങിരിയ്ക്കൂണ-
മതു സാധിച്ചതന്നേ മതിയാവൂ
അതിനായിട്ടുപേക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു ഞാ-
നതിനിപ്പോളനുവദിച്ചിടണം.”

“എങ്കിലങ്ങനെ തന്നെയായിട്ടേ
നിങ്ങളെയിഷ്ടം പോലേയിരുന്നിടാം”
“നാളെ ഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞിട്ടേ പോകാവൂ
ഞാനിതാ മാത്തിൽപ്പോയി വന്നിടാം.”

ശാസ്ത്രീകൾ മറത്തിങ്കലോടിച്ചെന്നു
ശാപ്പാടുകഴിച്ചിങ്ങുവന്നിട്ടുവോൾ
ആൽത്തറതന്നിൽ സന്യാസിമാർ രണ്ടു
പേരുംകൂടിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

“ഇവരിപ്പോളെവിടുന്നു വന്നിങ്ങു
ഇവർക്കു ഭിക്ഷ നരുകിയതില്ലല്ലോ”
“ഞങ്ങൾ ഭിക്ഷ കഴിഞ്ഞാണു വന്നതെ-”
നതിലേകൻ പറഞ്ഞറിയിച്ചുടൻ.

അതുകേട്ടിട്ടവിടെ സ്ഥിതി ചെയ്തു
അവരോടു കുശലങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു
രാത്രിയായപ്പോൾ പാലും പഴങ്ങളും
ബോളികളും കൊടുത്തിതെല്ലാവർക്കും.

അടുത്തദിനം മൂന്നുപേർ യോഗങ്ങ-
ളനുഷ്ഠിക്കുന്നൊരുത്തനതുകളെ
അടുത്തുതന്നേ നോക്കിയിരിക്കുന്നു
പെരുത്തു വയസ്സായവനദ്വേഹം.

ജരയില്ല ശരീരത്തിലെങ്ങുമേ
നര മാത്രമാം വൃദ്ധത്വമായതു;

നരച്ചുജട മുട്ടോളമെത്തുന്നു
താടിയും നാഭിയോളമെത്തീടുന്നു.

മൌനിയായിട്ടിരിക്കുന്നിതെപ്പൊഴും
മനസ്സിലൊരു ചിന്തയും കൂടാതെ
തേജസ്സുള്ള ശരീരമാണത്രയും
ഓജസ്സിനും കുറവില്ല തെല്ലമേ.

ഇതു കണ്ടിട്ടവിടെ പലവിധം
മാളികരം വന്നു നിന്നു നോക്കീടുന്നു
അതുനേരത്തു ദീക്ഷിതരും സിദ്ധ
യുക്തനാസ്തന്നയാളുമുണ്ടെന്നു.

മണികണ്ഠദ്രോഹത്തിനെ വീളി-
ച്ചുകലെക്കൊണ്ടു നിർത്തിട്ടു ചോദിച്ചു
“ആരാണിദ്ദ്രോഹമെന്നതും നിങ്ങളുടെ
ബന്ധമെന്തെന്നതും പറഞ്ഞീടണം.”

“ആരാണെന്നു പറയാനെളുതല്ല
ദിവ്യനാണെന്നു മാത്രമറിഞ്ഞിടാം
ആരിലുമൊരു വിദ്വേഷവുമില്ല
പ്രീതിയുമതുപോലെ തന്നെ തുലോം.

ആഹാരങ്ങളെയെല്ലാം ഭജിച്ചിട്ടു-
മാഹാരമിത്ര വേണമെന്നുള്ളതും
ഇന്നതേ നമുക്കൊകാവുന്നതും
ഒന്നിലുമൊരു സംകല്പവുമില്ല.

മലമുത്രവിസർജ്ജനങ്ങളില്ല
മല വന്നുവീണാലും ഭയമില്ല
അലയാഴിയെപ്പോലും തടയുവാൻ
ബലമുണ്ടു മനസ്സിനുകലേററവും.

അകത്തും പുറത്തുമഴുകിപ്പൊക്കി
അകളാകശരീരിയാണദ്ദേഹം
തെളിവേറുന്ന കാരുണ്യമെപ്പോഴും
അഖിലജീവജാലങ്ങളോടുണ്ട്.”

“ദിവ്യനെന്നതും കാരുണ്യവാനെന്നും
എങ്ങിനെയറിഞ്ഞെന്നതു ചൊല്ലുക”
“ചൊല്ലിടാമതു ഞാൻ കണ്ടതാകയാ-
ലല്ലലെന്നിയേ ചൊല്ലിടാമൊക്കെയും.

ഒരു നാളിൽ അാൻ വിന്ധ്യാദ്രിയിൽ കൂടെ
തനിയേ സഞ്ചരിക്കുമവസരേ
ഒരുവ്യാഘ്രമെന്നെപ്പിടിച്ചീടുവാ-
നലറിക്കൊണ്ടടുക്കുന്നതു കണ്ടു.

പെരികെബീയേം പൂണ്ടു ഞാനോടീട്ടു-
മതുകൂടെയടുക്കുന്നതു കണ്ടു
എതിരേ വരുമിദ്ദേഹത്തിനുടെ
പദതാരിൽ പതിച്ചു ഭയത്തോടും.

പട്ടികളെ മിരട്ടുന്നതുപോലെ
മുട്ടുന്നാട്ടിയോടിച്ചുണ്ടു വ്യാഘ്രത്തെ;
വ്യാഘ്രമോടിമാഞ്ഞപ്പോളദ്ദേഹം
ശീഘ്രമെന്നെപ്പിടിച്ചെഴുന്നേൽപ്പിച്ചു.

വരികയെന്നൊരാംഗുവും കാണിച്ചു
നടന്നപ്പോൾ നടന്നു ഞാനും കൂടെ
നടന്നു ചെറു ദൂരത്തു ചെന്നപ്പോൾ
കടുവാ നോക്കിനിൽക്കുന്നു ഞങ്ങളേ.

അതുകണ്ടു മലമ്പുനയിലുള്ള
വലുതായയിലകൾ പഠിച്ചിങ്ങു

തറയിൽ നിരത്തിയിട്ടുതീർത്ത്
ചെറുകല്ലുകൾ കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുക.

എന്നു കല്പിച്ച നേരത്തു വേഗമോ-
ടങ്ങുമോ ഞാനും ചെത്തോരനന്തരം
ഇംഗിതത്തോടു വ്യാഖ്യത്തിനേ വിളി-
ച്ചിങ്ങനെയങ്ങിളിച്ചെഴു സപാമിയും.

“വന്നു നീയുമീ മാംസഖണ്ഡങ്ങളേ
മന്ദനയോ ഭയമോ കരുതാതേ
നിന്നുടയിഷ്ടം പോലേ ഭുജിക്കുക
നിന്നുടയുദരം നിറവോളവും.”

എന്നതുകേട്ടു പോതക്കുടവായും
വന്നു മാംസം ഭുജിക്കുന്നതു കണ്ടു
വന്നവിസ്തൃതത്തോടു ഞാൻ നോക്കുമ്പോൾ
കല്ലുകളൊക്കെ മാംസങ്ങളായപ്പോൾ.

തിന്നു തിന്നു വയറു നിറഞ്ഞിട്ടും
പിന്നെയുമങ്ങു മാംസം കിടക്കുന്നു
നന്ദി പൂണ്ടതിതൃപ്തനായ് വ്യാഖ്യവും
വന്നു തൃപ്തം കൂപ്പിനില്ക്കുന്നേരം.

തൃക്കരങ്ങൾ കൊണ്ടാക്കുവായുടെ
മസ്തകത്തിൽ തടവിക്കുനിയോടേ
പൊയ്ക്കൊൾവാനായനജ്ഞ കൊടുത്തപ്പോൾ-
ജ്വരക്കുരുക്കേന പോയി മറഞ്ഞവൻ.

നിനക്കും വിശപ്പുണ്ടല്ലോ പാരമാ-
യവിക്കെച്ചെന്നു നോക്കുക സതപരം
ഭക്ഷണത്തിന്നു വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ
ഭക്ഷണം കഴിച്ചിങ്ങു വന്നീടുക.

അതുകേട്ടു ഞാൻ സംശയം കൂടാതെ—
യവിക്കെച്ചെന്നു നോക്കിയ നേരത്തു
മാംസമോ മലമ്പുനയുടെ തോലോ
അവിടെയെങ്ങും കണ്ടതുമില്ല ഞാൻ.

കാനവാഴയിലയിലിരിക്കുന്നു
നാലു ബോളികൾ നാലുവടയുമായ്
അരികത്തൊരുകത്തിലയിൽ പാലു;
നാവൂരിയിൽ കുറുകയില്ലായതു.

അതു കണ്ടതിവിസ്മയം പൂണ്ടു ഞാ—
നവയൊക്കെ ഭുജിച്ചതിനുഷ്ടനായ്
അതുലമായ ഭക്തിപൂവ് ലോക
ഗുരുപാദം നമസ്കരിച്ചീടിനേൻ.

അന്നു തൊട്ടു ഞാനിമ്മഹാസിദ്ധന്റെ
ഭൃത്യനായിട്ടു കൂടി നടക്കുന്നു”
അതുകേട്ടിട്ടു ദീക്ഷിതരതൃത
വശനായ്കിഴിച്ചങ്ങനെ നിന്നുപോയ്.

ശാസ്ത്രികളതു നേരത്തു ഭിക്ഷകൾ—
ക്കുള്ളസാധനമെല്ലാമെടുപ്പിച്ചു
ആൽത്തറയിൽ വരുന്നതു കണ്ടിട്ടു—
ങ്ങാത്തറയിൽ തിരിച്ചുപോയ് ഞങ്ങളും

ശാസ്ത്രികൾ സിദ്ധദേവന്റെ ഇപ്പദം
ഭക്തിയോടെ നമസ്കരിച്ചങ്ങസാ
അഞ്ചലിബന്ധത്തോടു നിന്നിങ്ങനെ
ചൊല്പിനാൻ ഭയഭക്തിസമനപിതം.

“അടിയൻ പ്രാപ്തിപോലേ തരും ഭിക്ഷ
അവിടുത്തെതിരൂപ്തി പൂണ്ടേററവും

അമരേത്തു കഴിച്ചീയഗതിയേ
അലിവോടേ കടാക്ഷിച്ചുരുളേണം.”

ഇത്തരം ചൊല്ലി ഭീക്ഷ നരകീടിനാൻ
ഭക്തിയോടേ കമലമുള്ളിൽ.

സിലഭീക്ഷ കഴിഞ്ഞൊരില തന്നിൽ
ചട്ടമ്പി ചെന്നിരുന്നു മോദാനപിതം
മററ രണ്ടുപേക്കും വേറിലകളിൽ
ഭീക്ഷ നരകീ യഥാപൂർവ്വമാദരാൽ.

ഭീക്ഷയെല്ലാവരും കഴിച്ചോറവും
ശിക്ഷയായി പരിപൂർണ്ണതൃപ്തരായ്
ഉച്ഛിഷ്ടം കുറച്ചുണ്ടായിരുന്നതു
കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കും കൊടുത്തിടിനാൻ.

ചട്ടമ്പിയുടെ വ്യാഖ്യാചർമ്മത്തിനെ
സിലദേവൻ നല്കീ തലെട്ടിനും
ദീക്ഷിതരിരുന്നീടുന്ന ചർമ്മത്തെ
ചട്ടമ്പിക്കും കൊടുത്തിടിനാനപ്പോൾ.

ശാസ്ത്രികളൊരു വൻപുലിത്തോലിനെ
ദീക്ഷിതർക്കും കൊണ്ടുകൊടുത്തപ്പോൾ
കണ്ടുനിന്നതിലേകനോടിച്ചെന്നു
കൊണ്ടുവന്നൊരു പുള്ളിമാൻതോലുടൻ.

സിലനോടൊത്തുവന്നുള്ള യോഗിക്കു
ബദ്ധമോദനേ നല്കിനിന്നീടിനാൻ
സിലനാദിയാം നാലുപേക്കുമിപ്പോൾ
സിലമായാതു ചർമ്മങ്ങളോരോന്നും.

ആൽമരത്തിന്റെ നാലുവശത്തുമായ്
നാലുപേരുമിരുന്നു സുഖത്തോടേ
ശാസ്ത്രിയാദിയായ് മററുള്ളവരെല്ലാം
പുൽത്തറയിലിരുന്നു കുതുഹലാൽ.

ദീപം സർഗ്ഗം സമാപ്തം

നാലാം സർഗ്ഗം

പൈങ്കിളിപ്പെരുലേ നീ ചൊല്ലെടോ കഥാശേഷം
പങ്കഹീനനായീടും ഭട്ടാരസ്വാമിതന്റെ
പങ്കനാശനകരമാകിയ തീർത്ഥയാത്ര
ശങ്കയെന്നിയേ പറഞ്ഞീടെടോ വഴിപോലെ.

പൈദഹമുണ്ടെന്നാകിൽ പാലും പഞ്ചസാരയും
മാമ്പഴം വാഴപ്പഴം ദ്രാക്ഷതൻ ഫലങ്ങളും
നല്ലവിത്തരിച്ചോരും പനസപ്പഴങ്ങളും
വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങൾതന്നിൽ വെച്ചേറേയിരിക്കുന്നു.

ഭക്ഷണത്തിന്നു നിനക്കിഷ്ടമേതെല്ലാമെന്നാൽ
പക്ഷമോടവയൊക്കെബ്ബഭക്ഷണംചെയ്തു മോദാൽ
ഇഷ്ടണം കഥാശേഷം ചൊല്ലുന്നാകിലോ ഞങ്ങൾ
ശിഷ്യയോടതൊക്കെയും കേട്ടു സന്തോഷിച്ചീടാം.

ആയതുകേട്ടു പാലും പഴവുമെല്ലാം ഭജി
ച്ചായതമൊഴിയാളാം പൈങ്കിളിമകൾ ചൊന്നാൾ
മട്ടലർബാണവൈരി തന്നുടെയംശമാകും
ഭട്ടാരസ്വാമി തന്റെ ചരിതം ചൊല്ലീടുവാൻ.

ഒട്ടുമില്ലലംഭാവമൊകിലുമെനിക്കിതി
ന്നൊട്ടുമില്ലല്ലോ പ്രാപ്തിയെന്നു ഞാൻ ചെയ്തിടേണ്ടു
എന്നാലും മഹേശ്വരിയെന്നുടെ വളർത്തമ്മ
തന്നുടെ കടാക്ഷത്താലൊട്ടൊട്ടു ചൊല്ലാം കേൾപ്പിൻ.

ആൽത്തറമേലിരുന്ന യോഗികളെല്ലാപേരും
ആൽത്തറ വിട്ടു മണിമൂന്നടിച്ചപ്പോൾത്തന്നേ
പുൽത്തറേലിരുന്നോരുമനയാത്രയായിട്ടു
ഒട്ടു ദൂരത്തുമെന്നു തിരിച്ചു പോന്നാരവർ.

പട്ടണങ്ങളും നല്ലപരങ്ങൾ ഗ്രാമങ്ങളും
പുഷ്പമാംഗഗങ്ങളും നഗരം നദികളും
ശ്രേഷ്ഠമാംക്ഷേത്രങ്ങളും രാജ്യങ്ങൾ നദങ്ങളും
സ്പഷ്ടമായ് കണ്ടുകണ്ടങ്ങാനന്ദ സമനപിതം.

ക്ഷേത്രങ്ങളാലിന്ദും കാവുകളാശ്രമങ്ങൾ
നദിതൻ കരകളിലായിട്ടും വിശ്രമിച്ച
ഓരോരോ മഹത്തുക്കൾ നരകീടും ഭിക്ഷയേററും
ചിലപ്പോൾ സ്വയംപാകമായിട്ടും കഴിച്ചവർ.

ഏതാനും തിങ്ങും കൊണ്ടു നടന്നുനടന്നവർ
സിദ്ധനോടൊരുമിച്ചു കാശിയിലെത്തിടിനാർ
ഗംഗയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു മംഗലമനസ്സോട്
യംഗജരിച്ചു തന്നെപ്പൂജിച്ചുവിശ്രമിച്ചു.

അവിടെയുള്ള ഭക്തജനങ്ങൾ കണ്ടു മോദം
ലിവരെയുപചരിച്ചെത്രയും ഭക്തിയോടെ
ഭിക്ഷകൾ നല്കീടിനാരവരിൽ ഭയഭക്തി
വിശ്വാസം കണ്ടിട്ടിവരുകൾ സ്വീകരിച്ചു

ഓരോരോ ദിവസവുമോരോരുത്തരായിട്ടു
പാരാതെ ഭിക്ഷ നരകിത്തുടങ്ങി പലരുമായ്
അവിടെ വിദ്വേഷഭക്തികളെപ്പണ്ഡിതന്മാർ
രരിഞ്ഞു വന്നു കണ്ടിട്ടുതൃപ്തപ്പെട്ടു നിന്നു.

മണികണ്ഠരെയവർക്കിയാമല്ലോ പണ്ടേ
യതിനാലദ്വേഹത്തോടിങ്ങനെ ചോദിച്ചവർ;
“എന്തഹോ ഭവാനകാലത്തിൽ സന്യസിച്ചതു
ബന്ധമെന്തെന്നു പറഞ്ഞീടണം വിശേഷിച്ചു.

ഇവരാരാണെന്നതുമാറിവാനാശയുണ്ടു
അറിവാൻ ഞങ്ങൾ പാത്രമാണെങ്കിൽപ്പറയണം

വിശദമതേ, ഞങ്ങൾക്കറിവാൻ തക്കവണ്ണം
പാത്രമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിച്ചീടണം കൃപയാലേ.”

“ഞാനിഹ ഭാരതത്തിലുള്ള പണ്ഡിതന്മാരേ-
ന്മാകവേജയിച്ചല്ലോ നിങ്ങൾ തൊട്ടെല്ലാരെയും
ആയതുപോലും ഞാനുമാനപോൽ മദിച്ചേറും
യൌവനം പ്രാപിക്കാത്തൊരിദ്ദേഹത്തിനോടേറും.

ബാലി രാവണൻ തന്നെ ജയിച്ചുപോലെതന്നെ
ബാലകനെനെ ജയിച്ചീടിനാൻ നിശ്ചയാസം
അദ്ദേഹമുപഹൃതവായതുമെനിക്കിപ്പോൾ
അദ്ദേഹമിദ്ദേഹമാ” എന്നതും തൊട്ടുകാട്ടി.

ശൈവചൈതന്യം തിളങ്ങീടുമീമഹാനൊരു
പരമസിദ്ധനെനുമൊത്രമേയറിയാവൂ
ആരെന്ന് പറയുവാനരുതു ഞങ്ങൾക്കാക്കും
ഞങ്ങളെ പുണ്യംകൊണ്ടു ഞങ്ങളിൽ വന്നുകൂടി.

എന്നുടെയുപഹൃതനാഥനമിദ്ദേഹവും
തമ്മിലേതാണ്ടോ ബന്ധമുണ്ടെന്നുതോന്നുംകണ്ടാൽ
ഗുരുശിഷ്യന്മാരെന്ന് സംശയം തോന്നും കണ്ടാൽ
പെരുമാറ്റത്തിലാണീ സംശയമുദിച്ചതും.

ഇന്നിതുവരെയൊന്നും തെളിഞ്ഞു വന്നിട്ടില്ല
എന്നുടെയുഹംമാത്രമാണു ഞാൻചൊന്നതിപ്പോൾ
സ്നാനമാദിയായുള്ള കർമ്മങ്ങളൊന്നുമില്ല
സ്നേഹമാരിലുമില്ല ദേഷ്യവുമില്ലാതാനും.

ആഹാരമിന്നവണ്ണം വേണമെന്നൊന്നുമില്ല
ആഹാരം കിട്ടുന്നിടത്തോളവും ഭുജിച്ചീടും
ഇന്നതേ ഭുജിക്കാവുയെന്നൊരുക്രിപ്തമില്ല
ഇത്ര മാത്രമേ ഭുജിച്ചീടാവൂയെന്നുമില്ല.

കിട്ടുന്നതെല്ലാം ഭൂജിച്ചീടുന്നു നിരന്തരം
കിട്ടിയില്ലെങ്കിലൊന്നും വേണമെന്നതുമില്ല
ഏതുകാലമെന്നാലും ഭക്ഷിക്കാതിരുന്നാലും
ക്ഷീണമോ പൈദാഹമോ യാതൊന്നുമില്ലതാനും.

പട്ടിണി മിഷ്ടാനവും, പാട്ടുകൾ കീറത്തുണി,
മെത്തയും പാറക്കെട്ടും, സ്വർണ്ണവും മൺകുടയും,
രത്നവും പാറക്കല്ലും, ഒന്നുപോൽ നിനപ്പവൻ
വസ്തുഭേദങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്തോൻ മഹാസിദ്ധൻ.

മലമൂത്രങ്ങളൊട്ടും വിസർജ്ജിച്ചീടുന്നില്ല
മലമില്ലകത്തെയും പുറത്തുമതുപോലെ
പുണ്യപാപങ്ങൾ ജനിമൃതികളെല്ലാമറോൻ
പണ്ഡിതന്മാരും വെറും പാമരന്മാരും തുല്യം.

പാറക്കൽ വാരിളുട്ടി മാംസഖണ്ഡങ്ങളാക്കി
വ്യാഘ്രത്തെ ഭൂജിപ്പിച്ചിടുമിഷ്ടം കൊണ്ടുതന്നെ
ബോളികൾ വട ജിലേബികളും പാലുമാക്കി
മോദമോടടുത്തുനിന്നീടുമായവനേകി.

ഇങ്ങനെചെയ്യാൻ ഭൂവീ മാനുഷക്കുളുതാമോ
തിങ്ങിനതപോബലമുള്ള മാമുനിമാക്കും
തന്നുടെ തപോബലം ഏതാനും പോയിടുമെ-
ന്നുള്ളശംകയാലവരാരുമേ ചെയ്യുന്നില്ല.

ഈശ്വരതപത്തെക്കടന്നപ്പുറം പ്രാപിച്ചവൻ
നിശ്ചലസ്ഥാനൻ ഗുണരഹിതൻ നിരായൻ
ശാശ്വതധർമ്മങ്ങളിലൊട്ടാതെയിരിപ്പവൻ
നിഷ്ടകളൊഴിഞ്ഞവൻ നിശ്ചലബ്രഹ്മരൂപൻ.

വടികൊണ്ടാംഗ്യം കാട്ടീട്ടൊന്നു മൂളിയാലുടൻ
കാിനടുത്തുതൃഗഗണങ്ങൾ രക്ഷസ്സുകൾ

കൊടിയരക്ഷസ്സുകൾ യക്ഷികൾ ഭൂതങ്ങളും
കുടിലന്മാരായിവരാക്കുമെങ്ങീടും ഭൂതം.

മൗനിയായിരുന്നീടുമെല്ലാനേരവുമെന്നാൽ
ചിലനേരത്തു പറഞ്ഞീടുമേതാനും വാക്യം
ആരോടെന്നതുമില്ലയെന്നിന്നെന്നതുമില്ല
സംകല്പലക്ഷ്യങ്ങളുദ്ദേശവുമതിനില്ല.

ഒരു നാളൊരുകാട്ടിൻനടുവിലൊരുത്തനെ
കടുവാപിടിപ്പാനായലറിയടുത്തപ്പോൾ
കടുത്തവേഗത്തോടുമോടുമ്പോളിദ്ദേഹത്തെ—
യടുത്തുകണ്ടനേരം പാദത്തിൽ ചെന്നുവീണു.

അടുത്ത കടുവായെയാംഗുത്താലോടിച്ചിട്ടു
പദത്തിൽക്കിടന്നോനെപ്പിടിച്ചുങ്ങുനേല്പി—
ച്ചുയരും കൊടുത്തുടൻ നടന്നുനവനമാ—
യവനാണദ്ദേഹത്തിന്നരികേ നിറക്കും നരൻ.

തീർത്ഥങ്ങളാടീടുവാൻ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരുമായി
യാത്രചെയ്തൊട്ടു ദൂരം പോയപ്പോളുനതന്നെ
രാത്രിയായപ്പോളൊരു ആൽത്തറതന്നിലെത്തി
രാത്രിയും കഴിച്ചുനൃവാസരേയുഷസ്സീംകൽ.

ദേഹശുദ്ധിയും നാഡീശുദ്ധിയുമാത്മശുദ്ധി
നിവഹിച്ചുത്തന്നെന്നിഷ്ടകൾ ചെയ്തിരുന്ന
നിഷ്ടകൾ കഴിഞ്ഞപ്പോളടുത്തുള്ളൊരു ശാസ്ത്രി
ഭിക്ഷകൾ നരകീടിനാനവിടെക്കൊണ്ടുവന്നു.

ഭിക്ഷയും കഴിച്ചിട്ടു ഞങ്ങളങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ—
ഉക്ഷിഗോചരമായി സിദ്ധനെ ദൂരത്തിങ്കൽ
അക്ഷണമുപഗമിച്ചുവോടിച്ചെന്നദ്ദേഹത്തിൻ—
തൃപ്തിയും സാഷ്ടാംഗമായ് നമിച്ചു ഭക്തിയോടെ.

കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നു ആൽത്തരമേലിരുത്തി
അഞ്ചലിബന്ധംചെയ്തു മുവിൽ നിന്നപ്പോൾ സിദ്ധൻ
ഇരിപ്പാനാജ്ഞാപിച്ച നേരത്തെന്നപശുര
തെരികെന്നാലിൻമറവശത്തു ചെന്നിരുന്നു.

ഇങ്ങിനെയൊന്നു ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു കൂടിയിപ്പോൾ
തിങ്ങിനമോദത്തോടുമിങ്ങിനെ നടക്കുന്നു
അദ്വേഹം നടക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളും നടന്നിട്ടു-
മദ്വേഹമിരിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളുമിരുന്നീടും.

നന്ദിനീദിലീപന്മാരെന്നതു പോലെത്തന്നെ
നന്ദിയോടനുക്കരിച്ചീടുന്നു സദാകാലം
ഞങ്ങളെപ്പിരിഞ്ഞു പോയിട്ടുമായില്ലയോയെ-
ന്നൊന്നുമേ തിരിച്ചറിഞ്ഞീടുവാനെളുതല്ല.”

“നിങ്ങളുമദ്വേഹവുമൊന്നിച്ചു നടക്കുന്നു
സാവധാനത്തിൽത്തന്നെയദ്വേഹം നടക്കുന്നു
നിങ്ങളുമതുപോലെ പുറകേ നടക്കുന്നു
ഇങ്ങിനെ നടക്കുമ്പോളെങ്ങിനെ ചിരിയുന്നു.

ഞങ്ങളെപ്പിരിഞ്ഞിടാനെപ്പോൾ തോന്നീടുന്നുവൊ
അപ്പൊഴേ പിരിഞ്ഞിടാനൊട്ടുമേ ദണ്ഡമില്ല
ആവരണാദി തിരസ്കരണിയുള്ളവക്കി-
ന്നായതു സാധിക്കുവാൻ വൈഷമ്യമൊന്നുമില്ല.

ഞങ്ങൾ വന്നതുമിപ്പോൾ നിങ്ങളെ ക്ഷണിച്ചു
ഞങ്ങളെ ഗൃഹങ്ങളിലിരുത്തിടണമെന്നു
തിങ്ങീടുമാൾ മുഴുത്താണിങ്ങു വന്നതതു
നിങ്ങളെ കൃപയാലേ സാധിച്ചു തന്നീടുമോ.”

ദീക്ഷിതരതു കേട്ടു പറഞ്ഞാനവരോടു
“തീർത്ഥയാത്രക്കാർ പോയിടരുതു ഗൃഹങ്ങളിൽ.

തീർത്ഥയാത്രക്കാരാണു ഞങ്ങളുമതീനാലേ
തീർത്ഥയാത്രകൾ കഴിഞ്ഞെങ്കിലേ പോകയുള്ളൂ.

ഭിക്ഷ നരകീടുവതിന്നാശ നിങ്ങൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ
ഭിക്ഷുകളിങ്ങു തന്നെ കൊണ്ടുപന്നു നരകീടണം
ക്ഷണിച്ചാൽ പോയിട്ടുന്നതാശ്രമങ്ങളിൽ മാത്രം
ക്ഷണിച്ചെന്നാലും പോകയില്ല മന്ദിരങ്ങളിൽ.”

അതുകേട്ടവർക്കുമടുത്തു ദിനം മുതൽ
അതുലമോദം ഭിക്ഷ കൊണ്ടുപന്നു നലകീടിനാർ
അങ്ങിനെയൊരു മാസം കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം
ഗംഗതൻ തീരത്തുണ്ടെ നടന്നു സിദ്ധനപ്പോൾ.

മൂവരും പുറകിലായ് നടക്കുന്നതു കണ്ടി-
ട്ടവിടെയിരുന്നവരെല്ലാം കൂടെപ്പോയി
നടന്നു ചെന്നങ്ങൊരു ആശ്രമമടുത്തപ്പോൾ
ആശ്രമധിപൻ വന്നു സൽക്കരിച്ചവർക്കളെ.

അന്നേരമവരോടു കൂടിവന്നവരെല്ലാം
വന്ദിച്ചിട്ടനഗ്രഹം വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോയി
ആശ്രമം ദീക്ഷിതർ തന്നുപദേശികരുടെ
പാണ്ഡിത്യം വിചാരിച്ചാൽ ലോകദർശനമേത്രേ.

“നിശ്ചയമിവനൊരു മനുഷ്യനല്ല പിന്നെ
തൃക്കണ്ഠോ വൈകുണ്ഠനോ വന്നവതരിച്ചതാം
ബുദ്ധിവൈഭവമിത്രയുള്ളവൻ ഭൂമി തന്നിൽ
ജനിച്ചിട്ടില്ല മേലിൽ ജനിക്കുന്നതുമല്ല.”

ഇങ്ങനെ പണ്ഡിതന്മാർ തങ്ങളിൽപ്പറഞ്ഞിട്ടു
താങ്ങവരവരുടെ മന്ദിരങ്ങളിൽപ്പോയി
സിദ്ധനും കൂട്ടുകാരമകത്തു കടന്നപ്പോൾ
ജംബൂപാദ്യാദികളാൽ പുജിച്ച ഭക്തിയോടെ.

വ്യാഖ്യാപനങ്ങൾ വിരിച്ചവരെ യഥായോഗ്യം
ശുഭമാശ്രമത്തിൽ തളത്തിലിരുത്തിനാൻ
സന്ധ്യാവന്ദനമാദിയനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ചെയ്തു
സന്തോഷമോടേയ്ക്കു വിശ്രമിച്ചിരുന്നിതു.

എട്ടടിച്ചപ്പോൾ പാലും പഴവും വന്നുചേർന്നു
തുഷ്ടിപൂർണ്ണപരമായതു ഭജിച്ചപ്പോൾ
ആചമനങ്ങളും ചെയ്തവിടെയിരുന്നെ
നാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോളെല്ലാരുമുറങ്ങിനാൻ.

മൂന്നടിച്ചപ്പോൾ സിദ്ധനൊഴിഞ്ഞങ്ങല്ലാ പേരും
ഗംഗയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു നിഷ്കൾ തുടങ്ങിനാൻ
പത്തടിച്ചപ്പോളതിൽ നിന്നുണർന്നു നേരം
ഭിക്ഷകൾ കൊണ്ടുവന്നു ആശ്രമാധിപൻ മോദാൽ.

ആലില തച്ചു നല്ല വൃത്തിയായിരണ്ടെണ്ണം
ചപ്പാത്തി വിളമ്പിനാൻ പരിപ്പും നെയ്യുമായി
അന്നശുദ്ധിയും പ്രാണാഹുതിയും ചെയ്തുകൊണ്ടു
പരിപ്പും നെയ്യുംചേർത്തു ചപ്പാത്തിഭജിച്ചപ്പോൾ.

പൂരികൾ വിളമ്പിനാൻ ചട്ടിണി മറേറതിലും
ചട്ടിണി കൂട്ടിയവർ പൂരികൾ ഭജിച്ചതി-
തുപ്തരായെഴുന്നേറ്റിട്ടാചമനങ്ങൾ ചെയ്തു
ആശ്രമത്തിങ്കൽ വന്നുനിന്നവർ മൂന്നുപേരും.

സിദ്ധന്റെ ഭക്തിക്രമമിങ്ങനെയെന്നുമല്ല
ശുദ്ധിയുമാഹുതിയുമൊന്നുമേ ചെയ്തീടാതെ
ഓരോരോ സാധനങ്ങളിലയിൽ വിളമ്പുമ്പോൾ
ഓരോന്നായ്ക്കുവാരിയെന്നായി ഭജിച്ചീടും.

പിന്നെയുമതുകളെ കൊണ്ടുവന്നു വിളമ്പീടും
അന്നേരമുന്നേപ്പോലെ ഭജിക്കുമതുകളെ

മൂന്നുനാലാവർത്തനമെന്നെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
സാധനങ്ങളും തീൻ സിദ്ധനും വിരമിച്ചു.

അങ്ങിനെയാശ്രമത്തിൻ തളത്തിലിരുന്നവർ
പൊങ്ങിനമോദത്തോടും വിശ്രമിച്ചൊട്ടുനേരം
തുംഗനാഥ സിദ്ധൻ നാലുമണിയായപ്പോൾത്തന്നെ
ഗംഗതൻ തീരത്തുടെ നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ.

മൂവരുംകൂടെ നടന്നിടിനാർ പുറകിലാ-
യാനന്ദത്തോടമവർ നടന്നുനടന്നോരോ
ആശ്രമങ്ങളിൽ നിന്നും നരകീടം ഭിക്ഷകളെ
സ്വാശ്രയമോദം പരിഗ്രഹിച്ചും താമസിച്ചും

ആരേഴു മാസംകൊണ്ടു ഹർദ്ദപാശത്തിലെത്തി
ചീരെയും കുല്പകൾ കണ്ടുതുളച്ചൊട്ടു നിന്നു
മുകളിൽ നിന്നുവരും കുല്പകളനേകങ്ങൾ
അതുലവേഗത്തോടും കീഴ്പോട്ടേയ്ക്കൊഴുകുന്നു.

അതുകൾ നോക്കിനിന്നു സിദ്ധനും കൂട്ടുകാരും
അസ്തമിച്ചിരുട്ടിയതാരമേയറിഞ്ഞില്ല
അന്നേരം സിദ്ധൻ ശിഷ്യഹസ്തത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊ-
ണ്ടിങ്ങനെയരുൾ ചെയ്തു മറുവർകളെ നോക്കി.

“ഇന്നതൊട്ടഹർന്നിശം മുപ്പതു കഴിയുമ്പോൾ
ഞങ്ങളീവഴി തന്നെ വന്നിടുമിവിടത്തിൽ
അത്രകാലവും നിങ്ങളിവിടെയിരിക്കണ-
മത്രയും സുഖമുണ്ടിങ്ങവിടെ വസിക്കുവിൻ.

ആററിനു കഴിയില്ല നല്ലവെള്ളവുമാണി-
ങ്ങേറവും സുഖമായി സ്നാനവും കഴിച്ചീടാം
കുറമെന്നിയേ നല്ലക്ഷുങ്ങങ്ങളെല്ലാം കിട്ടും
കാറമുണ്ടല്ലോ നല്ല ശീതളം സുഖപ്രദം.

ഞങ്ങളോടൊരുമിച്ചു നിങ്ങൾക്കു വന്നീടുവാൻ
ഒട്ടുമേ പ്രാപ്തി പോരാ മഞ്ഞുകാലമാണിതു
യോഗശക്തിയൊ തപശ്ശുണിയോയില്ലാത്തവ-
രാതുരന്മാരായിട്ടു മരിക്കുമങ്ങു ചെന്നാൽ.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ശിഷ്യനും താനും കൂടി-
ഉടൊത്തൊരു കല്ലു തന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ കൂടേപ്പോയി
രാത്രിയാണെന്നുചിന്താക്കുന്നതും നിനയാതെ-
യെത്തിനാർ ഗിരിമുകുന്ദപുരപ്പിലിരുവതും.

“ബദരി തന്നിൽ നമുക്കെത്തേണമിപ്പോൾത്തന്നെ
അതിനുമിഴി രണ്ടുചെട്ടിയിടക വേഗം.”
കണ്ണുകളടച്ചു നാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
കണ്ണുകൾ തുറന്നീടാനാജ്ഞാപിച്ചതു കേട്ടു.

കണ്ണുകൾ രണ്ടും മിഴിച്ചങ്ങു നോക്കീടുന്നേരം
കണ്ടുകാഴ്ചകൾ പരമാത്മതം മഹാത്മതം
തണ്ടാരിൻമകളോടു തുല്യകളായിടുന്ന
വണ്ടാർപുംകുഴലിമാർ വരിയായ് നിന്നീടുന്നു.

തണ്ടാർസായകതുല്യന്മാരായ പുമാന്മാരും-
മുണ്ടവിടത്തിലേററും നിരന്നു നിന്നീടുന്നു
ജടയും വൽക്കലവും ധരിച്ചു തപസ്വികൾ
വടിവോടിരുന്നോരോ മന്ത്രങ്ങൾ ജപിക്കുന്നു.

ജന്മസാഹചര്യം ലഭിച്ചിടുന്ന ബ്രഹ്മാക്ഷിമാർ
ബ്രഹ്മത്തിൽ ലയിച്ചിട്ടങ്ങനങ്ങാരിരിക്കുന്നു
ഭക്തന്മാരെല്ലാപേരും കൂപ്പുകയ്ക്കുമായ് നിന്നു
ഭക്തവത്സലം പുകഴ്ത്തിടുന്നു സ്തോത്രങ്ങളാൽ.

നാരിമാർ ഗീതത്തോടു നത്തനും ചെയ്തിടുന്നു
താളമേളങ്ങളോടും ദാസിമാരാടിടുന്നു

പാരിജാതത്തിൻപുഷ്പം കയ്യാണ്ടു നിറക്കുന്നവർ
ബാദരേയന്റെ പാപപത്മത്തിലുപ്പിക്കുന്നു.

സിദ്ധനീവകയൊന്നും കണ്ട ഭാവമില്ലാതെ
സ്വസ്ഥനായൊരു വട്ടക്കല്ലിന്മേലിരിക്കുന്നു
സിദ്ധശിഷ്യനായുള്ള കണ്ഠനവീളിയുമപ്പോൾ
ബദ്ധമോദനേ നടന്നാശ്രമോപാന്തേ ചെന്നു.

അർദ്ധനാരീശ്വരന്റെയംഗമാണെന്നറിഞ്ഞു
സ്തിശ്ലനായ് വന്നൊരുത്തൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടകത്തു പോയ്
പൂജാസാധനങ്ങളും പാത്രങ്ങൾ പുഷ്പങ്ങളും
പൂജിപ്പാനായിക്കൊടുത്തീടിനാൻ ചട്ടമ്പിക്കു.

പൂജകളെല്ലാം ചെയ്തു അർച്ചനകളും ചെയ്തു
സാദരം നമസ്കാരസ്തോത്രങ്ങളതും ചെയ്തു
പൂജിച്ച സാധനങ്ങളൊക്കെയും കൊണ്ടുചെന്നു
ഗുരുവിൻപാദങ്ങളിൽ വെച്ചു കൈവണങ്ങിനാൻ.

സിദ്ധനാംഗുരുവരനായതൊക്കെയുമെടു-
ത്തലുമായ് പകത്തേകം നാദകിനാൻ ശിഷ്യനപ്പോൾ
അർദ്ധത്തെ ഗുരുവരൻ ഭക്തിചെയ്തനന്തരം
അർദ്ധമുള്ളതു ഭജിച്ചീടിനാൻ ശിഷ്യൻ താനും,

ബദരീനാഥപ്രസാദത്തേയുമാഹരിച്ചി-
ട്ടവിടെയിരുന്നപ്പോളോരോരുത്തരായ് വന്നു
ഋഷിമാർ ദേവന്മാരും ദേവസ്ത്രീവർഗ്ഗങ്ങളും
ബ്രഹ്മാക്ഷിമാരും ദേവദാസികളായുള്ളൊരും,

ഭക്തന്മാർ തപസ്വികൾ മുനിമാരിവരെല്ലാം
സിദ്ധനെ വണങ്ങീട്ടുപോയ് മറഞ്ഞെല്ലാപേരും
എല്ലാരും പോയശേഷമിരികും വന്നുചേർന്ന്
അല്ലിലാ വിജനത്തിൽ രണ്ടുപേർ മാത്രമായി.

വല്ലഭമേരംഗുരു ശിഷ്യനെ നോക്കിച്ചൊല്ലി
തന്നുടെ ദിവ്യനേത്രംകൊണ്ടു കണ്ടോരു വൃത്തം
“നിന്നുടെ മാതാവിപ്പോൾ മരിക്കാൻ കിടക്കുന്നു
നിന്നെക്കാണാഞ്ഞു പാരം സംകടപ്പെട്ടിടുന്നു.

കുഞ്ഞനെന്നുള്ള നാമം ഉച്ചരിക്കുന്നു സദാ
വന്നുവോ കുഞ്ഞനെന്നു ചോദിക്കുന്നെല്ലാരോടും
മൂന്നാറും കിടന്നീടും നാലാംനാൾ മരിച്ചിട-
മതിനുമുമ്പു നമുക്കെത്തേണമിന്നു തന്നേ.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് സിദ്ധനങ്ങളെന്നൊരു
സത്വരം നടന്നപ്പോൾ ശിഷ്യനും കൂടെപ്പോയി
ഒട്ടും ചെന്നപ്പോൾ ശിഷ്യനു പ്രജ്ഞയൊരു
ഒട്ടുമേ ബാഹ്യവൃത്തിയില്ലാതെ നശിച്ചു പോയ്.

ഏതുമാഗ്നത്തിൽക്കൂടി സഞ്ചരിച്ചിടുന്നതെ-
ന്നേതുമെയറിയാതെ കൊല്ലരിലെത്തിയപ്പോൾ
ബോധവാനായിക്കുഞ്ഞൻചട്ടമ്പി നോക്കുന്നേരം
ബോധമായിതു തന്റെ കൊല്ലരാണെന്നുള്ളതും.

ഗുരുവിൻ പാദം തൊട്ടു നമസ്കാരം ചെയ്തപ്പോൾ
ഗുരുവും പോകുവാനായ് പ്രീതിയോടാജ്ഞാപിച്ചു
“പറഞ്ഞോരവധിക്കു ഹരിദാശത്തിൽ പോവാൻ
വരുവൻ ഞാനുമപ്പോൾ പോകണമെന്നു തന്നേ.”

എന്നതുംചെയ്തു ഗുരു മറഞ്ഞോരനന്തരം
വന്നസന്തോഷത്തോടേ മന്ദിരത്തിങ്കൽ പോയി
കുഞ്ഞമ്പിള്ള ചെന്നങ്ങു മുററത്തു കേറിയപ്പോൾ
അമ്മ ചൊല്ലിടമോരോ പുലമ്പൽ കേൾക്കാരായി.

“കുഞ്ഞാ, നീയെന്താണെന്നോടിക്കുറന്നു പിണങ്ങുന്നു
വന്നിരിയരികത്തു നിന്നുവെ കണ്ടീടട്ടേ

നിന്നെ ഞാൻ ചെറോളല്ലേ നീയെന്റെ മകനല്ലേ
പൊന്നമക്കളേ, വന്നിങ്ങരികത്തിരി മോനേ.”

മാതാവിൻ പുലമ്പലീവണ്ണം കേട്ടമാത്രയിൽ
മാതാവിന്നരികത്തിൽ വേഗത്തിലെത്തിടിനാൻ
കിടക്കും മാതാവിന്റെ പാദത്തെ തൊട്ടു വന്ദി-
ച്ചുടുത്തു തന്നെയിരുന്നീവണ്ണമോതീടിനാൻ.

“അമ്മാ ഞാനിതാ വന്നിങ്ങരികയിരിക്കുന്നു
അമ്മയ്ക്കിന്നിമേൽ നല്ല സുഖമായുറങ്ങീടാം
കഞ്ഞിക്കും രുചിയുണ്ടാമുപദംശങ്ങൾ കൂട്ടി-
ക്കഞ്ഞിയും കുടിച്ചീടാം ക്ഷീണവും തീരുമിപ്പോൾ.”

കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയീവണ്ണം ചൊന്നവാക്കുകൾ കേട്ടു
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയെ ചൊററനേരം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി
തന്നുള്ളിലുണ്ടായൊരു സംശയം തീർന്നശേഷം
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയോടായിട്ടിങ്ങനെ ചോദിച്ചിതു.

“എന്തൊ മക്കളേ നീ സന്യാസിമാരെപ്പോലെ
കേൾക്കും വളർത്തും പട്ടുകുട്ടത്തും”

“പരദേശങ്ങളിലെസ്സഞ്ചാരം കൊണ്ടാണമ്മേ
ചരമസന്യാസത്തിൻ വേഷം ഞാൻ ധരിച്ചതും.

കന്മഷഹരങ്ങളാം തീർത്ഥങ്ങളാകിക്കൊണ്ടു
ഉന്മേഷമോടെ നടന്നിന്നലെയോളം ഞങ്ങൾ
അമ്മയ്ക്കു സുഖമില്ലെന്നറിഞ്ഞനിമിഷത്തി-
ലർത്ഥയെക്കാൾമാനായി വേഗത്തിൽ വന്നീടിനേൻ.”

“നിന്നെക്കാണാതെയുള്ള ദണ്ഡമേയെന്നിക്കുള്ള
നിന്നെക്കണ്ടപ്പോൾ ദീനമൊക്കെയുമോടിപ്പോയി
ഇന്നിമേലെനിന്നൊരു ദീനവുമില്ലാ നിന്നെ-
ക്കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകിൽ ദീനമൊന്നുമേ വരാ.

അതീനാലിനിമേലിലിങ്ങിരിക്കണമെന്റെ
മരണം വരെയെങ്ങും പോകരുതൊരുനാളും
തീർത്ഥമാടുവാൻ പിന്നെപ്പോയിടാം വേണമെങ്കിൽ
തീർത്ഥമാടുവാനിപ്പോൾ പോകല്ലേ മക്കളേ നീ ”

“അങ്ങിനെതന്നെ ഞാനും നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു
അമ്മേടെ കാലം വരെയെങ്ങും ഞാൻ പോകയില്ല
അമ്മയ്ക്കു സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തി വന്നിടാനുള്ളവേല
ഉണ്ടായിൽ ചെയ്തിടാംഞാൻ സുഖമായിരുന്നാലും.

അച്ഛനങ്ങിരിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സുഖമായി-
ട്ടച്ഛനോടൊരുമിച്ചു വാണീടാമവിടത്തിൽ
ചൊരുന്നാളവിടത്തിലിരുന്നീടണം സ്വർഗ്ഗ-
ഭോഗങ്ങളെല്ലാം തീർന്നാൽ പിന്നെയിങ്ങവനിയിൽ.

നിശ്ചയിച്ചീടും നല്ലജന്മവും ലഭിച്ചീടും
വർഗ്ഗശുദ്ധിയുമീശഭക്തിയും നിറഞ്ഞുള്ള
വർഗ്ഗങ്ങളിൽ തന്നെ ജനിക്കും രണ്ടുപേരും
ഭർത്താ സേവിപ്പാനും സംഗതി വരുമപ്പോൾ.

ഭർത്താക്കാര്യത്തിൽ കൈലാസത്തിങ്കൽചെന്നി-
ട്ടുൽക്കടാനന്ദത്തോടെയാകല്ലകാലം വാഴാം
അതിനു വേല ചെയ്യാമച്ഛനമ്മയ്ക്കുമാ-
യമിതാനന്ദം പുണ്ടു വാണിടാം രണ്ടുപേർക്കും.”

അതുകേട്ടപ്പോൾ മാതാവെഴിച്ചു മകനുടെ
മുതുകിൽത്തടവിനാളാനന്ദവിവശയായ്
“മക്കളേ നീ പറഞ്ഞ ദേശങ്ങളെങ്ങൊണ്ടൊ-
എത്രമുണ്ടുപോവതിന്നിവിടുന്നു.”

കുഞ്ഞുങ്ങളെന്നപോലെ മാതാവുചോദിച്ചൊരു
മൺജൂളമൊഴികേട്ടു ചട്ടമ്പിചൊല്ലിടീനാൻ

“പുണ്യവാന്മാർക്കു പോവാൻ പാതിദൂരമേയുള്ളൂ.
ഭക്തന്മാർക്കു പാതിദൂരമേയുള്ളൂതാനും.

പാപിഷ്ഠന്മാരായുള്ള ദുഷ്ടക്കാന്മാരിലുള്ളിൽ
പ്രാപിച്ചുകടന്നല്ല ദശനം പോലുമില്ല
അവർക്കു പോയിട്ടുവാൻ സ്ഥലങ്ങളുണ്ടു വേറെ
അവിടം ഭയംകരം ദുഃഖഭൂമിയിലുമത്രേ.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നേരം പൊടിയരി-
ക്കഞ്ഞിയുരുപ്പിലിട്ട കണ്ണിമാങ്ങയും കൊണ്ടു
ചെങ്ങര വന്നതു കണ്ടു ചട്ടമ്പി മാറിയിരു-
ന്നമ്മയോടുകൂടെ കഞ്ഞിയെക്കുടിക്കുവാൻ.

“മക്കളേ, നീയുംചെന്നു കുടിച്ചിട്ടുക കഞ്ഞി
അല്പംകിലിങ്ങു കൊണ്ടുവന്നീടാൻ പറഞ്ഞിടാം
ഏതാണു നിനക്കിഷ്ടമെന്നാലായതു ചെയ്യാം ”
“എല്ലാമമ്മേടെയിഷ്ടം തന്നെയാണെൻറയിഷ്ടം.”

“മകളേ, തംകു നിന്റെയണ്ണു കഞ്ഞിയിപ്പോ-
ളിവിടെത്തന്നെ കൊണ്ടുവരിക വേഗം ചെന്നു
ഇവിടെയിരുന്നവൻ കുടിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ
ചെറിയ സന്തോഷമുണ്ടെന്നിരിക്കുന്നിനി.”

മകളുമതു കേട്ടിട്ടോടിപ്പോയ് നെടിയരി-
ക്കഞ്ഞിയുമൊരു കാച്ചിൽപ്പുഴുക്കും കൊണ്ടുവന്നു
ചേട്ടന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചിട്ടാദരവോടു കൂടി
ചേട്ടന്റെ വേഷം കണ്ടു കൗതുകത്തോടു നിന്നു.

അമ്മയുംമകനുമായ് സന്തോഷസമന്വിതം
കഞ്ഞിയും കുടിച്ചുഴുന്നേറ്റൊരു സമയത്തു
അമ്മയ്ക്കു ദീനമായ നാൾമുതൽ മുടങ്ങാതെ
എന്നും വന്നുപോകുകയും രാമനാശാനും വന്നു.

കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെക്കണ്ടും സന്തോഷമോടിരിക്കു-
മമ്മയെക്കണ്ടുമാശാനതുതത്തോടു കൂടി
അടുത്തു ചെന്നുചോദി, “ചുമ്മടെ ദീനമെല്ലാം
കുഞ്ഞനെക്കണ്ടു പേടിച്ഛോടിപ്പോയ് മറഞ്ഞിതോ.”

“എനിക്കു ദീനമിപ്പോൾക്കുഞ്ഞനെക്കണ്ടു നേരം
മുതൽക്കു തീൻപോയി ക്ഷീണവും മാറിപ്പോയി
നിറച്ചു കഞ്ഞി കുടിച്ചീടിനേനിപ്പോൾ തന്നെ-
യടിച്ചൊടിച്ചു കുഞ്ഞൻ ദീനത്തെക്കാലനോടും.

ഞാനിപ്പോൾ മരിക്കില്ല മരിപ്പാൻ ഭയമില്ല
മരിച്ചാലവനെനെ സ്വർഗ്ഗത്തിലാക്കുമപ്പോൾ
അവിടെയുള്ളൊരെല്ലാമവന്റെയീശ്വന്മാരാ-
ണവന്റെയച്ഛനമങ്ങിരിക്കുന്നുണ്ടു പോലും.”

ഇങ്ങനെയവരുടെ വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാം
മന്ദഹാസത്തോടൊക്കെക്കേട്ടതിനടെ ശേഷം
കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെ നോക്കിപ്പറഞ്ഞീടിനാനാശാൻ
“കുഞ്ഞാ, നിനുടെ കഥ വിസ്തരിച്ചുര ചെയ്തു.”

“ഇവിടെനിന്നു കുഴിത്തറയ്ക്കു പോയശേഷം
അവിടെയാധാരങ്ങളെഴുതാനേപ്പെട്ടതും
തനിക്കു മുമ്പേയുള്ളയെഴുത്തുകാക്കു പണം
ലഭിക്കാത്തവരെല്ലാം സംകടം പറഞ്ഞതും,

വരുമാനത്തെപ്പകുത്തൊന്നുപോൽ കൊടുക്കയാ-
ലവരെല്ലാം തന്റെ വശമായ് വന്നവാരും
മഹത്വമേറുമൊരു യോഗിയെയവിടത്തി-
ലിരുത്തിച്ചാതുമാന്ദ്യം തങ്ങൾ ശുശ്രൂഷിച്ചതും,

അദ്വേഹത്തിനെത്തന്റെ ഗുരുവായ് വരിച്ചതും
മദ്വേഹത്തിങ്കൽനിന്നു ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും

അഗ്നിയവിയെത്തോല്പിച്ചോടിച്ചീടുവാനായി-
ഒട്ടലത്തുർ ശാസ്ത്രികളും പോരറിയും വന്നവാരും.

അവരോടേറു താനുമവരെ തോല്പിച്ചതും
അവരു നാണംകെട്ടു മടങ്ങിപ്പോയനേരം
അവരീലനകമ്പു പുണ്ടു താനവരോടു
നയവാക്കുകൾ ചൊല്ലിയവരെയെച്ചതും,

ചാതുർമാന്യം കഴിഞ്ഞു സ്വാമിജ്ഞാതമിച്ചു
സ്വാമിതന്മന്ദിരത്തിൽ പോയിത്താൻ വസിച്ചതും
അവിടെയനവധി പുസ്തകം ഗ്രന്ഥങ്ങളും
അതുകൾകണ്ടു താനുമതുഭയംപൂണ്ടുവാരും.

ദ്രാവിഡത്തിലും ഗീർവാണത്തിലുമിതു വരെ-
യുണ്ടായ സർഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാമേ താൻ കണ്ടതും
കാരോരോ ഗ്രന്ഥങ്ങളായെടുത്തു നല്ലും സ്വാമി,
ആയതൊക്കെയും താനും പഠിച്ചുവന്നവാരും.
ചുരുക്കിച്ചൊന്നശേഷം പിന്നെയുമവശിഷ്ട-
ചരിതങ്ങളെയെല്ലാമീവണ്ണം ചൊന്നാൻ കണ്ണൻ:

“വായന കേരപ്പാനായിട്ടാളുകൾ വരും രാവി-
ലവർക്കു കേരപ്പാനായിട്ടുതമ്പും പാഞ്ഞീടും;
അതുകളെല്ലാം കേട്ടു രസിക്കുമവരെല്ലാ-
മവർക്കു സന്തോഷവുമെന്നിലേററവുണ്ടു”.

അവരീലഞ്ചു ശാസ്ത്രീമാരുണ്ടു വ്രട്ടക്കളാ-
യഞ്ചൊ പേരുമുണ്ടങ്ങൊരുത്തൻ ജമീന്ദാരും
അവരെല്ലാരും മാനുസ്സമാനത്തിലിരുന്നീടു-
മനുരെല്ലാരുമൊട്ടു ദൂരത്തിങ്കലും തഥാ.

ശാസ്ത്രീമാർകളിലൊരു ശാസ്ത്രീക്കു ഹിതമില്ല;
ശുഭ്രനാകയാലതു പാതകമാണു പോലും;

ശുഭ്രൻ നിഷിദ്ധമാം ശാസ്ത്രപാരായണങ്ങൾ
ശുഭ്രനിൽ നിന്നു കേട്ടാലവർക്കും പാപമാം പോൽ.

അതിനാലതിന്നൊരു വിപ്ലവത്തെ ചെയ്തതിന്നാ-
യതുലപണ്ഡിതനായ് തഞ്ചാവൂർ നിന്നൊരാളെ
അവിടെ വരുത്തിട്ടു വാദം ചെയ്തോരുശേഷം
അവനുമടിച്ചെടുത്തുവെന്ന് ശിഷ്യനായി.

അന്നതൊട്ടാ ശാസ്ത്രികൾ മുത്തയ്ക്കു വരാതെയായ്
ശേഷമുള്ളവരെല്ലാമെന്നേത്തോപ്പോലേ വരും.
പണ്ഡിതർക്കുപദേശം കൊടുത്തിട്ടായതിനെ-
പ്പാമാക്കുവാനെന്നെയെടുപ്പിച്ചു ഗുരുവരൻ.

പണ്ഡിതരാഴ്ച നാലഞ്ചവിടെത്താമസിച്ചു
വിന്നീട്ടു നാട്ടിലേയ്ക്കു പോകണമെന്നുമതി-
നെന്നെയും കൂടെയയച്ചിടണമെന്നും ഗുരു-
സന്നിധി തന്നിലപേക്ഷിച്ചുനവദിപ്പിച്ചു.

അതിനാൽ ഞങ്ങൾ രണ്ടു പേരുമായ്പ്പറപ്പെട്ടു
പോകുമ്പോൾ ജമീന്ദാർ കണ്ടു സൽക്കരിക്കയാൽ
അവിടെത്താമസിച്ചു അടുത്ത ദിനത്തിനകം
ശാസ്ത്രീമാരഞ്ചു പേരുമവിടെ വന്നു പേൻ.

ജാതികളെങ്ങനെയുണ്ടായെന്നുവരുടെ
വൃത്തികളാചാരങ്ങളൊക്കെയും നല്ലപോലേ
വിസ്തരിച്ചുരണ്ടു ഞമെന്നും താനുപേക്ഷിച്ചു
വിസ്തരിച്ചവയൊക്കെപ്പറഞ്ഞു ബോധിപ്പിച്ചു.

ഗായത്രി ജപിക്കേണ്ടുംവിധമെങ്ങിനെയെന്നും
ചോദിച്ചാറവരപ്പോളതിനെപ്പറഞ്ഞു ഞാൻ
പ്രണവം മുതൽ ശിരസ്സോളവും ഗായത്രിക്കു
അമ്പത്തിയാറുമാറുമെഴുത്തു,ണ്ടതുകൊണ്ട്.

പൂരകം കുംഭകവും രേചകമിവകളെ
ആവർത്തനങ്ങൾ പത്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതും
അക്ഷരങ്ങളെ പ്രാണഗതിയിൽ ചേർത്തു ജപി-
ച്ചപ്പോൾ ധ്യാനമായാൽ ഹംസനിലാക്കീടണം.

അക്ഷരം തീൻ നാദം ശേഷിക്കും മദ്ധ്യമത്തിൽ
അവിടം വിട്ടാൽ പിന്നെ നാദവും നശിച്ചുപോം
ഇങ്ങനെ ജപാദികൾ ചെയ്തിടാൻ നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
പൊങ്ങീടും മേദസ്സുകൊണ്ടൊട്ടുമേ സാധ്യമല്ല.

അതുസാധിച്ചിടാതെ ഗായത്രിമന്ത്രം നിങ്ങൾ
ആയുഃപയുന്തും ജപിച്ചിടിലും ഫലമില്ല
മേദസ്സു നിങ്ങൾക്കിപ്പോളേറുക നിമിത്തമായ്
മാത്രകൾ ശരിപ്പെടുത്തിടുവാനാവതല്ല.

പ്രാണായാമത്തെച്ചെയ്തു പ്രാണനെ വശമാക്കാൻ
മേദസ്സു കുറയ്ക്കുവാനാദിയിൽ ശ്രമിക്കേണം
അതിന്നു തീർത്ഥയാത്ര ക്ഷേത്രോപവാസങ്ങളും
ആചരിക്കണം മേദസ്സുറീടുന്നതുവരെ.

അതുകേട്ടപ്പോൾ തന്നെ തീർത്ഥമാടുവാനായി-
ട്ടമിതാനന്ദം പുറപ്പെട്ടു ശാസ്ത്രിമാരഞ്ചും
അവിടെ വന്നിരുന്ന പ്രഭുക്കന്മാരെല്ലാരും
അമിതമോദമോടെ പറഞ്ഞൊരെന്നോടപ്പോൾ.

ഞങ്ങൾക്കും പരഗതി വരുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം
നിങ്ങളുമിപ്പോൾ തന്നെ പറഞ്ഞു തന്നീടണം
അതിന്നു ഞാനവർക്കു രാമമന്ത്രത്തെത്തന്നെ-
യംഗങ്ങളോടും നന്നായുപദേശത്തെച്ചെയ്തു.

അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു ദീക്ഷിതരുടെ
ഭവനം തന്നിൽ ചെന്നു താമസിച്ചൊരുമാസം

യോഗകാര്യങ്ങളെല്ലാം പൂർത്തിയായതിൽ പിന്നെ
തീർത്ഥാടകനായിപ്പുറപ്പെട്ടു ഞങ്ങൾ.

വഴിയിലൊരാലിന്റെ ചുവട്ടിലിരുന്നപ്പോൾ
പരമസിദ്ധൻ ലോകഗുരുവാമന്റെ ഗുരു
അവിടേയ്ക്കുഗമിച്ചു വേറൊരുത്തനും കൂടി
അവിടം മുതൽ ഞങ്ങൾ നാലുപേരായിത്തീർന്നു.

കാശിയിൽ ചെന്നു ഗംഗാനദിയിൽ സ്നാനംചെയ്തു
വിശ്വനാഥനെ വന്ദിച്ചവിടെത്താമസിച്ചു
ഒരുമാസം കഴിഞ്ഞിട്ടവിടെ നിന്നും തിരി-
ച്ചുമാറാൻ തന്റെ തീർത്തിലൂടെച്ചെന്നു.

ആനന്ദമാസം കൊണ്ടു ഹരിദാശത്തിലെത്തി
മുകളിൽ നിന്നുവരുമരുവികളെക്കണ്ടു
കുതുകമോടു നോക്കിനിന്നു പോയെല്ലാവരും
സൂര്യനസ്തമിച്ചതുമിരുൾ വന്നതുമേതും.

അറിഞ്ഞില്ലെന്നും ഞങ്ങൾ, അതിവിസ്മയത്താലേ
പറഞ്ഞാനപ്പോൾ ഗുരു മണികണ്ഠരെ നോക്കി
“ഇരുനീടണം ഞങ്ങൾ വരുവോളവുമിങ്ങു
ഞങ്ങൾ പോകുന്നിടത്തു നിങ്ങൾക്കു വന്നുകൂടാ.

ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞു ഞങ്ങൾ വന്നിടമതു
വരെയുമിരിക്കണു,” മെന്നരുൾ ചെയ്തിട്ടെന്റെ
കരവും പിടിച്ചുകൊണ്ടരുവി മുഖേ കൂടി
വിരവിൽച്ചെന്നു ഗിരിമുകളിലെത്തീടിനാൻ.

അരനാഴികനേരം കണ്ണടയ്ക്കാൻ പറഞ്ഞു
അരനാഴികകൊണ്ടങ്ങെത്തിനേൻ ബദരിയിൽ
അവിടെ ദേവന്മാരും ദേവസ്രീജനങ്ങളും
വിവിധോപചാരമാം പൂജകൾ ചെയ്തിടുന്നു.

എന്നെയും വന്നൊരുത്തൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടകത്തുപോയ്
പൂജിപ്പാൻ വേണ്ടതൊക്കെത്തന്നെനിന്നു വൻതന്നേ
പൂജകൾ ചെയ്തു ഞാനും പൂജിച്ച സാധനങ്ങൾ
ഗുരുവിൻ പാദത്തിങ്കൽ വെച്ചു കൈവണങ്ങിനേൻ.

അവിടെനിന്നു ഞങ്ങളപ്പോഴേ പുറപ്പെട്ടു
ഉദയത്തിങ്കൽത്തന്നെയിവിടെയെത്തിച്ചേർന്നു
ഗുരുനാഥന്റെ സിദ്ധികൊണ്ടിതു സാധ്യംവന്നു
തിരിയെപ്പോയിടാനമാശ്രയമതുതന്നെ.

ഒരു മാസംകഴിഞ്ഞു ചെല്ലാമെന്നുറപ്പായി-
പ്പറഞ്ഞാണവരെയങ്ങിരുത്തിപ്പോന്നതിപ്പോൾ
അതിനു ഗുരുവരൻ വരുമാ സമയത്തി-
ലുടനേ പോകും"മെന്നു ഗുഡമായിപ്പറഞ്ഞു.

"അമ്മേടെ കാലംവരെയെങ്ങും പോകയില്ലെന്നു
ചൊന്നതു സത്യമാമോ നീയങ്ങു പോയിടീനാൽ."
"അതിന്റെ പരമാർത്ഥം പിന്നെ ഞാനറിവിക്കാ-"
മതു കേട്ടാശാനൊന്നും മിണ്ടിയതില്ലപിന്നെ.

ഇറങ്ങീടട്ടെയെന്നു പറഞ്ഞിട്ടാശാനപ്പോൾ
ഇറങ്ങിയതു-നേരമനുയാത്രയായിട്ടു
ശിഷ്യനും കൂടെ നടന്നീടിനാൻ പുകിലായ്
വിജനത്തിലായപ്പോൾ ചോദിച്ചു രാമനാശാൻ.

"കുഞ്ഞാ നീ പിന്നെപ്പറഞ്ഞീടാമെന്നുരച്ചതു
ചൊല്ലുക വിവരമായാരുമില്ലല്ലോയിപ്പോൾ
ദീനമൊക്കെയുമിപ്പോൾ ദേദമായിരിക്കുന്നു
ഇന്നിയും ദീനമാവത്തിക്കുമോ പറക നീ."

"ദീനങ്ങളൊന്നുമിനിയാവത്തിക്കയുമില്ല
ദീനമില്ലാതേ നല്ലസുഖമായ് മരിച്ചീടും"

ഇന്നതൊട്ടൊരു മൂന്നുനാൾ കഴിഞ്ഞുത്തന്നാൾ
മദ്ധ്യഹ്നം കഴിയുമ്പോൾ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തുമമ്മ.

അമ്മേട കർമ്മം ചെയ്യാനാണു ഞാൻ വന്നതിപ്പോൾ
അമ്മയെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽകലപ്പുന്റെയടുത്താക്കി
ജഡത്തെ ദഹിപ്പിച്ചു കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു
ഷോഡശവാസരവുമടുത്തദിവസവും.

ഭോജനം നാട്ടുകാക്കു കേമമാക്കുവാട്ടത്തിട്ടു
ശുദ്ധചിന്തയും കഴിച്ചസ്ഥിയും ദീക്ഷാന്തരെ
ഗംഗയിൽ സമർപ്പിച്ചു ഭംഗിയിൽ കർമ്മം ചെയ്തു
പിതൃക്കൾക്കുള്ളകടമൊക്കെയും വീട്ടീടണം.

എനിക്കു ബന്ധമൊന്നുമിവിടെയില്ല പിന്നെ
തനിച്ചു സഞ്ചരിക്കാം സുഖമായൊണ്ണം നിത്യം
വലയ്ക്കും ഭരിതങ്ങളൊന്നുമേ വരാനില്ല
മരിക്കാനൊരു രോഗം കരുതീട്ടുണ്ടു ഞാനും.

നിത്യവൃമാനന്ദമായ് സത്യധർമാദികളെ
സത്യചേതസാ പരിപാലിക്കുമെന്നിക്കൊരു
ശത്രുദേഷമോ രോഗപീഡയോ ദാരിദ്ര്യമോ
ഒട്ടുമേയെന്നോടടുത്തീടുകയില്ലതാനും.

സാധുലോകീകമുക്തനായിനിസ്പൃഹനുമായ്
സർവസമ്പൂർണ്ണമായനികേതനനുമായ്
സർവവും ഞാനെന്നുള്ള പൂർണ്ണവിശ്വാസത്തോടും
സർവദിക്കിലും ചരിച്ചീടും ഞാൻ ഭാവിക്കാലേ.”

ആയതൊക്കെയും കേട്ടു പ്രഥമഗുരുവരൻ
ആയപോലനഗ്രഹിച്ചയച്ചിട്ടേവം ചിന്തി-
“ച്ചിവന്നെന്തെ ശിഷ്യൻ വയസ്സുകൊണ്ടു ബാലൻ
വിദ്യകൊണ്ടേറും വൃദ്ധൻ ജ്ഞാനംകൊണ്ടതിവൃദ്ധൻ.

ഇങ്ങനെ മഹത്വത്തെ പ്രാപിച്ചദിവ്യജാതൻ
തന്നുടെയാദ്യഗുരു ഞാനാണെന്നെനിക്കൊരു
പൊങ്ങിവന്നീടുമഭിമാനത്തിന്നുറപ്പുണ്ടോ
ഉന്നതനേറുമവനെക്കൊരും വലിയവൻ.

ഗുരുവും ശിഷ്യനുമായൊത്തുനോക്കുമ്പോൾ ഗുരു
ചെറുതാമജപോതം ശിഷ്യനോ മഹാഗജം
ഇവന്റെ ഗുരുസ്ഥാനമെനിക്കുണ്ടെന്ന വാർത്ത
വെളിക്കുപറയുവാൻ ശങ്കയുണ്ടെന്നിങ്ങേറും.

എംകിലുമെനിക്കു ചാരിതാത്മ്യത്തെ നൽകും
ശംകിച്ചിടേണ്ടായിരീൽ അന്യന്മാരെന്തെങ്കിലും
ശംകിച്ചിടട്ടെ സത്യമറിഞ്ഞാർ പലരുമു-
ണ്ടവനും ബൃഹസ്പതിസമനായ്നീടട്ടെ.”

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു വിധം
നിശ്ചയം ചെയ്തുകൊണ്ടു പത്തനത്തിങ്കലെത്തി.
ചട്ടമ്പി കടയിൽപോയ് വൃഞ്ജനം മുതലായ
സദ്യയുള്ള കോപ്പകൾ മേടിച്ചും കൊണ്ടുവന്നു.

പെങ്ങളെ വിളിച്ചുടൻ കോപ്പകളെല്ലാമവൾ
തന്നുടെ പക്കലേരുപ്പിച്ചിങ്ങനെ ചൊല്ലീടിനാൻ
“ഇനും നാളെയും മറ്റൊന്നാളുമീനമുക്കെല്ലാം
സദ്യയായിട്ടുവേണമുണ്ണുവാനരിക നീ.

ഇന്നത്തെ പ്രഥമനീ പഴം കൊണ്ടുണ്ടാക്കണം
നാളത്തേയ്ക്കു വേണം പാലടയടുത്തനാൾ”
ഇങ്ങനെചട്ടം ചെയ്തു മാതാവിനടുത്തുപോ-
യോരോരോവിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

“വിംശതിദിനം ജ്യേഷ്ഠനവധിയെടുത്തുകൊ-
ണ്ടുതന്നെ വന്നീടണം ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടും കൂടി

നാലാംനാളുമയുടെ മരണമാകയാലേ
ജാതിനതകവണ്ണം വരണം രണ്ടുപേരും.”

എഴുത്തു കണ്ട കൃഷ്ണ പിള്ളയും ഭൂമിച്ചുടൻ
ക്ഷണത്തിലപേക്ഷിച്ചിട്ടവധി വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
കുറച്ചു പണം കൈയിലെടുത്തു പതിയോടും
മടിച്ചിടാതെ നടന്നെത്തിനാൻ മന്ദിരത്തിൽ.

നടയിൽനില്ക്കും കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെക്കണ്ടനേരം
മുടനേ ചോദി “ചുമ്മയ്ക്കു ഞ്ഞിനെയിരിക്കുന്നു”
“എന്നെക്കണ്ട നാറുമുതലമ്മയ്ക്കു ദീനമില്ല
നല്ല സൗഖ്യമായ്ത്തന്നെയിരിന്നമ്മയിപ്പോൾ.”

“പിന്നെയെന്തിനാണു നീയിങ്ങിനെയെഴുതിയ—
തെന്നോടു പരമാത്മം പാക മടിയാതേ.”
“പരമാത്മങ്ങളെല്ലാം ജ്യേഷ്ഠനെ ബോധിപ്പിക്കാം
ചെറുതു പൊടുകണം വഴിയേ പറഞ്ഞീടാം.”

ജ്യേഷ്ഠനും ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമമ്മയെച്ചെന്നു കണ്ടു
സന്ധ്യാനഷ്ടാനത്തിനു കുഞ്ഞമ്പിള്ളയും പോയി
മകനും മരുമകൾ രണ്ടുപേരും മായത്ത—
സ്തരികേ ചെന്നുനിന്നു പറഞ്ഞു വിശേഷങ്ങൾ.

“എന്തെടാ, മക്കളേ നീ രാത്രിയിൽ വന്നതിപ്പോൾ
കാലത്തേ തിരിച്ചെങ്കിൽ നേരത്തെയെത്താമല്ലോ.
കാലംകെട്ടുകാലത്തു രാത്രിയിൽ നടക്കരുത്—
താപത്തു വലിച്ചു നീ തലയിൽ വെച്ചീടൊല്ലേ.

എന്നുടെ ദീനമെല്ലാം കുഞ്ഞൻ വന്നതുമുതൽ—
ക്കെങ്ങോ പോയ്ക്കുറഞ്ഞിതു സൗഖ്യമായെന്നിരിക്കിപ്പോൾ
ഇനിമേലവനെയും പോകയില്ലെന്റെ കാല—
ത്തോളവുമിങ്ങു തന്നെയിരിയ്ക്കാമെന്നും ചൊല്ലി.”

ഇങ്ങനെ വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു
ഒമ്പതുമണി വരെപ്പിന്നെയെല്ലാരുമുണ്ടു
തത്ര തത്ര പോയ്ക്കിടന്നുറങ്ങിയതു നേരം
ജ്യേഷ്ഠനോടെല്ലാം പരമാർത്ഥമായറിവിച്ചു.

യോഗീന്ദ്രനായ ഗുരുവെന്നിച്ച് ഗമിച്ചതു-
മുതലായനുവരെ നടന്ന പൂത്താനങ്ങൾ
മാവു കൂടാതേററം വിസ്തരിച്ചു ചെയ്തു
അതു കേട്ടപ്പോൾ പാരമർത്ത്യംപൂണ്ടു ജ്യേഷ്ഠൻ.

“പരമസിദ്ധൻ ഗുരുവരന്റെ കാരുണ്യത്താ-
ലിവകളൊക്കെസ്സാധ്യമായുന്നിതെന്നിരിക്കിപ്പോൾ
മേലിൽ സംഭവിക്കുന്നതെന്തെല്ലാമെന്നുമിനി
മേലിലേയറിയാവൂ സൽഗുരോ നമോസ്കൃതേ.

നാനാസിദ്ധികളോടും ബ്രഹ്മഭാവത്തെപ്പൂണ്ടു
ലോകദേശികനായ ഗുരുവിൻ മഹത്വത്തെ
ഏകദേശമെന്നാലുമറിയുന്നവരിന്നു
ലോകജാതരിലാരുമില്ലെന്നു തന്നെ ചൊല്ലാം.

ഈശ്വരത്വത്തെക്കടന്നപ്പറം വിളങ്ങുന്ന
ശാശ്വതബ്രഹ്മത്വത്തെ പ്രാപിച്ചു, ജനങ്ങൾക്കു
വിശ്വദർശ്യങ്ങളാമതുതങ്ങളെച്ചെയ്തു-
നിച്ഛ മാത്രമേ പോരൂ മറെറാന്നും വേണ്ടായല്ലോ.

അതിനാലതിലാരുമതുതപ്പെട്ടിടേണ്ട
അതിസ്പർശത്തിട്ടു കാലവും കളയേണ്ട
വിയത്തിൽപ്പറക്കുന്ന പതത്രികളെക്കണ്ടി-
ട്ടൊരുത്തൻ പോലുമതിലതുതപ്പെടുന്നുണ്ടോ.

സിദ്ധന്മാരുടെയമാനുഷമാം കർമ്മങ്ങളെ
വിസ്തരിക്കുന്നതായാലരുതിയില്ലതിന്നു.

തത്സാധാരണപരം കൊണ്ടു കാലവും കടന്നുപോം
അതിനാലിപ്പോളിങ്ങു നടക്കുന്നതു ചൊല്ലാം.

ഇപ്പോൾ സാധനങ്ങളൊക്കെയും കൂട്ടിസ്സൂട്ട
വട്ടമായിട്ടാണമ്മ ഭൂജിക്കുന്നതുമിപ്പോൾ.
തിട്ടമായ് മറന്നാളിൽ മരിക്കുമതാകയാൽ
തൃപ്തിയായ്കുന്നു നാളെന്നാകിലും ഭൂജിക്കട്ടേ.

കാലത്തു പൊടിയരിക്കഞ്ഞിയും ചെറുചയർ
പുഴുക്കും പപ്പടകം വിടലക്കീടും ഗുളം
ഏത്തൻകാ തൊലികളഞ്ഞസ്രവമേലപ്പിഞ്ചും
നാരങ്ങാവെടി പഴമീരണ്ടു വടകളും.

ഉച്ചയ്ക്കുളന്നിനു നെയ്യും പരിപ്പും പപ്പടകം
ഏത്തൻകായെരിശ്ശേരി സാമ്പാദം പുളിശ്ശേരി
അവിയൽ തുവരണം പച്ചടി കിച്ചടിയും
ഇഞ്ചിയും നാരങ്ങയും പായസം പ്രഥമനം,

പിരട്ടപ്പേരി വെള്ളയപ്പേരി വഗ്ഗങ്ങളും
മെഴുക്കുപിരട്ടകൾ വേപ്പിലക്കട്ടി തൈരും
അപ്പുവുമെള്ളണ്ടയുമുഴുന്നു വടകളും
മാമ്പഴം വാഴപ്പഴമെന്നിവകളാണത്രേ,

അത്താഴം പൊടിയരിച്ചോരും സാമ്പാദമിളം—
മത്തൻകാ മടന്തയും ചേന്തളോരൈരിശ്ശേരി
ഇഞ്ചിയും നാരങ്ങയും ഉപ്പുമാങ്ങയും മോരും
വേപ്പിലക്കട്ടി ഗുളതുണ്ഡിയുമാണതിന്നു.”

“നല്ലകായ്കൾ തന്നെ നീ ചെമ്പ്കീടുന്നതൊക്കെ—
യല്ലെന്നു പറയുവാനാരുമില്ലവിടത്തിൽ
നിനക്കു തുല്യനായിട്ടാരുമില്ലവിടുമേ
നീ ചെമ്പ്കീടുന്നതൊക്കെ സ്വസ്സമ്മതം തന്നെ.

നീ തന്റെ സകലകാര്യത്തിനും മുമ്പു നിന്നിട്ടു
ദിവരെക്കൊണ്ടു ചെയ്തിച്ചിടേണം ഭംഗിയായി
അല്ലാതെ മറെറാരുത്തനായാൽ നന്നാകയില്ല
തെല്ലും സംശയമതിനില്ല നിശ്ചയം തന്നേ.”

ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലീവണ്ണം പറഞ്ഞിട്ടു
പുഷ്പമോദത്തോടു പോയുറങ്ങാനായിരുന്നു.
ജ്യേഷ്ഠൻ മനതാരിൽച്ചിന്തകൾ മുഴക്കയാ-
ലിഷ്ടമല്ലാതെ തീൻ നിദ്രാദേവിയുമനു.

അനുജൻ പറഞ്ഞൊരു കഥകൾ നിരൂപിച്ചു
മനുജനാണോയിവന്നെന്നതും ചിന്ത ചെയ്തു
ദനുജാരികളൊടുമൊരുമിച്ചൊരു രാത്രി
ബദരീനാഥൻ തന്നെപ്പൂജിച്ചിടുവാനൊരു
മനുജനവകാശം വന്നതുമവനെന്റെ-
യനുജനാണെന്നതും ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചുള്ളിൽ
പരമാനന്ദവാരാന്നിധിയിൽ മുങ്ങിമുങ്ങി
പരിചുകെട്ടു മോഹമഗ്നനായ് ചമഞ്ഞുപോയ്.

ഈശ്വരം പ്രതി നമസ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു ചെയ്തു
രാത്രിയിലെഴീച്ചിരുന്നീവണ്ണം പുലമ്പിനാൻ.
“ഇങ്ങനെയെന്നിക്കൊരു സോദരനുണ്ടായതു
എന്തൊരു പുണ്യഫലമാണെന്റെ ഭഗവാനേ.

ദാസവേലകൾചെയ്തു കാലയാപനം ചെയ്തും
മാലുഴിഞ്ഞീടും കുടുംബത്തിലിങ്ങനെ വന്നു
ജാതനാകുവാനുള്ള കാരണമവിടത്തെ
കാരണുലേശമെന്നേ ചൊല്ലാവൂ നിരൂപിച്ചാൽ.

ഇക്കുടുംബത്തിൽ പണ്ടു ദിവ്യന്മാരുണ്ടായിരു-
ന്നപ്പുരുഷന്മാരുടെ പുണ്യപൂരങ്ങൾ കൊണ്ടു

ഇക്കാലമീവണ്ണമുണ്ടായിരോ ഹാ! ദൈവമേ,
ആകെക്കുന്നാകിലുമറിഞ്ഞീടാമോ പരമാത്മം.

ആരു ചെയ്ക്കാരു പുണ്യമെങ്കിലുമായിടട്ടേ
നേരോടേ ഫലമായി വന്നതു നമുക്കല്ലോ
അന്യശാവയിലീതു സംഭവിച്ചെന്നാകിലോ
മുന്നേതുപോലേതന്നെ നിന്ദുമായ്ക്കുകയെന്നും.

ദൈവമേ ദയാനീധേ ദേവദേവാധിനാഥാ
കൈവന്ന ഭാഗ്യം തൊറിപ്പോകാതെ കാത്തീടണേ
പാപങ്ങളാകുമടിയങ്ങളിൽ കനിവോടേ
ഭാവികാലങ്ങളെല്ലാം മംഗലമരുളേണേ.”

ഇപ്രകാരങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞും ചിന്തചെയ്തും
ഉൾപ്രമോദം കലൻ പ്രാത്ഥിച്ചും നാമങ്ങളെ
സ്തരിച്ചും ജപിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കുകയും സൂര്യ-
നദിച്ചതറിഞ്ഞില്ല നിദ്രയും വന്നതില്ല.

വെളുത്തുപോയി നേരമെന്നറിഞ്ഞെഴുന്നേറ്റു-
ത്തുടിച്ചു നില്ക്കും തേജപുഞ്ജത്തെക്കണ്ടു പാരം
ഉദിച്ച മോദാൽ നമസ്സരിച്ചു കേതിപൂവ്
തിരിച്ച ദിനമനുഷ്ഠിച്ചീടും കൃത്യങ്ങൾക്കു.

ചട്ടമ്പി മൂന്നുമണിക്കഴുന്നേറുടൻ ചെന്നു
തപ്പുകൂടാതെ തന്റെ കൃത്യങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു
വീട്ടിൽ വന്നപ്പോളുമ്മയോടൊത്തങ്ങിരിക്കുന്ന
ജ്യേഷ്ഠനെ കണ്ടു രണ്ടുപേരേയും വണങ്ങിനാൻ.

മുവരുമൊരുമിച്ചു കഞ്ഞിയും കുടിച്ചിരു-
ന്നാവിലമകന്നോരോ വർത്തമാനങ്ങൾ പറ-
ഞ്ഞമ്മയോടൊരുമിച്ചങ്ങിരിക്കും സമയത്തിൽ
ആശാനും വന്നുചേർന്നു പൂണ്ണ സന്തോഷത്തോടെ.

ഉണയോടാശാനപ്പോളമ്മയെ നോക്കിക്കണ്ടി-
 ടിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു തന്മനതാരിലപ്പോരും
 “ജന്മവും മരണവുമെല്ലാക്കുമൊരുപോലെ
 ബ്രഹ്മനോരോരൊ തരം നിണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു.

എങ്കിലും മൃതികാലമടുത്ത മനുഷ്യക്കു
 തംകലോരോരൊ തരം ലക്ഷണം വന്നുചേരും
 ശംകയുണ്ടതുളലമിവക്കു മരണത്തിൻ-
 ശംകിതരമായ ലക്ഷണമൊന്നുമില്ല.

നിമ്ബലസുശീലയായ് സൗഖ്യമായ് സന്തോഷമാ-
 യിരിക്കുമിവർ നാളെ മരിക്കുമെന്നുള്ളതു
 എങ്ങിനെ വിചാരിക്കാം, മരണലക്ഷണങ്ങ-
 ലൊന്നുമില്ലാതെയിവർ മരിക്കുമെന്നു സിദ്ധൻ.
 പറഞ്ഞതബദ്ധമായൊരുമോ സിദ്ധിയുള്ളോർ
 പറഞ്ഞവാക്യം മിഥ്യയാകയില്ലെന്നല്ലയോ
 അറിഞ്ഞ മഹത്തുക്കൾ പറഞ്ഞിടുന്നതതു-
 മറിഞ്ഞുവെണ്ണാം നമുക്കൊന്നര ദിനംകൊണ്ടു.”

ഈവിധമുള്ള ചിന്തകൊണ്ടു ശിഷ്യന്മാരെഴി-
 ച്ചാചാരം ചെയ്തൊന്നുമറിഞ്ഞില്ലാശാനപ്പോരും
 അമ്മയെയംഗംപ്രതി സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിടുന്നു
 തന്മനതാരിലെന്തോ ചിന്തകൾ നിറയുന്നു.

ചിന്തകളെല്ലാം തീർന്നു സ്വസ്ഥത പ്രാപിച്ചപ്പോൾ
 രണ്ടാമതൊന്നുംകൂടെ തൊഴുതു ശിഷ്യരപ്പോൾ
 ആശാനമതു കണ്ടു ശിഷ്യരെ കടാക്ഷിച്ചു;
 ആശാന്റെ വിചാരങ്ങളറിഞ്ഞു ചട്ടമ്പിയും.

അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും വെളിയിൽ കാണിക്കാതെ
 അതിനെ മറയ്ക്കുവാൻ പറഞ്ഞൊന്നൊരു കഥ;

കടുവായുടെ വായിൽ നിന്നൊരു മനുഷ്യനെ
സദയം ഗുരുവരൻ രക്ഷിച്ചു വിധങ്ങളെ.

വിശദമായിപ്പറഞ്ഞവരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു;
അവരുമതു കേട്ടിട്ടുള്ളതും പൂണ്ടിരുന്നു.
“പാക പാക നീ ഗുരുവിൻ ചരിത്രങ്ങൾ
അധികം വിസ്തരിച്ചിങ്ങറിവാൻ ഞങ്ങൾക്കിപ്പോൾ.”

വിസ്തരിച്ചൊക്കെപ്പറഞ്ഞീടിനാൻ ഗുരുവിന്റെ
നൽച്ചരിത്രങ്ങളുതാവഹമായതേവം
“ഉപദേശം ചെയ്തപ്പോൾ ഗുരുവിൻ മഹത്വത്താൽ
ലുപദേശങ്ങളാകുമതുതക്കൊഴികളും.

ശിവമന്ദിരത്തിന്റെയകത്തു നിന്നു ഗുരു
സഹിതം ശിവശക്തിദർശനവൃത്താന്തവും
ബദരീലക്ഷ്യമായിട്ടെന്നെയും കൊണ്ടുണ്ടൊരു
അരുവിമദ്ധ്യേകൂടി മേല്പോട്ടു ഗമിച്ചതും.

ഗിരിതന്മുക്കളിൽനിന്നിരുന്നൂർ ഘടിയുള്ള
ബദരിതന്നിലുൾ നാഴികയ്ക്കു ത്തിയതും
അവിടെ ദേവേന്ദ്രനമിത്രാണി മുതലായ
ദേവന്മാർ ദേവസ്ത്രീകൾ ഭാസികൾ തപസ്വികൾ

ഋഷികൾ ബ്രാഹ്മണികൾ സപ്തർഷിഗണങ്ങളും
നിഖിലമുനിവർഗ്ഗം മുതലായെല്ലാവരും
വിവിധരീതികളിൽ പരമഭക്തിയോടും
ബദരീനാഥൻ തന്നെ സേവിക്കുന്നതും കണ്ടു.

ഞാനും ചെന്നവരോടൊട്ടുതന്നെ നേരത്തിനകൽ
സാനന്ദമൊരുവൻ വന്നെന്നെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
ങ്ങകത്തുചെന്നു പൂജചെയ്തതിനുള്ളതെല്ലാം
എടുത്തു തന്നു ഞാനും പൂജിച്ചു ഭക്തിയോടെ.

പൂജിച്ച സാധനങ്ങളൊക്കെയുമെടുത്തിട്ടു
 മോദിച്ചു ഗുരുവരപാദാന്തേ വെച്ചുകേന്ദ്രം
 ഏതാനുമതിൽ നിന്നു ഭജിച്ചു ഗുരുവരൻ
 ശേഷിച്ചോരുച്ഛിഷ്ടങ്ങൾ ഭജിച്ചു ഞാനുമപ്പോൾ.

ബദരീനാഥപ്രസാദത്തേയും ഭജിച്ചുകൊ-
 ണ്ടമിതാനന്ദം ഞങ്ങൾ വിശ്രമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
 അസൂരരിപു മുന്ധം നിഖിലദേവന്മാരും
 അമരമുനിമാരുഷികൾ തപസ്വികൾ.

അവിടെസ്സംഘടിപ്പോരെല്ലാരും വന്നുഗുരു-
 പദത്തിൽ വണങ്ങിട്ടു വീയത്തിൽ പോയ്ക്കുറഞ്ഞു.
 അവിടെനിന്നും ഞങ്ങളൊരു യാമംകൊണ്ടിങ്ങു
 വിരവോടെത്തിയതും നിരൂപിച്ചിടുന്നാകിൽ.

ഈശ്വരതപത്തെ പ്രാപിച്ചുള്ള യോഗികൾക്കെന്നേ
 വിശ്വത്തിലാകുമതു സാധ്യമായ്തന്നതോ
 ഈശ്വരതപവും കടന്നപ്പുറം നിന്നീടുന്ന
 ശാശ്വതബ്രഹ്മം തന്നെയൊന്നെന്റെ ഗുരുവരൻ.

ആഹാരമെത്രയുണ്ടെന്നാകിലും ഭജിച്ചിടും
 ഇല്ലെങ്കിലെത്ര കാലമെങ്കിലുമിരുന്നീടും
 രണ്ടിനുമുള്ള മാനം നിണ്ണയിക്കാവതല്ല
 ഉണ്ടാകയില്ലയതിൽ രണ്ടിലും ഭാവഭേദം.”

ഗുരുവിൻ ചരിതത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കയാൽ
 സമയം പോയതൊന്നുമറിഞ്ഞില്ലാശാനപ്പോൾ
 പോകാനായെഴീച്ചപ്പോൾ പറഞ്ഞു ചട്ടമ്പിയും
 “പോകേണ്ടയിപ്പോൾ ചെറു നേരമിങ്ങിരിക്കണം.”

എന്താണു കാര്യമെന്നു ചോദിച്ചിതാശാനപ്പോൾ
 ചന്തമായേവം പറഞ്ഞീടിനാൻ ശിഷ്യനപ്പോൾ.

“ഒരുനാളൊരു നേരമെങ്കിലും ഗുരുവരൻ
 ഇവിടെയുണ്ടു കഴിച്ചിടണമെന്നാണെന്റെ
 മനസ്സിലുള്ളോരഭിലാഷത്തെയിന്നു തന്നെ
 സദയം സാധിച്ചു തന്നീടണം കൃപയാലേ.
 എന്നോടല്ലമെന്നാലും വാത്സല്യമുണ്ടെന്നാകി-
 ലിന്നു ഞാൻ തരുന്നോരു ഭക്ഷണം കഴിക്കേണം.”

ആശാനുമതു കേട്ടു സന്തോഷത്തോടുകൂടി
 ആശയാനന്ദം പറഞ്ഞീടിനാനതു നേരം
 “നിന്നുടെ സൽക്കാരത്തെ സ്വീകരിക്കാതേ പിന്നെ-
 യാരുടെ സൽക്കാരത്തെ കയ്ക്കൊള്ളുന്നതു ഞാനും.

അന്യന്മാർ ചതുർവിധമായ്തു തരുന്നതും
 കഞ്ഞിവെള്ളത്തെ മാത്രം നീ തരുന്നെന്നാകിലും
 ഉന്നതാനന്ദതൃപ്തി നീ തരും കഞ്ഞിക്കത്രേ
 മറ്റേതിലെനീക്കിതുപോലെയുണ്ടാമോ തൃപ്തി.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞാശാനവിടെയിരുന്നൊരു
 രണ്ടു നാഴികയ്ക്കകം ചട്ടമ്പിയാശാനേയും
 കൊണ്ടുചെന്നൊരു മാനുസ്ഥാനത്തിലിരുത്തിട്ട്-
 ഞ്ങിലയുമിട്ടു വിളമ്പീടിനാൻ വിഭവങ്ങൾ.

മേത്തരമരി വെച്ചു വാഞ്ഞാരന്നവും നല്ല
 പരിപ്പും നെയ്യും വൃത്തമേദം പപ്പടക്കങ്ങൾ
 വിളമ്പിയതു ഭുജിച്ചീടിനോരനന്തരം
 മേത്തൻകായെരിശ്ശേരിയുടെനെ വിളമ്പിനാൻ.

സാമ്പാറ കൂട്ടിയുണ്ടു മതിയാകാഞ്ഞിട്ടതു
 രണ്ടാമതൊന്നു കൂടി വിളമ്പിച്ചുണ്ടീടിനാൻ
 എന്നിട്ടും മതിയായില്ലെങ്കിലും ചതിയാക്കി;
 പാലട കൊണ്ടുവന്നു വിളമ്പീടിനാനപ്പോരും.

വല്ലഭാതീയമകത്താക്കിനാനതീനേയും;
 “പുളിശ്ശേരിക്കും കട്ടിഞ്ഞെരിനമല്ലം ചോരേ
 വിളമ്പിടട്ടെ”യെന്നു ചോദിച്ചു ശിഷ്യനപ്പോൾ.
 “വയറിലിനിയൊരുകട്ടകിൻമണിമാത്രം—
 മിറക്കിയെന്നാൽ ശ്വാസം നിലയ്ക്കുമതു നേരം.

ചെവ്കൊണ്ടറിഞ്ഞീടാം പുളിശ്ശേരിയെന്നാൽ
 നാവിനും കണ്ണിനുമൊട്ടറിഞ്ഞിട്ടില്ലാ തെല്ലും;
 നാവുകൊണ്ടറിഞ്ഞീടാനാഗ്രഹമുണ്ടു പാര—
 മുദ്രം തട്ടക്കുമ്പോൾ ഞാനെന്തുചെയ്യുമിപ്പോൾ.

ഞാനിപ്പോളുണ്ടു രീതി തെറിപ്പോയതു മൂലം
 പുളിശ്ശേരിയും തൈരുമെനിക്കു നഷ്ടമായി;
 ആ നഷ്ടമിനിയൊരു സമയം നികത്തീടാം
 രീതിമാറിയാലതു ലാഭമായ്തരും താനേ.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞെഴുന്നേറടൻ കൈകഴുകി—
 യെത്രയും വിമ്മിട്ടം പൂണ്ടങ്ങു പോയ്ക്കിടന്നാശാൻ
 വെറിലമുറക്കിന്റെ കോപ്പുകൾ കൊണ്ടുപന്നിട്ടു—
 മല്ലവുമതിലൊരു ശ്രദ്ധയും കാണുന്നില്ല.

നാലുനാഴിക നേരമുറങ്ങിയെഴുന്നേറ
 ചാലവേ കണ്ണും മുഖം കഴുകി ക്ഷീണം പോക്കി
 ഹിതമായെന്നു നന്നായ് മുറക്കി മാലകറി
 പേട്ടയിൽ പോകുവാനായിറങ്ങി നടന്നാശാൻ.

ചട്ടമ്പി കൂടെപ്പോയിയനുയാത്രയായിട്ടു
 ഒട്ടുറ്റത്തു പോയനേരത്തു ഗുരുവരൻ
 തിരിയെപ്പോവാനായിട്ടനുജ്ഞ കൊടുത്തപ്പോൾ
 തിരിച്ചുവന്നു വീട്ടിലിരുന്നു ചട്ടമ്പിയും.

അടുത്തദിനമുഷ്ണിംകലാ വീട്ടിലുള്ളോ—
 രടക്കം ശിവക്ഷേത്രസന്നിധാനത്തിലെത്തി

കുളിച്ചുവന്നു ശിവപ്രീത്യർത്ഥം പാപേന്ദ്രം
നമിച്ചു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തവർ ഭക്തിപൂർവ്വം

പാലുകൊണ്ടഭിഷേകം പായസം നിവേദ്യവും
പാപേകജങ്ങളിലച്ചുനം മംഗാപുഷ്പം
ഇപ്രകാരങ്ങളായോരപചാരങ്ങളെല്ലാം
വിപ്രനെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിച്ചുരവ്രമോദത്തോടവർ
തീർത്ഥവും പ്രസാദവും ദക്ഷിണപൂർവ്വം വാങ്ങി
കീർത്തിച്ചു നാമങ്ങളെ സ്തോത്രങ്ങളുച്ചരിച്ചു
പ്രാർത്ഥിച്ചു ഗേവാന്റെ വിഗ്രഹം സാക്ഷാൽക്കാർ
സംകല്പബുദ്ധ്യോ വീണ്ടു വണങ്ങിപ്പോന്നീടിനാർ.

അഭിഷേകോച്ഛിഷ്ടമാം പാൽകൊണ്ടു കഞ്ഞിവെച്ചു
പുറ്റുകവും ചെറുചെറു പുഴുക്കുമായ്
അമ്മയ്ക്കുമാത്രം കൊടുത്തിടിനാൻ മറുജ്ജ്വരം
എന്നത്തെപ്പോലെ തന്നെ പ്രാതലും കഴിപ്പിച്ചു.

ജ്യേഷ്ഠനമനജനം ജ്യേഷ്ഠപതിയുമായി
കൂട്ടായിട്ടിരുന്നവർ മാതൃസന്നിധാനത്തിൽ
വാട്ടമെന്നിയേ നിജതീർത്ഥയാത്രയിലുള്ള
വാർത്തകൾ ചട്ടമ്പിയും പറഞ്ഞു രസിപ്പിച്ചു.
ഇരിക്കുന്നേരത്താശാൻ വന്നതു കണ്ടുമാദാൽ
തെരിക്കെന്നെഴുന്നേറ്റു വന്ദിച്ചു മൂന്നുപേരും
നിരക്കെ നിന്നുനേരത്താശാനമിരുന്നിട്ടു
ഇരിപ്പാനവരോടു കൈകൊണ്ടൊന്നാജ്ഞാപിച്ചു.

അമ്മയെ ചെറുനേരം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നിട്ടു
തലേനാൾ വിചാരിച്ചതൊന്നു കൂടെപ്പതുക്കി;
“ഉന്മേഷത്തിനമിവെക്കൊട്ടുമാ കറവില്ല
കന്മഷവിഹീനയായ് സ്വസ്ഥയായിരിക്കുന്നു.

ജന്മവും മരണവും മാമുനിമാക്കുപോലും
മുഞ്ചയാസ്തറയുവാന്തന്നിരിക്കുമ്പോൾ
നമ്മളെങ്ങിനെയതു നിണ്ണയം ചെയ്തീടുന്നു
ചിന്തയും ജഗന്തയും വൈകൃതം മായാമയം.

ഇങ്ങനെ സൗഖ്യമായിട്ടിരിക്കുമിവരിന്നു
എങ്ങിനെ മരിക്കുമെന്നറിയാമല്ലോയിന്നു
ഭൂതവർത്തമാനങ്ങളറിയാമെല്ലാവർക്കും
ഭാവികാര്യങ്ങളെല്ലാം ദൈവത്തിൻ വശമല്ലോ.

ദൈവത്തിൻ വശമിരിക്കും വിഷയങ്ങൾ നമ്മൾ
ളെങ്ങിനെയറിയുന്നു സിദ്ധരല്ലല്ലോ നമ്മൾ
ചൊവ്വോടെ സിദ്ധി വന്ന ദിവ്യന്മാർക്കറിഞ്ഞീടാൻ
മസിദ്ധന്മാർക്കിട പാമരർക്കറിയാമോ.

ഏതായാകിലുമിന്നു കണ്ടീടാം നമുക്കിപ്പോൾ
ബാധകമില്ലയിനി നാഴിക പത്തേയുള്ളൂ.
പൂതമാനസനായ സിദ്ധന്റെ വാക്കിൻഫലം
സാധിതമേതുവിധമെന്നുഭവമാകും.”

ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിരുന്നീടുമാശാന്ത തന്റെ
സന്നിധൗ നടത്തിയതൊന്നുമേയറിഞ്ഞില്ല
ഒർകൾ കൊണ്ടുവന്നു പാവുകളാക്കിയതിൽ
പട്ടുനൂലുടയാക്കി നെഞ്ചെടുത്തൊരു നല്ല
ചിത്രമാകിയ ദഭാസനത്തെ മുറുത്തിട്ടു
സ്ഥലമൊന്നുണക്കിട്ടു ചുരുട്ടിക്കെട്ടിയതു
ഭദ്രമായ് സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുടൻ കണ്ഠമ്പിള്ള
വിദൂതമാശാന്തനെ സന്നിധൗ വന്നുനിന്നു.

നാഴികയോരോന്നായിക്കടന്നു കടന്നു ചെ-
ന്നെത്തിവേഗത്തിലപ്പോഴുണ്ണ കാലവുമായി

നായകസ്ഥാനം വഹിച്ചിട്ടുണ്ടു കണ്ഠനീള
നായകനായി നിന്നിട്ടിലകം വെച്ചിടിനാൻ.

അഗ്രാസനത്തിലിരുത്തിടിനാൻ ഗുരുവിനെ
വ്യഗ്രതയെന്യേയിരുന്നീടിനാൻ മറുജ്ഞാതം
ഉഗ്രവൈഭവമേറും ചട്ടമ്പി വിളമ്പിനാ-
നഗ്രാസനാദിയായിട്ടെല്ലാക്കും തരാതരം.

മറുജ്ഞാതെല്ലാവരുമമ്മയുമുണ്ണം കഴി-
ഞ്ഞുററമോദത്തോടവരെല്ലാതും വന്നുകൂടി
മുറവുമ്പോൾ നന്നായുണങ്ങിയെന്നു കണ്ടു
മുറത്തു പുല്ലുപാകം വിരിച്ചു നിരത്തിട്ടു.

മദ്ധ്യത്തിലൊരു വിളക്കലംകാരങ്ങൾ ചെയ്തു
കത്തിച്ചുവെച്ചതിന്റെയിടതുഭാഗത്തായി
ഭക്തകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയോരാസനത്തെയുമിട്ടു
നിർഭരം ഭക്തിയോടുമമ്മയെയുമിരുത്തി.

ബദരിതന്നിൽ ദേവപടലി പൂജിച്ചതാം
വിമലപുഷ്പങ്ങളും ഭൂതിയും ചന്ദനവും
ഗളത്തിലക്ഷമാല്ലുമെന്നിവ ധരിപ്പിച്ചു
വീരൽഗംഗയിലുള്ള ജലവും സേവിപ്പിച്ചു.

ചുറ്റുമെല്ലാതും വന്നു നിരന്നങ്ങിരുന്നപ്പോൾ-
ഉത്തുതം പൂണ്ടു മാതാ ചോദിച്ചു മകനോട്:-
“എന്തെടാ മക്കളേ, നീയെന്തിനാണിതൊക്കെയു-
മെന്തിനെയെന്നതു ചിന്തിതം പറക നീ.”

“ഇന്നൊരു പുണ്യദിനമിട്ടിന്നേയാരുംകിലു-
മിങ്ങനെ ചെയ്യുന്നോക്കു സൽഗതി ലഭിച്ചിട്ടും
ഇപ്പുണ്യദിനേ നമുക്കെല്ലാക്കുമൊരുമിച്ചു
സൽഗതിക്കായി രാമനാമങ്ങൾ ജപിക്കണം.

വിളക്കിൽ പൂജാർച്ചനം ചെയ്തിട്ടു ഞാനും വന്നു
കലക്കുമെന്നു ജപിച്ചീടാം നിങ്ങളോടൊപ്പം
അമ്മയും ജപിക്കണമവോളം നാമങ്ങളെ
നന്മയിൽ മോക്ഷം ലഭിച്ചീട്ടുമെന്നറിയണം.”

ഇത്തരമുര ചെയ്തു ശ്രീ ഭഗവതിയുടെ
ചിത്തരമുമാം രൂപം ദീപത്തിൻ മദ്ധ്യത്തിൽ
സംകല്പിച്ചതു മനോമദ്ധ്യത്തിലുറപ്പിച്ചു
കിംകരോമൃഹമിതി പൂജുങ്ങളാരാധിച്ചു.

വൃക്തവണ്ണസ്വരത്താൽ സൂക്തങ്ങളുച്ചരിച്ചു
സ്തോത്രങ്ങളാലും പിന്നെ കീർത്തിച്ചു ചലതരം
ശ്രീ ഭഗവതിയുടെ ശ്രീ പാദപത്മങ്ങളിൽ
സംകല്പബുദ്ധ്യ നമസ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു ഭക്ത്യാ.

അർച്ചനം കഴിച്ചുടനന്തരം ചെന്നിരുന്നു മുൻ-
നിശ്ചയം തെറ്റിടാതെ തുടങ്ങി നാമജപം
അർപ്പിണപുണ്യമേറും നാമത്തിൻ ധ്വനികളാ-
ലാ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം മാറൊലിക്കൊണ്ടീടുന്നു.

വിളക്കും വലംചൂഴിഞ്ഞേറ്റവും ജപലിക്കുന്നു
ഇളക്കമില്ലാതവരിരുന്നു ജപിക്കുന്നു
അലയ്ക്കും മാരുതനും മന്ദമാന്ത്രിയീടുന്നു
തപിക്കും മാന്താഡനം തിംകര പോലായിടുന്നു.

രാമനാമത്തിൻ ജപമേറ്റവും മുറുകുന്നു
ആമയങ്ങളുമകന്നൊക്കയും മാറീടുന്നു
രാമനാശാന്റെ മനസ്സുകാഗ്രമായിടുന്നു
പീതമായൊരുവണ്ണം വന്നിഹ മൂടീടുന്നു.
മഞ്ജുളതരമായ പീതമാം മഞ്ഞുപോലെ
വന്നു വന്നിടതിങ്ങിക്കൂടുകമൂലമായി

കണ്ണകൾ കാണാതെയായെങ്കിലുമൊരു മിന്നൽ
പൊങ്ങിമേല്ലോട്ടു പോയിടുന്നതെല്ലാം കണ്ടു.

മഞ്ഞുവന്നടനങ്ങുമുടിയനേരത്തിങ്കൽ
കുഞ്ഞനെയൊഴിച്ചുങ്ങു ഇരുന്നപേർകൾക്കെല്ലാം
വന്നിതു ബോധക്ഷയമെന്നാലും രാമനാമം
പിന്നെയും ജപിച്ചവർ ബോധഹീനരായ്തന്നെ.

പാവകൾ യന്ത്രശക്ത്യാ ജപിക്കുന്നതു പോലെ
പാപഹീനരാമവർ ജപിച്ചുനാമങ്ങളെ
മിന്നൽപോയൊരു മുഹൂർത്തം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തന്നേ
നിന്നുപോയൊരു ബോധം വന്നു ചേർന്നവരെല്ലാം.

“ഇന്നിയെല്ലാരുമെഴീച്ചിടവി”ന്നെന്നു കുഞ്ഞൻ—
പിള്ള ചൊന്നതു കേട്ടിട്ടെല്ലാരുമെഴീച്ചപ്പോൾ
അമ്മയങ്ങളെഴിക്കാതെയിരിക്കുന്നതുകണ്ടി—
ഉമ്മയെയെഴുന്നേല്പിച്ചിടവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ.

ചട്ടമ്പി വന്നു താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകിടത്തിനാൻ
ചട്ടെന്ന് ദഭാസനം തന്നിലങ്ങതന്നേരം
“സംകടമാക്കുമുണ്ടായിടരുതിതുമൂലം
ശംകയില്ലച്ഛനടെയരികത്തമ്മപോയി.
സ്വഗൃത്തിൽ സുഖമായിട്ടച്ഛനുമൊരുമിച്ചു
സ്വഗൃഭോഗങ്ങളെല്ലാം ഭുജിച്ചിട്ടുനന്തരം
നിഗൃമിച്ചുടൻ നല്ല ജന്മമൊന്നെടുത്തിട്ടു
ശ്ലോന്റെ സന്നിധിയിലെത്തിടും രണ്ടുപേരും.

അതുസാധിപ്പാനുള്ള കർമ്മമാണിവിടത്തി—
ലധുനാ ചെയ്തതെന്നുധരിച്ചിടവിൻ നിങ്ങൾ
അതിനാലിനിയാരും സംകടപ്പെട്ടീടേണ്ട
മതിയാക്കവിൻ ദുഃഖം വരിപ്പിൻ സന്തോഷത്തെ.

മരണമമ്മയ്ക്കിന്നുവരുമെന്നുള്ളതെൻറ
ഗുരുവാനെന്നെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുമതിനാലെ
ബദരിതന്നിൽ നിന്നു ഗുരുവിൻ വൈഭവത്താ-
ലിവിടെയെത്തിത്താനുമമ്മയെ സ്വഗൃത്താക്കി.

അതിന്നിങ്ങരം കരഞ്ഞീടുകിൽ സ്വഗൃവാസം
അസുഖമായിബ്ബേവീച്ചീടുമെന്നോത്തിടവിൻ
അതിനാലമ്മയുടെ സംസ്കാരാദികളെല്ലാ-
മതിമോദന നടത്തിടണം വഴിപോലെ.

മരിക്കുമമ്മയെന്നതറിഞ്ഞാൽ നിങ്ങളേററം
ഭ്രമിക്കും സംകടപ്പെട്ടിരിക്കുമെല്ലാക്കൊപ്പം
മറയ്ക്കിനിതരപോലെ നടത്താനെളുതല്ല
മരിച്ചുമാതാവിനും ഭരിതമകപ്പെടും.

അതിനാലാണു ഞാനും പറയാതിരുന്നതു-
മതുകൊണ്ടാണിതെല്ലാം ശുഭമായ് നടന്നതും
പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ജ്യേഷ്ഠൻ തന്നെടുമാശാനോടു-
മറിഞ്ഞിട്ടില്ലാ പിന്നെ യാതൊരുത്തരമിതു.”

കരക്കാരോടു പറഞ്ഞീടുവാനാളയച്ചു
കരക്കാരെല്ലാം വന്നു സംഘടിച്ചവിടത്തിൽ
നാരികളെല്ലാപേരും വാഴ്ത്തിയിട്ടശേഷം
ആളുകൾ വന്നെടുത്തു പ്രേതത്തെക്കൊണ്ടുപോയി.

പ്രേതത്തിൻതരം പോലെ നീളത്തിൽ കഴിയെടു-
ത്തടിയിലുമിവിട്ടു നിരത്തിയതിന്നുമേൽ
കൊതുവും കോച്ചാടവും നിരത്തിയതിന്നീതെ
ഉണക്കച്ചിരട്ടവും തൊണ്ടുചിട്ടതിൽ പിന്നെ.

കീറിയവിറകിനാൽ നിറച്ചിട്ടനന്തരം
മാറീടാതണത്തടി മൂന്നുഭാഗത്തും വെച്ചു

പ്രേതത്തിലിട്ട പട്ടുകളിലങ്ങാനെടുത്ത
അലംമിങ്ങെടുത്തുംകൊണ്ടലം പ്രേതത്തിലിട്ട.

വാസ്തവീയീകാണുള്ള പുരുഷരെല്ലാവരും
വാസ്തവീയീട്ടു പിന്നെക്കട്ടയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു
വീതിയിൽ കീറിയിട്ട മാംവിറകുകളിൽ
രണ്ടിനെയെടുത്തു രണ്ടരികിലായിവെച്ചു.

ഒന്നിനെയെടുത്തതിനുകളിൽ വെച്ചു മൂടി
കാല്ല്യം തലയ്ക്കലും മാംകുഴകൊണ്ടടച്ചു
ജാലകൾ വെളിക്കുപോയിടാതെ തക്കവണ്ണം
ചാലവേയോരോതരും വേലകൾ ചെയ്തതിത്തു.

പ്രേതത്തെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു ജ്യേഷ്ഠാഋജന്മാർ
പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചതിലേ പ്രദക്ഷിണം—
മായിട്ടുവന്ന മേക്കേ കട്ടമദ്ധ്യേയുള്ള
കട്ടച്ചാലിൽ പുറംതിരിഞ്ഞു കൊള്ളിവെച്ചു.

സൂത്രകൃന്തനന്മാരും ശീതീയന്മാരും ചേർന്നു
ശുശ്രൂഷിച്ചുഗിര്യേയും നന്നായിപ്പൂരിപ്പിച്ചു
ജലചിച്ഛോരണി വിറകൊക്കെയും കനലാക്കി—
പ്പിടിക്കെ പ്രേതം മെല്ലെട്ടുഹിച്ചുതുടങ്ങിതു.

അപ്പോഴങ്ങവിടത്തിൽ നിൽക്കുന്നോരുടെ മൂക്കിൽ
അല്പമല്ലാതെയൊരു സുഗന്ധം വന്നുകേറി
“ശവത്തിൽ തീ പിടിച്ചാലിങ്ങനെയുള്ളോരന—
വേത്തെ നമ്മളാരാനറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ കീഴിൽ.

ആശാനെ വിളിക്കുവിൻ ആശാനോട്ചോദിച്ചാ—
ലിതിന്റെ പരമാത്മമറിയാം നമുക്കിപ്പോൾ”
എന്നതു കരനാഥൻ ചൊന്നതുകേട്ടൊരുത്തൻ
ചെന്നുട്ടനാശാനുടെ മുഖിലങ്ങെത്തി വേഗം.

അനക്കമൊട്ടുമില്ലാതിരിക്കുമദ്ദേഹത്തെ
ഉറക്കവിളിച്ചിട്ടും കുലുക്കിവിളിച്ചിട്ടും
കുലുക്കമൊന്നുമില്ലാതിരിക്കുന്നതു കണ്ടു
മരിച്ചുപോയെന്നവൻ നിനച്ചിങ്ങോടിവന്നു.

കരനാഥന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നുടന്നറിയിച്ചു;
“പരമകഷ്ടം തന്നെ ആശാനും മരിച്ചുപോയ്
മരണദേവതകളിവിടെച്ചുററിടുന്നു
ആരെല്ലാമിനി മരിച്ചിട്ടുമെന്നറിഞ്ഞില്ല.”

പറഞ്ഞുതീരുംമുമ്പെയെല്ലാരുമോടിച്ചെന്നു
നിറഞ്ഞവേദമോടെയാശാനെ നോക്കിയപ്പോൾ
മറഞ്ഞുപോയി ജീവനെന്നറിഞ്ഞെല്ലാവരും
തറഞ്ഞകുറിപോലെ വിവശരായി നിന്നു.

ചട്ടമ്പിചെന്നു നന്നായ് സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ
വിട്ടില്ല ജീവനെന്നുകണ്ടിട്ടു ഗുരുവിനെ
പുഷ്പമോദന പിടിച്ചവിടെ കിടത്തിട്ടു
ശിഷ്ടമാനസൻ തലയണയും വെച്ചു മെല്ലെ.

ആശാനുകൂലം നല്ല തണുത്തജലംകൊണ്ടി-
ട്ടാശാന്റെ മുഖത്തിങ്കൽ തളിച്ചു നല്ലപോലെ
വിശരിക്കൊണ്ടു വീശി ശിരസ്സു തണുത്തപ്പോ-
ളാശാന്റെ കൈകാലുകൾ ചലിച്ചു മെല്ലെമെല്ലെ.

പൂട്ടിയമിശിരണ്ടും തിരുമ്മിത്തുറന്നാടൻ
കട്ടെട്ടു ബോധംവന്നു മുററത്തുനോക്കുന്നേരം
മുററത്തും ചുറ്റിലുംനിന്നാളുകളുണ്ടാതെ
കുറിപോൽ നിന്നു തന്നെ ഉററുനോക്കീടുന്നതും,

പററിക്കാളീടുമഗ്നിചൊറുമേയടങ്ങാതെ
പട്ടടസമീപത്തിലാളുകളൊഴിഞ്ഞതും

മറമോരോരോതരം സംഭവങ്ങളെക്കണ്ടും
മറമത്തുതം പൂണ്ട ചോദിച്ചിതാശാനപ്പോരും.

“എന്തൊരു സംഭവമിങ്ങുണ്ടായി വിശേഷിച്ചു
അന്ധതപൂണ്ട നിങ്ങൾനിലംകുന്നതെന്താണിപ്പോരും
ചിന്തയിലെന്തോ വിഷമങ്ങളുണ്ടെന്നു തോന്നും
എന്താണെന്നുമിപ്പോളെന്നോടു പറയുവിൻ.”

“മരിച്ചൊരമ്മ സ്വർഗ്ഗം ഗമിക്കുന്നതു കണ്ടു
തനിച്ചുത്തയയ്ക്കുന്നതുചിതമല്ലെന്നോത്തു
തിരിച്ചുത്തവരോടുമൊരുമിച്ചാശാൻ പോയെ—
നറച്ചിട്ടത്രേ ഞങ്ങളിങ്ങനെ നിലംകുന്നതു.”

“ശരിയാണതു നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതെല്ലാമിപ്പോരും
വഴിയേ ഞാനുമതു വിസ്തരിച്ചുറ ചെറുതും
മരണമമ്മയ്ക്കിന്നു വരുമെന്നുള്ള കാര്യം
അറിവാൻനാശകോണ്ടാണിവിടെ വന്നതിന്നു.

ഉന്മേഷവതിയായി ദുഃഖഗാത്രീയുമായി—
ദൂരോഗ്യവതിയായിട്ടിരിക്കും സതീരത്നം
എങ്ങിനെയവരിന്നു മരിക്കുമെന്നറിവാ—
നവരത്തെന്നെ നോക്കി നിശ്ചലനായിരുന്നു.

ത്രാടകമദ്യസിക്കും യോഗിയെന്നതു പോലേ
ഉമ്മിലനീമീലനമില്ലാതെയിരുന്നപ്പോരും
നന്മയിലേകാഗ്രമാണ്ണു ഞാനറിയാതേ
അടങ്ങി കരണങ്ങളറിഞ്ഞീടാതെ തന്നേ.

ബാഹ്യവൃത്തികളൊന്നുമറിയുന്നില്ലെങ്കിലും
ഐഹികവൃത്തി പരമ്പരയാം ശീലംകൊണ്ടു
ഐഹികലക്ഷ്യമായോരമ്മയെ മാത്രം കാണാം
ബാഹ്യമായുറൊന്നുമേ കാണുന്നില്ലെന്റെ കണ്ണിൽ.

വ്യാവഹാരികത്തിലോ പ്രാതിഭാസികത്തിലോ
ഏതൊരു ഘട്ടത്തിൽ ഞാനെത്തിയെന്നറിഞ്ഞില്ല
യോഗശാസ്ത്രങ്ങളല്ല മുന്പു ഞാൻ പഠിച്ചതു
വിസ്മൃതമാകയാലെ യൊന്നും നിശ്ചയമില്ല.

ജാഗ്രത്തിലിരുന്ന ഞാനേതെല്ലാം ഘട്ടങ്ങളെ
പ്രാപ്തമോ തരണമോ ചെയ്തെന്നറിഞ്ഞില്ല
എംകിലുമതിനടെ ലക്ഷണം നിരൂപിച്ചാൽ
ശംകയില്ലേതുമതു പ്രാതിഭാസികം തന്നേ.

അങ്ങിനെയിരുന്നപ്പോളമ്മ തൻ ശരീരത്തിൽ
മിന്നൽ പോലൊരു രേജപുഞ്ജം കാണായി വന്നു
മിന്നലല്ലതു നേരേ മേല്പോട്ടു പൊങ്ങീടുന്നു
മിന്നലാണെങ്കിലതിന്നുരഗതീയല്ലേ ?

അതിലൊന്നും ലയിച്ചതിനെ നോക്കുന്നേരം
അതിനെ തുടന്നിട്ടു ഞാനും മേല്പോട്ടു പൊങ്ങി
വാനത്തിൽ കിളിനൊട്ടു ദൂരത്തായപ്പോളൊരു
രൂപത്തെ പ്രാപിച്ചതുമമ്മതൻ രൂപം തന്നേ.

പിന്നെയും മേല്പോട്ടേയ്ക്കു രണ്ടുപേരുമാണ്ണാങ്ങി-
യുന്നതമായനല്ല കോട്ടവാതുക്കൽ ചെന്നു
നിന്നപ്പോളകത്തുനിന്നിറങ്ങി വന്നു രണ്ടു
സുന്ദരിമാരാംവരമ്മയെക്കൊണ്ടു പോയി.

ഏകനായവിടെ ഞാൻ നിന്നൊരു സമയത്തു
ഏകനായൊരു ദേവനെന്നേയും കൊണ്ടു പോയി
അകത്തു കടന്നു ഞാൻ കണ്ടു കാഴ്ചകളെല്ലാം-
മുറപ്പാൻ പണിപണിയേതാനുമുറച്ചീടാം.

നിരത്തുണ്ടനവധിയതു കൾക്കിരുവശം-
മുരത്തു മാളികകൾ നിരന്നു നിന്നീടുന്നു

നിലകളേഴിൽ കുറഞ്ഞൊരു മാളിക പോലു-
മവിടെക്കാണാനില്ലെന്നൊച്ച പറഞ്ഞീടാം.

സ്വപ്നവസ്തമാണെല്ലാമെത്രയും വിചിത്രമാം
വസ്തമേറീടും മൃതംകൊണ്ടുള്ള ചിത്രവേല
വിസ്തവശിപ്പിയുടെ കരകൗശലങ്ങളെ
വസ്തിച്ചീടാമോ നമ്മൾക്കേതാനെന്നൊകിലും?

നിരന്നു വരികളായ്നിന്നീടും മാളികകൾ-
ക്കൊരു വ്യത്യാസമില്ലയെന്നിലൊരേടത്തും
നിരത്തുമതുപോലെതന്നെയാണതു മൂലം
നിരത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചാൽ പിഴച്ചുപോകും വഴി.

മാളികകളിലൊരു മാളിക തന്നിലെന്നെ
ചാലവേ കൊണ്ടുപോയാനപ്പുമാനായ ധന്യൻ
ശ്രേണികൾവഴി ഞങ്ങൾ മേല്പൊട്ടു ചെന്നോരോരോ
മേളമേറീടും നല്ല നിലകൾ കണ്ടുകണ്ടു.

മുകളിൽ പോയിട്ടുവാൻ ശ്രേണികൾ പലതരം
വെളിയിലാണവകൾ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന-
തെന്നാലുമതിലൂടെ പോകുന്ന ജനങ്ങൾക്കു
നന്നായിക്കാണാം ജനൽമാറ്റമായകമല്ലാം.

മാളികനിലകളിലോരോരോ തരമുള്ള
ആളുകളിരിക്കുന്നു ആനന്ദസമന്വൃതം
സുന്ദരന്മാരും നല്ല സുന്ദരീജനങ്ങളും
തന്നെയാണവിടത്തിലിരിക്കുന്നവരെല്ലാം.

ദാസന്മാർ ദാസിമാരുമുണ്ടവെക്കല്ലാപേക്കും
ദേവവക്ത്രങ്ങൾ തന്നെയാണവെല്ലാവരും
ആവശ്യമൊന്നും പറയേണ്ടതില്ലവരോടു
ആവശ്യമറിഞ്ഞുപചരിക്കുമവർ തന്നെ.

ഇവകളെല്ലാം കണ്ടു പെരികെമോദം പൂണ്ടു
മുകളിലേഴാംനിലയ്ക്കുകത്തു ചെന്നു ചേർന്നു
അവിടെയിരിക്കുന്നിതമ്മയും നന്മൂരിയും
അവരെത്തേജസ്സുകൊണ്ടറിഞ്ഞില്ലല്ലോ പോലും.

ഉമ്പരിൽ മുമ്പൻ നിജപത്തിയോടൊരുമിച്ചു
അമ്പോടങ്ങഴുന്നള്ളിയിരിക്കുംപോലെ തോന്നി
കമ്പിട്ടു കൂപ്പിത്താനമഞ്ജലിബദ്ധനായി
സംപ്രീതി പൂണ്ടു ദൂരെ നിന്നുനോക്കിയനേരം.

അമ്മയെക്കൊണ്ടുപോയ സുന്ദരതരുണിമാ—
രങ്ങിടംവലം നിന്നു വീയിട്ടനതു കണ്ടു
തിങ്ങിന സംശയം പൂണ്ടവരെ നോക്കിക്കൊണ്ടു
നിന്നതുനേരമെന്നെ ദമ്പതിമാരും കണ്ടു.

അറിഞ്ഞു മന്ദസ്തിതം കലൻ സന്തോഷത്താ—
ലടുത്തുചെന്നീടുവാനാംഗുത്തെക്കാട്ടിയവർ
അൻപൊട്ടു ഞാനുമപ്പോളടുത്തു ചെന്നനേരം
ദമ്പതിമാരെനോട്ടു കശലം വിചാരിച്ചു.

കശലമെന്നതന്നെ പറഞ്ഞു ഞാനും പിന്നെ
വിശദമായിപ്പറഞ്ഞീടിനേനിവിടത്തിൽ
നടന്നവൃത്താന്തങ്ങളൊക്കെയുമവരുടെ
ഭാവിയും പറഞ്ഞു ഞാനല്ലവുമറയ്ക്കാതെ.

എങ്ങിനെയറിഞ്ഞതു ഭാവിയെന്നതു കേട്ടു
മങ്ങാതെ കഞ്ഞൻ ചൊന്നതൊക്കെയും പറഞ്ഞു ഞാൻ
അങ്ങിനെ വർത്തമാനം പറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നേരം
മങ്ങു വന്നൊരു ദിവ്യൻ സ്വഗൃത്തിന്നധികാരി.

എന്നെക്കണ്ടദ്ദേഹവും മന്ദഹാസവും തുകി—
യെന്നോടു ചോദിച്ചിതു കഞ്ഞന്റെ ഗുരുവാണോ

തന്നെയെന്ന് ഞാൻ ചൊന്നമൊഴിയെക്കേട്ടപ്പോൾ
‘എന്തിനു വന്നതിന്റെ ആരാരം ക്ഷണിച്ചിതോ.’

എന്നതുകേട്ട ഞാനും വന്ദനം ചെയ്തു പറ-
ഞ്ഞങ്ങറിയാത്തതൊന്നുമിങ്ങനീക്കില്ല ചൊൽവാൻ
മന്ദഹാസവും ചെയ്തിട്ടെന്നോടു ചൊന്നാനപ്പോൾ
‘നിന്നുടെയഭിലാഷം ചൊല്ലുക മടിയാതേ.’

“നന്ദനാരാമത്തേയും കാണണം ദേവരാജൻ
തന്നുടെ പാദപത്മം കണ്ടു വന്ദിച്ചിടണം
സുന്ദരിമാരാം ദേവദാസിമാരുടെ താള-
മേളങ്ങളോടു ചേർന്ന് നാട്യങ്ങൾ കണ്ടിടണം.”

‘മൃഗുകാൽപ്പങ്ങൾ ചൊന്നാലൊന്നുമേ സാധിക്കയി-
ല്ലൊന്നുമാത്രമാണെങ്കിൽ സാധ്യമാക്കിടാമിപ്പോൾ.’
‘എങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾകയൊന്നിന്നെമാത്രം ചൊല്ലാം
ശംകയുമുണ്ടുപാരം പേടിയുമുണ്ടു ചൊൽവാൻ.’

‘ശംകയൊന്നുമേ വേണ്ടയൊന്നിന്നെമാത്രം ചൊൽക
ശംകയെന്നിയെയതു സാധിച്ചു തന്നീടുവാൻ
പംകനാശനകരൻ ടംകധാരിയാംമമ
തമ്പുരാൻ തന്റെ പാദപംകജമാണേ സത്യം”

‘നന്ദനാരാമേ ശചീദേവിയോടൊരുമിച്ചു
ഇന്ദ്രനും ദേവന്മാരുമിരിക്കും സഭതന്നിൽ
സുന്ദരിമാരാം ദേവദാസിമാരുടെ നാട്യ-
മൊന്നൊഴിയാതെ കാണാനാഗ്രഹമുണ്ടു പാരം.

‘നന്നനന്നെടോ നിന്റെ കൌശലമത്യുത്തമം
കുന്നിന്റെ വിശേഷണംകൊണ്ടു മറ്റനേകങ്ങൾ
നന്നായിസാധിച്ചു നീ സമത്വൻ തന്നെയെന്നു
നിണ്ണയിച്ചിടുന്നു ഞാനില്ല സംശയമിതിൽ.

എന്നാലുമിതു സാധിച്ചിട്ടുവാൻ വശമില്ല
തടസ്സമുണ്ടിതിന്നു, പറയാം കേട്ടുകൊൾക
നിന്നുടെ ദേഹേ ജീവനുണ്ടായില്ലയോയെന്നു
നന്നായിപ്പരീക്ഷകൾ നടത്തിട്ടുനിതവർ.

ഇന്നത്തെദിനം കഴിഞ്ഞിട്ടുവോൾ മരിച്ചെന്നു
നിണ്ണയിച്ചവർ നിന്റെ ദേഹത്തെ ദഹിപ്പിക്കും
പിന്നെ നീയങ്ങുചെന്നാലെന്തൊരു ഗതി നിന-
ക്കെന്നതു നിരൂപിച്ചുപറഞ്ഞാലതുചെയ്യാം.”

കായത്തെ ദഹിപ്പിക്കുമെന്നുതന്നെത്തോറ്റോൾ
കായസ്നേഹത്താൽ മനം വെന്തുരുകുപ്പോയപ്പോൾ.
“ആയതുതൂലമൊന്നും തോന്നുന്നില്ലവിട്ടു
ജ്ഞയമോടൊരു വഴിപറഞ്ഞുതന്നിടണം.

ദേഹത്തിന്നൊരു നാശം സംഭവിക്കാതെ തന്നെ
ആശിച്ചതെല്ലാം സാധിച്ചിട്ടുവാണൊരുമാറ്റം
ക്ലേശതപമെന്നാകിലുമവിട്ടുനാജ്ഞാപിച്ചാൽ
മോശമായ്വരാതെ ഞാൻ സാധിക്കുമെന്നേയുള്ളൂ.”

സ്വഗ്യാധികാരിയതു കേട്ടുടൻ പറഞ്ഞുവൻ:
‘മാറ്റശീഷ്ത്തിൽവരും ശുക്ലമാമേകാദശി
സൽഗതികൾക്കുമന്തസ്തങ്ങൾ സാധിപ്പാനും
മുഖ്യമാകയാലെന്നു വ്രതമാചരിക്കണം.

ഒന്നുമേ പിഴയ്ക്കാതെ വിധിപോൽ ചെയ്യുന്നാകിൽ
വന്നുകൂടിട്ടും മനോർഥമെന്നറിഞ്ഞാലും
നിന്നുടെ കാര്യങ്ങളെസ്സാധിപ്പാനുള്ളതെല്ലാം
നിന്നിലാണിരിക്കുന്നതെന്നതുമാറിയണം.”

‘എങ്ങിനെയേകാദശീവ്രതത്തിൻ വിധിയെന്നും
എന്തെല്ലാം വാജിക്കണമെന്നതും പറയണം.’

‘പറയാം കേട്ടുകൊരുക ദശമീദിനത്തിങ്കൽ
പുലരുംമുവേ കളിച്ചിടണം സചേലകം.

നിമ്ബലമനസ്സോടുമാർദ്ദമാം വസ്യത്തോടും
നിമ്ബലസിതഭസ്മഭൂഷിതഗാത്രത്തോടും
കർമ്മബന്ധങ്ങൾ നീക്കം വൈഷ്ണവധ്യാനത്തോടും
നിന്മാല്യംകണ്ടു വിഷ്ണുവിഗ്രഹം വന്ദിക്കണം.

പിന്നെയും ക്ഷേത്രത്തിലെഷ്ടാഷ്ടവൃത്തത്തിലൂടെ
ഉന്നതഭക്ത്യാനാമജപങ്ങളോടും കൂടി
നന്നാലാവൃത്തിയോരോന്നെന്ന സംകല്പമോടും
മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തിട്ടു ഭക്തിയോടെ

അകത്തു കടന്നുടൻ ദേവനെ വന്ദിച്ചിട്ടു-
ങ്ങവിടെ നാലിൽക്കൂട്ടിച്ചെയ്യണം പ്രദക്ഷിണം
പുറത്തു ചെയ്തപോലെ സംഖ്യയെത്തിടുംവിധെ
ബലിക്കൽപുരയിൽ പോയിരുന്നു ജപിക്കണം.

തണ്ഡുലം നാഴിയതിൽ പകുതി ചെറുപരി-
പ്പതിന്റെ പാതിനെയും കാദളമെട്ടെണ്ണവും
കൽക്കണ്ടം കഴഞ്ചൊരുമുപ്പതു വീതമായി
തണ്ഡുലം ദ്രോണം കൊടുത്തിടണം വഴിപാടായ്

പൂജകനതുകളെപ്പാചനം ചെയ്തുമെല്ലെ
ദേവനു നിവേദിച്ചിട്ടുവന്റെ കൂറം നീക്കി
ശേഷമുള്ളതിനെനീയഞ്ചായിപ്പകുപ്പിച്ചു
നാലുഭാഗത്തെ നാലു ബ്രഹ്മചാരികൾക്കായി.

സനകാദികളാണീ ബ്രഹ്മചാരികളെന്നു
മനസാ സംകല്പിച്ചുകൊടുപ്പിച്ചിടണം നീ
ബ്രഹ്മചാരികളതു ഭജിച്ചു തൃപ്തരായാൽ
ബ്രഹ്മരൂപനായിടും ദേവനും പ്രസാദിക്കും.

ബ്രഹ്മചാരികളുടെയുച്ഛിഷ്ടമഞ്ചാം ഭാഗം
കന്ധവിഹീനം നീ ഭുജിച്ചീടണം മോദാൽ
ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാലും ഗൃഹത്തിൽ പോയിടാതേ
ശിക്ഷയിലങ്ങിരുന്നു നാമങ്ങൾ ജപിക്കണം.

സന്ധ്യയാകുന്നതിന്നു രണ്ടുനാഴിക മുമ്പേ
സന്ധിച്ചീടണം കുളികറിയുമെല്ലാം പിന്നെ
ബന്ധമോചനം ചെയ്യും ദേവനെ പ്രദക്ഷിണം
മുമ്പേ ചെയ്തതു പോലെ ചെയ്യണം യഥാക്രമം.

ദീപാരാധനയ്ക്കു രക്ഷിതവാൻ ശാന്തിക്കാരൻ
വാതലങ്ങളെല്ലാം വോളെത്തണം സോപാനത്തിൽ
തൊഴുകയ്ക്കോടും നാമസ്തരണയോടും കൂടി
ദ്രവീടെനിന്നീടണം തുറക്കും വാതലപ്പേരും.

ദേവവിഗ്രഹത്തിങ്കലോരോരോതരമുള്ള
ദീപങ്ങൾ ശാന്തിക്കാരനുഴിയുംനേരത്തിങ്കൽ
സോപാനം തന്നിൽനിന്നു നാമപ്പുഷ്പങ്ങളെക്കൊ-
ണ്ടച്ചനം ചെയ്യേണം നീ ദേവദേവന്റെ പാദേ.

‘നാളത്തെ വ്രതം വിപ്ലവം കൂടാതെ കഴിയണേ
നീലലോഹിതസേവ്യ, നീരദകളേബര !
ബാലഗോപാല ജഗന്നായക കാരുണ്യാണ്വേ
കാലിണപണിയുന്നേൻ നമസ്തേ നമോസ്തുതേ,

ജ്ഞരും പ്രാർത്ഥിച്ചുടൻ പൂജകൻ തന്നീടുന്ന
തീർത്ഥവും പ്രസാദവും സേവിച്ചും ധരിച്ചുകൊ-
ണ്ടവിടംവിട്ടു നിജമന്ദിരേ വന്നു നിദ്ര
വരവോളവും ജപിച്ചീടണം നാമങ്ങളെ.

അടുത്തദിനമേകാദശിക്കു ദിനമണി-
യുദിക്കുന്നതിന്നഞ്ചുനാഴിക മുമ്പേതന്നേ

കുളിച്ചു നല്ലണ്ണം ധരിച്ചു ശുദ്ധനായി
കിഴക്കേ നടയുടെയകത്തു കടക്കണം.

അവിടെ പ്രദക്ഷിണമായ്ക്കുന്നു സോപാനത്തിൽ—
വടക്കു വരിക്കല്ലിന്നരികേ നിന്നീടണം
തുറക്കും വാതൽ ശാന്തിക്കാരനുമതുനേരം
നിനച്ചുലക്ഷ്യം കാണാം നിന്മാല്യം പാപഹാരം.

നിന്മാല്യംകണ്ടുവന്ദിച്ചഭിഷേകവും കണ്ടു
നിന്മലമനസ്സനായ് ചെയ്യണം പ്രദക്ഷിണം
മുന്നേ ചെയ്തതുപോലെ ചെയ്തതീർത്തനന്തരം
ചെന്നൊരേടത്തിരുന്നു നാമങ്ങൾ ജപിക്കണം.

മാലകൾ കെട്ടിച്ചു നൽകീടണം ചാത്തിട്ടുവാൻ
തൈലമോ നെയ്യോ കൊടുത്തിടണം വിളക്കിനു
നൈവേദ്യം വേണമെങ്കിൽ പാലുമാത്രമേ വേണ്ടു
അനുമായൊന്നുമേകാദശിക്കു ചെയ്യിടേണ്ട.

സന്ധ്യയാകുവരേയ്ക്കും നാമങ്ങൾ ജപിക്കണം
വന്ധ്യമാമാലസ്യമോ നിദ്രയോ കൂടീടാതേ
സന്ധ്യക്കുചെന്നു വന്ദിച്ചീടണം ദീപാരാധ്യം
ശാന്തി തന്നീടുമപ്പോൾ തീർത്ഥവും പ്രസാദവും.

അവിടെ നിന്നുതന്നെ തീർത്ഥത്തെ സേവിക്കണം
വടിവോടുടൻ പ്രസാദത്തെയും ധരിക്കണം
ഉടനെ സാഷ്ടാംഗമായ് നമസ്കാരവും ചെയ്തു
ത്വടിതി മന്ദിരത്തിൻ തളത്തിൽ ചെന്നു ഭക്ത്യാ.

ഇഷ്ടമാം സുഖാസനം തന്നിലങ്ങിരുന്നിട്ടു
പുഷ്പമോദനേ ഭക്ത്യാനാമങ്ങൾ ജപിക്കണം
സ്പഷ്ടമാപ്പിണ്ണരൂപം മനസ്സിൽ നില്ക്കുമെങ്കിൽ
കീഴ്ചയൊന്നുമില്ല നിദ്രയും ഭൂതര മാറും.

മൂന്നുയാമങ്ങളേവം കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
മുനമാചരിച്ചതുപോലെ കോവിലിൽച്ചെന്നു
നിന്മാല്യം തൊഴുതുടൻ ബ്രാഹ്മണസദൃക്കുള്ള
സാധനങ്ങളെയെല്ലാമവരെയേൽപ്പിക്കണം.

ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠവരതുകൾ വേണ്ടവണ്ണം
സന്തനസ്സൊട്ടു പാകം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെല്ലാപേരും
ഉന്മേഷമോടു ഭിജിച്ചോറവും തൃപ്തരായാൽ
ബ്രാഹ്മണോച്ഛിഷ്ടം കൊണ്ടു പാരണ വീട്ടീടണം.

നിവേദ്യം ചെയ്തു പാൽപ്പായസവുമപ്പം വത്സൻ
ഇവയിൽ പാൽപ്പായസമെല്ലാക്കും വിളമ്പണം
ബ്രഹ്മചാരികൾക്കെല്ലാം വിലക്കിച്ചേകീടണം
അനുന്മാക്കെല്ലാം മിതമായിട്ടും കൊടുക്കണം.

അപ്പങ്ങളുപ്പേരികൾ പിന്തുപ്പേരി വത്സൻ
ഇപ്പദാത്മങ്ങളോരോപൊതിയായിട്ടു കെട്ടി
ബ്രഹ്മചാരികൾ മുതലായവരെല്ലാപേർക്കും
മോരോരോ പൊതിക്കെട്ടു കൊടുത്തീടണമപ്പോൾ.

ബ്രഹ്മചാരികൾക്കുമാബ്രാഹ്മണരെല്ലാപേർക്കും
നിന്നുടെ ശക്തിപോലെ ദക്ഷിണനലംകിപ്പിന്നെ
ചെന്നുടൻ സോപാനത്തിൽ തൊഴുകയ്യുമായ് നിന്നു
പന്നഗശയനനെ സ്തുതിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കണം.

“സവ്ലോകൈകവന്ദ്യ സർവ്വജ്ഞ സർവ്വേശ്വര
സർവ്വകാരണകായ്കന്താവേ നമോസ്തുതേ
ബ്രഹ്മാണപര്യന്തമാമഖിലജഗദ്ഭൂപം
ബ്രഹ്മവാദികൾ വാദിക്കുന്നിതു ജഡമെന്നു.

നിന്മലഭക്തജനം ചൈതന്യാംശമാണെന്നു
നന്മയോടതു സമത്വിക്കുന്നു യുക്തികൊണ്ടു

ജഡമാകട്ടെയതുചൈതന്യമായിട്ടെ
അടിയനതുകൊണ്ടു വൈഷമ്യമൊന്നുമില്ല.

സകലജഡാജഡവ്യവഹാരങ്ങളെല്ലാം—
മവിട്ടെന്നാഴിഞ്ഞൊന്നും കാണുന്നില്ലടിയനൊ
അതിനാലിവനതും പരമാനന്ദം തന്നെ
പരമാനന്ദമൂർത്ത നമസ്തേ നമോസ്തുതേ.

അടിയനിതിൽ വല്ല പിഴയും വന്നിട്ടുണ്ടോ
പിഴ വന്നെങ്കിലുമടിയനല്ലതാനും
സകലകർമ്മങ്ങളും കാരണകർത്തൃത്വം
ഉവിട്ടുന്നുകയാലേയടിയനുണ്ടോ കുറും.

ഗുരു ചൊന്നതുപോലെയടിയൻ പ്രവർത്തിച്ചു
അതിലല്ലവുമൊരു പിഴയും വന്നിട്ടില്ല
ഗുരുപ്രമാണ്യനതവിട്ടുന്നായിരിക്കട്ടെ—
യതിലുമൊരു പിഴ ചൊല്ലുവാനില്ലയല്ലോ.

അടിയൻ ചെയ്തതെല്ലാം സഫലമാണ്ണീടാ—
നവിട്ടുന്നനുഗ്രഹിച്ചീടണം കൃപാംബുധയെ
അടിയനല്ലാതൊന്നും ചൊല്ലുവാനില്ലേയിതിൽ
അഴലിലാക്കീടല്ലെയെന്നെയിനയ്യോ ചോദിനി.”

ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു കർമ്മനിർമ്മലനായ
നിന്നുടെ ശക്തിപോലെ മംഗലമനസ്സനായ്
സ്വപ്നമോ രജതമോ നാണയങ്ങളോ നല്ല
വെണ്മയേറീടും നല്ല മാലയോ പരക്കുമോ.

ഇന്നതെന്നില്ല നിന്റെയീശ്വരമുള്ളതു തിരു—
മുമ്പിലപ്പിച്ചീടണം മംഗലമനസ്സോടെ
തന്നീടുമപ്പോൾ ശാന്തി തീർത്ഥവും പ്രസാദവും
പിന്നെ നിന്മന്ദിരത്തിൽച്ചെന്നു വിശ്രമിച്ചീടാം.

സ്രീ തൈലം മധു മാംസം ക്ഷാരങ്ങൾ കടകളി
ശയ്യോപധാനങ്ങളും മഞ്ചകം വാഹനങ്ങൾ
മിത്യാലാപനങ്ങളും സഭ്യമല്ലാത്ത വാക്കും
ഡംഭാദിഭാവങ്ങളും വ്ജ്ജ്യമാം ദശമിക്കു.

ഏകാദശീയ്ക്കീവക മാത്രമല്ലാഹാരവും
നിദ്രയും കൂടിയുപേക്ഷിയ്ക്കണം വ്രതക്കാരൻ
ദോഷമില്ലാത്ത മുളകാദികൾ കൂട്ടായൊരു
നേരമേ ഭജിക്കാവൂ മറ്റൊല്ലാം വ്ജ്ജ്യം തന്നെ.

അന്നു രാത്രിയിൽത്തന്നെ ഞാനങ്ങു വന്നുനിന്നെ
കൊണ്ടുപോന്നീടാമതിൽ സംശയം തെല്ലുമാില്ല
എന്നാലങ്ങനെ തന്നെ വേഗത്തിൽ പോയിട്ടുക
നിന്നുടെ ദേഹമവർ ദഹിപ്പിച്ചീടും മൂന്നെ.

അതിനു കണ്ണു രണ്ടുമടച്ചു തിരുനാമം
പതിനാറുരു ജപിച്ചുടനേ തുറക്കുക
അവിടെയെത്തുമ്പോളവരെയെല്ലാം കാണാ—
മവിടെ നിന്റെ മനോരമംപോൽ പ്രവർത്തിക്കാം.”

ഇന്നിങ്ങാനിവിടത്തിൽ നല്ലപ്പം മരിച്ചതും—
മമ്മയോടൊരുമിച്ചു സ്വഗൃത്തിൽ ഗമിച്ചതും
അമ്മയങ്ങിരിക്കവേ ഞാനിങ്ങാഗമിച്ചതും
കർമ്മബന്ധങ്ങളുടെ താരതമ്യങ്ങളത്രേ.

ഇന്നിങ്ങാനൊന്നു കൂടെപ്പോയിടും ദേവലോകേ
അന്നെന്നിക്കവിടമെല്ലാടവും കാണായ്ക്കും
ഇത്രനേക്കണ്ടു വന്ദിച്ചീടുവാൻ തരംവരും—
മെന്നല്ലാ ശചീദേവി തന്നെയും വന്ദിച്ചീടും.

നന്ദനാരാമങ്ങളും കല്പകത്തരങ്ങളും
സുന്ദരിമാരാം ദേവദാസികളാടുന്നതും

ധവളഗജത്തേയും കപിലസുരഭീയെ
ദേവസംഘങ്ങളേയും കണ്ടുകണ്ടാനന്ദിക്കും.”

ഇപ്രകാരങ്ങളാശാൻ പറഞ്ഞ വാത്കേട്ടി-
ട്ടുപ്രമോദത്താലവരതുതവശരായി
ക്ഷിപ്രമങ്ങല്ലാപേരും പട്ടടതന്നിൽച്ചെന്നു
സ്വപ്നനേരം കൊണ്ടവർ പ്രേതത്തെ ദഹിപ്പിച്ചു.

ചുട്ടതീൻപ്പോരത്തന്നെ ചട്ടമ്പിയോടിച്ചെന്നു
കട്ടയിൽ വെണ്ണുംമുമ്പേ പ്രേതത്തിൽ നിന്നെടുത്ത
പട്ടുകീറിനെ കോമ്പാത്തരയിൽ മുണ്ടിൻമീതെ
കെട്ടിട്ടു നീക്കടത്തച്ചമനംകൊണ്ടു വന്നു.

ചിതതൻകാല്ലിൽ നിന്നു വലതുവശത്തുടെ
തലയ്ക്കുലെത്തിയപ്പോളൊരുത്തൻ കാരത്താൽ
മുനകൊണ്ടക്കുംതേയിൻ നട്ടവിലൊന്നു കുത്തി
കുത്തിയ കുത്തിലൂടെ നീറൊലിയേറുംകൊണ്ടു.

സാവധാനത്തിൽ വന്നു കാല്ലുലെത്തിയനേരം
തലയ്ക്കൽ ചെയ്തപ്പോലെ കുത്തിനാനവിടേയും
രണ്ടുപൊത്തിലും കൂടെ നീറൊലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു
രണ്ടുരൂപദക്ഷിണം പിന്നെയും ചെയ്തമെല്ലെ.

ഒട്ടക്കും കാല്ലിൽവന്നു വടക്കുനോക്കി നിന്നു
നൂട്ടക്കുമൊട്ടുമൊരു വിളിയോടൊരുമിച്ചു
കുടത്തെത്തിട്ടക്കെന്നു പുറകോട്ടിട്ടിടിനാൻ
തടസ്സമില്ലാതെ ചിതയിൽ വീണടഞ്ഞു.

നീക്കടമുടയ്ക്കുന്ന കർമ്മമാണിതു പുരാ
നീക്കമില്ലാതെ നടത്തിട്ടുനീ ദിക്കുകളിൽ
നീക്കടമുടയ്ക്കാനും കൊള്ളി വെച്ചിടുവാനും
ശ്രാൽകർമ്മങ്ങൾക്കുമീ മക്കളിൽ മുമ്പൻ വേണം.

അക്കമം തീർത്തിട്ടവരെല്ലാം വീട്ടിലെത്തി
മുറത്തു തെക്കുവടക്കായ് രണ്ടു കോടലികൾ
തെറുമാറായിട്ടിട്ടിട്ടതിനെ വലം വെച്ചു
നീക്കമുടച്ചപ്പോൾ വിളിച്ചു വിളി പോലേ.

വിളിച്ചു നമസ്കരിച്ചുകലെ മാറിയപ്പോൾ
കരയ്ക്കു പ്രധാനിയും കൂട്ടരുമൊരുമിച്ചു
പ്രേതദാഹകന്മാരാം ശുശ്രൂഷുന്മാരൊക്കും
തണ്ടാന്നാരാശാരിമാർ ശീതീയന്മാക്കുമെല്ലാം.

പ്രേതത്തിന്മീതെയിട്ടു കച്ചകളെടുത്തതു
വീതിച്ചുണ്ടെല്ലാപേക്കും വേതനത്തൊട്ടു നൽകി
കച്ചകളോടും കൂടിബ്ബന്ധുക്കൾ കൊണ്ടുവന്ന
വെററില പുകയിലയതിലേതാനും കൊണ്ടു.

കരക്കാരെല്ലാപേരുമാശാനും മറുജ്ജ്വരം
മുറക്കി ഹിതമായിട്ടിരുന്നിട്ടതിൽ പിന്നെ
ആശാനെപ്പരസ്കരിച്ചെല്ലാം പുറപ്പെട്ടു
മന്ദിരങ്ങളിൽ ചെന്നു തറയിൽക്കിടന്നവർ.

അടുത്തദിനം ബലി തുടങ്ങിക്കുവാനായി
കരക്കാരും വന്നു ശീതീയനംബിജനും
തണ്ടാനും കൂടിവന്നു പുരയും കെട്ടിയുടൻ
ബലിയും തുടങ്ങിച്ചു പോയവരെല്ലാവരും.

മരിച്ചുദിനംമുതൽ നാലാമത്തേദിനത്തിൽ
അസ്ഥിസഞ്ചയനമാം കമ്മത്തെ നടത്തുവാൻ
ആസ്ഥയോടെല്ലാവരും വന്നുചേർന്നുവീടത്തിൽ
അതിനായുള്ള ചടങ്ങൊരോന്നായ്തുടങ്ങിനാർ.

കടുത്ത ചൂടുമാറാൻ കുടത്തിൽ വെള്ളം കോരി-
യൊഴിച്ചു ചൂടുമാറി; ചിതയിൽനിന്നും വെള്ള

വെളുത്തോരസ്ഥികളെ പച്ചപ്പാളുപ്പാത്രത്തിൽ
അടുക്കിവെച്ചു പിന്നെ പാൽകൊണ്ടു കഴുകീട്ടു.

പച്ചമൺകുടം തന്നിലിട്ടു മാരാറെടുത്തു
മാറത്തുകൊണ്ടുവെച്ചു മാറിനിന്നകലത്തിൽ
ബന്ധുക്കളെല്ലാം യഥാശക്തി കാണിക്കയിട്ടു
ബന്ധുവിനസ്ഥി നമസ്കരിച്ചു വഴിപോലെ.

നാണയങ്ങളെ മാരാറെടുത്തുകൊണ്ടു കുടം
പേണിവാഞ്ചെട്ടിയൊരു പനസച്ചുവടതിൽ
ഉന്നമെന്നിയേ കഴിച്ചതിനെ സ്ഥാപിച്ചുടൻ
വെച്ചൊരുക്കുകളൊരു ചാക്കിലും കെട്ടിവെച്ചു.

ബലികർമ്മങ്ങളെല്ലാം നടത്തിയതിൽ പിന്നെ
പതിനാറിയരൂമതിനും വന്ററിക്കും
സദ്യുവട്ടങ്ങൾക്കുള്ള ചാഞ്ഞാന്നു കരനാഥൻ
സദ്യോ നൽകിനാൻ ഗൃഹനാഥന്റെ കരം തന്നിൽ.

ഭാവിയിൽ നടക്കേണ്ടും കാര്യങ്ങളെല്ലാമവ-
രാവതുപോലെ തമ്മിലാലോചിച്ചുറപ്പിച്ചു
പോവതിന്നായിട്ടൊന്നു മുറക്കിയതിൽപ്പിന്നെ
സാവധാനത്തിൽ നടന്നെത്തിനാർ ഗൃഹങ്ങളിൽ.

ചട്ടമ്പിയുടെ കൂട്ടുകാരായ കഴിത്തുറെ
രജിസ്റ്റർ കച്ചേരിയിലാധാരമെഴുത്തുകാർ
അന്യന്മാരായിട്ടഞ്ചാറിച്ചുന്മാരുമാണ്
പോവതിനായി യാത്രചോദിച്ചോരനന്തരം.

ചട്ടമ്പിയവരോടു പറഞ്ഞാനിപ്രകാരം:-
“പെട്ടെന്നു നിങ്ങൾക്കു ഞാനയച്ച ചാവോലകൾ
നഷ്ടമായതു ദൈവചേഷ്ടിതമാകയാലേ
കുറമില്ലതിലാക്കമാകയാലിനി നിങ്ങൾ.

പതിനാറിനു തലേദിവസം വയ്യിട്ടേഴ
മണിക്കു നിങ്ങളെല്ലാമിവിടെയെത്തീടണം
അതിനുമുമ്പിൽ കൂട്ടീട്ടയയ്ക്കാമെഴുത്തുകൾ
സ്വയം തെറ്റിടാതെ കണിശമായ്ക്കേണം.”

“ഇപ്പറഞ്ഞതിനങ്ങേപ്പറഞ്ഞൊരഴുത്തുണ്ടോ
ഇപ്പറഞ്ഞതുമതി ഞങ്ങളെല്ലാം വരും
ചൊല്ലിക്കല്ലേ ഞങ്ങൾ നിലക്കുന്നതിനു വരെ
സ്വപ്നമെന്നാലുമതു ലംഘിക്കയില്ല ഞങ്ങൾ.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞവർ യാത്രയും പുറപ്പെട്ടു
സതപരമെല്ലാപേരും പോയ്ക്കുറങ്ങേതാരു ശേഷം
സംഗതിയൊക്കെ ഗ്രഹിച്ചാശാനുമതു നേരം
തിങ്ങിന വാത്സല്യത്താൽ ചോദിച്ച ശിഷ്യനോടു.

“പണങ്ങളുണ്ടോ നിന്റെ കൈവശമിതിനെല്ലാം
പണമില്ലെങ്കിൽപ്പറഞ്ഞീടുക മടിക്കേണ്ട
ഗുണങ്ങളോറുമുള്ള ശിഷ്യനല്ലയോ മമ
പണമില്ലാതെ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ട ഞാനുള്ളപ്പോൾ.”

അതുകേട്ടുടൻ ശിഷ്യൻ ഗുരുവോടിയിച്ചു
“മതിയിലതുകളെക്കരുതി വെച്ചിടേണ്ട
സമയമാകുന്നേരം സാധിക്കുമതൊക്കെയും
പരമഗുരുവിന്റെ കല്പനയാണിതേവം.”

“അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ഞാനിറങ്ങീടട്ടെയിപ്പോൾ
തുംഗനാം ഗുരുവിന്റെ വാക്കുകൾ സിദ്ധം തന്നെ
മംഗലാത്മാവായിട്ടമഗ്നപാദങ്ങളിൽ
വന്ദിച്ചീടുവാനൊരു സംഗതി വന്നീടുമോ?”

എന്നിവ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിറങ്ങിയാശാനപ്പോൾ
കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുമനയാത്രയായിട്ടു ചെന്നു

ഒട്ടട്ടരമായപ്പോൾ ഗുരുവിന്നാജ്ഞയാലേ
തുഷ്ടനായ് ഗൃഹത്തിൽ വന്നിരുന്ന സമയത്തു

അജ്ഞാതനായുള്ളൊരു മാനുനാകിയ പുമാൻ
മുറത്തു വന്നുനിന്നു ഭൃത്യനോടൊരുമിച്ചു.
ചട്ടമ്പി കണ്ടു പാദ്യോദ്യേപചാരങ്ങൾ ചെയ്തു
സൽക്കരിച്ചിരുത്തിനാനപ്പുരുഷനെ മോദാൽ.

കുശലം വിചാരിച്ചു കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയുമപ്പോൾ
കുശലം തന്നെയെന്നു പറഞ്ഞാനദ്വേഹവും.
“ചെറുതു കായ്മുണ്ടിന്നിവിടെ വരുവാനും—
മതിനെപ്പറഞ്ഞീടാം വിശദമായിത്തന്നെ.

പാൽക്കുളങ്ങരദേശത്താണെന്റെ ഗൃഹമതിൽ
പാക്കുന്നു ഞാനുമെന്റെ പത്നിയുമൊരുമിച്ചു
ഞങ്ങൾക്കു രണ്ടുപേക്കും കൂടിയുണ്ടൊരു മകൾ
ഞങ്ങളുടെ വാത്സല്യത്തിൻ നിധിയാണവളോത്താൽ.

അങ്ങിനെവാഴുന്ന നാളെങ്ങോ നിന്നൊരു രക്ഷ—
സ്നേഹമെകളോടു കൂടിനാനെന്നേ വേണ്ടൂ
അനുതൊട്ടഹർന്നിശം മന്ത്രോപാസികളുടെ
കോമരമായിത്തീർന്നു ഞങ്ങളുണ്ടിരുവരും.

പട്ടത്താനത്തുനായർ തുടങ്ങി മാന്ത്രികന്മാർ
കാട്ടുമാടസ്സു വരെയുള്ളവരെല്ലാവരും
പഠിച്ചുപണിയെല്ലാം പയററി നോക്കിയിട്ടും
ഫലിച്ചില്ലല്ലൂപോലും കർമ്മദോഷത്താലഹോ.

ഒട്ടുവിലൊരു ബോധിൽ പരസ്യംചെയ്തു ഞാനും
കൊടിയ രക്ഷസ്സിനെ മാറുന്ന മാന്ത്രികനു
ഉടനേ കൊടുക്കാം ഞാനഞ്ഞരൂ രൂപായെന്നു
ഏഴുതി നട തന്നിൽ സ്ഥാപിച്ചുമാപ്പോരത്തന്നെ.

കടുത്ത രക്ഷസ്സിനോടെതിർത്തു ജയം നേടാൻ
പട്ടതപം പോരാത്തൊരുമടുക്കുന്നതുമില്ല;
ശിരസ്സിൽ വിധിച്ചതു മാറുമോ ബ്രഹ്മദേവൻ
നിനച്ചീവണ്ണം താപാലിരുന്നഞ്ചാറു മാസം.

ഇരുന്ന ഞങ്ങളേവം പിന്നെയുമൊരു മാസം
കഴിഞ്ഞിട്ടാരുമിങ്ങു വരുന്നില്ലയോ പാപം
കുരുനു വാടിക്കരിയുന്നതു പോലെ മന-
കുരുനു വാടിക്കരിഞ്ഞെങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ.

കടുക്കെന്നൊരു ദിവ്യൻ യോഗിയോ സന്യാസിയോ
പടിക്കൽനില്ക്കും ബോധ്യനോക്കിയോ നോക്കാതെയോ
അകത്തുമാറത്തു വന്നദ്ദേഹം നിന്നനേര-
മകത്തുനിന്നു ഞാനും കണ്ടുടനോടിച്ചെന്നു.

പാദത്തിൽ വീണു നമസ്കരിച്ച ഭക്തിയോടെ
പാദങ്ങൾ രണ്ടും നന്നായ്ക്കഴുകിത്തുടച്ചുടൻ
ഇരിപ്പാനൊരു പീഠം തന്നിലങ്ങിരുത്തിട്ടു
അടുത്തുനിന്നു ഞാനുമഞ്ജലിബന്ധത്തോടും.

വൃദ്ധാക്കത്തേജസ്സിനെ വെന്നീടും പ്രയോദം
മദ്ധ്യത്തിലെത്തിട്ടു നരച്ച താടിയോടും
സിദ്ധലക്ഷണതേജസ്സേറീടും മിഴിയോടും
ബദ്ധമാം ജടയോടും വേണദണ്ഡോടും കൂടി.

തേജസപിയാമിദ്ദേഹമാരാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടു
പൂജിപ്പാനരുതാതേ വിഷമിച്ചീടുംനേരം
അദ്ദേഹമെന്റെ ഗൃഹാന്തർഭാഗേ നോക്കിയെന്നോ
ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയുച്ചത്തിലൊന്നു മുളി.

അന്നേരമെന്റെ മകൾ തുള്ളിക്കൊണ്ടോടി വന്നു
നിമ്ബലപാദങ്ങളിൽ കേണുവീണപേക്ഷിച്ചു

അയ്യയ്യോ ഭഗവാനേ അടിയൻ പീഴിച്ചുപോ-
യതിനു കോപിക്കരുതഗതി ദാസനിവൻ.

അവിടുനാജ്ഞാപിക്കുംപോലിവൻ നടന്നീട-
മതിനുകുലമില്ലല്ലവം യോനിയേ
ഭഗവൻ പ്രസീദ മേ ഭഗവൻ പ്രസീദ മേ
ഭഗവൽപ്പാദപത്മം ശരണം നമോസ്തുതേ.

ഇതിനത്തരമായി സിദ്ധദേവനുമപ്പോൾ
ഹോ ഹോ, ഏന്നൊരു ശബ്ദം ഗംഭീരമായ്മുഴക്കി
അനേരം രക്ഷസ്സതു കേട്ടുപേടിച്ചു വിറ-
ച്ചപ്പദം വണങ്ങീട്ടു പറന്നു മാഞ്ഞുപോയ്.

അപ്പോഴെന്നുടെ മകളാനന്ദസമനപിതം
തൃപ്പദം നമസ്കരിച്ചെന്നോടിങ്ങനെ ചൊല്ലി:-
“അച്ഛാ, ഞാനിപ്പോൾ നല്ല സ്വസ്ഥയായ് ഭവിക്കിതു
ഓഷ്ഠനാം രക്ഷസ്സതാ പേടിച്ചു പറന്നുപോയ്.

കാട്ടുമാടസ്സിനേയുമടികുറത്തിനേയും
കൂട്ടാക്കാതിരുന്നോരോ കൊഞ്ഞനം കാട്ടിയോരു
ഓഷ്ഠയേറീടുന്ന ഘോരനാം രക്ഷസ്സിന്നു
ശ്രേഷ്ഠനാം സ്വാമിയുടെ രഷ്ടമാം മൂളൽ കേട്ടു.

ദൈവേഷ്ടവുമെരുതവു ക്രൗഞ്ചവും ശൌഞ്ചവുംപോയ്
കാഷ്ടമായ്പ്പഴുത്തൊരു പട്ടി പോലായിത്തീൻ
വട്ടത്തിൽക്കറങ്ങിയുമാലില പോലേവിറ-
ച്ചപ്പത്തിൽ നിലവിലിച്ഛേറവും കരഞ്ഞവൻ.

ആധിയിൽ മുങ്ങിമുങ്ങിക്കേണുകേണപേക്ഷിച്ചു
ഹോ....യെന്ന ശബ്ദം കേട്ടു പേടിച്ചുവിറച്ചു പോയ്
സ്വാമി കോപിക്കും മുമ്പേ പോകണമിവിടന്നു
സ്വാമിക്കു കോപം വന്നാലാരേയും ഭയമാക്കും.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണവൻ പറന്നതു
ഞാനതു ചെവിക്കൊണ്ടു പറക്കുന്നതും കണ്ടു
ഇന്നിമേലൊരുവരെപ്പോലും തീണ്ടുകയില്ല
നന്നായിട്ടൊരു പാഠം പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞവൻ.

ഈശ്വരതുല്യനായൊരുദേഹമാരാണെന്നും
എങ്ങിനെപൂജിക്കേണ്ടുവെന്നതുമറിവില്ല
ആയതു ഗ്രഹിപ്പിക്കാൻ നമുക്കിന്നാരുമില്ല
അതിനെയദ്വേഹത്തോടറിയിച്ചറിയണം.

അതുകേട്ടുടൻ ഞാനും തുറ്റാടങ്ങളെക്കൂപ്പി-
യമിതഭക്തിയോടും വിനയത്തോടും കൂടി
ആഹാരം തിരുമേനിയിൽക്കൊണ്ടാവശ്യമെന്നും
അടിയങ്ങളോടാജ്ഞാപിക്കണം പൂജിക്കുവാൻ.

ആശയുണ്ടടിയങ്ങൾക്കായതു ചെയ്തീടുവാൻ
പേശലഗുണനിയേ, സാധ്യമാക്കിത്തരേണം
'ആഹാരമൊന്നുമിങ്ങു വർജ്യമില്ലറിഞ്ഞാലും
ആഹാരമെല്ലാം നമുക്കാഹാരമെന്നേയുള്ളൂ'

ഉടനെ പലകയുമിലയുമിറയത്തി-
ട്ടിലയിൽ വിഭവങ്ങളൊക്കെയും വിളമ്പിനേൻ
സ്വാമിയെക്കൊണ്ടുചെന്നു പലകമേലിരുത്തി-
യോദനം വിളമ്പിനേനെന്നത്രയും ഭക്തിയോടെ.

ഉപദംശവും ചോരും ഭേദമെന്നിയേ കൈയിൽ
നിറയെ വാരിവാരി ഭൂജിച്ചീടുന്നു സ്വാമി
മുമ്പിൽ വന്നവകളെ ഭൂജിച്ചുതീരുംനേരം
പിന്നെയുമതുകളെ കൊണ്ടുപന്നു വിളമ്പീടും.

അവകൾ തീർന്നശേഷമവിടെയുള്ളതെല്ലാ-
മുടനേ കൊണ്ടുവന്നു വിളമ്പി മുഴുവനും

അതുകണ്ടപ്പോളൊന്നു ചിരിച്ചു മന്ദമായി-
ട്ടവകളെല്ലാം ഭൂജിച്ചെഴിച്ചു സ്വാമിയപ്പോൾ.

കൈകഴുകിയുമില്ല വാ കുതപ്പിപ്പുമില്ല
കൈകളെ തമ്മിൽച്ചേർത്തു തിരുമ്മിയതേയുള്ള
നിത്യമുക്തന്മാരുടെ വൃത്തികൾ കണ്ടാലതു
ചാച്ച ചെയ്യുമോ ഞങ്ങൾ പാമരന്മാരല്ലയോ?

കടുത്ത രക്ഷസ്സിനെയൊഴിക്കുന്നവർക്കപ്പോൾ
കൊടുപ്പാൻ വെച്ചിരുന്ന കിഴിയെയെടുത്തു ഞാൻ
അടുത്തു പീഠത്തിന്മേലിരിക്കും സ്വാമിയുടെ
പദത്തിൽ വെച്ചു ഭക്തോ നമസ്കാരവും ചെയ്തു.

അഞ്ചലിബദ്ധനായിട്ടവിടെ നിന്നനേരം
മൺജിളതരമേവം മൊഴിഞ്ഞു സ്വാമിയപ്പോൾ;
“എന്തൊരു കിഴിയാണിതിവിടെ വെച്ചിട്ടുവാ-
നെന്നൊരുദ്രേശമെന്നു പറകു പരമാത്മം.”

“രക്ഷസ്സിനുപദവം മാററിട്ടുന്നവർക്കപ്പോൾ
തൽക്ഷണം കൊടുക്കണമെന്നുള്ള സംകല്പത്താൽ
സൂക്ഷിച്ചു ഭദ്രമായി വെച്ചിരുന്നതാണിതു
രക്ഷസ്സു മാറിയതും നിന്തിരുവടിയല്ലോ.

അക്ഷയഗുണനിയേ നിസ്തലകൃപാനിയേ
അതിനാലിങ്ങിഴിയെ സ്വാമി കയ്യിലേണമേ
രക്ഷരക്ഷമാം പ്രഭോ ദാസനാമടിയന്റെ
പക്ഷമാം സംകല്പത്തെസ്സാധുവാക്കീടേണമേ.”

“കേടുകൊള്ളുകയെങ്കിൽ പേട്ടയിലാശാനുടെ
പള്ളിയിലൊട്ടുകാലം ചട്ടമ്പിയായിരുന്ന
കൊല്ലരിൽ കുഞ്ഞമ്പിയുടെയെന്നൊരുവന്റെ കയ്യിൽ
ഇന്നിതുനൽകീടേണമസ്തമിച്ചിട്ടും മുമ്പേ ”

എന്നതുംചെയ്തു സ്വാമി പുറത്തേയ്ക്കുഴന്നെങ്കിലും
ചിന്നാലെ ഞാനുമനയാത്രയായ്ക്കൂടെപ്പോയി
ചെന്നുടൻ പടിവാതിലിറങ്ങുന്നതു കണ്ടു
ചിന്നെയട്ടേഹത്തിന്നെയൊരും കണ്ടുവരില്ല.

ആരാണ് ദിവ്യനെന്നും നിന്ദരും തങ്ങളിൽ ബന്ധം
എങ്ങിനെയെന്നുമറിവേണമെന്നാശയുണ്ടു.
അതിനപാത്രമെങ്കിൽ കേട്ടീടാമല്ലോ പക്ഷേ
പാത്രമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിച്ചീടണം കൃപയാലേ.”

“ഗുരുശിഷ്യന്മാരാണ് ഞങ്ങളെന്നറിഞ്ഞാലും
ഗുരുവിൻ മഹാത്മ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞാലെടുത്തുമാ
എങ്കിലും ശിഷ്യനായ ഞാനറിഞ്ഞിടത്തോളം
ശംക തീരുവാനൊട്ടു ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞീടാം.

ഈശ്വരപദത്തിനുമപ്പുറം വിളങ്ങുന്ന
ശാശ്വതബ്രഹ്മപദം പ്രാപിച്ച ഗുരുവിതു;
ശംകരമുഖ്യന്മാരും ദേവാധിനാഥന്മാരും
ശംകിച്ച ബഹുമാനിച്ചീടുന്ന ഗുരുവിതു.

ബദരിതന്നിൽനിന്നു ദേവന്മാർ നമിച്ചതും
വിശദചൈതന്യനാം കാശീവിശ്വനാഥനും
പരിചോടെന്റെ ഗുരുവരനേക്കണ്ടനേരം
ഉപചാരങ്ങളവർ തമ്മിലാചരിച്ചതും.

ബദരിതന്നിൽനിന്നു നാലുനാഴികകൊണ്ടു
ഇവിടെയെത്തിയതുമുതൽതാവഹമല്ലേ?
ദേവദേവനാമീശൻ പാവ്തീദേവിയോടും
ഗുരുവിനോടും കൂടിയൊരിക്കൽക്കണ്ടു ഞാനും.

ബ്രഹ്മാണ്ഡം മുഴുവനുമൊരിക്കൽക്കൊണ്ടിട്ടെന്നെ
അമ്മയ്ക്കു കൃഷ്ണൻ മുന്നുകൂട്ടിയപോലെ തന്നെ;

ബ്രഹ്മസമ്മിതനായ ഗുരുവിൻമാഹാത്മ്യം—
ഉമ്മിതന്നിലുജ്ജ്വാലൈനെയറിയുന്നു.

പ്രവൃത്തിനിരതനും പ്രവൃത്തിവിഹീനനും—
മൊത്തത്തനായിട്ടേവമിരിക്കുന്നുണ്ടോ ലോകേ
രൂപിയമരൂപിയും രണ്ടുമട്ടേഹം തന്നെ
കേവലസ്വയംജ്യോതിഃബ്രഹ്മമെന്നതുപോലെ.

ഇരിക്കുന്നതുമില്ല ചരിക്കുന്നതുമില്ല
ചിലപ്പോൾ ചിലേടത്തു ചിലക്കു കാണാം പക്ഷെ
പുണ്യപാപങ്ങളില്ല ഭക്ത്യഭോജ്യങ്ങളില്ല
കിട്ടിയാൽ കിട്ടുന്നിടത്തോളവും ഭജിച്ചീടും.

ഇന്നതേ ഭജിക്കാവുന്നതു ഭജിക്കയി-
ല്ലിന്നതേ ചെയ്തിടാവുന്നതുചെയ്തയില്ല
ഒന്നിലും വകഭേദമില്ലൊരു വ്യവസ്ഥയും
ഒന്നിലുമൊരുസക്തി തെല്ലുപോലുമേയില്ല.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുന്ന ഗുരുവിൻമഹത്വങ്ങൾ—
ഉള്ളങ്ങനെ പറയുന്നു നാവെനിക്കൊന്നേയുള്ള
മംഗലശീലൻ ശിഷ്യവത്സലൻ യോനിധി
മന്മനോരംഗേ വിളങ്ങീടുന്നു സദാകാലം.

ഇത്ര മാഹാത്മ്യമേറുമതിമികളെയൊക്കും
കിട്ടുകയില്ലയെങ്ങും ഭാഗ്യവാന്മല്ലോ ഭവാൻ
വെച്ചുചോരാല്ലാമെടുത്തതിമിക്കേകിയല്ലോ—
യിച്ഛയാ സകൃൽപ്രസ്ഥൻ പണ്ടു ചെയ്തതുപോലെ.

യോഗ്യനാമതിമിയെപ്പൂജിപ്പാനുള്ള യോഗം
ഭാഗ്യകാലത്തല്ലാതെ സംഭവിക്കുന്നതല്ല
ആകയാലിതുമുതൽ ഭാഗ്യകാലമാണെന്നു
ഭാവിയിലനുഭവംകൊണ്ടറിഞ്ഞീടാമല്ലോ”.

ഗുരുവിൻമാഹാത്മ്യങ്ങളമീതാനന്ദം കേട്ടു
മനസ്സിൽ മനം ലയിച്ചുത്തെയിരുന്നപോയ്
മനസാ വാചാ പുനഃകർമ്മണാ ചെയ്തപോയ
ഭൂരിതപടലങ്ങൾ മാറീപ്പോയതുനേരം

“പാപങ്ങളശേഷവുമെന്നെ വിട്ടോടിപ്പോയി
ചാവനമായ ഗുരുമാഹാത്മ്യം കേൾക്കുമ്പോൾ
ചാവനമായോരപദേശത്തെത്തന്നീടണം
പാപങ്ങളിനിമേലിൽ തീണ്ടാതെയിരിക്കുവാൻ.

മോക്ഷം പ്രാപിച്ചീടുവാൻ നല്ലതു സന്യാസമോ
യോഗമോയേതെന്നാലുമെന്തുടെ പ്രാപ്തിപോലെ
അനുഷ്ഠിച്ചീടുവാനായൊരു മാർഗ്ഗത്തെയിന്നു
എനിക്കു പറഞ്ഞു തന്നീടണം കൃപാനിധേ.

എന്തുടെ പൂർവ്വപുണ്യംകൊണ്ടു ഞാനിങ്ങവന്നു
അങ്ങയെക്കണ്ടതെന്റെ ഭാഗ്യമാണെന്നാകിലും
അതിന്നു റോതുക്കളായ് നിന്നതു രക്ഷസ്സുമാ
പരമസിദ്ധനായ സ്വാമിയും തന്നേ ദൃഢം.

വല്ലാത്തഭുഖമെല്ലാം വന്നു ബാധിക്കുന്നതു
നല്ലതുവരാനുള്ള നാശിയാണെന്നവാക്യം
മുന്നമേയുള്ളതിപ്പോൾ നിഷ്പലമല്ലെന്നതു
ഇന്നിതു നമുക്കനുഭൂതമായെന്നുവല്ലോ.

വരത്തിൻനേട്ടമെന്നും കർമ്മമുക്തികളെന്നും
പണ്ടാരോ പറഞ്ഞു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ
അതിന്റെ രീതികളും ചെയ്തുകഴിമൊന്നും
മറിഞ്ഞുകൂടാത്തുള്ള മൂഢനാണഹം വിഭോ.

മൂഢത്വമെല്ലാം നീങ്ങി മോക്ഷത്തെ ലഭിക്കുവാൻ
നാശയുണ്ടെന്നിരിക്കിപ്പോളായതു സാധിക്കുവാൻ

താവകകാര്യമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല
കാലിണപണിത്തപേക്ഷിക്കുന്നു ഓരാനിയേ.”

അതുകേട്ടു കഞ്ഞൻപട്ടമ്പി ചൊല്ലിപ്പിന്നാൻ
“മതിയിലാഗ്രഹങ്ങളിങ്ങനെ തോന്നീടേണ്ട
ശ്രുതിശാസനങ്ങളാമാശ്രമം നാലുള്ളതിൽ
നാലാമത്തേതാണല്ലോ മോക്ഷം നൽകീടുന്നതു.

ദീപ്തിയത്തിലാണിപ്പോൾ നിങ്ങൾ വർത്തിക്കുന്നതു
അതിനെ വഴിപോലെ പരിപാലിച്ചീടണം
ഇതിനുമേലേ നിൽക്കമാശ്രമങ്ങളിൽ പോവാം
നിതു പൂർത്തിയാക്കുകിൽ മാത്രമേ സാധ്യമാവൂ.

മറ്റുള്ളാശ്രമങ്ങൾക്കു താങ്ങായിനിന്നീടുന്നു;
മുറമീയാശ്രമമാണേററവും പ്രധാനവും;
ഒന്നാമത്തേതിൽനിന്നും നാലാമത്തേതിൽപ്പോകാം
രണ്ടാമത്തേതിൽനിന്നും നാലിലേയ്ക്കൊക്കയില്ല.

ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം പൂർത്തീകരിച്ചാലടുത്തുള്ള
വാനപ്രസ്ഥാശ്രമത്തിൽ ചിരംനാളിരിക്കണം
അവിടെനിന്നുവേണം കർമ്മകാരണങ്ങളാൽ
മിഥ്യയങ്ങളെജയിച്ചീടുവാൻ നോക്കേണ്ടതും.”

“അങ്ങിനെയൊക്കിൽ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മങ്ങളെ
ഇന്നെന്നിങ്ങപദേശിച്ചുരുളീടണം ഭവാൻ
പറഞ്ഞാലതുപോലെയാനുഷ്ഠിച്ചീടാമഹം
നിറഞ്ഞമോദത്തോടെ പറഞ്ഞു തന്നീടണം.”

“എങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾക പാരായുള്ളവണ്ണം
പംകജാസനൻ പുരാ വേദത്തിൽ വിധിച്ചതു
ശംകയില്ലതുമതുവിധി പോലനുഷ്ഠിച്ചാൽ
പംകങ്ങളൊഴിഞ്ഞുപോം സൽഗതി ലഭിച്ചീടും.

കുടുംബം രക്ഷിക്കണമതിത്ഥ്യം ചെയ്തിടണം
അറിഞ്ഞു പാത്രങ്ങളിൽ ദാനങ്ങൾ ചെയ്തിടണം
ധർമ്മാനുകൂലമായിട്ടത്ഥമാജ്ജിച്ചിടണം
കന്മഷതരങ്ങളാം കർമ്മങ്ങൾ വജ്ജിക്കണം.

വാക്കുപാഠവുംകൊണ്ടോ കർമ്മകാഠിന്യം കൊണ്ടോ
ചേർക്കുതൊരുനാളും സംകടമൊരുത്തർക്കും
സമോഹം വൃഥാ വരുത്തീടരുതൊരുത്തർക്കും
സമ്മതം ജനങ്ങൾക്കു സർവ്വം ഭവിക്കണം.

അന്നവസ്ത്രാദികൊടുത്തീടണം ദരിദ്രർക്കു
അന്യസ്ത്രീകളിൽ ചിത്തം ചെല്ലുതൊരിക്കലും
ദേവന്മാരേയും പിതൃക്കളേയും പൂജിക്കണം
ദേവദേവൻകൽ സർവ്വകർമ്മവുമ്പിക്കണം.

ഉത്തമന്മാരെ സ്നേഹിച്ചീടണം സദാകാലം
മദ്ധ്യമന്മാരെക്കൊയ്ക്കുമുണ്ടെങ്കിൽ സേവിക്കണം
അധമന്മാരോടുത്തീടരുതൊരിക്കലും
അവരെയെന്നാലൊട്ടും നിന്ദയും ചെയ്തിടേണ്ട.

ആരിലും ശത്രുത്വമുണ്ടാകാതെയിരിക്കണം
ആരിലുമതുളുച്ചിടാതെ സൂക്ഷിക്കണം
നേർപ്പഴിയറിഞ്ഞതിൽക്കൂടിസഞ്ചരിക്കണം
നേരുകേടുളുവരെയകലെ നിർത്തണം.

ഗുരുക്കന്മാരിൽ ഭക്തി കറയാതിരിക്കണം
തരക്കേടുളുവരോടുത്തീടരുതൊട്ടും
കരുതുന്നുണ്ടെന്നാകിലോ വെളിയിൽ കാട്ടീടരു-
തതിനെക്കാട്ടുന്നതുമെച്ചിതൃത്തൊടുവേണം.

ശത്രുക്കളുരുവിക്കാരാഗാമികളായിട്ടൊ
അപ്രതീക്ഷ്യന്മാരായൊവനുവെന്നാകിലപ്പോൾ

അവരെ ബലാബലമറീഞ്ഞു ചീന്തിച്ചോറ-
മൗചിത്യംപോലെ പ്രവർത്തിക്കണം യഥാകാലം.

നല്ലമാറ്റങ്ങളെല്ലാപേരെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
അല്പവനിവനെന്ന ബോധമുണ്ടാക്കിടണം
അതിനായാജ്ഞാശക്തി സ്വന്തമാക്കണം മുമ്പേ
അതിന്റെ മാറ്റങ്ങളും പറയാം കേട്ടുകൊൾക.

കല്പതയേറും ബിന്ദു രക്ഷിച്ചു നിർത്തിടുകിൽ
കല്പതാമേഘമോജസ്സേറവും വർദ്ധിച്ചീടും
കാജസ്സു വർദ്ധിക്കുമ്പോളാജ്ഞാശക്തിയുണ്ടാ-
മവന്റെയാജ്ഞയിങ്കൽ ജനങ്ങൾ നടന്നീടും.

ബ്രഹ്മചൈതന്യമാകുമീശ്വരൻ തന്നെ ബിന്ദു
ബ്രഹ്മാംശമാകും ജഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നു
സന്തതം പൂർവ്വം വ്യയം ചെയ്യത്തക്കതെ
സന്തതപ്രഭവത്തിനായിട്ടേ ചെയ്തീടാവൂ.

ശാന്തത മനുഷ്ഠിതം സന്ദർശമൗചിത്യവും
ഭാഷണങ്ങളിലേറും തെളിഞ്ഞുനിന്നീടണം
അല്ലഭാഷണങ്ങളിലത്മവൈപുല്യത്തോടു
ജല്പനം ചെയ്യുന്നെങ്കിലത്രയും വിശേഷമാം.

മനസ്സിലംകുരിച്ച കായ്കൾ പറയണ-
മതിനെത്തന്നെ വേണം പ്രവൃത്തമാക്കുവാനും
ഇവകൾ മൂന്നും ഭിന്നമാകരുതൊരു നാളും
ഏകത വരുത്തുവാനാവോളം ശ്രമിക്കണം.

ഇക്കരണങ്ങളുടെയേകതാമാത്രംകൊണ്ടു
വിശ്വവിശ്രുതന്മാരാൽനിന്നിട്ടുണ്ടനേകം പേർ
ഇതിനു സാക്ഷികളായ് മുനിമാരുണ്ടായിരു-
ന്നിരിക്കലികാലേ ബുദ്ധദേവനും മുഹമ്മദും.

മറുളള ഗുണങ്ങളും കൂടിയുണ്ടായിരുന്നാൽ
 മുറും സന്യാസത്തിലും മെച്ചമാണെന്നുള്ളൊരു
 കൃഷ്ണവാക്യവുമുണ്ടു തെറ്റില്ലായതു മൂന്നു—
 മജ്ഞാതവാസത്തിങ്കൽ കംകനോടുമുതാം.

തുല്യവംശത്തിൽനിന്നു പതിയെ ഗ്രഹിക്കേണം
 തുല്യതവേണം രൂപശീലാദിഗുണങ്ങൾക്കും
 എല്ലാക്കാര്യങ്ങളിലും നൈപുണ്യവതിയായി
 ഭർത്താവിനേറും പ്രിയമാചരിക്കണമവരും.

ജതുകാലങ്ങൾ മാസേമാസേ നാരികൾക്കുണ്ടാം
 ഷോഡശദിനമതിൽ നാലുനാൾ വജ്ജിക്കേണം
 ശേഷം ചോദശദിനം ഗർഭധാരണകാലം—
 മാകയാലതിൽ സഹശയനം ചെയ്തിടണം.

എന്നാലുമെല്ലാ രജസ്സിങ്കലും ഗർഭമില്ലാ—
 യെന്നതിങ്ങല്ലാപേക്കുമറിയാമല്ലോ പക്ഷേ
 അതിന്റെ കാരണവും പറയാം കേട്ടുകൊൾക
 വേദശാസ്തിതംപരം കേവലം രഹസ്യമാം.

സ്രീലഗ്നത്തിന്റെയനുപചയസ്ഥാനത്തിങ്കൽ
 ഭരമദ്വഷ്ടിയോടുള്ള ചന്ദ്രൻ നീല്ക്കുന്ന രാശി
 തദ്ദാശിതനിൽ രജസ്സുണ്ടായാൽ ഗർഭമുണ്ടാ—
 മന്യുരാശിയിലായാൽ ഫലമില്ലാതേ വരും.

ചോദശദിനങ്ങളിൽ ചോദശവിധമായി—
 ദ്രോരോരോ പ്രജകളും ജാതരായ് ഭവിച്ചീടും
 പുത്രനമല്ലായുസ്സും ദാരികവംശകർത്താ—
 വന്ധ്യയും പുത്രൻ നല്ലസുന്ദരൻ പരം ഭവ്യൻ.

ശ്രീമാനും പാപിഷ്ഠനും പുണ്യശീലനും പിന്നെ
 സന്തതം ദയാശീലനീങ്ങനെ പന്ത്രണ്ടുപേർ

നാശീയോ പുരുഷനോ നല്ലതായ് കിട്ടീടുവാൻ
നാലേഴൊമ്പതുമേകാദശവും പൊദശവും.

പൊദശദിനങ്ങളിലിവകളഞ്ചു തന്നെ—
യുത്തമോത്തമം ഗർഭാധാനത്തിനുള്ള ദിനം
അതിനാലതുകളിൽ ഗർഭാധാനങ്ങൾ ചെയ്താ—
ലതുലഗുണമുള്ള ബാലന്മാർ ജനിച്ചീടും.

ഇവകളറിഞ്ഞീടു ദുർദ്ദിനം പുണ്യദിന—
മിവകൾ നീക്കിയുപചയത്തിൽ സ്ഥിതനാകും
ചന്ദ്രന ഗുരുദൃഷ്ടിയുണ്ടെന്നുകിലതും നീക്കി
പ്രാണനെ വലത്താക്കിച്ചെയ്യണം ഗർഭാധാനം.

അനുലോമമായിട്ടേ ചെയ്യുവൂ ഗർഭാധാനം
പ്രതിലോമങ്ങളെല്ലാം വേശ്യാവൃത്തികളത്രേ
ധർമ്മത്തിന്യെക്കൊണ്ടു പ്രതിലോമം ചെയ്യിച്ചാൽ
ധർമ്മജന്മൻ മുമ്പിൽ ദണ്ഡമേല്ക്കേണ്ടിവരും.

ശിഷ്ടരാം ദമ്പതിമാർക്കനുലോമമാമേകം
ശിഷ്ടമുള്ളതു സപ്തവിംശതീ ശേഷിച്ചതു
ഏഷ്ടദമ്പതിമാർകളാചരിക്കയാലവർ
കഷ്ടമാം നരകങ്ങൾ ഭുജിക്കുമാറാകുന്നു.

അനുലോമത്തിലതു സുഖമില്ലെന്നു കണ്ടു
പ്രതിലോമത്തെ മൃഗദമ്പതിമാർ ചെയ്യുന്നു
അതിനാലവർ നരകങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നു
അതുലഏഷ്ടനാകും കലിതൻ വൈഭവത്താൽ.

സൂക്തം നശിപ്പിക്കും കലിവൈകൃതത്തിനാൽ
അക്തം കൃതമെന്നു തോന്നിപ്പിച്ചീടുമവൻ
അക്തവൃത്തിമൂലം ജനിക്കും പ്രജകളും
വികൃതികളായിത്തന്നെ ഭവിച്ചീടുന്നു നൂതനം.

വിധിയെ ലംഘിക്കാതെ പുത്രരെ ജനീപ്പിച്ചു
ബാലചൗഗണ്ഡകാലേ വിദ്യകൾ പഠിപ്പിച്ചു
യൗവനകാലേ ഗൃഹഭരണരീതികളെ
ചൊയ്ക്കാടെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു.

കുടുംബഭാരമെല്ലാം പുത്രങ്കൽ സമപ്പിച്ചു
ഷഷ്ട്യുഷും പൂർത്തിയാക്കി വാനപ്രസ്ഥത്തിൽ പോകാം
അങ്ങിനെയിരിക്കട്ടെ പ്രസ്തുതവിഷയങ്ങൾ
നിങ്ങൾക്കു യോഗ്യമായ മാർഗ്ഗത്തെപ്പറഞ്ഞതീടും.

എന്തിനു വാനപ്രസ്ഥം എന്തിനു സന്യാസവും
ബന്ധങ്ങളൊര മോക്ഷം പ്രാപിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗം
അന്തരംവിനാ ലഘുവായിട്ടൊന്നിരിക്കുമ്പോൾ
എന്തിനു ഭവ്വഹങ്ങളായതീൽ ചാടീടുന്നു:

റെളുപ്പാനേഴുള്ളപ്പോൾ കളിച്ചു ഭൃത്യയുളി
ധരിച്ചു ശുദ്ധനായി ഗൃഹത്തിലൊരു മറ്റി
അടിച്ചു തളിച്ചതിൽ വിളക്കും വെച്ചതിന്റെ
യടുക്കൽ പുലിത്തോലിലിരുന്ന് ജപിക്കണം.

ജപിക്കേണ്ടുന്ന മന്ത്രം താരകബ്രഹ്മമന്ത്രം
മറ്റു മന്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നേറ്റവും മാറ്റുള്ളതു
താരകബ്രഹ്മമന്ത്രമഹാത്മ്യമറിഞ്ഞിട്ടു
മാരവൈരിയും കൂടെ ജപിച്ചീടുന്നു നിത്യം.

ആയിരം മാറ്റുകൂടും രാമമന്ത്രത്തെ രണ്ടു
സന്ധ്യകളിലും ജപിക്കേണമായിട്ടു വീതം
അങ്ങനെ ജപിക്കുന്ന മർത്യന്റെ പാദധൂളി
യെങ്ങെല്ലാം പതീക്കുമോ അങ്ങെല്ലാം കലിമാരും.

ആയുരാരോഗ്യസമ്പത്സമൃദ്ധി കൈവല്ലുവും
ആയുനാമവനധീനങ്ങളായ് ഭവീച്ചീടും

കായ്കാരണകർതൃരൂപമാം ബ്രഹ്മശക്തി
കായ്മായിതിൽ വിളങ്ങീടുന്നു നിരന്തരം

രാമ രാമേതി മന്ത്രം നാവിനാൽ ജപിച്ചതു
ധാരണ വന്നാൽ പിന്നെ രം രം രം രമ്യമായി
വൈഖരി 'തന്നിൽ ലിപിയവ്യക്തമാകുന്നത്
മന്ത്രത്തിൻ പരിണാമം യോഗാരംഭമാണതു.

അപ്പുറം മദ്ധ്യമായാണതിലക്ഷരമില്ല
ബിന്ദുനാദമാണ ഞ്ഞുശേഷിച്ചു നിൽക്കുന്നത്
അ ഊ മായുടെ മേലേ നിന്നീടുമൽമാത്രം
യക്ഷരങ്ങൾക്കുജീവ ജീവനാം നാദമതു.

അതിനെക്കൊണ്ടുയോഗം ചെയ്തീടാൻ യോഗം വന്നാ-
ലവനു പിന്നെയെന്നു വരണം വിശേഷിച്ചു.
അതിന്റെ മാഹാത്മ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ
പറയുന്നതിനുമിന്നൊരുത്തൻ പോലുമുണ്ടോ.

ജപമാഹാത്മ്യം തന്നെ വിപുലമായിരിക്കെ
യോഗമാഹാത്മ്യം പറഞ്ഞീടുവാനെളുതാമോ
ഭഗവാൻ ശിവനൊഴിഞ്ഞാരുമില്ലതു ചൊൽവാൻ
പാമരന്മാർക്കു പറഞ്ഞീടുവാൻ സാധ്യമാമോ.

ആകവേ വിചാരിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കു നല്ലതിപ്പോൾ
ഏകമാം മന്ത്രം രാമ മന്ത്രമാണതിനാലേ
രാമ മന്ത്രത്തെജപിച്ചീടണം രണ്ടു നേരം
മായിരം വീതം രണ്ടു സന്ധ്യകൾ തോറും നിത്യം.

അഗസ്ത്യമുനീന്ദ്രനും ശിഷ്യനും സുദേഷ്ണനും
വാത്മീകി സ്വയംപ്രഭു ശബരിയിവരെല്ലാം
സാക്ഷികളനേകമുള്ളവരിൽ നിന്നുരേറും
ബ്രഹ്മസാക്ഷികളിൽ മുഖരാണിവരെല്ലാം.

എന്നാലങ്ങനെ തന്നെ പോയിടാം നിങ്ങരക്കിപ്പോൾ
നിങ്ങരക്കു മേൽക്കുമേലേ മംഗളം ഭവിക്കട്ടെ
കുളിക്കു വന്നീടണമെഴുത്തങ്ങയച്ചീടാം
ചെരുത്തു സന്തോഷമുണ്ടെന്നിങ്ങ നിങ്ങളോടു.”

“ഏഴത്തൊന്നുമേ വേണ്ടാ അവിടുണെന്നെക്കണ്ടു
പറയുന്നതിൽനിന്നുമെഴുത്തിന്നുണ്ടോ മെച്ചം?
ഏഴത്തു കൂടാതെ താൻ വന്നീടുമെന്നു ഞാനും
ഗുരുതപമേറുമെന്റെ ഗുരുവാണവിടുന്നു.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുപണക്കിഴിയെടു-
ത്തങ്ങ ചട്ടമ്പിയുടെ കയ്യിൽ നലംകിന്നാനടൻ;
തന്നുടെ ഗുരുവിനെ ധ്യാനിച്ചു വന്ദിച്ചുടൻ
പിന്നെയൊ കിഴി വാങ്ങിപ്പെട്ടിയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു.

ഇങ്ങു വന്നടൻ പുതുശിഷ്യനെ യാത്രയാക്കി-
പ്പന്തൽകെട്ടുവാനുള്ള സംഘക്കാരെ വരുത്തി
അവരുമായിച്ചൊരസമയമാലോചിച്ചി-
ട്ടതിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്തുകവരുമായ്.

“ആളുകൾ വന്നാലിരിപ്പാനുള്ള പുരയൊരു
നാന്നൂറാളുകളിരുന്നീടുവാനായിട്ടൊന്നു;
നീളത്തിലൊരുപുരയിലവെച്ചീടുവാനായ്
മുപ്പത്തിമൂന്നു കോലിൽ കുറയാതിരിക്കണം.

അരിയും സാമാനങ്ങൾ സൂക്ഷിപ്പാനൊരുപുര
പാചകകമ്മത്തിനതാനായി വേറെയൊന്നും
ഇവകളെല്ലാമഞ്ചു നാൾ കൊണ്ടു തീർന്നീടണം
അതിന്നു നാളേ മുതൽ തുടങ്ങീടണം യത്നം.”

അങ്ങിനെ തന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചവരെല്ലാം
ചെന്നടൻ സാമാനങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾത്തന്നെ

പന്തൽ കെട്ടുവാനായി ശ്രമിച്ചു തുടങ്ങിനാ-
രഞ്ചനാദികൊണ്ടുതന്നെ മൂന്നുപന്തലും തീർന്നു.

തറകളെല്ലാം നന്നായിട്ടുക്കി നിറപ്പാക്കി
അടിച്ചുത്തുറപ്പിച്ചു മെഴുകിശ്ശുദ്ധമാക്കി;
അടുപ്പുകളുമെല്ലാം തീർത്തുതീർത്തുതോടെ
പുരകളെല്ലാം നന്നായ്ക്കൂട്ടു വേണ്ടുവിധം.

പുരയിൽ പാ വിരിച്ചു കുമ്പളങ്ങളും വിരി-
ച്ചതിൽ വന്നിരുന്നിതു ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടോരെല്ലാം;
പ്രാധാന്യമേറുന്നവർക്കുപധാനങ്ങൾ നല്ല
പുല്ലുപാ മെത്തപ്പാകൾ വിശദികളും നൽകി.

വെററിലത്തട്ടങ്ങളുമഞ്ചൊരണുത്തെ വെച്ചു
വെററില പുകയില പാക്കുകൾ നിറച്ചതിൽ
ഏതാനും ചേക്കു പുത്തൻവേമ്പട്ടിയതിലായും
പുറമെയുള്ളൊക്കെല്ലാം കൈയിൽ തന്നെക്കൊടുത്തു.

ബലികർമ്മം നടന്നുവെച്ചു പുലയുള്ളോർ
മണ്ണാന്റെ മാറിൽനിന്നു മാറാന്റെ തളിയേറാ
എണ്ണയും മാറാൻ തൊട്ടു കൊടുത്തു കുളിപ്പാനാ-
യവരെല്ലാം കുളിച്ചുടനേ മുണ്ടും മാറി.

പുല തീർപ്പോൾതന്നെയെന്നത്തേസ്സദ്യയുള്ള
കറിക്കു വെട്ടു തുടങ്ങിടിനാർ കരക്കാരും
കുളിക്കുള്ളൊരു സദ്യ ചുരുക്കമാകയാലേ
ശരിയ്ക്കുങ്ങതു മൂന്നു മണിക്കു തന്നെതീർന്നു.

മുതിർപ്പുരിപ്പമാ മത്തങ്ങായെരശ്ശേരി
ഇഞ്ചിയും പച്ചടിയും തുവരുന്നവിയലും
പായസം സംഭാരവും മാത്രമാണീ ദേശത്തു
കുളിതൻ സദ്യവട്ടം നടക്കുന്നതു പണ്ടേ.

ദൂരത്തുനിന്നു വന്നോർക്കത്ത വീട്ടിൽത്തന്നെ
ഭോജനപാനീയങ്ങളൊക്കെയും തയ്യാറുണ്ടു;
നേരത്തെയതുകളെ വേഗത്തിൽ കഴിച്ചിട്ടു
മോദത്തോടവരെല്ലാമിങ്ങു വന്നിരുന്നിതു.

അന്നത്തെസ്സദ്യ കഴിഞ്ഞെല്ലാതും പോയശേഷം
കരയിൽ പ്രധാനിയുമേതാനും കരക്കാരും
പാചകന്മാരും പരിചാരകന്മാരും കൂടി—
യത്താഴം കഴിച്ചവർ വിശ്രമിച്ചൊട്ടു നേരം.

അടുത്തദിനം ചതുർവ്വിധമാം സദ്യയ്ക്കുതന്നെ—
മണിക്കു കറിക്കു വെട്ടീട്ടുവാൻ തുടങ്ങിനാർ;
അരിയും കറികളും ചമപ്പാൻ സമത്വന്മാർ
ചട്ടന്മാർ കഴിഞ്ഞുറേ ഗ്രാമക്കാരഞ്ചു പേരും.

അവരെസ്സഹായിപ്പാൻ നില്ക്കുന്നോർ ചട്ടമ്പിതൻ—
കൂട്ടുകാരെഴുത്തുകാരേതിനും വിദഗ്ദ്ധന്മാർ;
അവരെല്ലാതും കൂടി ശ്രമിച്ചിട്ടുടത്ത നാൾ
മണിയെട്ടടിച്ചപ്പോളൊക്കെയും തീർത്തിടിനാർ.

ചക്കയും പഴമട പാലട പ്രഥമനും
ചേനയുമേത്തൻകായും ചേന്നുള്ളൊരരിശ്ശേരി
പരിപ്പും പുളിശ്ശേരിയോലൻ സാമ്പാദം പിന്നെ
പച്ചടി കിച്ചട്ടിയുമിഞ്ചീയും നാരങ്ങയും.

തുവരനവിയലും തൈരിഞ്ചി മാങ്ങാക്കറി
വെള്ളയും തൊലുപ്പേരി പീരട്ടുപ്പേരികളും
പപ്പടക്കങ്ങളുണ്ടു വലുതും ചെറിയതും
ബോർച്ചിയും കലക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ടു വേണ്ടുവോളം.

ഉപ്പിലിട്ടവകളും മൂന്നുനാലെണ്ണമുണ്ടു
തപ്പിതമൊരേടത്തുമില്ല ധാരാളം തന്നേ;

ചട്ടമ്പിയുടെ നേതൃത്വത്തിലായതുകൊണ്ടു
ലുബ്ധാരോടത്തുപോലും കണിക്കാണാനമില്ല.

ബലിശുദ്ധചിന്തയ്ക്കു കഴിഞ്ഞ ശ്രാദ്ധക്കാരെ
വെളിയിലാക്കി പിന്നെയുണിനായുന്നവർക്കും
പിള്ളയ്ക്കുമിലവെച്ച പന്തികൾ രണ്ടായപ്പോൾ—
ഭവയൊക്കെയും തീർന്നിട്ടവരെല്ലാം പോയാർ.

ക്ഷണിച്ചവനവർക്കുടനെയിലയിട്ടു
മെത്തപ്പാത്തടക്കുകൾ നിരത്തിയിട്ടവർക്കും
കപ്പകളോരോന്നിലായ് ജീരകവെള്ളം വെച്ചു
കെല്ലെഴും വിഭവങ്ങൾ മുറയ്ക്കു വിളമ്പിനാർ.

അവരെല്ലാം മൂന്നു പന്തികൊണ്ടു തീർന്നു
അടുത്ത പന്തിക്കുണാനഞ്ചാറു പേരേയുള്ളു
കരയിൽ പ്രധാനികൾ മറയ്ക്കു പ്രധാനികൾ—
മുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ശ്രമക്കാരും മാത്രമത്രേ.

പ്രധാനമുജ്ജ്വലയുമുദ്യോഗസ്ഥന്മാരേയും
മാന്യമാം സ്ഥാനത്തിങ്കലിരുത്തി യഥോചിതം
കടുക്കരത്തിൽ ശ്രമക്കാരേയുമിരുത്തിട്ടു
ചട്ടമ്പിതന്നെ വിളമ്പിയിട്ടിനാണെല്ലാപേക്കും.

എല്ലാരുമുണ്ടു കഴിഞ്ഞാലമനങ്ങൾ ചെയ്തു
വന്നിരുന്നൊട്ടുനേരം വിശ്രമിച്ചുനന്തരം
ഹിതമായൊന്നുമെല്ലെ മുറക്കി യാത്രചൊല്ലി
അവരെല്ലാം പോയി മറഞ്ഞാരപ്പോൾത്തന്നെ.

പുറമേ നില്ക്കുമധഃകൃതർക്കു കൊടുപ്പാനായ്
വിഭവങ്ങളും ചോരമെടുത്തു പാത്രത്തോടേ
വെളിയിൽക്കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്തു ധാരാളമാ—
യകത്തു കൊടുത്തുവിലല്ലവും കറയാതേ.

അവതമുണ കഴിഞ്ഞാനന്ദത്തോടു പറ-
ഞ്ഞതുപോലെയാരു സദ്യയുണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ നമ്മൾ;
അതുലഗുണവാനാം ചട്ടമ്പിത്തമ്പുരാന്റെ
വിപുലവൈഭവങ്ങൾ മറുജ്ഞാക്കുണ്ടാകുമോ ?

ഇത്തരം പറഞ്ഞവർ കുഞ്ഞമ്പിള്ളയെ വാഴ്ത്തി
എത്രയും മോദമോടെ പോയവരെല്ലാപേരും
പാത്രങ്ങൾ കപ്പകളും വിളമ്പുപാത്രങ്ങളും
ഒക്കെയുമെടുത്തവർ പന്തലിൽ സൂക്ഷിച്ചുടൻ.

ശേഷിച്ചു ചോരട്ടത്തു വലിയകലങ്ങളി-
ലാക്കിജ്ജീരകവെള്ളമൊഴിച്ചു കെട്ടി വെച്ചു
സാമ്പാദം പുളിശ്ശേരിയിഞ്ചിയും നാരങ്ങയും
ഓരോരോ കലങ്ങളിൽ ഭദ്രമായ് കെട്ടിവെച്ചു.

ആശംനൊക്കെയും കണ്ടു പരമാനന്ദം പൂണ്ടു
ശിഷ്യനെയാശ്ലേഷിച്ചു പറഞ്ഞാനിപ്രകാരം;
“ഇതുപോലെയാരു സദ്യ കഴിച്ചിട്ടില്ലയാരും
മുതലുണ്ടെന്നാകിലും സാമത്വം പോരയാക്കും.

പാചകന്മാർകളേററം വിദഗ്ദ്ധന്മാരായാലും
പാകത്തിലല്ല ചില വൈകല്യം ഭവിച്ചീടും;
ആയതൊന്നുമേയല്ല പോലുമില്ലിവിടത്തിൽ
സാധനങ്ങളുമേററം ധാരാളമായിരുന്നു.

ശരിയായ് വിഭവങ്ങളാദ്യവസാനം വരെ
ഒരുപോലെല്ലാം കൊടുത്തിടവാനന്തതാക്കും;
പരമഭാഗ്യവാനും പരമഗുണവാനും
പരമധർമ്മിഷ്ഠനും പരമസമർത്ഥനും.

പരമബുദ്ധിമാനും വിപുലശാസ്ത്രജ്ഞനും
പാരതിൽ നീയൊഴിഞ്ഞിട്ടാരുമില്ലിതു പോലേ;

ദേവാചാര്യനപോലും നിന്നോടുള്ളുമില്ല
കേവലം മന്ത്രുടെ കായ്മോ പിന്നെയല്ലോ.

ഭംഗിയാസ്തന്നെയെല്ലാം കഴിഞ്ഞു കൂടി നിന്റെ-
യിംഗിതം പോലേ വേണ്ടും പണവും വന്നുപേൻ;
മംഗലാത്മകൻ സിദ്ധഗുരുവിൻ കടാക്ഷത്താൽ
മംഗലം മേല്ക്കുമേലേ നിനക്കു ഭവിക്കട്ടേ.”

ആശാനിങ്ങനെ പറഞ്ഞാശീവാദവും ചെയ്തു
ചോവാനായ്ക്കുറപ്പെട്ട നേരത്തു കഞ്ഞമ്പിള്ള
അനുയാത്രയായൊട്ടു ദൂരത്തു കൂടേച്ചെന്നി-
ട്ടനുവാദത്തോടിങ്ങു തിരിച്ചു വന്നീടിനാൻ.

രണ്ടു റാത്തലിൽ കുറയാതേ നൽ പുകയില
രണ്ടുകെട്ടേറ്റും നല്ല വെററിലക്കെട്ടും പിന്നെ
വലിയ പപ്പടക്കക്കെട്ടൊന്നുമൊരു പഴ-
ക്കലയുംകൂടെ കോടുത്തയച്ചാശാന്റെ കൂടെ.

സദ്യയാരംഭിച്ചപ്പോളതിന്റെ പകച്ചുതൊ-
ന്നാശാന്റെ വീട്ടിൽ കൊടുത്തയച്ചീടിനാൻ മുമ്പേ
അതിനും പുറമെയൊന്നീ വകകളെയിപ്പോ-
ളാശാന്റെ കൂടെ കൊടുത്തയക്കുന്നതു മോദാൽ.

നവ്യനാം ശിഷ്യനപ്പോൾ ഭായ്യയോടൊരുമിച്ചു
മകളെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നടൻ ഭക്തിപൂർവ്വം
ഗുരുവിൻ പാദാംബുജേ നമസ്സാരവും ചെയ്തു
കരങ്ങൾ ബന്ധിച്ചങ്ങു നിന്നവർ മൂന്നുപേരും.

പറഞ്ഞു ഗുരുവിനോ, “ടിവളാണെന്റെ മകൾ
കുറങ്ങീ ചിരകാലം രക്ഷസ്സബാധിയ്ക്കുവാൻ.”
നിറഞ്ഞമോദത്തോടും ചട്ടമ്പിയതു നേരം
പറഞ്ഞാനവളുടെ ചരിതമശേഷവും.

“ഗോലോകാധിപനായ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ
ഭായ്യാമരായ രാധാദേവിയും തുളസിയും
തങ്ങളിൽപ്പിണങ്ങിട്ടു തങ്ങളിൽ ശപിക്കയാൽ
നിങ്ങൾക്കു മകളായി ജനിച്ചു രാധാദേവി.

‘മന്തുയോനിയിൽച്ചെന്നു ജനിയ്ക്കു നീയുമിപ്പോൾ
രക്ഷസ്സു ബാധിച്ചുറ്റം സംകടപ്പെട്ടീടുക
അത്രയുമല്ല ഭർത്തൃശൗനം പോലുമില്ലാ-
തച്ഛനമ്മമാരുടെ മരണംവരെ വാഴ്ക്കൂ.

എത്രയും മനോഹരത്തോടു വർത്തിച്ചീടുക;
ജ്ഞരും ശപിച്ചിതു തുളസി രാധ തന്നേ
അത്തരം ശാപമാണെന്നാകിലുമതിലൊട്ടും
അത്തൽ തോന്നീടുകില്ല ഭർത്താവിന്നനുഗ്രഹാൽ.

പഞ്ചവീംശതി വയസ്സിവിരക്കു വരുംകാലം
പഞ്ചതപം ഭവിച്ചീടും നിങ്ങൾക്കു രണ്ടുപേർക്കും;
പഞ്ചതപമെന്നേയിവർ നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചെന്നു
അഞ്ചിനമാകും ഗോലോകത്തിങ്കലിരുത്തിടും.

അങ്ങിനെ ഗോലോകത്തിലാകല്പകാലംവരെ
തിങ്ങിന സുഖത്തോടുകൂടിയിരുന്നീടാം
പന്നഗരീപുവാഹൻ തന്നുടെ പാദപത്മം
അന്നന്നതന്നേ കണ്ടു വന്ദിക്കാം സേവിച്ചീടാം.

രാധാകൃഷ്ണർതൻപിതൃശ്വശുരഭാവം കൊണ്ടും
കൃഷ്ണനിൽ ഭക്തികൊണ്ടും കർമ്മമുക്തരാം നിങ്ങൾ
എന്നാലും ബ്രഹ്മസായുജ്യം ലഭിക്കേണമെന്നാൽ
താരകമന്ത്രത്തിനാൽ യോഗത്തെ ചെയ്തീടണം.

അതിനാൽ രാമമന്ത്രം മുടങ്ങിപ്പോയീടരു-
തവിടെ സന്ധ്യയില്ല എപ്പോഴുമാകാമതു

കമ്മ്യൂണിക് കലനിണ്യമുള്ളതത്രേ
ബ്രഹ്മസായുജ്യത്തിനു കാലനിണ്യമില്ല.”

“അവിടുനൊരു ദിനം ഞങ്ങളെ ഭവനത്തിൽ
വരുമോ വരുമെങ്കിൽ പരമാനന്ദം തന്നേ;
പരമശുദ്ധമായി ഭവിക്കും ഗുഹമേററം
പരമപാവനമാം പാദസ്സർഗ്ഗംകൊണ്ടു.”

“എന്നുടെ ഗുരുവിനു ആതിഥ്യം ചെയ്ത ഗുഹം
എന്നും പാവനം തന്നെയതിന്റെ മേലേയൊരു
പാവനം ചെയ്തിടുവാനാരുമില്ലെന്നിരിക്കെ
പാപികൾപോലും വന്നാൽ പാവനന്മാരായിരും.

അതിനാലെനിയ്ക്കു ആ വരുവാൻ മോഹമുണ്ടി-
ങ്ങിവിടെച്ചെറു ജോലിയുണ്ടതു തീർന്നാലുടൻ
അവിടെ വന്നീടാം ഞാൻ നിങ്ങളെയിഷ്ടംപോലെ
അതിനു തടസ്സങ്ങളൊന്നുകൊണ്ടുമേയില്ല.”

അതു കേട്ടവർ യാത്ര വഴങ്ങിപ്പറപ്പെട്ടു
സുഖമായ്ചെന്നു വീട്ടിലിരുന്നു മൂന്നുപേരും;
ചട്ടമ്പിയതുനേരം നിഷ്ഠയും കഴിച്ചുട-
നഷ്ടിയും കഴിച്ചിട്ടു നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചിതു.

അടുത്തദിനം പാത്രം തേപ്പുകാക്കല്ലാപേക്കും
എടുത്തു ജലോദനം കൊടുത്തു മോദത്തോടും
സാമ്പാദം പുളിശ്ശേരി ചേർത്തവർ ഭുജിക്കയാൽ
ആകുലം നിറഞ്ഞമറിഞ്ഞില്ലവരാരും.

ഉദരം പൂരിച്ചതും ശ്വാസങ്ങൾ തടഞ്ഞതും
രുചികൊണ്ടുതമിഞ്ഞില്ലയപ്പരിഷകൾ;
മേഷത്തെ വിഴങ്ങിയ പെരുമ്പാമ്പിന്റെ നില-
യ്ക്കീശൽഭേദമെന്നിയേ കിടന്നുപോയെല്ലാരും.

പുരകൾ പൊളിക്കാനായെന്നൊരു കൂട്ടക്കാക്കും
മറുളള വേലക്കാക്കും വീട്ടിലുള്ളവർകൾക്കും
ഒരുഭേദവുമില്ലാതെല്ലാക്കും കൊടുത്തതു
അവരും ഭുജിച്ചേററും തൃപ്തരായ്ത്തേവം.

“ഇന്നലെ നടത്തിയ സദ്യയേററവും മെച്ചം
ഇന്നത്തെപ്പഴഞ്ചോറാണതിലുമേററം മെച്ചം
സദ്യയ്ക്കു മൂന്നാലെണ്ണമൊഴിപ്പാനുണ്ടാകയാ-
ലൊന്നിലും മതിവരാൻ വയററിന്നിടം പോരാ.”

പാത്രം തേപ്പുകാരെല്ലാമെഴിച്ചു മന്ദംമന്ദം
പാത്രങ്ങളെല്ലാം തേച്ചിട്ടോരോരോ ഗൃഹങ്ങളിൽ
മാറാങ്ങളൊന്നും പിണഞ്ഞീടാതെ കൊടുത്തിട്ടു
കുബ്ജങ്ങളും ഘരപാത്രങ്ങൾ പുൽപ്പാകളും.

വിളക്കുകളും പടിക്കുളളാദിയായവ
ഉടമസ്ഥർക്കു കൊണ്ടുകൊടുത്തിട്ടവർ വന്നു
അവർക്കു കൂലികൊടുത്തവരെയെച്ചിട്ടു
അവിടമെല്ലാം തുത്തുതളിച്ചു ശുചിയാക്കി.

ചട്ടമ്പി കഴിഞ്ഞുറെ താമസിക്കുമ്പോളുള്ള
കൂട്ടുകാർ രജിസ്റ്ററിലാധാരമെഴുത്തുകാർ
പോവതിനായി യാത്ര ചോദിച്ചു നേരമവ-
ക്കോരോരോ പൊതിക്കെട്ടും മുമ്മൂന്നു രൂപായുമായ്.

“കൊടുത്തീടണം നിങ്ങളമ്മമാക്കിവകളെ
ചവച്ചു തുപ്പുവാനും ചവച്ചുങ്ങിറക്കാനും
പൊതിക്കെട്ടിന്റെയകത്തുണ്ടെന്നും പറയുവിൻ
ചട്ടമ്പി തന്നെയച്ചതാണെന്നും പറയുവിൻ.

ഒരുമാസം കഴിഞ്ഞാലങ്ങു വന്നീടാമെന്നു
നിരൂപിച്ചിട്ടുനെന്റെ മനസ്സിലെന്നാകിലും

ഗുരുവിൻ മനോഗതമെന്നൊന്നറിഞ്ഞില്ല
അരുതു ഗുരുവിന്റെ ഗതികളറിവാൻ.

പെരിയ പണ്ഡിതാഗ്രേസരനാം ദീക്ഷിതരെ
ഹരിദാശത്തിലിരുന്ന് ടവാൻ കല്പിച്ചിട്ടു
ഒരുമാസം കഴിഞ്ഞു ഞങ്ങൾ വന്നിട്ടുവെന്നു
പറഞ്ഞിട്ടാണു പിന്നെപ്പോയതും ബദരിയിൽ.

അതിനാലിനിയാദ്യം ഹരിദാശത്തിൽ പോകും
അവിടന്നെങ്ങോട്ടേയ്ക്കൊന്നെന്നുമറിഞ്ഞില്ല;
എങ്കിലും ബദരിയിലായിരിക്കണമെന്നു
ശംക തോന്നിട്ടുള്ളിൽ ബലമായെന്നിക്കിപ്പോരും.

ആകവേ വിചാരിച്ചാലൊന്നും നിശ്ചയമില്ല
ലോകാതീതനാണല്ലോ മൽഗുരുവരനോത്താൽ
ഏതെന്നാകിലും തീർത്ഥയാത്രകൾ തീർന്നാൽ മുന്പേ
രാമനാഥത്തിൽ പോകും പിന്നെ ഞാനങ്ങുവരും.

നിഷ്കളെല്ലാം പിഴച്ചിടാതെ നടത്തണം
നിഷ്കളൊന്നും മുടങ്ങിടരുതൊരു നാളും
എന്നാലങ്ങനെ തന്നെ പോകുവിൻ നിങ്ങളിപ്പോൾ
നിങ്ങൾക്കു ശുഭം ഭവിച്ചിടട്ടേ മേൽക്കുമേലെ.”

കൂട്ടുകാരെല്ലാം പോയി ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടും കൂടി
ജ്യേഷ്ഠനും യാത്രയായി ചട്ടമ്പി മാത്രമായി;
ആറനാൾ കഴിഞ്ഞുടനേഴാന്നാളുഷ്ണിംകൽ
കൂറഴും ഗുരു വന്നു ശിഷ്യനെക്കൊണ്ടുപോയി.

ഹരിദാശത്തിനുകൾപ്പുറപ്പിൽ ഗുരുവിന്റെ
പെരുത്ത യോഗവിദ്യാവൈഭവം കൊണ്ടങ്ങെത്തി
കുറച്ചുനേരമവരവിടെ വിശ്രമിച്ചിട്ട്
ഉടുത്ത മുഹുർത്തത്തിൽക്കീഴ്പോട്ടേയ്ക്കിറങ്ങിനാർ.

കുല്യാതനദ്ധ്യക്ഷി ശിഷ്യന്റെ കയ്യും പിടി-
ച്ചല്ലാസമോടേവരും സിദ്ധദേവനേക്കണ്ട
നില്ലാതഭക്തിയോടേ ദീക്ഷിതർ മറവനും
മെല്ലവേ കൂപ്പുകയ്യോടങ്ങനെ നോക്കിനിന്നു.

വന്നു വന്നവർ താഴെ വന്നുനിന്നപ്പോൾ തന്നെ
വന്ദ്യമാം സിദ്ധപാദം സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരി-
ച്ചഞ്ചലി ചെയ്തു വിനയാദരഭക്തിയോടെ
നിന്നതുകണ്ടു ഗുരു പ്രീതനായരുചെയ്തു.

“കടല മൂന്നു പ്രസ്ഥം കടളിക്കലയൊന്നും
കൽക്കണ്ടു രാത്തലാദം മലരെട്ടിടങ്ങി
ഇവകൾ വാങ്ങിക്കൊണ്ടിട്ടിങ്ങു വന്നീടിൻ വേഗം
അവിടെ കോവിലിങ്കൽ നിവേദ്യം ചെയ്തീടുവാൻ.”

അതുകേട്ടവർകളുമവകളൊക്കെ വാങ്ങി
ചെട്ടികൾ രണ്ടിലായി കെട്ടിക്കൊണ്ടിങ്ങു വന്നു
“ഇവകളെടുത്തുംകൊണ്ടപ്പിൻ കണ്ണു രണ്ടും
കണ്ണുകളടച്ചിട്ടു എണ്ണവിൻ മാത്രകളെ.

മാത്രകളെണ്ണിയെണ്ണി ഷോഡശാന്തമാകുമ്പോൾ
നേത്രങ്ങൾ തുറന്നീടാം; പിന്നത്തെക്കൊയ്തുമെല്ലാം
ചട്ടമ്പി പറഞ്ഞീടുമതുപോൽ നടക്കണം
ചട്ടമായിരിക്കണം തെറ്റിപ്പോകരുതൊട്ടും.”

എന്നതു കേട്ടവരും കണ്ണുകളടച്ചിട്ടു
എണ്ണിനാർ യോഗമാത്ര ഷോഡശാന്തമായപ്പോൾ
കണ്ണുകൾ തുറന്നവർ നോക്കുന്നനേരത്തിങ്കൽ
കണ്ട കാഴ്ചകളാലേയത്തുതം പൂണ്ടു നിന്നാർ.

“ഏതൊരു ദിക്കിൽ നമ്മൾ മുന്വിരുന്നതുമിപ്പോൾ
ഏതൊരു ദിക്കിൽ നമ്മൾ വന്നു നിന്നിടുന്നതും

നദീയും കോവിലുമുണ്ടിവീടയെന്നാകിലും
അതിനുമിതിനുമുണ്ടന്തരം പാതു്കണ്ടാൽ.

അവിടെ നദീജലം തെക്കോട്ടേയ്ക്കൊഴുകുന്നു
ഇവിടെയതു പടിഞ്ഞാറോട്ടേയ്ക്കൊഴുകുന്നു
ഇവിടെ നദി കടന്നിട്ടു കോവിലിൽ പോണം
അവിടെയതുവേണ്ടാ കോവിലിടക്കരെത്തന്നെ.

മുകളിൽ നിന്നും പാറക്കെട്ടുകൾ വഴിയായി...
ഒട്ടാഴുകി വരും ചെറുപുഴകളുണ്ടനേകം
ഇവിടെയൊരു പുഴ മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ
ഇവിടെമെവിടെമെന്നറിയുന്നതുമില്ല.

സിദ്ധനാം ലോകഗുരു ശിഷ്യനോടൊരുമിച്ചു
ബദ്ധകൗതുകം പുണ്ടു പുഞ്ചിരി തുകീടുന്നു
ഇജ്ജരാതലമേതാണെന്നെനിക്കറിവില്ല
ഇത്തരമൊരു ദിക്കും പണ്ടു ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല.”

ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചവർ നിന്നിടും സമയത്തു
കുഞ്ഞമ്പിള്ളു വന്നവരോടേവമുറ ചെയ്തു
‘നരനാരായണന്മാർ തപസ്സു ചെയ്തിരുന്ന
പരമപവിത്രമാം പുണ്യഭൂമിയാണിതു.

അവിടെ ഹരിദപാരം മുമ്പിരുന്നേടത്തു നി-
ന്നിവിടെയെത്തീടുവാൻ യോജന പത്താകുന്നു;
ഷോഡശമാത്രകൊണ്ടു പത്തു യോജന വഴി
പീഡ കൂടാതെയെത്തീ ഗുരുവിൻ വൈഭവത്താൽ.

ബദരീനാഥക്ഷേത്രം കണ്ടാലും നിങ്ങളതാ
നദിതന്നപ്പാത്തു കന്മാടം മനോഹരം;
നന്യൂരിയാണു ശാന്തിക്കാരനിങ്ങീവിടത്തിൽ
നമുക്കീ സാധനങ്ങൾ ശാന്തിയെയേൽപ്പിക്കണം.

വരുവി"ന്നെന്നു പറഞ്ഞവരെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
നദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു ഭക്ഷത്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു
പൂജാസാധനങ്ങളെ ശാന്തിക്കാരനെയേൽപ്പി-
ച്ചോരോരോ വിഗ്രഹങ്ങൾ കണ്ടു വന്ദിച്ചിടീനാർ.

കമലനേത്രൻ കമലാലയമനോഹരൻ
കമനീയംഗൻ കാമജനകൻ നിരാകാരൻ
കാരണപുരുഷനാം കാമദൻ തന്നടയ-
പാദപത്മങ്ങൾ കൂപ്പി സ്തുതിച്ചു സൂക്തങ്ങളാൽ.

ശ്രീ മഹാഭഗവതി ക്ഷീരസാഗരജാതാ
ശ്രീ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ വാമഭാഗത്തു നില്ക്കും
ശ്രീ മഹാലക്ഷ്മിയുടെ പാദപക്ഷങ്ങളെ
ശ്രീ സൂക്തം ചൊല്ലി നമസ്സരിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വം.

അമൃതാത്മകനമൃതാന്തകൻ വൈനതേയൻ
അമിതപരാക്രമൻ അസുരരിപുവാഹൻ
അമൃതാശീകരക്കുന്ദകൂലനാം പക്ഷിരാട്ടിൻ-
പദങ്ങൾ വണങ്ങിനാർ ഗന്ധധന്യോത്രങ്ങളാൽ.

സഹസ്രകവചനെ നിഗ്രഹിച്ചിട്ടുവാനും
തപസ്സിന്മാഹാത്മ്യങ്ങൾ ലോകത്തിൽ പരത്താനും
സഹസ്രനേത്രാദികൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകൊണ്ടും പുരാ
സഹസ്രനാമമുള്ള ഭഗവാൻ തന്നെവന്നു.

നരനാരായണന്മാരായിട്ടു രണ്ടുപേരാ-
യവനിതനിൽവന്നു ജനിച്ചോരീശപരന്മാർ
അവരെക്കണ്ടു ഭക്ത്യോ പുരുഷസൂക്തത്തിനാൽ
സ്തുതിച്ചു നമസ്സരിച്ചിടീനാർ വിഗ്രഹത്തെ.

അതിന്റെ പുകിലായല്ലം ദൂരത്തു നിൽക്കും
നരവാഹനൻ യക്ഷാധീശപരൻ നീധീശപരൻ

പുലസ്ത്യൻ തനിക്കിളിബിളിയിൽ ജനിച്ചവൻ
വടക്കേ ദിക്കിന്നധീപതിയാം ക്ഷേപരാഖ്യൻ.

പുഷ്പകവിമാനവും ദേവതാമതും ശിവ-
സഖ്യവും ലഭിച്ചൊരു ദേവനേയും വണങ്ങി
അല്പതാമസമെന്നു വാമദോഗത്തിരിക്ക-
മല്ലലോത്തവസുതൻ ദേവമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻ.

എപ്പോഴും വീണകൊണ്ടു കെല്ലോട്ടു ഗേവാന്റെ
ശില്പമാം നാമങ്ങളെ ഗാനം ചെയ്തീയങ്ങുന്നോൻ
യുദ്ധദർശനപ്രിയൻ ഉജ്ജ്വലമാർദ്ദവന്റെ
ബുദ്ധിവൈഭവത്തിനാലബദ്ധം പിണപ്പവൻ.

അമ്മഹാമുനിയുടെ മാഹാത്മ്യമറിയുന്നോ-
രിയ്ക്കുന്നു ലോകത്തിങ്കലൊരുത്തൻ പോലുമുണ്ടോ?
നിമ്നലൻ സുഖലോകസമ്മതൻ സന്തോഷവാ-
നമ്മഹാത്മാവിൻ പാദപത്മങ്ങൾ വണങ്ങിനാർ.

ശൈവസംഭവനായും കേസരിപുത്രനായും
മാരുതാത്മജനായും പിറന്ന കപീശ്വരൻ
പാവ്യതീദേവി പെറ്റ പുത്രനമവൻതന്നേ
അഞ്ജനാദേവി പെറ്റ ബാലനമവൻതന്നേ.

മൂന്നുപേർ ജനിപ്പിച്ചു രണ്ടുപേർ പ്രസവിച്ചോ-
രതുതജാതനായ വീര്യവാരിധി ധീമാൻ
വേദശാസ്ത്രജ്ഞൻ വയ്യാകരണൻ സൂര്യശിഷ്യൻ
പോരതിൽ മടങ്ങാത്ത വീരവീരരിൽ മുഖൻ.

ബ്രഹ്മചാരികളിലും യോഗിമാരിലും മുഖൻ
ബ്രഹ്മാണ്ഡനാശത്തിലും നാശമറിയിപ്പവൻ
വായുവേഗവും മനോവേഗങ്ങളിവകളെ
ആമയഹീനം ജയം നേടുന്ന രാമഭക്തൻ.

ലോകവിക്രമനായ രാവണസൈന്യങ്ങളെ
ഏകനായ് കൊന്നു മുടിച്ചുക്കുറേയും വധിച്ചു
ലംകയൊക്കെയും മുട്ടുപൊടിച്ചു തകർത്തുടൻ
ഇക്കരെയൊടിപ്പോന്ന വിക്രമം വിചാരിച്ചാൽ.

അതുതും മഹാതുടതമാരുമില്ലിതു പോലേ
മുപ്പുരമെരിച്ചവൻ തന്നുടെ സുതനല്ലോ;
അതുതും സേവിച്ചവനൊക്കിലും ഹനമാനോ-
ടെതിക്കിൽ കൊല്ലുമവനിലു സംശയമേതും.

ഭക്തരിലഗ്രഗണ്യൻ മുക്തിയിൽ പ്രിയമറോൻ
ശക്തനീ ബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങളെടുത്തു പന്താടുവാൻ
നിത്യബ്രഹ്മചാരിയായ് നിത്യജീവിതനായി
സത്യബ്രഹ്മത്തിൽനിന്നും മറൊരാളു ബ്രഹ്മംപോലേ.

ഇതു മാഹാത്മ്യമേറുമിക്കപിവാണോത്താ-
ലിപ്രപഞ്ചത്തിലൊന്നും സാധ്യമല്ലാതെയില്ല;
തത്ര തൽപ്പദപത്മം വന്ദിച്ചു ഭക്തിയോടേ
ഉത്തമസ്തോത്രങ്ങളാൽ വാഴ്ന്നിനാരവർ പിന്നെ.

ദോഷശല്യദക്ഷിണം സ്തോത്രപൂർവ്വം ചെയ്തു
മാധവനുടെ തിരുമുമ്പിൽ വന്നടൻനിന്നു
ബദരീനാഥാഷ്ടകം വേദഗാനത്തിൽച്ചൊല്ലി
സപദി പാദപത്മം വന്ദിച്ചു നിൽക്കുന്നേരം.

പൂജിപ്പാൻ കൊടുത്തൊരു സാധനങ്ങളെയെല്ലാം
പൂജിച്ചു ശാന്തിക്കാരൻ കൊടുത്തു മോദത്തോടെ
ദക്ഷിണപൂർവ്വമവർ വാണിക്കൊണ്ടവകളെ-
യക്ഷണം ഗുരുവിന്റെ തിരുമുമ്പാകെ വെച്ചു.

ഗുരുദേവനുമതു നാലായിപ്പകുത്തതി-
ലൊരു ഭാഗത്തെ ഗുരു ഭൂജിച്ചോരനന്തരം

അവരുമോരോ ഭാഗമാഹാരം കഴിച്ചിട്ടു
പരമാനന്ദത്തോടെയിരുന്നാരെല്ലാവരും.

അവിടെനിന്നും പുറപ്പെട്ടവർ വടക്കോട്ടേ-
യ്ക്കരിയ കൈലാസമാം പവ്തം ലക്ഷ്യമാക്കി
ഒരുയോജന വഴിദൂരം ചെന്നൊരുശേഷം
തിരിഞ്ഞു സിദ്ധൻ മണികണ്ഠരോടുകൂടെ ചെന്നു.

നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരുമായിവിടെയിരിക്കണം
ഞങ്ങളോടൊരുമിച്ചു വരുവാൻ പ്രാപ്തി പോരാ
പ്രാപ്തിയില്ലാത്തൊരങ്ങു വന്നാലും പവ്തത്തെ
മാത്രമേ കാൺകയ്യുള്ള മരൊന്നും കാൺകയില്ല.

ആകയാൽ രണ്ടുപേരുമായിച്ചിസ്തസ്സിൽ-
തീരത്തു തന്നെ വസിച്ചിട്ടവിൻ സുഖമായി;
സംഹാടികദീപമായ സരസ്സിൽ സ്നാനം ചെയ്തു
സാരമാം നിഷ്കളം കഴിച്ചിങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ.

ചാതുര്യപിണിയാകുമേകയായൊരു നാരി
ചാലെ വന്നാടൻ ഭിക്ഷ നൽകീടും രണ്ടു നേരം
തിരിയെ ഞങ്ങളിങ്ങു വരുവോളവും നിങ്ങൾ-
ളിവിടെയിരിക്കണം പോകുന്നു ഞങ്ങളിതാ.

ഇത്തരം പറഞ്ഞാടൻ ശിഷ്യനും ഗുരുവുമായ്
സതപരം നടകൊണ്ടു വെള്ളിമാമല നോക്കി
ചിത്തവേഗത്തെ ജയിച്ചിട്ടന്നവേഗം കണ്ണൊ-
ണ്ടുതുംഗമാകും പൂർവ്വഗോപുരപോരത്തെത്തി.

ദക്ഷനാം നന്ദീശ്വരൻ കണ്ടുനോടി വന്നു
സിദ്ധനെ നമസ്സരിച്ചിപ്രകാരം പറഞ്ഞു;
“കാൽക്കുണമിങ്ങു നിന്നീടേണമേ കൃപയാലേ
ഇക്കുണം തിരുമനസ്സരിയിച്ചിങ്ങു വരാം.”

ശിക്ഷയേറീടും നന്ദി പക്ഷിവേഗത്തിൽച്ചെന്നു
 തൃക്കുനോട്ടണത്തിച്ചിട്ടുക്കുണം തന്നെവന്നു;
 തൽക്ഷണമവരേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെന്നു
 ദക്ഷാരിതന്റെ തിരുമുമ്പിലാക്കിട്ടു പോയി.

ശാശ്വതബ്രഹ്മം തന്നെ ശക്തിയുക്തനായിട്ടു-
 മീശ്വരംപ്രതി നമസ്കാരം ചെയ്തവരപ്പോൾ
 ഈശ്വരൻ തംകൽ ലയിച്ചീടിനാൻ സിദ്ധദേവൻ
 ആശ്ചര്യം പൂണ്ടുനിന്ന ശിഷ്യനുമേ കണ്ടു.

പിന്നെയും നമസ്കാരം സാഷ്ടാംഗമായിച്ചെയ്തു
 മന്ദമെന്നിയേ കേന്ദ്രം സ്തുതിച്ചതുടങ്ങിനാൻ;
 “ശങ്കര ജയജയ ചന്ദ്രശേഖരാ ജയ
 പങ്കജഭവസേവ്യ പങ്കജശരഭരഃ”

പങ്കങ്ങളൊഴിക്കുമിപ്പൊഴപങ്കജപയം
 കിംകരംപ്രതി മനഃപങ്കജേ വിളങ്ങുന്നു;
 നിൻകഴലൊഴിഞ്ഞു മററാശ്രയമടിയനി-
 ല്ലൻപിനോടതിന്നനുഗ്രഹത്തെത്തന്നീടണം.

തുമ്പയും പാമ്പുകളും വൻപുലിത്തോലും ചാമ്പ-
 ലമ്പിളിത്തെല്ലുമണിഞ്ഞീടുന്ന നാഥാ ജയ
 വേദത്തിൻ ലിപികളെ വേദിയക്കുറിവാണാ-
 യാദിയിലറിയിച്ച ഡമരുപാണേ ജയ.

ബാലനോടടുത്തൊരു കാലനെക്കാല ചെയ്തു
 ബാലനെ രക്ഷ ചെയ്തു കാലകാലനേ ജയ
 മാലിയറീടും ഹാലാഹലത്തെപ്പാനം ചെയ്തു
 നീലലോഹിത ജയ നിഖിലാത്മനെ ജയ.

സപ്തതികൾക്കു വേണ്ടി മുപ്പരമെരിച്ചോരു
 സപ്തതിനാഥാ ജയ മുപ്പരഹരാ ജയ

പക്ഷപാതത്തെച്ചെല്ല ദക്ഷനെ യാഗത്തോടും
തൽക്ഷണം നശിപ്പിച്ച ദക്ഷവൈരിണേ ജയ.

മഞ്ഞുമാമല തന്റെ പൊന്മകളാകും ദേവി
സുന്ദരീ ജനമനോമോഹിനീ ഹൈമവതീ
തന്നോടുമൊരുമിച്ചു ഖിന്നതയെന്നു വെള്ളി-
ക്കുന്നിൽ വാണരുളുന്ന തമ്പുരാൻ ജയ ജയ.

ബ്രഹ്മാഞ്ചനാശനാത്മം താമസഗുണം തന്നേ
മുനമേ കണ്ഠോണ്ട സംഹാരകർത്തുണേ ജയ
അന്നനു ലോകങ്ങൾക്കു വന്നീടും സംകടങ്ങ-
ളന്നനു തന്നേ തീർത്തു രക്ഷിക്കുന്നാഥാ ജയ.

നിന്തിരുവടിയുടെ മാഹാത്മ്യമറിയാതോ-
രന്ധനായോരു ബാലനെങ്ങിനേ സ്തുതിക്കുന്നു?
ചിന്തയിൽ തോന്നീടുന്ന വാക്കെല്ലാമവിടത്തെ
ബന്ധുഗുണമേറും സ്തോത്രമായുന്നീടണം.

പാണികൾ കൊണ്ടു ചെയ്യും കൃത്യങ്ങളുശേഷവും
ചേണ്ടെഴും തൃപ്പാബ്ജപൂജയായ് ഭവിക്കണം
പാദത്താൽ ചരിപ്പതും ഖേദങ്ങൾ മാറീടുന്ന
ശൈവവിഗ്രഹപ്രദക്ഷിണമായ് ഭവിക്കണം.”

ഇന്നരം സ്തോത്രങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളും ശൈവ
സൂക്തങ്ങൾകൊണ്ടു പുകഴ്ത്തിടുന്ന സുഭഗനാം
ഭക്തനെ തൃക്കൈകൾ കൊണ്ടെഴുന്നേല്പിച്ചു നിന്തി-
ട്ടുകുന്നിവോടു കൂടിയരുളിച്ചെയ്തിവണ്ണം.

“ഖേദമൊട്ടുമേ വേണ്ട നിനക്കുമിതുപോലെ
മോദമോടെന്നിൽ ചേരാം ഭാവിയിലൊരുനാളിൽ
മാനുഷഭാവം വിട്ടാൽ മാത്രമേയിതു വരൂ
മാനുഷഭാവത്തോടേ ചേരുകില്ലെന്നുവുള്ളൂ.

നിന്നുടെ ഗുരുവൊരു മാനുഷനല്ല പാത്താൽ
മാനുഷരൂപം ചില നേരത്തു ധരിച്ചിടും;
അന്യമായുള്ള രൂപമേ, തവനിച്ഛിക്കുന്നോ
ആയതുപോലെ ഭവിച്ചിടുമപ്പോഴേ തന്നേ.

ചരിയകൊണ്ടും യോഗധാരണകൊണ്ടും മനോ
മാലിന്യം നീങ്ങി മനം ശുദ്ധമായിട്ടുംവിധൗ
ജീവന്റെ നിലയവിച്ഛിന്നമാം മായ നീങ്ങി
ആത്മനി ലയിച്ചിടും ജീവനമപ്പോൾത്തന്നേ.

അപ്പോഴാ സൂക്ഷ്മഭേദത്തോടു സഞ്ചരിച്ചിടാം
മുപ്പാരുമൊരുപോലെ ഭേദമില്ലാതെ കണ്ടു;
കെല്ലെഴും യോഗത്തിന്റെ വൈഭവമിതൊക്കെയു-
മല്ലസാരമാക്കിതു സാധ്യമല്ലൊരുനാളും.

ഉത്ഥികളാദമാദഭാവവുമവനില്ല,
കർമ്മവുമവനില്ല ജന്മവുമൊന്നുമില്ല,
കൗഷമകന്നൊരു നിമ്ബരൂപനവൻ
ഞങ്ങൾക്കും മേലാണവൻ ഗ്രന്ഥികൾ കടന്നവൻ.

ഞങ്ങൾ മൂവരുമോരോഗ്രന്ഥിയെപ്പാലിപ്പവർ
അവനങ്ങളുകളെ ഭേദിച്ചു കടന്നവൻ,
അത്രയുമല്ല ഞങ്ങൾ കർമ്മത്തിലിരിപ്പവർ,
കർമ്മമുക്തനാണവൻ അവണ്യബ്രഹ്മാനന്ദൻ.

യാതൊരു വികാരവുമൊന്നുമില്ലാത്തോനവൻ
ഞങ്ങളോ. വികാരങ്ങൾക്കടിമപ്പെട്ടോരല്ലോ;
അന്തരമുണ്ടു ഞങ്ങൾക്കവനമായിട്ടേവം
ബന്ധങ്ങളുറോനവൻ ഞങ്ങളിലുയർന്നവൻ.

ഇക്കഥകളുമിങ്ങു വന്നതുമിവിടത്തി-
വ്യാപിക്കുകേറ കണ്ടു കാഴ്ചവുമെല്ലാം മേലിൽ

ഉൾക്കൂടുന്നീകൽത്തന്നെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടീടണം
ഉൾക്കനം വിട്ടു വെളിക്കായിപ്പോകരുതൊട്ടും.

വെളിക്കു പറയണമെന്നാകിൽ മൂന്നുപേരോട്—
ഓളിച്ചീടേണ്ട പറഞ്ഞീടാമങ്ങവരോട്;
രണ്ടുപേർ നിന്റെ ഗുരുവരന്മാരാണ്, പിന്നെ—
യുണ്ടൊരു പുമാൻ വരും ഭാവിയിൽ സുഹൃത്തായി.

യുക്തിവാദത്തെക്കൊണ്ടു തോല്പിച്ചീടുന്നോനവൻ
ഭക്തന്മാരെന്ന് നടിച്ചീടുന്ന വേഷക്കാരെ;
സക്തിയൊന്നിലുമില്ല അവൻ വിശേഷിച്ചു
ഭക്തിയുമുണ്ടു പരാശക്തിയിലവനേറും.

എന്നുടെ നാളിൽ ജനിച്ചെന്നുടെ നാമം ധരി-
ച്ചുന്നതാനന്ദത്തോടേ കളിച്ചു നടപ്പവൻ
അവനായിരിക്കും നിൻചരിത്രമെഴുതുന്നോ—
നവൻ കൊടുക്കണം കഥകൾ വിശദമായ്.

ഒരു നാളവൻ നിന്നോടെതിർക്കുമവന്റെ
ഗുരുവിനോടു തോററുപോലെ നിന്നോടും തോൽക്കും
അതു നാരുമുതൽക്കവൻ നിന്നുടെയിഷ്ടനാകും
ഗുരുവെന്നതുപോലെ കരുതുമവൻ നിന്നെ.”

“അവന്റെ ഗുരുവാരാണമഹാണെങ്ങിരിക്കു-
ന്നദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരുമരുളിച്ചെയ്തീടണം”
വൈവശ്യമോടു ചോദിച്ചതിന്റെ മറുപടി
വിശദമായിട്ടുതരും ചെയ്തിതു ഭഗവാനും.

“ജടിലന്മാരാജ്ഞാമുദരംഭരീകളായ്
കുടിലവേഷം ധരിച്ചുലയും മൃഗന്മാരും
കാപിലന്മാരെയേറും ജയിച്ചുമുലമവൻ
കേവലം മദോന്മത്തനായ് നടന്നതിനാലേ.

ദുർമ്മദമേക്കി നല്ലപദേശം കൊടുത്തു
നിർമ്മലനാക്കീടുവാൻ നാരദമുനീന്ദ്രനെ
സമ്മോദാലയച്ചു ഞാനമ്മുനിയതു ചെയ്തു
ഉണ്മയായ് തന്നേ ജനസമ്മതനാക്കിപ്പോന്നു.

ഗംഗയിൽ മുഴുകിയ ശാസ്ത്രിമാരഞ്ചു പേരും
നിർമ്മലന്മാരായവർ കേരളേജനിച്ചിട്ടു—
ണ്ടവരെല്ലാം നിന്റെ ശിഷ്യരായ് ഭവിച്ചീടും
മന്മകൻ ഗുഹനമുണ്ടവനാമാദ്യശിഷ്യൻ.”

“ദേവസേനാനിയായ ഭഗവാൻ സുബ്രഹ്മണ്യൻ
ഭൂവിതിൽ ജനിക്കുവാനെന്തു കാരണമെന്നും
ഞങ്ങൾ തങ്ങളിലിങ്ങു സംഘടിക്കുന്ന വിധം
മെങ്ങനെയെന്നുമരുൾ ചെയ്യണം ഭഗവാനേ.”

“പറയാമിവൻ ചെറുബാലനാകിയ കാലം
ത്തൊരുനാൾ ബ്രഹ്മദേവനിവിടേയ്ക്കുഴന്നുള്ളി
അവനമാരാണെന്നു ചോദിച്ചു ബ്രഹ്മനോടു
ബ്രഹ്മാവാണഹമെന്ന് പറഞ്ഞു പിതാമഹൻ.

‘പ്രണവാത്മത്തെപ്പറഞ്ഞീടണം ബ്രഹ്മനൈകിൽ’
‘പ്രണവാത്മത്തെക്കൊച്ചുപയ്യനോടുരയ്ക്കാമോ.
എന്നുചിന്തിച്ചു ബ്രഹ്മാ മിണ്ടാതെയിരുന്നപ്പോൾ
പിന്നെയും പിന്നെയും ചോദിച്ചിതു കാത്തിക്കേയൻ.

എന്നിട്ടും മിണ്ടാതിരിക്കുന്ന, തിന്നിവനെനെ
നിന്ദിച്ചതാണെന്നോർത്തു കോപിച്ചു കുമാരനും
ചേന്നിട്ടു പിടിച്ചുകെട്ടീടിനാൻ ബ്രഹ്മാവിനെ
കൊണ്ടിട്ടുങ്ങൊരു മുറി തന്നിലിട്ടുച്ചിതു.

കോപവുമുരുതരതാപവുമുണ്ടാകയാൽ
നേരേന പൂണ്ടു ശപിച്ചീടിനാൻ കുമാരനെ

‘കുറമീല്ലാത്തോരെനെ മുറമു നീ ബന്ധിക്കയാൽ
മന്ത്യയോനിയിൽച്ചെന്നു ജനിയ്ക്കു താപത്തോടും.

തപങ്ങളൊന്നുമറിഞ്ഞീടാതെ നീയും നിത്യം
ചീർത്ത സംകടത്തോടുകൂടിച്ചെത്തി പൂണ്ടു
കിട്ടുവാൻ വഴിയൊന്നും കാണാത്തു നിരന്തരം
വർത്തിച്ചീടുക നിൻറെയച്ഛനെക്കണ്ടുവോളം.’

അക്രമയറിഞ്ഞു ഞാൻ വെക്കമങ്ങോടിച്ചെന്നു
ഭുജിച്ചു കിടക്കുന്ന ബ്രഹ്മനെ മോചിപ്പിച്ചു;
‘അറിവില്ലാത്തൊരു ബാലകൻ ചെങ്കുതിന്നു
അറിവുള്ളൊരു നമുക്കിങ്ങനെ ശപിക്കാമോ

ബ്രഹ്മാവേ, ഭവാൻ ശുരപത്മന വരം കൊടു-
ത്തുകൊണ്ടല്ലേ നിങ്ങൾക്കുനന്മം ഭവിച്ചതു
അതിനെത്തീർത്തുരക്ഷിച്ചീടണമെന്നിങ്ങെത്തി-
യതുലതാപാലപേക്ഷിച്ചതും നിങ്ങളല്ലേ.

ആ രക്ഷചെയ്യേണ്ടോനെ മനുജനാസ്തോകെന്നു
അവിവേകത്താൽ ശാപം കൊടുത്തു നിങ്ങളിപ്പോൾ;
വരങ്ങൾകൊണ്ടും ശാപംകൊണ്ടുമോരോ തരത്തിൽ
പെരികെ നാശങ്ങളെ വരുത്തിടുന്നു നിങ്ങൾ.

ആകവേ നിങ്ങളുണ്ടാക്കീടുന്നോരനന്മങ്ങൾ
തീരണമെങ്കിൽ ഞാനോ വിഷ്ണുവോ വേണംതാനും
ഇങ്ങനെ നിരന്തരം നിങ്ങളെ തൊഴിലിനു
ഞങ്ങളുത്തരവാദിയാകയില്ലിനിമേലിൽ.

അങ്ങു നൽകിയ വരം മൂലമായല്ലേയവൻ
നിങ്ങളെജ്ജയിച്ചു കീഴടക്കിയതുമിപ്പോൾ
അങ്ങനെയുള്ളവനെക്കൊന്നിട്ടു നിങ്ങൾക്കേറെ
മംഗലം വരുത്തുവാൻ പോന്നൊരു കൂമാരനെ.

ശപിച്ചു, വന്നുകാഴ്ച മുടക്കി നിങ്ങളിനി-
ത്തപിച്ചു തന്നെയിരുന്നീടുവിൻ ഭാവികാലം
നമിച്ച ശുരപദം കഴിപ്പിൻ ദാസരായി
മരിപ്പിനല്ലെന്നാകിലവന്റെ വാളുകൊണ്ടു.

കാത്തികേയനും ചെന്ന മന്ത്യാനായ് ജനിക്കട്ടേ;
ദൈത്യനെക്കൊല്ലുന്നതുമാരെന്നുമറിയട്ടേ;
ഇനിമേലിതിലൊന്നും ചേരുകയില്ല ഞാനും;
അതിനാൽ നിന്നിടേണ്ട പോവുക വേഗം ഭവാനും.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞു ഞാൻ നിന്തിയ നേരത്തിങ്കൽ
പിപ്പലദളം പോലെ വിറച്ചു ബ്രഹ്മനേരം
ഹസ്തങ്ങൾ രണ്ടും നിജമസ്തകത്തിന്മേൽ വെച്ചു
ഉൾത്താപത്തൊടുമവനകമിച്ചാനിപ്രകാരം.

“അയ്യയ്യോ ഭഗവാനേയിങ്ങനെ കല്പിക്കല്ലേ
ഇവയുള്ളവർക്കു വേറേയശ്രയമുണ്ടോ പോറ്റി
അവിചാരിതമായോരവിവേകത്താൽ വന്നോ-
രപരാധത്തെ ക്ഷമിച്ചീടണം ദയാനിയേ.”

ഇപ്രകാരം കലാപമിങ്ങിഹ നടക്കുന്ന-
തുരപ്പരിതാപത്തോടുമറിഞ്ഞു ദേവഗണം
വൃതവൈരിയോടൊന്നിച്ചോടിയോടിത്തളൻ
മല്ലഭത്തിങ്കൽ വീണ്ടു കേണു കേണപേക്ഷിച്ചു.

“മഞ്ഞുമാമലവാസാ, മഞ്ജുളകളേബാ
തുംഗശ്രീജടാധര രഞ്ജിതത്രിലോകേശ
കുഞ്ജരനിക്രന്തന നിന്തിരുവടി കനി-
ഞ്ഞെങ്ങളെ രക്ഷിക്കണം ശുരപത്മനിൽ നിന്നും.

ഉല്ലാസാത്മവൻ മേലും കീഴും നോക്കാതെ ചെയ്തു
പേലരമാം ശാപത്തിനാൽ കുപ്പത്തുമുക്കോടിയും

സമ്പന്നിമാരായി കത്തുന്ന തീക്ഷണ്യത്തിൽ
സപ്തഭൂഷണാ പരിപാലയ കൃപാലയ.

മുപ്പരന്മാരെക്കൊന്നു ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുതു-
മപ്പരമെരിച്ചുതും, ദാരികൻ തന്നെക്കൊൽവാൻ
മുപ്പാരു നടുങ്ങുമാറട്ടഹാസത്തെച്ചെയ്യും
ഭദ്രകാളിയെയയച്ചവനേ വധിച്ചുതും,

പാലാഴി കടഞ്ഞനാൾ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടിപ്പുരാ
നീലാളിവണ്ണനോടു ചേർന്നു നിന്നൊരുമിച്ചു
വേലകൾ പലതരം ചെയ്തതും, ഭീതിയെന്നേ
ഹാലാഹലത്തെക്കൂടെപ്പാനം ചെയ്തതുമോർത്താൽ.

ഞങ്ങളിലുള്ള വാത്സല്യംകൊണ്ടു തന്നെയതു
ഞങ്ങളിന്നവിടത്തെയടിമകളുമല്ലേ
പത്മജകൃതമായോരപരാധത്തെയിന്നു
പത്മബാണാരോടിയങ്ങളിൽ ചുമത്തല്ലേ.

പിഴകളൊന്നുമടിയങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുമില്ല,
ഇനിമേലിലുമൊന്നും ചെയ്യുവോരല്ലതാനും;
അതിനാൽ ബ്രഹ്മശാപം ഞങ്ങളെബ്രാധിക്കാതേ
വഴിയൊന്നാലോചിച്ചു ഞങ്ങളേ രക്ഷിക്കണം.”

ദേവന്മാരിപ്രകാരമാവലാതികളേററം
വേവലുറക്കാമ്പിൽ പൂണ്ടു പാഞ്ഞതെല്ലാം കേട്ടു
ഇവരെ രക്ഷിക്കുവാണെന്നൊരു കഴിവെന്നു
മനസ്സിൽ ചിന്തിച്ചു താൻ പാഞ്ഞാനിപ്രകാരം.

“ശാപംകൊണ്ടൊരു ദോഷം നിങ്ങൾക്കു വരാതെയും
ശാപംകൊണ്ടൊരു കൂട്ടർപ്പകാരങ്ങളായും
ശാപദോഷങ്ങൾ ഭൂജിക്കാനുള്ള കാലം ബഹു
ദൂരമാക്കിയാലതു രണ്ടും സാധ്യമായിട്ടും.

ബ്രഹ്മാവിൻ ദ്വിതീയമായിട്ടു പരാജയം
ശോഭനസുകരകല്ലേ വൈവസ്വതനാഥനോ
അഷ്ടാവിംശതിപരിവർത്തകേ ചതുർയുഗേ
കാലമാം കലീയുഗേ രാക്ഷസസംവത്സരേ.

ശ്രാവണമാസേ ദിനേ വിംശതിരായംഗതേ
ബുധനം ചതയവും വാരതാരങ്ങളേവം
പെരുണ്ണമി മേഷലഗ്നേ രാഹുയുക്തനായ്ക്കുന്ദൻ
രണ്ടിലും, മൂന്നിൽ ശുക്രൻ, ബുധൻ നാലിലുമഞ്ചിൽ.

രവിയു,മേഴിൽ ക്കുന്ദൻ, ശിഖിയുമെട്ടിൽ തന്നെ,
ചാപത്തിൽ ബുധസ്സതി, കുംഭത്തിൽ താരേശനും,
ഇരുവിധം ഗ്രഹസ്ഥിതിയുക്തമാം ലഗ്നം തന്നിൽ
രാജയോഗത്തിൽ മർത്യനായിട്ടു ജനിക്കണം.

ബ്രഹ്മാവേ, ഭവാനിതു സമ്മതിച്ചെന്നു വന്നാ-
ലൊന്നിനും തടസ്സമില്ലല്ലെങ്കിൽ കഴുപ്പമാം.”
എന്ന,ന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു ബ്രഹ്മാവുചപ്പോൾ
മന്ദമായൊന്നു മുളിപ്പിപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

‘എന്നുടെവിവേകംകൊണ്ടു വന്നോരനാഥം-
മിന്നിതു ശുഭമാക്കിത്തീർത്തു വിചാരിച്ചാൽ
കുന്ദബാണാരേ, തവ വൈഭവം ചിത്രം ചിത്രം’
എന്നെല്ലാം പുകഴ്ത്തിട്ടു വന്ദിച്ചു പോയാരവർ.

രാക്ഷസസംവത്സരം മുതൽക്കു സുഭാനുവാം
വത്സരം വരേശ്ശാപബദ്ധനായ്തന്നെ വാണു;
അക്കാലത്തൊരു നാട്ടുപള്ളിയിലാശാനായാ-
നതിനാൽ നാണുവാശാനെന്നൊരു പേരുമുണ്ടായ്.

നാലഞ്ചുമാസമാശാനായിരുന്നവൻ പിന്നെ
വാമനപ്പള്ളി രാമനാശാന്റെ ശിഷ്യനായി;

അവിടെയിരുന്നവൻ കാവ്യനാടകങ്ങളെ—
മലംകാരാദികളുമൊക്കെയും പഠിക്കവേ,

ഭാഷാസംബന്ധമായ വിജ്ഞാനമെന്നേയിതിൽ
ആത്മകായ്ക്കുണ്ടെന്നുമീല്ലല്ലോ തെല്ലമെന്നു
ചിന്തിച്ചിട്ടതിന്നിനിയാരുള്ളതെന്നങ്ങനെ
അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ തയ്ക്കാട്ടയ്ക്കുവുണ്ടെന്നു കേട്ടു.

അവിടെച്ചെന്നു കായ്കും പറഞ്ഞൊരനന്തരം
അയ്യാസ്വാമിയും പറഞ്ഞീടിനാനിപ്രകാരം:—
“ഇവിടെ നിന്നിടേണ്ട സമയമില്ലെന്നിങ്ങ
വാമനപുരത്തിങ്കൽ പോവുക വൈകീടാതേ.

അവിടെക്കുഞ്ഞമ്പിള്ളിയെന്നൊരു മഹായോഗി
അതുലവിദ്വാനാണ്ടു സത്രത്തിലിരിക്കുന്നു
അവിടെച്ചെന്നാൽ നിന്റെ കായ്ക്കുണ്ടു സാധിച്ചിടും
ആഗമങ്ങളെ നന്നായറിഞ്ഞ മഹാപുമാൻ.”

“അങ്ങിനെതന്നെയിനിയവിടെപ്പോയി നോക്കാം
സംഗതിയുണ്ടെന്നാകിൽ സാധിക്കുമല്ലോ കായ്കും;
മംഗലം വരുത്തണേ മാംബ്രതി മഹാദേവ
ഗംഗാകാമുക ഗൌരീവല്ലഭ നമോസ്തുതേ.

ഇത്തരം പ്രാർത്ഥിച്ചുടൻ തിരിച്ചു വന്നു തന്റെ
പത്തനം തന്നിലെത്തിയിരുന്നു നിരൂപിച്ചു
‘മുപ്പരമെരിച്ചൊരുതമ്പുരാൻതിരുവുള്ള—
മെഴുപ്പാഴെന്നോടുണ്ടാമോ അപ്പോൾ സാധുമാം കായ്കും.

പുരുഷപ്രയത്നംകൊണ്ടേതാനും സാധുമാകും
മുഴുവൻ സാധിച്ചിടാൻ ദൈവാനുഗ്രഹം വേണം
ആയതു പൂർവ്വപുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽത്താനേ വരും
മായമല്ലതു സർവ്വമതമല്ലോ ലോകേ.

ദേഹത്തിനുള്ളിൽ ജീവനുണ്ടെന്നതിന്തീടാ—
മീശപരനുണ്ടെന്നതും പറഞ്ഞുകേടിട്ടുണ്ടു
മായയെന്നൊരു ശക്തിയുണ്ടെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ടു
അവകൾക്കുള്ള വൃത്തിഭേദങ്ങളറിവില്ല.

മോക്ഷം കിട്ടണമെന്നും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോണമെന്നും—
മിഷിതീതനിലോരോ ജനങ്ങൾ പറയുന്നു
ആയതു സാധിക്കേണ്ടു മാറ്റങ്ങളജ്ഞാതരാ—
ണാകയാലവകളെപ്പറയുന്നില്ലയാരും.

വാമനപുരത്തിങ്കൽ പോയാലെന്നുടെ കാര്യം
സാധ്യമായ്തന്നീടുമോയെന്നതുമറിഞ്ഞില്ല
കേമനാണദ്വേഹവും നിഗമാഗമങ്ങളെ
നിഖിലം പാഠം ചെയ്തോനാണെന്നും പറഞ്ഞല്ലോ.

കാലത്തിൻ ശുഭാശുഭമെങ്ങിനെയറിയുന്നു
കാലവേദികൾക്കല്ലേ ആയതുമറിവുള്ള
ജ്യോത്സുന്മാരേയും കാലവേദികളെന്നു ചൊല്ലും
എന്നുടെയാദ്യമുതൽ നല്ല ജ്യോത്സുനാണല്ലോ.

അതിനാലദ്വേഹത്തെക്കണ്ടെന്റെ സംകടം—
ഉഖിലമറിയിക്കാമെന്നുറച്ചങ്ങോട്ടു പോയി;
മുരപാദങ്ങൾ തൊട്ടു നമസ്കാരവും ചെയ്തു
മുരവിൻതിരുമുഖിൽ കരങ്ങൾ കെട്ടിനിന്നു.

“എന്തെടാ നാണൻ വന്നതെന്തിനുവന്നു നീയും,
ചിന്തയിലെന്തോ കാര്യമുണ്ടെന്നു തോന്നീടുന്നു;
ചിന്തയിലുള്ള കാര്യമെന്തെന്നു പറക നീ
സന്തോഷത്തോടേയതു സാധിച്ചു തരാമല്ലോ.”

സംകടം വിനയവും ഭക്തിയും വിശ്വാസവും
സംഘടിപ്പിച്ചവനുടനിപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

“അടിയനൊരു കര കാണാത്തൊരന്ധകാരം
ക്കടലിൽ വീണു വലഞ്ഞിടുന്നേൻ ഗുരുനാഥം.

അതിന്റെ നിവൃത്തിക്കായെല്ലാം ദിക്കിലോടി
യലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞിട്ടും ഫലമുണ്ടായതില്ല
അതിനാൽ സംകടപ്പെട്ടുകിടന്നിങ്ങു വന്നെ-
ന്നറിഞ്ഞിടുക കൃപാവാരിധേ ഗുരുനാഥം.

സംസാരസാഗരത്തിൽ വീണുകേണലയുവാ-
നടിയനാവതല്ലല്ലിഷ്ടവും തോന്നുന്നില്ല
അതിനിക്കാലമൊരു ഗുരുനാഥനെക്കിട്ടാ-
നടിയനുണ്ടോ ഭാഗ്യമെന്നരുൾ ചെയ്തീടണം.”

“നിന്നുടെ ജാതകം ഞാനെഴുതിക്കൊടുത്തിട്ടു-
ണ്ടതിനെഴുതതിങ്ങു കൊണ്ടുവാ നോക്കീടട്ടേ
പിന്നീട് ചാരവശാലുള്ളൊരു ഗ്രഹസ്ഥിതി
നന്നായി നോക്കിക്കണ്ടു സൂക്ഷ്മാസ്ത്രാന്തരീകാം.”

അതുകേട്ടുടൻ ചെന്നു ജാതകമെടുത്തുകൊ-
ണ്ടതിവേഗത്തിൽ വന്നു ഗുരുപാദാന്തേ വെച്ചു;
ജാതകമെടുത്തുടനോലകൾ നോക്കീടുന്നു
വിരലാലെണ്ണിയെണ്ണിസ്സംഖ്യകൾ ഗണിക്കുന്നു.

മനസ്സിലെന്തോ നിനച്ചങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു
മനനം ചെയ്യുംപോലെയാണങ്ങിരിക്കുന്നു
വദനം തന്നിൽ മന്ദഹാസവുമുദിക്കുന്നു
അവനെക്കൊണ്ടുതന്നെ സംഖ്യയെപ്പറയിച്ചു.

അതുകൊണ്ടൊരുലഗനം മനസ്സിൽ നിശ്ചയിച്ചു
അതിന്റെ ഗ്രഹനില നോക്കിക്കണ്ടുറപ്പിച്ചു
ചന്ദ്രനെങ്ങാണെന്നുടൻ നാൾകൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ചു
തിങ്ങിന കൗതുകം പൂണ്ടിരുന്നെന്നാമുത്തിച്ചു.

ഏല്ലാ ലക്ഷണങ്ങളും നോക്കി നോക്കി ഗ്രഹിച്ചു
 മെല്ലവേ ഗുരുവരൻ ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം:-
 “ജാതകവശാൽ നിനക്കുണ്ടല്ലോ രാജയോഗം;
 ചതുർത്ഥസ്ഥമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുക തങ്ങളിൽ.
 കേരളസ്ഥനായായ് നല്ല ബലവാന്മാരാകയാൽ
 നീ നിരൂപിക്കും കായ്മൊക്കെയും സാധിച്ചീടും;
 നവമസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നവമാധിപനായ
 ഗുരുവും വരികയാൽ ഭാഗ്യത്തിനളവില്ല.

ഇന്നിമേലേങ്ങും തിരഞ്ഞീടേണ്ട ഗുരുവിനെ
 വന്നീടും ഗുരു നിനക്കുപദേശത്തെച്ചെപ്പാൻ
 പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠൻ മഹായോഗീന്ദ്രന്മാരിൽ മുമ്പൻ
 സകലകലകളിമറിഞ്ഞ മഹാപുരസ്കാരം.

ഇന്നതൊട്ടെങ്ങിനും കഴിഞ്ഞാലടുത്തനാൾ
 ശുക്രവാാരവും തൃശ്ശോദശിയും വരുന്നനാൾ
 ശിഷ്യനോടൊരുമിച്ചു മദ്ധ്യാഹ്നത്തിന്നു മുഖി-
 ലെത്തിട്ടമണിയൂരിൽ ക്ഷേത്രത്തിലസംശയം.

ഗ്രഹചാരങ്ങൾ ചിന്തിച്ചതിലും ശുഭമെന്നേ;
 ശുഭഭാവത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷമായുണ്ടു ഗ്രഹം
 ദോഷഭാവങ്ങളേറും തുച്ഛമായിട്ടേയുള്ളു
 പാപന്മാർപോലും ശുഭപ്രദന്മാരായിട്ടു.

പിഴച്ചിട്ടില്ലയെന്റെ വാക്കുകളിതുവരെ.
 പഴക്കം കൊണ്ടും സത്യപാലനരീതികൊണ്ടും
 സത്യരൂപനായുള്ള ഭഗവൽകൃപകൊണ്ടും
 പിഴയ്ക്കുയില്ലയിതും സത്യമായ് ഭവിക്കീടും.”

അതുകേട്ടവനന്ധകാരത്തിൽ നിന്നു നേരേ-
 യാനന്ദക്കടലതിൽ മുങ്ങിമുങ്ങിക്കളിച്ചു

ഗുരുവിൻപാദങ്ങളിൽ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചു
ചാനന്ദത്തോടുംകൂടി യാത്രചൊല്ലിത്തിരിച്ചു.

വന്ന സന്തോഷത്തോടേ മന്ദിരം പ്രാപിച്ചവൻ
വന്ദിച്ച മാതാപിതാക്കന്മാരെബ്ദേശിയോടേ
വന്ദനീയനാം ഗുരുനാഥൻ ചൊന്നവയെല്ലാം—
മൊന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞീടിനാൻ കരുഹലാൽ.

ദേശികൻ നിന്ദേശിച്ച നാളതിലണിയൂരിൽ
കോവിലിലപ്പം വാക്കാൻ തന്ധുലമേകപ്രസ്ഥം
വെള്ളനേട്യവുമുണ്ടെതുപോലേകപ്രസ്ഥം
ശക്ത പഞ്ചസാര പഴങ്ങൾ വേണ്ടു വണ്ണം.

കറിക്കോപ്പോടും കൂടിക്കൊടുത്തു വാരിയത്തു
തത്രതന്ധുലങ്ങൾക്കു പണവും കൊടുത്തിട്ടു
വാദ്യരോടേവം പറഞ്ഞീടിനാനവനപ്പോൾ;
“മൂന്നുപേക്കിന്നിവിടെവ്ദക്ഷണം കൊടുക്കണം.

ഇവിടെ വരുമൊരു യോഗീന്ദ്രൻ ശിഷ്യനോടു—
മവരെ സൽക്കരിച്ചീടണം നാമായവണ്ണം
അദ്ദേഹമൊരു മഹാത്മാവാണു സൽക്കാരത്താ—
ലുദ്ദിഷ്ടഫലമെല്ലാം നമുക്കു സിദ്ധിച്ചീടും.”

ഇത്തരമെല്ലാം വാദ്യരോടറിയിച്ചു തന്റെ
പത്തനംതന്നിൽ ചെന്നു സ്വസ്ഥനായ് തന്നേയവൻ
ഉത്തമനായ യോഗീതന്മാരെ വരവിനെ
ചിത്തത്തിൽ നിരൂപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നിരുപ്പായി.

മദ്ധ്യാഹ്നം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സ്നാനവുമാഹാരവും
കഴിച്ചു കോവിലിന്റെ പൂർവഭാഗത്തു നില്ക്കും
ഇലഞ്ഞിമരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽനിന്നുകൊണ്ടു
വരുണദിശി നോക്കും നേരത്തു കാണാത്തു.

അതുതും മഹാതുതും നിഷ്ഠയിലിരിക്കുമ-
ട്ടതുതചരിത്രനാം യോഗിവയ്ക്കനെ നന്നായ്";
“അലഞ്ഞുതിരഞ്ഞേറെ സംകടപ്പെട്ടുപാരം
നടന്നു തേടിയിട്ടും കണ്ടുകിട്ടാത്ത ലക്ഷ്യം.

യത്നങ്ങളൊന്നും കൂടാതിങ്ങനെ കിട്ടിയതു-
മെന്നുടെ ഗുരുവിന്റെ വാക്യിലിതന്നെയോവാൻ ?
മുന്നമേ ചെയ്ത പുണ്യപുരത്തിൻപ്രഭാവമോ
ഒന്നുമേ തിരിക്കരുതല്ലയെന്നെന്തിനാം.

എങ്കിലും ഗുരുവിന്റെ വാക്യിലിയതും പൂവ
പുണ്യത്തിൻ വിലാസവുമീശരപ്രസാദവും
ഒന്നിച്ചു ചേർന്നു മഹാശക്തമായ് ഭവിക്കയാൽ
പുണ്യദർശനത്തിന്നു സംഗതിവന്നതിപ്പോൾ.

ഒന്നു മാത്രമായാലും സാധിക്കുമെന്നിരിക്കെ
മൂന്നുമൊന്നിച്ചാൽ പിന്നെ സാധ്യമില്ലാതെയുണ്ടോ
ഭിന്നശക്തികളല്ല മൂന്നിലുമിരിപ്പതും
ഏകശക്തിയാണത്രെ മുപ്പിരിക്കയർ പോലെ.”

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചവനങ്ങനെ നില്ക്കുവീശ്വര
ചിത്തമാദികൾ മൂന്നുമൊന്നിച്ചു താനേചേർന്നു;
മനമാദികളേവം ചേർന്നുനിമിത്തമാ-
യനങ്ങാനരുതാതെന്നിന്നു പോയവനപ്പോൾ,

തറഞ്ഞകുറിപോലെ നിറഞ്ഞ ചിന്തയോടും
പറഞ്ഞുകൂടാത്തുള്ള പരമാനന്ദത്തോടും
ഇരുന്നു നിഷ്ഠചെയ്തും യോഗിവയ്ക്കനെ നോക്കി
ഇമവെട്ടാതെന്നിന്നു ത്രാടകനെന്നപോലെ.

നിഷ്ഠയിൽനിന്നുണർന്നു മുറഞ്ഞെണ്ണിറങ്ങിയ-
ചട്ടമ്പിസ്വാമി തന്നെ സ്പഷ്ടമായിട്ടു കണ്ടു

സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചുഞ്ജലി ചെയ്തു നിൽക്കും
ഭക്തനെക്കണ്ടുചാരേ വരുവാനാംഗും കാട്ടി.

“അങ്ങോട്ടു വന്നുകൂടായിഴവനാണടിയൻ
ഇങ്ങോട്ടുതന്നെവന്നു സംകടം കേട്ടീടേണം”
അതുകേട്ടടുത്തു ചെന്നെന്താണെന്നു ചോദിക്കെ-
യവനമിപ്രകാരമറിയിച്ചിതു ഭക്ത്യാ.

“അതുല്യസംകടമാം സംസാരസാഗരത്തിൽ
പതിതനായിടുവാനടിയനാളല്ലൊട്ടും;
അതിന്റെ നിവൃത്തിക്കായൊരു സൽഗുരുവിനെ
ഇതുനാവരെയെങ്ങും കണ്ടുകിട്ടിയുമില്ല.

കാലദോഷംകൊണ്ടാണോയിങ്ങനെ വന്നതെന്നു
കാലത്തിൻ ശുഭാശുഭമറിവാനായിക്കൊണ്ടു
കാലവേദിയാമെന്റെ പ്രഥമഗുരുവിനെ
കാലം വൈകാതേ കണ്ടു സംകടമുണർത്തിച്ചു.

അദ്ദേഹം കല്പിച്ചതാണിന്നിവിടത്തിൽത്തന്നേ
വിദ്യാനായൊരു യോഗിശ്രേഷ്ഠൻ വന്നീടുമെന്നു
അതിനെ നിരൂപിച്ചിട്ടിവിടെ വാരിയത്തിൽ
മൂന്നു പേക്കാഹാരത്തിനേപ്പാടു ചെയ്യിട്ടുണ്ടു.

അതിനാൽ തിരുമേനിയത്താഴം കഴിഞ്ഞിട്ടു
അടിയനളവായ സംകടം തീർത്തിടണം
അടിയനവിടത്തെഗുരുവായ്സ്മരിക്കുന്നു
സദയം തിരുമേനിയതു കയ്ക്കോണ്ടീടണം.”

“അങ്ങിനെതന്നെ, ഞാനുമതിനെ കയ്ക്കോണ്ടീടാം-
മതിന്റെ രീതികൾ നീ പറഞ്ഞപോലെല്ല;
അത്താഴം കഴിഞ്ഞെന്നാലായതു ചെയ്തു കൂടാ
അത്താഴത്തിനുമുമ്പേയക്കമ്മം ചെയ്തീടണം.

മോക്ഷാത്മികമയ്യപദേശം ചെയ്തിടേണ്ടുന്ന
ശിക്ഷയേറീടും കമ്മം സഗുണോപാസനയാം;
ശുക്രവാദമാകയാൽ സുബ്രഹ്മണ്യോപാസന
തക്ക നൽകിലും തരുമുപദേശിക്കാമതു.

എനിക്കു നേരേ മുഖമായിരുന്നുടൻ തന്നേ
നന്നായി വിചാരിക്കു ഗുരുദൈവതങ്ങളെ
മന്ദത വെടിഞ്ഞു നല്ലന്മേഷമനസ്സനായ്
വന്നിരിയരികത്തു പറയാം കേട്ടുകൊൾക.

ഞാനുരച്ചീട്ടമക്കുരങ്ങളെയോരോന്നായി
നീ കൂടെപ്പറയണം തെളിവാവിട്ടു തന്നേ”
അങ്ങിനെതന്നേയവൻ വഴങ്ങിയടുത്തേററം
അങ്ങിനെ കേതിയോടുമഞ്ജലി ചെയ്തിരുന്നു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയപ്പോൾ കരങ്ങൾ രണ്ടും ശിഷ്യ-
മസ്തകം തന്നിൽവെച്ചു തന്നുടെ ഗുരുവിനെ
കേശാദിപാദാനന്ദവും പാദാദികേശാനന്ദവും
ധ്യാനിച്ചുങ്ങുറപ്പിച്ചു മനസ്സിൽ കണ്ടു കണ്ടു.

അല്ലനേരം കഴിഞ്ഞിട്ടോരോരോ മന്ത്രാക്ഷരം
കെല്ലോടങ്ങുച്ചരിപ്പാൻ തുടങ്ങീ ഗുരുവരൻ;
അവനുമതു കേട്ടിട്ടതുപോലുച്ചരിച്ചു
അങ്ങിനെ മൂന്നാവർത്തി കഴിഞ്ഞു വിരമിച്ചു.

കരങ്ങളിലൂക്കാതേ പിന്നെയും ഗുരുവരൻ
കുരണങ്ങളെ ബന്ധിച്ചുങ്ങനെയിരിക്കുന്നു;
ഉറക്കം പോലെയൊരു മയക്കം വന്നു ശിഷ്യൻ
അടുക്കലിരിക്കുന്ന ഗുരുവേ നോക്കീടുന്നു.

ഗുരുവങ്ങിരുന്നേടത്തൊരു രൂപത്തെക്കണ്ടു
വ്യക്തമല്ലതുമൊരു നിഴൽ പോൽ കണ്ടീടുന്നു;

സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ പൊൽക്കിരീടങ്ങളാലും
പന്ത്രണ്ടു കരങ്ങളും കണ്ടുനന്നന്തരം.

ഓരോരോ കിരീടങ്ങൾക്കീരണ്ടു കണ്ഡലങ്ങൾ
ചാരുവാം ഗളതലേ മുത്തുരത്നമാലകൾ
വളുമാലകളുമുണ്ടേറവും തിരുമാറു
മുഴുവൻ മറയുമാറങ്ങിനെ ശോഭിക്കുന്നു.

ബന്ധുക്കുപ്പുവിലുടേ താരങ്ങൾ കണ്ടീടുന്നു
പംകജമുള്ളിൽ മുത്തുകൾ കണ്ടീടുന്നു
ഹംലുപംകജമദ്ധ്യേ തിലപ്പു കണ്ടീടുന്നു
തംകദ്രുണമീരുവശത്തിൽ വിളങ്ങുന്നു.

ഓരോരോ തിലപുഷ്പവട്ടിന്നിരുഭാഗേ
ചാരുവാമിന്ദീവരപ്പുക്കളും കണ്ടീടുന്നു
പത്മവൈരിയാം ചന്ദ്രൻ മേലേ നിൽക്കുകമൂലം
പത്മത്തിന്നുപദ്രവമുണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ,
രണ്ടിനുമിടയ്ക്കായി സീമയിട്ടിരിക്കുന്ന
വണ്ടുകൾപോലേ കറുത്തുള്ളി ചാപങ്ങളാലേ
രക്തവണ്ണമായിട്ടും പിപ്പലമദ്ധ്യേ
കെല്ലെഴുന്നീടുമൊരു നീർച്ചുഴി കണ്ടീടുന്നു.

ശുഷ്കങ്ങൾ മുകളിൽ നിന്നിറങ്ങി വലിയതൃപ്തം
മത്രയും ഭേദിച്ചിട്ടു വന്നു വന്നിറങ്ങുന്നു
ആയതു നീലനീല വരിവണ്ടുകൾപോലെ
യാലിലമദ്ധ്യേ മനോഹരമാസ്തിമുള്ളതും.

രക്തചീനാംബരത്തെ ഞൊറിഞ്ഞു വാലുമിട്ടു
മദ്ധ്യത്തിൽ ചാത്തിയലംകരിച്ചുങ്ങതിന്മീതെ
രത്നജാലങ്ങൾ പതിച്ചുള്ള കാഞ്ചനകാഞ്ചി
പൊൻപടിയരഞ്ഞാണു തംകലേ ശോഭിക്കുന്നു.

കദളികാണ്ഡങ്ങളും കൈതപ്പൂക്കളുംമറും
രഘുനിന്നീടുന്നോരംബരമതു തന്നേ
അതിന്റെ കീഴേ ദേവമാമുനിജനങ്ങളും
നമിക്കും രക്തപത്മദായങ്ങൾ ശോഭിക്കുന്നു.

അതിന്റെ ദളങ്ങളിൽ പത്തിലും തരം തരം
അതിമോഹനം നല്ല മുത്തുകൾ വിളങ്ങുന്നു
അതുലരമ്യം മഹാമഹത്വമിവകളെ—
യറിഞ്ഞു വാഴ്ത്തീടുവാനാളല്ലെന്നടങ്ങുന്നു.

പൊൽക്കീരീടങ്ങൾ ലലാടങ്ങളും കണ്ഡലങ്ങൾ
ദപ്പണം പോലെ ശോഭിച്ചീടുന്നകുപോലങ്ങൾ
തൃക്കണ്ണുകളും തിരുനാസികാമുകുളങ്ങൾ
അധരോഷ്ടങ്ങൾ ദന്തപംക്തികൾ ചിബുകകൾ.

തൃക്കരങ്ങളിൽ തിരുവായുധങ്ങളും പിന്നെ
വരദായങ്ങളാം മുദ്രകളിവകളും
ഉരുക്കൾ പാർപ്പികളും ജംഘകൾ പാദങ്ങളും
ചാരുക്കളെന്നേ പറഞ്ഞീടുവാൻ തോന്നുന്നുള്ളു.

അലംകാരങ്ങളെനീക്കറിയാമെന്നാകിലു—
മലംകാരങ്ങളൊന്നുമിതിനോടാകയില്ല
ആകാത്തകായ്ക്കളെജ്ജ്വലിച്ചാലതുമൊരു
ആകായ്ക്കയെന്നേ വരൂഹസിക്കും വിദഗ്ദ്ധജനം.

“ഈരൂപമെനിക്കിപ്പോഴുപദേശിച്ചു മന്ത്ര
ദേവതനേയിതു ഭഗവാൻ സുബ്രഹ്മണ്യൻ
താരകാരിയാം ദേവൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചതു
ഗുരുദേവന്റെ കരുണാർദ്രതകൊണ്ടുതന്നേ.”

ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചവൻ ബാഹ്യജ്ഞാനമില്ലാതെ—
യങ്ങനെ കുറഞ്ഞൊരു നേരമങ്ങിരുന്നപ്പോൾ

മണീനബോധം മന്ദമന്ദമായ് വന്നു
മുന്നേതുപോലെ നല്ല ബോധവാനായിത്തീർന്നു.

സൽഗുരുമുന്നേപ്പോലെയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു
ഗൽഗദാക്ഷരങ്ങളാലിപ്രകാരം പറഞ്ഞു
“അയ്യയ്യോ ഭഗവാനേ നിൻതീരുപ്രഭാവങ്ങളെ-
ളീയുള്ളോരല്ലബുദ്ധിക്കറിവാൻ വശമുണ്ടോ.

മന്ത്രദേവതതന്നെ പ്രത്യക്ഷമാക്കിക്കാട്ടി;
മന്ത്രകർത്താക്കന്മാർക്കും സാധ്യമല്ലല്ലോയിതു
മുമ്പിരുന്നൊരു പൂർവ്വാചാര്യന്മാരാർക്കെങ്കിലും-
മിഥ്യമോടിച്ചു പോലെ ചെയ്തെന്നു കേട്ടിട്ടില്ല.”

“മന്ത്രസിദ്ധിക്കുവിളംബം വരാതിരിപ്പാനായ്
മന്ത്രദേവതതന്നെ വരുത്തിക്കാട്ടീത്താനും
അക്കണ്ടരൂപം നിന്റെ മനസ്സിൽ നിർത്തിക്കൊണ്ടു
ചൊൽക്കൊണ്ടമന്ത്രം ജപിച്ചിടുകിൽ സിദ്ധിയുണ്ടാം.”

അതുകേട്ടവൻ പരമാനന്ദം പൂണ്ടു പാരം
പരമഗുരുപദം വണങ്ങി വിനീതനായ്
അകമേ നിറഞ്ഞുള്ള ഭക്തിപാരവശ്യത്താൽ-
ലനങ്ങാനരുതാതെ നിന്നുപോയതുനേരം.

വാര്യരുമപ്പോൾ വന്നു സ്വാമിയെ വണങ്ങിട്ടു-
ങ്ങുണകാലമായെന്നു സ്വാമിയോടറിയിച്ചു;
സ്വാമിയും ശിഷ്യനായ പരമേശ്വരനുമായ്
വാര്യരോടൊരുമിച്ചു വാരിയത്തേക്കുപോയി.

നാണവാശാനുമപ്പോൾ വേറൊരു വഴിയേപോ-
യ്ക്കായിത്തീന്റെ തെക്കേ മുറ്റത്തു ചെന്നു നിന്നു;
വാര്യരുമപ്പോളൊരു വിളക്കുകത്തിച്ചുകൊ-
ണ്ടവന്റെ മുമ്പിൽ വെണ്ണയവനുമങ്ങിരുന്നു.

തളത്തിൽ വിളക്കും വെച്ചിരിപ്പാൻ പലകയി-
ട്ടതിന്റെ മുമ്പിലായിട്ടിലയ്യുമിട്ടനേരം
സ്വാമിയും പലകമേലിരുന്നോരനന്തരം
ഓദനാദികളെല്ലാം വിളമ്പീവാര്യരപ്പോര

ഒഴിപ്പാനുള്ളതിന്റെ പേരെന്തെന്നറിവില്ല,
സാമ്പാറമല്ല പുളിംകറിയുമല്ലായതു;
വരുത്തങ്ങരച്ചിട്ടുചമച്ചുകുറിയുന്നേ
ഓദനം തന്നിൽ ചേർത്താൽ സ്വാദുമുണ്ടതിനേറും.

പരമേശ്വരനനു പ്രദോഷമാകയാലേ
പ്രതക്കാരന്മാരുമെയൊരുമിച്ചുണിയുന്നു
കോവിലിൽ നിവേദിച്ച ചോരകൾ വാങ്ങിയവർ
പൂമുഖത്തിങ്കലിരുന്നാഹാരം കഴിച്ചല്ലോ.

നാണവാശാനുമവനിരുന്നേടത്തു തന്നേ
ഓദനാദികൾ കൊണ്ടുകൊടുത്തു വാര്യരപ്പോര;
അവനുമങ്ങുതന്നെയിരുന്നു ഭുജിച്ചുടൻ
ഇലയും ദൂരെക്കൊണ്ടു കളഞ്ഞു കൈകഴുകി.

ക്ഷേത്രത്തിൻ തെക്കുഭാഗത്തുണ്ടൊരു തെങ്ങിൻതോട്ടം
തത്ര ചെന്നെല്ലാവരുമിരുന്നു മോദാനപിതം;
എത്രയും ഗഹനമായുള്ള വേദാന്തസാരം
സ്വാമികളുരുചെയ്തു ശിഷ്യന് ഗ്രഹിക്കുവാൻ.

“സംസാരസാഗരത്തെക്കടക്കാനുപായങ്ങൾ
സംശയമറത്തു ചൊല്ലീടുന്നു വേദാന്തത്തിൽ
കംസാരി ഭഗവാനുമതിനെത്തന്നേ നിജ
ഗീതയിൽപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടജ്ജ്ഞാനോടു പുരാ.

വേദങ്ങളോരോന്നിനും മുമ്മൂന്നു ഭാഗമുണ്ടു
കർമ്മവു,മുപാസനം,ജ്ഞാനവുമെന്നിങ്ങനെ;

ജ്ഞാനകാണ്ഡങ്ങളെല്ലാമന്ത്യത്തിലാകയാലേ
അതിനെ വേദാന്തമെന്നോതുന് വേദജ്ഞന്മാർ.

കർമ്മാപസന രണ്ടും സാധിച്ചെങ്കിലല്ലാതേ
ജ്ഞാനകാണ്ഡത്തിനഹ്നാകയില്ലൊരു നാളും
കർമ്മത്തിൻ ഫലങ്ങളെയല്ലവു ചിന്തിക്കാതെ
കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തെങ്കിലേ മനസ്സും ശുദ്ധമവ്യം.

രണ്ടാംകാണ്ഡത്തിൽ കടന്നിട്ടുപാസന ചെയ്യാൻ
ശുദ്ധമാം മനസ്സുകീഴിൽ മാത്രമേ സാധ്യമാവൂ;
അതിനാലത്രേ മുന്പേ നിഷ്കാമകർമ്മം ചെയ്യാൻ
പാഞ്ഞതെന്നു ഗ്രഹിച്ചിടുക നീയുമിപ്പോൾ.

സമുദയസേവതന്നെയാണുപാസനയെന്നു
പറയും വിഷയവുമെന്നു നീ ധരിച്ചാലും
സമുദയമെന്നുള്ളതും ദൈവതഗുണങ്ങളി-
ലേതെന്നാകിലുമൊരു മുന്തിയെസ്സുകല്പിച്ചു.

പൂജനാദികളാകുമുപചാരങ്ങൾ നിജ-
മനസ്സുകൊണ്ടുചെയ്യും കർമ്മങ്ങളത്രേയതു;
മനസ്സുകൊണ്ടു ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തിയില്ലെന്നു കണ്ടാൽ
പ്രതിമാദികളിലും ചെയ്തീടാം വിധിപോലേ.

പ്രതിമാദികളിലായ് പൂജകൾ ചെയ്തു നല്ല
ധാടി വന്നിടും കാലം മനസ്സും വശമാകും;
മനസ്സു വശമായി വരുന്നകാലത്തിങ്കൽ
മാനസപൂജ ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തിയും താനേ വരും.

മാനസപൂജയിങ്കൽ ലയഭാവം വരുമ്പോൾ
അക്ഷരങ്ങളെ പ്രാണനോടു സംഘടിപ്പിച്ചു
ഹംസനിൽച്ചേർത്താലതു ഹംസയോഗമായിട്ടും
ഹംസയോഗത്തേയനുഷ്ഠിച്ചീടാമെന്നതും.

മനുയോഗവും ഹംസയോഗവും ഇല്ലും തന്നെ
എംകിലുമല്ലം ഭേദമുണ്ടതു പറഞ്ഞീടാം;
മനുത്തിൻ ലിപികളും രൂപത്തിന്നുസാമ്യവും
ആരംഭത്തിങ്കൽ ഭേദം കണ്ടീടാം യോഗങ്ങൾക്കു്.

ഏവമുള്ളൊരു ഭേദം മദ്ധ്യമതന്നിലെത്തി-
യക്ഷരരൂപം മാറി നാദമായ് ശേഷിക്കുമ്പോൾ
മാറ്റലക്ഷ്യങ്ങളെല്ലാമേകമായ് ഭവിച്ചീടും
ഭാവവൈപരീത്യങ്ങളൊക്കെയും മാറിപ്പോകും.

ജ്ഞാനവും മൂന്നവിധമായിട്ടാണിരുപ്പതു
പരോക്ഷജ്ഞാനമപരോക്ഷവുമെകാത്മ്യവും
വൈഖരിവരേ പരോക്ഷജ്ഞാനമതു തന്നെ
മദ്ധ്യമതന്നിലായാലപരോക്ഷവുമാകും.

പശ്യന്തി തന്നിലൈകാത്മ്യജ്ഞാനമായിത്തീരും
പരയിലെത്തുന്നേരം പൂർണ്ണമായിട്ടും ജ്ഞാനം;
ഞാനെന്നും നീയെന്നുമുള്ളൊരോ ഭേദങ്ങൾ മാറി
ഞാനെന്നു ജഗത്തിങ്കലൊന്നാമില്ലെന്നും വരും.

സർവ്വവും ഞാനെന്നുള്ള ബോധമുണ്ടാകും വിധൗ
സർവ്വജ്ഞാനങ്ങളൊക്കെത്താൻ തന്നെയായിത്തീരും
സർവ്വരൂപവും ധരിച്ചീടുവാൻ പ്രാപ്തനാകും
സർവ്വലോകങ്ങളിലുമിഷ്ടംപോൽ സഞ്ചരിക്കാം.”

“എങ്ങിനെയോരോ തരം രൂപങ്ങൾ ധരിക്കുന്നു
അങ്ങിനെ ധരിക്കുമ്പോളീ രൂപമെങ്ങു പോകും?
ഇംഗിതമൊട്ടുക്കടിയുന്നറിവതിന്നായി
സംഗതി മുഴുവനുമരുളിച്ചെയ്തീടണം.”

കേട്ടുകൊള്ളുകയെങ്കിൽ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞീടാം
കോട്ടമെന്നിയേ മനമിരുത്തിക്കേട്ടുകൊൾക.

തിട്ടമായിട്ടിരിക്കുമീ രൂപം മറച്ചോരോ
സ്വപ്നമായനുരൂപം കാട്ടുന്ന വിധം ചൊല്ലാം.

കാരോരോ രൂപങ്ങളെ മനസ്സിൽ നിനയ്ക്കുമ്പോൾ
ആ രൂപമായിട്ടുപോൾ മനസ്സ് ഭവിക്കുന്നു;
വൃക്ഷത്തെ നിരൂപിച്ചാൽ വൃക്ഷരൂപമാം മനം
പക്ഷിയെ നിരൂപിച്ചാൽ പക്ഷിരൂപവുമാകും.

രൂപമില്ലാത്ത മനം രൂപമായ് ഭവിപ്പതു
രൂപത്തെ നിരൂപിച്ച മൂലമാണറിഞ്ഞാലും;
അകലെയിരിക്കുന്ന രൂപങ്ങളിങ്ങു വന്നു
മനസ്സിൽ കേരുന്നില്ല മനസ്സിലുണ്ടു താനും.

നിനയ്ക്കും രൂപമെല്ലാമങ്ങിരിക്കവേ തന്നേ
മനസ്സിൽ കാണുന്നതിനെല്ലാക്കുമനുഭവം;
എങ്കിലുമതു പുറത്താകും കാണുന്നതില്ല
സന്തതം സ്ഥൂലദേഹം മറച്ചങ്ങിരിയ്ക്കുവാൻ.

യോഗശീലനംകൊണ്ടു സ്ഥൂലാദിത്രയങ്ങളും
ഏകമായ് ലയിച്ചീടും ലിംഗദേഹത്തോടൊത്തു;
അതിനെ മുമ്പേ മറച്ചിരുന്ന സ്ഥൂലദേഹം
ലയനം പ്രാപിക്കുമ്പോൾ മായയും മറഞ്ഞുപോം.

ലിംഗദേഹവുമാത്മചൈതന്യധാമത്തിങ്കൽ
യോഗരൂപിണീ വിദ്യാരൂപിണീ ഭഗവതി—
തന്നുടെ സഹായത്താലൈകൃതത്തെ പ്രാപിക്കുമ്പോൾ
സർവ്വരൂപരൂപങ്ങളൊക്കെയും താനായ്ക്കൂടും.

അങ്ങിനെ ഭവിക്കുമ്പോൾ ഭംഗിയായ് രൂപങ്ങളെ—
യിങ്ങിതമോടു ധരിച്ചീടുവാൻ പ്രാപ്തനാകും;
സകലഗോളസ്ഥിതമാകിയ ചരാചര
രൂപങ്ങൾ ധരിച്ചീടാമായതു മറച്ചീടാം.

വായുവേഗവും മനോവേഗവും പ്രകാശത്തിൽ
വേഗവും പക്ഷിവേഗമൊക്കെയും ജയിക്കുമാ-
നാകാശമാത്രേ ഗമിച്ചിട്ടുവാൻ ശക്തനാകും;
വൈഷമ്യമൊന്നുമില്ല ഭൂതരൂപവുമാകാം.”

“മുക്കുണമെന്നും പഞ്ചഭൂതങ്ങളെന്നും പിന്നെ
ആധാരമാവുണ്ടെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ടടിയനും
അതിന്റെ വിവരങ്ങളറിഞ്ഞു കൂടാതെല്ലാം;
അതിനെയതളിച്ചെടുത്തു കൃപാനിധേ.”

“കേട്ടുകൊള്ളുകയെങ്കിൽ വഴിശ്ശേ പറഞ്ഞീടാം
സൃഷ്ടികളാദ്യമുണ്ടായ്തന്ന മാതൃങ്ങളെല്ലാം
നിത്യമുക്തനായവിക്രിയനായ് സത്താമാത്ര
വസ്തുവായരൂപനായ് രൂപനായേകനായി.

വത്തിക്കും ശുദ്ധബ്രഹ്മം വൈകാല്യവാനായിട്ടു
വഹിയിൽ ധൂമപോലെ വാരിയിൽ നരപോലേ
തന്നിൽനിന്നുടൻ താനായുത്ഭുതയായിട്ടു
ധന്യയാം പരാശക്തിയുളവായ് വന്നീടുന്നു.

അപ്പരാശക്തി ഗുണയുക്തയായതുമൂലം
ത്രിഗുണാത്മികയെന്നു ചൊല്ലുന്നു വേദാന്തികൾ
തൽപ്രതിഫലിതനാം ചൈതന്യമത്രേ സർവ്വ-
സാക്ഷിയായ്നിന്നീടുന്ന സാക്ഷീചൈതന്യമതും.

ഗുണങ്ങൾ മൂന്നും മൂന്നായ് പിരിഞ്ഞുനിന്നീടുമ്പോ-
ളോരോന്നിൽ പ്രതിഫലിച്ചുണ്ടായി മൂർത്തിത്വം;
സത്വത്തിലീശ്വരനും രജസ്സിൽ ഹൈരണ്യനും
താമസത്തിങ്കൽ വിരാട്ടിങ്ങനെ മൂന്നാകുന്നു.

പഞ്ചവർഗ്ഗത്തിൽ ധർമ്മാത്മകമായ് ജ്ഞാനോദയം
മഞ്ചിതമായി വരും കാലത്തെന്നിധേയൊരു

പഞ്ചതവീജ്യാതേയാത്മസന്നിധിയിങ്കൽ
നിത്യനെന്നതുപോലെ കണ്ടീടുന്നതും പിന്നെ.

ആത്മാപാധിയായിട്ടു മിരിക്കും മൂലവിദ്യ
ലിംഗദേഹത്തിൻ വിത്താം ഹൃദയഗ്രന്ഥി തന്നെ
അതിന്മേൽ പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നും ചൈതന്യത്തെ
ക്ഷേത്രജ്ഞനെന്നു പറഞ്ഞീടുന്നിതാഗമങ്ങൾ.

സുഖദുഃഖാദി ബുദ്ധ്യശ്രയമായിപ്പോ പോലെ
ദേഹാന്തകൃതിമാനമുടമസ്ഥനുമായി
വിളങ്ങും ചൈതന്യത്തെക്കത്താവെന്ന നാമത്താൽ
ജ്ഞാതമാക്കുന്നു വേദവിത്തുകളരിക നീ.

ആബ്രഹ്മസ്തംബാന്തമാമഖിലജ്ഞാതൻ
ബുദ്ധിയിലേററക്കുറവില്ലാതേ നിരന്തരം
സകലപ്രാണബുദ്ധിസാക്ഷിത്വം വഹിച്ചിട്ടു-
മാത്മാവായിട്ടും പ്രകാശീപ്പവൻ കൂടസ്ഥനാം.

കൂടസ്ഥാദികളുടെ പൂർത്തിരൂപങ്ങളല്ലാ-
മറിയും വിഷയത്തിൻ ഹേതുവായിട്ടിരുന്നു
സകലക്ഷേത്രങ്ങളിൽ മണിയിൽ നൂലുപോലെ-
യന്തരംഗത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നൊന്നത്തുമി.

അടുത്തപടി പ്രത്യഗാത്മാവാണതിൽ പിന്നെ
പരമാത്മാവാണതിനപ്പുറം ബ്രഹ്മം തന്നെ;
അതുകൾ പറയുവാനിപ്പോഴില്ലാസരം;
അന്ത്യയാമം തുടങ്ങീവിരമിച്ചീടാമിനി.

ചിന്തയിലലസതതോന്നേണ്ട നിനക്കിതിൽ
സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനം കഴിഞ്ഞീടട്ടേ പാഞ്ഞീടാം”
ഇത്തരം പാഞ്ചമൻ സത്വരം പുറപ്പെട്ടു
സ്നാനാനന്തരം യോഗനിഷ്ഠിതനായിരുന്നു.

നാണവാശാനമപ്പോൾ വാരിയത്തോടിച്ചെന്നു
 വാര്യരോടേവം പറഞ്ഞീടിനാൻകതുകിയായ്.
 “വന്ദ്യനാം ഗുരുവിന്നു മൂന്നടിക്കും വരേയ്ക്കും—
 മിത്തുതാമസിച്ചീടുമാകയാലതിലേയ്ക്കും.

കഞ്ഞിയും ചെറുപയർപുഴുക്കും പപ്പടവും
 വാഴയ്ക്കുകൊണ്ടുവുമെട്ടടിക്കുമ്പോൾ വേണം.
 ഉച്ചയ്ക്കുചോരം നെയ്യും പരിപ്പും പപ്പടവും
 മെച്ചമാം പുളിശ്ശേരിയെരിശ്ശേരിയും പിന്നെ.

പച്ചടികിച്ചടിയുമിഞ്ചിയും നാരങ്ങയും
 അവിധൽ തുവരനമുപ്പേരിവറ്റങ്ങളും
 ഇവകളെല്ലാം നല്ലമെച്ചമാകണമെന്ന—
 തവിടത്തോടു പറഞ്ഞീടണമെന്നില്ലല്ലോ.

പായസമിക്കോവിലിൽ നിവേദ്യം ചെയ്തതാകാ—
 മായതിന്നിടങ്ങഴിയരിയും കൊടുക്കണം;
 തേങ്ങ ശർക്കര നെയ്യുവൃഞ്ജനം പപ്പടകം
 തേങ്ങയെണ്ണയും മുൽഗമാദിയായുള്ളതെല്ലാം.

ഞാനങ്ങചെന്നു വേഗം കൊണ്ടുവന്നീടാമിപ്പോൾ,
 അരിമാത്രമേയിവിടുന്നെടുക്കേണ്ടതുളളൂ.”
 ഇത്തരം പറഞ്ഞവനോടിച്ചെന്നവയെല്ലാം
 സന്തപരം വാങ്ങിയെടുപ്പിച്ചുംകൊണ്ടിങ്ങുവന്നു.

വിറകുമുതലായിട്ടെല്ലാസാമാനങ്ങളും
 വാര്യർ തന്നുടെ മുമ്പിൽ നിരത്തിവെച്ചീടിനാൻ;
 ഒരു രൂപായുമെടുത്തങ്ങൻ കൊടുത്തപ്പോൾ
 വാര്യരുമവനോടു ചോദിച്ചുനിപ്രകാരം.

“നിന്നുടെ ഗുരുനാഥനെങ്ങിനെയുള്ളപുമാൻ
 നല്ലൊരു വിദ്വാനാണെന്നെന്നോടാരോപറഞ്ഞു;

അങ്ങിനെ തന്നെയാണോ നിനക്കും തോന്നുന്നതെ-
ന്നെന്നൊടിനതിൻ പരമാർത്ഥത്തെപ്പറകു നീ.”

“അയ്യയ്യോ ഗുരുവീന്റെറ മാഹാത്മ്യങ്ങളെപ്പൊൽവാ-
നിന്നൊരുത്തരുമില്ല മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും
കൂടെവന്നൊരു ശിഷ്യൻ പറഞ്ഞവൃത്താന്തങ്ങളെ-
ളവിടത്തോടുത്താനും പറഞ്ഞുബോധിപ്പിക്കും.

പണ്ഡിതന്മാർക്കു രാജൻ യോഗീന്ദ്രന്മാർക്കു മുമ്പൻ
നിൽപബ്രഹ്മചാരിവേദവേദാന്തനിധി
ഇവിടെയുളളയാ വന്നെന്റെ ഗുരുവായ-
തതുലഭാഗ്യം തന്നെയെന്നതേ പറയാവൂ.

കല്പിൽ വെച്ചൊഴുക്കുകളുടെതാൽ കരുത്തുളളോൻ
തല്പുകളെണ്ണമേറും ചെയ്തൊലുമുടയാത്ത
കല്പുതപമേദമോരോ വേദാന്തസാരങ്ങളെ
കില്ലെന്ദുപൊടിയാക്കിത്തരിയില്ലാതെയൊക്കാൻ.

അല്ലവമറപ്പില്ല വൈഷമ്യങ്ങളുമില്ല
ചൊല്ലൊങ്ങും സംഗീതസാഹിത്യാദികളും നല്ല
മാറുള്ള കലകളും പൂണ്ണമായ് ഗ്രഹിച്ചൊരു
സർവ്വിദ്യാധിരാജൻ സർവ്വജ്ഞനല്ലോ ഗുരു.

എത്രയും ഭർഗ്രഹമായുള്ളൊരു വിഷയവും
ഒരിക്കൽ വായിക്കയോ കേൾക്കയോ ചെയ്താൽമതി
ഒക്കെയുമപ്പോൾ തന്നെ ഗ്രഹിക്കുമവകളെ
എക്കാലത്തിലുമൊന്നും മറന്നും പോകയില്ല.

മനുഷ്യനല്ലയിതു മൂർത്തികൾ മൂന്നിലേകൻ
മനുഷ്യനായി വന്നു ജനിച്ച ദിവ്യനതേ;
എനിക്കിന്നിതിൽപരം ഭാഗ്യമെന്തുണ്ടുവരാൻ
ജനിച്ചനേരമൊട്ടും പിഴച്ചുപോയിട്ടില്ല.

ഇങ്ങനെയുള്ള ദിവ്യൻ ശംകരാചാര്യരുല്ലാ-
തിങ്ങൊരുത്തരും ജനിച്ചുള്ളതായ്ക്കേഴ്വിയില്ല;
അങ്ങിനെയൊരു കേഴ്വിമാത്രമേ നമുക്കുള്ള
ഇന്നിതുകണ്ടറിവാനിദ്ദേഹമൊന്നേയുള്ളൂ.

ശാസ്ത്രജ്ഞരായോരിലത്തരും ശ്രീകണ്ഠേശ്വരേ
വസിക്കുമപ്പയ്യുന്നും ഗുരുവിൻ ബാല്യകാലേ
ശാസ്ത്രവാദത്തിലേററു തോറുതോറവർ പാരം
നാണിച്ചു തലതാഴ്ന്നു വിഷമിച്ചോടിപ്പോയി.

ഭാരതവണ്ഡത്തിലെപ്പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠന്മാരേ-
യാകവേ ജയിച്ചൊരു വീരനാമണികണ്ഠൻ
രാമനാഥത്തിൽ വെച്ചു ശാസ്ത്രവാദത്തിൽ തോറു
ശിഷ്യനായ്ക്കീനകഥയത്തുതം മഹാത്മ്യം.

ഇവകളെല്ലാം നമുക്കുണ്ടുതമെന്നു തോന്നും
ഗുരുവിന്നിതൊക്കെയും നിസ്സാരമെന്നു തോന്നൂ;
പരശുരാമൻ രാജാക്കന്മാരെയെന്ന പോലേ
പരമഗുരു വിദഗ്ദ്ധൻപ്രൗഢരേ ജയിക്കുന്നു.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ പവ്തത്തേക്കുടനായ്പിടിച്ചിട്ടു
പെയ്തൊരു പെരുമാരി തടുത്തു ഗോകുലത്തെ
പാലനം ചെയ്ത കഥ നമുക്കുണ്ടുതമെന്നാൽ
ശ്രീകൃഷ്ണനതു വെറും കുളിമാത്രമേയുള്ളൂ.

അണ്ഡങ്ങളെലിലവും സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരം
ദണ്ഡമെന്നിയേ ചെയ്തുമീശ്വരൻ വിരാടപുമാൻ
അണ്ഡാംശമതിൽനിന്നുമേറവും ചെറുതായ
കുന്നിനെയെടുത്തതിലെന്തൊരുത്തമുള്ളൂ?

ദിവ്യന്മാരുടെ പീലയെവൃണ്ണമെന്നു ചൊൽവാൻ
ഗീർവാണന്മാരും മുനീന്ദ്രന്മാരും പരുങ്ങുമ്പോൾ

ചെപ്പോടെയൊന്നും ഗ്രഹിക്കാത്തുള്ള നമുക്കുള്ള
എപ്പോഴുമെന്നു ചൊൽവാനാവതോ നിരൂപിച്ചാൽ.

യോഗത്തിലിരിക്കുന്ന മൽഗുരുവുണരുമ്പോൾ
വേഗത്തിൽക്കൊടുക്കണം കഞ്ഞിയുമപ്പോൾത്തന്നേ
കഞ്ഞിയിൽ ചേർത്തിട്ടുവാൻ വെണ്ണയുണ്ടിതായിതു
കഞ്ഞിയിൽച്ചേർത്തിടേണ്ടയിലയിൽ വെച്ചേക്കണം.

ഇഷ്ടംചോലുപയോഗിച്ചിടട്ടേ ഗുരുവരൻ
ഇഷ്ടമോ നമുക്കറിഞ്ഞീടുവാനരുതല്ലോ;
ശിഷ്ടനാം ഗുരുവരനെന്റെ സൽക്കാരങ്ങളാൽ
ഇഷ്ടനാകണമെന്നെയെനിക്കിന്നാശയുള്ളു.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞവൻ ക്ഷേത്രത്തിൻ പൂർവഭാഗേ
നിൽക്കുന്നോരിലഞ്ഞിലിൻ ചുവട്ടിൽച്ചെന്നു പിന്നെ
സൽഗുരുവരരുടെ പാദാദികേശാന്തങ്ങളാൽ
ഉൾക്കരുന്നിനുകൽ നിർത്തി ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ധ്യാനത്തോടു യോഗനിഷ്ഠയിലിരുന്നൊരു
ചട്ടമ്പിസ്വാമി മണിയെട്ടരയ്ക്കുണ്ടെന്നും
മറ്റൊരു വന്നുനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ ശിഷ്യനൊരു
കുറിയെന്നതുപോലെയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

തിണ്ണന്നങ്ങവരുടെയടുത്തു ചെന്നുനിന്നു
പണ്ഡിതൻ ഗുരുനാഥൻ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ
കണ്ണുകളിലകാതെയിരുകൾ ചലിക്കാതേ
ഉന്മീനീയാവസ്ഥപോലിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

വാസനയേററമുണ്ടു യോഗത്തിന്നിവനെന്നു
വാസവഗുരുതുല്യൻ മനസ്സിൽ നിശ്ചയിച്ചു
അവനുമതുനേരം മനമൊന്നിളകവേ
യക്ഷണം കണ്ടു ഗുരുവരികേ നിൽക്കുന്നതു.

സ്വയം തന്നെയവൻ പിടഞ്ഞങ്ങേഴുന്നേറ
വടിവിൽ വീണുനമസ്സരിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ:-
“മണിയെട്ടരയായി കഞ്ഞിക്കു കാലമായി
വാരിയത്തിപ്പോൾ കഞ്ഞി കാലമായിട്ടുണ്ടു.”

വാര്യരുമപ്പോൾവന്നു സ്വാമിയോടറിയിച്ചു
ആറീടും മുന്പേ പ്രാതൽ കഴിച്ചിടണമെന്നു
സ്വാമിയുമതു കേട്ടു ശിഷ്യനും താനുമായി
വാര്യരോടൊരുമിച്ചു വാരിയത്തേയ്ക്കു പോയി.

വേറൊരു വഴിയേപോയ് നാണവാശാനും ചെന്നു
തെക്കേ മുറ്റത്തിൽ തെക്കേയറ്റത്തായിട്ടിരുന്നു
സ്വാമിയെപ്പലകമേലിരുത്തിത്തടയിട്ടു
അരിന്മേലിലയിട്ടു കഞ്ഞിയും ചെല്ലേ വീഴ്ത്തി.

പയറും പപ്പടവുമസ്രവും പുതുവെണ്ണ
ഇവകളെല്ലാം വേറെയോരോരായിലകളിൽ
ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു സന്തോഷിച്ചിട്ടു സ്വാമി
ഭജിച്ചു തുടങ്ങിനാനവകളെല്ലാമപ്പോൾ.

ഏതേതു സാധനങ്ങൾ ഭജിച്ചു തീർന്നിടമോ
ആയതൊക്കെയുമപ്പോളിലയിൽ വിളമ്പീടും
അങ്ങിനെയങ്ങിരുന്നു ഭജിച്ചുതീർന്നു ചെന്നി-
ട്ടാചമനാദികളും കഴിച്ചു വന്നിരുന്നു.

പരമേശ്വരനെന്ന ശിഷ്യനുമതു നേരം
പലക മാറിവെച്ചിട്ടവിടെയിരുന്നിതു;
നാണവാശാനുമവനിരുന്നേടത്തു തന്നേ
വാര്യരു കഞ്ഞി കൊണ്ടുകൊടുത്താനതു നേരം.

കഞ്ഞിയും കുടിച്ചവരെല്ലാരുമൊരുമിച്ചു
ഇലഞ്ഞിപ്പട്ടിൽ ചെന്നങ്ങിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു;

കാറമുണ്ടവിടത്തിൽ മരത്തിൻ തണലുമു-
ണ്ടതിനാലവരെല്ലാം പരമാനന്ദം പൂണ്ടു.

അന്നേരം നാണുവാശാൻ ഗുരുപാദത്തിൽ വീണു
സംഷ്യാംഗം നമസ്സരിച്ചെഴുന്നേറ്റങ്ങു നിന്നു
വിനയഭക്തിയോടും തൊഴുകയ്യോടും കൂടി
ഗുരുനാഥനോടായിട്ടറിയിച്ചിപ്രകാരം.

“ഇന്നലെയരുളിയ ശിഷ്ടത്തെയവിടുന്നു
അരുളി ചുയ്ക്കുകേരപ്പാനാശയുണ്ടടിയൻ
അടിയനമതു കേരപ്പാൻ പാത്രമെന്നാകിൽ തിരു-
മനസ്സു കനിഞ്ഞിപ്പോളരുളിച്ചെയ്തീടണം.”

“പ്രത്യഗാത്മാവുമുതൽ ബ്രഹ്മചര്യത്തും വരെ
ഒടുവിൽ വേണം ശ്രവിച്ചീടുവാനതിനാലേ
അതിന്റെ താഴെയുള്ള വിഷയങ്ങളെയിപ്പോൾ
പറയാം നല്ലവണ്ണം തെളിഞ്ഞു കേട്ടുകൊൾക.

ത്രിഗുണാത്മികാ മൂലശക്തിയാം ഭഗവതി
താമസഗുണം കണ്ഠാണ്ടതിൽ നിന്നുണ്ടായവനു;
താമസപരമായ വിക്ഷേപാവരണങ്ങൾ
നാശകാരികൾ മോക്ഷമാഗ്ധവിപ്ലോത്താരികൾ.

ഒന്നാമത്തേതു മിത്യാപ്രപഞ്ചം കാട്ടീടുന്നു
രണ്ടാമത്തേതു സത്യവസ്തുവേ മറയ്ക്കുന്നു
മായയും രണ്ടായിട്ടു പിരിഞ്ഞു നിന്നീടുന്നു
വിദ്യയുമവിദ്യയുമെന്ന നാമങ്ങളോടും.

അവിദ്യയെന്ന വസ്തുവില്ലാത്തതാണെങ്കിലും
വിദ്യതന്നഭാവസംകല്പരൂപമാണതു;
മലിനയെന്നുമൊരു നാമമുണ്ടപരമാ-
യ്ക്കലിനപ്പുത്തിമൂലമാ നാമമുണ്ടായ്ക്കുന്നു.

ആ രൂപമത്രേ ലോകസംസാരവാരാന്നിയെ
 ലോകമാകവേ മുക്കി ഭൂവുണ്ടാക്കുന്നതും
 പാപപംക്തിലങ്ങളാം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിച്ചേറും
 പാപങ്ങളാക്കിത്തീർത്തിട്ടെന്നുമതു തന്നേ.

സാധനമതുഷ്ടിയും സാധിച്ചു വിഭവകിരം-
 ക്കാമയും വരുത്തുവാനാവതല്ലവിദ്യയ്ക്കും;
 അതിനുമുമ്പേ തപശ്ശോധമുണ്ടായിടണ-
 മതിനെത്തന്നെ ഞാനും പറയാം കേട്ടുകൊൾകും.

സത്താമാത്രമായിട്ടും ബ്രഹ്മത്തിലാരോപിക്കും
 മിത്വയാമീ പ്രപഞ്ചം കല്പിതം തന്നെയല്ലോ;
 ആയതുമനാദികളായ ജീവന്മാർക്കും
 അവ്യക്തതതികൾ ലയിച്ചടങ്ങിയിരുന്നിടം.

കാലതപാധിപന്റെയീക്ഷണം കൊണ്ടു സൃഷ്ടി
 കാലത്തു മുക്കണങ്ങൾ വിജ്ഞിച്ചിട്ടുന്നിതു
 ആദിചൈതന്യത്തിന്റെയഹംകാരമാണതു;
 ശക്തിയേറീടും മൂന്നുഗുണമെന്നറിഞ്ഞാലും.

സാത്വികം രാജസവും താമസമിവ മൂന്നും
 ശുദ്ധമല്ലിവയൊന്നും മിശ്രമായിട്ടേയുള്ളൂ;
 ഇമ്മൂന്നു ഗുണങ്ങളിൽ ആകാശമെന്നപോലെ
 ചിച്ഛായയുണ്ടാമതിൽ സത്വമാം ഗുണമായു;

സ ച്ഛായാം മായതന്നിൽ ചിച്ഛായയന്തൽപ്പാമി-
 നിശ്ചയം നിമിത്തകാരണമാം മഹേശ്വരൻ
 ഇശ്വരൻ ദേഹമിതുകാരണമുണ്ടാകുന്നു
 കോശമാനന്ദമയം അവസ്ഥാസുഷ്കവും.

രാജസത്തിങ്കലുള്ള താമസമവിദ്യയും-
 മീശവൈഭവത്തിനാൽ പിരിഞ്ഞിട്ടസംഖ്യമാം;

ജീവകോടീകളായിട്ടസംഖ്യം ചരാചര
സംഘങ്ങളുടെ ശരീരാന്തരേ വസിക്കുന്നു.

അവകൾക്കെല്ലാം ഭോഗസാധനം നൽകുന്നതും
താമസാലംമായിട്ടും വിഷേപശക്തിതന്നെ;
വിഷേപത്തിനകൽനിന്നു പഞ്ചഭൂതങ്ങളുണ്ടായ്
ഭൂതങ്ങൾ തമ്മിൽ ചേർന്നിട്ടോരോരോ തത്വങ്ങളും,

പൃഥ്വിയിൽ പൃഥ്വി ചേർന്നിട്ടസ്ഥിമുണ്ടാകുന്നു
പൃഥ്വിയിലപ്പു ചേർന്നു മാംസങ്ങളുണ്ടാകുന്നു
അഗ്നിചേർന്നിട്ടും വിധൗ ചർമ്മമായ് ഭവിക്കുന്നു
വായു ചേർന്നുവോരും ഞരമ്പായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

അപ്പിലപ്പല്ലോ മൂത്രം ഭൂമിയിലുമിനീരും
അഗ്നി ചേർന്നുവോരും വിധുസ്സായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു
വായു ചേർന്നുവോരും രക്തമായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു
ആകാശം ചേർന്നതന്നെ ശുക്രവുമുണ്ടാകുന്നു.

അഗ്നിയോടഗ്നി ചേർന്നാൽ വിശപ്പുണ്ടായിട്ടു
അഗ്നിയിൽ ഭൂമി ചേർന്നാൽ ദാഹവുമതു പോലെ
അഗ്നിയിലപ്പു ചേർന്നിട്ടുറക്കുമുണ്ടാകുന്നു
അഗ്നിയിൽ വായു ചേർന്നിട്ടാശയം ജനിക്കുന്നു.

അഗ്നിയിലാകാശം സംഗത്തിൻകാരണമാം
വായു വായുവിൽച്ചേർന്നാലോടലുണ്ടാക്കിട്ടു
വായുവിൽ ഭൂമി ചേർന്നാൽ നടക്കാനിച്ഛിക്കുന്നു
വായുവോടപ്പു ചേർന്നാലിരുന്ന പോകും താനേ.

വായുവോടഗ്നിചേർന്നാൽ കുളിരുണ്ടായിട്ടു
വായുവോടാകാശവും ചേർന്നുവോരും കിടന്നിട്ടും
ആകാശമാകാശത്തോടൊന്നിച്ചാൽ മോഹമുണ്ടാം
ആകാശേ ഭൂമിചേർന്നാൽ ആശയമുണ്ടാകുന്നു.

ആകാശത്തിങ്കലപ്പ്ചേരമ്പോൾ വൈരമുണ്ടാം
ആകാശത്തിങ്കലഗ്നിചേരമ്പോൾ ഭയമുണ്ടാം
ആകാശം തന്നിൽ വായുചേരമ്പോളിപ്പമുണ്ടാം—
മിങ്ങനേ ചേന്നിട്ടോരോ തത്വങ്ങളുണ്ടാകുന്നു.

ആകാശേ വായു ചേൻ കണ്ണമായ്ഭവിക്കുന്നു
തേയുചേൻല്ലോ പിന്നെ മാറിടം ഭവിക്കുന്നു
അപ്പ്ചേന്നിട്ടു മൂക്കും പിത്തവുമുണ്ടാകുന്നു
ഭൂമിചേന്നുണ്ടാകുന്നു ഹൃത്തതിലഹംകാരം.

വായുവിൽ ഭൂമിചേൻ പ്രാണനും ഹൃദയത്തിൽ
വായുവിലപ്പ്ചേൻ ഗുദത്തിലഹംനനം
വായുവിൽ തേയുചേൻ കണ്ണത്തിലുദാനനം
വായുവിൽ വായുചേൻ വ്യാനനും ഭവിക്കുന്നു.

വായുവിലകാശത്താൽ നാഭിയിൽ സമാനനം
തേയുവിലാകാശം ചേന്നുണ്ടാകും ശ്രവണവും
തേയുവിൽ വായുചേൻ ദേഹവുമതുപോലേ
തേയുവിൽ തേയുചേൻ നേത്രവുമപ്രകാരം.

സ്ഥൂലപഞ്ചീകരണമാകുന്നിതിവയെല്ലാം
സൂക്ഷ്മപഞ്ചീകരണമിന്നിമേൽ പറഞ്ഞീടാം;
ആകാശമാകാശത്തോടൊന്നിച്ചു ചേരുംനേരം
നേത്രത്തിന്നറിവുകളുണ്ടായി വന്നീടുന്നു.

തേയുവിലപ്പ് ചേന്നാലുണ്ടാകുമധോവായു
തേയുവിൽ ഭൂമി ചേന്നാൽ നാസയിൽ ശ്വാസമുണ്ടാം
അപ്പിനോടാകാശം ചേന്നുണ്ടാകും ശബ്ദമതും
അപ്പതിൽ വായുചേന്നിട്ടുണ്ടാകും സ്പർശവും.

അപ്പതിൽ തേയു ചേന്നാൽ കാഴ്ചയുണ്ടായിടുന്നു
അപ്പിലപ്പ് ചേരമ്പോൾ രസങ്ങളറിഞ്ഞീടും;

അപ്പീൽ ഭൂമി ചേരമ്പോൾ ഗന്ധങ്ങളറിഞ്ഞീടാം
ഭൂമി തന്നിലാകാശം ചേരമ്പോൾ വചനവും.

ഭൂമിയിൽ വായു ചേർന്നു പാടങ്ങളുണ്ടാകുന്നു
തേയ്യ ഭൂമിയിൽ ചേർന്നു പാണികളതുപോലെ
ഭൂമിയിൽ ഭൂമിചേർന്നു ഗുഹ്യവുണ്ടാകുന്നു
സ്തംഭപഞ്ചികൾക്കും തന്നെയൊന്നിവയെല്ലാം.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ മണിയൊന്നിനുമേലായ്
വാര്യരുമവിടെവന്നുണ്ടു കാലമായെന്നു
സ്വാമിയോടറിയിച്ചു സ്വാമിയുമതു കേട്ടു
ശിഷ്യനും താനുമായി വാരിയത്തെയ്യു പോയി.

നാണുവാശാനുമപ്പോളവന്റെ വഴിയേ പോയ്
വാരിയത്തിന്റെ തെക്കേമുറത്തു ചെന്നുചേർന്നു
മുമ്പിരുന്നതുപോലേയവിടെ സ്ഥാനം നോക്കി
വമ്പേറും ഗുരുപദം ധൂർന്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

തളത്തിൽപ്പലകയിട്ടതിന്റെ മുമ്പിൽ രണ്ടാം
ഭേത്തിൽ വിവേങ്ങര വിളമ്പിയനന്തരം
സ്വാമിയെപ്പലകമേലിരുത്തിയുടൻ തന്നെ—
യോദനാദികൾകൊണ്ടു വിളമ്പീ മുറപോലേ.

പരിപ്പും പപ്പടകം നെയ്യും ചേർത്താദിയിങ്കൽ
ഭജിച്ചുതീർന്നശേഷം കൊടുത്തുയെരിശ്ശേരി
അതുതീർന്നപ്പോൾത്തന്നെ വിളമ്പീ സാമ്പാറുടൻ
അടുത്തമുറയ്ക്കു പാലടയും വിളമ്പിനാൻ.

കുറുക്കുപുളിശ്ശേരിക്കൊപ്പമായൊരു നല്ല
പുളിശ്ശേരിയുണ്ടൊണ്ടു വിളമ്പി വാര്യരപ്പോൾ
അതിനെക്കൂട്ടിയുണ്ടുതീർന്നപ്പോളുടൻ തന്നെ
അമ്പിളിപോലുറഞ്ഞദധിയും വിളമ്പിനാൻ.

അതിനോടൊരുമിച്ചു കാച്ചപ്പും പച്ചമുള-
കിവകൾ രണ്ടുംകൂടിയിലയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു
അവകൾ ദദ്ധ്യുന്നത്തിൽ ചേർത്തുകേണിച്ചു പുന-
രധികം തൃപ്തിപ്പെടുണ്ടിട്ടെഴുന്നേറ്റുവെന്നു.

ജലത്താൽ വാ കുതപ്പിയാചമനങ്ങൾ ചെയ്തു
തളത്തിൽ പുല്ലുപായിലിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു
അടുത്തശിഷ്യൻ സ്വാമിയിരുന്ന പലകയെ-
യെടുത്തുമാറിയിലത്തലയ്ക്കൽ ചെന്നിരുന്നു.

വാര്യരുമപ്പോൾ ചോദം വിഭവങ്ങളും കൊടു-
ത്താമോദം പൂണ്ട ഭുജിച്ചവനുമെഴുന്നേറ്റു
എച്ചിലൊക്കെയും ദൂരെക്കളഞ്ഞു കൈകഴുകി
തളിച്ചതേച്ചു തറ ശുദ്ധതവരുത്തിനാൻ.

നാണവാശാനുമയാളിരുന്നേടത്തു തന്നെ
ദാദനാദികൾകൊണ്ടു കൊടുത്തു ചക്രപാണി
എല്ലാസാധനങ്ങളും ഭുജിച്ചു സന്തോഷിച്ചു
പാലകകളുടെ പാരമത്തുതവശനായി.

“ഞാനിതുപറഞ്ഞതല്ലെങ്കിലുമവിടുന്നു
പാലടയുണ്ടാക്കിയതെയും ശ്ലാഘ്യംതന്നെ
ഈവിധം മനോധർമ്മമാക്കുമുണ്ടാകയില്ല
പാവനകർമ്മമിതു പാവനന്മാർക്കുയുള്ള.”

“പായസമെന്നല്ലയോ പറഞ്ഞതെന്നോടു നീ
പായസത്തിനെ ഞാനും പാലടയാക്കിച്ചെയ്തു
അദ്ദേഹംനിന്റെ ഗുരുവിശിഷ്ടൻ യോഗിവർദ്ധൻ
നിന്നുലബ്ധഹൃദമാരി വേദവേദാന്തനിധി.

ഇദ്ദേഹത്തിനെപ്പോലെയുള്ളവക്കൊരു നേരം
പച്ചവെള്ളമെന്നാലും കൊടുത്താലുള്ള ഫലം

ആയിരംകോടിസ്സംഖ്യാതീതരാം വൈദികങ്
കാൽകഴിച്ചുട്ടിയാലുമിതിനോടൊപ്പം വരാ.

യോഗ്യതയറിഞ്ഞതിന്നൊത്തപോൽ പൂജിക്കുവാൻ
ഭാഗ്യമീല്ലല്ലോചെററും പ്രാപ്തിയുമില്ല തെല്ലും;
ദേവലോകത്തുചെന്നിട്ടതുതം കൊണ്ടുവന്നു
പൂജചെയ്താലുമൊട്ടുമധികമാകയില്ല.

സാധനവൈപുല്യമോ സാധനവൈശിഷ്ട്യമോ
ഈവിധമുള്ളവക്കിങ്ങാദരണീയമല്ല;
സാധനശുദ്ധി മനശ്ശുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിലേ
ബോധവാന്മാരാമിവർ തൃപ്തരായ് ഭവിച്ചിട്ടു.

എംകിലുമുപചാരം ചെയ്തതിൽ പ്രാപ്തിയിപ്പോൾ
എത്രത്തോളമാകാമോ അത്രയും ദേണത്താനം
അതിന്നു വൈമുഖ്യമോ ലോഭമോ വന്നുകൂടാ
അവിടെയിരിക്കുന്നു പുണ്യപാപങ്ങൾ രണ്ടും.

അതുലവിദഗ്ദ്ധൻപ്രൗഢൻ ലോകദർശനേനാ
സകലകലാനിധി വേദവേദാന്തനിധി
ആരുടെ പുണ്യംകൊണ്ടോയിങ്ങുവന്നെടുപ്പയാ
നമുക്കു പൂജിക്കുവാൻ സംഗതിയുണ്ടാണു.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുണ്ടുതീർന്നപ്പിൻ മറ്ററി
ശോഭയം തളിച്ചിരുന്നുണ്ടേടം ശുദ്ധമാക്കി;
“ഇലഞ്ഞിമുട്ടിലേയ്ക്കു പോയി ഞാനെന്നെൻമുദ
വരനോടറിയിച്ചീടേണമങ്ങങ്ങുചെന്നാൽ.”

വാര്യരുമതുപോലെ സ്വാമിയോടറിയിച്ചു
സ്വാമിയുമതുകേട്ടിട്ടുനേ പുറപ്പെട്ടു
വാര്യരും കൂടെപ്പോയി വേദാന്തശ്രവണാർത്ഥം
നാണവശാനിരിക്കുമിലഞ്ഞിമുട്ടിലേയ്ക്കു.

നാണവാശാനുമ്പ്പോൾ ഭക്തിപൂണ്ടെഴുന്നേറ
വീണാവന്ദിച്ചു തന്റെ ഗുരുവിൻപാദാംബുജം
ആവിലമകനാടനഞ്ജലിബന്ധം ചെയ്തു
കേവലഗൗര ചെറുപൈതലപ്പോലെ നിന്നു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയൊരു പുല്ലുപായേലിരുന്നു
മറുജ്ജ്വരെയുമിരുന്നീടുവാനാജ്ഞാപിച്ചു
എല്ലാരുമിരുന്നപ്പോൾ പുതുശിഷ്യനും വന്നു
ഗുരുവിൻതിരുമുഖിലിരുന്നു ഭക്തിപൂർവ്വം.

കൈകെട്ടി വായുപൊത്തി ഗുരുവിൻ മുഖത്തിങ്കൽ
മിഴികൾ രണ്ടുമപ്പിച്ചുങ്ങനെയിരുന്നവൻ
ഇങ്ങനെയെന്ന പുതുശിഷ്യന്മാർ ഗുരുവിന്റെ
തിരുവാമൊഴി ശ്രവിച്ചീടുവാനിരുപ്പതു.

അറിഞ്ഞോ അറിയാതോ പൂർവ്വാസനയാലേ
ശിഷ്യനങ്ങനെയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു ഗുരു
പരമാനന്ദം പൂണ്ടു പറഞ്ഞാനിപ്രകാരം
മവിടെയിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളോടായിട്ടു.

“ഗുരുഭക്തിയിലേററം തികഞ്ഞനിലയുള്ളോൻ
വേദാന്തശ്രവണത്തിൽ താല്പര്യമിയന്നവൻ
മുക്തിമാഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം ഗ്രഹിപ്പാനധികാരി
ഉത്തമശിഷ്യനിവൻ പൂർവ്വാസനയുള്ളോൻ.

ഈഴവവർഗ്ഗം തന്നിൽ വന്നിവിൻ ജനിക്കയാൽ
ലീഴവവർഗ്ഗമെല്ലാമിന്നിമേലുയർന്നീടും
യദേവകുലം തന്നിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെന്നപോലെ
യീഴവക്കെല്ലാമിവൻ ചക്രവർത്തിയായിടും.

മറുജ്ജ്വര കുലങ്ങൾക്കും വന്ദ്യനായ് ഭവിച്ചീടും
ലോകജാതനാമിവിൻ ലോകവിശ്രുതനേററം

മണക്കലാണിവന്റെ ജനനമെന്നു നിങ്ങൾ
നിനച്ചിടേണ്ടായിവൻ ലോകത്തിൽ ജനിച്ചവൻ.

ലോകത്തിൽപ്പിറന്നവൻ ലോകത്തിൽ വളന്നവൻ
ലോകത്തിൽ ചരിപ്പവൻ ലോകത്തെസ്സേവിപ്പവൻ
ലോകസേവനംകൊണ്ടു ലോകരയാകമാനം
ആത്മീയത്തിലുമെഹികത്തിലുമയത്തുവോൻ.

വേദജ്ഞന്മാരുമുതൽ പണ്ഡാളപര്യന്തവു-
മിവന്റെ കണ്ണിന്നവർമാനവന്മാരാണ്തേ
ജാതിയും മതങ്ങളുമിവനെത്തീണ്ടുകില്ല
ആയതൊക്കെയും ജീവൻ തന്നുടെ ഭ്രാന്തിയല്ലോ.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞിട്ടു ശിഷ്യനെ നോക്കിഗൗര
സുതപരമരുളിച്ചെയ്തിടിനാനവനോടും;
“നിന്നുടെ ജാതകം ചെന്നെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നാൽ
ഞങ്ങളുമതു നോക്കാം വാര്യരും ജ്യോത്സ്യനല്ലോ.

നിന്നുടെ മുഖത്തിന്റെ ലക്ഷണം കണ്ടെന്നിങ്ങ
വന്ദ്യമാം രാജയോഗമുണ്ടെന്നു തോന്നിടുന്നു;
ജാതകത്തിലുമതു കാണുമോയെന്നു നോക്കാം
ജാതകമെഴുതിയോൻ നല്ല പണ്ഡിതനാണോ.”

“നല്ല പണ്ഡിതൻതന്നെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം
നല്ലപോലുഭൂസിച്ച ദൈവജ്ഞന്മാരിൽ മുഖൻ
പറഞ്ഞാലതിൽ തെറ്റു വരികയില്ല തെല്ലും
ജാതകഫലങ്ങളും തെറ്ററിപ്പോകയില്ലൊട്ടും.

അവിടുന്നിങ്ങെഴുന്നള്ളീടുമെന്നരുളിയ-
തത്തിരുമേനിതിരുമുഖത്തിൽ നിന്നുതന്നെ;
അടിയൻ ജനിച്ചപ്പോൾ കുരവാശബ്ദം കേട്ടു
രാജയോഗമുണ്ടെന്നരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ.

പഴവനുടെ ഗുരുവായതദ്ദേഹം തന്നെ
അടിയനടെയാദ്യഗുരുവുമദ്ദേഹമാം
അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്വങ്ങളെയുള്ളവണ്ണം
ഇദ്ദേശങ്ങളിലാക്കുമറിവാൻ പ്രാപ്തിപോരാ.

പ്രാവേമുള്ള കുടുംബത്തിലെയംഗമാണെ-
ന്നാകിലുമതിനൊരു വേഷവൈശിഷ്ട്യമില്ല
തന്നുടെ മഹത്വത്തെയന്യരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു..
ഭേദമെന്തുള്ളവെരും ശോച്യാവസ്ഥയില്ലൊട്ടും.

ഗുഹത്തിലിരുന്നാലും പുറമേ പോയിടിലും
ആഘോഷാദികളടിയന്ത്രങ്ങളിവകളിൽ
പോയിടും സമയത്തും ഗുഹത്തിലിരിക്കുന്ന
വേഷമാണെവിടേയും ധരിച്ചു കാണുന്നത്.

തോത്തുമുണ്ടുടുത്തീടും ചലച്ച പുതച്ചീടും
മസ്തകേയൊരു കുന്തൻതൊപ്പിയും ധരിച്ചീടും;
ഇത്രമാത്രമേയുള്ള വേഷമദ്ദേഹത്തിന്നു
സാതപിക്ൻ സൽപ്രീതിയാൽ സന്തോഷിപ്പവന്തെന്നും”

“എന്നാലാ ജാതകത്തെക്കൊണ്ടു വാ നോക്കീടട്ടേ”
എന്നതു കേട്ടിട്ടവനോടിച്ചെന്നതിമോദാൽ
ജാതകമെടുത്തുകൊണ്ടൊട്ടും താമസിയാതെ
വേഗത്തിൽവന്നു ഗുരുപാദത്തിൽ സമർപ്പിച്ചു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയപ്പോൾ ജാതകമെടുത്തുകൻ
രാശിചക്രത്തെ മാത്രം നോക്കിക്കണ്ടപ്പോൾതന്നെ
ചക്രപാണിയെ നോക്കിപ്പറഞ്ഞീടിനാനേവം
ജാതകഫലങ്ങളെച്ചിന്തിച്ചു പറയുവാൻ:-

“ഉത്തമഫലങ്ങളെ മുന്പേ ചിന്തിച്ചീടണം
മദ്ധ്യമാധമങ്ങളെ മുറയ്ക്കു പറയണം

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചിട്ടു ഫലങ്ങൾ പറയണം
ഉത്തമഗുരുപരംപരയാണെന്നൊറ്റുരാ.”

ഈ ക്രമമുപേയ്യ ചക്രപാണിഗുണഭക്ത
ഹസ്തത്തിൽക്കൊടുത്തിതു ജാതകം സമാധിപര്യോധനം
ചക്രപാണിയുമുടൻ വാങ്ങിക്കൊണ്ടതിൻ രാശി
ചക്രത്തെ നോക്കിക്കണ്ടു പാഞ്ഞുവന്നിപ്പ്രകാരം...

“ഭവനാംഭാവത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നു ഭാവമാധിപൻ
ഉമ്പർക്കോൻഗുരുവായ വ്യാഴവും സമോദയത്തിൻ,
മാത്രമല്ലതു ലഗ്നംതന്നിലും നോക്കീടുന്നു
ഇത്രനന്നായിട്ടിതിൽ മറെറാന്നും കാണുന്നില്ല.

ഇതു തന്നെയോ രാജയോഗമെന്നരുളിപ്പ
തെനിക്കീ യോഗങ്ങളിൽ നിശ്ചയമൊഴുകിപ്പു;
അറിവുള്ളവിടുന്നു പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാമല്ലോ
അവിടുന്നരുളിച്ചെയ്തീടണം ഫലങ്ങളെ.”

സ്വാമിയുമതു കേട്ടു മന്ദഹാസാനന്തരം
ജാതകഫലങ്ങളെപ്പറവാൻ തുടങ്ങിനാൻ;
“നവമംസ്ഥാനം ഭാഗ്യസ്ഥാനമായതുകൊണ്ടു
ധനസഞ്ചയങ്ങളെ നൽകീടുമെന്നേയുള്ളു;

മേടലഗ്നത്തിൽ ജാതരായവർക്കലഗ്നത്തിൻ...
ചതുർത്ഥപഞ്ചമങ്ങളാകിയ രാശിയുടെ
നാഥന്മാർ തമ്മിൽക്കേന്ദ്രഭാവത്തിൽ നിൽക്കുന്നതു
രാജയോഗമാണെന്നു വിധിക്കുന്നിതു ശാസ്ത്രം.

ഭാഗ്യാധിപനു വ്യയസ്ഥാനാധിപരും കൂടി...
യിരിക്കുന്നതിനാലേ സമ്പാദ്യമെല്ലാമൊരു
സംഘത്തിനായിക്കൊണ്ടു വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിവന്റെ
കാലശേഷം ഭരിപ്പാനായിട്ടു കൊടുത്തിടും.

ജീവനോടിക്കുന്വോൾ ഭരിക്കുമിവൻതന്നെ
ജീവിതശേഷം ഭരിച്ചിട്ടുമാ സംഘങ്ങളും;
കുടുംബത്തിന്നിവന്റെ സ്വത്തിൽനിന്നരക്കാശു
പോലും കിട്ടുകില്ലെന്നു ജാതകം പറയുന്നു.

മന്ദസസ്ഥൻ രണ്ടാം ഭാവത്തിൽ നില്ക്കുന്നതു
നിന്ദ്യമാണെന്നുകിലുമല്ലം ദോഷമേയുള്ളു;
മന്ദന്നാരോഹണവും രാഹുവിനുമുത്പാദം
മുണ്ടാകകൊണ്ടു ദോഷം പാതിയും പോയിടുന്നു.

കർമ്മിയിൽ ബുദ്ധൻ ലഗ്നാൽ കേന്ദ്രതപംകൊണ്ടും ഭക്തി-
ദാദഗ്രസ്ഥിതികൊണ്ടും യോഗനായിടുന്നു;
ഗുരുശുക്രന്മാർ മേടലഗ്നത്തിൽ മാതൃകന്മാർ;
സ്ഥാനഭേദത്താൽ ഗുരു മാതൃകനാകുന്നില്ല.

ശുക്രൻ മാതൃകഗ്രഹമാകയാലദൃശയിൽ
രാഹുവിന്നപഹാരം മരണമായിരിക്കും
ഭൗമനം ലഗ്നാധിപനാകയാൽ സപ്തമത്തിൽ
സ്ഥിതിചെയ്യിടുന്നതു ദോഷമല്ലെന്നു ചൊല്ലാം.

ആകവേ വിചാരിച്ചാൽ ജാതകം ശുഭം തന്നെ;
ശുഭന്മാരായിത്തന്നെ ഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നിടുന്നു;
അശുഭമെന്നു ചൊൽവാൻ ഗ്രഹങ്ങൾ രണ്ടേയുള്ളു
ആയതു മന്യുകാലത്താകുന്നു കാണുന്നതും.

വേദാന്തപ്രസംഗത്തിന്നിനിക്കാലമില്ല
പോകണമെന്നിരിക്കുന്നു വാമനപുരത്തിങ്കൽ;
അങ്ങു നീ വന്നിട്ടുന്വോൾ പറയാം ശേഷമെല്ലാം
മണി നാലായിപ്പോയി നാഴികയെട്ടുണ്ടല്ലോ.

എന്നാലങ്ങനെയെന്നേ പോകട്ടേ ഞങ്ങളിപ്പോൾ;
ഇങ്ങു വന്നതുമൂലം നിങ്ങളുമിഷ്ടന്മാരായ്;

തമ്മിൽക്കണ്ടീടാമീനുമായുസ്സു നമ്മൾക്കുണ്ടു
മംഗലം ഭവിക്കട്ടേ ! ഭാവിയിലെല്ലാപേക്കും.”

ഈവിധമുൾക്കൊണ്ടു സ്വാമിയുമെഴുന്നേറ്റു
പോവതിന്നായി നടന്നീടിനാനതു നേരം
അവിടെയിരുന്നവരെല്ലാം സ്വാമിയോടു
മൗനാത്രയായിട്ടു ചെല്ലവേ പോയിടിനാൻ.

കുറച്ചുദൂരം വരെച്ചെന്നൊരു സമയത്തു
തിരിഞ്ഞുനീന്നു സ്വാമിയവരോടുകൂടി ചെയ്തു:-
“തിരിച്ചു പോയിട്ടുവിൻ നിങ്ങളെല്ലാരുമിറ്റേറ്റാൻ
മറിച്ചു നിനയ്ക്കേണ്ട താമസമെന്നു വരാം.”

തിരിച്ചുപോവാൻ സ്വാമിയനുജ്ഞ കൊടുത്തുറ്റേറ്റാൻ
തിരിച്ചു നീജ നീജ മന്ദിരങ്ങളിലേയ്ക്കു
നാണവാശാനും ഗുരുപാദത്തിൽ നമസ്കരി-
ച്ചാമോദാലനത്തെയും കയ്ക്കോണ്ടു പോയിടിനാൻ.

മന്ദിരം തന്നിൽച്ചെന്നു താതമാതാക്കന്മാരെ
വന്ദനം ചെയ്തിട്ടറിയിച്ചിതു വിശേഷങ്ങൾ,
ഗുരുവിൻ മഹാത്മ്യങ്ങളൊക്കെയുമറിയിച്ചു
ഉപദേശാനന്തരമുണ്ടായ വിശേഷവും.

അതുകേട്ടവരെല്ലാം പരമാനന്ദം പൂണ്ടു
മകനെയല്ലേഷിച്ചു പറഞ്ഞു മാടനാശാൻ:-
“നിന്നുടെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു വന്നുചേർന്നൊരു ഗുരു
പണ്ഡിതനേറ്റം ലോകവന്ദ്യനാം മഹാപുമാൻ.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചാരത്താദരവോടു ചെന്നി-
ട്ടദ്ദേഹം കനിഞ്ഞു നല്കീട്ടെന്ന വിഷയങ്ങൾ
ആലസ്യാദികളെല്ലാം ദൂരത്തു തള്ളിത്തന്റെ-
യാവശ്യമാണിതെന്നദ്ദേശിച്ചു പഠിക്കണം.”

മാടനാശാനിവണ്ണം ചൊന്നതു കേട്ടനേരം
നാണവാശാനമേറം സന്തോഷസമനചിതം
ആനന്ദാംബുധൗ വീണ മുങ്ങി നീരാടിപ്പിന്നെ—
യാചായ്പാദപേയം മനസ്സിലുറപ്പിച്ചു.

അങ്ങൊരുഭാഗത്തു ചെന്നിരുന്നു ഗുരുവിന്റെ
മംഗലചരിതങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചുള്ളിൽ
തിങ്ങിനന്നായിനിറഞ്ഞൊഴുകും സുധാരസ—
മങ്ങനെചാനം ചെയ്തിട്ടിങ്ങനെ പറഞ്ഞവൻ:—

“അമ്പമ്പോ ഗുരുവിന്റെ പാണ്ഡിത്യം വിചാരിച്ചാ—
ലുമ്പർക്കോൻ ഗുരുപോലും പാദത്തിൽ വന്നുവീഴും;
വ്യാകരണാദിശാസ്ത്രം നേരേ നിന്നു വാദിച്ചാൽ
വ്യാസനും മാരുതിയും തോറു മണ്ടീടുംഗുഡം.

വമ്പരിൽ മുമ്പരായോരിവക്കുള്ളഹംഭാവം
സ്തംഭനം ചെയ്താനായി ജനിച്ചുദേഹമിതു
അംഭോജാസനൻ താനോ അംഭോജനേത്രൻ താനോ
അംഭോജശരരിപുവാകിയ ഭഗവാനോ.

മാനുഷവേഷം ധരിച്ചിങ്ങനെ കാണായതു
മാനുഷനല്ലാ ഗുരുവിവരിലേകനത്രേ;
ഈശ്വരാംശജന്മാക്കല്ലാതേവം വൈദഗ്ദ്ധ്യങ്ങൾ
മാനുഷക്കൊരു കാലത്തെംകിലുമുണ്ടാകുമോ.?

എന്തൊരു ബുദ്ധിശക്തിയെന്തൊരാശയങ്ങളു—
മെന്തൊരു സാമത്ഥ്യവുമിതുപോലാക്കുമില്ല;
വൈദഗ്ദ്ധ്യം പലക്കുമുണ്ടെങ്കിലുമിതുപോലേ
വൈദഗ്ദ്ധ്യമാക്കുമില്ല ലോകങ്ങൾ മൂന്നിനകലും.

രാമസ്വപനവും പോറ്റി മണികണ്ഠമെല്ലാം
സ്വപനിയോടേറു പുരാ തോറ്റതത്തുതമല്ല;

സ്വർഗ്ഗസംകാശത്തിങ്കൽ ഇന്ദ്രഗോപത്തിനങ്ങോളം
ശോഭയെന്നതുപോലെയല്ലയോയിവരോത്താൽ.

എന്നതുപോലെയിവർ തന്നുടെ പാണ്ഡിത്യങ്ങൾ—
ഉന്നുടെ ഗുരുവിനോടടുക്കും വരെയുള്ള;
അടുത്തനേരം തന്നേ മിടുക്കുമസ്സമിച്ചു
പടുതപമെല്ലാംചോയി പഠിപ്പും മിത്സ്യയായി.

ഇരുമ്പു കടംകൊണ്ടു തല്ലിയാലതിലൊരു
തരിമ്പുമാങ്ങാത്ത വജ്രതുല്യങ്ങളാകും*
വേദാന്തസാരങ്ങളെ മൂളി ധൂളികളായി—
പ്പൊടിച്ചുനല്കീടുവാനേതുമേ ദണ്ഡമില്ല.

ഗുരുവിൻമാറാത്തുങ്ങൾ ചിന്തിക്കുംതോറുമുള്ളിൽ
പെരികെയുളുതങ്ങൾ വന്നുവന്നുദിക്കുന്നു;
തുല്യത പറയുവാനുമാനമുണ്ടോ ലോകേ
ഗുരുവിനോടുതല്യം ഗുരുമാത്രമേയുള്ളൂ.

എന്നുടെ ഭാഗ്യം തന്നെയീശ്വരലാഭമോത്താ—
ലയ്യുസാധമി പറഞ്ഞയാളുമിദ്ദേഹംതന്നേ
മന്ദനാമെന്നിരിക്കിപ്പോളിങ്ങനേ ഭവിച്ചതു—
മെന്നുടെപൂർവ്വവും തന്നേയാണെന്നേ വേണ്ടൂ.

വാമനപുരത്തുനാളെത്തന്നേ ചോയിടണം
സാമോദം തിരുമുഖോൽഗളിതമായിടുന്ന
സീമാതീതമാം നല്ലോരദ്ധ്യാത്മതത്വങ്ങളെ—
യാമോദമോദേ പാിച്ചിടണമങ്ങിരുന്നു.”

ദേശികമാഹാത്മ്യങ്ങൾ ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചിരു—
ന്നാഹാരാദികൾചോലും മറന്നുപോയിബലാൽ;
മാതാവു ചെന്നുദൂഷിച്ചീടുവാൻ വിളിച്ചപ്പോൾ
മാത്രമേയാഹാരത്തിൻകാൽമോത്തുമുള്ളൂ.

“നീയും നിൻശിഷ്യനായ പരമേശ്വരനായ്
വാമനപുരം സത്രത്തിങ്കലുംചെന്നുചേരും
ഇങ്ങനെ ഗുഹൻ നിന്റെ ശിഷ്യനായ്തരമേലിൽ
മംഗലമായ കായ്മൊക്കെയും സാധിച്ചീടും.

അൻപേരും നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ കേതുപിള്ളയോടൊത്തു
ഇമ്പമായ്സത്രം തന്നിൽവസിക്കുംകാലങ്ങളിൽ
കമ്പക്കാരായ പയ്യന്മാരൊരുമിച്ചുകൂടി
ഈമ്പാടും വന്നു ചേരുമവിടെക്കുതുറലാൽ.

അവരെരിട്ടു നീയും കമ്പക്കൂത്താടിച്ചീടും
അവരോ മായന്മാരായതിൽ കുരുങ്ങിപ്പോം;
അക്കാലമൊരു ബാലനവരിൽ വ്യത്യസ്തനാ-
ലുൾക്കുരുത്തേറുന്നവനവിടെ വന്നുചേരും.

അക്കുമാരകൻ വേദാന്താദിയാം വിഷയങ്ങൾ
യുക്തിയുക്തമായ് വാദിച്ചീടും നിന്നോടു നേരേ
തൻവാദങ്ങൾക്കെല്ലാമുദ്ദേശശുദ്ധിപ്പെട്ടു
തൽപ്പരിഹാരം ഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ മന്ത്രമത്രേ.

അറിവുള്ളവരെങ്കിൽ കായ്മങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചീടാം-
മറിവില്ലാത്തൊരൊകിൽ കമ്പത്തിൽക്കയറീടാം
രണ്ടാമത്തതേ കിട്ടുവെങ്കിലുമതും കൊള്ളാം
രണ്ടെന്നാകിലും ഭോഷമില്ലല്ലോ വാദത്തിന്നു.

അതിനാലവനോടു സന്തോഷമേററുണ്ടായ്
സകലം വിശദമായ് പറഞ്ഞുകൊടുക്കും നീ;
അങ്ങിനെഹരിവേററുണ്ടാകു നിമിത്തമായ്
തിങ്ങിന മദംപൂണ്ടു മത്തനായ് ചമഞ്ഞവൻ.

കാവിലമ്പാരെക്കണ്ടാലൊന്നുമേ നോക്കീടാതേ
ഏവരെന്നാലുമവൻ വാദിച്ചുതോല്പിച്ചീടും;

കേവലജ്ഞാതാവർ പാവനന്മാരാണെന്നുകിൽ
അവരെയവൻ വഴി തെറ്റിക്കും യുക്തികൊണ്ടു.

ഇങ്ങനെ ഭൂമിദാസനായിട്ടുവന്നുടെ
ഭൂമിത്തലമെപ്പോക്കി സമ്മതനാക്കിട്ടുവാൻ
നിമ്ബലാശയനായ നാരദൻ തന്നെയെ-
ച്ചുമിദാസനെ ലോകസമ്മതനാക്കിത്തീർത്തു.

അവനാണൊരു സുഹൃത്തുണ്ടെന്നു മൂന്നു ചൊന്ന-
തവനാണത്രേ നിന്റെ ചരിത്രമെഴുതുന്നോൻ;
ചരിത്രമിതിഹാസരൂപത്തിൽ വിശദമായ്
വിചിത്രമായി രചിച്ചിട്ടായവൻ തന്നേ.

അനന്തപുരികു നിൻ ഗമനാഗമനത്തി-
നടുത്തു പലതിയിൽ ബ്രഹ്മകോണിൻകിഴക്കേ
പാടത്തിൽ തെക്കേക്കരയാണവനുടെ ഗൃഹം
അവിടെ വിശ്രമിയ്ക്കും പോക്കിലും വരവിലും.

അക്കാലങ്ങളിൽ നിന്നോടൊന്നിച്ചു ചരിപ്പുവാൻ
എപ്പോഴമാശ്രിതനാം പരമേശ്വരനത്രേ;
പിൻക്കാലം നാണു ശിഷ്യനായതിന്നന്തരം-
അവനെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിടും നീയും

സുഹൃത്തിൻ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ചെന്നൊരുത്തരും നല്ല
സുഖത്തോടിരിക്കുമ്പോൾ ശിഷ്യനാം നാണുവിന്റെ
പാപ്പയും യുക്തികളുമെത്രയുണ്ടെന്നറിവാൻ
തരത്തിൽ സുഹൃത്തിനെയിളക്കി വിടും നീയും.”

ശിഷ്യനമിഷ്ടനായന്തരം പാരമുണ്ടു
ശിഷ്യൻ വേദാന്തശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നതേയുള്ളു;
ഇഷ്ടനായതിലൊക്കെ ശുഷ്ടത കൂടുന്നവൻ
ഇവരൊന്നു സ്വാമി വാദത്തിൽ വിടുന്നതും.

വാർപ്പുനരും കഴിഞ്ഞു പടയിൽ പഴകിയ
പോരാളിയോടു പയറാരംഭിച്ചിടുന്നവൻ
പുല്ലുന്നപോലേതന്നെ ഭൂമിയ്ക്കുമിവർ തമ്മിൽ;
ഏറാതെന്നതു നീയൊട്ടറിയായ്ക്കുമല്ല.

ശിഷ്യനുമിഷ്ടനുമായ്ക്കു വാദിച്ചേറും
വാദങ്ങൾ മുറകി വന്നിടുന്ന സമയത്തു
എത്തുകയില്ല ഞാനെന്നൊരു ശിഷ്യനപ്പോൾ
മുറമാശ്രയിച്ചിടും മൗനത്തെയതു നേരം.

“എന്തൊരാ അണനൊന്നും മിണ്ടാതെ നിൽക്കുന്നത്”
എന്നു തൻഗുരു ചോദിച്ചെന്നാലും മിണ്ടുകില്ല;
പിന്നീടാ വിഷയത്തെയേറെടുത്തിട്ടു നീയും
നന്നായി വിസ്തരിച്ചു കേൾപ്പിക്കുമവർകളേ.

നിന്നുടെ ഭാവികാലം നടക്കും ചരിത്രവും
എന്തുകൻ ശിഷ്യനായി ഭവിക്കുന്നതും മറ്റും
നിന്നോടീന്നേതാങ്ങൊക്കെപ്പറഞ്ഞിതിപ്പോൾ മുദാ,
ഇന്നിനിപ്പോയീടുകയിവിടെപ്പലേടത്തും.

നിന്നുടെ ഗുരുവിനെ ധ്യാനിച്ചാലുടൻ തന്നേ
എന്നിൽനിന്നപ്പോൾ പിരിഞ്ഞിങ്ങു വന്നീടുമല്ലോ;
ഒന്നിച്ചുപോകാമതിന്നേതുമേ തടവില്ല
നന്നായി ധ്യാനിക്കുകയിവിടെയിരുന്നു നീ.”

എന്നതുകേട്ടു ഗുരുതന്നുടെ സ്വരൂപത്തെ
തന്മനതാരിലുറപ്പിച്ചു പാദാദികേശം
വന്നുടൻ തിരുമുഖിലിരുന്നു ഭക്തിപൂർവ്വം
കണ്ണുകൾ പൂട്ടിക്കൊണ്ടു ധ്യാനവും തുടങ്ങിനാൻ.

മന്ദമന്ദമായല്ലം നേരം പോയനന്തരം
വന്നുതൻ ഗുരുവെന്നു മനസ്സിൽ തോന്നുകയാൽ

കണ്ണുകളൊട്ടു തുറന്നു നോക്കുന്നനേരം
വന്നു നിന്നീടും ഗുരുതനെയും കാണാഞ്ഞു.

സംഭവിച്ചുടൻ ഗുരുപാദപങ്കജങ്ങളും
ശംഭുദേവന്റെ പാദാംഭോരുഹദായങ്ങളും
അംഭോജാക്ഷിയാം ദേവിതൻപാദപത്മങ്ങളും;
അൻപോട്ടവീണ നമസ്സരിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വം.

യാത്രയുമാറിയിച്ചിട്ടാശിസ്സു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
മാത്രയും നിന്നീടാതേ തീർത്ഥപാദനൂരവർ
ഗോത്രങ്ങളധിത്യകൾ നദികളുല്പത്തികൾ
ഗോത്രാരികൃതങ്ങളാം ദേവഗന്ധരങ്ങളും.

ദേവഗന്ധരങ്ങളിലിരിക്കും സിദ്ധരെല്ലാം
ലോകങ്ങളുഖിലവും കണ്ടുകൊണ്ടിരിപ്പവർ
ഭൂതങ്ങളെല്ലാം തത്തൽസ്ഥാനങ്ങൾതന്നിൽച്ചേർത്തു
ഭൂതധാരണം ചെയ്തു മരണം ജയിച്ചവർ.

ദേഹത്തിനുള്ളിൽ ജീവനുണ്ടോയില്ലയോയെന്നു
ഏവക്കും ശങ്കയുണ്ടാമിവരെക്കാണുന്നേരം
നിസ്തലഭക്തന്മാരാം മോക്ഷാത്മജനങ്ങൾക്കു
തെറ്റുകൾ സംശയങ്ങൾ തീർത്തിടും പലവിധം.

പാവനന്മാരാമിവർ പാദപോലനങ്ങൾതേ
കേവലം സ്തംഭരൂപന്മാരാകുമിവരുടെ
പാദതാരിണ തൊട്ടുകേശാന്തം വരേയുമു-
ക്കേശാന്തം തൊട്ടു പാദപങ്കജദായം വരേ.

അനലോമമായിട്ടും പ്രതിലോമമായിട്ടും
തടവി മന്ദം മന്ദമാത്മാഹമുച്ചരിച്ചു
പുഷ്പങ്ങളെടുത്തുടൻ ബ്രഹ്മേതി സംകല്പിച്ചു
അച്ഛനും ചെയ്തുമെയ്തു പാദപങ്കജങ്ങളിൽ.

സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചഞ്ജലിബന്ധം ചെയ്തു
പൂജയും സമർപ്പിച്ചു മരൊന്നിൽ ഗമിച്ചിടം
ഏവമാദിയായുള്ള ഗഹപരസ്ഥിതന്മാരാം
യോഗീന്ദ്രോത്തമന്മാരെപ്പൂജിച്ചു വഴിപോലേ.

പൂജകൾ സമർപ്പിച്ചു ഗുരുസന്നിധൗ വന്നു
ഗുരുപാദാബ്ജങ്ങളിൽ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരി-
ച്ചഞ്ജലിബന്ധത്തോടും തിങ്ങിന ഭക്തിയോടും
സംഗതി ഗ്രഹിക്കുവാനിങ്ങനെയറിയിച്ചു.

“ദേവഗഹപരങ്ങളെന്നോതുമീ ഗുഹകളെ
ദേവനിമിതങ്ങളെന്നുഹിക്കാം നാമത്തിനാൽ
തച്ചരിത്രങ്ങളറിഞ്ഞീടുവാനടിയൻ
അംകരിക്കുന്നു മോഹം സൽഗുരോ നമോസ്തുതേ.

അടിയനതു കേൾപ്പാൻ പാത്രമാണെന്നാകിലോ
തിരുവാമൊഴിഞ്ഞു ജിജ്ഞാസകളകറണം
പാത്രമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിച്ചീടണം കൃപയാലേ
മൽഗുരോ സവ്ലോകഗുരവേ നമോസ്തുതേ.”

ഇത്തരം കേട്ടു ഗുരു ശിഷ്യന്റെ ജിജ്ഞാസക-
ളത്രയുമകലുമാറിത്തരമരുൾ ചെയ്തു:-
“ഗോത്രരാജന്മാക്കൊരുകാലത്തു പറന്നീടാൻ
പക്ഷങ്ങളുണ്ടായിരുന്നതിനാലവർ ചെന്നു.

ധാത്രിയിൽപ്പലേടത്തും പറന്നു വീഴുകയാ-
ലത്രയും പരവശന്മാരായീ ജനങ്ങളും;
അതിനാലമരേശൻ ഗിരിരാജന്മാരുടെ
പക്ഷങ്ങളുടക്കയാൽ പക്ഷവഹീനത വന്നു.

ഇത്രനെപ്പീഡിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയതുമ്പ-
മിത്രനമോടിചെന്നു ബ്രഹ്മനോടറിയിച്ചു;

ബ്രഹ്മനം നമ്മാലിതു സാധ്യമല്ലെന്നു കണ്ടു
ഇത്രനെയെട്ടിക്കൊണ്ടു കൈലാസത്തിങ്കൽ ചെന്നു

ചന്ദ്രമൂലന്റെ പാദപങ്കജങ്ങളിൽ വീണു
തന്നുടെ സംകടങ്ങൾ വാസവനുണർത്തിച്ചു;
അംഗജരിപോ ജയ മംഗലമൂർത്തി ജയ
കുഞ്ജരമദഹര മഞ്ജുളാത്മനേ, ജയ.

പന്നഗവിഭ്രാന്ത പാവതീകാന്ത ജയ
പന്നഗവിഷധരാനന്ദമേ ജയജയ
നിന്തിരുവടിയുടെ ഭൃത്യനാമടിയനെ—
ബൃന്ധിച്ചസംകടങ്ങൾ തീർത്തു രക്ഷിച്ചീടണം.

മന്ദനാമടിയനും ലോകോപകാരാത്മമായ്
മന്ദരാദികളുടെ പക്ഷങ്ങളുറക്കയാൽ
വന്നുവന്നോരോ തരം പക്ഷവരതുകൾ ചേർന്നു
നന്നായിട്ടുപ്രവൃത്തിച്ചീടുന്നു സദൈവമം.

നിന്തിരുവടി കനിഞ്ഞിതിന്നു പരിഹാരം—
മെന്തെന്നുകിലുമൊന്നു ചെയ്യണം കൃപാനിധേ
ബന്ധുരതരമാമിച്ചെന്തളിരടിയിണ
സന്തതം നമിക്കുന്നേൻ പാലയ കൃപാലയ.”

തൃക്കുന്നം ഭഗവാൻ കല്പിച്ചിരുന്നോടപ്പോൾ,
“പക്ഷങ്ങളുറക്കയാൽ തപ്തരം ഗിരികളിൽ
എത്രയും വിവിത്രമായോരോരോ ഗുഹകളെ
തത്രതത്ര നീ നല്ല രമ്യമായ് നിമിക്കണം.

തപ്തകാഞ്ചനംപോലേ ശോഭിച്ചീടണമെല്ലാം
വിസ്മൃതമാറു കോലിൽ കുറയാതിരിക്കണം
ഇരട്ടി നീളം വേണം ചൊക്കുവുമതുപോലേ
കടുത്ത കല്ലു കെട്ടി നിരപ്പായ് കെട്ടീടണം.

വലിയകല്ലു കീറിപ്പലകപോലെയാക്കി
നിരപ്പു വരുത്തിട്ടു തറയിൽ നിരത്തണം
ഒരു കല്ലെന്നപോലെയാരായം ചേർത്തിടണം
പരുക്കനായിടാതെ മേനിയും വരുത്തണം.

പാദശഗിരികൾതൻ പക്ഷങ്ങളുടേയൊൽ
പാദശഗുഹകളെ തീർത്തിലെല്ലാറ്റിലും
ഓരോരോ യോഗീന്ദ്രരെക്കൊണ്ടുവന്നിരുത്തുമ്പോൾ
പോയിട്ടുമപ്പോൾ നിന്റെ സംകടമശേഷവും.

ഓരോരോ ഗുഹകളിലോരോരോ യോഗീന്ദ്രരെ
പാരാതെ കൊണ്ടുവന്നങ്ങിരുത്തുംനേരം തന്നെ
ഓരോരോപിശാചുക്കൾ മുറയ്ക്കുമാറിമാറി
പാദശം തീരുവിധൗ പാദശങ്ങളുംമാരും.

മാനസസരസ്സിന്റെ തീരത്തിലിരിക്കുന്ന
മാരണരഹിതമാം പഞ്ചധാരണം ചെയ്തോർ;
അവിടെച്ചെന്നവരെപ്പൂജിച്ചു വഴിപോലേ-
യാസനം പിരിയാതെ ഗുഹയിലിരുത്തണം.

പൂജിപ്പാനുള്ള മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളെല്ലാം നിന്റെ-
യാചായ്ക്കനോടു ചോദിച്ചറിഞ്ഞു ചെയ്തീടണം.”
ഈ വിധമരുചെയ്തുകേവാൻ വിരമിച്ചു
ആവിധമെല്ലാം ചെയ്തിട്ടിനും സ്വസ്ഥനായി.

ഇങ്ങനെദേവേന്ദ്രനാൽ നിർമ്മിതമാകയാലേ
ദേവഗഹപരങ്ങളെന്നോതുന്നു മുനിജനം;
അഗ്നികളിലൊന്നിലൊരുത്തനൊരുനേരം
പൂജിച്ചാലവരുടെ പാപങ്ങളെല്ലാം തീരും.

ഇത്തരം ദിവ്യന്മാരും മാഹാത്മ്യമേറീടുന്നോ-
രുത്തമോത്തമന്മാരും യോഗീന്ദ്രവരന്മാരെ

സത്വചേതനാ ചെന്നു പൂജകൾ ചെയ്തു ചെയ്തു
കൃത്യങ്ങളെല്ലാമാത്താല്പണമായ് സമർപ്പിച്ചു.

പിന്നെയും നടന്നവരോരോരോതരമുള്ള
പുണ്യമേറീടും മഹാപവ്തങ്ങളെക്കണ്ടു
പഞ്ചധാരണവരന്മാരായയോഗീന്ദ്രന്മാർ
പണ്ടിരുന്നൊരു സരോതീരവും ചെന്നു കണ്ടു.

മാനസസരസ്സിലെ മോഹനവിശിഷ്ടമാം
കല്പഹാരകസുമങ്ങൾ കണ്ടുകണ്ടാനന്ദിച്ചു
ബ്രഹ്മച്ഛിജനങ്ങളും തീരത്തിലിരുന്നവർ
ബ്രഹ്മധ്യാനത്തെച്ചെയ്തിരുന്നമവർകണ്ടു.

ഗൌരീശങ്കരം കാണാൻ നടന്നാരവർപിന്നെ
ഗൌരീശങ്കരഗിരിച്ചുവട്ടിൽ ചെന്നുനിന്നു
ഗുരുവിൻവൈഭവത്താൽ മുകളിൽചെന്നനേരം
ചെരികെ വിസ്തൃതം പൂണ്ടവിടെ നോക്കിനിന്നു.

വിസ്താരമേറുമുണ്ടു നിരപ്പുമതുചോലേ-
യുദ്ദേശമോരോ വശമോരോ യോജനവരും;
വിസ്തൃതമീതിൻമദ്ധ്യേ മണികൂരത്തൊഴുപ്പത്താൽ
വിചിത്രമായിട്ടൊരു മണ്ഡപംവിളങ്ങുന്നു.

മണ്ഡപത്തിങ്കൽ രണ്ടുപേർകളുണ്ടിരിക്കുന്നു
ചന്ദ്രാക്ഷ്ണാദേ നാണിപ്പിച്ചീടും തേജസ്സോടെ;
ഇവരെക്കണ്ടു സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ലജ്ജപൂണ്ടു
കടലിൽച്ചാടിമറിഞ്ഞീടുന്നു ദിനം രോദം.

ഇവിടെനിന്നു ചുറ്റും നോക്കുന്നജനങ്ങൾക്കു
ഭൂവനമെല്ലാം കരാമലകമ്പോലേ കാണാം;
പൂമണമിയലുന്ന മാരുതൻ വീയീടുന്നു
പൂമകളുടെ നൃത്തരംഗം തന്നയോയിതു.

ഇങ്ങനെ ചിന്തപൂണ്ടു ചട്ടമ്പി നില്ക്കുന്നേരം-
മിംഗിതജ്ഞനും ഈ ശിഷ്യനോടത്തുപെയ്തു:-
“ഗൌരീശങ്കരമെന്ന പവ്തമിതരുന്നേ
ഗൌരീശങ്കരന്മാരെക്കാണുക മണ്ഡപത്തിൽ.

അവരെച്ചെന്നു നമസ്കരിച്ചിടുക നീയു-
മവരോടനഗ്രഹം വാങ്ങിക്കൊണ്ടിട്ടു നമു-
ക്കിവിടെപ്പലേടത്തും സഞ്ചരിക്കണമിങ്ങ
അതിനാൽ മണ്ഡപത്തിനരികേ ചെന്നിടുക.”

അതുകേട്ടുടൻ തന്നേയതികൗതുകത്തോടു-
മതുലഭക്തിയോടമതിവേഗത്തിൽ ചെന്നു
അമിതപുണ്യം നല്ലപരമപദം തന്നിൽ
നമ്രമൗലിയായ് സ്തുതിച്ചിടിനാൻ ചട്ടമ്പിയും.

“ശങ്കര ജയജയ ചന്ദ്രശേഖര ജയ
പങ്കജശരരരര ങ്കധാരിണേ ജയ
തിങ്കരനേർമുഖീഗൌരീവല്ലഭ മഹേശ്വര
വിൻകനിവടിയനോടുകൂരിക്കണം സദാ.

മംകമാർകുലമൗലിനായകക്കല്ലേ ദേവി
ശങ്കരീ തവകൃപ കിങ്കരം പ്രതി നിത്യം
സംകടങ്ങളെത്തീർത്തിട്ടന്തരംഗത്തിൽ സദാ
സന്തോഷമോടേ വസിച്ചിടണേ മഹേശ്വരീ.

ചിറ്റുപേ ചിദാനന്ദേ ചിന്മയേ ജഗന്മയേ
സദ്രൂപേ സദാനന്ദേ സർവ്വലോകൈകനാഥേ
വിദ്രമാധരിദേവി വിദ്രുതമടിയനു
ഭദ്രത വരുത്തണേ ഭദ്രദേ നമോസ്തുതേ.

രുദ്രാണീ ഭഗവതീ രുദ്രവല്ലഭേ പരേ
അഗ്നിനന്ദിനീ ജഗദ്രക്ഷാകാരിണീ ശുഭേ

ക്ഷുദ്രമോ മഹത്വമോ പാപങ്ങളടിയനെ
നിദ്രയിൽപോലും വന്നു തീണ്ടരുതൊരുനാളും.

കാലനെശ്ശുലംകൊണ്ടും കാമനെക്കണ്ണുകൊണ്ടും
കീലനംചെയ്ത മഹാശൂലനേ നമോസ്തുതേ
പാലാഴികടയുന്നാരം വാസുകി വമിച്ചോരു
കാളകൂടം കൂടിച്ചു നിലകണ്ണനേ ജയ.

നിന്തിരുവടിതന്നെക്കൊന്നീടാനയച്ചതിൽ
ദേതിവ്യാശ്വേന്ദ്രന്മാർതൻ തോലുരിച്ചാടയാക്കി
ശൂലത്തെയായുധവും കാളയെവാഹനവും
സപ്പുജാലത്തെപ്പൂണാരങ്ങളുമാക്കിവെച്ചു.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുന്ന ചൈതന്യവിഭവങ്ങൾ—
ഉമ്മന്തിമാക്കുപോലുമറിവില്ലാതിരിക്കേ
ഏങ്ങിനേയറിയുന്നീയജ്ഞനാകിയ ബാലൻ
എന്തിന്തിട്ടു സ്തുതിച്ചിടുന്നു മദ്ദൈവമേ.

ഗൌരീശങ്കരയെ ഗിരിവാസിനെയെ നമസ്കാരം.
ഗൌരീശങ്കരപാദാബ്ജദൈവത്തെ നമസ്കാരം
ഗൌരീശങ്കരയെ പാപനാശകയെ നമോനമോ
ഗൌരീശങ്കരയെ കലിധപംസിനെയെ നമസ്കാരം.

ഗൌരീശങ്കരം കർമ്മമുക്തിദം നമസ്കാരം
ഗൌരീശങ്കരം ലോകനായകം നമസ്കാരം
ഗൌരീശങ്കരം തേജോരൂപിണം നമസ്കാരം
ഗൌരീശങ്കരം മമ ദൈവതം നമസ്കാരം.”

ഇത്തരം സ്തോത്രങ്ങളാൽ സ്തുതിച്ചു നിന്നിടുന്നോ—
രുത്തമഭക്തവെക്കണ്ടേററവും പ്രീതരായി
ചിത്തകാരുണ്യപരവശരായിരുവരു—
മുരത്തളിരഴിഞ്ഞവരിത്തരമുരചെയ്തു.

“നീയിപ്പോൾ മററുള്ളവർ ചെയ്തിടുന്നതുപോലെ
സ്തോത്രങ്ങൾ ചെയ്തിടുവാനാവശ്യമൊട്ടുമില്ല
നിനക്കു സാധിക്കുവാൻ കാര്യമുണ്ടെങ്കിൽ നിന്റെ
മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുമപ്പോഴേതു.

ഞങ്ങളെക്കാണുന്നേരം വന്ദിച്ചാൽ മാത്രം മതി
ഞങ്ങളുമനുഗ്രഹം ചെയ്തിടമപ്പോൾതന്നെ
ഞങ്ങളും നീയും രൂപത്തിങ്കലേ ദേവമുള്ള
ഞങ്ങളോ ദേവരൂപം, മാനുഷരൂപം നീയും.

ചൈതന്യം ഞങ്ങളെപ്പോലാകുന്നു നിനക്കെന്നാ-
ലനുമാർക്കു മായാബദ്ധമായിട്ടേയുള്ളൂ
സ്ഥൂലത്താൽ മറകയാലറിയുന്നില്ലയിപ്പോൾ
യോഗത്താലതു മാറിപ്പോകുമ്പോളറിഞ്ഞീടാം.

അന്യർക്കുമതുപോലെ യോഗത്താൽ വരുമെന്നാ-
ലവർക്കു പലപല ഘട്ടങ്ങൾ കടക്കണം
നിനക്കുതൊരു ഘട്ടം കടന്നാൽ മാത്രം മതി
നിനക്കുവെക്കുമുള്ളതൊരു തന്നെ.

നിനുടെ ഗുരുവരൻ മനുഷ്യനായിരുന്നു
അന്നവൻ മഹാമദനപൂണ്ണമതസ്ഥിതൻ
ഇന്നവൻ ഞങ്ങളിലുമെത്രയുമുയന്നവൻ
ഞങ്ങൾക്കും വന്ദ്യൻ ഗുരുബ്രഹ്മസമ്മിതനേറാം.

അമ്മഹാനുടെ ശിഷ്യന്മാരായ മനുഷ്യർക്കു
ബ്രഹ്മസായുജ്യം ലഭിച്ചിട്ടുമെന്നിരിക്കിലും
നിനക്കാബ്രഹ്മപദം ലഭ്യമാകയുമില്ല
മനുഷ്യനല്ലോ നീ മൽക്കലാംശജനല്ലേ.

ദേവന്മാർക്കില്ല മുക്തി മനുഷ്യർക്കത്രേയതു
ദേവനു മുക്തിവേണമെന്നാകിലവൻ വന്നു

ദേവതമുപേക്ഷിച്ച ഭൂമിയിൽ ജനിക്കുന്നു;
കൗമാരം കഴിച്ചുവോൾ യോഗമോ സന്യാസമോ.

നല്ലവാൻ യോഗ്യനായ ഗുരുവെ വരിയ്ക്കണം
ഗുരുശുശ്രൂഷ ചെയ്തിട്ടവനെ പ്രീണിപ്പിച്ചും-
ലവനം തരം പോലേയുപദേശത്തെയ്യും;
അങ്ങിനെമോക്ഷമാഗ്നേ സഞ്ചരിക്കണം പിന്നേ.

ഈ വിധമല്ലാത്തവൻ ദേവനായിരിക്കുമ്പോൾ
ഏവനെന്നാലും മുക്തി ലഭിക്കുന്നതുമല്ല
അതിനാൽ മനുഷ്യനായ് ജനിച്ചമോക്ഷമാഗ്നം
കരസ്ഥമാകുമെങ്കിൽ മോക്ഷവും ലഭിച്ചിട്ടും.

ഞങ്ങളിന്നിരുവരും വേണ്ടതിലധികമായ്
നിന്നെയിങ്ങനഗ്രഹിച്ചിട്ടുനുകൾകൊൾക”
എന്നരുചെയ്തു ദേവദേവനും ദേവിയുമൊ-
യൊന്നിച്ചിട്ടുനഗ്രഹം നല്കിനാരപ്പോൾത്തന്നേ.

ചട്ടമ്പിയനുഗ്രഹം വാങ്ങിക്കൊണ്ടിങ്ങവന
ശിഷ്യനാം ഗുരുപദം വണങ്ങിനിന്നനേരം
പോകാമെന്നരു ചെയ്തു നടന്നുഗുരുവരൻ
താനറിയാതെ കൂടെപ്പോയിതു ശിഷ്യനപ്പോൾ.

ചെന്നവരൊരുഗിരിമുകളിലൊരു മഹാ
പാദപം കണ്ടതിന്റെ ചുവട്ടിൽച്ചെന്നുനിന്ന
വന്നവിസ്മയത്തോടാ വൃക്ഷത്തേ നോക്കിനോക്കി-
യതൂതം പുണ്ട ചിന്തിച്ചീടിനാനിപ്രകാരം.

“എന്തൊരു വൃക്ഷമാണിതിതിന്റെയൊരുചെരു
കൊമ്പിന്റെ തുരിയവും മറ്റുവൃക്ഷങ്ങൾക്കില്ല
വ്യാസകല്പിതമായ ഭൂമിയിൽ നാലു
വൃക്ഷങ്ങൾ പറഞ്ഞതിലൊന്നിതു തന്നേയാമോ.

അങ്ങിനെ യെംകിലിതു മന്ദഗിരിതന്നേ—
 യെന്നുനിശ്ചയിച്ചീടാം ചെയ്തതും കാണുന്നുണ്ടു്.”
 അപ്പോളാഗുരു തന്റെ ശിഷ്യനോടരുചെയ്തു
 “ഇപ്പോൾനിന്നിരൂപിച്ചതൊക്കെയും നിജം തന്നേ.

വ്യാസകല്പിതമായ മന്ദരമിതുതന്നേ—
 യതിൽനിന്നീടുന്നൊരു തേന്മാവുമിതുതന്നേ
 അതിൽനിന്നുണ്ടായൊരു ചെയ്തതും കണ്ടീടുക
 ചെയ്തയിൽനിന്നൊഴുകും കുലുയറും കണ്ടീടുക.

അവിടെനിന്നു തെക്കേമേരു മന്ദരത്തിൽ ചെ—
 ന്നവിടെനില്ക്കും ജംബൂവൃക്ഷവും കണ്ടു പിന്നേ
 ജംബുവാൻദി തെക്കോട്ടൊഴുകുന്നതുമതിൻ
 പംകുണ്ടു ജംബൂനദത്തംകുപ്പൊന്നുകൾ കണ്ടു.

വരണദിശയിലെസ്സപാശാഗിരിയെയു—
 മതിൽനിന്നീടുക കടമ്പാഖുമാംമരത്തേയും
 കടംബജാതകാടംബരിയാംനദിയേയും—
 മുത്തരദിക്കിലുള്ള കുരുദത്തേയും കണ്ടു.

കുരുദഗിരിയിലെ വടവൃക്ഷത്തെക്കണ്ടു
 പട്ടുകൾ പടവകളാഭരണാദികളും
 ഇതിൽനിന്നുണ്ടാകുമെന്നരുളിച്ചെയ്തു വ്യാസൻ
 മിത്ഥുനായ്നിന്നീടുമോ വ്യാസഭാഷിതമിതിൽ.

അതുമാത്രവുമല്ല ഗിരികൾ വൃക്ഷങ്ങൾക്കു—
 മളവുകളുമൊന്നും വ്യാസൻ ചൊന്നപോലില്ല;
 ഇതിന്റെ രഹസ്യമെന്തെന്നുചോദിച്ചു ശിഷ്യൻ
 ഗുരുവും ശിഷ്യനോടു തിരുവാഴ്ത്തോഴിത്തേവം.

“അതിന്റെ രഹസ്യങ്ങളറിയും മേലിൽ നീയു—
 മതിനാലതിനടൈസ്ഥൂലത്തെ മാത്രം ചൊല്ലാം;

ഇതിഹാസങ്ങൾ പുരാണങ്ങളും രചിക്കുവാൻ
നിയമമൊന്നുണ്ടതുപറയാം കേട്ടു കൊൾക.

രാമായണനാമം വാനരസമൂഹവും
രാക്ഷസവൃഗ്ഗങ്ങളും കൃഷ്ണപാണ്ഡവനാമം
ഭൃഷ്ടോധനാദികളിമിങ്ങനെ പലപല
പാത്രങ്ങൾ ഗാത്രത്തിലെത്തപസംകേതമത്രേ.

തത്പാതംരൂപങ്ങളെസ്സംകല്പിച്ചവകളേ-
യത്രയുമുൽപ്രേക്ഷയായ് രചിച്ചീടണമെന്നും
കഥകൾ ഭക്തിരസമായിരിക്കണമെന്നും
ആയതു മനോധർമ്മപോലെ ചെയ്തിടാമെന്നും.

അറമാകിലുമതു മറമാകിലും പൂർവ്വം-
പരങ്ങൾ വിരുദ്ധമെന്നാകിലും ഗണ്യമല്ല
സംകേതം തെറ്റിടരുതെന്നു മാത്രമേയുള്ള
മറവുള്ളതെല്ലാം മനോധർമ്മം പോലായിക്കൊള്ളാം.

രാമനാണല്മാത്രാത്മകമെന്നറിയണം
ലക്ഷ്മണനകാരവും ഭരതനകാരവും
ശത്രുഘ്നൻമകാരവും ജാനകി പരാശക്തി
പഞ്ചവാനരമന്ത്രികരണമാകുന്നതും.

ആയതുപോലെത്തന്നേ ഭാരതം ഭാഗവതം
കൃഷ്ണപാണ്ഡവരുടെ സംഗതികളുമെല്ലാം
ശ്രീകൃഷ്ണൻ പരമാത്മാ ധർമ്മജൻ ധർമ്മം തന്നേ
ബലമാകുന്നു ഭീമൻ നകുലൻ ന്യായരൂപം.

ഉത്സാഹം സഹദേവൻ പരമാത്മാവു തന്റെ
പഞ്ചശക്തികളാകും പഞ്ചപാണ്ഡവരിവർ
പഞ്ചശക്തികളുടെയവിച്ഛിന്നമായ് നിൽക്കും
പാഞ്ചാലീ മായയുടെ പിരിവെന്നറിഞ്ഞാലും.,

ദയ്യോധനാദിയെല്ലാമഷ്ടവൈരികളിൽ
ഭീഷ്മാദികളുമന്തുകരണം തന്നെയവർ
വിദ്വരൻ ജ്ഞാനകോശമാകിയോരുള്ളും തന്നെ
കരുടൻ മായോപാധിയവിച്ഛിന്നനാം ജീവൻ.

മേരുവമതിനുടെ പുണപവൃത്തങ്ങളും
മയ്യാദങ്ങളുമുപസ്തരണസ്ഥലികളും
സപ്തസാഗരം സപ്തദ്വീപങ്ങളിവയെല്ലാം
ഊർദ്ധ്വകായത്തിലുള്ള തത്വസഞ്ചയം തന്നേ.

ഇപ്പറഞ്ഞവകളെ മനസ്സിലാപ്പിച്ചു
കൃത്യമോചനകാലേ മനനം ചെയ്താൽ നിന—
ക്കെന്തീടുമിവകളിലൊളിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന
തത്വങ്ങളെല്ലാം നല്ല വ്യക്തമായറിഞ്ഞീടാം.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞവർ നടന്നു ചെന്നോരോരോ
പുണ്യമാം ദേശങ്ങളും നദികൾ ഗിരികളും
മഞ്ഞുകുളികിഴുണ്ടാകുന്ന നദികളും
മഞ്ജുളതരമായ താഴ്വരകളും കണ്ടു.

ഗോമന്തം സാളഗ്രാമം ഗണ്ഡകിയളകയും
പാവതീദേവി തപം ചെയ്ക്കാരു പുണ്യസ്ഥലം
സുബ്രഹ്മണ്യൻ ജനിച്ച ദേശമാം ശരവണം
ഇവകളെല്ലാം കണ്ടു പരമാനന്ദം പുണ്ടു.

അവിടെനിന്നും നേരേ തിരിച്ചു മണികണ്ഠ—
നിരികും സരസ്സിന്റെ തീരത്തിൽ ചെന്നുവേഗം
ഇവരെക്കണ്ടു നേരത്തവരുമെഴുന്നേറു
ചരണയുഗം പണിഞ്ഞഞ്ജലി ചെയ്തനിന്നു.

നിത്യവും ഭിക്ഷനല്പം യക്ഷിയുമപ്പോൾ വന്നു
ശിക്ഷയായെല്ലാപേക്കും ഭിക്ഷ നല്കിനാളവരും;

ശീഷ്യനാം ഗുരുവിനെ സ്സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരി-
ച്ചക്ഷണമവരം പോയിമാഞ്ഞാളപ്പോരത്തന്നേ.

വരുവിനെന്ദു പാഞ്ഞുടനേ ഗുരുവരൻ
നടന്ന നേരമവർ മൂവരും കൂടെപ്പോയി;
അരനാഴിക ദൂരം നടന്ന സമയത്തു
മൂവർക്കും ബോധമരണാകിലും നടന്നവർ.

നടന്നുനടന്നൊരു ഗിരിതന്മുക്കളിൽച്ചെ-
ന്നവിടെയൊരു കോവിലകണ്ടവർ നോക്കിനിന്നു;
സിദ്ധനാം ഗുരുവരനരുൾചെയ്തവരോടു
“ഈ സ്ഥലം നിങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടുമാ ചൊല്ലിപ്പിൻ.”

അതുകേട്ടുടൻ മണികണ്ഠമറിയിച്ചു
“ഭാരതം മഴുവനും സഞ്ചരിച്ചോനെന്നുകിലും
ഇവിടെ വന്നിട്ടില്ലയിസ്ഥലം കണ്ടിട്ടില്ല
നിസ്തുലമനോഹരം പർവതവരമിദം.

ക്ഷേത്രവുമിതുപോലേ മറെറങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ല
ക്ഷേത്രപാലകക്കല്ലും ബലിക്കല്പകളുമില്ല
ക്ഷേത്രത്തിന്നകത്തെന്നാണെന്നുമറിവില്ല
ചുറ്റിലും പ്രദക്ഷിണക്കല്ലുകളിട്ടില്ല.”

അപ്പോളുഗുരുവരനവരോടരുൾ ചെയ്തു;
“അഗ്നിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച പർവതവരമിതു;
അഗ്നികളേഴു കണ്ഡത്തിങ്കൽ നിന്നെരിയുന്നു
ധൂമമില്ലാതെതന്നെയുഴുമുണ്ടൊരു പോലേ.

അഗ്നിഹുത്തെന്നുപേരാം കല്പത്തിൽപ്പറയുന്നോ-
രഗ്നിതൻ സപ്തജിഹ്വയാകുന്നിതിവകളും
അഗ്നിയെപ്പൂജിക്കണം നിങ്ങൾ മൂവരുമിപ്പോൾ
പൂജാസാധനങ്ങളെപ്പറയും കേട്ടുകൊൾവിൻ.

തസ്സുലമിടങ്ങിയഞ്ചും കാദളമൊരു
പത്തെട്ടുമുണിതവും തത്തുല്യം പലം ഗുളം
മധുവും തിലം നെയ്യുമോരോണം പത്തുനാഴി
കേരവും കാദളത്തിൻ പകുതിസ്സംഖ്യ വേണം.

വിംശതി വെള്ളംകൊള്ളും വെൺകലപ്പാത്രമൊന്നും
രണ്ടിടങ്ങഴികൊള്ളും ചന്ദനം മൂന്നുംവേണം;
കടയിൽ കിട്ടുമതു വാടക കൊടുക്കണം
താഴുതി വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരുവിൻ തിങ്ങളിങ്ങു.

മൂവരുമൊരുമിച്ചു കടയിൽ ചെന്നു ഗുരു-
വരുളിച്ചെയ്യതെല്ലാം വാങ്ങിക്കൊണ്ടിങ്ങു വന്നു
അരിയും തിലം ഗുളം വലിയ പാത്രത്തിലി-
ട്ടുതിനോടൊരുമിച്ചു പഴങ്ങൾ കേരങ്ങളും,

ചെറുതായരിഞ്ഞിട്ടു വടക്കുഭാഗത്തായി-
ത്തിളച്ചു വെള്ളമുള്ള കുഴിയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു;
ശർക്കരയുരുകമ്പോൾ വാങ്ങിവെച്ചിട്ടായതു
മട്ടിച്ചമട്ടിച്ചേറും യോജിപ്പിച്ചതിൽപ്പിന്നെ;

നൈ കൂടിച്ചേർത്തിട്ടതു പിന്നെയും മട്ടിയുണും
ആറിയശേഷം തേനുമൊഴിച്ചുങ്ങിളക്കീട്ടു
പാകമായതിൽപ്പിന്നേ കബളം ചെമ്പുടണം
കബളം സമമായിട്ടിരുപത്തൊന്നു വേണം.

ഏഴേഴുകബളങ്ങളോരോ പാത്രത്തിലായി
മൂവരുമൊരുമിച്ചു നീലവണ്ണമായ് നില്ക്കും
അഗ്നിതന്നരികത്തിലാദ്യമാസ്തജിക്കുവാൻ
അഗ്നിയെയാവാഹിച്ചുകബളമപ്പിക്കണം.

അംഗുഷ്ഠമനാമികാമദ്ധ്യമാംഗുലികളാൽ
കബളമൊന്നെടുത്തു വൈശ്വാനരോഹമെന്ന

മരം ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു ആഹുതിചെയ്തിടണം
അഗ്നിബീജാക്ഷരവും ധ്യാനിച്ചിടണമപ്പോൾ.

ഇങ്ങനെയേഴുക്കണ്ഡത്തിനകവും പൂജചെയ്തി-
ട്ടിങ്ങുവന്നിരുന്നല്ലനേരം വിശ്രമിച്ചീടാം
ഇന്നു രാത്രിയിൽ നിദ്രചെയ്യാനായ് ബോധിപ്പുകു-
ച്ചുവട്ടിലെത്തിടണം നമുക്കു നാലുപേക്കും.

നാളെ രാവിലെ മുതൽ ഭാരതവണ്ഡത്തിലേ
കേളിയേറീടുംപുണ്യക്ഷേത്രങ്ങൾ തീർത്ഥങ്ങളും
ദേശസേവനങ്ങൾ ചെയ്തു ചെയ്തനാരതം
നീളെസ്സഞ്ചരിക്കണം നിങ്ങൾ മൂവരും കൂടി.

ആപദാദികൾ മനോഹർദ്യപാപാദികളും
കോപാദിരീപുകളും നിങ്ങളെത്തീണ്ടുകീല്പ
ആയുരാരോഗ്യസൗഖ്യം മേൽക്കുമേൽ ഭവിച്ചീട്ടു-
മാകുന്നപോലെ തീർത്ഥാടനങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടവിൻ.

ബോധിപ്പുകുച്ചുവട്ടിലെത്തുവാനിവിടെ നി-
ന്നൊരുപാടുണ്ടു ദൂരമാകയാൽ നിങ്ങളിപ്പോൾ
കണ്ണുകളടച്ചിട്ടു പതിനാറു നാമം
ചൊല്ലീട്ടു ഇറക്കുമ്പോളവിടെയെത്തും നമ്മൾ.”

ഗുരുവിന്നരുപോലെയവര കണ്ണടച്ചു
പതിനാറുനാമം ജപിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ
ബോധിപ്പുകുഞ്ഞെക്കണ്ടു പരമാനന്ദം പുണ്ടു
ബോധവാന്മാരായവരങ്ങനെ നോക്കിനിന്നു.

ആൽത്താതന്നിലവർ കിഴക്കുഭാഗത്തായി
വ്യാഘ്രചർമ്മത്തിൽ ഗുരുവരനെയിരുത്തിട്ടു
മേക്കുഭാഗത്തവരും ചെന്നിരുന്നടനവർ
നിഷ്കൾ കഴിച്ചുവിടത്തിലങ്ങിരുന്നപ്പോൾ.

അന്യനായോരു പുമാനവരെ വന്നുകണ്ടു
നിന്നീടത്തോടി വേഗമര നാഴികയ്ക്കകം
ഒന്നിടങ്ങഴിപ്പാലും ഷോഡശ വാഴപ്പഴം
പഞ്ചസാരയും കൊണ്ടുവന്നവൻ ഭിക്ഷനല്ലി.

ഭിക്ഷയും കഴിച്ചവർ നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചിട്ടു
വിദൂതമുണർന്നിതു അന്ത്യയാമത്തിൻമുമ്പേ
ചട്ടമ്പിയൊഴിഞ്ഞു മറുക്കുവർ രണ്ടുപേരും
സിദ്ധപാദങ്ങൾ നമസ്കരിപ്പാനായിച്ചെന്നു.

സിദ്ധനെക്കണ്ടില്ലെങ്കിലും ചർമ്മത്തെമാത്രം കണ്ടു
വ്യംഗ്യചർമ്മത്തെത്തൊട്ടു വന്ദനങ്ങളും ചെയ്തു
അർദ്ധാ മുഴുവനുമങ്ങോടിക്കോട്ടു നോക്കി—
ബുദ്ധസംകടത്തോടു മടങ്ങി വന്നുനിന്നു.

എങ്ങുമേ കാണാത്തയാൽ സിദ്ധദാസനാം ഗിരി
കണ്ണനീരിൽക്കുളിച്ചിട്ടിടങ്ങനെ പുലമ്പിനാൻ:—
“അയ്യയ്യോ ഭഗവാനേ, അജ്ഞനാമടിയനെ
കൈവെടിഞ്ഞെങ്ങു പോയി നിന്തിരുവടിയിപ്പോരും ?

അടിയനൊരു വഴിയരുളിച്ചെയ്തീടാതേ
വിരവിൽ മറഞ്ഞതുമെന്തെന്തെൻ ഭഗവാനേ;
കുട്ടവാ തിന്നീടാതിത്തടിയെ രക്ഷിച്ചതും
പട്ടമാനസനായ നിന്തിരുവടിയല്ലോ.

അതുകാരണമുള്ള നിന്തിരുവടിയിപ്പോരും
ജ്ഞരും ചെയ്തതിന്നു കാരണമെന്തു നാഥാ?
ഇതുനാവരെയൊരു പിഴയും ചെയ്തതില്ല
പരമഭക്തിയോടേ ശുശ്രൂഷിച്ചതേയുള്ള.”

ജ്ഞരും നിരത്ഥകമാകിയ പുലമ്പലി—
നന്തരമരുൾചെയ്തു ചട്ടമ്പിയവനോടു:—

“കുറമില്ലല്ലംപോലുമെന്റെ ഗുരുവിൻ
കുറമൊക്കെയും നിന്റെയജ്ഞതമൂലമത്രേ.

അതിവാത്സല്യമില്ല വൈരമാരോടുമില്ല
സകലജന്തുക്കളെയൊന്നുപോൽ നോക്കുന്നവൻ
വാത്സല്യമെല്ലാരോടുമുള്ളതിൽ കുറവില്ല
നീക്കമില്ലൊരുനാളുമെന്നുടെഗുരുവിൻ.

നിനക്കു ഗതിയരുളീടുവാനാളിതല്ല
നിന്നുടെമനസ്സിൻ ശുദ്ധിവന്നിട്ടില്ലല്ലോ;
ശുദ്ധിവന്നവനൊക്കിൽ വ്യാഘ്രത്തെപ്പേടിക്കുമോ-
യെന്നതുകൊണ്ടു ശുദ്ധനല്ലെന്നു നിശ്ചയിക്കാം.

ബാലപാഠത്തെപ്പഠിപ്പിക്കുവാൻ ചതുശ്ശാസ്ത്ര-
പണ്ഡിതൻ വേണമെന്നു പറയുന്നതുപോലേ
ദേഹതത്വങ്ങൾപോലുമറിവില്ലാത്ത നിന-
ക്കീ മഹാസിദ്ധനാണോ ഗുരുവായ്ക്കുണ്ടതു.

ഗ്രന്ഥികൾമൂന്നും പലബന്ധങ്ങളുമെല്ലാ
മിസ്സനങ്ങളെ വഹിയെന്നപോൽ ദഹിപ്പിച്ചു
രസ്യമാഗ്നത്തിലൂടെയീശ്വരപദം കട-
ന്നന്തരാ ബ്രഹ്മതത്വസമ്മിതം വിളങ്ങുന്നു.

ഉന്നതൻ മഹാസിദ്ധൻ നിഗ്നൻ നിരാമയൻ
മന്ദന്മാരുടെ ഗുരുവാകുമോ ചൊല്ലീടുക;
നിന്നുടെ മൂഢതങ്ങളൊട്ടുമേ ചെറുതല്ല
നന്നു നന്നെടോ നിന്റെ മൌഢ്യമുള്ളതും തന്നെ.

നിങ്ങൾ മൂവരുംകൂടി ഭാരതവണ്ഡത്തിലെ
പുണ്യദേശങ്ങളെല്ലാം സഞ്ചരിക്കണമെന്നു
ഇന്നലെയല്ലേ ഗുരു നമ്മോടാജ്ഞാപിച്ചതു
ഇന്നതു മറന്നതോ അത്ഥമാകാഞ്ഞോ ചൊൽക.

നമ്മളെല്ലാവരും പഠത്തില്ലാത്ത ഗുരു
 നിങ്ങൾ മൂവരുമെന്നുമാത്രമേ പഠത്തില്ലാത്ത
 നിങ്ങൾ മൂവരുമെന്നവാക്കിന്റെയർത്ഥമോത്താൽ
 നമ്മളിൽനിന്നും ഗുരു മാറുമെന്നറിഞ്ഞീടാം.

അത്ഭുതങ്ങളറിയാതെ മിഥ്യാബാധം ചെയ്യുന്ന
 മന്ത്രിമാരുടെ കായ്മനവും കഷ്ടം തന്നെ;
 ഗുരുക്കളെപ്പോലെ നടന്നീടണം നമ്മൾ
 ഗുരുവാകുവാൻ തന്നെ നമുക്കു പ്രമാണവും.”

ഇങ്ങനെപഠത്തിൽ കർമ്മവിജയം വേഗം
 അങ്ങനെയൊന്നു നേടുന്നതുടങ്ങിനാൻ;
 മണ്ണിനെയും മറ്റേ ഗിരിയുമൊന്നുചേർന്നു
 മൂവരുമൊരു ചെറു കോവിലിൽ ചെന്നുചേർന്നു.

അവിടെ മൂന്നുദിനം താമസിച്ചതിൽപിന്നേ
 യുക്തദേവതയായ പ്രാപിച്ചവസിച്ചവർ
 ഇങ്ങനെ തന്നെയവരോരോരോ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ
 ചെന്നു താമസിച്ചീടും സ്ഥലസൗകര്യംപോലേ.

ഉത്തരകുടുംബം ദക്ഷിണകൈലാസവും
 കാശിയുമയോദ്ധ്യയും ഗയയും വാരാണസി
 ശ്രീശൈലം സോമനാഥം വേദാരണ്യവും പിന്നെ
 ശ്രീരംഗം കാളഹസ്തി കുംഭകോണവും തഥാ.

ശ്രീമഹാകാളം ഭീമശങ്കരം നാഗേശ്വരം
 ഉജ്ജയിനും ചിദംബരവും രാമേശ്വരം
 ഉത്തരമധുരയും ദക്ഷിണമധുരയും
 തൃക്കടവുണ്ണിനാഥേശ്വരം കേദാരവും.

ഗോകണ്ഠം ദ്വാരകയും പട്ടണിതൃച്ചെറുതും
 പണ്ഡരീപുരം കാഞ്ചീപുരവും ജഗന്നാഥം

ഗോകുലം വൃന്ദാവനം കുമ്പസാരമുഖം
തൃക്കടവൃതം തിരുവാലൃതം ഭദ്രേശ്വരം.

വിഷ്ണുകാശിയും ശിവകാശിയും ജലനിയും
തുംഗഭദ്രയും കൂപ്പുകാശിയുത്തരകാശി
തുംഗനാഥവും തിരുപ്പതിയും ശൈലീകണ്ഡം
കിഷ്കിന്ധശക്തിപുരം ഭൂനേശ്വരപുരം.

പാതാളഗംഗാഭവാനീശ്വരം ഗദാദീശം
തൃജ്ജനി കമലിനി മാലിനിമാഹേശ്വരീ
മുണ്ഡകപുരം മുചുകുന്ദമോക്ഷസ്ഥലം
പണ്ഡിതസമൂഹാലംകൃതമാം കാഞ്ചീപുരം.

സാഗരം സരീത്തുകൾ നദികൾ പർവ്വതങ്ങൾ
നദങ്ങൾ വനങ്ങളും സാനുക്കൾ ഗഹപരങ്ങൾ
ഗോമന്തി സാളഗ്രാമം വിന്ധ്യനും മഹേന്ദ്രനും
ഹിമവൽതാഴ്വരയും തദ്രാജ്യങ്ങളും കണ്ടു.

അഗസ്ത്യപടം കണ്ടു ഉല്ലാസിനിയും കണ്ടു
ഭൃഗുനന്ദയും കണ്ടു ഭൃഗുപഞ്ചകമാടി
നൈമിശാരണ്യം കണ്ടു ദണ്ഡകവനംകണ്ടു
നലമേരീടം നല്ല പിപ്പലവനം കണ്ടു

നാസിക്യം ജനസ്ഥാനയുദ്ധരംഗവും കണ്ടു
സീതാഗഹപരം കണ്ടു ഗുൽഗദാഹകം കണ്ടു
കമ്പസമോക്ഷസ്ഥലം ശബരീപീഠം കണ്ടു
പമ്പയാംസരോവരം പഞ്ചവാനരസ്ഥലം.

ബദരീമുതൽ കന്യാകുമാരിവരേയുള്ള
സുകലദേശങ്ങളും തീർത്ഥങ്ങൾ ക്ഷേത്രങ്ങളും
രാജ്യങ്ങൾ പുരകളും ഗ്രാമങ്ങൾ നഗരങ്ങൾ
കണ്ടുകണ്ടാനന്ദിച്ചും തീർത്ഥത്തിൽ മുഴുകിയും

ക്ഷേത്രങ്ങൾ തോറും ചെന്നുസേവിച്ചും ഭജിച്ചുമ-
ങ്ങാസ്ഥയോടതിൽ ചിലനാളുകൾതാമസിച്ചും
കർമ്മങ്ങളെല്ലാം പരമാത്മനി സമർപ്പിച്ചും
പരമാനന്ദം പൂണ്ടു സഞ്ചരിച്ചെല്ലാടവും.

ആറുവത്സരംകൊണ്ടു സാധിച്ചിതെല്ലാമവർ
ആനന്ദസമനപിതം തഞ്ചാവൂർ വന്നുചേർന്നു
സാനന്ദംമണികണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ ഗൃഹേ
വ്രതങ്ങളൊന്നുമില്ലാതിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു.

ഉത്തമൻ മണികണ്ഠൻ തീർത്ഥയാത്രയിലുള്ള
വസ്തു മുഴുവനും പതിയേ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
അതുസർവ്വം കേട്ടു പതിയും വ്രസാദിച്ചു
സ്വസ്ഥരായെല്ലാവരുമിരുന്നു സുഖത്തോടെ.

അടുത്തുതന്നെയൊരു വേദാന്തപാഠശാല
നടത്തീടുന്ന ശാസ്ത്രിദാമനങ്ങവിടത്തിൽ
അവിടെക്കൊണ്ടുചെന്നു ശംകരഗിരിതന്നെ
വേദാന്തങ്ങളെപ്പഠിച്ചിടുവാൻ ചട്ടം ചെയ്തു.

“കൈവല്യം വാസിഷ്ഠവും പത്തുപനീഷത്തുകൾ
മാത്രമാണിവിടെ ഞാൻ പഠിപ്പിച്ചിടുന്നതു
ഉപരിപഠനത്തിനിവിടെയാകയില്ല
മേൽപ്പറഞ്ഞവകളെ പഠിപ്പിച്ചിടാം ഞാനും.”

ഇവകളെല്ലാമിവനിവിടെപ്പഠിക്കട്ടേ
ഉപരിപാഠങ്ങളെപ്പക്ഷേ ഞാൻ പഠിപ്പിക്കാം.”
ഇങ്ങനെ ചട്ടവിയും പറഞ്ഞുങ്ങല്ലിച്ചിട്ടു
ഇങ്ങുവന്നിരുന്നതു മണികണ്ഠനുമായി.

നാലഞ്ചു ദിനമങ്ങു താമസിച്ചതിൻശേഷം
ശ്രീതഞ്ചൂർ ഗുരുവരസന്നിധാനത്തിൽ ചെന്നു

പൂവഞ്ചം പദങ്ങളിൽ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരി-
ച്ചിരഞ്ചു പുകഴ്ചൊറ ഗുരുവിൻ തിരുമുഖിൽ.

അഞ്ചലി ചെയ്തനില്ക്കും ശിഷ്യന്മാരിരുപേരെ
മണ്ണിളമാനസനാം ഗുരു കണ്ടതിമോദാൽ
കണ്ണരണ്ടിലും നിന്നു ധാരയായ് വരുമാന-
നാംബുവോടടുത്തു വന്നാശ്ശേഷങ്ങളെ ചെയ്തു.

തീർത്ഥയാത്രയിലുള്ള വാത്സകൾ മുഴുവനും
പൂർത്തിയായ് വിശദമായ് കേൾപ്പിച്ചിടണമെന്നു
തീർത്ഥപാദനാം സ്വാമിയാജ്ഞയെച്ചെയ്തയാലേ
വാത്സകളെല്ലാം നന്നായി സ്കരിച്ചറിയിച്ചു.

പഞ്ചശാസ്ത്രികളുടെ സംശയം തീർത്തവരെ-
യഞ്ചിതമോദം തീർത്ഥാടനത്തിനയച്ചതും;
മണികണ്ഠരെ യോഗം ചെയ്തുവാനുള്ള രീതി
വശമാക്കിയശേഷം തീർത്ഥയാത്രയ്ക്കിറങ്ങി.

മണികണ്ഠരുമൊന്നിച്ചെന്നൊരു വടവുക്കു-
ച്ചുവട്ടിൽ വസിച്ചതുമടുത്ത ദിനത്തിങ്കൽ
അടുത്തുള്ളൊരു ശാസ്ത്രീ ഭിക്ഷകൾ നല്കിയതും
ഭിക്ഷകൾ കഴിച്ചിട്ടു തങ്ങളങ്ങിരുന്നതും

അന്നുതൻഗുരുവരനൊരുത്തനോടും കൂടി
വന്നതും ഗുരുവിനോടൊന്നിച്ചു നടന്നതും;
അവനെ കടുവായിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചുള്ളതും
അവനിൽനിന്നു തങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ച വിധങ്ങളും.

കാശിയിൽച്ചെന്നു കാശിവാസികളുടെ ഭിക്ഷ
സാമോദം പരിഗ്രഹിച്ചവിടെയിരുന്നതും
സഭയിലുള്ള വിദ്വാജ്ഞനങ്ങൾ വന്നുകണ്ടു
മണികണ്ഠന്റെ ചരിത്രങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചതും.

ഗംഗാതീരത്തിലൂടെ നടന്നു നടന്നോരോ
ആശ്രമാധിപരുടെ സൽക്കാരമേറുള്ളതും
ഹരിദാശത്തിൽച്ചെന്നിട്ടിവരേയണിരുത്തി
ഗുരുവും താനും ബുദ്ധിമാനായിത്തീരിച്ചതും

ഗുരുവിൻ വൈഭവത്താൽ വേഗത്തിൽപെന്ന ഭവേ-
ഗ്നങ്ങളോടുമൊത്തു നാഥനെപ്പൂജിച്ചതും
ബ്രഹ്മാർപ്പി ജനങ്ങളും ദേവതാഗണങ്ങളും
ബ്രഹ്മസമ്മിതനായ ഗുരുവെന്തമിച്ചതും.

അവരെല്ലാം പോയി മറഞ്ഞൊരനന്തരം
ഗുരു തന്നുടെ മാതൃചരിതം പറഞ്ഞതും
യോഗവൈഭവംകൊണ്ടു കൊല്ലരിലെത്തിയതും
മാതാവു മരിച്ചതും സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തിച്ചതും.

മാതാവോടൊരുമിച്ചിട്ടാശാനും ഗമിച്ചതും
ആശാനോടുകാശീവ്രതമാചരിപ്പതി-
ന്നവിടെയൊരു ദേവനപദേശിച്ചവാരും
ആശാനെത്തിരിച്ചിങ്ങ ഭൂമിയിലെത്തിച്ചതും.

മരിച്ചെന്നോത്തു ദഹിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ
അടച്ചമിഴിരണ്ടും തുറന്നിട്ടെഴിച്ചതും
സ്വർഗ്ഗത്തിലാശാൻപോയ വാർത്തകൾ മുഴുവനും
വിസ്തരിച്ചെല്ലാരോടും പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചതും.

മാതാവിൻ സംസ്കാരാദികർമ്മങ്ങളെല്ലാമൊരു
ലോഭമില്ലാതെ നല്ല ഭംഗിയായ്നടന്നതും
അതിനുവേണ്ട പണം ശരിയാക്കേണ്ടുവിധം
സമയത്തെത്തിയതും പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു.

അവധിതെറുപ്പിടാതെ ഹരിദാശത്തിലെത്താൻ
ഗുരുപാദരും തന്നെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി

മണികണ്ഠരേയുമാ ശംകരഗിരിയേയും
പൂജാദ്രവ്യങ്ങളോടും കൊണ്ടുപോയ് ബദരിയിൽ.

പൂജാസാധനങ്ങളെ നമ്പൂരികൊണ്ടുപോയി
പ്പൂജിച്ചിട്ടവകളെത്തങ്ങളെ കയ്യിൽ തന്നെ
തങ്ങളുമവകളെ ഗുരുവിൻതരിമുഖിൽ
കൊണ്ടുചെന്നങ്ങുവെച്ചു വന്ദിച്ചു നിന്നീടിനാർ.

ഗുരുവുമവകളെ നാലായിപ്പകുത്തതി-
ലൊരുഭാഗത്തെ മാത്രം ഭൂജിച്ചോരനന്തരം
ശേഷമൊക്കെയും തങ്ങൾ മൂവരുമാഹരിച്ചു
വിശ്രമിച്ചുവിടത്തിലിരുന്നു കാറുമേറ.

അല്പനേരം കഴിഞ്ഞു ഗുരുവുമെഴുന്നേറി-
ട്ടുത്തരദിക്കുനോക്കി നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ
തങ്ങളുംപുറകിലായ്നടന്നുനടന്നുചെ-
ന്നങ്ങൊരു സരസ്സിന്റെ തീരത്തിലെത്തിയപ്പോൾ.

മണികണ്ഠരെ നോക്കിപ്പാശ്ചാത്താപിച്ചിപ്രകാരം:-
“ഞങ്ങൾ പോയ്ക്കുറവോളം നിങ്ങളിങ്ങിരിക്കണം
നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്നതു തന്നീടുമൊരു നാരി
ഞങ്ങളോടൊപ്പം വരാൻ നിങ്ങൾക്കു പ്രാപ്തിപോരാ.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകേൾ തങ്ങളും നടന്നുപോയ്
മംഗലമെഴും ശിവമന്ദിരമതിൽച്ചെന്നു
ഭഗവൽപ്പാദങ്ങളിൽ വണങ്ങിസ്തുതിച്ചതും
ഭഗവാൻ തന്റെ ജന്മകാരണം പറഞ്ഞതും.

ഗുരുവിൻ ലയനവും മറുളള വിശേഷവും
ഗുരുവിൻ മഹത്വങ്ങൾ ഭഗവാൻ കല്പിച്ചതും
തന്നുടെ ഭാവീകാലേ ഭവിക്കും കാര്യങ്ങളും
ഒന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞൊക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു.

പാവതി ഭഗവതീ പരമേശ്വരീദേവീ
കൂറോടേ ശിരസ്സീകൽ പരമേശ്വരനോടും
പാണികൾ ചേർത്തു നന്നായാശിസ്സു നല്കിയതും
ഗുരുവെ ധ്യാനിക്കുവാനുള്ളിച്ചെയ്തവാരും;

ദേവഗന്ധർവങ്ങളിൽപ്പോയതും സിദ്ധന്മാരെ
പൂജിച്ചെയ്തതും ദേവഗന്ധർവചരിത്രങ്ങൾ
ഗുരുവിനോടു ചോദിച്ചറിഞ്ഞ പ്രകാരവും
ഗൌരീശങ്കരം കാണാനുഴറിയിച്ചതും;

ഗുരുവിൻ വൈഭവത്താൽ മുകളിലെത്തിയതു-
മവിടം കണ്ടുപാരം വിസ്തരിച്ചതും പിന്നെ;
ഗുരുതന്നുള്ളിനാൽ മാണിക്യമണ്ഡപത്തിൽ
സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെ വെന്തിടുന്ന കാന്തിയോടും;

ഇരുന്നീടുന്ന ഗൌരീശങ്കരന്മാരെച്ചെന്നു
വണങ്ങിപ്പൂരിച്ചപ്പോൾ കനിഞ്ഞു കല്പിച്ചതും
ലോകനായകന്മാരും ഗൌരീശങ്കരന്മാർ വ-
ന്നേകമാനസരായിട്ടാശിസ്സു നല്കിയതും;

പവ്തവരങ്ങളെക്കണ്ടു കണ്ടാനന്ദിച്ചു
പവ്തങ്ങളിൽ ചരിച്ചീടുന്നോൾ തനിക്കൊരു
സംശയം ജനിക്കയാലതിന്റെ രഹസ്യങ്ങൾ
ഉള്ളിച്ചെയ്തു ഗുരു സംശയം പോക്കിയതും.

മാനസസരോവരം കണ്ടവിടത്തിൽ പണ്ടു
സിദ്ധന്മാരിരുന്ന സംകേതവും കണ്ടുകൂപ്പി
സരസ്സിൽ നിറഞ്ഞുള്ള കരിംകൂവളം മുതൽ
കൽഹാരം വരെയുള്ള പത്മങ്ങൾ വിളങ്ങുന്നു.

അനുപത്മങ്ങൾ പോലേയല്ലിതു നിരൂപിച്ചാൽ
ധന്യമാം കാന്തികൊണ്ടു ജഹ്നുവിൻ പതിതനേ

മഞ്ജുളമാദ്യവത്താലംഗജശരമിതു
കഞ്ജലോചന ലക്ഷ്മി ധരിക്കും പുഷ്പമതു.

സൗഗന്ധികത്തിൻഗുണം പരവാനന്തതാർക്കം
സുഗന്ധാദികൾ പാരം തികഞ്ഞ ബാലാദേവി
ചിരണം തൽഗുണങ്ങൾകൊടുത്തു ലാളിച്ചീടും
സുഗന്ധമേദം പുഷ്പമെന്നതേ പറയാവൂ.

ഗിരിയും ദീക്ഷിതരുമിരിക്കും സരസ്സിന്റെ
തീരത്തിൽ തങ്ങളേററം വേഗത്തിലെത്തിയതും
യക്ഷിനൽകിയ ഭീക്ഷയേററുകൊണ്ടുവിടത്തിൽ
സ്ഥലമങ്ങിരുന്നിട്ടു ജപാലയിലെത്തിയതും.

അഗ്നിയെപ്പൂജിക്കുവാൻ മന്ത്രങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും
കുണ്ഡങ്ങളേഴിന്റെയും തത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും
അഗ്നിപൂജയും കഴിഞ്ഞവിടെയിരുന്നപ്പോൾ
മേൽനടക്കേണ്ടും കാര്യം സൽഗുരു മൊഴിഞ്ഞതും.

“ഇന്നത്തെരാത്രി നമ്മൾ ബോധിയിൽ ശയിക്കണം
നാളെ രാവിലേ നിങ്ങൾ സഞ്ചാരംതുടങ്ങണം
ഭാരതവണ്ഡത്തിലെപ്പണ്യദേശങ്ങളെല്ലാം
കാണണം തീർത്ഥങ്ങളുമൊക്കെയുമാടീടണം.

ആലസ്യം തന്ത്രിയോടികളാം വിപ്ലവങ്ങളു-
മാപത്തുമടുക്കയില്ലങ്ങനെ സഞ്ചരിപ്പിൻ
നിങ്ങൾക്കൊന്നിലുമൊരു മുട്ടുണ്ടാകയുമില്ല
സർവസൗഖ്യങ്ങളോടും സഞ്ചരിക്കുവിൻ നിങ്ങൾ.

ബോധിയിൽചെന്നുചേരാൻ നാഴികപെരുത്തുണ്ടു
അതിനാൽ മൂന്നുപേരും കണ്ണുകളടച്ചിട്ടു
പതിനാറു തിരനാമത്തെ ജപിച്ചിട്ടു
കണ്ണുകൾ തുറക്കുമ്പോളവിടെച്ചെന്നുപേരും.”

അങ്ങിനെ ചെയ്തതങ്ങൾ ബോധിയിലെത്തിയതും
തിങ്ങിന കൊതുകത്തോടവിടെശ്ശയിച്ചതും
അന്ത്യയാമത്തിൽ ഗുരുതപ്പദം വന്ദിക്കുവാൻ
ശംകരദീക്ഷിതന്മാർ ചെന്നപ്പോൾക്കൊന്നാഞ്ഞതും.

ഗുരുവാകൃഷ്ടദൈവത്വത്തെ ഗ്രഹിക്കാതെ
ഗിരിയും ഗുരുതരം വിപ്രലാപങ്ങൾ ചെയ്തു
അതിനു പരിഹാരം ചെയ്തു താനുടൻതന്നെ
ഗുരുവിന്നാജ്ഞപോലേ യാത്രയ്ക്കായ് മുതിർന്നതും.

പോയതു മുതലിങ്ങു വന്നതുവരെയുള്ള
സകലസംഭവങ്ങൾ നല്ലപോൽ വിശദമായ്
പറഞ്ഞുകേട്ടനേരം ഗുരുവിന്നുണ്ടായൊരു
പരമാനന്ദം പറഞ്ഞീടുവാനെളുതല്ല.

ആറൊഴുകീടുംപോലെ രണ്ടുകൺകളിൽനിന്നും
ആനന്ദബാഷ്പങ്ങളെയൊഴുകിക്കൊണ്ടു തന്റെ
കുറെഴും ശിഷ്യനെത്തന്നാരോടു ചേർത്തുപിടി-
ച്ചാശ്ശേപ്പണങ്ങൾചെയ്തു ശിരസ്സിൽ പലവുരു.

മുക്തമുക്തൻ വാത്സല്യോധികൃത്തിനാൽ
ബാഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ ശിഷ്യനെക്കുളിപ്പിച്ചു
“തീർത്ഥങ്ങളെല്ലാറ്റിലും മുഖ്യമാകിയ തീർത്ഥം-
മിപ്പൊഴെൻ ശിരസ്സിനുകലൊഴുകും തീർത്ഥം തന്നെ.”

എന്നുള്ള സംകല്പത്താൽ തുടച്ചീടാതെ വസ്ത്രം-
മുണക്കീടാതെതന്നെ ഗുരുതപമേദം ശിഷ്യൻ
ഭക്തിപൂണ്ടുണ്ടുതന്നെ ഗുരുസന്നിധാനത്തിൽ
നില്ക്കുന്ന ശിഷ്യൻതന്നെ വാഴ്ചിനാർ ബഹുവിധം.

അവിടെയാദദിനം ഗുരുവോടൊരുമിച്ചു
പരമാനന്ദമോടെ വസിച്ചോരനന്തരം

അടുത്തനാളിൽ മൂന്നുമണിക്കു ഗുരുപാദേ
നമസ്കാരവും ചെയ്തിട്ടിങ്ങനെയറിയിച്ചു.

“ഇവിടെപ്പാരായണം നടക്കും കാലങ്ങളിൽ
ഇവിടെട്ടിനംപ്രതി വന്നുകൊണ്ടിരുന്നവർ
അവർതൻ ഗുഹങ്ങളിലതിഥിയായിട്ടെന്നെ
ക്ഷണിച്ചു ജമീന്ദാർതൻ സദനേയിരിക്കുമ്പോൾ.

തിരിയെ വരുംകാലമവിടെച്ചെന്നീടാമെ-
ന്നവരോടടിയനും സമയം ചെയ്യിടിനേൻ
അതിനെസ്സത്യമാക്കാനവിടെപ്പോയിടണ-
മതിനുശേഷം കഴിഞ്ഞായിൽ പോയിടണം.

അവിടെ ജ്യേഷ്ഠനോടുമെന്നുടെ കൂട്ടരോടു-
മൊരുമിച്ചഞ്ചാറനാൾ താമസിച്ചതിൽപ്പിന്നെ
അനന്തപുരിതന്നിൽ കല്പവീടെന്നവീട്ടിൽ
അനന്താനന്ദം വാഴും ജ്യേഷ്ഠനെക്കണ്ടീടണം.

അതിനു വിടയരുളീടണമടിയനു
കരുണാനിധേ ഗുരുനാഥാ നിന്തിരുവടി”.

അതുകേട്ടുൻ ശിഷ്യമൗലിയിൽക്കർങ്ങുവെ-
ച്ചുനവാദവമനുഗ്രഹവും നൽകീടിനാൻ.

മണികണ്ഠതന്ത്രൈകതനവാദവും വാങ്ങീ-
ട്ടിരുപേരുമായിട്ടു നടന്നു നടന്നങ്ങ
ജമീന്ദാരുടെ വീട്ടുനടയിലെത്തിയപ്പോ-
ളദ്ദേഹം കണ്ടുവന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടകത്തുപോയ്.

പാദ്യാഘൃദികൾചെയ്തു പാപനാശനമായ
പാദതീർത്ഥങ്ങൾ നിജശിരസ്സിൽ ധരിച്ചുടൻ.
തീർത്ഥപാദന്മാരായ രണ്ടുപേരേയും രണ്ടു
പീഠത്തിലിരുത്തിട്ടു കുശലം വിചാരിച്ചു.

കുശലംതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞെങ്കിലുമതു
സകലം സകലേശാധീനമായിരിക്കുമ്പോൾ
ഭുവനവാസികൾക്കു മരണാഭഗതിയുണ്ടോ
ഭഗവൽപ്രസാദത്താൽ കുശലം ഭവിക്കുന്നു.

ഇതുമ്മോരോന്നു പറഞ്ഞിരുന്നോരനന്തരം
മുതലാനം ചെയ്തു ചോദിച്ചീടിനാൻ ജമീന്ദാരും
“തീർത്ഥമാടുവാനായിപ്പോയെന്നു കേട്ടു ഞങ്ങൾ
വാസ്തവമാണെന്നാകിലതിന്റെ വിശേഷങ്ങൾ.

കേട്ടീടാനാഹം പാത്രമെങ്കിലോ പറയണം
പാത്രമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിച്ചീടണം കൃപയാലേ”
“വാസ്തവംതന്നെ നിങ്ങൾ കേട്ടതു കളവല്ല
കേട്ടീടാനൊരു നല്ല പാത്രവും നിങ്ങൾതന്നേ.

കേൾക്കുവാനിനും നല്ല പാത്രങ്ങളാരുള്ളവം
രിവീടങ്ങളിലുണ്ടു ഭക്തരാണവരെല്ലാം
നാളെക്കാലത്തു വരുത്തീടണമിങ്ങവരെ
യല്ലെങ്കിലൊന്നു കൂടെപ്പറയേണ്ടതായ്ക്കും.”

“അങ്ങിനെത്തന്നെ നാളെയവരെ വരുത്തീടാ
മതുതന്നെയോണോരമുത്തമം നിരൂപിച്ചാൽ
അവരോടിപ്പോൾത്തന്നെ വിവരമറിയിപ്പാൻ
ഇവിടെനിന്നും പറഞ്ഞയസ്സാം രണ്ടുപേരെ.”

സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനത്തിനു സാമികൾ രണ്ടുപേരും
സന്ധ്യ വന്നടുത്തപ്പോൾ പോയിതു കുളക്കരേ
സ്നാനവും കഴിച്ചവരനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ചെയ്തു
മണിയെട്ടടിച്ചപ്പോൾ പീഠത്തിൽ വന്നിരുന്നു.

അതാഴത്തിനു കാച്ചിക്കുറക്കിയെടുത്ത പാൽ
ഏതൻകാ വരുത്തുക മുന്തിരിപ്പഴങ്ങളും

കൽക്കണ്ടും കൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു വേണ്ടുവോളം
വേണ്ടതു ഭുജിച്ചവരാചമനങ്ങൾ ചെയ്തു.

പാരിച്ചമോദമോടേ പീഠത്തിൽ വന്നിരുന്നു
ശേഷിച്ചപദാർത്ഥങ്ങൾ വേലക്കാർ കൊണ്ടുപോയി
തോഷിച്ചു ജമീന്ദാരും വന്നിരുന്നവിടെയും—
ഭാഷിച്ചതുടങ്ങിനാർ മൂവരുമങ്ങിരുന്നു.

പല കായ്ക്കുങ്ങളേയും പറഞ്ഞുപറഞ്ഞവർ
പത്തടിച്ചപ്പോൾ കീടന്നുറങ്ങിയെല്ലാവരും
മണി മൂന്നടിച്ചപ്പോഴുണൻ രണ്ടുപേരും
ബാഹ്യകർമ്മാനന്തരം സ്നാനമാചരിച്ചവർ.

ദേഹനാഡികൾ മനഃശൂന്യമായും ചെയ്തുപിന്നെ
യോഗനിഷ്ഠകൾ തുടങ്ങിടിനാരിരുവരും
എട്ടടിച്ചപ്പോളതിൽ നിന്നുണർന്നിരുവരും
തുഷ്ടിപൂണ്ടിങ്ങവന്നു തളത്തിലിരുന്നിതു.

അപ്പോഴേ ഭക്തന്മാരാം ഗുഹസ്ഥർ വന്നുചേർന്നു
സ്വാമിതൻപാദങ്ങളിൽ നമസ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു
ഉത്ഥാനം ചെയ്തെല്ലാരും കശലം വീചാരിച്ചു
ജമീന്ദാരതു കണ്ടുവേഗം വന്നവിടത്തിൽ.

കമ്പിളി വീരിച്ചതിൽ മെത്തപ്പാകളിമിട്ടു
അൻപോടങ്ങതിലിരുത്തീടിനാനെല്ലാരേയും
അൻപേരമിവരോടു ജമീന്ദാരിപ്രകാരം
ഇമ്പമായുരചെയ്തു കേൾപ്പിച്ചിരതു നേരം.

“നമ്മുടെ സുഹൃത്തായും ഗുരുവുമായിട്ടുള്ള
കന്മഷരഹിതനാം നിമ്ബലൻ, നിരുപമൻ
ബ്രഹ്മണി ലയിച്ചവൻ ബ്രഹ്മചാരിയാം യോഗി
ശ്രേഷ്ഠനെന്നലെയിതു വഴിയേ ഗമിക്കുമ്പോൾ.

കണ്ടു ഞാനോടിച്ചെന്നു നമസ്കാരവും ചെയ്തു
സൽക്കരിച്ചുടൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നകത്തേയ്ക്കു
അഗച്ഛപാദ്യാദികളാൽ പൂജിച്ചിട്ടുനന്തരം
പീഠത്തിലിരുത്തിട്ടു ചോദിച്ചു ഭക്തിപൂർവ്വം.

തീർത്ഥയാത്രയിലുള്ള വാത്കളറിയുവാ...
'നാഗ്രഹമുണ്ടുപാരം പരഞ്ഞാൽ കേട്ടുകൊള്ളാം
കേൾക്കുവാനിവിടത്തിലിനിയുമുണ്ടാളുക...
ഉവരെയ്ക്കുവെ വരുത്തിടണം പരഞ്ഞീടാം.'"

എന്നു സ്വാമികളുടെയരുളപ്പാട്ടു കേട്ടു
നന്നുനന്നതു കൊള്ളാമെന്നറച്ചിട്ടു ഞാനും
അന്നേരംതന്നെ പരഞ്ഞയച്ചു രണ്ടുപേരെ
നിങ്ങളോടീതു പരഞ്ഞീടുവാനായിക്കൊണ്ടു.

മണി പത്തടിച്ചപ്പോഴിണിനു കാലമായി
ആയതു കഴിഞ്ഞിട്ടു വേണമക്കഥ കേൾപ്പാൻ
കാദനാദികൾക്കു ചൂടില്ലെങ്കിൽ സുഖമില്ല
ചൂടോടേ ഭുജിക്കണമെങ്കിലേ സുഖമുള്ളൂ.

മാന്യസ്ഥാനത്തിൽ രണ്ടു പലകകളുമിട്ടു
ഇലകളിട്ടു മുമ്പിൽ സ്വാമിമാരെയിരുത്തി
കാദനാദികൾ മുറയ്ക്കോരോന്നായ്ക്കൊണ്ടു വന്നു
ആദരവോടു വിളമ്പിടീനാരിലകളിൽ.

അവരുമതു ഭുജിച്ചുലഭായനന്തരം
വടക്കെക്കെട്ടിൽ മെത്തപ്പാത്തടക്കുകളിട്ടു
ഇലകളിട്ടു മറേറ ഗൃഹസ്ഥന്മാരെയെല്ലാം...
മീരുത്തിത്താനും കൂടെയവിടെയിരുന്നുടൻ.

കാരോരോ തരമുള്ള സാധനങ്ങൾ വിളമ്പി...
യോരോരോ തരമവർ ഭുജിച്ചുതുടങ്ങുമ്പോൾ

സ്വാമികൾ രണ്ടുപേരും ഭോജനങ്ങൾ കഴിച്ചിട്ട്
ദ്രാചമനങ്ങൾ ചെയ്തു തളത്തിൽ വന്നിരുന്നു.

മറുജ്ജ്വരൈല്ലാവരും ചൊറു താമസിച്ചപ്പോൾ
അഷ്ടികൾ കഴിച്ചിട്ട് ആചമനാനന്തരം
ജമീന്ദാരോടുകൂടി സ്വാമികൾ സന്നിധാനേ
ആമോദത്തോടുകൂടി വിശ്രമിച്ചിരുന്നവർ.

ജമീന്ദാരതുനേരം തികഞ്ഞ വിനയത്തോടെ
ടെഴുന്നേറ്റുനിന്നു സ്വാമിയോടറിയിച്ചു:—
“ഇന്നലെയവിടെ നിന്നുരച്ചെയ്ത പോലേ
ഇന്നെല്ലാവരുമുണ്ടു അരുളിച്ചെയ്തീടണം.”

“എങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾവിൻ പംകനാശനമിതു
കേൾക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കും പംകങ്ങളൊഴിഞ്ഞുപോം
സംകടം വേണ്ടായിതിൽ സംശയങ്ങളും വേണ്ടാ
ശംകരവാക്യം സച്ചസമ്മതം സത്യം സത്യം.”

തീർത്ഥാടനത്തിനായിപ്പുറപ്പെട്ടതുമുതൽ
തീർത്ഥങ്ങളാടി തിരിച്ചിങ്ങു വന്നതുവരെ
തത്രതത്രെ വ നടന്നുള്ള സംഭവങ്ങളെ
എത്രയും വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ.

ഓരോരോ ഘട്ടങ്ങളെ വിസ്തരിക്കുമ്പോളതിൻ—
വിശിഷ്ടഭാഗങ്ങളെയുപവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തും
ശ്രോതാക്കന്മാരെയേറ്റം നന്നായി ഗ്രഹിപ്പിച്ചും
ചാതുര്യത്തോടേ പറഞ്ഞൊക്കെയും വിശദമായ്.

ബദരിതന്നിൽ ദേവന്മാരുടെ പൂജനത്തിൽ
നവിടെ ഗമിച്ചതും നാമനെപ്പൂജിച്ചതും
കൈലാസപ്രവേശവും ഗൌരീശംകരഗിരി
പ്രാപ്തിയുമവരെല്ലാം കനിഞ്ഞു പറഞ്ഞതും;

ദേവഗന്ധർവന്മാരിൽ പോയതുമതുകളിൽ
പഞ്ചധാരണം ചെയ്ത സിദ്ധരെപ്പൂജിച്ചതും
വൈശിഷ്ട്യമേറും വിഷയങ്ങളാണിവ മൂന്നും
അതിനാലവകളെ പ്രത്യേകം വിസ്തരിച്ചു.

ശേഷമൊക്കെയും നല്ല സുഗ്രഹമായും ബഹു
വിശദമായും പറഞ്ഞൊക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
ആദവത്സരംകൊണ്ടു സാധിച്ചുകാഴ്ചകളെ-
യാദനാഴികകൊണ്ടു പറഞ്ഞു തീർത്തിടിനാൻ.

അതുകേട്ടവരെല്ലാമാശ്ചര്യമാശ്ചര്യമെ-
ന്നൽഘോഷങ്ങളാലഞ്ചുമിന്നിട്ടുപോയിപ്പൊ.
“ഇതിനകീഴിലാരുമിങ്ങനെയുള്ള തീർത്ഥ-
യാത്രചെയ്തിട്ടുമില്ലമേലമങ്ങനെയെന്നേ.

ദേവകൾ പൂജിക്കുന്നകാലത്തു ബദരിയിൽ
പോകുവാനാവതല്ല പൂജയോ പിന്നെയല്ലോ.
കൈലാസത്തിങ്കൽ പക്ഷേ പോയിടാമെന്നാകിലും
പവ്നത്തിനേമാത്രം കാൺകയേയുള്ളതാനും.

ഗൌരീശങ്കരഗിരികളിൽ ചെന്നുകാണാൻ
നരജന്മത്തിലാർക്കും സാധ്യമാകുന്നതല്ല
ദേവഗന്ധർവന്മാരിലൊന്നിനെയെന്നാകിലും
യാതൊരുത്തരുമിവരെയും കണ്ടിട്ടില്ല.

ഇവകളൊന്നുപോലും മനുഷ്യസാധ്യമല്ല-
യിദ്ദേഹമാരാണെന്നും ചിന്തിച്ചീടേണ്ട പൂമോ
ചിന്തിച്ചാലറിവാനും നമുക്കു പ്രാപ്തിപോരാ
ചീന്തയെന്നിനി പിന്നെ നിഷ്ഫലം നിരൂപിച്ചാൽ.

സുഹൃത്തായുള്ള ഗുരുവിദ്ദേഹമെന്നറിഞ്ഞു
കനത്ത ഭക്തിയോടേ പൂജിച്ചാൽ നമ്മിലുള്ള

തടിച്ചുപാപങ്ങളും ഗമിക്കുമകലത്തു
തഴച്ചു വളന്നീടും മികച്ചുപുണ്യങ്ങളും.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞവരങ്ങഴുന്നേറുന്നിന്നു
തിങ്ങിന ഭക്തിയോടേ സ്വാമിയെ നമസ്കരി-
ച്ചഞ്ചലിബന്ധത്തോടുമങ്ങിനെ നിന്നുംകൊണ്ടു
കുഞ്ജളരഹിതമായിങ്ങനെയറിയിച്ചു.

“അന്നൊരുനാളിൽ ഞങ്ങളുത്ഥിച്ചു തുപ്പാദങ്ങൾ
ഞങ്ങളെയതിമിയായ് വന്നിരിക്കണമെന്നു;
എന്നതിനുത്തരമായന്നുളിയ മൊഴി-
യിന്നതു സഫലമായ് ചെയ്യണം കൃപാനിധേ.”

“അതിനായിട്ടുതന്നെ ഞാനിങ്ങു വന്നതെന്നു
മതിയിൽ ധരിച്ചുകൊണ്ടീടുവിൻ നിങ്ങളിപ്പോൾ;
പതിനായിരംകോടിസ്സമകൾ കഴിഞ്ഞാലും
പറഞ്ഞവാക്കിനൊരു നീക്കമില്ലൊരിക്കലും.”

“അങ്ങിനെയൊരു കൃപ ഞങ്ങളോടുദിച്ചതു
ഞങ്ങളെ ഭാഗ്യം തന്നേ പൂർവ്വപുണ്യവും തന്നേ
ഞങ്ങളെ ഗുഹങ്ങളിലോരോരോ ചാതുർമാസ്യം
മംഗലദേവതപോലങ്ങളു വന്നിരിക്കണം.”

“ചാതുർമാസ്യങ്ങളായാൽ നാലുബുദ്ധിപ്പോകും
അതിനെൻ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കിന്നത്ര ദീർഘതപോരോ;
കാരോരോ മാസമോരോ ഗുഹത്തിലിരുന്നീടാം
അതിനുമത്രം തന്നേ സമയം കിട്ടുന്നുള്ളു.”

“എന്നാലങ്ങനെ തന്നെയൊക്കട്ടേയതിലൊന്നും
ഞങ്ങൾക്കു വൈമുഖ്യമോ ശാഠ്യമായില്ലാ തെല്ലും;
നിമ്ബലമായോരവിടത്തേമാനസഗതി
തന്നെയണീയുള്ളവക്കാശ്രയം വേറെയില്ല.”

“നാളെക്കാലത്തു മണിയൊമ്പതിനങ്ങുവരാം;
നാളത്തെറ്റിനും മുതൽ നാളുകളെണ്ണിക്കൊള്ളാം;
പാലൊത്തശീലമുള്ളനിങ്ങളോടൊരുമിച്ചി-
ക്കാലത്തുവസിക്കുവാൻ കൌതുകമുണ്ടുപാരം.”

“അങ്ങിനെതന്നെയെന്നാൽ നാളെ വന്നീടുമല്ലോ
ഞങ്ങളുമിറങ്ങട്ടേ സന്ധ്യയുമടുത്തല്ലോ”
സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചുനജ്ഞ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
ജമീന്ദാരെയും മണികണ്ഠരേയും വണങ്ങി.

അവരെല്ലാം പുറപ്പെട്ടുപോയ് താന്താങ്ങൾതൻ
വേനങ്ങളിൽചെന്നു സുഖമാസ്തിശ്രമിച്ചു.
ഇവിടെ മണികണ്ഠസ്വാമിയും സ്വാമിയുമായ്
സന്ധ്യവന്നടുത്തപ്പോൾ പോയിതു കളക്കരേ.

അനുഷ്ഠാനങ്ങളെല്ലാം കഴിച്ചിട്ടിരുവരും
തളത്തിൽ വന്നിരുന്നിട്ടല്ലം നേരമായപ്പോൾ
പാലൊടുപഴങ്ങളും രജതപാത്രങ്ങളിൽ
ആദരവോടുകൊണ്ടു കൊടുത്തുജമീന്ദാരും.

സ്വാമിമാരിരുവരുമവകളാഹരിച്ചി-
ട്ടാചമനവുംചെയ്തു മുന്നേപ്പോൽ വന്നിരുന്നു;
അപ്പോഴാജമീന്ദാരും വന്നിരുങ്ങവിടത്തിൽ
മൂവരുംകൂടിസ്നാനോഷ്ണങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നു.

അങ്ങിനെസംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോ-
ളംഗനാമണിനിദ്രാദേവി വന്നാളവിടെ;
അവരെല്ലാം കൂടിയുപചാരങ്ങൾ ചെയ്തു
വിവിധതരമായിപ്പൂജിച്ചു സേവിച്ചുവർ.

പതിവുതെററീടാതെ സ്വാമിമാരിരുവരും
പതിവായ്ചെയ്തിടുന്നനിഷ്ഠകളൊക്കെച്ചെയ്തു

സമയത്തിനു വന്നുതള്ളത്തിലിരുന്നപ്പോൾ
ബോളിയും പാലും ജിലേബികളും പഴങ്ങളും.

പാത്രങ്ങൾ നിറച്ചെടുത്തവിടെക്കൊണ്ടുവന്നു
മുറിയിൽക്കൊണ്ടിരുത്തിയിവകൾ നല്കിപ്പിന്നാൻ;
അവകളൊക്കെബീജിച്ചവരും സംതൃപ്തരായ്
ആചമനങ്ങൾ ചെയ്തതള്ളത്തിൽ വന്നിരുന്നു.

അപ്പോഴാ ജമീന്ദാരുവന്നിരുന്നവിടത്തിൽ
അല്പനേരമായപ്പോൾ പോകേണ്ട സമയമായ്
യാത്രയും ചൊല്ലിയവരപ്പോഴേ പുറപ്പെട്ടു
അനുയാത്രയായിട്ടു കൂടെപ്പോയ് ജമീന്ദാരും.

സ്വാമിയും മണികണ്ഠസ്വാമിയും പിരിഞ്ഞുപോ-
വാനുള്ളമുക്കോലയിൽ ചെന്നുനിന്നെല്ലാവരും
കുറച്ചുവിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞുമാരനന്തരം
മണികണ്ഠക്കു പോവാാനുജ്ഞാലു്കീടിനാൻ.

മണികണ്ഠരും സ്വാമി പിരിയുന്നതു നിന-
ച്ചധികമായി പുണ്ടു തഞ്ചാവൂർ ലക്ഷ്യമാക്കി
ഹയത്തിൻ മൃതിവന്ന നഷ്ടകീലനെപ്പോലെ
രഹിതോന്മേഷനായി നടന്നു മന്ദമന്ദം.

അാനും പോകട്ടെയെന്നു സ്വാമി ചൊന്നതുനേരം
ഞാനും കൂടിയുണ്ടെന്നു ജമീന്ദാരിനായിച്ചു
ആകട്ടെയെന്നുചൊല്ലി സ്വാമികൾ നടന്നപ്പോൾ
പുറകുകൂടി നടന്നീടിനാൻ ജമീന്ദാരും.

ഭക്തന്മാരിരിക്കുന്ന മന്ദിരങ്ങളിലാദ്യം
ദൃഷ്ടമാം മന്ദിരത്തിലിരിക്കും ഭക്തനപ്പോൾ
സ്വാമി വന്നില്ലല്ലൊയെന്നാലാപത്തോടു കൂടി
സംഭ്രമിച്ചവൻ വന്നു വെളിയിൽനിന്നുനോക്കി.

അനേകം കാണായുന്നു ജമീന്ദാരോടും കൂടി
വന്നീടും സ്വാമിയെക്കണ്ടേററവും കൂതുമലാൽ
ഓടിച്ചെന്നെതിരേററ വന്ദിച്ചു സൽക്കരിച്ചു
അകത്തുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുഗൃഹാഭ്യുത്തരം ചെയ്തു.

ഗുരുവിൻപാദതീർത്ഥം മൗലിയിൽ ധരിച്ചിട്ടു-
ങ്ങിരുപേരേയും കൊണ്ടങ്ങിരുത്തി പീഠങ്ങളിൽ
രാമചൂരചിതമാം വിശ്വരീ കൊണ്ടുവന്നു
രണ്ടുപേരേയും രണ്ടുപേർ നിന്നു വീശീടിനാർ.

മധുരനാരങ്ങനീർ കൽക്കണ്ടു പൊടിച്ചിട്ടു
മധുരാധരിപത്നി കൊടുത്തു രണ്ടുപേർക്കും
നാരങ്ങനീരിനാലും വിശ്വരീകൊണ്ടും മാഗ്ഗ-
ഖേദങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു സ്വസ്ഥരായിട്ടിരുന്നു.

ജമീന്ദാരതുനേരം സ്വാമിയെ വണങ്ങിട്ടു
തിരിച്ചു മന്ദിരത്തിൽ പോവാനായ് ഭാവിച്ചപ്പോൾ
ഗുഹനായകൻ വന്നു പറഞ്ഞാനതു നേരം
മൂന്നു കാലമായിപ്പോളിലയിട്ടു പോയെന്നു.

ജമീന്ദാരതു കേട്ടു ചിന്തിച്ചുനിന്നനേരം
സ്വാമിയുമരുൾച്ചെയ്തീതദ്ദേഹത്തിനോടപ്പോൾ
“ഒന്നുമേ ചിന്തിക്കേണ്ടാ ആഹാരം കഴിച്ചീടാം
പിന്നത്തെ കായ്മമെല്ലാം പിന്നെ നിശ്ചയിച്ചീടാം.”

രണ്ടുപേരുമായ്ചെന്നു ഉണ്ടുകൊണ്ടുടൻ തന്നെ
മുന്വിരുന്നതുപോലേയിരുന്നു പീഠങ്ങളിൽ
ഗുഹനാഥനുമൂന്നു കഴിച്ചു വന്നുപിന്നെ-
പ്പലകായ്മങ്ങളേയും പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഇത്തരം പറഞ്ഞുടൻ തത്തമ്മ വീരമിച്ചു
ശിഷ്ടം ഞാൻ നാളെവന്നു പറയാമെന്നും ചൊല്ലി

തൽക്ഷണം കൊണ്ടുവന്ന പാൽ പഴങ്ങളെ ഭുജി-
ച്ചുക്ഷണം തന്നെ പറന്നുവരാത്തപോയി.

നാലാം സ്കന്ദം സമാപ്തം.

അഞ്ചാം സ്കന്ദം

കീരവംശത്തിൻമണിമാലികേ മനോഹരേ
ഭൂത വന്നിരിക്കുന്നതെന്തു കാരണമേടോ
ഹാരശോഭിതരത്നങ്ങളേയും നാണിപ്പിക്കും
തുവൽകൊണ്ടലംകരിച്ചിരിക്കും പൂവലംഗം.

കണ്ടുകണ്ടാനന്ദമെൻകണ്ണുകൾക്കുദിപ്പാനും
കണ്ണുമാധുരികൊണ്ട കാതുകൾ കുളിക്കാനും
കണ്ടകമകനുള്ള കഥകൾ മനസ്സിനു
ഇണ്ടൽ തീർത്താനന്ദത്തെയുളവാക്കീടുവാനും.

മഞ്ഞുമാമലമകൾ ലാളിച്ചു വളർത്തിയ
മഞ്ജുളകളേബരേ, വന്നിരിയരീകത്തു.
മഞ്ജുളചാമീകരക്കൊച്ചുകുപ്പുകളിൽ
ഇങ്ങുവെച്ചിരിക്കുന്ന മധുരഭോജ്യങ്ങളെ

ഇംഗിതമായി ഭുജിച്ചുഗജരീപദേവൻ
തന്നംശഭുതനായി ജനിച്ച ജഗൽഗുരു
തന്നുടെ ചരിത്രങ്ങളൊന്നുമേ ചുരുക്കാതെ
തുംഗവൈഭവത്തോടേ ചൊല്ലേടോ മടിയാതേ.

അക്കിളികളപ്പോളപ്പാത്രങ്ങളിലുള്ള-
തൊക്കെയുമല്ലാല്ലമായ് ഭുജിച്ചു സംതൃപ്തയായ്

മുപ്പമെരിച്ചവൻതൻപദയുഗങ്ങളെ-
മുപ്പരികഴലാളാമമ്മതൻ പാടങ്ങളും.

ഉരുത്താരിൽ നിരൂപിച്ചു ധ്യാനിച്ചങ്ങുറപ്പിച്ചു
തൽക്കലജാതമായ സ്വരമാധുര്യത്തോടേ
അക്കഥ പറഞ്ഞതിൻശിഷ്ടത്തെപ്പറയുവാ-
നാരുപ്രേമമോടേ തുടങ്ങിടിനാരു മന്ദമന്ദം.

നാലടിക്കാരായപ്പോൾ നീരാഴിയെങ്ങാണെന്നു
ചോദിച്ചനേരം കൊണ്ടു കാട്ടിനാൻ നീരാഴിയെ
സ്നാനാനന്ദം യോഗനിഷ്ഠ ചെയ്തതിനായി-
ഒട്ടാകുകയിട്ടിരിക്കും മുറിയിൽ വന്നിരുന്നു.

എട്ടടിച്ചപ്പോൾ നിജനിഷ്ഠകളെല്ലാം തീൻ
തുഷ്ണനായ്തളത്തിൽ വന്നിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു
അത്താഴത്തിനു വേണ്ടതൊക്കെയുമെടുത്തുംകൊ-
ണ്ടത്ര ദമ്പതിമാരും മുറിയിലാനയിച്ചു.

കുറക്കിക്കൊഴുത്ത പാൽ കുൽക്കണ്ടും പൊടിച്ചിട്ടു
രജതക്കപ്പുകളിൽ നിറച്ചങ്ങൊഴിച്ചതും
ഏത്തൻകാ വരത്തതും വേവിച്ച പഴങ്ങളും
ദ്രാക്ഷതൻപഴങ്ങളും വെള്ളിപ്പാത്രത്തിൽ വെച്ചു.
വിളക്കും വെച്ചതിന്റെറയിടത്തു വശത്തായി
സ്വാമികൾക്കിരിപ്പാനായ് പലക കൊണ്ടുവെച്ചു.

അതിന്റെ മുൻവശത്തു വേറൊരു പലകയി-
ട്ടതിന്മേലെടുത്തു വെച്ചാഹാരസാധനങ്ങൾ
സ്വാമിയേയറിയിച്ചു സ്വാമിയുമുടൻ വന്നു
പലകമേലിരുന്നു സന്തോഷസമനപിതം.

പ്രീതിയോടവകളെ ഭക്ഷിച്ചു പാലും കൂടി-
ച്ചാചമനങ്ങൾ കഴിച്ചാമോദത്തോടെ വന്നു

പിറത്തിലിരുന്നപ്പോൾ ഭക്തന്മാരേകാദേശം
മാഗമിച്ചതു കണ്ടിട്ടാനന്ദം പൂണ്ടിരുന്നു.

അവരെല്ലാവരും സപാമിയെ നമസ്കരി-
ച്ചുജലിയോടും തിരുമുമ്പിൽ നിന്നൊരുനേരം
ഇരിപ്പാനാജ്ഞാപിച്ചുമെത്തപ്പാനിരത്തിയ
തളത്തിലിരുന്നവരാമോദത്തോടു കൂടി.

ഗുഹനാഥൻതാനമങ്ങത്താഴം കഴിച്ചിട്ടു
സൽഗുരുപാദപത്മം നമസ്കാരവും ചെയ്തു
ഗുരുവിന്നാജ്ഞയാലേ കൂട്ടരോടൊത്തിരുന്നു
ഗുരുപാദമപ്പോൾ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ.

ജ്ഞാനവും സന്യാസവും ഭക്തിയും യോഗങ്ങളും
മോക്ഷമാഗ്നങ്ങളെന്നു വേദങ്ങൾ പറയുന്നു
ജ്ഞാനഹീനമാം യോഗമാദികളെല്ലാം കർമ്മ
മുക്തിമാത്രമേയുള്ള ബ്രഹ്മസായുജ്യമില്ല.

എംകിലുമിവയെല്ലാമിഹത്തിൽ ശ്രേഷ്ഠതന്നേ
പാകഹീനമാം ജ്ഞാനപരത്തിൽപ്പരം ശ്രേഷ്ഠം
ഭക്തന്മാർക്കിഹത്തിലകലൊന്നിനും തടവില്ല
ഭക്തന്മാരെജ്ജയിപ്പാനാർക്കുമാവതുമല്ല.

ഭക്തിയാണെല്ലാവിഷയങ്ങൾക്കും ജീവനെന്നു
യുക്തിയുക്തമാസ്താദിച്ചീടുന്നു വേദങ്ങളും
യോഗാദിമൂന്നിടകലുംഭക്തിയില്ലെന്നാകിലോ
ആയതൊക്കെയും മരായാഫലംപോൽ മീതുമൃതന്നേ.

ഭക്തിക്കുപയ്യായങ്ങൾ നാലുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാലും
സ്ഥാനഭേദത്താലത്രേ നാമങ്ങൾ നാലായതും
പുത്രപുത്യാദി ദാസീ ദാസന്മാർ ദരിദ്രന്മാ-
രിവരോടുള്ള ഭക്തി വാത്സല്യമെന്നാകുന്നു.

പതിയോട്ടുള്ള ഭക്തിപ്രേമമെന്നാകും നാമം
 സമതപമുള്ളവരോടായതു സ്നേഹമെന്നും
 പിത്രാദിഗുരുക്കന്മാരിലുമീശ്വരംകല്പ-
 മുളുതാണത്രേ സാക്ഷാൽ ഭക്തിയെന്നോതുന്നതും.

സമുണ്ണബ്രഹ്മത്തിലെഭക്തിതൻ പരിണാമം
 നിഗുണ്ണബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ യോഗമായ്വരമതു
 ഏവമോരോരോ സ്ഥാനഭേദകാരണങ്ങളാൽ
 നാമങ്ങൾ പലതായിവന്നതെന്നറിഞ്ഞാലും.

ഭക്തിയുംവൈരാഗ്യവും ശ്രദ്ധയുണ്ടെങ്കിലോ
 ജ്ഞാനവും യോഗങ്ങളുമെല്ലാക്കുമനുഷ്ഠിക്കാം
 ഏകിലുമതിന്നനുകൂലമായ് ഗ്രഹനില
 യുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെയതു സാദ്ധ്യമാകയുമുള്ളു.

യോഗികൾ സന്യാസികൾ ജീഷികൾ തപസ്വികൾ
 ജ്ഞാനികളിവർക്കും പ്രത്യേകം ഗ്രഹനില
 വേറേ വേറേ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു വേദാന്തപാരാ
 വാരതീരത്തെക്കടന്നുള്ള സിദ്ധന്മാർപണ്ടേ.

ഗുഹങ്ങൾയോഗസ്ഥന്മാരല്ലെന്നു വരികിലും
 തുടങ്ങിപ്പൊന്നാരുമടിച്ചങ്ങിരിക്കേണ്ട
 ഏതേതുവിഷയത്തെ ശീലിച്ചിട്ടെന്നോ മന്ത്യാൻ
 ആവിഷയത്തിന്നനുകൂലമാം ഗ്രഹസ്ഥിതി.

അടുത്തജന്മത്തിങ്കലവന്നു ലഭിച്ചിട്ടും
 അതിനുമുപമാണവും യുക്തിയുമേറെയുണ്ടു;
 ഏതെന്നാകിലുമൊന്നിൽ ശീലിച്ചിട്ടിരിപ്പവൻ,
 ഗുണാംബരം കാലമെവിടംവരേവനോ,
 അവിടം മുതലവൻ തുടങ്ങുമതിന്നൊരു
 വാസനായുക്കാലത്തിലവനു വന്നു ചേരും.

കടന്നമാറ്റങ്ങളിൽ തിരിച്ചു പോയിക്കേണ്ട
പിഷ്ടപേഷണം ചെയ്തു സമയം കളയേണ്ട.

ആശാരിയൊരു പെട്ടി തീപ്പുതിന്നൊരു മരം
കോടാലികൊണ്ടു ഖണ്ഡിച്ചുറത്തു വാളിനാലെ
വീരളികൊണ്ടു ചെത്തിച്ചീവുളിയിട്ടുനല്ല
നിറപ്പവരുത്തിട്ടു തങ്ങളിൽ ചേർത്തിട്ടുവാൻ.

പല്ലകൾ പഴുതുകളാദിയായാക്കെയ്ക്കെയ്ക്ക
മെല്ലമെല്ലവെയതു കൂട്ടിയൊന്നിച്ചു ചേർത്തു
നല്ലതാളുകളിട്ടു പിടിച്ചു മേനിയാക്കി
യല്ലലെന്നിയേ തീക്കുമേതാനും ദിനം കൊണ്ടു.

അറുത്തപലകയ്ക്കു കോടാലിപ്പണിവേണ്ട
ചെത്തിയപലകയ്ക്കു വാറുപ്പണിച്ചെണ്ണിക്കേണ്ട
ചീവുളിയിട്ടതിനു വീരളിപ്പണിയില്ല
കടലാസിട്ടതിനു ചീവുളിയിട്ടീക്കേണ്ട.

ഇങ്ങനെതന്നെയോരോ മോക്ഷാത്മി ജനങ്ങളും
തങ്ങൾക്കുശുഭനാഥൻ കാട്ടിയ മാർഗ്ഗമുടൻ
മന്ദമന്ദമായ് ഗമിച്ചേതാനും ജനം കൊണ്ടു
നിർമ്മലബ്രഹ്മലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കുമസംശയം.

ഭക്തിയാണെല്ലാറ്റിനും ജീവനെന്നു ഞാൻ മുന്പേ
വൃക്തമാക്കുകയാലിങ്ങാദ്യമായതു ചൊല്ലാം
ഭക്തന്മാരുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങളെ വാഴ്ത്തിട്ടുവാ
നിത്രിലോകത്തിലാക്കുകതല്ലറിഞ്ഞാലും.

ഉഗ്രകോപിഷ്ഠനാകും ഭവാസാവെന്നമുനി
ഉഗ്രൻ താൻതന്നെ വന്നു പിറന്ന തപോധനൻ
ഉഗ്രതപംകൊണ്ടുതന്നേ ലോകത്തെവിറപ്പിച്ചോൻ
നിഗ്രഹാൻഗ്രഹങ്ങൾക്കേററവും ശക്തിയുള്ളോൻ.

ആരോടൊക്കിലും ചിണങ്ങിടുകിലവക്കുള്ള
തപസ്സിൻപാതിപ്രാപ്തിയും തനിക്കുകിട്ടുമെന്നും
ജന്മസ്സഹായിച്ചുവെന്നതും വരുമെന്നോ—
അംബരീഷന്റെ പ്രതഭംഗത്തെ വരുത്തുവാൻ.

ശ്രമിച്ചതുകൊണ്ടു ഭവിയോരനന്തം—
ഏറിക്കുറഞ്ഞിടാനൊക്കുന്നതൊന്നും നാക്കു
ജന്മലോകം മുതൽക്കു വൈകുണ്ഠവരേയോടി—
യെന്നിട്ടുമാരുഹലമില്ലാഞ്ഞിട്ടോടിവന്നു

അംബരീഷനെത്തന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ചപ്പോൾ
ചക്രവും ശാന്തമായി ലയിച്ചു ലലാടത്തിൽ
മുനിയും സ്വസ്ഥനായിട്ടുഗ്രതയെല്ലാം പോയി
ഭക്തനോടേറുമ്പോൾ പാിച്ചു പാറമെന്നും.

ഇത്യേവം ഭക്താഭക്തന്മാരുടെ ചരിത്രങ്ങൾ
പ്രത്യേകമോരോ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിലും
തന്ത്രൈവപുരാ വിസ്തരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
മിതമുയലുയരെയെന്റെ ചവിതചവ്ണങ്ങൾ.”

“ഇതിഹാസങ്ങൾ പുരാണങ്ങളും ചിലതെല്ലാം
പതിവായ്ത്തന്നെ ഞങ്ങൾ വായിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും
അവിടന്നുതന്നെ ചെയ്യുന്നതുപോലൊരു സുഖ—
മതിനില്ലതു ചിത്തേ വിളങ്ങുന്നതുമില്ല

മധുരവാക്യങ്ങളെയെത്ര കേട്ടാലുമതു
മതിയാകുന്നില്ലതിൽ പ്രീതിയും വലുതെന്നും.”
അതിനത്തരം സ്വാമിയവരോടുകൂടി ചെയ്തു;
“മതിയാവോളം കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ പറഞ്ഞിടാം.

അപ്പോഴൊന്നും മുതലോരോരോ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ—
യെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു വായിച്ചിടണം നിങ്ങൾ

കുട്ടന്ത ഗീവാണമോ തണുത്ത ദ്രാവീഡമോ
പടുതമിലൊംകിലുമതം ഞാൻ പറഞ്ഞീടാം.”

അതുകെട്ടവർകളുമങ്ങനെ ചെയ്യാമെന്നു
മതിയിൽ നിരൂപിച്ചു സ്വാമിയോടറിയിച്ചു;
“തമിഴക്ഷൗത്തിലെ പുസ്തകങ്ങളേയുള്ള
അവകൾ നോക്കിക്കൊണ്ടു വായിക്കാം നാളെമുതൽ.”

മണിരണ്ടടിച്ചപ്പോളെല്ലാരുമെഴുന്നോറു
സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചുനജൗ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
പോയിതങ്ങവരുടെ മന്ദിരങ്ങളിലേയ്ക്കു
സ്വാമിയും മറ്റുള്ളോരും കിടന്നു നിദ്രചെയ്തു.

ഒന്നാങ്ങിയുണർന്നോരത്തു സമയമാ-
യെന്നറിഞ്ഞിട്ടു വേഗം സ്നാനംചെയ്തിങ്ങു വന്നു
മുറിയിൽച്ചെന്നിരുന്നു നിഷ്കളാരംഭിച്ചു;
എട്ടടിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ തളത്തിൽ വന്നിരുന്നു.

ഉടനേ പാലും രണ്ടു പഴവും കൊണ്ടുവന്നു
ശുദ്ധനാഥയാം സതി കൊടുത്തു സ്വാമിക്കപ്പോൾ
അതിനെ ഭുജിച്ചുംകൊണ്ടുവീടെത്തന്നേയിരു-
ന്നാത്തനി മനം ചേർത്തു മൌനിയായിട്ടിരുന്നു.

ദേവതിമാരും വന്നു സ്വാമിയെ നമസ്കരി-
ച്ചുൻപിനോടാചരിച്ചു നിന്നതു കണ്ടു സ്വാമി
ഇരിപ്പാനാജ്ഞാപനം ചെയ്തപ്പോളിരുന്നവർ
പലകായ്ക്കങ്ങളേയും പറഞ്ഞുംകൊണ്ടിരുന്നു.

മണി മൂന്നിനു ലഘുഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടു
നടക്കാനായിറങ്ങി നടന്നു തുടങ്ങിനാർ;
രണ്ടുനാഴികകൂറും നടന്നോരനന്തരം
മണ്ടിവന്നുടൻ സ്നാനം കഴിച്ചുവന്നിരുന്നു.

നിത്യവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടുന്ന നിഷ്കളങ്കതയ്ക്കും
എഴുതിച്ചപ്പോൾ സന്ധ്യാകാമിനി ചിരിഞ്ഞുടൻ
സ്വാമിനി വന്നശേഷം സ്വാമിയും നിവൃത്തിയായ്
തളത്തിൽ വന്നിരുന്നു വിശ്രമിച്ചുനന്തരം

അത്താഴം പതിവുപോലൊക്കെയും കഴിച്ചിട്ടു
ചിത്തക്കുതുകത്തോടേ പീഠത്തിൽ വന്നിരുന്നു;
ഗുഹനാഥനുമുണ്ടും കഴിഞ്ഞു വന്നവിടെ
തളത്തിൽ പാകളിട്ടു നിരത്തിമുഴുവനും.

അന്നേരം വന്നുചേർന്ന ഭക്തന്മാരെല്ലാവരും
ഒന്നെന്നായ് സ്വാമിതന്നെ വന്ദിച്ചുനിന്നിടീനാർ;
ജൂരിപ്പാനാംഗ്യം കാട്ടി സ്വാമിയുമതുനേർ-
മിരുന്നു തളമതിലിട്ടു പായ്കളിലവർ.

പെരിയപ്പുരാണമെന്നുള്ളൊരു പുസ്തകത്തെ
അവരും കൊണ്ടുവന്നിതിനലെപ്പാഞ്ഞുപോൽ;
അതിനെ സ്വാമി വാങ്ങിനോക്കിക്കൊണ്ടുരുചെയ്തു
“നന്നുനന്നിതു കൊള്ളാം ഭക്തിമാഹാത്മ്യം കഥ.

ഗുഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മനിർമ്മിതമാദ്യം
ഗുഹസ്ഥന്മാരായവരാചരിക്കണം നിത്യം
അതിനാലതിനെ ഞാനാദിയിൽപ്പറഞ്ഞീടാം
അടുത്തപടി പറഞ്ഞീടാമിപ്പുരാണത്തെ.

ആതിഥ്യം ദേവപിതൃപൂജകൾ വൈശ്വാനരം
ഗായത്രീജപങ്ങളും സന്ധ്യാവന്ദനങ്ങളും
മുടങ്ങീടാതേ നിത്യം ചെയ്യണമിവകളെ
വേദാദ്ധ്യയനങ്ങളും ചെയ്തില്ലത്തമം തന്നേ.

മോക്ഷാർത്ഥികളും വിധി തെറ്റാതെ തീർത്ഥാടനം
ചെയ്യുവോരെയും പിന്നെത്താപസന്മാർകളേയും

ഗുരുവെന്നതുപോലെ ഹിതമായ് പൂജിക്കണം
അഹിതം വരുത്തരുതവരിലൊരു നാളും.

വേഷമാത്രമാർ വെറും സഞ്ചാരിജനങ്ങളും
യാചകരഗതികൾ ഉണ്ണീനായ് നടക്കുന്നോർ
ഇവർക്കു യഥോചിതം ഭോജനം കൊടുക്കണം
വസ്ത്രദാനവും ചിലക്കേകണം ചിലദിനം.

യോഗികൾ സന്യാസികൾ ജ്ഞാനികൾ ഭക്തന്മാരും
ഈശ്വരന്മാരെപ്പോലെയിവരെപ്പൂജിക്കണം
പണ്ഡിതർ ജ്യോത്സ്യന്മാരും വൈദ്യന്മാർ മാന്ത്രികന്മാർ
വിശിഷ്ടാതിഥികളാണിവരെ മാനിക്കണം.

ആട്ടം പാട്ടുകൾ മുതലായുള്ള കലകളെ
നിത്യവൃത്തിക്കായ്ക്കൊണ്ടുനടക്കും കൂട്ടക്കാരെ
യോഗ്യതയ്ക്കൊത്ത പോലെ മാനമായ് സഹായിച്ചു
സന്തോഷിപ്പിച്ചിടണം കീർത്തിക്കാരയുണ്ടെങ്കിൽ.

ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം മറമുസിനും താങ്ങുകയാ-
ലിഹത്തിങ്കലും പരത്തിങ്കലും ശ്രേഷ്ഠമല്ലോ;
അക്കലങ്ങളിൽ നല്ലപ്രജകളുണ്ടാവാനാ-
യതിന്റെ രീതികളെപ്പറയാം കേട്ടുകൊൾവിൻ.

ഋതുക്കാലത്തുചെയ്യും സുരതക്രിയകൊണ്ടു
പ്രജകളുണ്ടാകുന്നു നാരിമാക്കെന്നാകിലും
ഋതുക്കളെല്ലാറ്റിലും സുരതമെല്ലാറ്റിലും
ഭവിക്കുന്നില്ല ഗർഭം; കാരണം പാഞ്ഞീടാം.

സ്രീലഗ്നാലുപചയർക്കുങ്ങളിലൊന്നിൽ ചന്ദ്രൻ
കുളുവുനായ് നില്ക്കുകാലത്തു ഋതുവാകിൽ
അക്കലങ്ങളിൽ ഭർത്തൃസംയോഗം നിമിത്തമായ്
തക്കമില്ലാത്തവർക്കുതമാകും ഗർഭം.

അോഡശദിനം ഗർഭകാലമാണെന്നാകിലും
നാലുനാൾ വർജ്യംതന്നെ ശേഷം പന്ത്രണ്ടുദിനം
ചുട്ടിനങ്ങളിലൊരനാളിലെസ്സംഗമത്താ-
ലാദിനംതന്നെ നൂനം പ്രജയും ജാതമാകും.

പുത്രനമല്ലായുസ്സും ദാരികവംശകന്താ
വന്ധ്യയും പുത്രൻ നല്ല സുന്ദരിയതിദൃഷ്ടൻ
ശ്രീമാനും പാപരതൻ പുണ്യശീലൻ ദയാലു
ഏവം പന്ത്രണ്ടുദിനം ഗർഭകാലമാകുന്നു.

എങ്ങിനെയുള്ള പ്രജ വേണമെന്നാശയുണ്ടോ
അങ്ങിനെയുള്ള ദിനേ സംഗമം ചെയ്തീടണം;
നിമ്നലതരമായ ബ്രഹ്മചൈതന്യബീജം
ദുർമ്മദംകൊണ്ടു വൃഥാ കളഞ്ഞീടരുതൊട്ടും.

അഷ്ടാവിംശതിവിധം സുരതമുള്ളവയിൽ
സപ്തവിംശതികളും വേശ്യാവൃത്തികളത്രേ
ഏകമേയുള്ളൂ കലശ്രീകൾക്കു വിധിച്ചതു;
അനുലോമമാണതു മഹിതംമഹാശ്രേഷ്ഠം.

പാപവാരങ്ങൾ നീക്കി പർവ്വങ്ങൾക്കു നീക്കി
മൂന്നാറുപത്തും പതിനൊന്നിലും നിന്നീടുന്ന
ചന്ദ്രനെ ഗുരു നോക്കും ത്യാജ്യകാലവും നീക്കി-
യക്കനിൽ പ്രാണൻ നിർത്തിച്ചെയ്യണം ഗർഭാധാനം.

സുരതത്തിങ്കൽ ശുക്രസ്രാവമുണ്ടായാലതു
രജസ്സിൽ ചേർന്നു നന്നായുറയ്ക്കുന്നതുവരെ
ആര്യേ വിനാശികയവിടെക്കിടക്കണം
അല്ലെങ്കിൽ പ്രജയ്ക്കുള്ളൊരാശോഗ്യം കുറഞ്ഞീടും.

തണുപ്പും മൃദുത്വവും പോഷകങ്ങളുമേറും
ശുചിത്വമുള്ളതായുമിരിക്കും പദാത്മങ്ങൾ

ഗർഭമുണ്ടായാലവരീവക ഭുജിക്കണം
ഉണ്ണുവൃത്തമെന്നും ഭുജിച്ചീടരുതവർ.

ഇപ്പോഴീപ്രസംഗങ്ങളിവിടെ മതിയാക്കി—
പുസ്തകപാരായണം തുടങ്ങാം നമുക്കിനി”
അതുകേട്ടുള്ളതരിലിരുന്നോനേകൻ വന്നു
പുസ്തകമെടുത്തുടൻ വായിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ.

അഞ്ചാറുവരി വായിച്ചവിടെ നിർത്തിവെച്ചു
അതും കേൾക്കുവാനായി ഗുരുവിൻ മുഖം നോക്കി;
“നോക്കിത്താമസിക്കേണ്ടയക്രമമുഴുവനും
വായിച്ചുതീർത്താലപ്പോളതും ഞാൻ പറഞ്ഞീടാം.”

വായിക്കുന്നവൻ ഭക്തസംഘത്തിലുള്ളൊനല്ലാ—
ത്തതിനാലപ്പോളവനിങ്ങനെ നിരൂപിച്ചു:—
“ഇപ്പറഞ്ഞതു ശരിയാകുമായില്ലയോയെ—
നീപ്പോഴീങ്ങറിഞ്ഞീടാമെന്നൊച്ചവൻ തദാ

ഏതുമയംവേഗത്തിലങ്ങക്രമ മുഴുവനും—
മല്ലനേരംകൊണ്ടേ താൻ വായിച്ചു തീർത്തിടിനാൻ.
സ്വാമിയുമതുനേരത്താടിതൊട്ടന്തം വരേ
കുമാര്യിശദമായ് സുഗമമായിട്ടോരോ—
പദങ്ങൾ പ്രത്യേകമായെടുത്തു വിസ്തരിക്കും—
വിധങ്ങൾ പറയുവാനാവതല്ലൊരുത്തർക്കും.
ആശയവൈപുല്ല്യവും വാചകമാധുര്യവും
ആർക്കാനമിതുപോലെയുണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ.

ഭാവപൂർണ്ണതയില്ലാത്തുള്ളോരോ ഭാഗങ്ങളെ—
പൂർണ്ണമായ്നാത്തീടുമാഗമങ്ങളെക്കൊണ്ടു
വേദാന്തവാക്യങ്ങളെക്കണ്ണനാരാമം പോലെ
വർജ്ജിച്ചീടുന്ന വെറും പാഷണ്ഡന്മാരുപോലും.

സ്വാമിതൻ തിരുമുഖോൽഗളിതമായിടുന്ന
പീയൂഷതുല്യമായ വാങ്മധ്യ നിരന്തരം
കുണ്ഡസംപുടങ്ങളിൽ പതിക്കും സമയത്തി-
ലമൃതംപോലേ നിനച്ചാനന്ദഗുണം ചെയ്യും.

മണി രണ്ടടിച്ചപ്പോളുക്കുമു മുഴുവനും
വിസ്തരിച്ചൊക്കെത്തിത്തു വിശ്രമിച്ചങ്ങിരുങ്ങു
അവരൊക്കെയും ഗുരുതൻപദപത്മങ്ങളിൽ
നമസ്കാരവും ചെയ്ത മന്ദിരങ്ങളിൽപ്പോയി.

“സ്വാമിക്കീപ്പസ്തകത്തിലുള്ളതു മുഴുവനും
പാഠമുണ്ടല്ലോ പിന്നെയെന്തിനു വായിക്കുന്നു?
പാഠമില്ലെങ്കിലേവു പറയാനൊരുത്തനു-
മാവതല്ലെന്നുള്ളതും നിശ്ചയംതന്നെയല്ലേ.”

പുസ്തകം വായിച്ചുവന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞപ്പോ-
ളുത്തരം ചൊല്ലീടിനാനവനോടതിലേകൻ
“നിസ്തലബുദ്ധിമാനാം സ്വാമിങ്ങ് നിരുപിച്ചാൽ
പാഠിച്ചാലെന്തു പിന്നെപ്പാിക്കാഞ്ഞാലുമെന്തു.

എത്രയും ദുർഗ്രഹമായുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പോലു-
മൊന്നു വായനകൊണ്ടു ഗ്രഹിച്ചീടുന്നു സ്വാമി
വെളിവാ ദുഷ്ടജാൽ രചിതമാകിയോരി-
പ്പെട്ടിട പുരാണത്തെ ഗ്രഹിച്ചതുള്ളതമോ.
ഇങ്ങനെയൊരു പുരസ്കാരം വന്നുവരിച്ചതു
പൊങ്ങിനു മഹാപുണ്യമാതടയെന്നാകിലും;
നമ്മുടെ ഗുഹങ്ങളിൽ വന്നു തമസിപ്പുവാൻ
സംഗതി വന്നതിപ്പോൾ നമ്മുടെ ഭാഗ്യം തന്നേ.

പുസ്തകകർത്താവിന്റെ കവനമഹിമക-
ളുസ്മിച്ചീടും സ്വാമിയത്നത്തെപ്പറയുമ്പോൾ

ഇത്തരം മഹത്വമേറിയ ദിവ്യന്മാരെ—
ക്കിട്ടുകയില്ല പതിനാലു ലോകത്തിലെങ്ങും.”

ഇങ്ങനെവാഴ്ത്തിപ്പറഞ്ഞല്ലാത്തവരുടെ
മന്ദിരങ്ങളിൽ ചെന്നു നില്പിതരായിടീനാർ
ഇവിടെ സ്വാമിമുതലായവരെല്ലാവരും
സ്വപദി തത്ര തത്രശയിച്ചു നില്ക്കെയും.

ഇങ്ങനെയനദിനം ഭക്തന്മാരുടെ ഗൃഹേ
തിങ്ങളോരോന്നുവീതം താമസിച്ചവർക്കെല്ലാം
നിർമ്മലമായ ഭക്തിയുണയിൽ വർദ്ധിച്ചു
കന്മഷമെല്ലാം പോക്കിജ്ജ്വലസാഹചര്യമേകി.

ആനന്ദപദപ്രാപ്തിക്കുഹരാക്കിച്ചമച്ചു
സാനന്ദമതിനുള്ള മാഗ്ഗത്തിൽ കൊണ്ടെത്തിച്ചു
താരകബ്രഹ്മമന്ത്രമാഹാരാത്മ്യങ്ങളുമതു
യോഗമാക്കുവാനുള്ള രീതിയും ഗ്രഹിച്ചിട്ടു.

“ഇതുകൊണ്ടിവരുടെ ഭാവിശോഭനമാകും
വൈഷ്ണവം പ്രാപിച്ചീടും സംശയമതിനില്ല”
ഇങ്ങനെ ഗുരുചിന്തിച്ചിടുന്നസമയത്തു
ശിഷ്യന്മാർ കൂടിയിരുന്നാലോചിച്ചിപ്രകാരം.

‘വത്സരം തികയുന്നവാസരമീവരുന്ന
വത്സരാധിപദിനമാകയാലടുത്തനാൾ
സ്വാമി നിശ്ചയിച്ചീടുമതിനാലന്നേട്ടിനം
കേമമായ് സദ്യവേണം വസ്ത്രദാനവും വേണം.

മാറുള്ളജനങ്ങൾക്കും ഭോജനം കൊടുക്കണം
ബ്രാഹ്മണഭോജനവും ചെയ്യണം വിശേഷമായ്.
അപ്പോഴുണ്ടതിലേകൻ ചൊല്ലിനാനതുവേണ്ട
“പട്ടന്മാർക്കൊന്നും കൊടുത്തീടേണ്ട നമുക്കിതിൽ.”

“എന്തെടോപറയുന്നു നമ്മുടെഗുരുവര-
നിന്നലെപ്പറഞ്ഞതുമിന്നു നീ മറന്നിതോ
ഒരുനാൾ പഠിച്ചതു മറന്നാൾ മറക്കുന്ന
മറയന്മാർക്കു തുല്യമായിതോ നീയുമിപ്പോൾ.

ഗാർഹസ്ഥ്യം ദരിദ്രത വേദാധ്യയനങ്ങളും
ഗായത്രിജപങ്ങളും അത്യാശയില്ലായ്മയും
സന്തതം സത്പത്വബുദ്ധ്യോ സന്തോഷിച്ചിരിക്കുന്ന
ഷരംഗസമ്പന്നന്മാർ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠരല്ലോ.

ഇന്നലെയല്ലേഗുരുവരുളിച്ചെയ്തതേവം
ഇന്നദിച്ചപ്പോഴെല്ലാം മനോ കഷ്ടം കഷ്ടം
ഗുരുവിൻതിരുമുഖം തന്നിൽ നിന്നനഗ്നം
പൊഴിയുമതുതവാക്യാത്മകം വേദസാരം.

അവകളെല്ലാം മനോമുക്തം തന്നിൽവെച്ചു
മനനംചെയ്തു ചെയ്തു സാരങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കണം.
കഥയില്ലാതെ ഗുരുവരുളിച്ചെയ്തയില്ല
മനനംകൊണ്ടേയതു തെളിഞ്ഞീടുകയുള്ളൂ.”

ഇത്തരംപറഞ്ഞുതീർത്തല്ലാരുമൊരുമിച്ചി-
ട്ടുദ്യദാരേണയോരോ വ്യവസ്ഥകളും ചെയ്തു
സത്പരമതിനായി ശ്രമിച്ചു തുടങ്ങിനാർ
നിത്യനിർമ്മലന്മാരാം ഭക്തന്മാർ നിരന്തരം.

പാപകുത്തിനായൊന്നും ഭോജനത്തിനായൊന്നും
പൂജനീയന്മാർക്കിരുന്നീടുവനായിട്ടൊന്നും
ഇങ്ങനെ മൂന്നുപന്തൽപമച്ചങ്ങവകളിൽ
രണ്ടിനെ മനോഹരമായിട്ടു വിതാനിച്ചു.

തറകളെല്ലാമടിച്ചൊതുക്കി പൂത്തിയാക്കി
മെഴുകിവെടിപ്പാക്കി ജോലികളെല്ലാം തീർത്തു;

സ്തൂതൃവാരവും വന്ദന സന്ധ്യയോടടുത്തപ്പോൾ
പാപകന്മാരും പത്തു പട്ടന്മാർ വന്നുപേനും.

അത്താഴം കഴിഞ്ഞവരെല്ലാവരും മരിച്ചു
പത്തടിച്ചപ്പോൾ തന്നെ പാപകം തുടങ്ങിനാർ.
ഒത്തുചേർന്നെല്ലാവരും ശ്രമിക്കുന്നിടത്തായ്
മാന്താനേധാദയത്തോടു തീർന്നു ജോലികളെല്ലാം.

പാപകംചെയ്തിട്ടുള്ള സാധനങ്ങളെയെല്ലാം
മുട്ടുപോകാതെകെട്ടി ഭദ്രമായ് സൂക്ഷിച്ചവർ;
പന്തിയിലിലവെച്ചു വിളമ്പീടുവാനുള്ളോ-
രാജ്ഞയെ പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമി രന്റെ നിഷ്ഠകളെല്ലാം കഴി-
ച്ചെട്ടടിച്ചപ്പോളൊരു പീഠത്തിൽ വന്നിരുന്നു;
ഒട്ടും താമസിയാതെ പ്രാതലിനുള്ളതെല്ലാം
പുഷ്പമോദനം കൊണ്ടുകൊടുത്തു ശിഷ്യഗണം

പ്രാതലും കഴിച്ചുടൻ പൂതമാനസനായ
സ്വാമിയും വന്നിരുന്നു പീഠത്തിൽ മുന്നേപ്പോലെ;
ആളുകൾ വന്നുവന്നു സ്വാമിയെ നമസ്കരി-
ച്ചൊരുക്കിയിട്ടിരുന്ന പന്തലിലിരുന്നവർ.

ഇലവെച്ചീടുവാനായാജ്ഞയെ കൊടുത്തപ്പോൾ
ഇലയും വെച്ചു പന്തിപ്പലകകളുമിട്ടു
നാലു പന്തികൾ കൊണ്ടുവന്നുവെക്കല്ലാം ചോര
കൊടുത്തു തൃപ്തരായിട്ടുവരും പോയ്ക്കുറഞ്ഞു.

പാവങ്ങളായുള്ളോരും രണ്ടു പന്തിയാക്കിനീർ;
അവരുമുണ്ണം കഴിച്ചുവിടെന്നിന്നെല്ലാവരും
മാന്യന്മാരായവർക്കു മെത്തപ്പാത്തടുക്കിട്ടു
ഇലകളിട്ടു വിഭവങ്ങളും വിളമ്പിട്ടു.

അവരെയെല്ലാരെയുമിരുത്തിയതിൽപ്പിന്നെ
കാണാദികൾ മുറ തെറ്റാതെ വിളമ്പിനാർ;
അവരുമുണ്ടു കഴിച്ചാചമനാദികളും
വഴിയേ ചെല്ലെല്ലാതം പന്തലിൽ വന്നിരുന്നു.

നിർബന്ധാർക്കു വസ്ത്രദാനം ചെയ്തതിനായി
ശ്രദ്ധയോടോരോ മുണ്ടും തോത്തുമായ് മടക്കിട്ടു
അട്ടിയട്ടിയായിട്ടു സ്വാമിസന്നിധാനത്തിൽ
ലടക്കിവെച്ചിട്ടുവരട്ടെതു നിന്നീടിനാർ.

സ്വാമിയുദ്ധവകളെയോരോന്നായിട്ടെടുത്തു
പാവങ്ങൾക്കായി കൊടുത്തിടിനാൻ കുതുഹലാൽ;
അവരുദ്ധവകളെത്തൊഴുതു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
ആനന്ദം തന്നിൽ മുങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടു പോയിടിനാർ.

അച്ചടങ്ങെല്ലാം തീർന്നു സ്വാമിയും പോവാനായി
നിശ്ചയിച്ചുവിടുന്നു പുറപ്പെട്ടൊരു നേരം
ശിഷ്യരും ജമീന്ദാരും മറ്റുള്ളൊരുമയ്ച്ചേർന്നു
സ്വാമിയോടനുയാത്രയായിട്ടു പുറപ്പെട്ടു.

നടന്നുചെന്നു ജമീന്ദാരുടെ പടിവാതം
ലട്ടത്തനേരം ജമീന്ദാരേവമറിയിച്ചു:-
“ഇവിടെത്താമസിച്ചു നളയെങ്ങോട്ടു പോകാം-
മതിനു തിരുവുള്ളമുണ്ടായിടേ”മെന്നു.

“നേരമുണ്ടല്ലോയിപ്പോൾ പോകട്ടെയിനിയൊരു
നാളിലിങ്ങോട്ടു വരാൻ നോക്കീടാം പക്ഷെയാണാൽ
പ്രാർത്ഥന വലിച്ചിഴച്ചെവിടെയെല്ലാം കൊണ്ടു
തള്ളുമെന്നാരിഞ്ഞു കർമ്മചേഷ്ടിതമതു.

അവരെയനുഗ്രഹിച്ചങ്ങു പോവതിനായി-
ദൂതജനകൊടുത്തുടൻ നടന്നു സ്വാമിയപ്പോൾ;

അവരും സ്വാമിപോയീ മറയുന്നതുവരെ
സ്വാമിയെത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു നിശ്ചലരായീ.

സ്വാമിയും വേഗം നടന്നങ്ങു തൻഗുരുവിന്റെ
ചാരവാം മന്ദിരത്തിൽ നേരത്തേ ചെന്നുചേന്നു;
ഗുരുവിൻപാദാംബുജേ നമസ്സാരവും ചെയ്തു
അഞ്ജലിചെയ്തു നില്ക്കും ശിഷ്യനെക്കണ്ടു ഗുരു.

“ആതിഥ്യമെല്ലാം നല്ല ഭംഗിയായ്ക്കഴിഞ്ഞിതോ
താപത്രയങ്ങൾകൊണ്ടു വലയുമവക്കൊരു
നേരറ്റ വഴി കാട്ടിക്കൊടുത്തോഅവക്കുതു
സാധിച്ചീടുവാനുള്ള സാമത്ഥ്യമുണ്ടോ ചൊൽക”

“സാമത്ഥ്യമില്ലെന്നില്ല ജിജ്ഞാസുക്കളാണവർ
ശ്രദ്ധയും വിനയവും ഭക്തിയുമുണ്ടവർ;
അതീനാൽ ഭക്തിമാഗ്ദൃപ്രതിപാദ്യങ്ങളായ
പുസ്തകങ്ങളെ വായിച്ചുതമങ്ങൾ ധരിപ്പിച്ചു.

താരകബ്രഹ്മമന്ത്രമുപദേശവും ചെയ്തു
അതീന്റെ മാഹാത്മ്യവും ഫലവും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
മൂലമന്ത്രത്തെക്കൊണ്ടു യോഗത്തെച്ചെങ്കീടുന്ന
രീതികൾ കാട്ടിക്കൊടുത്തൊക്കെയും ദൃഢമാക്കി.

കർമ്മമുക്തിയിൽപ്പോകും മാഗ്ദൃപ്തെച്ചൊല്ലിവിട്ടു
നന്മകൾ മേല്ക്കുമേലേ വന്നീടുമിനി മേലിൽ
മന്മനംതന്നിലേവം തോന്നീടുന്നതാണെന്നാൽ
ബ്രഹ്മചൈതന്യനിലയെങ്ങിനെയറിയുന്നു.”

ഗുരുവുമതുക്രേട്ടിട്ടുളിച്ചെഴുത്താനേവം;
“അവരും നന്നാകട്ടേ സദ്ഗുരുത്തന്മാരാകട്ടേ
സൽപ്രവൃത്തിയും നല്ല ഭക്തിയുമുണ്ടെന്നാകിൽ
ഹൈഹികപരങ്ങളിൽ ശ്രേയസ്സുഭവിച്ചീടും.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ സന്ധ്യവന്നുതന്നെ—
യത്നത്തിൽ രണ്ടുപേരും പോയിതു കളക്കരെ
സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനങ്ങളും കഴിച്ചുങ്ങിരുവരും
മണ്ഡപത്തളമതിലിരുന്നു വിശ്രമിച്ചു.

അദിനമവിടെത്തൊഴിച്ചിട്ടുത്തന്നാൾ
നിഷ്ഠയുചെയ്തുകൊണ്ടും കഴിഞ്ഞു ഗുരുവിന്റെ
തുല്യങ്ങളും കൂപ്പിപ്പോവാനായ് ദേശികന്റെ
കല്പനവാങ്ങിക്കൊണ്ടു നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ.

മുന്നേറുന്നത്രത്തിനാലെത്തിനാൻ കഴിഞ്ഞു
മുമ്പിനാൽ ജ്യേഷ്ഠൻ തന്നെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചുകേട്ടു;
ജ്യേഷ്ഠനുമനുജനെക്കണ്ടിട്ടുതേളംപൂണ്ടു,
“നീയീപ്പോളെവിടുന്നു വന്നതുമിവിടെത്തിൽ

ക്ഷീണതപാരമുണ്ടു നിന്നുടെ ദേഹത്തിന്നു
താടിയും തലയും നീ വളർത്തിയിരിക്കുന്നു
ആഹാരങ്ങളൊന്നും നീ നേരേചെയ്യുന്നതില്ലേ
നേരോടേപറക നീയതിന്റെ പരമാർത്ഥം.”

“ഞാനിപ്പോൾ വരുന്നതു ഗുരുസന്നിധിയിൽ നില്പതറിഞ്ഞാട്ടേറെമുമ്പേ തീർത്ഥമാടുവാൻ പോയി—
തുഹിനനിരകളാൽ നിറയും മലകളിൽ
രഹിതാഹാരന്മാരായെന്നാൽ വാഴംകാലം,
പൂർവ്വപ്രാണശിക്ഷ വികൃതമായുള്ളൊരു—
കുംഭാഭിരുചിയായിച്ചമഞ്ഞുപോയെങ്കിലും
ക്ഷുഭാഹാദികളെല്ലാംപോലുമുണ്ടായതില്ല
വിസ്തരം ബലവേഗാദികൾക്കും കുറവില്ല.

നഷ്ടമായ് ഭവിക്കുവാൻ മാംസമെന്നാലും മമ
ശിഷ്ടനാം ഗുരുവിനന്നീവിധം ഭവിച്ചില്ല.

കാഷ്ടലോഹാദികളാൽ തീർത്തൊരുബിംബം പോലെ
പുഷ്പിയായ്തന്നെയിരുന്നീടുന്നിതെല്ലാസ്തോഷം.

ഗിരിസഞ്ചാരം കഴിഞ്ഞിറങ്ങിഭാരതത്തിൽ
പെരിയ ബോധിപുഷ്പവട്ടിൽ വന്നു ഞങ്ങൾ
ഗുരുനാഥനുമതുവരെയുമുണ്ടായിരും—
നവീടെനീനും പിരിഞ്ഞീടിനാൻ ഗുരുനാഥൻ.

അവിടംമുതൽ ഞങ്ങളേകുന്നഭോജികളായ്
ഭാരതേ സഞ്ചരിച്ചേൻ ദേഹമല്ലം തെളിഞ്ഞു
രാമനാഥത്തിങ്കലേ വത്സരാതിത്ഥ്യം കൊണ്ടു—
പണ്ടേതിലേററമെന്റെ ദേഹവും നന്നാക്കുന്നു.

ഇപ്പോൾ കാണുന്നകോട്ടം മൂന്നുഹോരാത്രകാലം—
മൊരിടത്തിരിക്കാതെ യാതൊന്നും ഭക്ഷിക്കാതേ
യാത്രചെയ്തുകൊണ്ടു മാത്രമുണ്ടായതാണെ—
ന്നോത്തറിഞ്ഞാലും വേദേ കാരണമൊന്നുമില്ല.”

“തീർത്ഥയാത്രകൾ നീയും ചെയ്തുകിലതിനുടെ
വാത്സകൾ കേൾക്കാനെനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടുപാൾ
തീർത്ഥങ്ങളാടിപ്പാപമറവരവരുടെ
തീർത്ഥയാത്രാചരിത്രം പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നോരും.
പാപമുക്തരായിട്ടുമെന്നല്ലോ പറയുന്നു
വേദവേദികളായ മാമുനീജനം പണ്ടേ;
നമ്മുടെ പാപങ്ങളും തീൻപോകട്ടേ ജനം—
സാഹസ്യം ഭവിക്കട്ടേ പുണ്യം വർദ്ധിച്ചിടട്ടേ.”

ജ്യേഷ്ഠപത്നിയുമപ്പോളെത്തിനാളവിടത്തിൽ
ഭർത്താവോടൊരുമിച്ചു ശ്രദ്ധയോടങ്ങിതന്നു;
ചട്ടമ്പിസ്വാമിയപ്പോൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ
മധുരസ്വരമോടും സ്ഫുടതയോടുംകൂടി.

അഞ്ചുനാഴികകൊണ്ടു പറഞ്ഞുതീർത്തിടിനാ—
നഞ്ചിതതീർത്ഥയാത്രാചരിത്രം മനോഹരം
ശൈവഭാഷിതങ്ങളും രഹസ്യമൊഴിഞ്ഞു—
റൊക്കെയും സവിസ്തരം കേൾപ്പിച്ചാനവർകളെ.

“മരണമില്ലാത്തുള്ള മനുഷ്യരുണ്ടെന്നാരും
പറഞ്ഞുകേൾവിപോലുമില്ലല്ലോ നമുക്കിങ്ങു
ജനിച്ചുസർവ്വത്തിനും മരണമുണ്ടെന്നതു
സഹജമായിരിക്കേയുള്ളതും തന്നെയിതു.

എന്തു കാരണമവരങ്ങിനെയിരിക്കുവാൻ
എന്തൊരുവിദ്യകൊണ്ടു മരണമില്ലാതായി?
ആയതൊക്കെയും നിനക്കറിയാമെങ്കിലെന്നോ—
ടായമല്ലെല്ലാം പറഞ്ഞിടുക മടിയാതേ.”

“പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലായിട്ടുമൊയെങ്കിൽ ഞാനും
പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചീടാമറിയാമെന്നിക്കളതു”
“മനസ്സിലായിട്ടുമൊയെന്നു നോക്കട്ടേ ഞങ്ങൾ
ആയില്ലെങ്കിലും വല്ലനഷ്ടവും നിനക്കുണ്ടോ.”

“എന്നാൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിടാം കേട്ടുകൊള്ളവിൻ
നന്നായി മനസ്സിരുത്തിടണമിതിൽത്തന്നെ [നിങ്ങൾ
അഞ്ചുനാഴികനേരം മനസ്സുലയംവന്നാൽ
പഞ്ചധാരണം ചെയ്യാൻ പാത്രമായിട്ടുമാവൻ.

പഞ്ചധാരണത്തിന്റെ രീതിയെച്ചൊല്ലാമിനി—
യഞ്ചിതമായ പത്മാസനത്തിലിരുന്നിട്ടു
നെഞ്ചകുരുന്നിലുറപ്പിക്കണം ഭൂതത്വത്തെ
തഞ്ചത്തിലതിൻബീജാക്ഷരത്തോടൊരുമിച്ചു.

പഞ്ചവായുക്കളേയുമടക്കിക്കരണങ്ങൾ
ചഞ്ചലിക്കാതെയെല്ലാ ചെയ്തതിൽപ്പഴകണം;

പഴക്കംവരുത്തോറും തപവുമക്ഷരവു-
മടക്കമല്ലാലുമായ് ലയിക്കും മനസ്സിലകൽ.

ഏതൊരുകാലമതു പൂണ്ണമായ് ലയിക്കുമോ
അക്കാലംവരേ നിത്യം ധാരണചെയ്തീടണം
തപരൂപവും ബീജരൂപവുമൊരുമിച്ചു
പാലിൽ നീരതുപോലെ മനസ്സിൽ ലയിക്കുമ്പോൾ.

ആദിഭൂതത്തെ ധരിച്ചെന്നറിഞ്ഞുടൻതന്നെ-
യടുത്തഭൂതം മുതൽ നാലുഭൂതങ്ങളേയും
മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തിട്ടുധരിച്ചെന്നാ-
ലാ ഭൂതങ്ങളിൽനിന്നും മരണമില്ലവന്നു.

കല്പാവസാനത്തിങ്കൽ കാലാഗ്നിവരംവിയെഴ
അഗ്നിരൂപമായിട്ടങ്ങിരിക്കുമവനപ്പോൾ;
കല്പാന്തജലത്തിലും ജലരൂപമായിട്ടും
കല്പാന്തവായുതന്നിൽ വായുരൂപവുമാകും.

ഇങ്ങനെ സിദ്ധിവന്നു പന്ത്രണ്ടുജനങ്ങളും
അങ്ങവരിരിക്കുന്നു പന്ത്രണ്ടുഗുഹകളിൽ;
ഇവരിലൊരുത്തനെയൊരു നാളൊരുനേരം
ഒരുവൻ പൂജിച്ചെന്നാലവന്റെ കലത്തിങ്കൽ.

ഇരുപത്തൊന്നു തലമുറയോളവുമുള്ള
പിതൃക്കൾ ശുദ്ധരായി മുക്തിയെപ്രാപിച്ചിട്ടും;
എല്ലാവരേയും പൂജ ചെയ്തവനുകെഫലം
എല്ലാമില്ലെന്നേ പറഞ്ഞീടാവൂ നിരൂപിച്ചാൽ.”

“നീ പറഞ്ഞതുതന്നെ ശരിയാണുനിതിപ്പോൾ
ഈ വിഷയങ്ങളൊന്നും മനസ്സിലായതില്ല;
വേദാന്തഗന്ധംപോലുമേക്കാത്ത മൃഗന്മാർക്കു
വേദാന്തസാരങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുവാനാമോ.?

എംകീലുമതിലൊരു സംശയം ജനിക്കുന്നു
 ശംകരീയവാനായിട്ടതിനെപ്പറയണം
 പന്തിയല്ലാത്ത ചോദ്യമാണെന്നു തോന്നിയാലും
 പന്തിയാക്കുന്ന നീയുമുത്തരംപറയണം.
 ഈ വിധമൊരുവിദ്യ കൈവശമിരിക്കുമ്പോൾ
 ജ്ഞാനികൾപോലും മരിച്ചിട്ടു കാലംകൊണ്ടു
 ആവഴിക്കവർ ശ്രമിച്ചിടാതെയിരിക്കുന്ന
 കാരണമെന്തു പറഞ്ഞിട്ടു വഴിപോലെ.”

“ഏതൊരു വിഷയത്തിൽ പൂർവ്വാസനയുണ്ടോ
 ആ വിഷയത്തിൽ മാത്രം മനസ്സുപതിഞ്ഞിട്ടും;
 അന്യമാം വിഷയത്തിൽ മനസ്സുപോകുന്നില്ല
 മനസ്സുപോകുവഴി കരണങ്ങളും പോകും.

മോഷണാദികളായ വൃത്തികൾ കുറയെന്നു
 ചേതസിയറിവുണ്ടെന്നാകിലുമതുചെയ്യാൻ
 പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു പൂർവ്വാസന മനസ്സിനെ—
 യാകയാലപ്പോളതു ചെയ്തുപോയിട്ടുമാവൻ.

വാസനശ്ലേഷം ബലമേകയാലേയതിൽ
 ഏവനെന്നാലുമടിപെട്ടീടുമസംശയം
 വാസനയെക്കാലവും മുന്വിട്ടുനിന്നിട്ടു
 വാസനാരൂപംതന്നെ വിശ്വമെന്നറിഞ്ഞാലും.”

“ഇപ്പോൾ നീ പറഞ്ഞമിവിടെയെല്ലാടത്തും
 പ്രത്യക്ഷമായിക്കാണമനുഭോഗമാണതു;
 എപ്പോഴും കാണാമതു സൂക്ഷിച്ചാലെല്ലാപേക്കും
 കല്പിതമെന്നും വിധിയെന്നും ചൊല്ലീടുമാവൻ.

കഥകൾകൊണ്ടു നേരം പോയതുമാറിഞ്ഞില്ല
 കച്ചേരിസമയമാശ്ലോകണമിനിവേഗം”

ഇതേവംപറഞ്ഞവരകത്തു ചെന്നിരുന്നു
ചിത്താനുഭവമോദമാഹാരങ്ങളും കഴിച്ചിട്ടു.

കച്ചേരിതന്നിൽപ്പോയി ജ്യേഷ്ഠനമതുനേരം
ചട്ടമ്പിസ്വാമിവന്നു തളത്തിലിരുന്നപ്പോൾ
ജ്യേഷ്ഠപത്നിയുമുണ്ടുകഴിച്ചുവന്നിരുന്നു
അനുജനോടുകൂടി കശലങ്ങളും ചൊല്ലി.

അല്ലനേരംകൊണ്ടോരോ വാർത്തകൾ പറഞ്ഞിട്ടു
ചട്ടമ്പിസ്വാമിപോയി കച്ചേരിവളപ്പതിൽ
കൂട്ടരെക്കണ്ടുപാൾ കൌതുകം പൂണ്ടുനിന്നു,
അവരുമതുപോലെ ചട്ടമ്പിതന്നെക്കണ്ടു.

പിരിഞ്ഞുപോയ ജീവൻ തിരിച്ചുവന്നപോലെ
പറഞ്ഞുകൂടാത്തുള്ള പരമാനന്ദത്തോടും
പറഞ്ഞു കശലങ്ങളറിഞ്ഞുവിശേഷങ്ങൾ
കരിഞ്ഞമനതാരു വിരിഞ്ഞുതെളിഞ്ഞൊരം.

“ദേഹത്തിനല്ലമൊരു ക്ഷീണംകാണുന്നു ഞങ്ങൾ,
കാരണമെന്താണെന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ കൊള്ളാം”
“രാമനാഥത്തിൽനിന്നു മൂന്നുപോരാളരും രാവു
പകലുമൊരുപോലെയെങ്ങുമേയിരിക്കാതേ.

ആഹാരമൊന്നും കഴിക്കാതെയും ഹിമവാനിൽ
സഞ്ചരിച്ചതുപോലെ സഞ്ചരിച്ചതുമൂലം
തൽക്കാലമല്ല ക്ഷീണം കണ്ടിതു, നിങ്ങളപ്പോൾ
മറയ്ക്ക കണ്ടെന്നാകിൽ വേദിച്ചുപോകും നൂനം.”

“ഹിമവാൻ പർവതത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചിതോദ്ധോൻ
ആയതുകേട്ടീടുവാനാശവർദ്ധിച്ചീടുന്നു
കേൾക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ പാത്രമാണെന്നകിൽ പറയണം
അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കണം ഞങ്ങളിൽ കൃപയോടെ.”

“കേരപ്പാനുള്ളൊരുപാത്രം തന്നെയണല്ലോ നിങ്ങൾ
പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചിടാം ഞാൻ തന്നെയെന്നാലതു
പറഞ്ഞിട്ടുവാനുള്ള സമയമിപ്പോഴില്ല
നിങ്ങളെ ജോലിയൊന്നും തീർന്നിട്ടില്ലല്ലോയിപ്പോൾ.

ആധാരക്കാരെപ്പൊഴുത്തുപോയപ്പോൾ
ആധാരങ്ങളെയെല്ലാമെഴുതി ഹാജരാക്കി-
പ്പതിപ്പിച്ചുവരോട്ടു പണവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
ശരിക്കുവന്നിട്ടവിൻ കായ്ക്കുമൊന്നുണ്ടുപിന്നെ.

നമുക്കിന്നെല്ലാപേർക്കുമൊരുമിച്ചുണ്ടുവെന്നു
ഒന്നിച്ചുജോജനവും കഴിച്ചിട്ടിങ്ങുവന്നു
നല്ലൊരേടത്തിരുന്നു വേണമൊരുതൊഴുതാൻ”
എന്നാലങ്ങനെതന്നെയെന്നുറച്ചുല്ലാവരും.

ആധാരങ്ങളെ വേഗം തീർക്കുവാനുദ്യമിച്ചു
സ്വാമിയും കൂടിസ്സഹായിച്ചിട്ടുള്ളല്ലോ തീർത്തു
വേതനങ്ങളും വാങ്ങി ജോജനത്തിനുപോയി
സ്വാമി ചട്ടംചെയ്തുള്ള കൂപ്പിലുണ്ടല്ലാവരും
ആഹാരത്തോടുകൂടിയാഹാരങ്ങളും കഴി-
ച്ചാമോദത്തോടേവന്നു നല്ലൊരു തണലിൽ
സ്വാമിയെയിരുത്തിട്ടു മുൻവശത്തിരുന്നവർ.

വട്ടങ്ങളെല്ലാം കണ്ടിട്ടവിടെ നിന്നോരൊല്ലാം
പെട്ടെന്നുവന്നുനോക്കിയെന്നാണെന്നറിയുവാൻ;
കച്ചേരിക്കകത്തുള്ള കൃഷ്ണപിള്ളയെവിട്ടു
രജിസ്റ്റർ മുതലായോരൊല്ലാരും വന്നുനോക്കി.

ആരുംകണ്ടറിഞ്ഞു രജിസ്റ്ററുതന്നേരും
കൊണ്ടുവാ കസേരകൾ രണ്ടെണ്ണമെന്നൊരാജ്ഞ
കൊടുത്തതേരുംതന്നെ രണ്ടെണ്ണം കൊണ്ടുവന്നു
സ്വാമിയെയൊന്നിലാക്കി മറ്റൊരിൽ താനിരുന്നു.

മറയ്ക്കുമാർദ്ദപേരും പുൽത്തറയിലീരുന്ന
 സ്വാമിയുമപ്പോൾ, തന്റെ ചരിത്രം തുടങ്ങിനാൻ;
 അവിടംവിട്ടു സ്വാമി പോയനാൾമുതൽക്കിങ്ങു
 തീർച്ചവന്നദിനംവരെയുമുള്ളതെല്ലാം.

സകലം സവിസ്തരം സരസസ്ഫുടാക്ഷരം
 മധുരസ്വരത്തോടും വാക്കുകളുണ്ണാതേ
 സംഗതി മുരുകാതേ തൈലധാരകൾപോലെ
 ജ്ഞാനമുദിക്കുമാറുള്ളിച്ഛയു സ്വാമി.

ഈ പ്രസംഗങ്ങൾ കേട്ടിട്ടെല്ലാക്കുമൊരുപോലെ
 തീർത്ഥാടനത്തെച്ചെല്ലാനുഗ്രഹമുണ്ടായ്തന്നു
 മുക്തിക്കുസഹായിയാം ഭക്തിയുമുണ്ടായ്തന്നു
 മുക്തികാമന്മാരുമായതൂതം പൂണ്ടിരുന്നു.

മൂന്നരമണിക്കുറുനേരം കൊണ്ടതൊക്കെയും
 വിസ്തരിച്ചുരച്ചിട്ടു സ്വാമിയും വിരമിച്ചു
 രജിസ്റ്ററതുനേരമെഴുന്നേറ്റങ്ങുനിന്നു
 സ്വാമിയെ പ്രശംസിച്ചു പറഞ്ഞാനിപ്രകാരം.

“തീർത്ഥങ്ങളാടിടുവാൻ പലരും പോയിടുന്നു
 തീർത്ഥങ്ങളാടിടുന്നു വലുതും ചെറുതുമായ്
 വലിയ തീർത്ഥയാത്രയെന്നവർ ചൊല്ലുന്നതു
 ബദരിവരെയുള്ള യാത്രയാത്രമാണല്ലോ.

അപ്പാമിതുവരെയൊരും പോയിട്ടുമില്ല
 ചൊല്ലൊങ്ങും പവ്തങ്ങളൊരും കണ്ടിട്ടുമില്ല
 ആഹാരമൊന്നും കിട്ടിടുകയില്ലവിടത്തിൽ
 ആഹാരമില്ലാതേകണ്ടാരാനും ചരിക്കുമോ?
 നമ്മുടെ സ്വാമിയവിടത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചതു-
 മാഹാരമില്ലാതെയെന്നല്ലേ പറഞ്ഞതും

ഗുരുവിൻ വൈഭവത്താലാണതു സംഭവിച്ചതു-
മിതുപോലൊരു ഗുരുവാക്കാനും ലഭ്യമാണോ?

ധാരാളമാഹാരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചേററം പരീ-
ക്ഷാകന്മാരുമായിപ്പോയിടാമെന്നാകിലും
ഏതാനും സ്ഥലാവരേ സഞ്ചരിച്ചിടാം വൃന്ദാ
സഞ്ചാരഫലമൊന്നും കിട്ടുകയില്ലതാനും.

ദേവദർശനമെന്ന സീദ്ധിയീല്ലാത്തജനം
കൈലാസാദികളായ പർവതവരങ്ങളിൽ
പോയാലും പർവതത്തെ മാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ
ദൈവങ്ങളെയൊന്നും കാണുകപോലുമില്ല.

നമ്മുടെ സ്വാമി ഗുരുപാദരുമായിച്ചെന്നു
കന്യാപാദമായ ശൈവപാദാംബുജവും
പാർവതീദേവി തന്റെ പാദപത്മങ്ങളേയും
നമസ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തങ്ങവിടെനിന്നുകൊണ്ടു,

ശൈവസൂക്തത്തിനാലും ശ്രീസൂക്തമതിനാലും
ഇരുപേരേയും വാഴ്ത്തിയുളള ഭക്തിയോടെ
അവരും പ്രസാദിച്ച പാണിപത്മങ്ങൾകൊണ്ടു
ശിരസ്സിൽ ചേർത്തിട്ടുനഗ്രഹങ്ങൾ ചെയ്തതില്ലേ?

ഗൗരീശങ്കരം തന്നിൽ പോകുവാനരുതാക്കും
അന്തരീക്ഷത്തിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുന്നമൂലം
അതിനെ ശ്വസിക്കുവാൻ ജീവികൾക്കരുതൊട്ടു-
മവിടെച്ചെന്നാൽ ശ്വാസംനിന്നുപോം മനുഷ്യക്കു

ഗൗരീശങ്കരഗിരിതന്നിലും സ്വാമിചെന്നു
ഗൗരീശങ്കരന്മാരെ നമസ്കാരവും ചെയ്തു
സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിച്ചുവരേയും
ആസ്ഥയോടനുഗ്രഹം നേടിത്താനിങ്ങുപോന്നു.

അപ്പാരംപോയ കായ്മമെന്തിനു പറയുന്നി-
തിത്ര വൈഷമ്യമുണ്ടോ അവിടെപ്പോയിട്ടുവാനു
ആഴിയെ നീന്തിക്കടന്നോണ്ടോ നിനച്ചാകി-
ലാറിനക്കരപററാൻ വിഷമം ഭവിക്കുന്നു?

എംകിലുമ്മാനുഷകർമ്മമാണമുതോത്താൽ
ശംകയില്ലാത്ത മനുഷ്യക്കു സാധ്യവുമല്ല.
ശംകരഹരി ബ്രഹ്മാദികൾക്കും വന്ധനായ
തൻഗുരുക്കടാക്ഷത്താൽ സ്വമിക്കൊക്കെയും സാധ്യം.

നിർമ്മലൻ ബ്രഹ്മചാരി പണ്ഡിതൻ മഹായോഗി
വേദവേദാന്തശാസ്ത്രാദികൾക്കു നിലയനൻ
പുണ്യപുരുഷൻ തീർത്ഥപാദനാം മഹാപുമാൻ
ബ്രഹ്മശംകരാദികൾ മാനിഷം ലോകഗുരു.

ഇങ്ങനെയുള്ള മഹാപുഷ്പനാം ഗുരുവിനെ
നമുക്കു ഗുരുവായി വരിച്ചിടണമെന്നാൽ
ബ്രഹ്മസായുജ്യപദം തെളിച്ചുകാട്ടിത്തരും
ഭൗതികവിഷയമാം ശ്രേയസ്സും താനേ വരും.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുതീർത്തൊരു പാത്രം തന്നിൽ
മംഗലമേദമൊരു പട്ടു വെച്ചുടനതു
തിങ്ങിന ഭക്തിയോടേ തൃപ്തം തന്നിൽവെച്ചു
ശിഷ്യോഹമുച്ചരിച്ചു നമസ്കാരവും ചെയ്തു.

സന്തോഷത്തോടേ സ്വാമി പട്ടിനെ സ്വീകരിച്ചു
രണ്ടുകൈകളാലനുഗ്രഹത്തെച്ചെയ്യാനപ്പോൾ
അതു കണ്ടിട്ടു മറ്റൊരു ഗുരുസ്തോത്രമുടൻ
മേലാവിൻ പ്രീതിക്കായിപ്പുറ്റൊന്നു കൊണ്ടുവെച്ചു.

അതിനെക്കണ്ട സ്വമിയിങ്ങനെയതരം ചെയ്തു:-
“അല്ലശമ്പളം കൊണ്ടുമാദേശത്തിൽ വന്നു

കഷ്ടിപിഷ്ടിയായിട്ടുകഴിയും നിങ്ങളിപ്പോൾ
 ഇത്രയും വിലയുള്ള പട്ടിനെ വാങ്ങിയതു
 കഷ്ടമല്ലയോയിതു നിങ്ങളെ നിലയോത്താൽ.
 നിങ്ങളെ സന്തോഷത്തെ മാത്രം ഓതാനാശിക്കുന്നു
 നിങ്ങൾക്കു അഷ്ടമുണ്ടാക്കീട്ടുവാനാശയില്ല;
 പട്ടിനെത്തിരിയെക്കൊണ്ടുങ്ങുപോകവിൻ നിങ്ങൾ.”

അതുകേട്ടു പട്ടുമെടുത്തുകൊണ്ടു പോയി
 രാമൻപിള്ളയും അണുപിള്ളയുമൊരുമിച്ചു.
 രജിസ്റ്ററപ്പോൾത്തന്നെ സ്വാമിയെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
 തന്നെ വസതിയിലിരുത്തി സകൗതുകം.

“സന്ധ്യവന്നപ്പോൾ നദിയിൽ പോകുന്നു ഞാൻ
 കളിച്ചുവരുന്നേരമനുഷ്ഠാനത്തെച്ചെല്ലാൻ
 ഇവിടെയൊരു മുറിയടിച്ചു തളിച്ചൊരു
 വിളക്കും പലകയുമെടുത്തു വെച്ചിടണം.”

എന്നതുംചെയ്തു സ്വാമി കളിക്കാനാറിൽച്ചെന്നു
 കളിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടു മുറിയിൽ വന്നിരുന്നു
 ബ്രഹ്മസമ്മിതനായ ഗുരുവാൽ നില്പിപ്പോൾ
 ബ്രഹ്മധ്യാനവും ചെയ്തുകിരുന്നു യഥാസമയം.

മണിയെട്ടടിച്ചപ്പോളൊക്കെയും സമുപ്പിച്ചു
 വിളിച്ചു ശിഷ്യനാവാനിരിക്കും രജിസ്റ്ററെ
 അടുത്തുമുഖിലിരുന്നീടുവാനാജ്ഞാപിച്ചു;
 ഗുരുവിനാജ്ഞയാലെയിരുന്നു രജിസ്റ്ററം.

ഗുരുവിൻ പാദപത്മം സ്തുരിച്ച ഭക്തിപൂർവ്വം
 ശിഷ്യന്റെ മസ്തകത്തിൽ ദക്ഷിണകരം വെച്ചു
 താരകബ്രഹ്മമന്ത്രം മൂന്നാവൃത്തി പറഞ്ഞു
 ശിഷ്യനും കൂടിപ്പറഞ്ഞീടിനാൻ മൂന്നാവൃത്തി.

മന്ത്രത്തിൻ മാഹാത്മ്യങ്ങൾ ജപത്തിൻരീതികളും
മന്ത്രാക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ടു യോഗം ചെയ്യേണ്ടു വിധം
അഞ്ചുപാവുത്തി പറഞ്ഞതൊക്കെയും ധരിപ്പിച്ചു
യോഗം ചെയ്യേണ്ടരീതി കാണിച്ചുതന്നു.

രാത്രിയിൽപ്പതിവുപോലാഹാരങ്ങളും കഴി-
ച്ചാസ്ഥയോടല്ലം നേരം ശിഷ്യനുമായിരുന്നു;
ശിഷ്യന്റെ പലപല സംശയങ്ങളും തീർത്തു
പഠിപ്പിച്ചപ്പോൾ സാമീ നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചിതു.

മണി മൂന്നടിച്ചപ്പോളാറിൽ പോയിരുവതും
ബാഹ്യകർമ്മാനന്തരം സ്നാനവും കഴിച്ചവർ
ഇങ്ങവന്നിരുന്നതുകൊണ്ടുചരിച്ചു
ആറരയ്ക്കല്ലാം തീർത്തു വിശ്രമിച്ചിരുവതും.

ഇങ്ങനെയിരുന്നവരോരോരോ തരമുള്ള
ധർമ്മധർമ്മങ്ങളേയും ഭക്തിയും വിഭക്തിയും
ആചാരമനാചാരം ശുദ്ധിയുമശുദ്ധിയും
നിഷ്കരം മുടങ്ങിയാൽ ചെയ്യേണ്ടു വിധങ്ങളും;

ഈവിഷയങ്ങളെല്ലാം വിസ്തരിച്ചതുംചെയ്താ
ശ്രീമതാം വരനായ ശിഷ്യനെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു;
മറയിൽ മറഞ്ഞുള്ള ഗുഹതത്വങ്ങളേയും
മറച്ചിടത്തെ പറഞ്ഞതും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു.

കാലത്തെപ്പതിവുജ്ഞാപനം കഴിച്ചിട്ടു
ആലസ്യമെന്നേയിരുന്നതജീവിതാനന്ദം:-
“നാളെക്കാലത്തനന്തപുരിയിലെത്തീടണ-
മതിനു തക്കവണ്ണം രാത്രിയിൽപ്പറപ്പെടും.

പറഞ്ഞീടുവാനിനിയധികമൊന്നുമില്ല
പറഞ്ഞപോലെ നടന്നീടണമിനി മേലിൽ;

ഈങ്ങീടട്ടെ ഞാനും താമസിയാതേ വരാം
മംഗളം ഭവിക്കട്ടേ നിങ്ങൾക്കു മേൽക്കുമേലേ.”

ഈവിധമനുഗ്രഹിച്ചുടനേ പുറപ്പെട്ടു,
അനുയോക്തയായിട്ടു ശിഷ്യനും പുറപ്പെട്ടു;
ഒട്ടുദൂരം ചെന്നപ്പോൾ തിരിച്ചുപോയിട്ടുവാ-
നാജ്ഞയും കൊടുത്തനുഗ്രഹിച്ചു ശിഷ്യൻതന്നെ.

ഗുരുവിന്നുജ്ഞയും കയ്ക്കുണ്ടു രജിസ്ത്രം
തിരിച്ചുവന്നു നിജഗേഹാന്തേ മരുവിനാൻ;
പട്ടിനെയെടുക്കാഞ്ഞു തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോയ
രാമൻപിള്ളയും നാണുപിള്ളയുമൊരുമിച്ചു
രഹസ്യമായുമേറമഷ്ത്തോടും കൂടി
തങ്ങളിലേവം ദൂരാലോചനകളെച്ചെയ്തു:-
“ആധാരമെഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചെറുക്കനെ
ധാരാളം പകയുണ്ടു നമ്മോടു മുമ്പേതന്നെ.

അതിനെക്കരുതിക്കൊണ്ടിതിനെച്ചെയ്തു നമ്മെ
അപമാനിച്ചതോത്താൽ സഹിക്കുന്നില്ലയൊട്ടും;
അതിന്നു പ്രതികൂിയ ചെയ്യേണം നമുക്കിപ്പോൾ
അല്ലെങ്കിലതു നമുക്കേററവും കുറവല്ലേ.

അവന്റെ ചെകിടിനെത്തവിടുപൊടിയാക്കി
പ്പല്ലുകളൊക്കെപ്പറിച്ചീടണം നാളെത്തന്നെ.
അതുചെയ്യാതെ ഞാനുമാണായിട്ടിരിക്കയി-
ല്ലതിനാലതുചെയ്യും ഗുരുവിന്നാണേ സത്യം”.

ഇത്തരം ശപഥം ചെയ്തടുത്ത ദിനം കാല-
ത്താഹാരം പോലും കഴിക്കാതവൻ പുറപ്പെട്ടു
സ്വാമി പോകുന്ന മംഗ്ളമദ്ധ്യത്തിൽ ചെന്നിരുന്നു
കോപമൂർച്ഛിതനായി ശപഥം സാധ്യമാക്കാൻ.

ഒമ്പതുമണി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാണായിവന്നു
മുമ്പിലാമ്മാരുളരെ സ്വാമി വന്നിടുന്നതു;
ഇറയെക്കണ്ടു വ്യാഘ്രം ചിറികൾ നന്നെയും പോൽ
അവന്റെ കൈകൾ രണ്ടും തരിച്ചു ചലിക്കുകയായ്.

മുമ്പോട്ടു ചെന്നവനും കുമ്പിട്ടു സ്വാമീതന്നെ—
യൻപെഴും ഭക്തി നടിച്ചിമ്പമായേവം ചൊല്ലി;
“ഇന്നലെത്തന്നെ സംഭാവനയെ ഞങ്ങളുടെ
നിലയ്ക്കൊത്തതല്ലെന്നു നിനച്ചുതന്നുമൂലം.

സംകടപ്പെട്ടു പാരമതിന്റെ നിവർത്തിക്കു—
യിന്നൊരു സംഭാവനകൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നു;
ആയതു ഞങ്ങൾക്കൊത്ത സാധനമാകയാലെ—
യതിനെ സ്വാമീയിപ്പോൾ സദയം കയ്ക്കൊളേക്കണം.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞവൻ കണ്ണുരണ്ടും തുറിച്ചു
കഴുത്തിൽപ്പിടിപ്പാനായിടത്തെയും നീട്ടി
ചെകിട്ടിലടിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു മോങ്ങി—
യടുത്തനേരം സ്വാമി മാറിനിന്നൊന്നു നോക്കി.

കൈകളും കണ്ണുകളും നാലുമ്പാക്കേ തന്നേ
സ്തംഭിതമായി മറവിച്ചു പോയതു നേരം
അതുകണ്ടാരു മന്ദഹാസവും ചെയ്തു സ്വാമി
ഇതു നിന്നുടെ കർമ്മഫലമെന്നരുചെയ്തു.

പാതയിലൂടെ നടന്നങ്ങു മന്ദിരം തന്നിൽ
ബാധയെന്നിയേചെന്നു ജ്യേഷ്ഠനെക്കൈവലങ്ങി
ബോധിപ്പിച്ചിതു രണ്ടു ദിനവും നടന്നുള്ള
പ്രസംഗമുപദേശം ക്ലാക്കിനകമങ്ങളും.

ജ്യേഷ്ഠനുമതുകേട്ടു പറഞ്ഞിതിപ്രകാരം
“ഓഷ്ഠമാർ ചെയ്തിടുന്ന ഓഷ്ഠകർമ്മത്തിൻ ഫലം

ചെട്ടെൻ ഫലിച്ചീടുമവർക്കു തന്നെയപ്പോൾ
കുറമില്ലല്ലോയിതിലാക്കുമേ നിരൂപിച്ചാൽ.

ബുദ്ധിശൂന്യനാരായ മണ്ടനാവരെല്ലാം
ബദ്ധകംകണനാരായ് ദൃഷ്ടതയ്ക്കൊരുങ്ങീടും;
തട്ടൊന്നു കിട്ടുംവരെ വീരവീരന്മാരവർ
തട്ടു കിട്ടിയാലവർ പട്ടിപോലെയിത്തീരും.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞിട്ടു കൃഷ്ണപിള്ളയുമപ്പോൾ
കച്ചേരി തന്നിൽപ്പോവാനായിട്ടു പുറപ്പെട്ടു;
ശങ്കരലിംഗം വന്നു രജിസ്റ്ററോടു ചില
ശങ്കിതരമായ വാത്കൾ ബോധിപ്പിച്ചു.

“ഗുഡാലോചനകളും മറ്റുമായ് ചെയ്തനീച
ശപഥം നിറവേറാൻ രാമൻപിള്ളയും വന്നു
സ്വാമി പോകുന്ന മാഗ്ഗമധ്യത്തിലിരിക്കുന്നു
സമയമില്ലെന്നിരിക്കു വേഗമങ്ങെത്തിടണം.”

അതുകേട്ടെന്നൊന്നു ഞെട്ടിപ്പോയ് രജിസ്റ്ററും;
“ഓടിപ്പോവുക നീയും താമസിക്കേണ്ടതൊട്ടും
കയ്യവെച്ചീടും മുമ്പെയെത്തേണമവിടത്തിൽ
ഞാനമാകുന്ന വേഗത്തോടെയെങ്ങെത്തിക്കൊള്ളാം.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞവരിരുപേരുമായോടി
സതപരം നടതന്നിലിറങ്ങി നോക്കുന്നേരം
അല്ലറ്റത്തിൽനിന്നു മന്ദമന്ദമായ് നട-
ന്നെത്തിട്ടെന്നൊരു രാമൻപിള്ളയെക്കാണാഞ്ഞു.

പഞ്ചപാപി ചതിച്ചോയെന്നൊരു വിചാരത്താൽ
ചഞ്ചലമനസ്സരായ് നിന്നുപോയവിടത്തിൽ
അന്നേരം കൃഷ്ണപിള്ള വന്നുടനവിടത്തിൽ;
നടന്ന സംഭവത്തെ വിസ്തരിച്ചുരചെയ്തു.

ഇടത്തക്കയ്യും നീട്ടി വലത്തക്കയ്യുമോങ്ങി
 വിറച്ചു വിറച്ചേറും വിഷമപ്പെട്ടു പാരം
 പതുക്കെപ്പതുക്കെ വന്നടുത്ത നേരത്തിങ്കൽ
 രജിസ്റ്ററവനോടു ചോദിച്ചിതിവുകാരം.

“എന്തെടോ രാമൻപിള്ളയീവിധം വരുന്നത്
 ആരെ നീയടിപ്പാനി കൈകളോങ്ങിടുന്നത്;
 ആരെയോനീയടിച്ചിട്ടിനിയും മറെറാരാളെ—
 യടിപ്പാൻ തന്നെയാണോ നിരൂപിക്കുന്നതിറപ്പാൾ ?

ആളറിയാതെ ചെന്നങ്ങേല്ക്കുക നിമിത്തമാ—
 യാളുകൾക്കൊരു പരീഹാസപാത്രവുമായീ
 മുഴുമുഴൻതാനായ നിങ്ങളല്ലാതെയാരു—
 മഴകല്ലാതെയുള്ള ഭോഷത്തം ചൊഴ്ത്തിടുമോ ?

അദ്വേഹത്തിന്റെ കയ്യിലെന്തെല്ലാം വിദ്യയുണ്ടെ—
 നന്ദേശിക്കുവാൻ പോലുമാവതല്ലാത്തതെക്കും;
 എന്തെല്ലാം വിദ്യകളുണ്ടുള്ളതു ലോകത്തിങ്ക—
 ലവകളുടെ കൂലം കടന്ന മഹാത്മാവേ,
 അടിച്ചു പല്ലുകളെത്തകത്തുകളയാമെ—
 ന്നൊച്ചു പുറപ്പെട്ട മുഡതപം ചെറുതാണോ?
 ആനമണ്ടന്മാരെനോ വെറും ഭോഷന്മാരെനോ
 മിഴിഞ്ചെന്തെന്നോ പറഞ്ഞാലും കൂടുകയില്ല.

മണ്ടച്ചാരാണു നിങ്ങളെന്നെനിക്കറിഞ്ഞിടാ—
 മിത്ര മണ്ടനാണെന്നതിപ്പോഴേയറിഞ്ഞുള്ള;
 ഇനിയെന്തോന്നു ചെയ്യുകപ്പെട്ടല്ലോ നീയു—
 മിതിനെ നിവർത്തിപ്പാനിവിടെയാരുമില്ല.

മമ്മാണികൾക്കുമിത്ര സാധ്യമാകയുമില്ല
 അമ്മഹാത്മാവല്ലാതെയാരുമില്ലിതു തീപ്പാൻ;

ജളത മൂലമതു കുറവായ്ത്തോന്നുമെങ്കിൽ
മരണം വരെയീതു മാറുകയില്ല താനും.

നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ഭൂഷ്മശരണെങ്കിലും
നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ശത്രുക്കളാണെങ്കിലും
ശരണാഗതന്മാരായ് സ്വർഗ്ഗമിന്ദ്ര പ്രാപിച്ചെന്നാൽ
കരുണയോടു പരിപാലിക്കുമസംശയം.”

അതിനത്തരമായിത്തലയും ക്ഷുഭിക്കിക്കൊ-
ണ്ടധികം പൂർണ്ണതോടെ പോയവൻ വസതിയിൽ
നാണപിള്ളയുമപ്പോളവിടെ വന്നുചേർന്ന
രാമൻപിള്ളയെക്കണ്ടി സംകടം പൂണ്ടുപാരം.

വേഗത്തിലോടിച്ചെന്നു മമ്മാണിപ്രവരനെ
കൂട്ടിച്ചുകൊണ്ടു വന്നു കാണിച്ചിരുപ്പോർത്തന്നെ;
മമ്മാണിയുടെ ദേഹം ശോധന ചെയ്തു ചൊന്നാൻ.-
“അങ്ങനെയു രൂപതരമെങ്കിൽ ഞാൻ നേരെയാക്കാം.”

നാണപിള്ളയുമതു കേട്ടുടനന്തര ചെയ്തു
“കാണിപ്പോലുമേ കഴിവില്ലതു തന്നീടുവാൻ
ഞങ്ങളെ പ്രാപ്തിക്കൊത്ത സംഖ്യയെ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
വന്ന സംകടം തീർപ്പാൻ കാരുണ്യമുണ്ടാകണം.”

“നിങ്ങളെ പ്രാപ്തിക്കൊരു രൂപയുണ്ടാകുമെന്നു
പറഞ്ഞിട്ടു ഞാനുറപ്പിത്തീർത്തേയ്യതു.”
അവർ തങ്ങളിലോരാ സംഖ്യകൾ പറഞ്ഞിട്ടു-
ന്നൊടുവിൽ നൂറുരൂപായെന്നവരുറപ്പിച്ചു.

എണ്ണുകൊണ്ടാദ്യമവൻ ദേഹത്തിൽ തീരുമ്മിനാൻ
അവിടെയെങ്ങും തരക്കേടൊന്നും കണ്ടതില്ല;
കൈകളിൽ തീരുമ്മിയ നേരത്തു ചോരയോട്ടം
കൈകളിലില്ലെന്നറിഞ്ഞിങ്ങനെ പറഞ്ഞവൻ:-

“രക്തമോടുന്നതില്ല കൈകളിലതിനാലേ
മുക്കുട്ടുകൊണ്ടുവേണമവിടെത്തിരുമ്മുവാൻ
അതിനിന്നുബുരൂപാ തരണമിപ്പോൾത്തന്നെ,
നാളത്തെത്തിരുമ്മിന മുക്കുട്ടുകൊണ്ടുവരാം.”

രൂപായും കൊണ്ടുപോയിട്ടുത്തദിനം വന്നു
കൈകളിൽ രണ്ടുനേരം തിരുമ്മീമുക്കുട്ടിനാൽ;
എന്നിട്ടമൊരുഫലം കാണാഞ്ഞിട്ടവനപ്പോൾ
നന്നായിനിരൂപിച്ചിട്ടിങ്ങനെ ചൊല്ലിടിനാൻ.

“പേശികൾ നരവൃകൾക്കൊന്നിനുമൊരു കോട്ടം
തട്ടാതെ തന്നെയേവം സ്തംഭനം വന്നതോർത്താൽ
ഹേമത്താൽ വന്നതല്ല നോക്കുമ്മത്താലത്രേ—
യീവിധം സംഭവിച്ചതെന്നു ഞാനറിഞ്ഞിപ്പോൾ,

ഇങ്ങനെചെയ്തിട്ടുവാനിവിടെയാരുമില്ല
ഞങ്ങൾക്കുപോലുമിതു കേൾവിമാത്രമേയുള്ളൂ
സംഗതികൾതാരും ചെയ്തയുമില്ലായിതു
അങ്ങത്തേയ്ക്കാളറിയാമാളിനെപ്പറയണം.

ആളറിഞ്ഞതംകിലദ്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു തന്നേ—
യീവന്നദോഷം തീപ്പാൻ ഞാൻ കൂടെ ശ്രമിച്ചീടാം
എനിക്കുമിതു പഠിച്ചീടാനും തരം വരും
താപങ്ങളൊക്കെത്തീൻ ശുഭമായ്തരമെല്ലാം.”

“ആളിനെയറിഞ്ഞീടാമിവിടെയെല്ലാപേക്കും
ആധാരമെഴുതുന്ന വേതാളക്കുട്ടങ്ങളിൽ
ആയുതപം നടിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടാറുകൊല്ലുമുമ്പേ—
യാധാരമെഴുത്തായ ചെറുക്കൻ തന്നെയവൻ;

ശുഭസ്തൻചേട്ടനുടെ സഹജ;നവനിപ്പോൾ
പെരുത്തു വിദ്യകളെപ്പിച്ചി മിടുക്കൻ പോൽ;

ചണ്ഡീതൻ മഹായോഗി വേദവേദാന്തനിധി-
യെന്നൊക്കെ പ്പലമ്പുണ മുറിവാലന്മാർ ചിലർ.”

“അദ്ദേഹത്തിനെയെന്നിക്കറിയാമല്ലോ പണ്ടേ
അദ്ദേഹമൊരു പുണ്യപുരുഷൻ ദയാപരൻ
ബുദ്ധിമാനുപകാരി സാമത്വമുറിയുന്നവൻ
സജ്ജനങ്ങൾക്കു മുഖൻ നിഷ്ണാൻ സാധുശീലൻ.

അങ്ങനെയുള്ളവരെ നിന്ദിച്ചിടരുതാനും
നിന്ദിക്കുന്നവർക്കെന്നും നരകം വാഴ്ത്തന്നേ
മംഗലമില്ലായവർക്കെഹിക പരങ്ങളി-
ലെനല്ലോ പറയുന്നതു പണ്ടേ മാമനീന്ദ്രന്മാർ.

ഗുരുസ്തനങ്ങുന്നിന്റെ വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിലിപ്പോൾ
നമുക്കു ചെന്നു കണ്ടു സാധിക്കാമല്ലോ കാര്യം”
എന്നവൻ പറഞ്ഞിട്ടു കച്ചേരിതന്നിലെത്തി
കൃഷ്ണപീള്ളയെക്കണ്ടു പറഞ്ഞു കാര്യമെല്ലാം.

കൃഷ്ണപീള്ളയുമ്പോഴുണ്ടായ സംഭവങ്ങൾ
പട്ടുസംഭാവനയും തിരിച്ചു കൊടുത്തതും
ഗുഡാലോചനകളും ശപഥങ്ങളുമെല്ലാം
വിശദമായിപ്പറഞ്ഞവനെദ്ധരിപ്പിച്ചു.

എല്ലാസംഗതീകളും വേണ്ട പോലറിഞ്ഞവൻ
തെല്ലും താമസിയാതെ പറഞ്ഞാനവരോട്:-
“അല്ലതീരേണമെങ്കിലല്ലപോയിട്ടും മുമ്പേ
ചെല്ലണം ക്ഷണം തിരുവനന്തപുരം തന്നിൽ.

നല്ലൊരു വില്ലവണ്ടി ഞാൻതന്നെകൊണ്ടുവരാം
തെല്ലും താമസിയാതെ പുറപ്പെട്ടിടണം നാം
അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തിരിക്കുന്നു
അട്ടിശിചെന്നു കണ്ടു സംകടമുണർത്തിക്കാം.”

ഇങ്ങനെപറഞ്ഞവൻ വേഗം ചെന്നൊരു വണ്ടി
കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾത്തന്നെയവരും പുറപ്പെട്ടു;
എട്ടുതന്തിരുത്തിനാർ രാമൻപിള്ളയെ മുന്പേ
നാണുപിള്ളയും മൺകീലവും പിന്നെക്കേറി.

രാത്രിയിൽത്തന്നെ ശേഷപുരിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി
യാത്രയും തുടങ്ങിനാർ മാത്രയും നിന്നിടാതേ
മിത്രോദയത്തിൽ നാണുപിള്ളതന്നെടയൊരു
മിത്രത്തിൻ പടിക്കൽ ചെന്നെത്തിനാരവരെല്ലാം.

വണ്ടിയിൽ നിന്നും രാമൻപിള്ളയെയിറക്കുമ്പോൾ
കണ്ടുവരൊക്കെയോടിവന്നവർസമീപത്തിൽ;
എന്താണിങ്ങനെയെന്നു ചോദിച്ചു ജനങ്ങളോട്
ടഞ്ഞോയിങ്ങനെ വന്നുവെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു.

അകത്തുകൊണ്ടിരുത്തി രാമൻപിള്ളയെയപ്പോൾ
അകത്തുനിന്നുകണ്ടു നാണുപിള്ളയെവർ;
അകത്തുള്ളവർ കണ്ടു കുശലം വിചാരിച്ചു
കുശലംതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞുനാണുപിള്ള.

ഇദ്ദേഹമാരാണെന്നുമിങ്ങനെ ഭവിപ്പാനുട
മിദ്ദേഹത്തിനേയും കൊണ്ടുവിടെ വരുവാനും
എന്തു കാരണമെന്നു ചോദിച്ചുവാരൊട്ടു
ബന്ധുവാം നാണുപിള്ളപറഞ്ഞാനിപ്രകാരം:-

“പേട്ടയിലാശാനുടെ പള്ളിയിലൊരു കാലം
ചട്ടമ്പിയായിരുന്ന കുഞ്ഞൻ ചട്ടമ്പിയെന്റെ-
യിഷ്ടനാമിദ്ദേഹത്തെയിവിടമാക്കിയതു-
മദ്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു നിവർത്തിപ്പാനായ്ക്കുന്നു.”

“അദ്ദേഹത്തിനെ ഞങ്ങൾക്കറിയാം നല്ലപോലെ;
അദ്ദേഹമൊരു നല്ല പിള്ളയാണെല്ലാവർക്കും;

അദ്ദേഹത്തിനെ നിങ്ങൾ കുറ്റമായിട്ടെന്നോ
അക്രമം ചെയ്തതും ഇങ്ങനെ ചെയ്തതാവാം.

നിങ്ങളുടെയകൃതത്തെത്തടുക്കാനായി മാത്രം—
മിങ്ങനെ ചെയ്തതെന്നീഭാവം കൊണ്ടറിഞ്ഞീടാം;
നിങ്ങളുടെകുറ്റങ്ങളെ മറച്ചുകൊണ്ടു വൃഥാ
അദ്ദേഹത്തിനകൽ കുറ്റം ചുമത്താൻ ശ്രമിക്കേണ്ടോ.”

മമ്മാണിയതുകേട്ടു പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ:—
“ഉണ്മയാം കാരണങ്ങൾ, തൽഭവം കായ്ക്കങ്ങളും;
ദുർമ്മദമോടു ചെയ്യാൻഭാവിച്ചോരകൃത്യവും
സന്മതിയവൻ പറഞ്ഞൊക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു.

അതുകേട്ടവരൊന്നു നടുങ്ങിപ്പോയി ബലം—
“ലതികാറിന്യുമേറമക്രമം തന്നെയിതു;
അതുലമഹത്വമേറീടുന്നോരപ്പമാനെ
യവമാനിപ്പാൻ നിങ്ങളല്ലാതെ തുടങ്ങുമോ?”

അന്ധതപംകൊണ്ടു മേൽകീഴറിവാന്മരുതാത്തോ—
രന്ധനാരോടുകൂടിട്ടന്ധതപം പ്രവർത്തിച്ചാൽ
സന്മതികൾക്കും തറവാട്ടിനും ബന്ധുക്കൾക്കും
മെന്തുമാത്രം കുറ്റവാണെന്നു നീയോക്കുന്നുണ്ടോ?

നിങ്ങളുടെ തറവാട്ടിൽമഹിമയോത്തീടാതെ
നിന്ദുന്മാരോടു ചേർന്ന് നിന്ദുനായ് ഭവിക്കാതെ
സന്മതികളായുള്ള സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്താൽ
വന്ദുനായ് തറവാടിയാരിക്കുക നീയും

ഇഷ്ടനെന്നെന്നോടു നീ പറഞ്ഞുവല്ലോ മുമ്പേ—
യിഷ്ടതപമുണ്ടാകുന്നതെങ്ങനെയെന്നു കേൾക്കു;
മനുസ്സിൻവ്യാപാരങ്ങളാശയം വൃത്തികളും
ഒരു പോലേകദേശമൊക്കുന്നോരിഷ്ടന്മാരാം.

അങ്ങിനെ നോക്കിപ്പോയി മനുഷ്യനെപ്പോലെ
 ഭയന്നാണെന്നു തന്നെ തെളിഞ്ഞിരുന്നു നീയും;
 ഭയ്ക്കുമാർ ഭയ്ക്കുമാരോടിയ്ക്കുമാരാകും പോലെ
 ശിഷ്യന്മാർ ഭയ്ക്കുമാരെ വെറുത്തീടുന്നു നിത്യം.

നമ്മുടെ കുടുംബത്തിൽ നിത്യജ്ഞാതീയവരെ
 ഭയ്ക്കുമാരികളായിട്ടു ജനിച്ചിട്ടില്ലയാൽ;
 അമ്മാവന്മാരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞാലിടുകുടുംബം
 ധനയിൽ ഭരിച്ചിടാനുള്ളവൻ നീയാണല്ലോ.

അങ്ങിനെയുള്ള നീയും ഭയ്ക്കുമാരികളോടൊത്തു
 ഭയ്ക്കുമാരിപ്രവരനായ് നടന്നിടുന്നുവെങ്കിൽ
 സന്മതികളായുള്ള കുടുംബാംഗങ്ങൾ പേർ
 നിന്നെനീക്കിപ്പോ കുടുംബത്തിൽ നിന്നുടൻ തന്നെ.

ഈവിധമെന്തൊന്നും സംഭവിച്ചിട്ടും നിന-
 ക്കീവിധമാഭാസമാരോടുള്ള സംസർഗ്ഗത്താൽ
 ആയതൊന്നിനുമിടവരുത്തിക്കാതെ നീയും
 ആയപോൽ സേവിക്കുക സജ്ജനങ്ങളെ നിത്യം.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞവരകത്തു ചെന്നു വേഗം
 പാത്രങ്ങളിലും കപ്പുകളിലുമിരുവക്കും
 മന്മാണിക്കിലയിലും കുത്തിലയിലുമായി
 കാപ്പികൾ കൊടുത്തയച്ചിടിനാർ മൂന്നുപേക്കും.

കാപ്പിയും കുടിച്ചുടൻ മന്മാണിപ്പുറപ്പെട്ടു
 കെല്ലെഴു. സ്വാമീതന്നെ കണ്ടുകൊൾവതിനായി
 കണ്ടുവരാതെല്ല കണ്ടില്ല മന്മാണിയും
 കണ്ണിതൊട്ട സന്ധ്യയ്ക്കിങ്ങു വന്നിരുന്നവൻ.

ഇങ്ങനെ മൂന്നാലുനാൾ നടന്നോരനന്തരം
 മഞ്ഞൊരുവഴിയിൽ നിന്നൊരുത്തനേവംചൊല്ലി;

“എങ്ങും നീ നടക്കേണ്ടാ കല്പവീടതിൽ ചെൽക
സ്വാമിയങ്ങിരിക്കുന്നു കണ്ടീട് മിപ്പോരത്തന്നേ”

അതു കേട്ടവനടൻ കല്പവീടതിൽ ചെന്നു
അതുലഭകതിയോടെ സ്വാമിയെച്ചെന്നുകൂപ്പി;
അഖിലവൃത്താന്തവും പറഞ്ഞുകേട്ടു സ്വാമി-
യടുത്ത ദിനം വരാൻ കല്പനയും കൊടുത്തു.

തിരിച്ചവന്നു വിവരങ്ങളെ ധരിപ്പിച്ചു
‘തപരിച്ചുപോയീടേണം കല്പവീടതിൽ നാളെ
അതിന്നു നൂറു ചെറുനാരങ്ങ വാങ്ങീടണം
കൽക്കണ്ടും വേണമഞ്ചു റാത്തലിൽ കുറയാതെ.

ഇവകൾ രണ്ടുമിപ്പോൾ വാങ്ങണം നാളെയായാൽ
മണിയെട്ടിനുമേലേ വാങ്ങീടാൻ തരം വരും”
അതിനാലവ രണ്ടും കടയിൽച്ചെന്നു വാങ്ങി-
യോലപ്പെട്ടിയിലാക്കി ഭദ്രമായ് കെട്ടിവെച്ചു.

അത്താഴം കഴിഞ്ഞവർ നിദ്രയെസ്സേവ ചെയ്തു
മിത്രോദയത്തിൻമുമ്പേയുണന്നു മൂന്നുപേരും
നേരത്തേ കാപ്പി കുടികഴിച്ചു പുറപ്പെട്ടു
നേരേ പോയ്ക്കല്പവീട്ടിൻകടയിലിറങ്ങിനാർ.

രാമൻപിള്ളയെ മുമ്പേ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോയി
സ്വാമിയെക്കാണാനായി മുറുത്തു ചെന്നുനിന്നു;
സ്വാമിയും തന്നടയനിഷ്ടകളെല്ലാം തീർത്തു
സാമോദം മന്ദിരത്തിൻതളത്തിൽ വന്നിരുന്നു.

സാമോദം നാണുപിള്ള സ്വാമിതൻ തിരുമുമ്പിൽ
കാഴ്ചയായ്വെച്ചു ചെറുനാരങ്ങ പെട്ടിയോടേ;
സാഷ്ടാംഗം നമസ്സരിച്ചുഞ്ചലി ചെയ്തനിന്നു
മൺമാണിപ്രവരനമതുപോലാചരിച്ചു.

അഞ്ചലീബന്ധത്തോടും പരമഭക്തയോടും
തന്നുടെ മുമ്പിൽ നില്ക്കും രണ്ടു പേരെയും കണ്ടു
മൂന്നാമനായ രാമൻപിള്ളയെക്കണ്ടു സ്വാമി
മന്ദഹാസവും ചെയ്തു മോദിച്ചിതിവുകാരും.

“എന്താഹേ രാമൻപിള്ളേ നീങ്ങുകകൈകൾ രണ്ടും
അന്നു ഞാൻ കണ്ടപോലെയിപ്പോഴമിരിക്കുന്നു
ഇവയെ നേരെയൊക്കാനൊരു മന്ദാണിപാലു-
മവിടെയുണ്ടായില്ലേ ചൊല്ലുക പരമാത്മം.”

മന്ദാണിയതുകേട്ടു സ്വാമിയെ ബോധിപ്പിച്ചു
“ദുഷ്ടതാധിക്യം മൂലം നാവും സ്തംഭിച്ചുപോയി;
അതിനെ മുവേതീത്താലദ്ദേഹം തന്നെയിപ്പോൾ
സർവ്വസംകടങ്ങളും സ്വാമിയെ ബോധിപ്പിക്കും”

എന്നാലങ്ങിനെതന്നെ നോക്കിടാമെന്നുചൊല്ലി-
യവന്റെ സമീപത്തിൽ വന്നുനിന്നാൻ സ്വാമി
കഴുത്തിൽ പിടിച്ചുടൻ കുനിച്ച് നിർത്തിക്കൊണ്ടും
പിടലിതന്നിലെങ്ങോ സ്വർത്തിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടും.

വലംകൈയംഗുളുതെക്കഴുത്തിലുറപ്പിച്ചു
ബലമായ് താഴ്ന്നിപ്പോൾ വേദന സഹിയാഞ്ഞു
വാവിട്ടു വിളിച്ചൊരു വീളിയോടൊരുമിച്ചു
നാവിങ്ങു നീണ്ടുവന്നു സ്തംഭനം തീർന്നുപോയി.

രാമൻപിള്ളയുമപ്പോളേറവും ദുഃഖത്തോടേ
സ്വാമിയോടറിയിച്ചു തുടങ്ങീ സംകടങ്ങൾ:-
“അറിവില്ലാത്ത മൂഢനഗതിയായ ദാസൻ
അവിവേകമായ് ചെയ്തോരപരാധങ്ങളെല്ലാം.

അറിവുതന്നെയൊരു മൂർത്തിയായ് പിറന്നൊരു
അവിടുത്തെല്ലാം ക്ഷമിച്ചീടണം കൃപയാലേ;

അടിയനിനിയായുണ്ണാടങ്ങും വരെ അലി-
ലൊരുജീവിയിൽപോലുമകൃത്യം ചെയ്കയില്ല

സത്യധർമാദികളെപ്പരിപാലിച്ചു നിത്യം
സദ്ഗുണനായിരിക്കും മരിക്കുന്നതുവരെ;
അതിനിന്നടിയന്റെ ഗുരുമായവിട്ടു
വരുമെന്നാകിൽ പിന്നെ വരുമ്പൊന്നുമില്ല.

അതിനഭാഗ്യമിപ്പോളടിയനുണ്ടായെന്നു
പരമഗുരോ! കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്തീടണം;
മൽകൃതാപരാധത്താലുണ്ടായൊരിവല്ലായ്ക്കം-
യൊക്കെയും തീർത്തു പരിപാലയ കൃപാലയ.”

“ഇതിനെ മാറീടുവാൻ, ചെയ്തൊരു വരുമുന്മേ
ശ്രമിച്ചാൽ ഫലമില്ല സാധ്യമാകയുമില്ല”
“അയ്യയ്യോ തീരുമേനി കല്പിച്ചീടരുതേവം
പൊയ്യല്ലേ മരിച്ചീടും നാളിങ്ങു വരുമുന്മേ.

പത്തിയും പൈതങ്ങളുമിത്തടിയനുംകൂടി
പട്ടിണി കിടന്നിട്ടു മരിച്ചുപോകുമപ്പോൾ;
ഏഴന്മാമടിയന്റെ ദോഷങ്ങൾ നീക്കിയെന്നു
ലേഴുപേരുടെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചു ഫലമാകും.”

‘അങ്ങിനെയൊക്കിൽ ഞാനും ശ്രമിച്ചുനോക്കാകി
നിങ്ങളെ മനസ്ഥിതി പോലെ വന്നീടും ഫലം [പ്പോൾ
ചെമ്മന പുഷ്പം നാഴിപാലതിൽപ്പകുതിയും
കുംകരം രണ്ടു ചക്രത്തിന്നു മതിയാകും.

ഇവകളെല്ലാം നിങ്ങൾ മേടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നാൽ
ഞാനൊന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കീടാമിപ്പോൾതന്നെ.’
മമ്മാണിയുടെൻചെന്നു മേടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു
സ്വാമിതൻ തിരുമുഖിൽവെച്ചു കൈവണങ്ങിനാൻ.

തളത്തിൽ തുത്തുതളിച്ചവിടെ വിളക്കും വെ-
ച്ചവനെക്കൊണ്ടിരുത്തിയിടത്തു വശത്തായി;
വിളക്കിൻമുമ്പിൽ സ്വാമിയിരുന്നു പലകമേൽ,
പാലിൽ കുങ്കുമം ചേർത്തു കലക്കിയനന്തരം.

തെറിപ്പുവനതിൽ മുക്കിയപ്പിച്ച വിളക്കതിൽ
നൂറൊട്ടു തികഞ്ഞപ്പോളെഴുന്നേറ്റങ്ങുനിന്നു
അച്ഛിച്ച പൂക്കളെടുത്തവന്റെ തലയിൽ വെ-
ച്ചപ്പുനാമത്രം തന്നെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു.

അപ്പോഴാക്കൈകൾ രണ്ടും മെല്ലെ മെല്ലവേ വന്നു
സ്വസ്ഥാനത്തിങ്കലായി സ്തംഭനമെല്ലാം തീർന്നു;
കണ്ണും കൈകളുമെല്ലാം നേരെ വന്നൊരു നേരം
മൂന്നു പേരുമായ്തന്നു പാദപങ്കജങ്ങളിൽ.

സാഷ്ടാംഗം വീണു നമസ്കരിച്ച ഭക്തിയോടെ
ഏഴുന്നേറ്റങ്ങു നിന്നു തൊഴുകൈകളുമായി
അറിവാനരുതാത്ത മഹാനാം ഗുരുവിനെ
അറിവിനൊത്ത പോലേ വാഴ്ന്നിനാരാകുവണ്ണം.

“നിന്തിരുവടിയുടെ മാഹാത്മ്യമല്ലേ പോലും
സന്തതം പനയോലപ്പറണ്ടികളായുള്ള
അന്ധരാമടിയങ്ങളെങ്ങിനെയറിയുന്നു
അന്തരംഗത്തിലതു ചിന്തചെയ്യാനുമായോ ?

വിദ്യാന്മാർ വിദ്യാന്മാരെയറിയുമെന്നല്ലാതെ
വിദ്യയില്ലാത്തൊന്നുണ്ടോ വിദ്യാനെയറിയുന്നു
വിദ്യാൽസംഗമംകൊണ്ടു വിദ്യാനാണിവനെന്നും
വിദ്യയെന്നതുമിന്നതാണെന്നുമറിഞ്ഞീടാം.

അടിയന്മാരെപ്പോലെ മൃഗരാം ജനങ്ങൾക്കു;
അത്രമാത്രമെന്നാലുമറിവാൻമുതല്ല

അവിടുനടിയനോടല്ലം കാരുണ്യമുണ്ടായ്
സന്മാർഗ്ഗം ചിലതെല്ലാമരുളിച്ചെയ്ക്കുന്നു.

അഗതികളായുള്ളോരടിയങ്ങൾക്കു മേലിൽ
ഗതിയുണ്ടാവാനുള്ള വഴിയുമാരുളണം
ആശ്രയം തൃപ്താദങ്ങളൊഴിഞ്ഞു വേറെയൊന്നും—
മാശ്രിതാശ്രയ, ഞങ്ങൾക്കില്ലെന്നു ധരിച്ചാലും.”

“അങ്ങിനെയാണു നിങ്ങൾക്കുഗ്രഹമെങ്കിൽ ഞാനും—
മങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യാം ഭവിക്കല്ലമതിനില്ല.
താരകബ്രഹ്മമന്ത്രം ജപിച്ചീടണം നിങ്ങൾ
മാരനാശനൻ ജപിച്ചീടുന്ന മഹാമന്ത്രം.

രാമരാമേതി ജപിച്ചീടുന്ന ജനങ്ങൾക്കൊ—
രാമയമൊരു നാളും വന്ദ്യമേകയില്ല,
അംഗങ്ങളോടു കൂടിച്ചജപിക്കുന്നവരുടെ
സംഗതിചിന്നെപ്പറഞ്ഞീടണോ വിശേഷിച്ചു?”

സംകല്പം നൃംസങ്ങളും ധ്യാനവും ജപിക്കേണ്ടും
തീതിയും സമുപ്തം ചെയ്യേണ്ടും വീഡങ്ങളും
വിവരമായിട്ടോരോ ഭലകളിൽച്ചാർത്തി
മൂന്നുപേക്കുമേ കൊടുത്തീടിനാൻ വേറെവേറെ.

കാലയിലെഴുതിയതൊക്കെയും മുറപോലെ
നാലഞ്ചാവർത്തി ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു ദൃഢമാക്കി;
“കാലത്തെക്കളയേണ്ട പോയിടാം നിങ്ങൾക്കിനി
നീലക്കാർവണ്ണൻ പരിചാലിച്ചു കൊള്ളും മേലിൽ.”

മർമ്മാണിയടൻ വന്നു തൃപ്താദങ്ങളെക്കൂടി
ഉന്മേഷമോടു കൂടിട്ടിങ്ങനെയറിയിച്ചു;
“നോക്കുമർമ്മത്തെ പഠിച്ചിട്ടുവാറടിയൻ—
ഭൃതാക്ഷരുനിന്നു പണ്ടുപണ്ടു താനാശാബന്ധം.”

പാപ്പിച്ചീടാനാരുമില്ലാഞ്ഞിട്ടിതു വരെ-
യടക്കി വെച്ചിരുന്നു ഏതാനരത്തിൽത്തന്നേ;
ആയതു തിരുമേനിക്കറിയാമെന്നറിഞ്ഞി-
ട്ടാശയുമാഹ്യാദവും പാരമാണ്യമുരുന.

പഴവനാക്കും കൂടി ലഭിക്കാതിരുന്നതു-
മരിയനതു ലഭിച്ചീടുവാനുള്ള യോഗം
അവിടുന്ന് ലും കനിഞ്ഞൊക്കിൽ സാധിക്കുമല്ലോ
കരുണാനിയെ, കനിഞ്ഞിടണമടിയനിൽ."

അതു കേട്ടൊന്നു നന്നായ് ചിരിച്ചു മട്ടമ്പിയ-
മതിന്റെ പരമാത്മമവനോടരുചെയ്തു:-
“നോക്കുമ്മമെന്നൊരു വിദ്യയില്ലൊരേത്തും
ആക്കുമേറീടും ഹായോഗത്തിനുംഗമത്രേ.

ഹായോഗസ്ഥമായ കുടകപടലങ്ങൾ
അതുലമാത്രകളായ് പൂർണ്ണ സിദ്ധിക്കുമ്പോൾ
പഞ്ചഭൂതങ്ങളെല്ലാം സ്വാധീനത്തിലായ് വരും
അതിന്റെ ബീജാക്ഷരംകൊണ്ടൊരുത്തന്റെ ദേഹം

എവിടെയെന്നാകിലും ചേർത്തുകൊണ്ടതിനുള്ള
സാധുനാമങ്ങളേയും സംകല്പം ചെയ്തീടുമ്പോൾ
സാധുനാമത്തിൻ ഫലമുടനെക്കാണായ്ക്കും
അതു തന്നെയാണു നീ പറഞ്ഞ നോക്കുമ്മം.

ഹായോഗത്തെയനുഷ്ഠിക്കണമെന്നാകിലൊ
പതിന്നാൽ വയസ്സിനു മുമ്പിലേതുടങ്ങണം
ഗുരുസന്നിധാനത്താലിരുന്നു ചെയ്തീടണം
ഗുരുസാന്നിദ്ധ്യമതിനെപ്പോഴുമുണ്ടാകണം.

പ്രായാധിക്യത്തിലായാൽ പ്രാണനും സുഖലിച്ഛിതം
സുഖലിതം മൂലം പലരോഗങ്ങളുളവാകും

ഏതു ദ്വാരത്തിൽക്കൂടി സ്വലിതമുണ്ടാകുമോ
അതിന്റെവൃത്തിയെല്ലാമപ്പോഴെ നശിച്ചു പോം.

കണ്ണിലാണെങ്കിൽ കാഴ്ചയില്ലാതെയായിപ്പോകും
കാതിലാണെങ്കിൽക്കാതു കേൾക്കാതെ ഭവിച്ചീടും .
ശൃംഗിലാണെങ്കിൽ രാജയകുഴ്ത്തുമകപ്പെടും
കുഴുവും വാദരവും വന്നീടും രോമകൂപേ.

അതിനാലിപ്പോൾ നീയുമതിനെ ചിന്തിക്കേണ്ട
ഭരിതം ഭയംകരം ഹായോഗം നിനച്ചാൽ
സിംഹവ്യാഘ്രാദികീണ്ണമാകിയ വനം തന്നിൽ
ഏകനായ് നിരായുധൻ സഞ്ചരിക്കുന്ന പോലെ.

ആഹാരകാലമതിക്രമിച്ചു പോയതിനാ-
ലാഹാരം കഴിഞ്ഞിട്ടു പോകുവിൻ നിങ്ങളിപ്പോൾ;
ആഹാരം കഴിക്കാതെ നിങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന
ഗേഹേ ചെന്നാലുമതു കിട്ടുമെന്നറിഞ്ഞില്ല.”

“താമസിക്കുന്ന വീടിങ്ങേററുമടുക്കലാ-
ണവീടെപ്പോയീടുവാൻ താമസമൊന്നുമില്ല
വണ്ടിക്കുള്ളയും നല്ലവേഗത്തിലോടിപ്പോകും
രണ്ടുമിന്നിട്ടുകൊണ്ടുതെരുവീടുമടിയങ്ങൾ.”

എന്നറിയിച്ചിട്ടവർ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ വീണ
ഉന്നതഭക്തിയോടെ നമസ്കാരവും ചെയ്തു;
അഞ്ചലിയൊട്ടുകൂടി നിന്നീടുമവരോടും
മഞ്ജുളവാകും കനിഞ്ഞിങ്ങനെയരു ചെയ്തു.

“എന്നാലങ്ങനെതന്നെ പോകുവിൻ നിങ്ങളിപ്പോൾ
നിങ്ങൾക്കു മേൽമേലേ മംഗളം ഭവിക്കട്ടേ
ചൊന്നതിലൊന്നും പിഴച്ചിടാതെ രാമമന്ത്രം
നന്നായിട്ടുനഷ്ടിച്ചുകൊള്ളുവിൻ മുടങ്ങാതെ.”

ഇങ്ങനെയരുചെയ്തു ശിഷ്യന്മാരുടെ ശിരോ-
മണ്ഡലങ്ങളിൽ തന്റെ കൈകളെ വെച്ചുകൊണ്ടു
മംഗളവാക്യങ്ങളുമുച്ചരിച്ചുനഗ്രഹി-
ച്ചതുപോൽ മമ്മാണീകൾ നൽകിനാനനഗ്രഹം.

അവരുമവീടെന്നിന്നപ്പൊഴേ പൂർപ്പെട്ടു
വസതി തന്നിലെത്തി തൽക്ഷണം മൃഗരൂപം
സാധനപിള്ളയോടൊത്തു നാണപിള്ളയുമപ്പോൾ
സോദരിയായ ശരീരമെടുത്തുവെക്കുന്നു.

സാധനിയെക്കണ്ടതുമങ്ങനെയ കഥകളും
കാണിയും വിട്ടീടാതെ പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു
അതുകേട്ടവർക്കുള്ളിലുണ്ടായൊരാന്നത്തെ
അവാച്യമെന്നേ പറഞ്ഞീടാവൂ നിരൂപിച്ചാൽ.

ഗോവിന്ദപ്പിള്ള തന്റെ മുറിയിലിരുന്നപ്പോ-
ളിവർ ചൊല്ലുന്ന വാക്ക് വ്യക്തമല്ലാതെകേട്ടു
ഉടനേയിങ്ങവന്നു പറഞ്ഞൊരാവരോടു
“ഒന്നുകൂടിപ്പറവിൻ കേൾക്കട്ടേ ഞാനമ്മതു”.

അവരുമതുകേട്ടിട്ടൊന്നുകൂടാവത്തിച്ചു
മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ പറഞ്ഞുവേദാന്തോടും;
അതുകേട്ടുവേദവും പറഞ്ഞിതിപ്രകാരം
“ഇത്തരം സംഭവങ്ങളുണ്ടു മഹാത്തമം.

അപകാരത്തിനാലും പ്രതികാരത്തെച്ചെയ്യും
ഉപകാരത്തെത്തന്നെ ചെയ്യുന്നു മഹത്തുക്കൾ
ഇത്തരം മഹത്വമേറീടുന്നോരൊരോടൊ
എത്രയോ കാലം ചെന്നാലൊത്തൻ ജനിച്ചീടും.

ശത്രുമിത്രൗദാസീനഭേദമില്ലാതെയുള്ളോ-
രുത്തമന്മാരോടേതു തരത്തിലടുത്താലും

ഉത്തമഫലം തന്നെ ലഭിക്കുമെന്നതിന്നു
ഉത്തമസാക്ഷ്യമിതു പൂതനാഗതിപോലെ.

ഊണുകാലംപോയപ്പോൾ ചോറുമഞ്ഞൊടുങ്ങിപ്പോയ്;
കഥകൾ പറഞ്ഞതിന്നിടയ്ക്കു ചോരണ്ടാക്കി;
“താമസമിനിയില്ല വിശന്നങ്ങിരിക്കേണ്ടോ
ഭോജനം കഴിക്കുവാൻ വരുവിൻ വേഗമിങ്ങു.”

അതുകേട്ടിരുവരുകത്തു ചെന്നിരുന്നു
മമ്മാണി വെളിയിലെത്തിയ്ക്കയിലുമിരുന്നു
ആഹാരം കഴിച്ചവരാറ്റൊത്തൊട്ടുകൂടി-
യാഹായെന്നിരുന്നല്ലം വിശ്രമിച്ചുനന്തരം.

ദമ്പതിചാരച്ചെന്നു താണു കമ്പിട്ടു കൂപ്പി-
യൻപിനോടനുഗ്രഹിച്ചവരും വേറെവേറെ
യാത്രയും പറഞ്ഞവരപ്പൊഴേ പുറപ്പെട്ടു
രാത്രിയായപ്പോൾ നെയ്യാറിൻകരയെത്തിടിനാർ.

കുടിയച്ചിടയൊരു അട്ടശുലസ്ഥലത്തി-
ലത്താഴം കഴിച്ചവർ വണ്ടിയിൽക്കരേറിനാർ;
അല്പരാത്രിയ്ക്കു രാമൻപിള്ളതൻ ഗൃഹോപാനേ-
യെത്തിയനേരം രണ്ടുപേരുമങ്ങിറങ്ങിനാർ.

മമ്മാണിയോടു നന്നായുപചാരങ്ങൾ പറ-
ഞ്ഞവനെയച്ചിട്ടങ്ങകത്തു പോയാരവർ;
പതിയെയുണർത്തിട്ടു വാത്കളുണർത്തിച്ചു
വിദൂതം സന്തോഷത്താലശ്രുക്കൾ പൊഴിച്ചവർ.

അത്താഴം കഴിയ്ക്കുവാൻ പറഞ്ഞാളവളപ്പോൾ
അത്താഴം വേണ്ടോ കഴിച്ചെന്നവരുക ചെല്ല
മെത്തപ്പാ രണ്ടെടുത്തു വിരിച്ചങ്ങുകൻ തന്നെ
ഉത്തമങ്ങളാമുപധാനവും ചേർത്തതിങ്കൽ.

അത്തപ്പിലവൻ ചെന്നു കാൽകരങ്ങർ കഴുകീ
അത്തൽ തീർന്നതിനാലേയാനന്ദത്തോടു കൂടി
മെത്തപ്പാകളിൽ ചെന്നു ശയിച്ചുങ്ങിരുവരും
നിദ്രയും തുടങ്ങിനാഞ്ഞൊരുവും സുഖത്തോടെ.

ചട്ടമ്പിസ്വാമി തന്റെ ശിഷ്യരെപ്പറഞ്ഞു—
ചൂഷ്മമോടിനയത്തു വിശ്രമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
ജ്യേഷ്ഠനാം കേശുപിള്ള വന്നിടുന്നതു കണ്ടു
പെട്ടെന്നുങ്ങെഴുന്നേറ്റുവെട്ടിച്ചു നിന്നിടീനാൻ.

അദ്ദേഹം നേരേപോയങ്ങകത്തു ചെന്നു തന്റെ
ആഹ്ലാദസുഖമെല്ലാമഴിച്ചിട്ടവിടത്തിൽ
വീട്ടുവേഷത്തേ ധരിച്ചിങ്ങു വന്നുടൻതന്റെ
കുനിഷ്ടസഹോദരനോടേവമരൾ ചെയ്തു.

“വാമനപുരമാറ്റിൽ പാലം കെട്ടണമെന്നൊ—
രാർഡർ വന്നിരിക്കുന്നു നാലുനാൾക്കകം പോണം
നീ കൂടെ വന്നിടണം ഞങ്ങൾക്കു സഹായാത്മം
സത്രത്തിൽ താമസിക്കാം നദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്യാം.

വാമനപുരമൊരു നല്ലദേശമാകുന്നു
താമസത്തിന്നു സത്രമെത്രയും നന്നതന്നേ
ആറ്റിന്റെ തീരത്തൊരു കുന്നിലാകയാൽ നല്ല
കാറ്റമുണ്ടവിടത്തിൽ പരമാനന്ദം തന്നെ.”

“സുഖദുഃഖങ്ങളൊന്നും ചിന്തയില്ലെന്നിക്കൊട്ടും
സുഖദുഃഖങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിൻകാൽമത്രേ
സുഖത്തിൽ നിന്നതന്നേ ദുഃഖമുണ്ടാകുന്നതും
ദുഃഖത്തിൽ നിന്നതന്നേ സുഖമുണ്ടാകുന്നതും.

ശാശ്വതമല്ലല്ലിതു ദൈവസൃഷ്ടിയുമല്ല
വിശ്വത്തിലെങ്ങുമൊരു സ്ഥാനവുമില്ലിതിന്നു

യാതൊന്നിൽനിന്നു സുഖമാർത്ഥത്തന്നാണ്ടാകുമോ
ആയതിൽ നിന്നുതന്നെ ഓടവവുമുണ്ടാകുന്നു.

ശംകയില്ലെന്നിരിക്കിൽ; വൻകാട്ടു പ്രിയംതന്നേ;
ശംകിയ്ക്കുവേണ്ടാ ഞാനും വന്നീടാമേതിടത്തും;
എന്നാണുപോകുന്നതെന്നറിഞ്ഞാൽ മാത്രം മതി
അനുജാനിവിടത്തിൽ വന്നീടാമസംശയം.”

“മറന്നാളേഴിനുമേലെട്ടിച്ചീടും മുന്ദേ
യാത്രയ്ക്കുശുമേന്നു വൈവജ്ഞൻ ചാത്തുതന്നു;
തെറ്റിടാതപ്പോരത്തന്നെ പുറപ്പെട്ടീടുവാനാ—
യെത്തണം നാളെ സൂര്യനസ്തമിച്ചീടും മുന്ദേ”

“അങ്ങനെ തന്നെയതിന്നത്തരം വരികയി—
ല്ലിങ്ങ ഞാനെത്തിക്കൊള്ളാമസ്തമിച്ചീടും മുന്ദേ”
എന്നേവം പറഞ്ഞിട്ടു പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങിയ—
ങ്ങവിടെയെന്നില്ലാതെ നടന്നുപോയിടിനാൻ.

അടുത്തദിനം രണ്ടുമണിക്കു രണ്ടുവണ്ടി
വരുത്തിസ്സാമാനങ്ങളെടുത്തു കേറിയതിൽ
സമയംനാരാം രണ്ടുപേരെയും നിയോഗിച്ചു
പതുക്കെപ്പുറപ്പെട്ടു വണ്ടികൾ രണ്ടുമപ്പോൾ.
നേരത്തെയനുഷ്ഠാനം കഴിച്ചു ജ്യേഷ്ഠനുടെ
ചാരത്തുചെന്നാദരാൽ സന്നദ്ധനായി നിന്നു.
വീട്ടുസൂക്ഷിക്കാനായിട്ടാളിനെ നിയമിച്ചു
വീട്ടിലേ മുറികളിലൊന്നൊഴിച്ചെല്ലാം പൂട്ടി
ആ മുറിയുടെ താക്കോലവന്റെ കയ്യിൽ നൽകി
ജോലികളെല്ലാം തീർത്തു സമയം നോക്കിയപ്പോൾ.

ഏഴടിച്ചഞ്ചായെന്നു കണ്ടുവെല്ലാവരും
താമസിക്കാതെ ചെന്നു വണ്ടിയിൽക്കയറിനാൻ;

വണ്ടിയും തയ്യാറായി നിന്നതിനാലേവൻ
കേറിയനേരം തന്നെ വണ്ടിയും വിട്ടീടിനാൻ.

സാമാനവണ്ടി രണ്ടുമുദയത്തോടങ്ങെത്തി-
യാളുകേറിയവണ്ടി പദ്ധതിച്ചപ്പോളെത്തി;
വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പതുത്തിൽ പോയെല്ലാത്തും;
കാരോരോമുറികളും കണ്ടു സന്തോഷിച്ചോറും.

സത്രത്തിൻതറകളും ഭിത്തികൾ കവാടങ്ങൾ
പുത്തനായ് ചെയ്തപ്പോലെയിരിക്കുന്നെല്ലാടവും
‘ഇത്ര വൈഭവമിവനുണ്ടെന്നതോത്തില ഞാൻ
ബുദ്ധിമാനോറും നല്ല സമർത്ഥൻ തന്നെയിവൻ.’

ഇത്തരം വിചാരിച്ചു കേശുപിള്ളയുമപ്പോൾ
പ്രസ്തുതസത്രത്തിന്റെ കിഴക്കേ വശത്തായിൽ
വിസ്തൃതനായിച്ചെന്നങ്ങിന്നു കസേരയിൽ;
സത്രരക്ഷകനതു കണ്ടുടൻ വേഗം വന്നു.

താണു കമ്പിട്ടു കൂപ്പിക്കൈകെട്ടി വായുംപൊത്തി-
യാദരഭക്തിപൂർവ്വം തൊഴുതുനിന്നീടിനാൻ.
അന്നേരമൊരുനല്ല മുണ്ടും നേയ്ക്കുമെട്ട-
ത്തമ്മഹാൻ കേശുപിള്ള സമ്മാനിച്ചവനപ്പോൾ.

വന്ദനപൂർവ്വമവൻ സമ്മാനം വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
സന്തോദത്തോടുകൂടിച്ചെന്നിരുന്നൊരേടത്തു;
അന്നേരമവനുടെ കൂട്ടുകാരൊക്കെ വന്നു
സമ്മാനസാധനം കണ്ടുറവും സന്തോഷിച്ചു.

“നമ്മുടെ യജമാനൻ സൽക്കൂല ജാതനായോൻ
നിമ്മലൻ ദയാവരൻ കരുണമകനവൻ
പുണ്യപാപങ്ങൾ രണ്ടും വേർതിരിച്ചറിയുന്നോൻ
ജന്മനാ ശാന്തനോറമാശ്രിതവാത്സല്യവാൻ.

ഏകദേശം നാലുപതിനാലു കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു
അതിനിന്നു വരെ മേലാവാൻ വന്നിട്ടില്ല
താഴെമംഗലത്തിന്റെ ഭാഗിയായനും മംഗ്രാ
നാണുചിട്ടയുമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു വന്നു.

യജമാന്റെ കുടുംബസ്ഥിതിയുടേതും
വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തിന്റെയും
കൂടെ വന്നൊരു കൃത്യമായതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ
അദ്വൈതത്തിന്റെ കഥ പിന്നെ ഞാൻ പറഞ്ഞിടും.

നമ്മുടെ യജമാന്റെ കുടുംബംമഹത്തരം
മറ്റുള്ള കുടുംബങ്ങളെക്കൊണ്ടും നന്നാതന്നെ
എംകിലുമിതിനുള്ള വൈശിഷ്ട്യം വേറെതന്നെ
വിശിഷ്ടമാരാലും കൃത്യമായുള്ളൊന്നിതു.

പുണ്യമേറിയൊന്നാരികളുടെസ്ഥിതികൾ പണ്ടു
പണ്ഡിതന്മാരായ് മൂന്നുപേർകളായിരുന്നു
അവരിൽ രണ്ടാളുകൾ യോഗികളായിരുന്നു
ഒരുവൻ ബാലാമന്ത്രോപാസിയുമായിരുന്നു.

ബാലാമന്ത്രോപാസകന്റെ ഭക്തികണ്ടുകതാരിൽ
ബാലാമന്ത്രോപാസകനും പ്രീതിപൂണ്ടിട്ടു വന്നു
ഒന്നും കൊടുത്തിട്ടു ഭക്തനോടുകൂടി ചെല്ല
പ്രീതിയും തവാഭിഷ്ടം ചൊല്ലുക തന്നിടവൻ.

ഭക്തനുമെങ്കിലും ഭക്തിയോടേ
തൂൽപദപത്മങ്ങളിൽ നമസ്കാരവും ചെയ്തു
ഉറങ്ങിയിരുന്ന പരമാനന്ദസമനപിതം
ഭക്തവത്സലയാകുമ്മയോടറിയിച്ചു.

“അടിയന്റെ ജീവൻ ഗമിച്ചിട്ടു നിന്നു
ഒരുമാസത്തിന്മുമ്പേയടിയനറിയണം;

നിഷ്ഠയിലിരിക്കുമ്പോൾ ഭവിച്ചീടണമെന്നും
സ്വപ്നമായൊന്നുവരേണമെന്നും അർത്ഥം.

ജന്മങ്ങളെത്രയുണ്ടെന്നാകിലുമതിലെല്ലാം
മംബികേ വേൽപദദാസനായിരിക്കണം
കന്മാർജ്ജിതമാം പ്രാർത്ഥനയാൽ നാളും
വന്നു തീർത്തതെന്തെന്നാകെ കൃപാനിധേ.

മുക്തിവേണമെന്നില്ല തന്നാൽ വേണ്ടെന്നില്ല
യെപ്രകാരമായാലുമീരൂപമടിയൻ
ഉൾക്കരുനിലും ബഹിർഭാഗത്തും കണ്ടു കണ്ടു
തൃപ്തിയും സേവിക്കണം നിത്യവുമടിയൻ.

ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണിന്നടിയനുള്ള വാഞ്ഛ
ചിന്തയേ ജഗന്തയേ മംഗലേ മായാമയേ
രാമദാസനെ രാമദേവൻ പാലിക്കുംപോലേ
ദേവീദാസനെ തിരുമേനിയും പാലിക്കേണം.

“നിന്നുടെയഭീഷ്ടം പോലൊക്കെയും സാധിച്ചീടും
തന്നു ഞാനിവയെല്ലാം നിന്നുടെ ഭക്തി കണ്ടു
ഇനിമേൽ നിനക്കൊരു ജന്മം മാത്രമേയുണ്ടു
ആയതിൽ നിനക്കൊരു സായുജ്യം ലഭിച്ചീടും.”

ഇങ്ങനെയനുഗ്രഹം കൊടുത്തു ബാലാദേവി
അങ്ങവിടത്തിൽ മറഞ്ഞീടിനാളപ്പോരത്തന്നേ;
മാണമുണ്ടായതും നിഷ്ഠ ചെയ്യുമ്പോരത്തന്നേ
മറെല്ലാമതുപോലെയാക്കമെന്തുചിച്ഛിക്കാം.

ഈവിധം മഹത്വങ്ങളേറീടും കുടുംബത്തിൽ
ജാതനാം യജമാനൻ ചെയ്തതെന്തെന്നോ
അന്യരാമുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ചെയ്തികളെ-
യൊത്തു നോക്കീടുന്നാകിലത്തും തന്നെയിതു.

യജമാനന്റെ കൂടെവന്നൊരു കൃശദേഹൻ
 യജമാനന്റെ മദശാഖയിൽ സഹോദരൻ;
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യ കണ്ടവരായമില്ല
 അദ്ദേഹമൊരു നല്ലമൊന്നിലും തോൽക്കയില്ല.
 അദ്ദേഹത്തിനെ ജയിച്ചീടുവാൻ വന്നമഹാ-
 വിദ്വാന്മാരെല്ലാം തോറ്റതോറു തുല്യീടുപോയി
 ഈയിടെ നടന്നൊരു സംഭവം പറഞ്ഞീടാം;
 വൈരിയായൊരു വീരനടിക്കാനടുത്തപ്പോൾ
 അവന്റെ കൈകൾ രണ്ടും, നാക്കും സ്തംഭിതങ്ങളാ-
 യിളിച്ചു മഞ്ഞളിച്ചു തിരിച്ചുടക്കിപ്പോയ്.

മന്ത്രികളെക്കൊണ്ടു പലതും ചെയ്യിച്ചിട്ടും .
 മന്മദേകമായ സ്തംഭനം ശമിക്കാഞ്ഞു
 ദുർമ്മദം ചൊറടങ്ങിയിദ്ദേഹത്തിന്റെ കാല്ക്കൽ
 മന്മഥേനയോടേ വീണുകേണവേക്കിട്ടു.

ദീനവത്സലനായോരിദ്ദേഹമവനുടെ
 ദീനങ്ങളെല്ലാമൊരു നോക്കുകൊണ്ടു മാറി
 സാരോപദേശംകൊണ്ടു നീചഭാവത്തെപ്പോക്കി
 ചാരുവാണികളാലേ സത്പചിത്തനമാക്കി.
 ഉപദേശവും കൊടുത്തവനെ ശിഷ്യനാക്കി
 ഗുരുപാദങ്ങൾ കൂപ്പീട്ടവനുമനു പോയി
 ഇവിടെ വരുന്നതിൻതലേയ്ക്കു തലേട്ടിന-
 മവിടെ നടന്നൊരു സംഭവമാണിതെല്ലാം.”

അതുകേട്ടെല്ലാവരുമധികം വിസ്മയിച്ചു
 മുന്നേതിലേററും ബഹുമാനവുമുണ്ടായ്തന്നു
 അടുത്തദിനം മുതൽ പാലത്തിൻപണികളിൽ
 പടുതലോടു പ്രവേശിച്ചവരെല്ലാവരും.

സത്രത്തിൽത്താമസവും പാലത്തിൻമേൽനോട്ടവും
 തത്ര തത്രൈവ വഹിച്ചീടുന്നു കേശുപിള്ള;

ചട്ടവീഴ്സാമീയങ്ങളു വരുന്ന പയ്യന്മാരെ
ചട്ടമായോരോതരം കമ്പളത്തൊടിക്കുന്നു.

കമ്പളത്തേവമെന്ന് പറവാനുതരുന്നിടം
കിമ്പത്തോടോരോ തരമെന്നതേ പറയാവൂ.
ഇമ്പില്ലാത്ത പയ്യന്മാർ കമ്പക്കുൾ മായന്മാർ
വിസ്തൃകളുവരെല്ലാമായതിൽ പെട്ടുപോകും.

ഞാൻ ചെന്നീടും ചിലദീനമങ്ങവിടത്തിൽ
വേദാന്തസാരങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പാൻ മാത്രമായി
സ്വാമിയും വരും തിരുവനന്തപുരത്തിങ്കൽ
ചോക്കിലും വരവിലുമെന്തെ മന്ദിരത്തിൽ;

ഇങ്ങനെ നടക്കുന്ന കാലത്തേങ്ങൊരു ദിനം
മംഗലാത്താവരം സ്വാമി ചിന്തിച്ചിതിവ്രകാരം:-
“ഈ സ്വാമിയെന്നൊരു ദ്രാവിഡപ്പുലയരെ
കണ്ടു സംഭാഷണം ചെയ്തിടണമെന്നിരിക്കുന്നു.”

ദ്രാവിഡപ്രമാണങ്ങൾ താൻ പഠിച്ചതിൽനിന്നും
കൂടുതലുണ്ടെന്നുകിലായതു പഠിച്ചീടും;
ഈവിധം ചിന്തിച്ചുറച്ചുചെന്നദ്രേഹത്തെ
പാവനാത്മനാ കണ്ടു വന്ദനം ചെയ്തു തമ്മിൽ

മനസ്സിൽ നീരുപിച്ച വിഷയങ്ങളെത്തന്നെ
കരുതി സ്സംഭാഷണം തുടങ്ങിയുടൻ തന്നേ;
ചെറുതു നേരംകൊണ്ടു തന്നോളമില്ലെന്നതു
മനസ്സിൽ ധരിച്ചുടൻ പിൻവാങ്ങിയതിൽനിന്നും.

തിരിച്ചുപോവാനായിട്ടെഴിച്ച നേരമതു
ധരിച്ചു ചൊല്ലീടിനാനയുസ്വാമിയുമപ്പോൾ:-
“കുറച്ചു നേരംകൂടിയിരുന്നീടണം നിങ്ങൾ.
എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാനുണ്ടു കാര്യം.

എനിക്കു നിങ്ങളെപ്പോൽ പാിത്തമില്ല തെല്ലും
നിനച്ചാൽ ഗുരുവിന്റെയരുൾ മാത്രമേയുള്ളൂ
ഗുരുവിനുപദേശം ഹായോഗമാകുന്നു
അതിനു സഹായമായൊരു മന്ത്രവും തന്നു.

അതിനുമൊരു സിദ്ധിയിതു നാലുവരെയില്ല
അതിനെ നിങ്ങൾ സിദ്ധി വരുത്തിക്കാട്ടീടണം.
എത്രനാൾകൊണ്ടു സിദ്ധി വരുമെന്നതുമെന്നോ...
ഓടുകതൊഴിയിട്ടുമായിന്നെന്നിങ്ങു വേണ്ടിബുദ്ധവാൻ.”

“മന്ത്രമേതെന്നു നിങ്ങൾ പറഞ്ഞാലതിനെ ഞാ-
നതിന്റെ തരംപോലെ സിദ്ധിയും വരുത്തിടാം;
എങ്കിലുമതുകൊണ്ടു വല്ലതും ഫലമുണ്ടോ
ആരാനുമഷ്ടിച്ചെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു നിറയുമോ ?”

“അങ്ങിനെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു ചൊല്ലീടാ; പരമാർത്ഥം
നിങ്ങളോ മന്ത്രസിദ്ധിയുള്ളൊരു മഹാനല്ലോ;
നിങ്ങളീ മന്ത്രത്തിനെസ്സിദ്ധിയാക്കിയാൽ പിന്നേ
അതിന്റെ രീതികളെപ്പറഞ്ഞു തന്നീടണം.”

“എന്നാലങ്ങനെ ചെയ്യാം മന്ത്രമേതെന്നു ചൊൽക
അതിന്റെ തരംപോലെ സിദ്ധിയാക്കിപ്പറയാം”
“മന്ത്രത്തിൻനാമം ഗുരു പറഞ്ഞി” ള്ലെന്നുരച്ചു.
മന്ത്രത്തെ രഹസ്യമായ് ചൊല്ലിനാനയ്യാസപാമി.

രഹസ്യമായിച്ചൊന്ന മന്ത്രത്തെക്കേട്ടനേരം
ചിരിച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചീടിനാനിപ്രകാരം:-
“അംഗന്യാസമോ കരന്യാസമോ സംകല്പമോ
ധ്യാനമോവൊന്നുമിതിനില്ലയോ ചൊല്ലീടുക.”

“മന്ത്രങ്ങൾക്കേവമുണ്ടെന്നിങ്ങു രൂപമില്ല
ഇത്രമാത്രമേ ഗുരുവരുളിയതുമുള്ളൂ;

മാത്രമല്ലീരുമ്പിനാൽ തീർത്തുള്ള വേലും തന്നെ
സിദ്ധിയാകുമ്പോളിതു സ്വപ്നമാമെന്നും ചൊല്ലി..”

“സ്വപ്നമാകുന്നതല്ല സിദ്ധിവാന്നാലുമിതു
സ്വപ്നത്തിൻനിന്നും വരുമെന്നതേയുള്ളൂതാനും.
“അംഗങ്ങളെല്ലാമെനിക്കറിയാമല്ലോപണ്ടേ
മണ്ഡലമൊന്നുകൊണ്ടു സിദ്ധിയും വരുത്തിടാം..”

അയ്യോസ്വാമിയോടവർ പറഞ്ഞിട്ടുടൻ തന്നെ
അദ്ദേഹം നൽകിയതാഴെ വേലും മേടിച്ചുകൊണ്ടു
അവിടെനിന്നും പുറപ്പെട്ടു വേഗത്തിൽ നട-
ന്നഞ്ചടിച്ചുപ്പൊളെന്റെ മന്ദിരം തന്നിൽവന്നു.

“ആരുമൊരുകമ്പടികൂടാതെ നേലും ഗരി-
ച്ചെന്താണിന്നുനെ”യെന്നു ചോദിച്ചു ഞാനുമപ്പോൾ
“അയ്യോസ്വാമിയെക്കാണാൻ പോയി ഞാനയാളുടെ
തയ്ക്കാട്ടേ വന്നതിയിൽ നിന്നാണു വരുന്നതു.

അങ്ങിനെയാരുത്തനെയറിഞ്ഞീടുമോ നിങ്ങൾ.”
“അദ്ദേഹത്തിനെയെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടംകിളി-
മദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരെ ഞാനറിഞ്ഞീടും
അവരിൽനിന്നുമദ്ദേഹത്തിനെയറിഞ്ഞീടാം.

യോഗങ്ങളൊന്നുമവക്കറിഞ്ഞുകൂടംകിളി
നാവിന്റെ കെട്ടുറത്തു ഉണ്ണാക്കിൽ കടത്തിട്ടു
ഖേചരീയൊരുവീടും ചെയ്ക്കീടുന്നവരെല്ലാ-
മതിന്റെ മേലും കീഴുമവർ വശമില്ല.

“സുബ്രഹ്മണ്യോപാസനയുണ്ടെന്നു പറയുന്നു
ആയതും മൂലമേതും മാത്രമേയവർക്കുള്ളൂ;
ഇതുകൾ രണ്ടും കൂടേ കുഴച്ചുമറിച്ചവർ
യോഗിമാരുടെ ഭാഗം നടിക്കുന്നല്ലാവരും.

പാശ്ചാത്യന്മാരായുള്ള ജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ
 കേമന്മാരെല്ലാം ബോദ്ധ്യം വരുത്താനിതുകൊള്ളാം;
 ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയെന്നുള്ള ഭാര്യക്കൊടുക്കുന്നീടാം
 സിംഹത്തിന് തോലുണിഞ്ഞു വരിയെന്നതുപോലെ.”

എന്നുതന്നെ പറഞ്ഞപ്പോൾ സ്വാമിയെന്നൊരാൾ ചൊല്ലി:
 “ഒന്നുമേ പാശ്ചാത്യന്മാരുടെയെന്നാണവർ
 മണ്ണിളക്കിത്തന്നു കരകൾക്കും മണ്ടന്മാരും
 കഷ്ടകരോടുകൂടിച്ചേർത്തുവാനവർ കൊള്ളാം.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടു അങ്ങു പോയതായിത്തീർന്നു
 കണ്ടതും ദുഃശ്രവണങ്ങൾ തങ്ങളിൽപ്പറഞ്ഞതും
 മറ്റൊരൊരാളായിത്തീർന്നു വേലിനെക്കൊട്ടിയതും
 ഒന്നൊഴിയാതെ ചൊല്ലിയെന്നോടു കൂടുതലായി.

അനുഷ്ഠാനവും ചെയ്തു അർത്ഥവും കഴിച്ചു
 പൂജയും തന്നിൽവെച്ചു ഞാനുമങ്ങുടൻചെന്നു
 വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നല്ലനോരും
 നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചിട്ടു സ്വാമിയും ഞാനുമായി.

പ്രാതസ്സന്ധ്യ തുടങ്ങുമുമ്പിലേസ്നാനം ചെയ്തു
 യോഗവിഷ്ണുകൾ തുടങ്ങിപ്പോന്നു സ്വാമിതാനം
 എട്ടിട്ടപ്പോളിൽ നിന്നു താൻ വിരമിച്ചു
 തുഷ്ടിയോടപ്പോൾത്തന്നെ കാപ്പിയും കൊടുത്തു ഞാൻ.

ശാസ്ത്രപാരംഗതനാമെന്നുടെ, നേരേ ജ്യേഷ്ഠൻ
 ശ്രേഷ്ഠനാം സ്വാമിയുമാൽ ശാസ്ത്രീയവിഷയമാം
 തച്ചശാസ്ത്രങ്ങളിലും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രങ്ങളിലും
 കർമ്മശതങ്ങളും തർക്കശാസ്ത്രങ്ങളിലും.

പുരോത്തരങ്ങളായ മീമാംസ രണ്ടിനകലും
 സംശയഗ്രന്ഥങ്ങളാമോരോരോഗങ്ങളെ

ചർച്ചകൾ ചെയ്തുകൊണ്ട് തങ്ങളിലൊരാൾ
നിസ്സംഗവിദഗ്ദ്ധന്മാർ സംശയങ്ങളെത്തീർത്തു.

കിട്ടേറെനേരമേവം കഴിഞ്ഞൊരാഴ്ചയും
മുത്തശ്ശേഴുന്നും വന്നു പൂമുഖത്തിലിരുന്നു
സ്വാമിയേടേവം പറഞ്ഞിടുന്നതോടുകൂടും;
“പാമരന്മാരും വിദ്യാഹീനന്മാരല്ലോ ഞങ്ങൾ.

കഷ്ടതകളും ഞങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു നോക്കും വിധം
ഗർവ്വത്തോടുകൂടിയോടുകൂടിപ്പോകാം പാമര
പാവനന്മാരായ് മോക്ഷം സാധിപ്പാനിടയുള്ള
ഭവ്യരും നിങ്ങളെപ്പോലുള്ളവരോടും മുദാ.

ഭാഷണം ചെയ്തിരിപ്പാൻ യോഗ്യരായ് ഭവിക്കുമോ?
താമസന്മാരും മൃഗന്മാരല്ലോ കഷ്ടതകൾ.”
ഈ വിധം പറഞ്ഞുകേട്ടു സ്വാമിയും മന്ദം
ഹാസവും തുടർക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം.

“എത്രരാജ്യങ്ങളിലും ശ്രേഷ്ഠന്മാർ കൃഷിക്കാരും
നായവർ താമസരും പാമരന്മാരുമല്ല;
കഷ്ടതകളോ മന്നിൽ കാണപ്പെട്ടൊരു ദൈവം
'കഷ്ടതകൾ'കൊണ്ടു ലോകവും പൂജ്യം തന്നെ.

കൃഷികൾക്കൊണ്ടുസംഖ്യം ജീവികൾ ജീവിക്കുന്നു
ആശ്രയങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നതുമെവർ തന്നെ;
ശാശ്വതവസ്തുക്കളെപ്പാലിക്കുന്നതുമെവർ
രീശപരാജ്ഞയാ കൃഷിയജ്ഞം ചെയ്തിടുന്നവർ.

ഈശ്വരാജ്ഞയെ ലംഘിച്ചിടുന്നതോടുകൂടിപ്പോകാം;
ഈശ്വരാജ്ഞയെപ്പാലിച്ചിടുന്നു കൃഷിക്കാരും;
ഇങ്ങനെയുള്ള രണ്ടുകൂട്ടരെയൊരുമിച്ചിടും
ഒത്തൊത്തോടുകൂടിയാൽ പാമരന്മാരുണ്ടു തമ്മിൽ.

ഉത്തമം കൃഷിതന്നെ മദ്ധ്യമം കച്ചവടം
അധമം സേവാവൃത്തി അധഃപാദം ദാസ്യം
എന്നതിലുത്തമത്തിൽ നിൽക്കെന്തു കൃഷിക്കാരും
അധമസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നിട്ടുന്നിതുദ്യോഗസ്ഥർ.

ഉദ്യോഗസ്ഥരീൽ ചിലർ കയ്ക്കുളി വാങ്ങിക്കുന്നു
കയ്ക്കുളിവാങ്ങാത്തവർ ജോലിയിലുൾക്കൊള്ളാൻ
മുണ്ടില്ലും ചോരാത്തുളളൊരുങ്ങുംകീഴവർകളെ
മണ്ടനോരെങ്ങമരൊക്കുന്നന്മാർ വിധിക്കുന്നു.

ഈശ്വരന്റെ പ്രാതിനിധ്യത്തെ വഹിച്ചുകൊ-
ണ്ടിശ്വരജ്ഞാതൻ കൃഷിയാകുന്നയജ്ഞം ചെയ്യും
കൃഷിക്കാരുടെ മാഹാത്മ്യമിന്നാർക്കുചൊല്ലീടും
മരിച്ചാലവർ വിജ്ഞാസായുജ്യംലഭിച്ചീടും.

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെല്ലാം ശമ്പളം വാങ്ങിയശേഷം
അതിനുതക്കവേലചെയ്യുന്നോർ കുറഞ്ഞീടും
മാത്രമല്ലതിൽ മിക്കപേർകളും കയ്ക്കുളിക്കൊ-
രവക്കുതീയങ്ങമീങ്ങും നാരകം തന്നെ.

കൃമികൾ മലം ചലം ചോരയുമിവകളാൽ
നിറഞ്ഞൊരിയ്ക്കായ നരകക്കുഴികളിൽ
പതിച്ചുവെക്കളെബ്ജീച്ചും ദണ്ഡങ്ങളെ-
സ്സഹിച്ചുവെർപിന്നെ നാശമുളയ് ജനിപ്പിച്ചീടും.

രക്ഷിപ്പാനാരുമില്ലാഞ്ഞെച്ചിലും നക്കിനക്കി
കാഷ്ടങ്ങൾ തിന്ന തിന്നുകണ്ടവർ തല്ലീടുന്ന
തല്ലുകൾ കൊണ്ടു കൊണ്ടു സംകടപ്പെടുമവർ
മരിക്കുംവരെ നിത്യമങ്ങനെയലഞ്ഞീടും.

മരിച്ചെന്നാലും രക്ഷതെല്ലുപോലുമേയില്ല-
തെരികൊണ്ടു ചെന്നുവീണീടും നരകത്തിൽ;

കയ്ക്കുലിവാങ്ങീട്ടുള്ള സംഖ്യയിൽ നാലിരട്ടി
വെച്ചു നകാലംവരെപ്പരിവർത്തനമേവാം

ആയതു കഴിഞ്ഞേഴുജന്മങ്ങൾ കഷ്ടരോഗി-
യായിട്ടും ദാരിദ്ര്യവുമായിട്ടും കഴിയണം;
അപ്പാമുള്ളജന്മമത്രയുംമതുപോലെ
ദരിദ്രരായിത്തന്നെ കാലങ്ങൾ കഴിക്കണം.

ഇതുപോലുള്ള കഷ്ടപ്പാടുകളല്ലാത്തപോലും
കൃഷിക്കാക്കൊരുനാളും സാഭവിക്കുന്നതല്ല
കൃഷിയെന്നുള്ളപദംതന്നെപരിയായം
ധർമ്മജ്ഞമാണെന്നു സമ്മതം മുനിമാക്കും.”

സ്വാമികളെല്ലാവരിലും വിദഗ്ദ്ധനാകയാലെ-
യേതിലും ശോഭിച്ചീടും രത്നമെന്നതുപോലെ
നിസ്സാരമായെല്ലാതും തള്ളീടും വിഷയവും
സത്സാരമായിത്തീരും സ്വാമികൾ പറയുമ്പോൾ.

ഇങ്ങനെയൊരാളിനെക്കാണാനില്ലൊരിടത്തും
എങ്ങാനുമുണ്ടെന്നൊരു കേഴ്വിപോലുമേയില്ല;
നമ്മൾക്കുണ്ടഭിമാനം പാരമായിതു മൂലം
നമ്മുടെ സമൂഹത്തിലല്ലയോജനിച്ചതു.

ഇദ്ദേഹത്തോടുകൂടിസ്സംസാരിക്കുന്നോനല്ലം
ബുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ നല്ലകായ്ക്കങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചീടാം;
ദർഗ്രഹമായുള്ളൊരു വിഷയമാണെങ്കിലും
മിദ്ദേഹം സുഗമമായൊക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിക്കും.

ഇങ്ങനെ ഞങ്ങൾ ചിന്തിച്ചങ്ങനെ നിന്നീടുമ്പോൾ-
ഉങ്ങാരാൾ വന്നു പറഞ്ഞുണ്ടകാലമായെന്നു;
ഞങ്ങളുമതു കേട്ടു സ്വാമിയോടൊരുമിച്ചു
അങ്ങുചെന്നു ഞങ്ങൾ കഴിച്ചിങ്ങ വന്നിരുന്നിതു.

പൂമണം കലനീട് കാറുകൾ കൊണ്ടുകൊണ്ടും
പൂമുഖം തന്നിലിരുന്നീടുന്ന സുഖം കൊണ്ടും
സ്വാമികളുടെ വചോമായുരൂഢങ്ങളെക്കൊണ്ടും
നേരം പോയതു ഞങ്ങളാരുമേയിരിക്കില്ല.

ഇന്നി താമസിപ്പതിനില്ലവസരമൊട്ടും
അങ്ങത്തീടണമിരുട്ടാകുമിച്ഛിടും മുമ്പേ
ഇത്രയും പറഞ്ഞുടൻ യാത്രയും ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു
സത്പരം പുറപ്പെട്ടു സത്രത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നു.

അടുത്തദിനമാറിനുകരയിലൊരുപുര
ചമച്ചു കളിമണ്ണ വീരത്തിത്തറതന്നിൽ
അടിച്ചു നല്ലവണ്ണമുറപ്പിച്ചതിനാൽ
മേക്കുഭാഗത്തങ്ങൊരു വേദിയും തീർത്തുവെച്ചു.

മറച്ചു നാലുപാടും കിഴക്കു വാതൽവെച്ചു
ഇരിപ്പാനായിട്ടൊരു പലക കൊണ്ടുവെച്ചു
പൂജാപാത്രങ്ങൾ ഭാസനത്തോടൊരുമിച്ചു
വേദിതൻ സമീപത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടിരിക്കുന്നു.

ആററിപ്പത്തരതീരേ താമസിച്ചിടുന്നൊരു
ഉത്തരാഭിധാനനാം പോറിയോടരുൾ ചെയ്തു
“നാഴിപ്പച്ചരിതന്നിലുരിയപ്പരിപ്പിട്ടു
ഉഴക്കുന്നെയ്യും മേത്തുകൽക്കണ്ടും പൊടിയിട്ടു.

പാകംചെയ്തതു രംഭാഭളത്താൽ മൂടിക്കെട്ടി
മണിയെട്ടുകിഴമ്പോളിവീടെയെത്തിക്കണം
തണ്ഡുലാദികളെല്ലാം പരമേശ്വരൻ സൂര്യ
മണ്ഡലമുദിക്കുമുൻപവിടെക്കൊണ്ടുവരും.

പരമേശ്വര നീയും മാത്തിലിവയെല്ലാം
കൊടുത്തീട്ടുടനേയിക്കുറിപ്പിൽക്കണ്ടതെല്ലാം

എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നതാണിത്-
നവീനിയെത്തീക്കണം തൊറിയോടുകൂടെയും-

നാളെരാവിലെമുതൽ മണ്ഡലം തീക്കുന്ന
നാൾവരെ മുടങ്ങാതെയിരിക്കണമെന്നുതന്നെ
തൊറിയോടുകൂടെയും തൊറിയോട് കുറുമുണ്ടാ
കുടത്തുമുത്തിയാണിത്രേവെന്നോർത്തുവേണം."

ഇപ്രകാരങ്ങളെല്ലാം ചട്ടം ചെയ്തതിൽ പിന്നെ
സത്രത്തിൽചെന്നു നിദ്രാപിച്ചു പതിവുപോൽ;
അന്ത്യയാമത്തിൻ മുമ്പേയുണർന്നു ബാഹ്യകർമ്മം
സന്ധിച്ചുകഴിച്ച് ഉടൻ സ്വന്തവിഷയം ചെയ്തു.

പുറയിൽചെന്നു തുത്തുതളിച്ചുശുദ്ധിയാക്കി
വേദിയിൽ വൃത്തിയാക്കി മന്ത്രപുസ്തകംവേലും
വേദമന്ത്രോക്തം മന്ത്രദേവതയെവരുത്തി-
സ്തോത്രം ചെയ്തു തിരുവായുധത്തിങ്കൽചേർത്തു.

അഭിഷേകവും ചെയ്തു മാർദ്ദവങ്ങളും ചെയ്തു
മാല്യങ്ങൾ സുഗന്ധങ്ങൾ കൊണ്ടലംകരിച്ചുടൻ
നൈവേദ്യങ്ങളും ചെയ്തു പുഷ്പങ്ങളാശിർവ്വച്ചു
ധൂപദീപങ്ങൾ ചെയ്തു പൂജയും സമർപ്പിച്ചു.

സ്തോത്രങ്ങളുച്ചരിച്ചു നമസ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു
വൃത്തവും ചെയ്തു ക്ഷമാപണവും ചെയ്തു പിന്നെ
പലകതന്നിൽ കശാസ്മൃതമാമാസനത്തിൽ
ഉത്തരമുഖനായിപ്പുരത്താസനസ്ഥനായി.

ഇങ്ങനെയിങ്ങനെയൊക്കെയൊന്നായി ചെയ്തു
രൂപത്തെ മനസ്സിലാക്കി നന്നായിട്ടുറപ്പിച്ചു
മൂലമന്ത്രാക്ഷരങ്ങൾ ഹൃദയത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കി
അനുഭവമൊന്നായിട്ടും പ്രതിഭാമൊന്നായിട്ടും.

രൂപത്തെ വിട്ടീടാതെ ഹംസനെ വേർവിടാതെ_
യിടയിൽ മുറിയാതെ തൈലധാരകൾ പോലെ
മാനസം ചെന്നു ചെന്നു രൂപത്തെപ്പറ്റിത്തീർത്താൽ
മാനസംതന്നെ മനുദേവതാരൂപമായി.

ആദിയിൽ നിഴൽപോലെ കണ്ടാരാ രൂപമതു
നാളികൾ പോകത്തോറും തെളിഞ്ഞു വന്നു വന്നു
അവ്യക്തം വിട്ടു നല്ല വ്യക്തമായുള്ളിൽക്കണ്ടു
വെളിയിൽ കണ്ടുകൊൾവാൻ നോക്കിക്കൊണ്ടുണ്ടിരുന്നു

മുപ്പത്തിയാറാം ദിനം പ്രത്യക്ഷമായി വന്ന
മുപ്പാഹാരനുടെ പുത്രനെക്കണ്ടനേരം
തൃപ്പദം തന്നിൽവീണു നമസ്കാരവും ചെയ്തു
ഉത്തമപദങ്ങളാൽ സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ.

“ശുരപത്മാരേ ജയ ശൌയ്യവാരിധേ ജയ
താരകാസുരവധകർത്തുണേ ജയ ജയ
മന്മഥകോടികോടിസുന്ദരകളേബര
നിർമ്മലമനസ്സുനേ സ്തുതനേ ജയ ജയ.

മുരനാശനനുടെ മകളെക്കുറുകൂല
വരനേ ജയജയ ഭൂവനേശ്വര ജയ
നിന്തിരുരൂപം ഹൃദയാന്തരേ വിളങ്ങണം
ചിന്തിതമിദം മമ സന്തതം നമസ്കാരം.

അമലപദകമലങ്ങളിലടിയിന്റെ
വിമലാച്ഛനകളെച്ചെയ്യുമാറാക്കീടണം
മലപോതമാം മമ ഹൃദയകുഹാരത്തെ
വിമലമാക്കീടണം നിത്യവും നമോസ്തുതേ.

ദോദശകുരങ്ങളും ഷണ്മുഖം ഷരംകുരീടം
ദോദശകുണ്ഡലങ്ങൾ ദോദശഗന്ധങ്ങളും

ദോഷം നയനങ്ങൾ ചിത്രീകരിക്കുകയും
നാസികകളുമധരോഷ്ടങ്ങൾ ചിത്രീകരിക്കും.

ബന്ധുകാധത്വം ഹൃദയത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനാൽ
കുഞ്ചനകാണും ദന്തപക്ഷിതൻ സുഷമയും
നിന്തിരുവടിയുടെ ദാസനാമധിയൻ
സന്തതം കാണുമാറായിടണം കൃപാബദ്ധ്യേ

ശംഖസന്നിഭം ഗുണാഭവും തുരഭവും
തംകലേ വിളങ്ങുന്ന ഭൂഷണവിശേഷമാം
മുത്തുമാലകൾ രത്നമാലകൾ ഹാരങ്ങളും
നിത്യവും മമ മനഃപങ്കളേ തോന്നിടണം.

വിസ്മയമായ തിരുമാതാമനോഹരം
വിസ്മയം വലിയത്രയശോഭിതമുദരവും
തൽപ്പദരാഭം നിന്നിങ്ങിരിക്കുവാനും കൃഷ്ണ
സ്വപ്നം പോൽവിളങ്ങിടും നീലാഭിരോമങ്ങളും.

തൽപ്പദം നാഭിഭൂപം സ്വപ്നമായുറച്ചിടും
ശീലമായ് ചാത്തിയലംകരിച്ച പട്ടിൻമീതേ
കുഞ്ചനകാഞ്ചികളും നൂലുരങ്ങളും ചാത്തി-
ജ്വലകളും മറച്ചു നിന്നിടുന്നു.

തൊണ്ടിപ്പഴുത്തിനേയും ചെമ്പരത്തികളേയും
മണിച്ചിടും ശോണവസ്ത്രമാം ഭൂലവും
രക്തപത്മത്തെ പെല്ലും തുപ്പാദാംബുജങ്ങളും
നഖനിരകളോടുകൂടി സുശോഭയും.

പാദാഭിനേതവ്യം കേശാഭിനേതവ്യം
പാപനാശനം മനോമോഹനതരംപരം
സുന്ദരരൂപമിപ്പോളിക്കണ്ടുപോലേ നിത്യം
കാണുതിന്നുഗ്രഹിച്ചിടണമടിയനെ."

ഇങ്ങനെ പുകഴ്ത്തുന്ന തൻപിതൃശങ്കനായിട്ട്
തുടങ്ങാനും ഭക്തനായ പണ്ഡിതൻ തന്നെ മോദാൽ
തിങ്ങിനാകെതുഹലാൽ സോദരബുദ്ധ്യ കണ്ടു
മംഗലവാചാപുനരിങ്ങനെയരുചെയ്തു.

“എന്നുടെ പിതാവീന്റെയശങ്കാതനാം നീയിട്ട്
ഒന്നനുടെ കനിപ്പുനാം സോദരനാകുന്നല്ലോ;
എന്നുള്ള ബന്ധമൊന്നുകൊണ്ടു മാത്രമായ് ഞാനും
നിന്നുടയഭീഷ്ടങ്ങളൊക്കെയും സാധിപ്പിക്കും.

എന്നിരിക്കുമ്പോൾ നീയും മറ്റുംകൊണ്ടെന്നെ സ്നേഹി-
ച്ചുനതഭക്ത്യം പുകഴ്ത്തിട്ടുക നീമിത്തവും
നിങ്ങളുടെ ഹിതങ്ങളെ സാധിച്ചു തരുന്നതിട്ട്
നിന്നു ഞാനേറും കടപ്പെട്ടവനായും തീർന്നു.

മാത്രമല്ലേടോ ബാല, പരമേശ്വരീദേവി
ശക്തികൾക്കതീതയായ് നീല്ക്കുന്ന മഹാശക്തി
തന്നെയും സേവിച്ചു നീ പ്രത്യക്ഷമാക്കിയില്ലേ
യോഗശക്തിയും നിനക്കുണ്ടല്ലോ വേണ്ടുവോളവും.

യോഗശക്തികളൊന്നും വെളിയിൽ കാട്ടീടേണ്ട
ഞങ്ങളുണ്ടല്ലോ നിന്റെ ചിന്തകൾ സാധിപ്പിക്കാൻ
എന്നെയോ ബാലയേയോ ചിന്തിച്ചാൽ മാത്രംമതി
ഞങ്ങൾ വന്നുടൻ നിന്റെ ചിന്തിതം സാധിപ്പിക്കും.

പ്രതികൂലമായുള്ള പ്രാർത്ഥന നിനക്കില്ല
ആഗാമിസഞ്ചിതങ്ങൾ യോഗചയ്യയാൽത്തീർന്നു
അച്ഛൻ പണ്ടുളിയ ശിക്ഷയൊന്നൊഴിഞ്ഞു മ-
റ്റൊക്കെയും നിവർത്തിക്കാനു ഞങ്ങളിലൊരൊകിലും.

അന്യപ്രേരണയാലേ നീയിതു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും
പ്രേരകനൊരു ഫലം കിട്ടുകില്ലല്ലോ പോലും

അവനോ സംസാരവാരാന്നിയെഴു മുങ്ങിമുങ്ങി
വെള്ളത്തിടുന്ന വെറും പാമരന്മാരിൽ മുവൻ.

വിഷയങ്ങളിലൊട്ടും വിരക്തി വന്നിട്ടില്ല
വിഷമങ്ങളെ ജയിച്ചീടുവാൻ കരുത്തില്ല
ഇങ്ങനെയുള്ളവനിന്നിങ്ങനെയുള്ളകാര്യം
എങ്ങിനെ സാധിച്ചീടും സാധ്യമല്ലെന്ത നാളും.

കയ്യില്ലാത്തവൻ നീന്തിക്കടന്നീടുമോ കടൽ
കാലില്ലാത്തവനോടിക്കേറുമോ മേന്മവിംകൽ
അയ്യത്തിൽപ്പോലും നടന്നീടുവാനാകാത്തവൻ
ചെയ്യുമോ പ്രദക്ഷിണം ഭൂവലയത്തെച്ചുറ്റി.

എന്തിനിങ്ങനെ പറയുന്നു നാമന്യദോഷം
ചിന്തിച്ചാലവനുടെ ജനനഫലമതു
സ്വപ്നകാര്യങ്ങൾ മാത്രം ചിന്തിച്ചാൽ മാത്രം മതി-
യന്യകാര്യങ്ങളെല്ലാമങ്ങിനെ നടക്കട്ടെ.

നിന്നുടെമനുസേവ സമർപ്പിച്ചിപ്പോൾ വേഗം
ചെന്നുനോക്കുക നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠപതിയെ ദൂതം
ചണ്ഡമാമപസ്താരം ബാധിച്ചു കിടക്കുന്ന
സന്താനംഗിതൻ നെററിത്തടത്തിലിപ്രസാദം.

സ്വർഗ്ഗം ചെയ്താലുടൻ മാറിപ്പോമപസ്താരം
സംശയിക്കേണ്ട നീയും കൊണ്ടുചെന്നിട്ടീടുക
ദൃഷ്ടനാമവനിവൾ മരിക്കുന്നതുവരെ
നോക്കുകചോലമില്ല മറേതു പിന്നെയല്ലോ."

ഈ വിധം കല്പനകേട്ടാവിധം ചെയ്താനായി-
പ്പാദപങ്കജം കൂപ്പിയനുജ്ഞ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു
സാദരമോടിച്ചെന്നു സത്രത്തിൽ നോക്കുംവിധയെ
ബോധഹീനയാം തന്റെ ജ്യേഷ്ഠപതിയെക്കണ്ടു.

ഗുരുഭൃതന്മാരേയും ഭരദ്വൈവർഷങ്ങളേയും
സ്തോതം ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടെത്തു പ്രസാദത്തെ
നേറിയിലൊരു ശോചി രാമൻ സമയത്തു
വെട്ടിമിടിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ ശബ്ദം കേട്ടു.

ഘോരമായ ശബ്ദം കേട്ടു ഭാരതത്തെഴുന്നേറ്റു
സാദരം ദേവനെ നോക്കി വിസ്താപം പൂണ്ടു
പാരമാനന്ദമോടെ മന്ദഹാസവും തുടർന്നു
കാകാക്കുറുപ്പോടും ചോദിച്ചിടീനാളെല്ലാം.

“എന്നുടെ നെറ്റിയിൽ നീ ചന്ദനമിട്ടതേ
നിന്നുടെയരികത്തോളംതന്നെത്തന്നെ
സുന്ദരവൻ നല്ല തേജസ്സുറീടും പൂർണ്ണ
ലക്ഷണം ഉപേക്ഷിക്കാത്തവൻ വിഷ്ണുതല്പരൻ.

അദ്ദേഹത്തിനെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടവസ്താരം
മുപ്പത്തൊന്നു പലവട്ടവും നമസ്കരി-
ച്ചുജലി ബന്ധിച്ചുതൻ ദാഹമൊഴിയിക്കുകയും
വിപുലദാഹമോടെ വിറച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു.

അപ്പോളപ്പോഴേക്കും കോപിച്ചു ശംഭീരമം
ശബ്ദത്തോടൊന്നോട് ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം:-
“ഇക്കാരെത്തിൽനിന്നും മാറണമിപ്പോൾത്തന്നെ
ഇനിമേലിവരെ നീ തീണ്ടരുതൊരുനാളും.

ഇവരുള്ളതതു നിന്നൊരു യോജന ദൂരം
മകലെയത്രേ നിനക്കിനിമേൽ നിന്നീടാവൂ
അതിനെ ലംഘിച്ചാൽ ഞാനപ്പോഴാ മാത്രയിൽ നിൻ-
കളെപ്പിടുന്നീടും ദേഹത്തെ നശിക്കീടും.”

“ഇങ്ങനെ കോപിക്കല്ലേയടിയൻ ദാസനല്ലേ
ഇങ്ങനെയൊക്കെയൊരു ഗതിയെന്തടിയൻ.”

എന്നുകേട്ടൊരുനേരം ജപലിച്ചുകോപത്തോടും
മിന്നൽപോലൊരു വേലുമോങ്ങിക്കൊണ്ടുറ ചെയ്തു.

“പോവാനായാജ്ഞാപിച്ചാൽ കരുട്ടു യുക്തികളാൽ
വാദിക്കുന്നിന്നെയിപ്പോൾത്തന്നെ ഞാനൊടുകുടവൻ”
എന്നുരചെയ്തുകൊണ്ടങ്ങവനോടടുത്തപ്പോൾ
മുന്നേതിലേററം ഭയപ്പെട്ടവൻ പറന്നുപോയ്.

ആരാണപ്പുമാനാരെന്നറിവാൻ തക്കവണ്ണം
നേരായിപ്പറക നീയെന്നോട് മടിയാതേ”
“അങ്ങിനെയൊരു പുമാനെന്നുടയടുത്തെങ്ങും
കണ്ടതില്ലല്ലോ പിന്നെയെങ്ങിനേ പറയുന്നു.

ആരെന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടയാരെന്നാലുമാകട്ടേ
ഈവന്നൊരുപദ്രവമുണ്ടാകയില്ല മേലിൽ
മാക്കാതാരുപത്തെ മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടാ-
ലതുപോലൊരു സൂതൻ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകും മേലിൽ.”

ഇക്കഥയെല്ലാവരുമറിഞ്ഞിട്ടുദ്വേദത്തെ-
യെത്രയും ബഹുമാനിച്ചീടിനാർ മുന്നേതിലും
‘നമുക്കിന്നുപദ്രവം ചെയ്യുന്ന യക്ഷിതന്നെ
ക്ഷണത്തിൽ മാറുമിദ്വേദത്തിനോടപേക്ഷിച്ചാൽ.’

എന്നുറച്ചുബാറുപേരെരുമിച്ചുങ്ങു ചെന്നു
സ്വാമിയെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചവിടെ നിന്നനേരം;
എന്താണു വന്നതെന്നു ചോദിച്ച സ്വാമിയോട്
യക്ഷിതന്നുപദ്രവമിങ്ങനെ ചൊന്നുരവർ.

“അല്പം തെക്കായിപ്പുനന്തറയെന്നൊരു കുന്ന-
ണ്ടവിടെയൊരു ഘോരയക്ഷിയും വാസമുണ്ടു്
ചൊവ്വാ വെള്ളികളായ വാരങ്ങൾതോരുമുൾ
രാത്രിയിലവൾ ഭയംകരമാം ശബ്ദത്തോടും.

രാജപാതയിലൂടെ നടന്നു വടക്കോട്ട്
നദിയും കടന്നങ്ങു പോയിട്ടു മനന്തരം
ഏഴരനാഴികക്കു തിരിച്ചുവന്നു നിജ
വാസസ്ഥാനമായിട്ടും കുന്നിൽപ്പോയിരുന്നീടും.

യക്ഷി സഞ്ചരിക്കുന്ന പാതയിലടുത്തുള്ള
ഭവനങ്ങളിൽക്കിടന്നുറങ്ങുന്നോരെയെല്ലാം
പക്ഷഭേദമില്ലാതെയെടുത്തങ്ങിഞ്ഞീടും
മുറത്തോ പറമ്പിലോ ചെന്നവർ ചതിച്ചീടും.

പലക്കുമളമൂലം ഭവീച്ഛാരനന്മങ്ങൾ
മുഴക്കെപ്പറഞ്ഞീടാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധ്യമല്ല
ചിലർക്കു കയ്യൊടിഞ്ഞു ചിലർക്കു കാലൊടിഞ്ഞു
ചിലർക്കു മൂക്കുതല്ലി ചിലർക്കു പല്ലുപോയി.

ഇങ്ങനെയനന്മങ്ങൾ സംഭവിപ്പതിനുള്ള
സംഗതിയെന്താണെന്നു ചിന്തിച്ചുനുള്ളൊരല്ലാം—
മങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോളാരിയക്കരയുള്ള
കൊച്ചുട്ടിയാശാനെന്ന യോഗീന്ദ്രൻ വന്നിവിടെ

സംഭവമൂലമായ യക്ഷിതൻ ചരിത്രവും—
മൻപിനോടരുചെയ്തു തൽപ്പരിഹാരങ്ങളും
“ചൊവ്വാവെള്ളികളായ വാരങ്ങൾ രണ്ടിനകവും
യക്ഷിപോയ്ക്കുരുവോളമുറങ്ങാതിരിക്കണം.

മത്രതന്ത്രങ്ങളൊന്നുമവളോടൊകയില്ല
മന്ത്രോപാസികളെല്ലാം മടങ്ങുമവളോടു
മന്ത്രകർമ്മങ്ങളൊന്നും ഫലിക്കയില്ലെന്നല്ല
ശല്യവും പാരമാകും കഷ്ടതനിങ്ങൾക്കേറും.

കുക്കുശസ്സുപദാവയം യക്ഷിയെ മാറീടുവാൻ
തക്കതായൊരു മഹാൻ വന്നീടുമിവിടത്തിൽ

അതുകാലം വരേയും ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ
വർത്തിച്ചിടണം നിങ്ങൾ തെറ്റിപ്പോകരുതെട്ടും”

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ് മറഞ്ഞ് യോഗീശ്വരൻ
അപ്രകാരങ്ങൾ തന്നെയിപ്പോഴും നടക്കുന്നു;
അപ്പോഴുള്ളവരാത്മിപ്പോഴില്ലെന്നാകിലും
തപ്പാതെ പരമ്പരയായിട്ടു നടക്കുന്നു.

ഇത്തരമുപദ്രവം ചെയ്യുന്നയാളി തന്നെ
സത്വരം മാറിക്കൊണ്ടു ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ബുദ്ധവാൻ”
“ആകട്ടെ ശ്രമിക്കാം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടിത്തന്നെ
ശുക്രവാരം വരുത്തേണം ഞാൻ മാറിക്കൊള്ളാം.”

അവരുമു കേട്ടിട്ടേറ്റാറും സന്തോഷത്തോടുകൂടി
ലഭ്യമാണെന്ന് വണങ്ങിത്തീരിച്ചു പോയെല്ലാം;
അടുത്തുവന്ന ശുക്രവാരംനാൾ രാത്രിയിൽ
പട്ടുപമേരും സ്വാമി പാത തന്നരിക്കത്തു;

പുൽത്തകിടിയാണെന്ന് തല്പരതയിൽ വസ്ത്രം വിരി-
ച്ചെങ്കിലും പ്രതീക്ഷിച്ചു കിടന്നു ശുദ്ധയോടെ;
അന്നേരം ഭയംകരമായൊരു ശബ്ദം കേട്ടു,
യക്ഷിതൻ വരുവെന്നു കരുതി സ്വാമിയപ്പോൾ.

പിന്നെയുമൊരു ശബ്ദമതുപോൽ കേട്ടനേരം
കണ്ണുകൾ തുറന്നൊന്നു തെക്കോട്ടു നോക്കിപ്പിന്നാൽ;
ആനപോലാലത്തൊടി മന്ദമന്ദമായൊരു
ആനയെന്നെയും യക്ഷി തന്നെയും കണ്ടിപ്പിന്നാൽ.

യക്ഷിയും വന്നുവന്നു സ്വാമിയെക്കണ്ടനേരം
യക്ഷിതൻ മനമൊന്നു പിടിച്ചുപോയി ബലാൽ
“ഇക്കിടക്കുന്ന ദേവരും മലാതകനല്ലെങ്കിലും
മുറക്കരുത്തികൾ ഭയം വളർക്കുന്നെന്നിരിക്കിപ്പോൾ.

വിഷ്ടപേശരനായ വിഷ്ണുവോടുകൂടുന്നോ
ദൃഷ്ടാരംരാക്ഷസൻ യേമുണ്ടാകുംപോലെ
ദൃഷ്ടയാം ഞാനും ദൃഷ്ടകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തയാലെ
ശിഷ്ടനാമിദ്രേഹത്തെക്കണ്ടേറെപ്പേടിക്കുന്നു.

എന്തു ചെയ്തിടേണ്ടു ഞാനെങ്ങോട്ടു പോയിടേണ്ടു
ചിന്തിച്ചാലെനിക്കിപ്പോളൊന്നുമേ തോന്നുന്നില്ല
നകലഭജഗസംഘടനവേളയിങ്കൽ
ഭജംഗമെന്നപോലെയായല്ലോ ഞാനമിപ്പോരും.”

ഇങ്ങിനെ നിരൂപിച്ചു തിങ്ങിന ഭയത്തോടും
മൗഢിനമനസ്സോടുംമങ്ങിനെ നിന്നുപോയി;
സ്വാമിയുമപ്പോളെഴുന്നേറടനൊന്നു നോക്കി
യാമിനീചരി യക്ഷി പാദത്തിൽ വന്നുവീണു.

പ്രാണസംകടത്തോടും വീണുകേണപേക്ഷിച്ചു
“പ്രാണരക്ഷണം ചെയ്തിടേണമേ ദയാനിയേ
എന്നുടയപരാധമൊക്കെയും ക്ഷമിച്ചിനു
നിന്തിരുവടിയെന്നെസ്സദയം രക്ഷിക്കേണം.”

“മർത്യരെ നിത്യമുപദ്രവിക്കും നിന്നെയൊരു
മർത്യനെങ്ങിനെ രക്ഷിക്കുന്നതു ചൊല്ലീടുക;
ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചെന്നാലും നിന്നിലിപ്പോൾ
ജീശ്വരൻ കനിയുമോയെന്നതുമാറിത്തീല്പു.

ദൃഷ്ടരെ രക്ഷിക്കയില്ലീശ്വരനൊരു നാളും
ദൃഷ്ടത നിന്നെപ്പോലെയാക്ഷമില്ലല്ലോ ലോകേ
ദൃഷ്ടയാം നിനക്കിതിൽ രക്ഷയില്ലൊന്നുകൊണ്ടും
ശിഷ്ടരക്ഷണാത്മം ഞാൻ നഷ്ടമാക്കീടും നിന്നെ.”

“നിന്തിരുവടിയൊരു മർത്യരൂപനെന്നാലും
അന്തകാന്തകനടയംശാവതാരമെന്നു

ചിന്തയിലറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു ഞാനുമിപ്പോൾ
ബന്ധുരളെന്നിയേ രക്ഷരക്ഷ മാം പ്രഭോ.

ദുഷ്ടകൃതം പലതും ഞാൻ ചെയ്തപ്പോഴെന്നാകിലും
ദുഷ്ടനിഗ്രഹം തിരുമേനിക്കുണ്ടെന്നാകിലും
ആശ്രിതവാത്സല്യമേറീടുന്നോരവിടുന്നു
ആശ്രയിച്ചിടമൊരു അസിയെക്കൊന്നിടമോ?

അതമാത്രമല്ലയെന്നുടെ നരോദരി
ആതുരയായിട്ടൊരു മലമേൽക്കിടക്കുന്നു;
അവളെയവിടുന്നു കാണുകിലടിയനിൽ
കാരുണ്യമുണ്ടായിടും കരുണാനിയേ പോന്നി.”

എന്നവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ സ്വാമിയുമെഴുന്നേർ
എന്നാലങ്ങനെയെന്നെ ഞാൻ കൂടെ വരാമിപ്പോൾ.”
എന്നതും ചെയ്തു നടന്നിടീനാനതു നേരം
ചിന്നാലെ നടന്നു പോയിടീനാളവളുടെ

അവളും സ്വാമിയുമായ് പോകുന്നു പോക്കു കണ്ടു
അതുതപ്പെട്ട ചിലർ സംകടപ്പെട്ട ചിലർ;
അവരിൽ സ്വരം തൂക്കം ചാന്നാട്ടി കണ്ടുപാരം
അയ്യയ്യോയെന്നൊക്കെ വാവിട്ടു വിളിച്ചു പോയ്.

“കുഞ്ചിനെയെന്നു യക്ഷി കൊന്നു തിന്നുപോമല്ലോ”
എന്നുള്ള ഭീതിയാലേ സത്രത്തിലോടിച്ചെന്നു
പഞ്ചപാപമെയന്റെ പഞ്ചപരപമെയന്നു
നെയ്യിൽ വേദനയോടേയുറക്കെ വിളിച്ചുവരും.

വിളികേട്ടെല്ലാവരും സംഭ്രമിച്ചോടി വന്നു
വെളിയിൽ നോക്കിയപ്പോൾ തൂപ്പുകാരിയെക്കണ്ടു;
എന്തെടി നിലവിളിച്ചിടുന്നതർരാത്രി-
യെന്തൊരാപത്തു നിനക്കുണ്ടായി ചൊല്ലിടുക.

“പഞ്ചപാതകിയായ യക്ഷീ വന്നുവീടുത്തെ
കുഞ്ചിനെ കൊണ്ടുപോയിടുന്നതു കണ്ടു ഞാനും
അഞ്ചുട്ടാളുകളേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുണ്ടു ചെന്നു
കുഞ്ചിനെക്കൊല്ലുമെന്നു കൊണ്ടുപോരണമിങ്ങു.

അതുകേട്ടവർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു പോയെല്ലാത്തും
കേശുപിള്ളയുമല്ലാ ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു പറ-
ഞ്ഞവനെ യക്ഷി കൊല്ലുമെന്നു നീ ശങ്കിക്കേണ്ട
നാഗരെപ്പോലെ കടിച്ചെന്നു നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ.

ഇനിമേലെപക്ഷമുറങ്ങാമെല്ലാ നാളും
ഇനിമേൽ യക്ഷി വരുമെന്നുതും പേടിക്കേണ്ട;
ഇന്നവൻ യക്ഷിയെസ്സംഹരിക്കുമതു മൂലം
‘യക്ഷിയെ നോക്കിനോക്കിയുറക്കമില്ലേണ്ടു.’”

സ്വാമിയും യക്ഷിയുമായ് നടന്നുനടന്നൊരു
സീമയാറുള്ള മഹാഗിരിയിൽ ചെന്നുകേറി;
അവിടെയൊരു വള്ളിക്കുടിലിൽ കിടക്കുന്ന
ചെറിയ യക്ഷി തന്നെക്കണ്ടു സ്വാമിയുമ്പോരും.

കാൽകൈകളുനക്കുവാൻ പോലുമങ്ങുതാതേ
മാലുകൊണ്ടുനോക്കുളള വേദന സഹിയാതെ
രോദനം ചെയ്തു ചെമ്പ്തേരസ്ഥിപഞ്ജരം പോലെ
മേദിനി തന്നിലൊരമാതുരയാക്കിടക്കും.
അവളെക്കണ്ടു നേരത്തന്നുവയാസാകം
ആർദ്രത മനസ്സിനുകലുദിച്ചു സ്വാമിക്കേവം
‘ഇവളെയിതിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചീടണ’മെന്നു
കരുതിക്കൊണ്ടു സ്വാമി ചോദിച്ചീടിനാനേവം.

“എന്തു കാരണമിവരുകിങ്ങനെ സംഭവിപ്പാൻ”
എന്നതുകേട്ടു മറേറ യക്ഷിയങ്ങറിയിച്ചു:-

“ബന്ധുരാംഗിയാമിവളെക്കണ്ടുമോഹിച്ചൊരു
പാണ്ഡ്യനാകിയ യക്ഷൻ വിരൂപവിലക്ഷണൻ.

അന്തികേ വന്നിവളെപ്പിടിച്ചുസമയത്തു
അന്തരംഗത്തിൽ കോപം പൂണ്ടവൾ ചവിട്ടിനാൾ;
ചവിട്ടുകൊണ്ടു ദൂരെപ്പതിച്ചയക്ഷൻ ചെന്നു
കടുത്തകോപത്തോടെയാഭിമാനം ചെയ്തിച്ചു.

ആയതുശ്രദ്ധമിവളിങ്ങനെയായിത്തീർന്നു
മായമില്ലിതിലൊട്ടും സത്യമാണിതൊക്കയും
ഇവളെയതിൽനിന്നും മോചനം ചെയ്തീടുവാ-
നവിടുന്നൊരുകൃപചെയ്യണം കൃപാനിധേ.

ശങ്കരാത്മനേ, ശശിശേഖരചൈതന്യംവ-
ന്നുകുരിച്ചൊരു മന്ത്രിരൂപിണേ, നമോസ്തുതെ
നിൻകഴലൊഴിഞ്ഞടിയങ്ങൾക്കൊരാശ്രയംഭൂ-
വികലില്ലല്ലോ സ്വാമിൻ സന്താനം നമസ്കാരം.

ചിന്തയിലറിവില്ലാതസ്സയായ്ചെയ്തുപോയ
വൻതരമപരാധമൊക്കയും ക്ഷമിച്ചിന്നു
നിന്തിരുവടി കനിഞ്ഞേഴുകളായിടുമി-
ക്കിംകരിക്കളെപ്പാലിച്ചീടണം കൃപാനിധേ.”

‘എന്നാൽ നീ ശൂശാനത്തിൻസ്നേഹമാരിടങ്ങഴി
ഗോമുത്രമിടങ്ങഴി ദണ്ഡുവെന്താപിടി
മൂന്നിടങ്ങഴികൊള്ളും ചെമ്പുപാത്രവുമൊന്നു
ചെന്നിപ്പോരുകൊണ്ടുവന്നാൽ ഞാനൊന്നുശ്രമിച്ചീടാം.’

നാലുസാധനങ്ങളും കേവലം കാൽനാഴിക-
യാലവൾ കൊണ്ടുവന്നു സ്വാമിതൻമുന്നിൽവെച്ചു
ഗുരുവിൻപാദം മനഃപീഠത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു
തരസാ ബാലയേയും ഗുഹനേയും സ്തുരിച്ചു.

ഭൂമുഖം ഗോമുഖം ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കി
ദേഹകൊണ്ടുമട്ടിച്ചീടിനാൻ മന്ത്രപൂർവ്വം
മന്ത്രസംഖ്യകൾ തീർന്നു യക്ഷിതൻ നീവിബന്ധം
അഴിച്ചുട്ടുരെമാറിബുഭൂലേപനംചെയ്തു.

ആപാദമൂലം ഭൂലേപനങ്ങളെ ചെയ്തു
ആപന്നാശനമാകും സംകല്പത്തോടുകൂടി
ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നേരത്തു മറിച്ചിട്ടു
പുശിനാൻമുന്നേപ്പോലെയുണ്ടായിരുന്നെങ്കൽ

മന്ത്രത്തെജ്ജപംചെയ്തു ദർശനം തളിച്ചു
നൂറ്റൊട്ടായപ്പോളവർ താനെയങ്ങുനേററു
അന്ധനും യക്ഷനുടെയാഭിമാനങ്ങൾ ലോക
ബന്ധുവും സൂര്യൻ തമസ്സുന്നപോൽ മാറിയിടിനാൻ.

“നല്ലെണ്ണയരനാഴി കൊണ്ടുവന്നീടുകിപ്പോൾ”
ചൊല്ലിയമന്ത്രത്തു കൊടുത്തു മറ്റേ യക്ഷി;
പുശിയഭൂമെല്ലാം കൈകൊണ്ടുതേച്ചു നന്നാ-
യെണ്ണയെത്തേച്ചീടിനാൻ പുശിയോരംഗങ്ങളിൽ.

“ആറിൽപ്പോയ്ക്കളിച്ചു നീ വസ്യവും ധരിച്ചിങ്ങ
വരികയെന്നു സ്വാമിയരുൾചെയ്തുകേട്ടു
യക്ഷികൾ രണ്ടുപേരും നദിയിൽ സ്നാനംചെയ്തു
ശുഭ്രവസ്യം ധരിച്ചു സന്തോഷമോടെ വന്നു.

സ്വാമിതൻ പാദങ്ങളിൽ വീണടൻ നമസ്കരി-
ച്ചാനന്ദം കവിഞ്ഞേവം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ:-
“പ്രാണസംകടംതീർത്തു പ്രാണരക്ഷണം ചെയ്തു
പ്രാണദാതാവേ, തവ പാദപങ്കജങ്ങളിൽ.

താണകമ്പിട്ടു കൂപ്പുമേഴായാമഗതിതരം
ദംശികളെന്നു തിരുമനസ്സിൽ ബോധിക്കണം

എന്നുചെയ്യണമെന്നു കല്പിച്ചാലുടൻതന്നെ
അന്തരമെന്നേയതു ചെയ്തീടുമടിയങ്ങൾ.”

“ഇന്നിയുമൊരു കർമ്മം ചെയ്യുവാനുണ്ടിവിടെ;
അക്കർമ്മംചെയ്തു തീർന്നാലതിന്റെ തരംപോലെ
മേൽനടക്കേണ്ടും കാര്യമപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞീടാം
അപ്പോഴായതുപോലെ നടന്നാൽ മതി നിങ്ങൾ.”

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുടൻ ആസനമിട്ടിരുന്നു
സന്നതനായിട്ടൊരു മന്ത്രത്തെ ധ്യാനിച്ചപ്പോൾ
ഘോരയാമഘോരതൻ ജാലാമാലകൾ ചെന്നു
ആപാദപൂഡം ചുട്ടുതുടങ്ങി യക്ഷൻമെയ്യിൽ.

‘എന്നുകാരണമിതു വെന്തു വെന്തെറിയുന്നു
എന്നുഞാൻ ചെയ്തിടേണ്ട’തെന്നു തന്മനതാരിൽ
ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചതിൻമൂലത്തെ ഗ്രഹിച്ചവൻ
പന്തിയല്ലിങ്ങിരുന്നാലെരിഞ്ഞു പോകുമെന്നു.

ചിന്തയിലറിഞ്ഞവൻ വെന്തു വെന്തുളളമോറ—
മന്തരായങ്ങളൊന്നും കാണാഞ്ഞിട്ടവനോടി
സന്താപത്തോടെ വന്നു സ്വാമിതൻ തിരുമുമ്പിൽ
സംകടമുണർത്തിച്ചു നമ്രമൗലിയായ് മന്ദം.

“നിന്തിരുവടി വെറുമേഴയാമഗതിയെ—
ചെന്തീയ്ലെരിച്ചുകൊന്നീടുവതയ്തോപാപം
ഒന്തിവൈരിയാം മഹാകേസരിവീരനോത്താ—
ലെന്തുകാരണത്താലും കീടത്തെക്കൊന്നീടുമോ.

അന്തരമിതുപോലെയല്ലയോ തിരുമേനി
നിന്തിരുവടിയുമീയേഴയാമടിയനും
ചിന്തയിലല്ലം കൃപയേഴയിലുദിക്കണം
സന്തതം സന്തോഷസന്താനമെ നമോസ്തുതേ.”

“ഏഴയാണെന്നും ഓസനാണെന്നും പുലമ്പിയാൽ
നീ ചെയ്തപാപഫലം നിന്നെ വിട്ടൊഴിയുമോ
യക്ഷിയെസ്സുകടത്തിലാക്കിയ നിന്നെ ഞാനും—
മിക്ഷണമതുപോലെയാക്കീടുമെന്നെയുള്ളു.

എത്രകാലം കിട്ടുന്നു യക്ഷി സംകടപ്പെട്ടോ
ആയതിലഞ്ചിരട്ടി നീയിങ്ങുകിടക്കണം
അല്ലാതെ നിന്നേ വിടുമെന്നു നീ നിനയ്ക്കേണ്ട
നീ ചെയ്ത കർമ്മഫലമാരാനും ഭുജിക്കുമൊ.”

“അയ്യയ്യോ സ്വാമിയതു ചെയ്യരുതടിയനോ—
മ്മയെ രക്ഷിക്കുവാനാരുമില്ലവിടത്തിൽ”
“അമ്മയുമിവിടെ വന്നിരുന്നു കണ്ടീടട്ടേ
മകന്റെ സൽക്കർമ്മത്തിൻ ഫലവുമറിയട്ടേ.”

“അടിയനിനിയൊന്നുമറിയിക്കുന്നതില്ല
അറിയിക്കേണ്ടതെല്ലാമറിയിച്ചല്ലോയിവൻ;
ഗുണമായാലും ദോഷമായാലുമവിടുന്നു
കൃപയോടരുളിയാലാചരിക്കെന്നേ വരൂ.”

“കുറക്കാരനെശ്ശിക്കിച്ചീടുന്നതവൻ ചെയ്ത
കുറത്തിനല്ല മേലിൽ ചെയ്യരുതെന്നാണത്രേ
ആയതിൻ പരമമാമുദ്രേശമതു തന്നേ
അതിനാൽ നീയുമൊരു സത്യത്തെച്ചെയ്യിടണം.

ഇവരോടു നീ ചെയ്ത കുറനപ്രവൃത്തിക്കാ—
യിവരോടു നീ ക്ഷമായാചനം ചെയ്തിടണം;
പാദത്തിൽ നമസ്സരിച്ചഞ്ചലി ചെയ്തു നിന്നു
ആപാരത്തോടു വേണമായതു ചെയ്തിടുവാൻ.

ഇന്നും നീ കേട്ടീടുക, തിങ്ങളിലെല്ലാറ്റിലും
ആദ്യത്തെശ്ശുകൻ മുതൽ ഗുരുവാരാന്നും വരെ

കയ്യും കാലുമനക്കാനാവാതെ കാഴ്ചപ്പെട്ടു
യക്ഷിയെന്നതു പോലെ കിടന്നീടണം നീയും.

മുന്നേ ഞാൻ പറഞ്ഞതോയിപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞ
സമ്മതം പോലെ നീയും രണ്ടിലൊന്നെടുക്കുക” [തോ
“സമ്മതം ചോദിക്കേണ്ട കല്പനപോലെ ചെയ്യാം-
നല്ലതെയടിയനു ഗതിയില്ലൊന്നും വേരേ.”

“എന്നാലാദ്യമായ് ക്ഷമായാചനം ചെയ്തിട്ടുക
പിന്നെയെന്നുടെ മുമ്പിൽ സത്യത്തെച്ചെയ്തിടണം”
യക്ഷനമതു കേട്ടു യക്ഷിയെ നമസ്സരി-
ച്ചഞ്ജലീ ചെയ്തു നിന്നു കിഴിഞ്ഞു ചൊന്നാനേവം:-

“അറിവില്ലാതെ ചെയ്തോരപരാധത്തെ നിങ്ങൾ
സദയം ക്ഷമിച്ചിങ്ങു മാപ്പേന്ദിക്കുകീടണം.”
യക്ഷിയുമവനുടെ സംകടങ്ങളെക്കണ്ടി-
ട്ടക്ഷണം മാപ്പു കൊടുത്തീടിനാൾ മടിക്കാതേ.

യക്ഷനുമുടൻ വന്നു തുപ്പാദങ്ങളെക്കുറ്റി
സത്യവാചകങ്ങളെച്ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം:-
“മൂലശക്തികളാണേ മൂർത്തികൾ മൂവരാണേ
മുപ്പത്തിമുക്കോടിയും ദേവസംഘങ്ങളാണേ;

അഗ്നിത്രയങ്ങളാണേ, ജീവത്രയങ്ങളാണേ
അക്വദ്രാദിനവഗ്രഹനാഥന്മാരാണേ,
കാലത്രയങ്ങളാണേ, ലോകത്രയങ്ങളാണേ
ലോകോപകാരികളും പഞ്ചഭൂതങ്ങളാണേ;

വേദത്രയങ്ങളാണേ നാദത്രയങ്ങളാണേ
ബ്രഹ്മച്ഛിഗണമാണേ സ്വാമിതുപ്പാദത്താണേ
പൊന്നാണേ വിളക്കാണേ ദുഷ്ടകൃതങ്ങളെ മേലിൽ
ചെയ്തയോ ചിന്തിക്കയോ പോലുമില്ലൊരു നാളും.

സത്യസന്ധനായ് നല്ല സാത്വികസംപൂണ്ണനായ്
ദൃഷ്ടസംസർഗ്ഗങ്ങളെ ദൂരവേ ത്യജിച്ചിട്ട്
സജ്ജനസമ്പർക്കത്താലുത്തമോത്തമനായി
വർത്തിച്ചീടുവനിവൻ സത്യമേ സത്യം സത്യം.”

സത്യവാചകം കേട്ടു സന്തോഷം പൂണ്ടു സ്വാമി
യക്ഷനിൽ പ്രീതിയോടെയരുൾ ചെയ്തിപ്രകാരം:
“നാരദമുനീന്ദ്രനെക്കണ്ടിട്ടമൊരു ദിനം
അട്ടിനം മുതൽ നിന്റെ സ്തംഭനം തീർന്നുപോകും.”

ഇങ്ങനെ കനിഞ്ഞരുൾ ചെയ്തു സ്വാമിയുമപ്പോൾ
മംഗലവാക്യപൂർവ്വമവനെയനുഗ്രഹിച്ച്
“ചിന്നിനിപ്പോയീടുക നന്മ നൽകീടും മേലിൽ
ചിന്മയൻ ജഗന്മയൻ സർവ്വഗണ്യോ ദൈവം.”

അവനും ചെന്നു നിജമാതുപാദം വണങ്ങി
യിവിടെ നടന്നുള്ള കാര്യങ്ങളുൾക്കേറിയം
ലജ്ജയും സന്തോഷവും സന്താപങ്ങളും ചേർന്നു
ചൊറുമേ ചുരുക്കാതെയൊക്കെയുമറിയിച്ചു.

യക്ഷികളോടു പാഞ്ഞീടിനാൻ സ്വാമിയപ്പോൾ
“ഇക്ഷണം പോയീടണമിവിടം ശുഭമല്ല
ബദരി തന്നിൽനിന്നിട്ടീരാമയിൽ ദൂരെ;
ഉത്തരഭാഗത്തുണ്ടു നല്ലൊരു സരോവരം.

അവിടെയൊരു യക്ഷി തനിയേ വസിക്കുന്നു
അവൾക്കു സഹായമായിരുന്നീടണം നിങ്ങൾ;
അവൾക്കു തുണ നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു തുണയവർ
ളിങ്ങനെ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ സൗഹൃദം വർദ്ധിച്ചീടും.

കൈലാസാദികളായ പർവതങ്ങളിൽ പോകും
മാമുനിമാരെക്കണ്ടു പൂജിക്കാം ദിനംപ്രതി

പാവതീ ഭഗവതി പരമേശ്വരി തന്നെ—

സ്തോമവാരങ്ങൾ തോറു കണ്ടു വന്ദിച്ചുകൊള്ളാം.

ചണ്ടിയും ചളിയുമങ്ങല്ലവുമില്ലാത്തുള്ള
ശുദ്ധമാം ജലം തന്നിൽ സ്നാനവും ചെയ്യാം നിത്യം
ഷ്ടാടികദീപ്തമായ ജലത്താൽ നിറയുന്ന
സരസ്സിലെങ്ങും സരോരുഹങ്ങൾ ശോഭിക്കുന്നു.

രക്തപത്മങ്ങൾ കുരുടങ്ങളുമുണ്ടസംഖ്യം
ശോണമാം കുരുടങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടിടയ്ക്കിടെ;
കൽഹാരങ്ങളുമതിലോറവും വിളങ്ങുന്നു
സാരസങ്ങളും കോകനദങ്ങൾ താനുമുണ്ടു.

കോമളം തുളുവുന്ന ഹംസങ്ങളുണ്ടസംഖ്യം
ഇവകളെല്ലാം തത്തൽപ്പിടികളോടും ചേർന്നു
മുദിതന്മാരായിട്ടു ക്രീഡിക്കുന്നനദിനം
മധുവുണ്ണ മധുപന്മാരും വന്നുവന്നു.

മധുപാനാത്മമോരോ പൂക്കളിൽ നിരങ്ങുന്നു;
ജലജങ്ങളായുള്ള മത്സ്യങ്ങളൊരു തരം
ജലത്തിലോടിക്കളിച്ചീടുന്നു നിരന്തരം;
അവയിൽ ചില മത്സ്യം മേല്പോട്ടും ചാടീടുന്നു.

വഞ്ചുലകുഞ്ഞുങ്ങളും തീരദേശത്തിലുണ്ടു
പഞ്ചസ്വൺകൾക്കേളീരംഗമെന്നതുപോലെ;
പഞ്ചവണ്ണക്കിളികൾ ഹംസകോകിലങ്ങളും
പഞ്ചതപൈന്വേ മുട്ടനാദങ്ങൾ പൊഴിക്കുന്നു.

അഞ്ചിതതരമായ പൂക്കളിലിരുന്നോരോ
ചഞ്ചലീകൾക്കും ബ്രഹ്മഗാനത്തപ്പാടിപ്പോരും
വഞ്ചുളഗുഹങ്ങളിലിരിക്കും കോകിലങ്ങൾ
പഞ്ചമരാഗംകൊണ്ടു ഏകാദചാടിപ്പോരും

കാമദങ്ങളായുള്ള കല്പവൃക്ഷങ്ങൾപോലെ
 പൂമണമിയലുന്ന പൂമരങ്ങളുണ്ട്
 താലസാലങ്ങൾ തമാലങ്ങളും കേസരങ്ങൾ
 പാലകൾ പലാശങ്ങളാദിയും തരുക്കളിൽ
 മാലതി മുതലായവല്ലികൾ ചേർന്നുപൂത്തു
 ആലോലഭാവം പൂണ്ടു പുഞ്ചിരി തുകീടുന്നു.

വ്യാഘ്രസിംഹാദിശല്യമൃഗങ്ങളെന്നുമില്ല-
 യഗ്രകോപികളായ വിഷജന്തുക്കളില്ല
 ശീഘ്രഗാമികളായും സാധുക്കളായുമുള്ള
 മാന്മുയലാദികളും മൃഗങ്ങളെല്ലാമുണ്ട്.

പേടിയില്ലവകൾക്കു മനുഷ്യരോടു ചെററും
 ഓടിവന്നരികത്തു ചേർന്നു നിന്നുരുമ്മീടും
 പിടിച്ചു തടവീടാമുമ്മകൾ കൊടുത്തീടാം
 മടിയിൽ കിടത്തിടാം ബാലകന്മാരെപ്പോലെ.

മാൻകീടങ്ങൾ കളിക്കും കളികളെന്നും കാണാം
 മൈലുകളാടുന്നതു വഷികാലത്തു കാണാം
 ഇങ്ങനെ മനസ്സിനുമിന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും സുഖം
 നല്കീടുമൊരു ദേശമെങ്ങുമില്ലല്ലോ കാണാൻ.

അങ്ങിനെയുള്ളിടത്തു നിങ്ങൾപോയ്ക്കാണുകൊൾവിൻ
 ജന്മസാഹചര്യമുണ്ടാം മംഗലം തന്നേ വരും
 ഇന്നിവിടെ നടന്ന സംഗതി മുഴുവനും-
 മൊന്നുമേ വിട്ടിടാതെയവളേക്കേരപ്പിക്കണം.
 ഞാനായച്ചതാണെന്നും പറഞ്ഞീടണം നിങ്ങൾ'
 യക്ഷികളതുകേട്ടു തൃപ്പാദം നമസ്കരി-
 ച്ചുക്കണമനുഗ്രഹം വാങ്ങികൊണ്ടങ്ങു ചെന്നു
 സരസ്സിൻ തീരത്തീർക്കലിരിക്കും യക്ഷിയോടു
 സകലചരിത്രവും പറഞ്ഞു സവിസ്തരം.

സ്വാമിയുമ്പോൾത്തന്നെ തിരിച്ചുവിട്ടു
സാമോദമെത്തിടിനാൻ സത്രത്തിലുടൻ തന്നെ
സ്വാമിയെക്കൊന്നായ്യാലാവഴി നോക്കി നോക്കി
യാളുകളിരിക്കുന്നു സത്രത്തിൻ മീറ്റത്തിങ്കൽ.

സീമയൊരാൾ ശക്തി യക്ഷിക്കുണ്ടെന്നറിഞ്ഞും
സ്വാമികൾക്കുള്ള ശക്തിയറിയാത്തതിനാലും
ആപത്തായ് നീട്ടമോയെന്നൊരാൾക്കയാലേ
താപത്തോടിരിക്കുന്നു മെന്നേ പൂണ്ടല്ലാവരും.

അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ സ്വാമിവന്നവരുടെ
മുന്നിലാമ്മാറു നിലകൊണ്ടൊരു സമയത്തു
പിരിഞ്ഞുപോയ ജീവൻ തിരിഞ്ഞു വന്നപ്പോലെ
പറഞ്ഞു കൂടാത്തുള്ളൊരാന്നമവർക്കുണ്ടായ്.

“യക്ഷിയും നിങ്ങളുമായ്ക്കായീടുന്നതു കണ്ടു
യക്ഷിയെ നിങ്ങളെന്തു ചെയ്തെന്നിത്തില്ല.
ആയതൊക്കെയും ഞങ്ങൾക്കറിവാൻ തക്കവണ്ണം
മായമെന്നിയേ പറഞ്ഞെങ്കിലോ കേട്ടുകൊള്ളാം.”

യക്ഷിയെക്കണ്ടനേരമുതലിങ്ങിവിടത്തിൽ
ലെത്തിയനേരം വരേയുള്ള സംഭവങ്ങളെ
വിസ്തരിച്ചതിലൊറ്റയക്ഷരം പോലും വിടാ
തൊക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ച് വിശ്രമിച്ചുനിൽക്കുന്നു.

“ദേവവഗ്ദമാണവളതുല്യശക്തിയുള്ളൊരാൾ
മായാശക്തിയും ശാപശക്തിയുമുണ്ടവൾക്കു
മന്ത്രശക്തികളൊന്നുമവളോടുകിലെന്നു
മുമ്പാരുതോൾശപരൻ ചൊന്നതുമോർക്കുന്നില്ലാൾ.

ഇങ്ങനെ മഹത്തായ ശക്തിയുള്ളൊരു യക്ഷി
എങ്ങിനെയിദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടപ്പോൾ കീഴടങ്ങി

എന്തൊരു ശക്തിയിൽ ചിന്തിപ്പാനാവതല്ല
ചിന്തിച്ചാൽ കിട്ടുകില്ല ചിന്തനീയവുമില്ല.

കരിക്കൾ നുകങ്ങളും മൺവെട്ടീകുതലായ
കൃഷിയായുധങ്ങളെപ്പേറിക്കൊണ്ടുനടന്നു
കൃഷിവേലകൾ ചെയ്തും നമുക്കു ശാസ്ത്രീയമാം
ഗഹനവിഷയങ്ങൾ ചിന്തനം ചെയ്തീടാമോ.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞിട്ടു കണ്ണൻപിള്ളയെ വാഴ്ത്തി
സ്മരിച്ചു സന്തോഷിച്ചു വന്ദിച്ചിട്ടുണ്ടുപോയി
സത്രത്തിലുള്ളോരെല്ലാവരുന്നിട്ടവർ വന്നു
വസ്തുതയറിഞ്ഞപ്പോൾ സന്തോഷിച്ചെല്ലാവരും.

കണ്ണൻപിള്ളചേർത്തുവിളിക്കുന്നതു ചിലർ
ആയതിലണ്ണെന്നു ചേർത്തിടുന്നതു ചിലർ
അണ്ണെന്നുണ്ടുണ്ടുതന്നെ അങ്ങനെയേതു ചിലർ
കണ്ണൻപിള്ളയെങ്ങെന്നെന്നോളന്നു ചിലരെല്ലാം.

സ്വാമിയാണിദ്ദേഹമെന്നാക്കുമേയറിവില്ല
ആയതു ഏതനദിക്കപ്പൊറും കിടക്കുന്നു
കണ്ണൻപിള്ളയണ്ണെന്നൊന്നാക്കാലത്തു ഞാനും
സംബോധനത്തെച്ചെയ്തീടുന്നതദ്ദേഹത്തിനെ.

അനന്തപുരമതിൽ ചട്ടമ്പിയായും പിന്നെ—
ചട്ടമ്പിസ്വാമിയായും കണ്ണൻചട്ടമ്പിയായും
അവിടെനിന്നും കുഴിത്തുറയിൽ പോയകാലം
ആധാരമെഴുതുന്ന കണ്ണൻപിള്ളയുമായി.

യക്ഷിയെ മാറിയപ്പോൾ നല്ല മന്ത്രോപാസിയെ—
ന്നീ സ്ഥലത്തിങ്കലുള്ളൊരാൾക്കെയും പുകഴ്ത്തുന്നു;
ഇദ്ദേഹത്തിനെപ്പരമാത്മമായറിയുവാൻ
വിദ്വാന്മാരായവർക്കും സാധ്യമല്ലെന്നിരിക്കേ

അല്ലജ്ഞന്മാരായുള്ള കുഗ്രാമസ്ഥന്മാർ നമ്മൾ-
 കല്പമെന്നാലുമറിഞ്ഞീടുവാനാവതാനോ ?
 കണ്ണില്ലാത്തവൻ കണ്ട ഗജമെന്നതുപോലെ
 കണ്ടതുമാത്രമറിഞ്ഞീടാമെന്നതേയുള്ളൂ.

അങ്ങിനെ ചിലമാസം കഴിഞ്ഞോരനന്തരം
 അനന്തപുരിയിൽ പോയ്ക്കിരിയേ വരുംവഴി
 അകവുർക്കവലയിൽ വന്നുനിന്നല്ലനേരം
 മനസ്സിലെന്തോ നിനച്ചിടത്തു ഭാഗത്തുടേ
 തിരിഞ്ഞു നടന്നീടാൻ കാവിച്ച സമയത്തു
 പരമേശ്വരൻപിള്ള പറഞ്ഞു സ്വാമിയോടു;
 “എനിക്കു പ്രതമാണിന്നതിനു കഴുനാട്ടിൽ-
 ക്കാവിലെക്കോവിലിൽ ചെന്നാചരിക്കണം പ്രതം.”

“കാവിലേ ശിവനുടെ കെട്ടിലമ്മയാണല്ലോ
 അണിയൂരിരിക്കുന്നതവിടെയാകാം പ്രതം
 കെട്ടിലമ്മമാക്കല്ലം പ്രീതിയുണ്ടെന്നാലുടൻ
 കെട്ടിയോൻ താനേവന്നു ചൊരിയുമനഗ്രഹം.”

ഇത്തരം പറഞ്ഞവരെത്തിനാരണിയൂരിൽ
 സതപരം സ്നാനം ചെയ്തു, നിത്യനിഷ്കരം ചെയ്താൻ
 ബലിക്കൽപ്പുരയുടെ പൂമുഖം തന്നിലിരു-
 നന്നുഷ്ഠാനങ്ങൾ ചെയ്തു തുടങ്ങി സ്വാമിയല്ലോ.

പരമേശ്വരൻപിള്ള വഴിപാടുകൾ കൊടു-
 ത്തവിടെയുള്ള പ്രതക്കാരുമായൊരുമിച്ചു
 ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നേവരും
 നാണവാശാനും വന്നിട്ടിലഞ്ഞിമുട്ടിൽ നിന്നു.

സ്വാമിയെ നാണവാശാൻ ഗുരുവായ്ക്കുരിച്ചതും
 സ്വാമിയുമാശാനുപദേശം ചെയ്തതും മറ്റും

അതിനെത്തുടർന്നുള്ള വേദാന്തപ്രസംഗവും
ജാതകം നോക്കിയതിൽഫലങ്ങൾ പറഞ്ഞതും

നാലാംസ്കന്ധത്തിൽ ഞാൻ ശൈവഭാഷിതമായി
വിസ്തരിച്ചിരിക്കയാലവിടെ നോക്കീട്ടവിൻ;
പിഷ്ടപേഷണം ചെയ്ത സമയം നഷ്ടമാക്കാം—
നിഷ്ടം തോന്നായ്യാലുമപ്പുറം പറഞ്ഞീടാം.

വാമനപുരം പാലം തീർപ്പോർ കിള്ളിയാറ്റിൽ
നെടുമങ്ങാട്ടു പഴുവടിയെന്നുള്ളടത്തു
പാലം കെട്ടിക്കുവാനായെല്ലാരുമൊരുമിച്ചു
ചേലോടേ പോയങ്ങൊരു വീട്ടിൽ താമസമാക്കി.

അന്നതൊട്ടെന്റെ വീട്ടിലദ്ദേഹം വന്നിട്ടില്ല
എങ്ങുംകണ്ടിട്ടുമില്ല രണ്ടുവത്സരം വരെ;
പിന്നെയങ്ങൊരുനാളിൽ ചാലയിൽവെച്ചുകണ്ടു
‘സ്വാമിയെക്കാണാനില്ലയെന്നാണെ’ന്നു ഞാൻ കേട്ടു.

“പ്രാശ്നമെന്നെപ്പിടിച്ചിഴച്ചു തള്ളിത്തള്ളി
ദൂരത്തിലാക്കീടുന്നു ഞനെന്നുമെന്തുമതിൽ
നല്ലനേരത്തുതന്നെ നിങ്ങളെക്കണ്ടുമുട്ടി
തെല്ലമേ മടിക്കേണ്ട പോയിടാം കല്പവീട്ടിൽ.”

ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും കൂടിക്കല്പവീടതിൽച്ചെന്നു
മങ്ങാതേ തളത്തികലിരിക്കും സമയത്തു
കേശവൻചേട്ടൻ വന്നു കുശലം വിചാരിച്ചു
കുശലംതന്നെയെന്നുപറഞ്ഞു ഞാനുമപ്പോൾ.

“ഇവിടെ വന്നീട്ടുവാണിത്തീടാമോ നിങ്ങൾ—
ക്കിതിനുമുമ്പിലെങ്ങും വന്നതുകണ്ടിട്ടില്ല”
“ചാലയിൽ ചെന്നനേരം സ്വാമിയെക്കണ്ടു ഞാനും
സ്വാമിയെന്നേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നിവിടത്തിൽ.”

“നല്ലകാഴ്ചയായിതുവന്നതു നിങ്ങളിപ്പോൾ
നല്ലൊരു അതിഥിയെ ഞങ്ങൾക്കുലഭിച്ചല്ലോ;
നാളെയെന്നുടെ ജനനക്ഷത്രമാകയാലെ
നാളത്തേടുകഴിഞ്ഞു പോകാവൂയിവിടുന്നു”

അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും
അന്നത്തെ രാത്രിയിങ്കലവിടെത്താമസിച്ചു
മൂന്നടിക്കറയപ്പോളെഴുന്നേറ്റിരുവതും
ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം തീർത്ഥക്കുളത്തിൽ സ്നാനംചെയ്തു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യനാമ മാധവൻ
പെട്ടെന്നുവന്നുകണ്ടു മാത്തിൽക്കൊണ്ടുപോയി
രണ്ടുതോൽ വിരിച്ചതിൽ രണ്ടിടത്തിലായിട്ടു-
ങ്ങിരുത്തിട്ടുനന്തരം കോവിലിൽപോയിരുന്നു.

മാത്തിൽ ഞങ്ങളിരുന്നതുകാണാൻചെയ്തു
സമുപ്പിച്ചേഴരയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടവിടുന്നു
കല്ലുവീടതിൽ ചെന്നു കാപ്പിയും കുടിച്ചുട-
നവിടെത്തുളത്തിങ്കൽ വിശ്രമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ

ഓരോരുത്തരായിട്ടു വന്നു ചേർന്നിരിക്കും
അവരെയെല്ലാം യഥായോഗ്യമായ് സൽക്കരിച്ചു
താരതമ്യേന പലേടത്തുമായിരുത്തിനാ-
രവരും വിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

പത്തടിച്ചപ്പോളുണ്ടു വന്നുജ്ജ്വാരതിഥികൾ-
ക്കുത്തമവിഭവസമ്പത്തിനാൽ സമൃദ്ധമാ-
മന്നദാനാനന്തരമേതാനും ജനങ്ങൾക്കു
വസുദാനവുചെയ്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചയച്ചു.

ഞാനുമന്നേരം തന്നെ യാത്രയുൾ പറഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടുവിടേനിന്നും തിരിച്ചെന്റെ ഗേഹത്തിലെത്തി

അക്കാലമെല്ലാം കഴിഞ്ഞൊന്നു നാൾ പോയശേഷം
എൺപത്തിമൂന്നിൽ കുംഭരവിയിലദ്വേദത്തെ.

പട്ടാളം മേജർ സുബ്ബദാരായോരുദ്യോഗസ്ഥൻ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടെന്റെ പത്നീമന്ദിരം തന്നിൽ വന്നു;
അപ്പോളങ്ങവിടത്തിൽ ഞാനുമുണ്ടായിരുന്നു
അദിനമെല്ലാപേരും സുദിനമുഴ്ന്നിരുന്നു.

കാനധാരാബ്ലയൊരു സംശയനീവൃത്തിക്കാ-
യഗ്നവരനെ ഞാനന്വേഷിച്ചിരുണ്ടുപോൾ
കോടനാട്ടിലോ കൊട്ടിലാക്കിലൊ കാണമെന്നു
ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം മാധിപനിൽ നിന്നറിഞ്ഞു.

രണ്ടു ദിക്കിലുമെഴുത്തയച്ചു; മറുപടി
വന്നു ചേന്നിരിങ്ങാലക്കുടയ്ക്കുള്ളഴുത്തിനു;
അപ്പോഴേ പുറപ്പെട്ടേനിവിടെ നിന്നു ഞാനും
അടുത്ത ദിനം തന്നെ കൊട്ടിലാക്കിലുമെത്തി.

മുമ്പേ സ്വാമിയെക്കണ്ടു സംശയമുണർത്തിച്ചു
രണ്ടുരണ്ടു വാക്കിനാൽ സംശയം നിവർത്തിച്ചു;
പിന്നെക്കയ്ക്കളെക്കണ്ടു വർത്തമാനങ്ങൾ പറ-
ഞ്ഞവിടെ മൂന്നുദിനം മുഴുവൻ താമസിച്ചു.

മൂന്നു നാൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ചെന്നു ഞാനവരോടു
യാത്ര ചോദിച്ചു നേരത്തവരും പറഞ്ഞുവരും;
“നിങ്ങളെയിവിടത്തിൽ ചാതുർമാസ്യമിരുത്താൻ
ഞങ്ങൾക്കൊരഭിലാഷമേററവും വളരുന്നു.”

“ചാതുർമാസ്യമിരിപ്പാൻ സന്യാസിയല്ലല്ലോ ഞാൻ
അഭ്യാസമിതുവരെപ്പൂർത്തി വന്നതുമില്ല;
അഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കാൻ ചക്ഷു ഞാനിരുന്നിടാം
പൂർത്തിയാകാതെചെയ്താൽ പാപമല്ലയോചൊൽവിൻ.”

അട്ടിപ്പിരി കൂടിപക്ഷം മൃഗന്മാരൊന്നെങ്കിലും
മോഷണത്തിനുകലവരെയും സമത്വന്മാർ
കന്നുകാലികൾ പുരമോഷണങ്ങളും മറ്റും
മോഷണങ്ങളുമെവർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുവരിക.

ഇങ്ങനെയുള്ള ദിക്കിൽ തക്കതായൊളിപ്പൊക്കിൽ
അങ്ങവർ കണ്ടാണു മോഷണങ്ങളെച്ചെയ്യും;
ഇങ്ങനെയെല്ലാമുള്ള സംഗതിയാകയാലേ-
യെങ്ങിനേ താമസിക്കും നെടുനാളിവിടത്തിൽ.

എന്നിലുള്ളൊരു പരമാത്മമാണിവയെല്ലാം-
മെന്നിരിക്കിലുമൊന്നു ചിന്തിച്ചു നോക്കുന്നോരും
എകൻ ദേവതമുള്ളൊന്നപരൻ ബ്രഹ്മതല്ലൻ
ഇവർ ചൊല്ലുന്ന വാക്യം ലംഘനം ചെയ്തിടാമോ?

ആഴ്ചവട്ടങ്ങൾ മൂന്നു കഴിഞ്ഞോരുന്നതരം
വീട്ടിൽ നിന്നെഴുത്തുകൾ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതു;
വേഗത്തിൽ വന്നീടണമെന്നതാണെഴുത്തുകൾ;
ആയതു കണ്ടിട്ടവർ ഗണ്യമാക്കിയുമില്ല.

വരണം വരണമീയെഴുത്തു കണ്ടാലുടൻ
ഇവിടങ്ങളിലൊക്കെ മോഷണം നടക്കുന്നു
ഞങ്ങൾക്കു ഭയമുദിച്ചിട്ടുണ്ടിതതു മൂലം
വന്നിപ്പൊക്കിലോ ഞങ്ങൾ പോയിട്ടും പിരയാറു.

ഒടുവിൽ വന്നോരെയെത്തിതിനെ സാമീപ്യേയും
കയ്ക്കുളേയും കാണിച്ചു അവരും സമ്മതിച്ചു
പോയിടാമിനിയെന്നു രണ്ടുപേരും പറഞ്ഞു
ഉടനെ യാത്ര ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടുവിടന്നു.

കാറിൽച്ചെന്നിറങ്ങി ഞാൻ തീവണ്ടിയാഫീസിൽ
തീവണ്ടി തന്നിൽക്കേറിയെറണാകളത്തെത്തി

അറിയെ നീന്നു ബോട്ടിൽ കൊല്ലത്തു ചെന്നിറങ്ങി
കൊല്ലത്തു നിന്നു ബസ്സിൽ ആററിലെത്തിയിറങ്ങി.

രാത്രിയായതിനാലെയവിടെത്താമസിച്ചു
അടുത്ത ദിനമങ്ങു വീട്ടിലും വന്നുചേർന്നു
സ്വാമി കല്പിച്ച തീർത്ഥസ്വാമിയെക്കണ്ടതില്ല
രാത്രിയിൽ പോയിട്ടുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടായില്ല.

പിന്നെയും സ്വാമിയേയുംകൂടും തൊട്ടെല്ലാരേയും
കാണാനായിരിങ്ങാലക്കുടയിൽ ചെന്നു ഞാനും;
അന്നവിടത്തിൽക്കണ്ട തീർത്ഥരെ വഴി പോലെ
വന്ദനം ചെയ്തു നോക്കിക്കൊണ്ടങ്ങു നിന്നുപോയി.

തേജസ്സമോജസ്സമഗ്നാഭീർഷം കാരുണ്യവും
നിഗമോഗമബോധം നിത്യനിമ്ബലതപവും
കുടൽമാനിനി വിദ്യാകാരിണിയിവർകളും
മരിക്കേ മരുവുന്നു പിരിയാതന്നദിനം.

ഇങ്ങനെ വിരുദ്ധമാം ചൈതന്യവിശേഷങ്ങൾ
തങ്ങളിൽ പിണങ്ങാതെയിണങ്ങിയിരിക്കുന്ന
മംഗലമനസ്സുനാമിദ്ദേഹത്തിനെക്കണ്ടാൽ
എങ്ങിനെ വിട്ടുമാറാൻ സമ്മതമുദിക്കുമോ?

ചുട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യരിൽ മുന്മനെന്നു
ബുദ്ധിയുള്ളവക്കൊക്കെക്കൊണ്ടുവോളറിഞ്ഞിടാം
ഓഷ്ഠിയിൽ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിലും ഗാംഭീര്യത്തെ
സ്പഷ്ടമാജ്ഞാനം മുഖം തന്നിലും സ്വരത്തിലും.

ആശയവൈശിഷ്ട്യവും ശുദ്ധിയും വൈപുല്യവും
ഗുരുഭക്തിയും ശിഷ്യഗുണത്തിൽ വാത്സല്യവും
സമചിത്തവും നിസ്വന്മാരീലുള്ളലിരുമി-
ങ്ങൊരുപോലെല്ലാമേവം ഞാനാക്കും കണ്ടിട്ടില്ല.

ഗുരുവിൽനിന്നുതന്നെ ശിഷ്യനിൽപ്പകർന്നതോ
പൂർവ്വപുണ്യങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യംതന്നെയാണോ
ഏതെന്നാകിലും നമുക്കിവയഗുരുവിന്റെ
സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടുതന്നെ വന്നതെന്നുറിച്ചിടാം.

ഗുരുസാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു വന്നതാണെങ്കിലെന്നു-
ശിഷ്യർക്കിതുപോലെയുണ്ടായീടണമല്ലോ;
അന്തസ്സാരമാം തരം, ചന്ദനമരത്തിന്റെ
യന്തികേറിനാലല്ലേ അകിലായ് തീരുന്നുള്ളൂ.

മലയാചലസ്ഥിതമാകിയമുള്ളയുണ്ടോ
അകിലായ്ക്കുന്നീടുന്നു ചിന്തിച്ചീടുവിൻ നിങ്ങൾ;
കാതലില്ലായ്മമൂലമകിലാകുന്നതല്ല
കാലമെത്രയായാലും പട്ടളവേണുതന്നെ.

അന്തസ്സാരമില്ലാത്ത ശിഷ്യന്മാർ ഗുരുവിന്റെ-
യന്തികേ നിന്നാലൊതു ഓരൊന്നാലുമെതു
ബന്ധുരതരമായ ഗുരുവിൻ ഗുണഗുണ-
മെതുകാരണത്താലും സംഭവിക്കുമില്ല.

കായസംബന്ധമായ ലക്ഷണസൗഷ്ഠ്യവങ്ങൾ
ദേശകാലങ്ങൾ പിതൃമാതൃസംയോഗശുഭ
കാലവുമാണെങ്കിലും വേടർതൻ നിലകളെ-
യാശ്രയിച്ചതിനൊത്ത സംഭവമായിടുന്നു.

താടിമീശതാൻ വളർന്നങ്ങനെ നീണ്ടുനീണ്ടു
നാഭികൂപത്തെ മറച്ചുവീടേ നിന്നീടുന്നു;
ബാഹുക്കൾ നീണ്ടുവന്നു മുട്ടോളമെത്തിടുന്നു
തടിച്ചുകൊഴുത്തിരുവശത്തും വിളങ്ങുന്നു.

വിരിഞ്ഞമാറമല്ലപൊങ്ങീടുമുദരവും
ഒതുങ്ങിയുരുങ്ങു നിന്നീടുന്നോരരക്കെട്ടും

വിശ്വാമിത്രന്റെ ബ്രഹ്മക്ഷത്രിയലക്ഷണങ്ങൾ
വിശ്വപണ്ഡിതനാകമിട്ടേഹത്തിനുമുണ്ടു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിക്കൊത്ത ശിഷ്യൻ തന്നെയാണിതു
ചട്ടവട്ടങ്ങളെല്ലാം സൂക്ഷിച്ചാലറിഞ്ഞീടാം;
നേരേനിൽക്കുകയില്ല സാമാന്യരൊരുത്തരും
ശിഷ്യന്മാർപോലും നേരേ നില്ക്കുമ്പോൾ വിറച്ചുപോം.

ഗുരുവിൻ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ ഗുണങ്ങൾ പകർന്നു
തീർത്ഥ്ക്കമാത്രമെന്നും, അന്യശിഷ്യന്മാരന്ത-
സ്സാരഹീനന്മാരെന്നും സമത്വമാക്കീടാമൊ
പ്രഥമശിഷ്യൻ നാണവാശാനങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ.

നാണവാശാനെ നീങ്ങുക്കുറിഞ്ഞുകൂടായ്കയാ-
ലീവിധമൊരു ചോദ്യമുദിച്ചു നീങ്ങുകുറപ്പോൾ;
മണക്കൽ മാടനാശാൻ തന്നുടെ മകനായി
ജനിച്ചു നാണവാശാനെന്നതേയറിയാവൂ.

അഞ്ചാം സ്കന്ദം സമാപ്തം.

ആറാം സ്കന്ദം

സഞ്ചിത ഗുണഗണ സമൃദ്ധികൊണ്ടു നിത്യം
പഞ്ചബാണാരിപ്രിയ പാവതീദേവിക്കേററം
നഞ്ചകം തന്നിലമിതാനന്ദമുള്ളവാക്കും
പൈംകിളിപ്പൈതലേ നീ വന്നിരി സമീപത്തു.

നിർമ്മലധവളമാം വെല്ലവുമരികളും
നന്മയിൽ പൊടിച്ചതിൽ പഴവും തേനും ചേർത്തു

മട്ടിച്ചു കഴമ്പാക്കിത്തംകപ്പാത്രത്തിലാക്കി
അടുത്തങ്ങാരു കപ്പിൽ പാലും വെച്ചിരിക്കുന്നു.

കരിമ്പിൻനീരും ബൊഞ്ചിയിളനീരിവയെല്ലാം
തരിമ്പും ലോഭമേന്മയേ വെച്ചേരെയിരിക്കുന്നു
അവകളാവോളവും ഭുജിച്ചുമാസ്വദിച്ചു-
മളവറാനന്ദം പൂണ്ടരികേ വന്നിരുന്നു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ ചരിത്രം മുഴുവനും
സ്വഷ്ടമാസ്തിസ്കരിച്ചു പറഞ്ഞു തീർത്തിട്ടു നീ;
അതു കേട്ടവളപ്പോളവയെ വേണ്ടുവോളം
ഭുജിച്ചു വന്നിരുന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൾ.

ദേവസേനാനിയായ ഭഗവാൻ കാത്തികേയ-
നീഴവകുലങ്ങളെയുദ്ധരിപ്പതിനായും
ബ്രഹ്മശാപത്തെയനുഭവിച്ചീടുവാനായും
ഭൂമിയിലവതരിച്ചുള്ളോനാം നാണവാശാൻ.

അങ്ങിനെയുള്ള ദേവസംഭൂതൻ തന്നെ വിട്ടാ-
ണിങ്ങനെ തീർത്ഥരേ ഞാൻ മുഖനെന്നുരച്ചുതു;
അങ്ങനെയിരിക്കട്ടെയക്കഥ മുഴുവനും;
നമ്മുടെ പ്രസ്ഥാനത്തെത്തുടരാം നമുക്കിനി.

നെടുമങ്ങാട്ടു പഴുവടിയിൽ പാലം തീർന്നു
മുറയ്ക്കു വടക്കോട്ടു പോയവരെല്ലാവരും;
അവിടെ നല്ലനല്ല ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായെന്നും
ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വിശേഷമായ് ചമച്ചെന്നതും കേട്ടു.

ആയതിൽ ക്രിസ്തുമതഖണ്ഡനമാദ്യം കണ്ടു
രണ്ടാമതായിക്കണ്ടു പ്രാചീനകേരളവും
ശിഷ്യരിൽ തീർത്ഥരേയും പരമഹംസരേയും
മാത്രമല്ലാതെ പിന്നെയാരേയും കണ്ടിട്ടില്ല.

പഞ്ചശാസ്ത്രിമാർ ഗംഗാതീർത്ഥത്തിൽ മരിച്ചവർ
കേരളേ ജനിച്ചിട്ടുണ്ടവരും സ്വാമിയുടെ
ശിഷ്യരായിട്ടുതന്നെ ശൈവഭാഷിതമുണ്ടു
അതിനാലവർക്കും ശിഷ്യരായ്ത്തീർന്നിരിക്കാം.

അവരേവരാണെന്നുതെളിയിക്കുന്നിതെന്നും
ആയവരുടെ സ്ഥിതിഗതികളെന്താണെന്നും
സമൂഹോപാസികളോ യോഗങ്ങളും ചേയ്യുന്നോരോ
ബ്രഹ്മധ്യാനത്തെച്ചെയ്യും പരമജ്ഞാനികളോ

ഭട്ടാരസ്വാമിയോടു ചോദിച്ചില്ലവരെന്നും
ചോദിക്കാതദ്ദേഹമോ പറകയില്ല താനും;
എങ്കിലും തീർത്ഥരുടെ യോഗ്യതകളെയെല്ലാം
ചോദിക്കാതേ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടതു വിചാരിച്ചാൽ

തീർത്ഥരോടൊപ്പമൊരു യോഗ്യതയില്ലാഞ്ഞിട്ടോ
തൽക്കാലം മറന്നിട്ടോ വാത്സല്യം കുറഞ്ഞിട്ടോ
ഏതെന്നാകിലുമാത്രെയജ്ഞാനം തന്നെയതു
ആയതു ചിന്തിച്ചിട്ടു സമയം കളയേണ്ടു.

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദർതൽപുരിത്രത്തിൽ
ശ്രീമാന്മാരായിട്ടെട്ടു ശിഷ്യരെക്കാണുന്നതിൽ
അതിനു മുമ്പേയുള്ള ശിഷ്യരെയവർക്കൊക്കും
അറിഞ്ഞുകൂടായ്ക്കാൽ പറഞ്ഞില്ലെന്നുളളു.

ആദിയിൽ കുഴിഞ്ഞുറെയാധാരമെഴുത്തുകാ-
രായവർ പത്തുപേരുണ്ടെന്നും ശിഷ്യന്മാരവർ
അവിടെത്തന്നെ രണ്ടാംശിഷ്യനാം രജിസ്തരും
ഗുഹസ്ഥന്മാരിൽ രണ്ടും മമ്മാണികളിലൊന്നും.

മൂന്നാമതായ ശിഷ്യന്മാരിവർ മൂന്നുപേരും
രാമനാഥത്തിലുള്ള ശിഷ്യന്മാർ പന്ത്രണ്ടുപേർ

കേമന്മാർ ഗൃഹസ്ഥന്മാർ ഭക്തന്മാരുത്തമന്മാർ
നാലാമതായ ശിഷ്യന്മാരാണീപന്ത്രണ്ടുപേർ.

ഓരോരോഗ്രഹങ്ങളിലോരോരോമാസമിതം
നോരോരോതരമുള്ള ഭക്തിദ്യോതകങ്ങളാ-
മോരോരോഗ്രഹങ്ങളെ വായിച്ചിട്ടതിലുള്ള
സാരങ്ങൾ ഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടുപദേശങ്ങൾ നല്കി.

അഞ്ചാമതൊരു ശിഷ്യൻ പാൽക്കുളങ്ങരക്കാരൻ
അഞ്ചിതഗുണഗണസമ്പന്നൻ ശുദ്ധചിത്തൻ
കുഞ്ചുപിള്ളാഭിധാനൻ സിദ്ധപ്രേരണയാലേ
അഞ്ഞൂറുരൂപാ സ്വാമിക്കേകിനാനൊരുദിനം.

അങ്ങനെ പരിചയം സ്വാമിയോടുണ്ടാകയാൽ
സ്വാമിയെ ഗുരുവാക്കിയുപദേശവും വാങ്ങി;
ശിഷ്യനാം കുഞ്ചുപിള്ളയീശ്വരഭക്തിയിലും
ഗുരുപക്തിയിങ്കലും ശാശ്വതനിലവന്നു.

ഇത്തരമിരുപത്തിയേഴുശിഷ്യന്മാരുണ്ടു
ഒത്തരാഹന്മാരായോരാറെയുമറിയില്ല;
ഉത്തമോത്തമന്മാരാമവർക്കു കൊടുത്തതു-
മുത്തമഗുണമേറും താരകമന്ത്രമത്രെ.

നാണവാശാനെക്കൂട്ടിയെടുപേർ ശിഷ്യരുണ്ടെ-
ന്നോതുന്നു തീർത്ഥാടർ തന്മൂടെ ചരിത്രത്തിൽ;
നാണവാശാനെപ്പരാകാലമേയറിഞ്ഞീടാം
സ്വാമിയുമായിവരും ചിലപ്പോഴെന്റെ വീട്ടിൽ.

തീർത്ഥരെ രണ്ടാമതായിരിങ്ങാലക്കുടയ്ക്കു
പോയൊരുസമയത്തിലവിടെ വെച്ചുകണ്ടു
അമ്മഹാപുരുഷനെക്കണ്ടപ്പോൾതന്നെയെന്നി-
ക്കണയായദ്വേഹത്തിൽ സമ്മതമുണ്ടായ്വന്നു

അകത്തേക്കുരണങ്ങും പുറത്തെയംഗങ്ങളും
 സമതപമായിട്ടൊരു ചൈതന്യം വിളങ്ങുന്നു
 പാിപ്പമതുപോലെ ഭക്തിയുമതുപോലെ
 ദൃഢതപം ധാരണകളൊക്കെയുമതുപോലെ.

അദ്വൈതത്തിന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ വാക്തീടവാ-
 നദ്വേശിച്ചെഴുതുവാൻ തുടങ്ങുന്നതിനെക്കാൾ
 പരമഗുരുവിന്റെ ഗുണങ്ങൾ മിക്കവാറും-
 മിദ്വൈതത്തിനുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാലാകുമല്ലോ.

X X X X X X

തീർത്ഥപാദപ്പാദത്തിൽ പരമഹംസപദം
 ചേർത്തിൽ നെടുനീളമാകിയ നാമത്തോടും
 പീതവസ്ത്രവും ധരിച്ചുങ്ങനെ നടക്കുന്നോൻ
 ശാസ്ത്രജ്ഞനെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു വടക്കരും,

ആ മനുഷ്യനും തന്റെ പരമഗുരുപാദ-
 ക്കാലസ്യമെന്നറിഞ്ഞു ചാഞ്ഞാമ്മുടതിൽ വന്നു;
 ആയവസരത്തിൽ ഞാനവിടെവെച്ചുകണ്ടു
 കണ്ടപ്പോൾ കേട്ടതെല്ലാം മിത്സ്യയാണെന്നുതോന്നി.

ഔജ്വല്യംകളെല്ലാം നിറഞ്ഞുവഴിയുന്നു
 ഭക്ത്യാദരാദികളിൽ തെല്ലെന്നാകിലുമില്ല;
 ഇങ്ങനെയുള്ളപ്പോൾ നമ്മുടെ സ്വാമിയുടെ
 ശിഷ്യനാണെന്നു ചൊൽവാൻ നാവുചൊങ്ങുമില്ല.

ഈമനുഷ്യനെയൊന്നു വണ്ണിക്കാമെന്നു വെച്ചാൽ
 വാസ്തവം മറച്ചിട്ടു വേണമായതു ചെസ്താൻ;
 ആവിധമൊരു മനസ്ഥിതിയുമെനിക്കില്ല
 വാസ്തവം പറയുമ്പോൾ വടക്കർ കോപിച്ചിട്ടും.

എംകിലും കണ്ടു ബോദ്ധ്യം വന്നുള്ള കാര്യങ്ങളെ
 മിന്നാതെയിരിക്കുന്നതുചിതമായിട്ടുമോ?

എന്നിങ്ങു ബോദ്ധ്യം വന്ന സംഗതി പറഞ്ഞീടാം
ശ്രവിച്ചു നിരൂപിപ്പിൻ വിധിപ്പിൻ നിങ്ങൾ പിന്നെ,

ഞാനൊരു ദിനം ഡാക്ടർ ഗോപാലപിള്ളയുടെ
വസതി തന്നിൽച്ചെന്ന സമയമവിടത്തിൽ
മേലത്തേ നിലതന്നിൽ മേക്കുള്ള വരാന്തയിൽ
മൂന്നപേരിരുന്നെന്നോ രഹസ്യം പറയുന്നു.

ഒരു ഗോപാലപിള്ള രണ്ടാമൻ ഹംസനാമൻ
മൂന്നാമത്തേതു മഹിളാധിപ ചിന്നമ്മയും
ശ്രേണീമാഗ്നത്തിലൂടെ മേലോട്ടു ചെന്നതിന്റെ
മദ്ധ്യത്തിലെത്തിയപ്പോൾ കണ്ടു ഞാനവർകളെ.

അവിടെ നിന്നു ഞാനും ചോദിച്ചുങ്ങവരോടു
രഹസ്യമാണോ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞീടുന്നതെന്നു
'രഹസ്യമല്ലാ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞീടുന്നതിപ്പോൾ
നിങ്ങളും കൂടിയറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണിതു.'

ആയതു കേട്ടു ഞാനുമങ്ങ ചെന്നിരുന്നപ്പോൾ
ഗോപാലപിള്ള പറഞ്ഞീടിനാനിപ്രകാരം:-
“സ്വാമിക്കാലസ്യത്തിന്റെ നിവൃത്തിക്കായിസ്സില
മകരധജം കൊടുത്തിടുന്നു ദിനംതോറും;

മരുന്നും കൊടുത്തു ഞാൻ പോന്നീടുന്നതിൽപ്പിന്നെ
കാന്താരിമുളകുപ്പം പുളിയും ചേർത്തരച്ച
സംബന്ധിയതിൻമീതേ മിഴുങ്ങും സ്വാമിയപ്പോൾ;
ഇങ്ങനെ പെയ്തൊലന്റെ മരുന്നു ഫലിക്കുമോ?

അതിനെ സ്വാമിയോടു പറഞ്ഞീടണം നിങ്ങൾ
ഉതിന്ന സ്വാതന്ത്ര്യവുമുണ്ടല്ലോ നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ.”
സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടു ഞാനും പറയാമെന്നല്ലാതെ
സാധിച്ചീടുന്ന കാര്യം സംശയം തന്നെയേറും.

മരുന്നിൻഗുണങ്ങളും ചികിത്സാരീതികളും
രോഗലക്ഷണങ്ങളും സാധ്യവുമസാധ്യവും
നിശ്ചയമുള്ള സ്വാമിയിങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുവാ-
നിച്ചു വന്നതിനുള്ള കാരണം ചിന്തിക്കണം.

എനിക്കു തോന്നിട്ടുനോരഭിപ്രായത്തെയിപ്പോൾ
വെളിക്കു പറഞ്ഞീടാം ശ്രവിപ്പിൻ മൂന്നുപേരും;
മരിപ്പാനായി മർത്യനൊട്ടക്കും വന്നീടുന്ന
തജ്ഞെ മാറീട്ടുവാൻഘടയമൊന്നുമില്ല.

സിദ്ധികൊണ്ടു മാറാമെന്നിരിക്കിലും പിന്നെ-
യടുത്തജന്മം തന്നിൽ തടിച്ചു കൂടിവരും;
അതിനാലറിവുള്ളൊരവയെ മാറീട്ടുവാൻ
ശ്രമിച്ചീടാതേയനവേച്ചീടുന്നു നൂനം.

പ്രാർത്ഥ്യം ജീവികളെ വീട്ടു മാറുന്നതല്ല
പ്രാർത്ഥ്യമനുഭവിച്ചൊങ്കിലേ ശുഭമുള്ളു;
ജ്ഞാനികൾ പോലുമഞ്ചാം ഭൂമി വിട്ടീടും വരെ
പ്രാർത്ഥ്യമവരേയും വീട്ടുപോകുന്നതില്ല.

സ്വാമിക്കു രോഗങ്ങളെ മാറാനുമവകളെ
വേറൊന്നിൽ പകർത്താനും ശക്തിയുണ്ടായിരിക്കേ
സ്വന്തരോഗത്തെ മാറീടാത്തതിൻ കാരണങ്ങ-
ളെന്താണെന്നതു നമ്മൾ ചിന്തിക്കേണ്ടതുമല്ലേ.

പ്രാർത്ഥ്യമനുഭവിച്ചീടണമെന്നൊച്ചാ-
ണായതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതു സ്വാമിയിപ്പോൾ;
മരണം പ്രാർത്ഥ്യത്തെച്ചൊറു നീട്ടീടമെന്നു
കരുതിക്കൊണ്ടു തന്നെ കാന്താരി തിന്നുന്നതും.

വാ മുതൽ ഗുടം വരെ വ്രണമായിരിക്കുമ്പോൾ-
ളാരാനും തിന്നീടുമോ കാന്താരിമുളകിനെ?

അതീലും വലുതായിട്ടെന്തോ. കായ്കുണ്ടെന്നു
മനസ്സിലാച്ചിട്ടാണിങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതും.

സ്വാമികൾ രജകളെ മാറി നിർത്തിടുമെന്നു
ബോധ്യം വന്നില്ലേ നമുക്കെന്നോരു ദിനംതന്നിൽ?
അഭിഭാഷകനോടു ചെയ്തൊരു പ്രസംഗത്താൽ
ലതിനെ നിങ്ങളിപ്പോളോർമ്മിച്ചു നോക്കിപ്പിൻ.

കട്ടിലിൻമീതേ ദീനദീനനായ്ക്കുലഞ്ഞേറും
മടുക്കും മടക്കിത്തന്നാറിടത്തോടു ചേർത്തു
അട്ടകൾ പോലേ പുറങ്ങളുപ്പോഴും മൂളിമൂളി
ചട്ടമ്പിസ്വാമി കിടക്കുന്നതു കണ്ടു വക്കീൽ.

“ഇത്ര വൈഷമ്യമാണെന്നുള്ള സംഗതിയൊന്നും
മിത്രനേരം വരെയുമറിഞ്ഞില്ലല്ലോ ഞാനും
ഇങ്ങനെ കിടക്കുമ്പോളെങ്ങിനെ പറയും ഞാൻ
വന്നതുപോലേ തിരിച്ചുണ്ടു പോവുകയുള്ളു”

ഇത്തരം വിചാരിച്ചും പറഞ്ഞും സംശയിച്ചു—
മെത്രയും മനസ്സാപം പൂണ്ടു നിന്നീടുന്നൊരു—
വക്കീലിനോടു ഞാനും പറഞ്ഞു നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
ചിത്തേ ചഞ്ചലം വേണ്ടു പറഞ്ഞിട്ടുവിൻ കായ്കും.

വക്കീലുമതു കേട്ടു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൽ—
നപ്പോഴും സ്വാമിയൊരു ഭാവഭേദവുമില്ല;
ക്കൈയും മടിക്കാതെ പറഞ്ഞു നിർത്തിയപ്പോൾ
തൽക്കാലം രോഗമെല്ലാം മാറിനിർത്തിനാൻ സ്വാമി.

നിവർത്തപ്പെടുന്തോററിട്ടിരുന്നു കിടക്കയിൽ
തെളിഞ്ഞൊരുന്മേൽത്താൽ മന്ദഹാസവും തുകി
ചടഞ്ഞ വക്കീലിനോട് റിപ്പൊനാജ്ഞാപിച്ചു
പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ ചൊരിയും മഴപോലേ.

ബുദ്ധന്റെ മതങ്ങളിലുള്ള തത്വങ്ങളെല്ലാം
ഒന്നൊന്നായെടുത്തു ഖണ്ഡിച്ചു മുടക്കുൻ
വിശദമായും നല്ല സുഗമമായും പറ-
ഞ്ഞാക്കെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചാനയ്ക്കു നാഴികകൊണ്ടു-

ബന്ധുഗുണഗണസമ്പന്നൻ ഗുരുവിനു
ബന്ധുവായ് നില്ക്കുന്നവരാമാണെന്നറിയാമോ
ബന്ധുകാധരി ബാലാദേവിയും ഗുഹനുമായ്-
ച്ചിന്തകൾ സാധ്യമാക്കാനന്തികേ നിന്നീടുന്നു.

സർവ്വശക്തികളുജ്ജ്വരകരമാം ലിപിയോഗം
സർവ്വകാലവും പിരിഞ്ഞീടാതേ നിന്നീടുന്നു
ഇവരിലൊന്നുമാത്രം പോരുമിന്ദ്രശിയികൾ
സകലകായ്ക്കുണ്ടും സാധിക്കാണെന്നിരിക്കെ.

ഇവകളേ കോപിച്ചാലെന്തു ശക്തിയാണെന്നു
നിരൂപിക്കാമോ നമുക്കുജ്ഞാതല്ലായാ നമ്മൾ?
എങ്കിലുമീ രോഗത്തെ മാറുകയില്ലായിവർ
ശംകരഭഗവാന്റെ കല്പനയാകയാലേ.

ഇവേദിം ചൈതന്യങ്ങളുള്ളൊരു മഹാത്മാവെ
ചികിത്സ ചെയ്താലെന്തു ചികിത്സിക്കാഞ്ഞാലെന്തു?
സംഗതിയുടെ സത്യമിങ്ങിനെയാണെങ്കിലും
നിങ്ങളുടെയിഷ്ടപോലെ സ്വാമിയെയറിയിക്കാം.

സാധിക്കുമെന്നുള്ളതു സംശയസ്ഥാനം തന്നെ,
ഉത്തരം കിട്ടീടുമെന്നറപ്പും തന്നെയിതിൽ.”
ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ ഹംസർക്കു സഹ്യമല്ലാ-
ത്തൊടുക്കും കേറുവാൻ തീർന്നിടുകാരം.

“എനിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമായിവിടെയൊരു ഗുഹം
തരത്തിലുണ്ടെന്നാകിൽ സ്വാമിയെയവിടത്തിൽ

എടുപ്പിച്ചതിൽക്കൊണ്ടു കിടത്തിച്ചിരിക്കിട്ടിച്ചു
ക്ഷണത്തിൽ രോഗങ്ങളെയകറ്റിസ്സുവമാക്കാം.”

അഹന്ത തിങ്ങിപ്പൊങ്ങുമെഴുതുകവാക്കുകേട്ടി-
ട്ടുറന്നാഹീനയായ ചിന്നമ്മ ചൊല്ലിടിനാൾ;
“വാസ്തവമാണോ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതെങ്കിലൊരു
ഗൃഹം തന്നീടാമിപ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യമായിത്തന്നെ.

കാരുണ്യ വേഗം ചെന്നു കെട്ടിടം നോക്കിക്കാണാം,
നോക്കിത്തീരുമ്പോൾത്തന്നെ താക്കോലുമെല്ലിച്ചീടാം;
തിരിച്ചുവന്നു കാറിൽ സ്വാമിയെക്കൊണ്ടുപോകാം;
മടിച്ചിങ്ങിരിക്കേണ്ടാ പുറപ്പെട്ടീടാമിപ്പോൾ.”

ഇത്തരം ബലമായിച്ചിന്നമ്മ പറഞ്ഞപ്പോൾ
‘തത്തക്കം’ ചവിട്ടിനാൻ ഹംസരമുനേരം
കള്ളക്കൊളകൾ പോലേ പിൻവലിയുവാനായി
ടൂന്നുംനോക്കുന്നു ഭൂമിച്ചമ്പരന്നുഴലുന്നു.

അതുകണ്ടിട്ടു ഞാനുംഹംസരോടുകൂടെ:-
“പരുങ്ങിപ്പോയൊരു തെറ്റിപ്പോയെന്നും നിനക്കുണ്ടു
നിനയുടെ തൊഴിൽകൊണ്ടു സമ്പാദിച്ചൊരു ചര-
ക്കിന്നിവിടത്തിൽക്കാണിച്ചെന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ.

ഉത്തമോത്തമന്മാരാൽ റഷ്യയും ചുരക്കുകൾ
മൊത്തമായ് ശേഖരിച്ചു പേരിസ്സുഞ്ചരിക്കുന്ന
നിങ്ങളുടെ ദീക്ഷാനാമം തന്നുടെയാദിയിൽ ര-
ണ്ടക്കുരം കൂടിച്ചേർത്താലേററവും ഭംഗിയാകും.

ചേക്കേണ്ടയക്കുരങ്ങളേതെല്ലാമെന്നു ചൊല്ലാം
ലായുടെ മുൻവശത്തും ഞായുടെ പിൻവശത്തും-
മിരിക്കും ലിപികളിൽ രണ്ടിലും വള്ളി ചേർത്തു
നാമത്തിലാദ്യം ചേർത്താലത്ഥവത്താകുമതു.

പണ്ഡിതൻ മഹാജ്ഞാനി സകലകലാനിധി
സർവ്വജ്ഞൻ സർവ്വമന്ത്രതന്ത്രജ്ഞൻ മഹാഗുരു
അദ്ദേഹത്തിന്നു വശമില്ലാത്തോരുപദേശം
നിങ്ങൾക്കു തന്ന ഗുരുവാരെന്നു പറയാമോ?

വിസ്തീർവ്വേഷവുംകെട്ടി വിസ്തീർത്തങ്ങളും ജല്ലി-
ച്ചുഷ്ടിക്കായലയുന്ന പട്ടികളെന്നപോലെ
ചട്ടമായ് നടക്കുന്ന നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള
കൂട്ടുകാരാരുമിവിടങ്ങളിലെങ്ങുമില്ല.

സ്വാമിയോടെനിക്കേറും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നതു
ഗോപാലപിള്ള പറഞ്ഞപ്പോഴേ നിങ്ങളുടെ
ധൂമകേതുവായുള്ള ഭരണവതാവാനും
നിങ്ങളെ മുഖത്തിനകൽ കണ്ടുഞാൻ സുസ്സഷ്ടമായ്.

എന്നെക്കാൾ സ്വാമിയോടു സ്വാതന്ത്ര്യം നിങ്ങൾക്കാ
നുള്ളൊരു മിത്യാബോധമിവനിൽ ജനിപ്പിക്കാ- [ഞെ
നല്ലയോ നിങ്ങളിപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ജല്ലിച്ചതു-
മായതു നിങ്ങൾക്കിപ്പോളനന്മമായും തീർന്നു.

ദയാസാമുനീന്ദ്രനും കാശിരാജാത്തജനും
ചെയ്തുള്ളൊരാഭിചാരം പോലെയായ് ഭവീച്ചിതു
ദൃഷ്ടകർമ്മത്തിൻ ഫലം കർത്താവിനാണെന്നതു
ദൃഷ്ടാന്തമിതുകൊണ്ടു വ്യക്തമായതുമില്ലേ.

അഞ്ചാറുദിനം മുമ്പേ ചാഞ്ഞാമ്മൂടതിൽ നിന്നു
ഞാൻ ചാലേ കസേരയിലിരുന്നു സ്വാമിയോടു
പഞ്ചവക്ത്രമുതലാം വേദാന്തരഹസ്യങ്ങൾ
ചെഞ്ചമ്മേ വിമർഗ്ഗം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ.

കണ്ടു നിങ്ങളുമപ്പോൾ നിങ്ങളെ ഭരണൈവം
മണ്ടിവന്നുടൻ വെളിപ്പെട്ടു ചൊല്ലിച്ചീവിധം;

കുഞ്ഞനംകീലും വെറും മങ്ങുന്നെങ്കീലുമൊരു
തെണ്ടിയോ കാഴ്ചം തിന്നംപട്ടിയായാലും മതി.

കണ്ടാലപ്പാഴേതന്നേ കുഞ്ഞയെന്നേ സപാമീ
കൊണ്ടുവന്നിരുത്തിട്ടും തന്നുടെയരികത്തു
അസ്യമാകട്ടെയതു നികൃഷ്ടമായിട്ടേ
സപാമിക്കൊരലംഭാവം വന്നിട്ടില്ലതിലൊന്നും.

എനിക്കു കാണുന്നോം ജപലീക്കു കലിയേററം
വിറയ്ക്കും ശരീരവും മറക്കും സകലവും;
അപരശിഷ്ടക്കിതിൽ വിപരീതവുമില്ല
നിരക്കാത്തതു കണ്ടാലെനീക്കു സഹ്യമല്ല.

എന്നെത്താൻ ലക്ഷ്യമാക്കിപ്പൊട്ടിച്ചു പൊടിയതു
കൊണ്ടു ഗുരുവിന്റെ നെഞ്ചിലെന്നോർത്തുണ്ടോ?
ഗുരുതപമില്ലാത്തവർക്കിങ്ങനെ തെറ്റിപ്പോകും
ഗുരുതപം നിങ്ങൾക്കില്ലെന്നതിനാൽ തെളിഞ്ഞല്ലോ.

ഈശ്വരതുല്യനായ ഗുരുവെ നിന്ദിപ്പവൻ
ഈശ്വരനിന്ദചെയ്തു നരകം ഭുജിക്കണം
ശാശ്വതധർമ്മമല്ല പോലുമേയറിയാത്ത
വിശ്വമൂഢന്മാരുടെ മുമ്പനല്ലയോ നിങ്ങൾ.

ഗുരുവിൻമഹത്വമാം ജീവസാമ്യത്വങ്ങളെ
ക്കുവിക്കോമങ്ങളാം നിങ്ങളെപ്പോലെയാളുള്ള
വികടമതികൾക്കങ്ങറിവാൻ ബുദ്ധിയില്ല
വിമലമനസ്സുമാർ മാത്രമേയറിഞ്ഞിട്ടു.

ഈവിധമുള്ള നിങ്ങൾക്കാത്മീയമായിട്ടൊന്നും
ലഭ്യമാകയില്ലെന്നു തെളിവാവിരിക്കുന്നു;
ഭൗതികങ്ങളിൽ വല്ല ഗുണവുമുണ്ടായെന്നു
നോക്കിയാലതുമില്ല യെന്തൊരുജന്മമിതു.

സൽഗുണം ഭൂതങ്ങളെന്നനാമങ്ങളോടും
ഭൗതികങ്ങളും രണ്ടാസ്തിരിഞ്ഞു നിന്നിട്ടു.
എന്നതിൽ ഭൂതങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായ നിങ്ങളുടെ
ഭരദൈവതം പരിവാരങ്ങളോടും കൂടി.

ഇപ്പരദേവതകൾ മാറീടുംവരെ നിങ്ങൾ—
കുപ്പുവുമൊരു ഗുണം ലഭ്യമാകയുമില്ല;
ഇതിന്റെ നിവൃത്തിക്കായ് ഞാനെന്നു പറഞ്ഞിടം—
മതിനെക്കേൾക്കുമെങ്കിൽ വല്ലതും ഗുണം കിട്ടും.

വാക്കിനെയടക്കിട്ടു മൗനത്തെ വരിക്കണം
ശാസ്ത്രങ്ങൾ പോലും ചിന്തിച്ചിടരുതൊരിക്കലും;
ശിഷ്ടരോ വിശിഷ്ടരോ ഭൃഷ്ടരോ ആരായാലും
തിട്ടമായവരോടും മിണ്ടാതെയിരിക്കണം.

ഹംസയോഗമാണെങ്കിൽ ഹംസനെവിട്ടീടാതേ
ഹംസനിൽത്തന്നെ മനം ചേർന്നിരിക്കണം സദാ;
മന്ത്രയോഗമോ ഭക്തിയോഗമോ തന്നെയെങ്കിൽ
ധ്യാനരൂപത്തിൽ മനം നിർത്തണം സദാകാലം.

ഹായോഗമാണെങ്കിൽ ചെയ്യരുതിനീമേലിൽ
ആയതുചെയ്യുന്നള്ള കാലവും കടന്നുപോയ്;
പതിന്നാൽ വയസ്സിങ്കൽ തുടങ്ങീടണമതു
അല്ലെങ്കിൽ പല പല രോഗങ്ങളുണ്ടായ്.

ജ്ഞാനയോഗത്തെയാഴിഞ്ഞുനൂയോഗങ്ങളെല്ലാ—
മതിന്റെ മാത്രത്തുടേ ചെന്നവസാനിച്ചാലും;
കർമ്മകുതിയെപ്പോലെ മറെറാരുമുക്തികിട്ടും
ബ്രഹ്മമുക്തിക്കതിന്നിങ്ങവകാശവുമില്ലാ.

ആത്മയോഗഗൈക്യം പ്രാപിച്ചിട്ടുവാൻ യോഗമല്ലാ
താത്മനി വിചാരിച്ചാൽ മറെറാന്നുമില്ലെന്നതാൻ

അജ്ഞാതരായ ചില യോഗിമാർ പറയുമ്പോൾ
നിങ്ങളെവാദിതീലെയെങ്ങിനെ സമർത്ഥിക്കാം.

അങ്ങിനെയാരു ബോധം നിങ്ങളിലുണ്ടായതു-
മതിന്റെ പരമാർത്ഥമറിയാത്തതുകൊണ്ട്;
അതിന്റെ രീതികളെന്തെങ്കിലും വാസ്തവത്തിൽ-
മതിനെ നിങ്ങൾ നന്നായ്ക്കൂട്ടിച്ചാലറിഞ്ഞീടാ.

ആഗമങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചിന്തിച്ചു നോക്കുന്നേരം
യോഗമെന്നതു ജീവപ്രാണകായ്മേയുള്ള
ജീവനും പരനുമെന്നാണെന്നു വരികിലും
ജീവനെ മായ ബന്ധിച്ചുകലെ നിർത്തിടുന്നു.

ആയതിൽ നിന്നു മുക്തനാകുവാൻ ശക്തിയില്ല
ജ്ഞാനയോഗത്തെയാഴിച്ചുനൃമാം യോഗങ്ങൾക്കും
ജീവപ്രാണന്മാർ രണ്ടാതങ്ങളിൽ വശപ്പെട്ടു
സുഷുപ്തനാളത്തിലെച്ചിത്രാനാഡിയിലൂടെ.

മേല്പൊട്ടു ഗമിച്ചുടൻ തത്ത്വസ്ഥാനങ്ങളിലും
തന്നിലുമൊളിവായിട്ടിരിക്കുമതുതങ്ങൾ
ലോകത്തിൽകാട്ടീട്ടവർ ലോകരെ ഭൂമിപ്പിടും
ലോകരുമതു കണ്ടീട്ടുതുളുത്തപ്പൊക്കം.

എന്നല്ലാതവെക്കൊരു ബ്രഹ്മസായുജ്യമില്ല
മനിലെക്കീർത്തിയത്രേയവർക്കുലഭ്യമുള്ള;
ബ്രഹ്മലോകാദികളിൽ തുച്ഛരന്മാരവരെല്ലാം-
മവിടങ്ങളിൽ ചരിച്ചീടുവാനാവതല്ല.

പ്രപഞ്ചം വിട്ടുനില്ക്കുമായും മാറുന്നില്ല
ബന്ധങ്ങളൊഴിയുന്നില്ലസ്വതഃ പോകുന്നില്ല
പ്രാരബ്ധം തീരുന്നില്ല, സകലവികല്പങ്ങൾ

വിടുപോകുന്നമീലു വാസ്തവം നിനയ്ക്കുമ്പോൾ
അഞ്ചിതബ്രഹ്മാണമെങ്ങിനെ പ്രാപിക്കുന്നു.

യോഗികൾക്കുതന്നെ സിദ്ധിച്ചബ്രഹ്മമുക്തി
നേടുവാനൊരുമാർഗ്ഗമുള്ളതു പറഞ്ഞീടാം
ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കുമെങ്കിൽ ബുദ്ധിയിലുദിച്ചുള്ള
ബദ്ധസംശയങ്ങളൊക്കെയും തീരുമപ്പോൾ.

യോഗങ്ങളനുഷ്ഠിച്ച ധാരണകഴിയുമ്പോൾ
ജ്ഞാനഭൂമിയിൽ നാലാംഭൂമിയോടൊക്കുമതു
ഭക്ത്യാദികൾക്കൊന്നെങ്കിൽ രൂപത്തിനുമുമ്പി-
ത്തപരോക്ഷമാകുമ്പോൾ തുല്യതവേദിച്ചീടും.

അവിടമുതൽ നാലാം ഭൂമിലെസ്സമാധിയാം
നിദിദ്ധ്യാസനം ചെയ്താൽ സമുഗ്ജ്ഞാനിയായിടും
ബ്രഹ്മവിത്തായിട്ടൊന്നജീവനുക്കുതന്നെയായി
യുവസാമ്യതപം വരും ജ്ഞാനപണ്ഡിതനവൻ.

നശിക്കും വിപര്യയമെന്ന ദോഷവുമപ്പോൾ
ജഗത്തെക്കാണുന്നതുമുള്ളുസപ്പത്തെപ്പോലെ
ശ്വാസോച്ഛ്വാസവും പതിനായിരത്തൊണ്ണൂറാകും
പരമഹംസനായി ലോകസൽഗുരുവാകും.

അഞ്ചാമത്തേതിൽ ചെന്നു നിവീകളമാകുന്നോൾ
രഞ്ചിതസമാധിയാൽ വിക്ഷേപം നശിച്ചുപോം
പൂർണ്ണജ്ഞാനിയുമായി ബ്രഹ്മവിദാനായി
ക്കൈമാരസ്വഭാവനാം മുഖ്യനാം ജീവനുക്കൻ.

ശശത്തിൽ വിഷാണംപോൽ ജഗത്തെക്കാണുമവൻ
ശ്വാസവുമെണ്ണായിരത്തൊരുനൂറ്റായിരിക്കും
ആറാമത്തേതിൽ കടന്നരിയസമാധിയാം
നിസ്സംകളത്താൽ നശിച്ചീടുന്നു പ്രതീതിയും.

ജ്ഞാനവും പരീപൂണ്ണജ്ഞാനമായ ഭവീച്ചീടും
ബ്രഹ്മവിദ്യയ്ക്കുവൻ ബാലനെപ്പോലെയാകും
ഗൗണസംയുതനായവിദ്വേദമുക്തനവൻ
കാണുന്നു ജഗത്തിനെ കാനലിൽ ജലംപോലെ.

പദാർത്ഥഭാവനയും ഭൂമിയാകുന്നതതു
അയ്യായിരത്തിനാനൂറാകുന്നു ശ്വാസമപ്പോരും
വസ്തുഭേദവും ഭേദബുദ്ധിയുമാക്കെത്തീൻ
നിസ്തുലബ്രഹ്മതുല്യൻ പ്രാർത്ഥനമൊഴിഞ്ഞവൻ .

ഏഴിലെ നിവർത്തികമെന്നുള്ള സമാധിയിൽ
ലിംഗീയവൃത്തിതീൻ സംപൂണ്ണജ്ഞാനിയായി
ബ്രഹ്മവിദ്യപരിഷ്കനായ ശിശുഭാവനയായി
മുഖ്യനാം വിദ്വേദസംയുക്തനായ ഭവീച്ചീടും.

മലടി മകനെപ്പോൽ കണ്ടീടും ജഗത്തിനെ
ശ്വാസവുറങ്ങായീരത്തെഴുന്തായീടുന്നു;
കാരണബ്രഹ്മം തന്നിൽ ലീനനായീടുമവൻ
കാരിയമെല്ലാത്തിനും കാരണമതുതന്നേ.

തുരീയം കടന്നു നിർവാസന തന്നിലെത്തി
ഐകാന്ത്യസമാധിയിലൈകാന്ത്യജ്ഞാനിയാകും
കാരണബ്രഹ്മം വിട്ടു ശുദ്ധബ്രഹ്മമായ് തീരും
നിത്യമുക്തനാകും നിഷ്ക്രിയൻ നിരഞ്ജനൻ.

ജ്ഞാനസ്സംബന്ധിച്ചു കുറഞ്ഞൊന്നുണ്ടിനിയു-
മവകളിനിയൊരു സമയം പറഞ്ഞീടാം
ഔജ്വല്യംകൊണ്ടുമിതു ഞാൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടും
ശ്രദ്ധിച്ചീടുമോയെന്നു സംശയം ജനിക്കുന്നു.

ശ്രദ്ധിച്ചെന്നാലുംകൊള്ളാം ഇല്ലെന്നാകിലുംകൊള്ളാം
എനിക്കിങ്ങിതിലൊരു ലാഭമേതുള്ളില്ല

കായ്മാണെങ്കിലുണ്ടുചൊന്നാലുമെടുത്തീടാം
കായ്മല്ലെങ്കിൽ ബ്രഹ്മവാക്യവും നിഷേധിക്കാം.

ഇത്രയും സാധിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കു കാലമില്ല-
യെത്രയും പണിപ്പെട്ടാലേതാനും സാധിച്ചീടാം;
അത്രമാത്രമെന്നാലും സാധിച്ചാലടുത്തതി-
ലവിടം മുതൽതന്നെ തുടൻകൊള്ളാമല്ലോ.

അങ്ങിനെയിരിക്കട്ടേ ഹംസർതൻ ചരിത്രങ്ങൾ
പറഞ്ഞുവന്നതഥ തുടൻകൊള്ളാമിനി
ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം മാധിപനെയറിയും ഞാൻ
പരമേശ്വരൻപിള്ള പ്രോഫ്സരെയുമറിയും.

ഇവരും സ്വാമിയുടെ ശിഷ്യന്മാരാണെന്നതു
ചരിത്രം നോക്കിയതിൻ ശേഷമേയറിഞ്ഞുള്ളൂ;
മററുള്ള ശിഷ്യന്മാരെയറിയുന്നില്ലെന്നല്ല
കണ്ടിട്ടു ചോലുമില്ലയിനീതുവരേ ഞാനും.

ആയിരത്തിത്തൊണ്ണൂറിയെട്ടൊട്ടക്കത്തിലാണോ
ഒമ്പതിലാദ്യമാണോ ശ്രീയനന്തപുരത്തിൽ
സ്വാമിവന്നതെന്നുള്ള നിശ്ചയമെനിക്കില്ല
രണ്ടിലൊന്നായിരിക്കുമെന്നേ തോന്നീടുന്നുള്ളൂ.

തയ്ക്കാട്ടുകോവിലിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തായി
സ്രാപ്പുവീട്ടുകാരുടെവകയാം കെട്ടിടത്തിൽ
ഡാക്ടർ ഗോപാലപിള്ള പരമവിശിഷ്ടനാം
ഗുരുവിനോടുംകൂടിസ്സഖമായ് താമസിച്ചു.

ഏതാനുംമാസമുണ്ടു താമസിച്ചതിൽ പിന്നെ
പുതമാനാസരായ ഗുരുവും ശിഷ്യനുമായ്
പുത്തൻപന്തയിലുള്ള ശംകരൻതമ്പിയുടെ
പുത്തൻമന്ദിരംതന്നിൽ താമസമാക്കീടിനാർ.

അക്കാലം സ്വാമിപ്പെട്ടമാലസ്യമുണ്ടാകയാൽ
തൽക്കാലം ചാഞ്ഞാമൂട്ടിൽകൊണ്ടുപോയ്ക്കിടത്തിനാൻ
ദൈവഭവേലുപ്പിള്ള തൻ പുത്രിമാരായ് രണ്ടു
ചഞ്ചലാപാംഗികളാം ശിഷ്യകുളുണ്ടവിടെ.

അവരും മറുജ്ഞാതം ശുശ്രൂഷചെയ്തുകൊള്ളും
ഗോപാലപിള്ള തന്നെ ചികിത്സനടത്തിടും.
ഒന്നിനുമൊരുലോഭം തെല്ലമില്ലവിടത്തിൽ
ഭംഗിയായ്തന്നെയെല്ലാം ശരിയായ്നടക്കുന്നു.

എങ്കിലുമൊരുകായ്മവിടെ നടക്കുന്ന—
തെന്താണെന്നൊരുത്തരുമറിഞ്ഞിട്ടില്ലതെല്ലം;
അന്തേവാസിയാം ഡാക്ടർ മരുന്നുംസേവിപ്പിച്ചു
മടങ്ങിപ്പോയീടുന്ന സമയംതെറ്റീടാതെ.
കാന്താരിപ്പളിയുപ്പുമാത്രം ചേർത്തുള്ള
സമ്മതിയൊരു പെരുപ്പുന്നയ്ക്കായോളം തിന്നും;
ഈവിധം വിരുദ്ധമാമാറാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു
രോഗവും ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നേറും.

ഗോപാലപിള്ള രോഗംമാറ്റുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു
രോഗത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സ്വാമിയും ശ്രമിക്കുന്നു
ശമനൗഷധം സിദ്ധമകരധപജമെങ്കിൽ
വർദ്ധനൗഷധം കടം കാന്താരിസ്സമ്മതിയാം.

ശക്തിയേറീടും സിദ്ധമകരധപജത്തിന്നു
ശക്തിയില്ലാതേ വരാഞ്ഞുകാരണമെന്നു
ചിത്തചാഞ്ചല്യംപൂണ്ടു ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചേറും
ശ്രദ്ധപൂണ്ടാരാഞ്ഞപ്പോൾ കാരണത്തെഗ്രഹിച്ചു.

അറിഞ്ഞനേരത്തന്നെ വളർന്നുപരിതാപം
കവർന്നുകൊണ്ടുപോയി മാനസസരോജത്തെ;

പരിഹാരത്തെക്കാണാൻ ബുദ്ധിയും ശൂന്യമായി
 വിഷമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഹംസരം ചിന്നത്തയും
 അവിടെ വന്നുചേർന്നുവരക്കണ്ട നേരം
 വിവരം ഗ്രഹിപ്പിക്കാൻമാത്രമല്ല തെളിഞ്ഞു
 അവരുമൊരുമിച്ചു ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചിരു-
 ന്നോരുമാറ്റം പറഞ്ഞു ഗോപാലപിള്ളയപ്പോൾ.

“ഇതിന്റെ നിവൃത്തിക്കിന്നേകമാത്രമേയുള്ള
 കാന്താരിസ്സമ്മതിയേ വെളിച്ചാൽമാത്രംമതി
 അവിടെത്താമസിച്ചാലായതു സാധ്യമല്ല
 മാറിത്താമസിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ ഫലമുള്ളൂ.

ആയതു ശുഭപാദത്തിങ്കലങ്ങുണർത്തിപ്പാ-
 നൊരു ദൂതനമില്ലയിവിടങ്ങളിലെങ്ങും;
 പണിക്കരുണ്ടൊരുത്തൻ കോടനാട്ടിരിക്കുന്നു
 സ്വാമിതൻ പാട്ടക്കരൻ സ്വാമിക്കേററവും പ്രിയൻ.

ആ മനുഷ്യൻ പറഞ്ഞാലേതും ചെയ്തീടും സ്വാമി
 അതിനാലെഴുത്തൊന്നുണ്ടയച്ചീടണം വേഗം;
 ഇപ്പോഴങ്ങയച്ചെന്നാൽ മറന്നുള്ളങ്ങു കിട്ടും
 കിട്ടിയാലുടൻതന്നെ പണിക്കർ പുറപ്പെടും.

അതിന്റെ മൂന്നാംദിനമെത്തിട്ടുവിവിടത്തിൽ
 പണിക്കർ വന്നുചേർന്നാൽ സകലം ശുഭം തന്നെ;
 മാറിത്താമസിച്ചാലും മറ്റൊരെയിരുന്നാലും
 പണിക്കരിരിക്കുമ്പോൾ തരക്കേടൊന്നുമില്ല.”

ഈ വിധം തീച്ചെയ്തീട്ടുവരങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ
 ഞാനുംചെന്നവിടത്തിലിരുന്നോരനന്തരം
 അവിടെ നടന്നതും തീച്ചെയ്തതുമെല്ലാം
 ഗോപാലപിള്ള പറഞ്ഞെന്നെയും ധരിപ്പിച്ചു.

“ഞങ്ങൾ ചെയ്ക്കാരുതീച്ച് നോക്കേണ്ട നിങ്ങളീ
 അതിനു മൂന്നുപുനാറും താമസം വേണ്ടിവരും; [പ്രേമാർ
 അതിനുമുമ്പേ നിങ്ങൾ സ്വാമിയോടടുത്തുനിൽച്ചാൽ
 അനുകൂലമോ പ്രതികൂലമോയെന്നറിയാം.”

“അങ്ങിനെതന്നെ ഞാനും സ്വാമിയോടറിയിക്കും
 സംഗതിയുടെ സാധ്യംസംശയസ്ഥമാനം തന്നേ;
 സ്വാമിചിന്തിച്ചുറച്ച കായ്ക്കത്തെയിളക്കുവാൻ
 ഭൂമിതൊട്ടേഴലോകത്തിങ്കലിന്നാരുമില്ല.

പണിക്കർ വന്നുലുമിക്കായ്ക്കും സാധ്യമല്ലെന്നു
 നമുക്കുനിണ്ണയിക്കും സംശയമതിനില്ലാ;
 ഗുഡമായൊരു തപമിതിലുണ്ടെന്നുള്ളതു
 ഗാഡമായ്ചിന്തിച്ചപ്പോളെനിക്കു തോന്നീടുന്നു.

ആയതിന്നതാണെന്നു ജ്ഞേയമല്ലൊരുത്തർക്കും
 മേയമല്ലതുമൊരു മഹത്വമായിരിക്കും;
 സ്വാമിയോടറിയിച്ചു സംസാരിക്കുമ്പോളതു
 സ്വാമിയിൽ നിന്നുതന്നേവെളിയിൽ വന്നുവെന്നാം.”

ഇങ്ങനെപറഞ്ഞുടൻ ചാഞ്ഞാമ്മട്ടിൽ ഗമിച്ചു
 സ്വാമിയെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചവിടെനിന്ന നേരം
 ഇരിപ്പാനാജ്ഞാപിക്കെയിരുന്നു ഞാനുമങ്ങ
 പറവാനുള്ളതെല്ലാം നിരൂപിച്ചുറപ്പിച്ചു.

യുക്തിപൂർവ്വം സാവധാനവും സമധാന
 ഭക്തിയുപവിനയവുമാദരവിവകളാൽ
 യുക്തനായിരുന്നൊരു പതിഞ്ഞ സ്വരത്തോടും
 മുഖ്യനാം സ്വാമികളോടുകൂട്ടുവാനായിത്തേവം.

“ഗോപാലപിള്ള സിദ്ധമകരലാഭജമെന്ന
 മരുന്നു മുടങ്ങാതേ തരുന്നു ദിനംതോറും

അതിലേറിയമെന്നായുവേദത്തിലില്ല
മൂല്യമെന്നതുപോലെ ശക്തിയുമുണ്ടതിന്നു.

ഇത്തരംമഹത്തരമായുള്ളൊരൗഷധത്തിൻ—
ശക്തിയേ ഹനിക്കുന്നു കാന്താരിമുളകിനാൽ
ഒൗഷധനഷ്ടംകൊണ്ടും രോഗവൽനകൊണ്ടും
ഞങ്ങൾക്കു സന്താപങ്ങളോറവും വളരുന്നു.

ആരോടുമൊരുദോഷം ചെയ്യാത്ത സ്വാമിയിപ്പോൾ
കൂടെയും ശിഷ്യന്മാർസിനീവിധം ചെയ്തതോത്താൽ
രഹസ്യമായിട്ടൊരുതത്വമുണ്ടിതിലെന്ന്
നിനച്ചിടുന്നു തത്വമെന്താണെന്നറിവില്ല.

രഹസ്യമെന്നാകിലും പരസ്യമെന്നാകിലും
തരക്കേടില്ലയെന്നോടരുളിച്ചെയ്തീടണം;
മുന്നമെന്നോടരുളിച്ചെയ്തുള്ള രഹസ്യം—
ഉൊന്നുമിന്നിതുവരേ വെളിയിലായിട്ടില്ല.

ശിഷ്യന്റെ മരുന്നുകൾ നഷ്ടത്തിലാക്കിയതു
ശിഷ്യനു മേലിലേതോ ഗുണങ്ങൾ വരുവാനോ
പണമുണ്ടായാൽ ഭക്തിയുണ്ടാകയില്ലെന്നു തൻ—
മനസ്സിൽ കരുതിക്കൊണ്ടിങ്ങനെ ചെയ്തതാണോ?

ഇതിനുമുപരിയാസ്തിന്നെ വല്ലതുമുണ്ടോ
അതിനെ നിരൂപിച്ചിട്ടെന്തെന്നില്ലെന്റെ ബുദ്ധി;
എനിക്കു സമാധാനമുദിക്കുന്നതിനായി—
സ്തംഭമവിടുന്നിന്നരുളിച്ചെയ്തീടണം.”

അതുകേട്ടൊന്നു മെല്ലെച്ചിരിച്ച സ്വാമിയപ്പോൾ
ഏഴന്നേററങ്ങിരുന്നിട്ടരുളീടിനാനേവം:—
“നിങ്ങളെ തോന്നലെല്ലാം ശരിയായിരിക്കുന്നു
ഇങ്ങനെയാക്കുമൊരു തോന്നലുണ്ടാകയില്ല.

പണത്തിൻ കുറവിനാൽ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടവന്നു
പണമുണ്ടാവാനുള്ള മാർഗ്ഗം തന്നെയാണിതു;
എനിക്കുവേണ്ടിയവൻ തല്ലാലം നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ
മേല്ക്കാലം പണമവനാവശ്യം പോലെവരും.

അതിനെസ്സാധിക്കുവാനാത്രമാണീതുവരെ-
യിവിടെത്താമസിച്ചതതു സാധ്യമായിപ്പോരും;
ഇതുപോലൊന്നു സാധിച്ചിട്ടുവാനുണ്ടാരേട-
ത്തവിടെത്തന്നെയിനിത്താമസിക്കണം മേലിൽ.

അവിടെ നമുക്കൊരു കാനോറുണ്ടായാളൊന്നും
പാിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും കീർത്തിക്കുഗ്രഹം പാരം;
അല്ലമെന്നല്ലമതുകൊടുത്തേ മതിയാവൂ
അല്ലജ്ഞാപനതിന്നാഗ്രഹം പാരമുണ്ടു.

അവന്റെ കുടുംബത്തിൽ മറുജോരെല്ലാവരും
ഹൗണിയെസ്സേവിപ്പോരും സമ്പന്നന്മാരുമത്രേ;
ഇവൻ മാത്രമേയുള്ളു തെല്ലുമേ പഠിക്കാത്തൊൻ
ഹൗണിയുമിവനില്ല ഗീർവാണിതാനമില്ല.

പാിച്ചുള്ളവരെക്കാൾ മറുജുകായ്ക്കങ്ങളിൽ
മിടുക്കുകൂട്ടമവനൊന്നിലും തോൽവിയില്ല
പാിച്ച കുറവപ്പോൾ മടുത്തുപോകും താനേ
കീർത്തിയുണ്ടാകുന്നേരം വല്ലോക്കം മിണ്ടീടാമോ.

പൗരസ്ത്യം തികഞ്ഞവൻ പരമാർക്കപകാരി
ഗുരുക്കന്മാരിലേററും ഭക്തഗുരങ്ങളുള്ളോൻ
മതഭേദമൊ ജാതിഭേദമോ നോക്കാതെയും
ഉൽകൃഷ്ടനികൃഷ്ടങ്ങളൊന്നുമേ നോക്കാതെയും.

സംകടം വന്നവർക്കു സംകടം തീർത്തിട്ടുവാൻ
വൻകനിവോടുമിവനൊരുങ്ങിയിരിക്കുന്നു

ഒരിക്കലൊരുമേന്മയെ പെരുത്തുദരിദ്രൻ, ത-
ന്നരുമകൾക്കെന്തോ ചടങ്ങു നിവർത്തിക്കാൻ.

പണമനുഷ്ഠിച്ചതിൽ പണവും കീട്ടിയില്ല
സമയമടുത്തുപോയതിനാലോടിവന്നു
അവന്റെ സംകടങ്ങളിവനെയറിയിക്കു-
യിവന്റെകയ്യിലപ്പോൾ പണമില്ലാത്ത മൂലം.

പതിനാലുയൊന്നു പണയം കൊടുത്തുടൻ
പണവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു നരകിനാൻ മുസ്ലിമിനു
പണവും വാങ്ങിമേത്തൻ ആനന്ദമത്തനായി
പലതും വാഴ്ത്തിസ്തുതിച്ചുങ്ങനെ പോയിടിനാൻ.

ഇങ്ങനെ പല പല നന്മകൾ ചെയ്തു ചെയ്തു
പൊങ്ങിനകീർത്തിയവനങ്ങായിട്ടുണ്ടിപ്പോഴേ;
എന്നുടയനുഗ്രഹംകൊണ്ടതു വളർച്ചിടം
കുന്ദളത്തെജമാനെന്നാളികൾ കീർത്തിച്ചിടും;

പ്രബലനാകുമവനാപ്രദേശത്തിലെങ്ങും
ജനങ്ങളശേഷവുമവന്റെ കീഴിലാകും
രാഷ്ട്രീയത്തിങ്കലൊരു ചെറിയമുമ്പനാകും
രാഷ്ട്രീയന്മാരുമൊക്കെയൊന്നെഴുംകിച്ചിടും.

ഇങ്ങനെയുള്ളവനാം നമ്മുടെകാരണാർക്കു.
മംഗലം വരുത്തുവാൻവിടെത്താമസിച്ച്
അവിടെത്തന്നേ മമ ദേഹവും തൃജിടുന്നു
അതിനുംകാലമേറുമടുത്തു വരുന്നിതു.”

“ജ്ഞാനികൾ യോഗികളും ചെയ്തിടും സമാധിക-
ളവർക്കുബോധിക്കുന്ന സമയം തന്നെയാണോ?
മററുള്ള ജനങ്ങൾക്കു സംഭവിച്ചിടും പോലെ
മരണത്തിനു വിധികല്പിതമതിനങ്ങോ?

എന്നതിങ്ങറിയുവാനാഗ്രഹം വളരുന്ന -
വെന്നാലുമതു മഹാരഹസ്യമാകയാലേ
മന്ദനാം ഞാനതിനുപാത്രമായ്തുരുമെങ്കി -
ലിന്നരുചെയ്തീടണമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കണം.”

“എങ്കിലോ പറഞ്ഞീടാം നിങ്ങളിന്നഹൻ തന്നേ
ശംകിതനല്ലായതു കേൾക്കുവാൻ പാത്രം തന്നേ;
പ്രപഞ്ചരഹസ്യമാം ഗ്രന്ഥാദികളിലേറെ
വിസ്തരിച്ചതുകളെച്ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞീടാം.

ക്ഷേത്രം തന്നിലോ വെറും ശപഥമുക്തിയിലോ
കാട്ടിലെത്തരുക്കൾ തരൂട്ടിലോ വഴിയിലോ
വീട്ടിലെപ്പറമ്പിലോ വഴിയമ്പലത്തിലോ
ഭേദത്തെഗ്ഗണിക്കാതെ ദേഹത്തെ തൃജിച്ചീടും.

വസ്തുഭേദവുമൊ താൻതന്നേ സർവ്വമെന്നു
നിസ്തലബോധം വന്ന ജ്ഞാനികളായുള്ളവർ
വൃഷ്ടികൾ സമഷ്ടികൾ വൃക്തവുമവൃക്തവും
സൃഷ്ടികൾ സംഹാരവുമിഷ്ടവുമനിഷ്ടവും.

സുഖദുഃഖാദികളാം സംസാരവിഷയങ്ങൾ
തത്വങ്ങൾ സകലവും ചൈതന്യഭേദങ്ങളും
ഒക്കെയും കീഴടക്കിയേകനായ ശുദ്ധനായി
ബ്രഹ്മതാദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചിരിക്കുമതീതന്മാർ.

നടന്നുപോകുമ്പോഴോയിരിക്കുംസമയത്തോ
ശയിക്കും നേരത്തിലോ ഏതവസ്ഥയായാലും
എവിടെയെന്നാകിലും ഭേദത്തെഗ്ഗണിക്കാതെ
ജ്ഞാനികൾ യഥാകാലം ദേഹത്തെതൃജിക്കുന്നു.

അതിനെ മണ്ണിൽ തന്നേ കഴിച്ചു മൂടുകയോ
കഷണങ്ങളാക്കിട്ടു വഹിയിൽഹോമിക്കയോ

അനാശിച്ചിതത്തിൽ ദഹിപ്പിച്ചിട്ടുകയോ
സുഗന്ധമുള്ളതൊക്കെയും ചെത്തിപ്പൊടിച്ചതൊക്കെയും

ലൗകികകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റും തൃപ്തിപ്പെട്ടവ-
ർക്കുവേണ്ടി ലൗകികകർമ്മങ്ങളിൽ ബന്ധമുണ്ടോ
ലോകജനനയുണ്ടോമെന്നുള്ള സംകല്പത്താ-
ലോരോരോ ഭവിയങ്ങളും കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

രാജസ്ഥാനത്തിലിരിക്കുന്നൊരു പുരുഷനെ
മന്ത്രിസ്ഥാനത്തെക്കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ
ബ്രഹ്മലീനനായുള്ളതൊന്നിന്നു സ്വസ്ഥപ്രാപ്തി
വന്നിടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു മുൻപും തികഞ്ഞവർ.

അഗ്നികാര്യങ്ങൾ വേണ്ടോ പിതൃഷ്ടോമവും വേണ്ടോ
തീർത്ഥാടനങ്ങളിൽപ്പോയ ശ്രാദ്ധങ്ങൾ ചെയ്തിടേണ്ടോ
പവാദികളിൽ പിതൃതപ്പണം ചെയ്തിടേണ്ടോ
ക്ഷേത്രങ്ങൾ പ്രതീഷ്ഠകൾ പൂജകളൊന്നും വേണ്ടോ.

യോഗികളുടെ സമാധാനമെന്നുതന്നെ തികയ്ക്കട്ടെ-
യാഗമോഷ്ഠപ്രകാരമോടിയേ പറഞ്ഞിടാം;
ഇഷ്ടമാമാസനത്തിൽ ഇളക്കായനായിട്ട-
ങ്ങാഴ്ചാപ്പത്തിനായനുഷ്ഠാനത്തെ ശ്ലോധിക്കണം.

തരക്കേടില്ലെന്നതു ഗ്രഹിച്ചാലുടൻ തന്നെ
പാദാർപ്പണങ്ങൾ മുതലായുള്ളവയെക്കൊണ്ടു
തീർച്ച പിടിച്ചമേലോട്ടേയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്നു
നിറുത്തിടണം നാഭിസ്ഥാനത്തിലല്ലതരം.

അവിടെ നിന്നുതന്നെ സർവ്വവായുക്കളേയും
തടവെന്നിയേ ജീവപ്രാണന്മാരോടു ചേർത്തു
മൂലവഹ്നിനാ സുഷുപ്തസ്ഥയായിട്ടും
കണ്ഡലിനിയെദ്രഹിപ്പിച്ചുള്ളിൽ കടത്തിട്ടു.

ചിത്രനാഡിയിലൂടെ മേല്പോട്ടു ഗമിച്ചുടൻ
ഏദയം കണ്ണനാളമിവകൾ കടന്നുപോയ്
പരമാത്മസ്ഥാനത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടനന്തരം
മവിടം മുതൽ മന്ദമന്ദമായ് ഗമിക്കണം.

അങ്ങിനെചെന്നു സഹസ്രാരത്തിലെത്തിട്ടമ്പോൾ
അൽത്തൈയവിടത്തിൽ നിർത്തിയിട്ടനന്തരം
അൽശേഷത്തെക്കൊണ്ടുസൈലുകത്തിലുമാക്കി
കല്പാന്തകാലത്തോളം വർത്തിച്ചിട്ടു ന്നു യോഗി.

പ്രാണവായുക്കൾ ചേർന്നു മേല്പോട്ടു ഗമിക്കുമ്പോൾ
പ്രാണവേദനയുണ്ടാം മർമ്മസന്ധികൾ തോറം
യമതാഡനത്തെക്കാളേറ്റവും ഭയംകരം
മസഹ്യമെന്നാകിലും സഹിച്ചിടണമതു.

ശീലിച്ച സമാധികൾ പൂർത്തിയാകാതെയതു
പൂർത്തിയായെന്നു തോന്നിച്ചെഴുതിടും സമാധികൾ
മേല്പോട്ടു ചൊങ്ങിച്ചെന്നു കീഴ്പോട്ടു വീണു ചില-
രവിടെക്കിടന്നല്ലം കഴിഞ്ഞു മരിച്ചിടും.

ആസനം വിരുന്നിട്ടു മലർന്നു വീണങ്ങനെ
യവിടെക്കിടന്നവർ മരണം പ്രാപിക്കുന്നു
ഏദയകുഹരത്തോടടുക്കുന്നേരത്തിങ്കൽ
ബോധമൊടുക്കു വീണു മരിക്കുന്നതു ചിലർ.

ആധികൾ സഹിച്ചുകൊണ്ടാവിലത്തൊട്ടു കൂടി-
സ്സാധകം കുറെക്കാലം ചെയ്തുള്ളതശേഷവും
ഈവിധം നശിച്ചുപോയൊരു നാഴികകൊണ്ടു
യോഗവൈകല്യത്തിനാലെന്നൊരു കഷ്ടമിതു.

യോഗികൾ ചൊങ്ങി വന്നു ഭൂമിയിൽ വീഴുമ്പോഴും
ആസനബന്ധം വിട്ടു മലർന്നു വീഴുമ്പോഴും

ബോധമാല്ലാതെമറിഞ്ഞങ്ങനെ വീഴുമ്പോഴും
കേമമായൊരു മഹാശബ്ദമുണ്ടായിടുന്നു.

പ്രാണവായുക്കളൊന്നായ്ചേർന്നു പുറത്തേക്കു
പോകുന്നനേരത്തിങ്കലുണ്ടാകുന്നതാണതു;
ഇവരെല്ലാം യോഗദ്രഷ്ടന്മാരായിടുന്നി-
തിവക്ക്കുപുരോഗതിയെന്താണെന്നും പറയാം.

യോഗദ്രഷ്ടതമുലമടുത്ത ജന്മംതന്നിൽ
രാജാവും മന്ത്രിയായോ സേനാനായകനായോ
ജനിച്ചു പല പല ഭൃഷ്ടന്മാരെച്ചെയ്തു
പാപകൊടികളാജിച്ചങ്ങനെ മരിച്ചിടും.

പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു പുണ്യങ്ങളാജിക്കുവാൻ
പുണ്യമില്ലല്ലോ മായാദേവിതൻ വൈകൃതത്താൽ
അതിനാലവർ മഹാപാപാഭൂയിഷ്ഠരായി
മരണമടയുമ്പോൾ നരകേ പതിക്കുന്നു.

നരകയാതനയാൽ കാഠിന്യവേദനപൂ-
ണ്ടുവാസരം മഹാസങ്കടപ്പെട്ടുവെന്ന്;
അവധി കഴിയുമ്പോൾ ഭൂമിയിൽ ജനിച്ചിട്ടും
ദരിദ്രന്മാരും മഹാരോഗികളായുവെന്ന്.

മരിച്ചാൽ നരകയാതനകളനുഭവം
ജനിച്ചാൽ മഹാരോഗദാരിദ്ര്യമനുഭവം
ഒന്നിലും കുറവില്ല ഭുഖങ്ങൾക്കതിരില്ല
മന്ദന്മാരുടെ യോഗസിദ്ധികൾ കണ്ടുകൊൾക.

രാജയോഗവും മന്ത്രയോഗവും ഭക്തിയോഗം
ഈവക യോഗങ്ങളിൽ ഭഗവതമെന്നായില്ല;
ഐശ്വര്യം വന്നാലുമതു പിന്നെയുമാവത്തിക്കാം
ഐശ്വര്യമില്ലാതെയില്ല സുഖമായഭ്യസിക്കാം.

സമുത്തലായുള്ള ചൈതന്യരൂപങ്ങളിൽ
യാതൊന്നിലാണോ തനിക്കിഷ്ടമുണ്ടാകുന്നതു
അതിനെ ലക്ഷ്യമാക്കിസ്സേവിക്കുന്നതു തന്നേ
ഭക്തിയോഗമെന്നുള്ള യോഗമെന്നറിഞ്ഞാലും.

ചൈതന്യരൂപങ്ങൾക്കു നാശമുണ്ടാകും വരേ
യോഗികൾക്കവീടത്തിലാനന്ദിച്ചിരുന്നീടം
രൂപത്തെമാത്രംലക്ഷിക്കുകയെന്നതുകൊണ്ടു
സമുത്തലായെത്തന്നെമോതുന്നിതതിന്നേ നാം.

നാദത്തിലക്ഷരങ്ങൾ ലയിപ്പിച്ചുനദിനം
പരയെ ലക്ഷ്യമാക്കിയെഴുതിട്ടും യോഗങ്ങളെ
മന്ത്രയോഗങ്ങളെന്നും ഹംസയോഗങ്ങളെന്നും
രണ്ടായിട്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യമവരെ മാത്രം.

മന്ത്രയോഗവും ഹംസയോഗവും രണ്ടായിട്ടു
പറഞ്ഞിട്ടെന്നെങ്കിലും സൂക്ഷ്മത്തിലൊന്നു തന്നേ;
ലക്ഷ്യവും മാറ്റങ്ങളുമുപാസക്തമങ്ങളു-
മാണുപോലിരിക്കുമ്പോൾ രണ്ടെന്നെങ്ങിനെച്ചൊല്ലാം.

അക്ഷരഭേദത്തിനാലാദ്യം രണ്ടാണെങ്കിലും-
മക്ഷരം മദ്ധ്യമയിലെത്തുമ്പോൾ ലയിച്ചുപോം;
അവിടം മുതൽക്കുകരൂപമായ്ത്തീരും രണ്ടും
അതിനാലതു രണ്ടുഭേദമെന്നതേ വരൂ.

പരയെന്നതു ബ്രഹ്മനാടം തന്നെയാണതു
രൂപം കണ്ഠങ്ങളു പരാശക്തിയായ് നിന്നിട്ടു
ബ്രഹ്മാഞ്ചലസൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങളെച്ചൊന്നു
തന്നുടെ ബീജാക്ഷരം മൂന്നായിപ്പിരിച്ചിട്ടു

ബ്രഹ്മതേജസ്സതികൾ പതിപ്പിച്ചതിൻപ്രതി-
ബിംബങ്ങളായിത്തീർന്നു ബ്രഹ്മവാദികൾ മൂന്നും;

അകാരം ബ്രഹ്മനായും ഉകാരം വിഷ്ണുവായും
മകാരം അദ്രനായുമിങ്ങനെ മൂത്തിത്രയം.

അവർ വിധിച്ചുള്ള കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ട്വാ-
നവർക്ക് ശക്തിപോരാഞ്ഞതിനാലനന്തരം
തന്നുടെ ഗുണങ്ങളെ മൂന്നു രൂപങ്ങളാക്കി-
ട്ടവർക്ക് മൂന്നുപേർക്കും കൊടുത്തീടിനാളപ്പോരും.

രാജസം മഹാസരസ്വതിയും ദേവി തന്നേ
സൃഷ്ടികർമ്മത്തിനായി ബ്രഹ്മദേവൻ നരകി;
സാത്വിക മഹാലക്ഷ്മി ലോകരക്ഷണത്തിനായ്-
വിഷ്ണുദേവൻ കൊടുത്തീടിനാളപ്പോരത്തന്നെ.

താമസി മഹാകാളിയാകിയ ദേവിതന്നേ
താമസശീലനായ അദ്രദേവൻ നരകി
ഇമ്മൂന്നു ശക്തികളും മൂന്നുപേരോടും ചേർന്നു
തങ്ങൾ തങ്ങൾക്കു ചേർന്നു കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടു.

എല്ലാ ചൈതന്യങ്ങൾക്കും തദർഭവിധരൂപങ്ങൾക്കും
കാരണകാൽകർത്തൃഭേദങ്ങൾക്കെല്ലാറ്റിനും
കർത്തൃത്വം വഹിക്കുന്ന കാരണീ പരാശക്തി
ബ്രഹ്മരൂപിണീ ബ്രഹ്മസാമീപ്യമഹോന്നതാ.

എന്നുടെയുള്ളിൽ വിളങ്ങീട്ടു മണിപീഠം
ചിന്തയി ജഗന്മയി കന്മഷവിനാശിനി
ഉന്മനീഭാവം പൂണ്ടു തന്നെസ്സേവിച്ചീട്ടു
നിമ്ബലഭക്തന്മാർക്കു ജന്മസാഫല്യത്തിനു
ബ്രഹ്മമാഗ്നത്തിലൂടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി
ബ്രഹ്മണി ചേർത്തുകൊള്ളും നിമ്ബലാ സനാതന
ഭക്തവാത്സല്യമിതുപോലെ മറാക്കുമില്ല
ഭക്തന്മാരുടെ മാതാവല്ലയോ മഹാമായ.

ഭക്തന്മാർ സേവിക്കേണ്ടും മുന്തിയുമിതു തന്നേ
നിത്യകല്യാണി പരമേശ്വരി ബാലാസതി
മുക്തി നൽകീടുന്നതു കൂടാതെയവർക്കു
നിത്യസൗഖ്യവും കൊടുത്തീടുന്നു ദയാവതി.

യോഗജ്ഞാനങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത മൂഢന്മാരും
യോഗകാരിണിയായ ദേവിയെ സ്നേഹിക്കുവാൻ
യോഗമുണ്ടായാൽ സർവ്വയോഗവും കരസ്ഥമാം;
യോഗമാതവല്ലയോ യോഗീന്ദ്രി കൃപാവതി.

ഇങ്ങനെയുള്ള ദേവീതന്ത്രം ഭക്തന്മാർക്കി-
ന്നെങ്ങിനെ ബ്രഹ്മമുക്തി ലഭ്യമല്ലാതേ വരും
മറ്റുള്ള മുന്തികളെസ്നേഹിച്ചാൽ കർമ്മമുക്തി
മാത്രമേ കിട്ടൂ; അതു നിത്യമുക്തിയുമല്ല.

അവർക്കുപോലും ബ്രഹ്മമുക്തിയില്ലാതിരിക്കേ
അന്യർക്കു നല്കീടുവാനാകുമോ നിരൂപിച്ചാൽ;
പട്ടിണിക്കാരനുണ്ടോ വീര്യസമൃദ്ധിമാ-
മഷ്ടികൾ നല്കീടുവാൻ പ്രാപ്തനായ്വന്നീടുന്നു.

എന്നാണു നിങ്ങളിനിയെങ്ങു പോയിത്തു
ഞാൻ പോകും വരേ നിങ്ങളിങ്ങു താമസിക്കുമോ?"
“അതിനതരമില്ല ഞാനൊരു ഗുഹം തീപ്പാ-
നാരംഭിച്ചതുമിപ്പോൾ പാതിയായതേയുള്ളു.

കൊത്തന്മാരാശാരിമാരെക്കെയുമവരുടെ
പത്തനങ്ങളിൽച്ചെന്നു താമസിച്ചിട്ടുനില്പോൾ;
നാളെ വന്നീടുമവരപ്പോളങ്ങെത്തിടണം
അല്ലെങ്കിലവരെല്ലാം വെറുതേ മെനക്കെടും.

പണി തീരാതെയിനിയവരെ വിടുന്നത-
ല്ലതിനാലെനിക്കെങ്ങും പോവാൻ തരമില്ല;

ഓട്ട വാങ്ങുവാനായി കൊല്ലത്തു വരുമപ്പോൾ
സ്വാമിയെങ്ങിനെയും ഞാൻ വന്നു കണ്ടുകൊള്ളാം.”

“അങ്ങിനെയാട്ടെയെന്നാലങ്ങു തങ്ങളിൽക്കാണ്മാം
എന്നുടയവസ്ഥാനം ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ”
നിങ്ങളെ ഭാവികാലമിപ്പോഴുള്ളതിലേററം
മൗലമാക്കിത്തീർക്കുമിശ്വരീ ബാലാദേവി.”

സ്വാമിയോടനുഗ്രഹം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുളവെണം
ഗോപാലപിള്ളയോടു സകലമുരചെയ്തു
അന്നുരാത്രിയിലവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു
നാലിന്നു പുറപ്പെട്ടിട്ടെട്ടിന്നു വീട്ടിലെത്തി.

ആയിരത്തോളം തൊണ്ണൂറൊമ്പതും ചേർന്നൊരാണ്ടിൽ
നേടത്തിൽ മവിയിരുപത്തിമണ്ടായദിനേ
കാടെടുപ്പതിന്നായി കൊല്ലത്തുപോയി ഞാനും—
മാത്രാമം നാണുപിള്ള തന്നെ വീട്ടിൽച്ചെന്നു.

നേരവുമസ്തമിച്ചങ്ങവീടെത്താമസിച്ചു
നേരത്തെയെഴുന്നേറു നാണുപിള്ളയും ഞാനും
കാപ്പിയും കുടിച്ചുടനോടുകൾ നോക്കീടുവാ—
നാഫീസ്സുതോറും ചെന്നിട്ടോടുകൾ നോക്കിക്കണ്ടു.

ഇന്നുനാരുടെയോടാണേററവും നല്ലതെന്നു
നാണുപിള്ളയും ഞാനും സമ്മതിച്ചുറപ്പിച്ചു;
“ഓട്ട വാങ്ങുവാനിന്നു സമയമെന്നിരിക്കിലു
നാണുവാശാന്റെമുത ചട്ടമ്പിസ്വാമിയിപ്പോൾ.

പ്രാക്കുളം വകയായ കെട്ടിടങ്ങളിലെങ്ങോ
താമസിക്കയാലെനിക്കവിടെപ്പോയിടണം;
അദ്ദേഹം ദേഹത്യാഗം ചെയ്തീടുമിന്നുതന്നെ
അതിനുമുമ്പേ ചെന്നു കാണണമദ്ദേഹത്തെ.

തിരിയെ വന്നിട്ടുവാമോടു വാങ്ങീടുന്നതു—
മരിയവേഗമോമോടേ പോയിടുന്നിതാ ഞാനും”
ഇത്രയും പറഞ്ഞാലക്കടവിലെത്തിയൊരു
തോണിയിൽക്കയറി മരുതീരത്തിൽ ചെന്നിറങ്ങി

അല്പമായൊരു പരിചയമുള്ളൊരു പുമാ—
നപ്പോളങ്ങവിടത്തിൽ വന്നവനെനെന്നക്കണ്ടു
ഇപ്പോഴെങ്ങോട്ടു പോകുന്നെന്നവൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ
സ്വാമിയെക്കാണ്ഡൻ പോകുന്നെന്നു ഞാനും പറഞ്ഞു.

സ്വാമിയെങ്ങിരിക്കുന്നുവേതുസ്വാമിയാണവ—
നേവം ചോദിച്ചു നേരത്തിങ്ങനെ പറഞ്ഞു ഞാൻ;
“ചട്ടമ്പിസ്വാമിയെന്നു കേട്ടിട്ടില്ലയോ നിങ്ങൾ
അദ്ദേഹമിരിക്കാണെന്നു മന്ദിരത്തിങ്കലുണ്ടു.

തോണിക്കാരനുമതു കേട്ടെന്നോടൂർ ചെയ്യു;
‘അദ്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു പോയങ്ങു പ്രാക്കുളത്തിൽ
നാലഞ്ചു ദിനം മാത്രമിവിടെക്കിടന്നപ്പോൾ
അഞ്ചുരാറ്റുകൾ വന്നങ്ങെടുത്തു കൊണ്ടുപോയി.”

അതുകേട്ടുടൻതന്നെ പ്രാക്കുളത്തേയ്ക്കു പോയി
“ഇവിടെക്കൊണ്ടുവന്ന ദിനത്തിനടുത്തു നാൾ
കുന്ദളത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയിതദ്ദേഹത്തിനെ—
യവിടെച്ചെന്നാൽ കാണാമിവിടെയില്ലദ്ദേഹം.”

ഇത്തരം കേട്ടു ഞാനും സുതപരം കുന്ദളത്തിൽ
ലെത്തേണമെന്നൊച്ച തിരിച്ചു നടന്നപ്പോൾ
കുറുക്കുമാറ്റങ്ങളിൽ പഴക്കമേറുമുള്ള
വിദഗ്ദ്ധനൊരുത്തനെത്തുണയ്ക്കായയച്ചവർ.

അവനുമൊരു തോണി പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു
തോണിയിൽക്കേറി ഞങ്ങൾ ജലമാറ്റത്തിലൂടെ

ചവറപ്പാലത്തിങ്കൽ വേഗത്തിൽ ചെന്നിറങ്ങി-
യവിടമുതൽ തീരമാഗ്നിയായ് നേരേ ചെന്നു.

കമ്പളത്തിങ്കൽ പോകും മാഗ്നത്തിൽച്ചെന്ന നേര-
ത്തഞ്ചാറ മാപ്പിളമാർ വന്നിടുന്നതു കണ്ടു
'കമ്പളത്തുടൊത്തോണോ നിങ്ങൾ വന്നിടുന്നതു'
എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ, തന്നെയെന്നവർ ചൊല്ലി

'അവിടെ വല്ല വിശേഷങ്ങളും കണ്ടോ നിങ്ങൾ?'
"കണ്ടില്ല ഞങ്ങളെന്നും കേട്ടതു പറഞ്ഞിടാം
എങ്ങാണോ നിന്നുവന്നു കമ്പളത്തെശമാന്റെ
വിട്ടിൽത്തങ്ങിയിരുന്ന കാഹരസ്തന്നിയാതി.

അയ്യോളിന്നവിടത്തിൽ ചമ്പ്രം പോട്ടിരുന്നിട്ടു
മരിച്ചുകളഞ്ഞെന്നു കേട്ടു ഞങ്ങളും ചെന്നു
അകത്തുകടക്കുവാൻ പാവിച്ചു തമയത്തു
അവിടെ നിിക്കും ഖാൻ പിറന്ന കൂട്ടം കണ്ടു.

അകത്തു കടക്കുതെന്നവർ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടി-
ട്ടടിപ്പാനായി വന്നു ഞങ്ങളുമോടിപ്പോന്നു;
എശമാൻ കണ്ടുവെങ്കിൽ കൂട്ടരെയൊഴിച്ചിട്ടു
ഞമ്മളെയകത്തേക്കു ബിട്ടീടുമായിരുന്നു.

പാവങ്ങളോടു തെശവുള്ളു ചൊന്നെശമാന്നു
ഞമ്മളോടേററൊരു വാച്ചല്ലുമുണ്ടു പണ്ടേ
പടച്ചോന്നറിയെക്കുപ്പിറന്നോനാണെശമാൻ
ഇതുപോലാരുമില്ലയീ രാച്യങ്ങളിലെങ്ങും

എതാപതു വന്നാലുമെശമാൻകിട്ടെപ്പോയാ-
ലേതു ചെയ്തിട്ടുമതു തീർത്രിടം ചൊന്നെശമാൻ
കമ്പളത്തെശമാനെക്കേട്ടിട്ടില്ലയോ നിങ്ങൾ
ഞാന്റെ രാച്യമേതു കിട്ടയോ തോലയിലോ?"

“എന്റെ താമസമൊട്ടു ദൂരെയെന്നറിയുവിൻ
 ഞാനിപ്പോൾ പോയിട്ടേ നിങ്ങളും പോയിട്ടുവിൻ
 നിങ്ങളെ റസുഖുള്ളൊരു നിത്യവും തുണക്കട്ടേ
 നിങ്ങളുടെ പടച്ചോന്റെ കൃപയുണ്ടായിട്ടേ.”

അവരെല്ലാവരെയും കിഴക്കോട്ടേയ്ക്കു പോയി
 കൂട്ടുകാരനും ഞാനും കുന്ദളത്തേയ്ക്കും പോയി;
 വായനശാലയുടെ മുറിയിലിരിക്കുന്ന
 സ്വാമിതൻ ജഡം കണ്ടു വന്ദിച്ചു കൊണ്ടുനിന്നു.

ജഡത്തിൽ ഭുജങ്ങളെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ
 യടുത്തു പുറകിലായൊരുത്തൻ നിന്നീടുന്നു;
 ആയതു കണ്ടിട്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചുണ്ടയാളോടു ;
 “എന്തിനപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ നിൽക്കു” എന്നു.

“പിടിച്ചില്ലെങ്കിലിതു മറിഞ്ഞു വീഴുമെന്നു
 നിനച്ചിട്ടാണിങ്ങനെ പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നത്.”
 “ഇതനുചെയ്തു സമാധിയിലിവിധമൊന്നും
 വരുവാനിടയില്ല നിങ്ങളേതാണ്ടോ ചെയ്തു.”

“സ്വാമികളിവിടത്തിലിരുന്നു സമാധിയാ-
 യതിനുശേഷം ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയ് കുളിപ്പിച്ചു
 തിരിയെക്കൊണ്ടു വന്നിങ്ങിരുന്നതിൽ നേരം
 മിറിക്കുന്നില്ല പാകേ മറിഞ്ഞു പോയിട്ടു.”

“കൊണ്ടുപോകേണ്ടാ കുളിപ്പിക്കുവാനൊരോടത്തും
 ഇരുനേടത്തിരുത്തിക്കുളിപ്പിക്കേണ്ടതല്ലേ;
 എടുത്തനിമിത്തമാമാസനത്തിനു ഭംഗം
 വേിച്ചു മൂലമല്ലേയിങ്ങനെ വന്നതീപ്പോൾ.

അങ്ങിനെ നിങ്ങൾ ചെയ്തു കുററത്തിൻ ശിക്ഷതന്നെ-
 യിങ്ങനെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടേവം നിന്നീടുന്നതും

ജഡത്തെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പാനെടുക്കുവരേ നിങ്ങൾ
മുടക്കുവരാതെ നിലയ്ക്കു നിന്നീടണം.”

ഈവിധം പറഞ്ഞു പന്തലിൽ ചെന്നനേരം
മാളികൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നിടത്തുനിന്നു;
അസംഖ്യമാളുകളുടെയെന്നാകിലും
എനിക്കുപരിചിതനൊരുത്തൻ പോലുമില്ല.

പന്തലിനുടെ തെക്കേയറ്റത്തിട്ടിരിക്കുന്ന
ബഞ്ചിനേലൊരാളിനൊട്ടിരിപ്പാൻ സ്ഥലം കണ്ടു
അവിടെച്ചെന്നു ഞാനും വിശ്രമിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
വടക്കേയറ്റത്തൊരു വഴക്കു കേൾക്കായ്ക്കുന്നു.

വഴക്കിൻമൊഴികളേ ശ്രദ്ധിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ
കാരണവനുമൊരു ശേഷകാരനുമായി
സ്വാമിയെയടുക്കുവാനുള്ളതും സംബന്ധിച്ചു
കേമമായുള്ള വഴക്കുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചു ഞൻ.

“അമ്മാവനെത്തന്നെ പറഞ്ഞെന്നാലും ഞങ്ങൾ
ഉവിടെത്തന്നെയിന്നു സ്വാമിയേയടുക്കീടും
അതിനെത്തടയുവാനമ്മാവൻ ശ്രമിക്കേണ്ട
ശ്രമിച്ചാലതിലൊരു ഫലവും കിട്ടുകില്ല.”

“അവിടെയടുക്കുവാൻ സമ്മതമില്ലെന്നിടം
മെവിടെയെങ്കിലും കൊണ്ടടുക്കീടുവിൻ നിങ്ങൾ”
“അമ്പതുസെന്ററുള്ള വിസ്കീണ്ണമെന്നാകിലും
മിമ്പമേറീടുമൊരു കാവിയുപോലെയാണോ?”

“ഇതുപോലൊരു കാവിലിവിടെങ്ങിലെങ്ങും
ഇതുപോൽ വിശിഷ്ടനായാമില്ലൊരേടത്തും
രണ്ടിനും വൈശിഷ്ട്യമുണ്ടാകയാലവിടത്തിൽ
തന്നെയാണടുക്കുവാൻ യോഗ്യത നിരൂപിച്ചാൽ.”

“അവിടെപ്പുരുഷാലേ നാഗപ്രതിഷ്ഠചെയ്തു
ആയില്യംതോറും നാഗപൂജകൾ നടക്കുന്നു
അതിനു തടസ്സം നീ നിമിത്തമുണ്ടാണെന്നാൽ
നാഗരാജന്റെ ശാപം നിനക്കു കൈപ്പെടും.”

“നാഗരാജൻ പണ്ടേ സ്ഥാനമില്ലവിടത്തിൽ
കേസരിൻ ജയത്തിനു മാത്രമുദ്ദേശിച്ചിപ്പോൾ
എങ്ങാണ്ടോ കിടന്നൊരു ശിലയെക്കൊണ്ടുവെച്ചു
കാട്ടുന്നഗോഷ്ടികളെക്കൊന്നുമോർ ചിരിവരും.

നാഗരാജാവിന്നതിൽക്കായ്മില്ലപ്പോ പോലും
കായ്മില്ലാതേ കോപിച്ചിട്ടുമോ നാഗരാജൻ?
അമ്മാവനുടെയോരോമിരട്ടു വിദ്യകളു
സമ്മതിക്കുന്നോരാരുമിവിടെയില്ലവിപ്പോൾ.”

ഇത്തരമുള്ളവാദം മുറുകിവന്നതോരം
മെയ്യും വിനയത്തോടടുത്തുചെന്നു ഞാനും
ശാന്തമാം സപരത്തോടും മന്ദമാം സ്ത്രീരത്തോടും
സന്ദർഭാചിതമായിപ്പറഞ്ഞേനീവുകാരും;

“വിശിഷ്ട നായക ജഡത്തെയടക്കുവാൻ
പാപിഷ്ഠരായോർ ഭൂമിതന്നാലും തൃജിക്കണം;
അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ പാപിതൻ വകയായും
തരുവാനൊട്ടും മനസ്സില്ലാത്തതായുമുള്ള.

കളംകപംകിലമാമീസുരലത്തിട്ടേഹത്തെ—
യടക്കമെന്നു ശാിക്കുന്നതു ധർമ്മമോണോ?
സന്തോഷമോടും നല്ല പൂണ്ണസമ്മതത്തോടും
സപത്നമാകിയ ഭൂമിയേക്കവിൽ കുറയാതെ.

അന്തരായങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ നരകീടവാ—
നന്തസ്സുള്ളവരിങ്ങു ധാരാളമിരിക്കുമ്പോൾ

മുർച്ഛിത തികഞ്ഞുള്ളോരധമായമനുടെ
ഭൂമിയിലടക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിടേണ്ടോ നിങ്ങൾ.”

ശംകരമംഗലത്തെ തഹശീൽദാരവാർകൾ
ശംകരയെന്നിയേ പറഞ്ഞിടിനാനെന്നോടപ്പോൾ;
“ശംകിച്ചിടേണ്ടോ നിങ്ങളീസ്ഥലം കമ്പളത്തു
ശംകുപ്പിള്ളയാണിതിനടമസ്ഥനായതും.

ആഴ്ചമേ പതിയാതെ തരിശായ്ക്കിടന്നൊരു
കാവംകൽ വ്രിയമോരം സാമീകങ്ങളെന്നു കണ്ടു
പതിച്ചു കിട്ടാനപേക്ഷിച്ചിതു ശംകുപ്പിള്ള
മുപ്പീനമപേക്ഷിച്ചു പതിച്ചു കിട്ടീടുവാൻ.

രണ്ടുപേരപേക്ഷിക്ക നിമിത്തം ലേലംചെയ്തു;
ലേലത്തിൽപ്പിടിച്ചതു ശംകുപ്പിള്ളയാണപ്പോൾ;
മുപ്പീന മെഴുമോനോക്കിനിന്നതേയ്ക്കുളള;
ശംകുപ്പിള്ളയതിന്റെയടുമസ്ഥനമായി.

ലേലമസ്ഥിരംചെയ്തു തനിക്കുകിട്ടേണമെ-
ന്നപ്പീൽബോധിപ്പിച്ചിയാൾ റജുരാപ്പീസിവിറ്റോൾ
അപ്പീൽ തള്ളുവരേയ്ക്കുമിങ്ങനെ പുലമ്പീടും
തള്ളിയാൽ പിന്നെയീയാൾ മിണ്ടാതെയിരുന്നീടും.

ഇങ്ങനെയാണിതിന്റെപരമാർത്ഥങ്ങളെന്നു
നിങ്ങളും ധരിച്ചുപോയിനിവേണ്ടുന്നതെന്തു?
അവിടെയടക്കിയാൽ വല്ലഭോണവുമുണ്ടോ
അതളിച്ചെണ്ണീടണം ശാസ്ത്രംഞാനല്ലോ നിങ്ങൾ.”

“ശാസ്ത്രംഞാനല്ലെങ്കിലും ഗുരുകാരുണ്യംകൊണ്ടും
ചട്ടമ്പിസാമീയുമായ് സംസർഗ്ഗം ചെയ്തുകൊണ്ടും
സാമാന്യം പല വിഷയങ്ങളിലുള്ളതപ-
മറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനെപറയാൻ മടിയില്ല.

സത്യാവസ്ഥകളിതിലിങ്ങനെ തന്നെയെങ്കിൽ
 സത്യമായിരിക്കാത്തതോടൊപ്പം കാണുന്നില്ല;
 സ്വാമിക്ക് പ്രിയമേറുമുള്ളതോടൊത്തുതന്നെ
 സ്വാമിയെക്കണ്ടുന്നതുമോത്തമം തന്നെ.”

“നിങ്ങളെപ്പരിചയമില്ലല്ലോ ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ
 നിങ്ങൾക്കു പരിചയമില്ലാത്തതൊക്കിലുണ്ടോ
 നിങ്ങൾ താമസിക്കുന്നതവിടെയാണെന്നതും
 സ്വാമിയുമായിട്ടുള്ള ബന്ധവും പറയണം.”

“എന്റെ താമസം പീരപ്പൻകോടെന്നൊരുടിക്കിൽ
 നെടുമങ്ങാട്ടുനിന്നുമെട്ടനാഴികമേക്കെ
 അവിടുമിപ്പോഴൊരു കിഴക്കുമാണെങ്കിലും
 സുഖവാസത്തിനേറും പറിയോരിടം തന്നെ.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുമായുണ്ടായ പരിചയം—
 മെന്നുടെ പതിമൂന്നാം വയസ്സിലാരംഭിച്ചു;
 സ്വാമിതന്നുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ കാവർസൂർകേതുപിള്ള
 വാമനപുരമാറിൽ പാലം കെട്ടിപ്പാൻ വന്നു.

സത്രത്തിൽ താമസിക്കുകാലത്തു സഹായാത്മം
 സ്വാമിയെക്കണ്ടുകൊണ്ടു താമസിപ്പിച്ചിരുന്ന
 അങ്ങനെയവിടത്തിൽ താമസിപ്പിരുന്നപ്പോൾ
 ഞാനുമങ്ങൊപ്പംചെന്നു ചേർന്നിടത്തിൽ.

വേദാന്തങ്ങളെപ്പരിശോധിച്ചുണ്ടതിലുള്ള
 സാരാംശങ്ങളെപ്പോലീടിനേൻ സ്വാമിയോടു
 വ്യക്തിവ്യക്തമായുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ കേട്ടുസ്വാമി—
 യെത്രയും പ്രസാദിച്ചിട്ടെന്നയാശ്ശേഷം ചെയ്തു.

“യൗവനം പ്രാപിക്കാത്ത നിങ്ങളീ വേദാന്തങ്ങൾ—
 ളെങ്ങനെ പഠിച്ചതു പഠിപ്പിച്ചതുമാരോ?

ഇന്നിമേൽ നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞീടുവാനുള്ളതെല്ലാം—
മിവിടെ വന്നാൽമതി പറഞ്ഞു ഗ്രഹിപ്പിക്കാം.”

അന്നതൊട്ടാഴ്ചത്തോളം ഞാനവിടത്തിൽ ചെന്നി—
ട്ടൊന്നൊന്നാസ്സാിക്കുവാൻ തുടങ്ങി, യദ്ദേഹവും
പറഞ്ഞു ഗ്രഹിപ്പിക്കാനത്രയും ശ്രദ്ധയോടെ;
തെളിഞ്ഞു സുഗമമാസ്സറഞ്ഞു തരുമല്ലോ.

പാിച്ചതൊന്നും സ്തൂതിപഥത്തിൽ നിന്നുമാറ്റം—
തിരിപ്പാനൊരു ബുക്കിലെഴുതിക്കൊള്ളും ഞാനും;
ഇങ്ങനെ സ്വാമിയൊരു ആത്മബന്ധുവായിട്ടും
ഗുരുവായിട്ടും തീൻ ഭംഗ്യമേ മഹാഭാഗ്യം.

എന്നോടപരിചയമിങ്ങാക്കമീല്ലെന്നില്ല
താഴത്തോടവുമായിട്ടുണ്ടല്ലം പരിചയം
അദ്ദേഹത്തിനെയെങ്ങും കണ്ടതില്ലിവിടത്തിൽ
വന്നിട്ടില്ലയോയെന്നു സംശയമുടിക്കുന്നു.”

“അദ്ദേഹം വന്നിട്ടുണ്ടു കാവിൽ നിന്നീടുന്നിപ്പോൾ
സ്വാമിയേയടക്കുവാൻ കഴിയുണ്ടാക്കീടുന്നു;
ഇന്നത്തെ ചുടങ്ങുകൾക്കൊക്കെയുമേജൻറായി
നടുത്തിച്ചീടുന്നതുമദ്ദേഹം തന്നെയത്രേ.”

പിന്നെ ഞാനവിടന്നു തിരിച്ചു വന്നു വേഗം
മുന്നമെയിരുന്നുള്ള ബഞ്ചിമേൽ ചെന്നിരുന്നു
നേരവുമിരട്ടുന്നു മോലങ്ങൾ പരക്കുന്നു
ഇടികൾ മുഴങ്ങുന്നു മാരികൾ ചൊരിയുന്നു.

പാഴിടികൊണ്ടു പാറം ഭൂതലം നടുങ്ങുന്നു
നിന്നൽകൊണ്ടാളികൾക്കു കണ്ണുകളടയുന്നു
ഈറമാസ്സറററിച്ചു തരുക്കൾ വീണീടുന്നു
പേരങ്ങൾ പൊട്ടുപൊടാ വേരററു പതിക്കുന്നു.

വന്നകാഴ്ചകളെല്ലാം ഭംഗിയായ് നിറവഹിച്ചു
വന്നിടത്തേയ്ക്കു തിരിച്ചെഴുന്നള്ളുന്നനോരം
നന്നായിട്ടൊരു ഘോഷയാത്രയായ് നേവേണമെന്നു
മെന്നുകല്പിച്ചിട്ടിറുൻ ചെയ്തതാണിവയെല്ലാം.

മാരിപോൽ തോന്നിയതു മഭിഷേകത്തിൻ ജലം
ഇടിപോൽ തോന്നിയതു ദേവവാദ്യങ്ങൾ തന്നെ
കാരാടിച്ചീട്ടെന്നെന്നു നമുക്കു തോന്നിയതു
അസംഖ്യം ചാമരങ്ങൾ വീശിയകാരതന്നെ.

ദേവദാസികളുടെയാട്ടവും പാട്ടുകളും
സ്വാധീകളെഴുന്നള്ളും മാഗ്ഗത്തിലുണ്ടെങ്കിലും
ആയതിലുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ മുഴുതരം
മാകയാലിവിടത്തിൽ കേട്ടീടുന്നതു മല്ല.

ശംകരഭഗവാന്റെയും ശാഖതാരമായോരും
രൻപേരും സ്വാധീയുടെയെഴുന്നള്ളത്തുപേരും
സംഭവമുണ്ടായതുമതിന മുഖവും ചിമ്പും
ഉണ്ടാകാതിരുന്നതും ചിന്തിച്ചു നോക്കുമവിടെ.

മുമ്പെചൊന്നതുപോലെ യുവൻകോൻ സ്വാധീതന്നെ
സംഗ്രീതിയോടും ബഹുമാനിച്ചതെന്നുവരൂ;
അൻപരിൽമുമ്പനായ നമ്മുടെ സ്വാധീക്കല്ലാമെന്നു
തുമ്പരിൽമുമ്പനാക്കും ചെയ്തിട്ടില്ലിതുവരെ.

സ്വാധീയിന്നെല്ലാരേയും വെടിഞ്ഞുപോയ മൂലം
സീമയില്ലാത്ത ദുഃഖം പൂണ്ടവരെല്ലാവരും
ശിഷ്യരും പ്രശിഷ്യരും മറ്റുള്ള ജനങ്ങളും
ശോകത്തെസ്സഹിയാഞ്ഞു വാവിട്ടു വിളിക്കുന്നു.

ധീമന്മാരായുള്ളവരൊക്കെക്കരയാതെ—
യോദീടും ദുഃഖംകൊണ്ടു കണ്ണുവീരെഴുക്കുവാ

ഭക്തന്മാർ ബോധം കെട്ടിപ്പൊന്നുമേയറിയാതെ
ഭക്തന്മാരെന്നപോലെയാണുതീരുക.

ശുദ്ധന്മാർ വിഷ്ണുജംകന്മാരായോരുതരം
ദുഷ്ടന്മാർ മുഴുത്തവർ കൈകാലിട്ടുകിടന്നു
ചിന്താഹീനന്മാരായി ഭ്രാന്തചിത്തന്മാരായോർ
എന്തുചെയ്യണമെന്നതറിയാത്തവരല്ല.

മഹത്തുക്കളായ്ക്കൊത്തുബോധമുള്ളവർ ചിലർ
മഹത്താം പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കൊത്തുപ്രഭുവരും ശ്രമിക്കുന്നു
ഇവകളെല്ലാം മായവികൃതിയെന്നു ചിന്തി-
ച്ചവകളേയും നോക്കിയിരുന്നീടുന്നു ഞാനും.

തിമിരരിയും പൂർവ്വാചലത്തിൽ മന്ദമന്ദം
മുദയം ചെയ്യാനായിത്തുടങ്ങുന്നതുകണ്ടു
ഹരിവീരനെക്കണ്ടു കരിസംഘങ്ങൾ പോലെ
തിമിരനിരയെല്ലാം മറഞ്ഞുപോയി ബലാൽ.

ഗഗനത്തെളിത്തോറും ഭൂവനം വിളങ്ങുന്നു
ഭവനങ്ങളിൽ സന്ധ്യാദീപങ്ങൾ ജ്വലിക്കുന്നു
ഗഗനമണിമന്ദം മന്ദമായുയരുന്നു
ഭൂമിയിലുള്ളമണിയൊമ്പതെന്നടിക്കുന്നു.

വേലകളെല്ലാം തീർന്നു വേലുപ്പുള്ളിയും വന്നു
ചാലവേ കുളിച്ചുടൻ തന്തിയും വന്നുചേർന്നു
കാലത്തെക്കളയാതെ സ്വാമിയെയടക്കുവാൻ
വേഗത്തിലെടുക്കുവിൻ സ്വാമിയെയെന്നൊരാജ്ഞ.

താഴത്തോട്ടും കൊടുത്തനേരത്തങ്ങൊരപ്പേർ
വേഗത്തിൽ വന്നൊരാജ്ഞ നടത്തീടുവനാ യി;
ലോകത്തിലവതരിച്ചുള്ളോരു ഗുരുവിന്റെ
ദോരത്തെക്കൊട്ടുതൂടൻ കൂടലിൽ കൊണ്ടുപോയി.

അവരോടൊരുമിച്ചു ഞങ്ങളും കാവിൽപ്പോയി
അടക്കിപ്പുറം കഴിതന്നുടൻ നാലുപാടും
ആളുകൾ തെരുവിനിന്നീടുക നിമിത്തമാം
യവിടെ നടക്കുന്ന ചടങ്ങു കാണുതിന്നു.

വള്ളിക്കൈപ്പൊന്നിൽ കേറിയിരുന്നു നോക്കുന്നോരും
തൂങ്ങിക്കൈപ്പൊന്നിൽ കണ്ടു ഞാൻ ചടങ്ങല്ലാം
കണ്ടുശരിതന്നെയെങ്കിലുമവിടത്തെ
കണ്ടുമാനങ്ങളൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഇങ്ങനെ സ്വാമിയുടെ വന്ദ്യമാം ശരീരത്തെ
തൂങ്ങിക്കൈപ്പൊന്നിൽ കണ്ടു ചെല്ലിപ്പൊന്നിൽ
തങ്ങളിന്നിത്തൽ ലോഭമുണ്ടാകാതെയും
തിങ്ങിനടക്കിവിനയാദരസമനപിതം.

കമ്മൗണ്ടിതമാം നിർമ്മലമനസ്സോടും
ഭക്തമാർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടാകെയും ശുഭം തന്നെ;
ഉത്തമോത്തമൻ സ്വരൂപാനന്ദസ്വാമി ശിഷ്യൻ
ഭക്താലഗ്നനല്ലായ്കൊച്ചുസ്വാമി.

നിർമ്മലമനസ്സോടും നമ്മുടെ കൊച്ചുസ്വാമി
ചെയ്തിട്ടും കമ്മൗണ്ടിനെങ്ങനെയെന്നാലും
ബ്രഹ്മദേവനോടും സമ്മതമായിട്ടുവേദം
മറയ്ക്കുകൾ കുറവെങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ടും.

അക്കാവിൽ സമാധി സംഭവമായി ചടങ്ങുക
ഉണ്ടാകെയും തീർത്തുശേഷമങ്ങു നിന്നവരല്ലാം
വെക്കമിങ്ങാഗമിച്ചു നോക്കു ശംകുപ്പിള്ള
സൽക്കരിച്ചവരല്ലാം കഞ്ഞിയും നൽകിപ്പിന്നാൻ.

കഞ്ഞിയും കുടിച്ചവർ മുറുക്കിപ്പുറം നോക്കും
തെങ്ങോടു വന്നിങ്ങുവം പറഞ്ഞു വേലുപ്പിള്ള;

“അടുത്തതന്നെയൊരു ഗുഹത്തിൽ വിവാഹമു-
ണ്ടവിടെപ്പോയിട്ടു ഞങ്ങളെല്ലാരുമിപ്പോൾ.

ഞങ്ങളോടൊരുമിച്ചു നിങ്ങളും വരുമെങ്കിൽ
ഞങ്ങൾക്കും വീട്ടുകാർക്കുമെന്തെന്നോർത്തുണ്ടാം;
ഇട്ടിക്കിൽ നടക്കുന്ന ചടങ്ങുകളും കാണാം-
മായതു തീർന്നാൽപ്പിന്നെ പോയിടാമെന്റെ വീട്ടിൽ.”

“അങ്ങു ഞാൻ വരുന്നില്ല ക്ഷീണമുണ്ടെന്നിരിക്കട്ടെ
നിദ്രയും വന്നിട്ടുണ്ടു നേരത്തേയുറങ്ങണം
അവിടെ വന്നാലതു വിഷമമായിത്തീരും
അടുത്ത ദിനം താഴത്തോട്ടുതരിലെത്തിക്കൊള്ളാം.”

അതു കേട്ടെല്ലാവരുമവിടം വിട്ടുപോയി
തനിയേയിരുന്നു ഞാൻ ധ്യാനത്തിലെന്ന പോലെ
മണിയെട്ടിച്ചപ്പോൾ വിളിച്ചു രാത്രിയുണ്ടാൻ
അത്താഴം വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു ഞാനുമപ്പോൾ

അന്നേരമൊരു പായുമുപധാനങ്ങളും കൊ-
ണ്ടവിടെ വെച്ചുതന്നു വേലക്കാശരിലേകൻ
അതിലങ്ങോട്ടുചെന്നു കിടന്ന മാത്രയിങ്കൽ
നിദ്രയും വന്നുവേഗം സുഷുപ്തി തന്നിലായി.

ഇടയ്ക്കൊന്നുണർന്ന പതിവു കടന്നുപോ-
യടക്കം സുഷുപ്തിയിലുണ്ടു പോയെന്നേയുള്ളു
ഒടുക്കം ഞാനുണർന്നു നോക്കുമ്പോളുകാശത്തിൽ
പൂരാടമുച്ചയാവാറായ്ക്കുന്നു നിന്നിടുന്നു.

ഉറങ്ങാനിനിയില്ല സമയമെന്നുനിന-
ച്ചിറങ്ങി പുറത്തേയ്ക്കു സ്നാനമാദികൾ ചെയ്തു
കിടന്ന പാമ്പിൽത്തന്നെയിരുന്നിട്ടനുഷ്ഠാനം
തുടങ്ങി മണിയെട്ടിനണൻ നോക്കുന്നേരം.

കാച്ചിയ ഗോശ്ശുമവുമഞ്ചാര പഴങ്ങളും
കൊണ്ടുവന്നെന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചൊരു പുമാനപ്പോരും;
അവകൾ ഭുജിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ പുറപ്പെട്ടു
നാഴത്തോട്ടത്തിലെത്തി വേലുപ്പിള്ളയെക്കണ്ടു.

കുറച്ചുനേരം തമ്മിൽ വർത്തമാനം പറഞ്ഞി-
ട്ടുടനേചെന്നു കണ്ടു തീർത്ഥാടകൻസമാധിഷ്ഠിതം;
അവിടെയിരിക്കുന്നു സ്വരൂപാനന്ദസ്വാമി-
യദ്ദേഹത്തിനെ വന്ദിച്ചിങ്ങനെ ചോദിച്ചു ഞാൻ.

“ഇന്നലെയവിടത്തിൽ സ്വാമിയെക്കണ്ടതില്ല
എന്തുകാരണമെന്നതറിയുന്നതുമില്ല;
എന്തുതന്നെയായാലും വരുവാനുള്ളതല്ലേ
എന്താണെന്നതു സ്വാമിയരുളിച്ചെയ്തിടണം.”

“ചുമകൊണ്ടുനിശ്ശ്വാസമിരിക്കപ്പോരതിയി-
ല്ലത രാത്രിയാകുമ്പോളിരട്ടി വലിച്ചിടും
അവിടെ വന്നു ചുമയ്ക്കുന്നതും ശ്രമമല്ല,
അതു ചിന്തിച്ചതന്നെ വന്നീടാതിരുന്നതും.”

“ചുമ വന്നാലതിന്റെയൊരോരം മുതൽ തന്നെ
കുഴപ്പമുള്ളതൊക്കെ ശാന്തത വരുത്തണം
അങ്ങിനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ വലിച്ചു വലിച്ചുത
രാജയക്ഷുബ്ധായ്ത്തീർന്നാൽ ഭഗവദമാസ്തനീടും.

കുറച്ചു കടിച്ചിട്ടു വരുന്ന ചുമയെങ്കിൽ
അശ്വഗന്ധാദി കപ്പുരാദിയോ സേവിക്കണം
ശ്വാസകോശത്തിൽ കുമ്പം ഭുജിച്ചു വന്നതെങ്കിൽ
ചൂവനപ്രാശമൊരു യോഗം കഴിച്ചിടണം.”

“ചികിത്സയുണ്ടോ നിങ്ങൾക്കെന്നിതു വേലുപ്പിള്ള
ചോദിച്ചതിന്നു ഞാനുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞുടൻ

“ചിന്നെയെങ്ങിനെയിതിന്നുനാശം നിശ്ചയിച്ചു”
“ശാസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെയെന്നാശം നിശ്ചയിച്ചു.”

“ശാസ്ത്രങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടു ചികിത്സിക്കാത്തതെന്തു?”
“ശാസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുപോലും ചികിത്സ ചെയ്തിടാമോ?”
“വൈദ്യനാരായണൻ വിലം ചികിത്സ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.”
“ഇതുകാരുണ്യംകൊണ്ടു ചികിത്സ ചെയ്യുന്നത്.”

ഇരുവിൽമുഖത്തിൽ നിന്നുഭൃസിക്കണം ശാസ്ത്രം
ധന്വന്തരിയകന്തുമാലേശകപ്തം
ഇരുവോടൊന്നുമിട്ടു ചികിത്സ ചെയ്തചെയ്തു
പഴക്കം വരുത്താമുറപ്പും വെളിച്ചിട്ടും.

ചുവന്നുപറയും ദോഷകോപവുമറിയണം
രോഗികളുടെ ദേഹകുളികളറിയണം.
രോഗമിന്നതാണെന്നു നിശ്ചയം വരുത്തണം
രണ്ടുവശങ്ങളുമപ്പോൾ ചിന്തിച്ചു കല്പിക്കണം.
ഉപദേശിച്ച മന്ത്രം സിദ്ധിയെ വരുത്തിട്ടു
കൈപ്പുണ്യം സമ്പാദിച്ചേയിങ്ങനെ ചെയ്തിടാവൂ;
അല്ലെങ്കിൽ പ്രസന്നങ്ങൾ നിഷ്പലങ്ങളായ്ത്തീരും
മുറിയെവെച്ചുവെന്നൊരു പേരുമുണ്ടായിവരും.

ചിലർ തർച്ചിച്ചുപുണ്യസഞ്ചയം കൊണ്ടുതന്നെ
കൈപ്പുണ്യത്തോടേ ജനിച്ചിട്ടുനിതവക്കോക്കിൽ
മന്ത്രസിദ്ധിയും കൂടിയുണ്ടായിയെന്നാലവർ
സ്വവൈദ്യനാരായണോലും തോല്പിക്കും ചികിത്സയിൽ.

കൈപ്പുണ്യം വൈദ്യനാക്കും വാക്സിദ്ധി ജ്യോത്സ്യ
[നാക്കും
മന്ത്രോപാസികൾക്കേറ്റം നന്ദശക്തിയും വേണം;
ഇമ്മൂന്നു ഗുണങ്ങളും കൂടാതെ വിശേഷിച്ചും
സത്യധർമ്മാദികളെ നിത്യവും പാലിക്കണം.

ഇങ്ങനെയുള്ള വൈദ്യന്മാർ ചിലരുണ്ടായിരുന്നവരിൽ ചിലരെ ഞാൻ കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് ഇപ്പോഴങ്ങിനെയുള്ളൊരുങ്ങോയെന്നുപോയിച്ചു... ചെങ്ങം കാണുകയില്ല മുറിവൈദ്യരെവെന്ത്യേ.”

“യോഗജ്ഞാനങ്ങളിതിലേതാണ് വലുതെന്നു വാദമുണ്ടാവിടത്തിൽ ബലമായ് നടക്കുന്നു ആഗമങ്ങൾക്കു തെല്ലും തെറ്റു കൂടാതെ നല്ല യുക്തിയുക്തമായിട്ടു പറഞ്ഞിടണം നിങ്ങൾ.”

യോഗജ്ഞാനങ്ങളുടെയഭ്യാസക്രമങ്ങളും ബ്രാഹ്മസമാനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യലക്ഷണങ്ങളും ഏതാവും വിസ്മരിച്ചു പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചപ്പോൾ സാമീപിതാപ്പെല്ലാവരുമുത്തുവശരായി.

ഞാനിപ്പോൾ പറഞ്ഞതു നിങ്ങളും ഗ്രഹിച്ചല്ലോ മാനസേ സംശയങ്ങളിനിയുമുണ്ടോ ചൊൽക.”
“മനസ്സിലല്ലമൊരു സംശയമുദിക്കുന്നുണ്ടതിനെത്തീർന്നിടണമെന്നാണെന്നും പറയാം.

യോഗികൾ കാട്ടുംപോലെയത്തുതകർമ്മങ്ങളെ ജ്ഞാനികൾ കാട്ടാത്തതിൻകാരണം നിരൂപിച്ചാൽ ജ്ഞാനികൾക്കതിനുള്ള ശക്തിയില്ലായ്മയാലെ കാണിച്ചിടാത്തതെന്നു തോന്നുന്നു മനസ്സുകൽ.”

“യോഗികൾ മനഃപ്രാണന്മാരുടെ മാലിന്യങ്ങളേതാനുംമാത്രം കളഞ്ഞപ്പോടെ വശത്താക്കി ആയതിലടങ്ങിട്ടമല്ലമാം സിദ്ധികളെത്തങ്ങൾക്കു യശസ്സിനായ് കാട്ടുന്നു നിരന്തരം.

ജ്ഞാനികളവകളെണ്ണുമ്പിടുന്ന മായാമാലിന്യങ്ങളെത്തീർത്തു ബ്രഹ്മഭാവം വരുത്തി

മനുഷ്യമേദം ലക്ഷ്യം വശത്താക്കുകയാലീ-
യിഹത്തിൽ സിദ്ധി കാട്ടാനില്ലയില്ലവെക്കാട്ടും.

ലോകത്തിൽ ബഹുമാനമാഗ്രഹിക്കുന്നു യോഗി,
അതിനൊത്തന്നെ സവാഗണിച്ചിട്ടുണ്ടു ജ്ഞാനി,
ലോകത്തെ വിട്ടിട്ടെങ്ങും പോകുന്നതില്ല യോഗി,
ലോകത്തിനപ്പുറംപോലും സ്വർഗ്ഗം ജ്ഞാനിക്കില്ല,

ഇങ്ങനെ തന്മിതത്തിൽ വിരുദ്ധാചാരം കയ്യാ-
ണ്ടങ്ങനെ ചരിക്കുന്ന രണ്ടു കൂട്ടരാണവർ;
ഇവരിൽ വനിതവരാണെന്നു നിശ്ചയിപ്പാ-
നീനി വൈദികമുഖമാണമില്ലല്ലോ വിചാരിച്ചാൽ.

ബ്രഹ്മലോകവും കടന്നീശ്വരത്വവും കട-
ന്നുനന്തോന്നതന്മാരായ് ബ്രഹ്മജ്ഞാനരായി
നിർബ്രഹ്മാനന്ദപദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു
കൗണ്ഠരഹിതന്മാർ ജ്ഞാനികൾ നിരന്തരം.

യോഗികളുടെ കണ്ഠപയ്യന്തം സഹസ്രാരം
തന്നിലും ശിരോദേശം സൈലകത്തിലുമായി
നിന്നീടും നിമിത്തമായിവർ തങ്ങലുള്ള
അന്തരമെല്ലാപേക്കും ചിന്തിച്ചാലറിഞ്ഞീടാം.

യോഗികളുടെ സിദ്ധി ജ്ഞാനികളോടും പിന്നെ
ദേവാധിപന്മാരോടമടക്കും നേരം തന്നേ
സൂര്യദർശനത്തിങ്കൽ ഏതുകാന്തികൾ പോലേ
സിദ്ധികളെല്ലാമവസ്തമിച്ചിട്ടുണ്ടുപോരും.

ബ്രഹ്മജ്ഞാനികളുടെ സിദ്ധിയങ്ങനെയല്ല
ബ്രഹ്മാദിലോകങ്ങളിലായാലും തടവില
എല്ലാലോകങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചീടാമവ-
ക്കേതു സിദ്ധികളേയും കാട്ടണമെങ്കിൽ കാട്ടാം.

ദോഷത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ ബ്രാഹ്മണൻ അധർമ്മത്തിൽ ധർമ്മമായി
 ലയിച്ചു നിത്യാനന്ദം ജ്ഞാനികൾക്കുണ്ടല്ലോ;
 ദോഷശൂന്യവും ബ്രാഹ്മണാർക്കും ശോഭിക്കുകയും
 സാധിക്കുകയും ചെയ്യും കല്യാണകാലം വരും.
 നിത്യാനന്ദമാർക്കുണ്ടാകും സൈല്യകരത്തിൽ
 കല്യാണം കഴിയുമ്പോൾ ഭൂമിയിൽ ജന്മവും;
 പണ്ടവർ ചെയ്തിട്ടുള്ള കർമ്മത്തിന് ഫലമുണ്ടല്ലോ
 ശൈലാലയംതോറും മാർഗ്ഗങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടിപ്പോം.

യോഗമദ്യസിക്കുന്ന കാലത്തു നാരിമാരിൽ
 ലാസകതിയുള്ളൊരാളും സംസാരത്തിൽ പതിക്കും
 ഭൂമികളിലും ദ്രവ്യം തന്നിലുമാശയുള്ളൊർ
 യാചകന്മാരായിട്ടു ഭവിക്കുമുസംഗതം.”

ഇങ്ങനെയെല്ലാമേകദാ സംഗതികളും പറ്റി
 ഞ്ഞെടുപ്പോൾ ഞാനും വേദപ്പുരുഷന്മാരായിട്ടു
 അന്നവിടത്തിൽത്തന്നെ അദ്ധ്വാനിച്ചതും നാൾ
 നേരത്തേ ബോധിതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും വാഗ്ദാനം

ഇങ്ങനെയെന്നും സ്വപ്നമിടന്നു കലം മുതൽ
 നിത്യവാസത്തിനായിട്ടുനന്ദപുരിയിൽ
 എത്തിയകാലം വരേയുള്ളേഴോ ചരിത്രങ്ങൾ
 ഞ്ഞെടുത്താൽ പറഞ്ഞറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകിലും.

വൃക്കമാകുന്നതില്ല യുക്തിയും ചേരുന്നില്ല
 പൂർണ്ണത വിചിന്തയുണ്ടാകുന്നതും വാഗ്ദാനം;
 അങ്ങനേ വീട്ടിലൊന്നിലെലികൾ വർദ്ധിക്കരുത്
 സ്വപ്നം ചെയ്തെലികളെ ദൂരത്തു അറിവോലും.

എന്തു വീടാണെന്നുമാരുടെ വീടാണെന്നും
 എവിടെ അറിയെന്നും പറയുന്നതേയില്ല;

ആനതുപോലെ തന്നെ ഗോവിനെപ്പിടിക്കാനായ്—
കുടുവായടുത്തപ്പോളതിനെയോടിച്ചെന്നും.

വിവേകാനന്ദനായ് സംവാദമുണ്ടാലെന്തും—
മദ്ദേഹമതുതും പൂണ്ടുറേസ്സന്തോഷിച്ചെന്നും
പായത്തു മേനോന്റെ പതിയെ ബാധിച്ചൊരു
ഗന്ധവ്യവ്രവരനെ ന്യായംകൊണ്ടോടിച്ചെന്നും.

ഇത്തരം പലപല കഥകൾ പറയുന്നു
സത്യമെന്നിരിക്കിലും പൂണ്ണതയില്ലായ്മയാൽ
അവകളെല്ലാം തിരസ്സരിക്കുന്നതേ വരൂ
അതിന്നു പരിഭവമാക്കമുണ്ടായിടേണ്ടാ.

സത്യമാണെങ്കിലതു ചേക്കേണ്ടതല്ലേയിതിൽ
സത്യജ്ഞനാക്കിതിങ്കലാലസ്യമുണ്ടാകാമോ
സത്യമായും കഥ പൂണ്ണതയില്ലെങ്കിലോ
വിചിത്രമായി ലഭിച്ചിടുകയില്ലതിന്നു;

വഞ്ചിരിൽ ചാഞ്ഞാമ്മൂട്ടിൽ സ്വാമി താമസിക്കു
പഞ്ചമക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിടുവാനൊരു പയ്യൻ [സ്വേദം
അവിടെക്കൂടെച്ചെന്നു താമസം തുടങ്ങിനാ—
നിവിടെ ജ്യേഷ്ഠനുടെ ശിഷ്യനായിരുന്നവൻ.

ചട്ടമ്പിസ്വാമിക്കവനിഷ്ടനായും ഭവിക്കു;
താഴ്മയായവൻ പഠിച്ചിടും നാളൊരു ദിനം
കൊട്ടാരത്തിൽനിടയിൽ ജാലക്കാർ കളിക്കൊ—
ലിഷ്ടന്മാരിവരേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി

കളിക്കളെല്ലാം കണ്ടു തിരിച്ചുവന്ന നേരം
സ്വാമിയുമവനോടു ചോദിച്ചിതിവ്രകാരം:—
“കളികൾ കണ്ടുവോ നീ കണ്ടെങ്കിലതിലേറ്റം
നല്ലായ്ത്തോന്നിയതു പറഞ്ഞിടണമിപ്പോൾ.”

“കളികൾ നന്നുതന്നെയെങ്കിലുമതുകളി-
 ലോരവും നന്നായൊരു കളിയെപ്പറഞ്ഞീടാം
 മേലിൽ നിന്നൊരു നൂലു താണതാണിങ്ങു വന്നു
 നൂലിന്റെറയറത്തൊരു കത്തുമുണ്ടായിരുന്നു.;
 കത്തിനെപ്പൊട്ടിച്ചയാൾ വായിച്ചിട്ടുനന്തരം
 കത്തിനെക്കൊണ്ടുവന്നു കാണിച്ചുനല്ലൊരേയും
 എന്നെയുംകാണിച്ചയാൾ ഞാനും വായിച്ചു നോക്കി;
 യുദ്ധത്തിൽ സഹായിപ്പാനയച്ചു കത്താണതു.

‘ആസുരസ്വഭാവമേവേദോദനം സഹായാത്മം
 തതുമാശ്ശേണയുധം ആഗച്ഛതാമശീഘ്രം’
 ഗീവാണഭാഷയിങ്കൽ നാഗരലിപികളിൽ
 അച്ചുടിച്ചിരിക്കുന്ന ക്ഷണനക്കത്താണതു.

അതിനുശേഷമയം നൂലിൽച്ചെന്നുപിടിച്ചു
 നൂലയാളേയും കൊണ്ടു മേലോട്ടു പൊങ്ങിപ്പൊങ്ങി
 നോക്കെത്തുംവരെ ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടുണ്ടിരുന്നു
 നോക്കിനെത്താതെയായിട്ടുന്തരിക്ഷേ മറഞ്ഞു.

കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോളന്തരീക്ഷത്തിലേറും
 ഘോരഘോരങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങൾ കേൾക്കുന്നു
 ആനകൾ കുതിരകളാളുകളിവ വന്നു
 വീണ്ടു വീണുവീടത്തിൽ കിടന്നു പിടയ്ക്കുന്നു.

കഴുത്തറിട്ടും കിടൽ വെളിയിൽ ചാടിയിട്ടും
 കരങ്ങൾകാലുകളുമറിട്ടും ചതഞ്ഞിട്ടും
 മണ്ടകൾ പിളന്നിട്ടും കൊമ്പുകൾ പറിഞ്ഞിട്ടും
 ചെറുകുല്ലുകൾ പോലെ ചോരകളൊലിക്കുന്നു.

അവകൾ വ്യഥയോടും പിടിച്ചു പിടിച്ചുടൻ
 ശവങ്ങളായിട്ടുനിതൊന്നൊന്നായ്നിരന്തരം.

അവശരായി ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
ഉവനം നൂൽമാറ്റമായവിടെ വന്നിറങ്ങി.

വലതുകയ്യിലൊരു ഖരഗവും ധരിച്ചിട്ടു
വാമഹസ്തത്തിൽപ്പണക്കിഴിയുമേന്തിക്കൊണ്ടു
വിയപ്പും നിങ്ങളുമണിഞ്ഞു ഭൃശ്ശംസന
വധത്തെച്ചെയ്തു ഭീമൻ കണക്കെവന്നു നിന്നു.

“നാനംകേ ശീക്രം ചെൻറിട്ടിന്തിരൻ തൻറവാളാൽ
തൊന്തരവുകു വന്തയിന്തിരരിപ്പുകളാം
തന്തിരമായംകളെക്കരളുപയൽകളെ
ഇന്തക്കന്തിയിനാലെ മുച്ചുടും മുടിച്ച് ടൂട്ടൻ.

തവിതരെ പിറകു നാനവരുക്കൾക്കരെ
മന്തിരിശകിതരായ്നമതുകയ്യിനാലെ
പിടിത്തുകെട്ടിപ്പോട്ടേൻ അതുവിൻവരുത്തത്തെ
നിന്നെത്തുപ്പാരുംകോളയന്നെത്തുപേരും നീംകരും.”

തമിഴഭാഷയിൽകലിങ്ങനെ പറഞ്ഞയാൾ
കിഴിയേയഴിച്ചതിലേതാനും നന്മയെങ്ങ
ളെടുത്തിട്ടോരോന്നായിക്കൊടുത്തു ചിലക്കല്ലാം
വായിലിട്ടീടുവാനും പറഞ്ഞിട്ടയരംപിന്നെ.

“ഇത്തത്താലുകളെയെടുത്തിച്ചുത്തിചെയ്തു
തിരുമ്പിവരംപോതു തരവേണ്ടിയതിതു.”
ഈ വിധം പറഞ്ഞിട്ടുപോയവൻ ശവങ്ങളെ
യൊരിടത്താക്കിയൊരുപാകൊണ്ടു മൂടിയിട്ടു.

പാടയം പറഞ്ഞുകൊണ്ടതിനെ വലതുവെ
ച്ചൊടുവിൽ പിരമ്പിനെയിളക്കിനോക്കും നേരം
അവിടെക്കിടന്നതിലൊന്നും കാണാനുമില്ല.
കിടന്നവെനുള്ളൊരു ലക്ഷ്യവും കാണാനില്ല.

കളിക്കാരനുമപ്പോൾതാഴെകോയെന്നുചൊല്ലി
കരഞ്ഞനീട്ടിക്കൊണ്ടു ഞങ്ങളെ മുമ്പിൽ വന്നു
ബ്രാഹ്മണരുടെ വായിൽക്കണ്ടതു ഗോമാംസവും
നായന്മാരുടെ വായിൽക്കണ്ടതുമതുതന്നെ.

മേത്തന്മാരുടെ വായിൽ പന്നിമാംസവും കണ്ടു
പയ്യന്മാരുടെ വായിൽതവളകളെക്കണ്ടു
ഇങ്ങനെയവരവർക്കിതങ്ങളായുള്ള
സാധനങ്ങളായ്ചാറി നാണയങ്ങളുമെല്ലാം.”

സ്വാമിയുമരു ചൊല്ലു “ഞാനെന്തുജാലം കാട്ടാ-
മകത്തുപോയിരിപ്പിൻ കണ്ണുകൾ പൂട്ടിക്കൊണ്ടു
വിളിക്കുന്നേരമിങ്ങു വന്നു നോക്കിയാൽ കാണാം
ശരിയായെന്റെ ജാലമങ്ങുപോയിരിക്കുവിൻ.”

അതുകേട്ടെല്ലാവരുംകത്തുപോയിരുന്നു
കറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വിളിക്കുന്നതു കേട്ടു;
വെളിക്കുവന്നിങ്ങവർ നോക്കുമ്പോളവിടത്തിൽ
നിനച്ചുപാലെന്തെന്നും കാണാത്തു ചോദിച്ചവർ.

“സ്വാമികാണിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ ജാലമൊന്നും
കണ്ടതില്ലല്ലോ സ്വാമി ഞങ്ങളെക്കളിയാക്കി.”
“കളിയാക്കിയതല്ല ചെമ്പകത്തിന്മേൽനിന്നു
പൂക്കളൊക്കെയും താഴെക്കിടക്കുന്നതു കാണിൻ.”

“ജാലമല്ലിതു പൂക്കൾ കാരറടിച്ചാലും വീഴും
ആരെന്നാകിലും പഠിച്ചിട്ടാലും മതീയല്ലോ
ജാലമെന്നും പറഞ്ഞു പൂക്കളെപ്പഠിച്ചിട്ടു
സ്വാമിഞങ്ങളെക്കളിപ്പിച്ചതു തന്നെയിതു.”

“ചെമ്പകത്തിന്റെ താഴെക്കിടക്കും പൂക്കളെല്ലാം
ചെമ്പകക്കൊമ്പുകളിലായെങ്കിൽ ജാലമാകും”

“എന്നാലിങ്ങനെതന്നെയങ്ങനെയൊക്കീടാം ഞാൻ
മുന്നേ പോയിരുന്നതുപോലെ പോയിരിക്കുവിൻ.”

അവരുമതു കേട്ടിട്ടങ്ങുപോയിരുന്നൊരു
മിനിട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ വീളിക്കുന്നതു കേട്ടു
വന്നസന്തോഷത്തോടെ വന്നു നോക്കുന്നന്നേരം
വന്നൊരളുതത്തോടെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

ഇപ്പോൾ കണ്ടതോ നിങ്ങൾ മുമ്പേകണ്ടതോ ജാലം
ഉൾപ്പൂവിൽ തോന്നിയതു പറവിൻ നിങ്ങളിപ്പോൾ.”
“ഇപ്പോൾക്കണ്ടതുതന്നെ ജാലമെന്നതു ഞങ്ങൾ
കുൾപ്പൂവിൽ തോന്നീടുന്നു സംശയമതിനില്ല.”

ഭോഷത്തം നിങ്ങൾക്കൊട്ടും കുറവല്ലെന്നു പൊട്ടി-
ച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു സ്വാമിയവരോടരുൾ ചെയ്തു;
പൂക്കളൊക്കെയും താഴെപ്പതിച്ചെന്നൊരു തോന്ന-
ലായിരുന്നാദ്യം ചെയ്തു ജാലത്തെ നിങ്ങളപ്പോൾ.

കുരുട്ടയുക്തകൊണ്ടുനിശ്ശേഷം നിഷേധിച്ചു
അതിനാലതിനെ ഞാൻ ചിന്തവലിച്ചതേയുള്ളു;
അതിനെ നിങ്ങൾ കണ്ടു ജാലമെന്നുറപ്പിച്ചു
ജാലത്തെ ജാലമല്ലെന്നാദ്യമേ നിശ്ചയിച്ചു.

ചിന്താഹീനന്മാരായ ഭോഷന്മാർ നിങ്ങളുടെ
അന്ധമാകിയ ബുദ്ധിവസ്തുവുതന്നെയതു.
കാറിനാൽ പുഷ്പജാലം മുഴുവൻ വീണീടുമൊ
പറിച്ചീടുവാൻ നേരമെന്തൊകുമെന്നുള്ളതും.
അല്ലമെന്നാലുമൊന്നു ചിന്തിച്ചുനോക്കിയെങ്കിൽ
ഇതരം മണ്ടത്തരം പറഞ്ഞീടുമോ നിങ്ങൾ
നിജത്തെജാലമെന്നും ജാലത്തെ നിജമെന്നും
വിസ്ഥിതം നിങ്ങളല്ലാതാരാനും പറയുമോ.

പാമരന്മാരായുള്ള മൃഗന്മാക്കൊരു നാളും
സത്യമീശ്വരകളറിഞ്ഞീടുവാൻമുതലു.
പാപവും ബുദ്ധിയുമുള്ളവർക്കുപോലും ചില
സംശയമുളവാക്കും വിഷയമാകുന്നിതു.”

അതു കേട്ടവരെല്ലാം മിണ്ടാതങ്ങനെ നിന്നു
അതുലം ലജ്ജ പുണ്ടുതങ്ങളിൽ പറഞ്ഞവർ:—
“സ്വാമി ചൊന്നതു പരമാർത്ഥം തന്നെയാണതു
നമ്മൾക്കു തെറ്റിപ്പോയി നമ്മുടെ മൌഢ്യംകൊണ്ടു
കാറ്ററിനാൽ വീണതല്ല പറിച്ചിട്ടുള്ളതു.
സ്വാമി ചൊല്ലൊരു ജാലം തന്നെയെന്നറിവായി
സ്വാമി നമ്മളെക്കളിപ്പിച്ചെന്നു പറഞ്ഞതു
നമ്മുടെ സാഹസവും ബുദ്ധിമോശവും തന്നെ.

ജാലങ്ങൾക്കെല്ലാമോരോരവധിയുണ്ടതിന്നു
അവധി കഴിയുമ്പോൾ ജാലവും മറഞ്ഞുപോം
മരത്തിലിപ്പോൾ നില്ക്കും പൂക്കൾ കാണാതെ വന്നാൽ
നമുക്കുജയം വരും സ്വാമി തോറീടുമിതിൽ.

അങ്ങിനെ വന്നീടുമോ സ്വാമികൾ തോറീടുമോ
സ്വാമിയെ തോല്പിക്കുവാനാരുമില്ലല്ലോ ലോകേ
ആനയെക്കൊന്നിടുന്ന സിംഹത്തെ ജയിക്കുവാം—
നാകുമോ കുറുനരിയെത്ര കേമനായാലും.

ഇങ്ങനെയൊരു ജാലം സ്വാമി കാട്ടിക്കൊടുത്തു—
തന്റെ താമസിക്കുന്ന പയ്യൻ വന്നെന്നോടു താൻ
കണ്ടതു പോലേതന്നെ വ്യക്തമായ് പറകയാൽ
സത്യബോധവും വന്നു ചേർത്തു ഞാനൊടുക്കത്തു.

ഗുരുക്കന്മാരും മറ്റു വിശിഷ്ടന്മാരായോരും
ദേവാധിനാഥന്മാരും ദേവികൾ ഋഷികളും

കേവലജ്ഞാനമെന്നിൽ കനിവോടവരെല്ലാ-
 മാവോളമനുഗ്രഹം ചെയ്തയാലിഹ ഞാനും.
 ദക്ഷാരിഭഗവാൻറെയശമായിട്ടു വന്നു
 ശിക്ഷയേറീട്ടമനസ്സാലയേ മഹാപുരേ
 സ്വപ്നമാം കൊല്ലുന്നേ ദേശത്തിൽ വിളങ്ങീട്ടും
 തൃക്ഷന്റെ ഭവനത്തിനടുത്തുള്ളോരു ഗേഹേ
 ഉത്തമോത്തമഗുണസമ്പന്നനിധിയാക-
 മുത്തമൻ സ്വാമി തിരുവവതാരത്തെച്ചെയ്തു
 കഞ്ഞനായ് ചട്ടമ്പിയായ് ചട്ടമ്പിസ്വാമിയായി
 പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനായി പരമവിശിഷ്ടനായ്.
 വിദ്യാധിരാജനായി പരമഭട്ടാരനായ്
 സകലകലകൾക്കും സംപൂർണ്ണനിധിയായി
 യോഗജ്ഞാനികൾക്കെല്ലാം മകുടാലങ്കാരമായ്
 ലോകപൂജിതനായി മൂലോകപ്രസിദ്ധനായ്.
 മനുഷ്യരൂപം പൂണ്ടു മാനുഷാതീതനായി.
 സമസ്തവിഷയസംപൂർണ്ണജ്ഞനായി സ്വാമി
 സത്യധർമ്മാദിപ്പള്ളമഹിംസാദികളേയ്യ-
 മെത്രയ്യ: ശ്രദ്ധയോടെ പരിപാലിച്ചിരുന്നു.

നിത്യനിമിഷമായ സ്വാമിതൻചരിത്രങ്ങൾ-
 ഉദ്ദേശം മുന്നമെന്നോടരുളിച്ചെയ്തു പോലേ
 സ്വപ്നമെന്നാലുമൊരു ലോഭത്തെ വരുത്താതെ
 വിസ്തരിച്ചിരിക്കുന്നു ഗുരുകാരുണ്യത്തിനാൽ.

ഇത്തരം മറ്റത്തരമാകിയ ചരിതത്തെ-
 സ്തവരം പൂർത്തിയാക്കി പാൽപ്പഴങ്ങളും ഭൂജി-
 ച്ചുരപ്രമോദന പഠനക്കിളിമകൾ പോയാ-
 ള്ളത്തര കൈലാസമായിട്ടു നിജാലയേ.

ശ്രീമേന്മ.

